W., 10,000—20/9/98.

Croydon Public Libraries.

CENTRAL REFERENCE LIBRARY.

Accession No. 5363 Class No. 942

Besides the class topic, other topics treated of in this book are as follows :—

Topic No.	Pages.	Topic No.	Pages.

WITHDRAWN
FROM STOCK
BROMLEY LIBRARIES

CROYDON PUBLIC LIBRARIES
CENTRAL

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI SCRIPTORES,

OR

CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING

THE MIDDLE AGES.

12325.

CEYLON PUBLIC LIBRARIES CENTRAL

THE CHRONICLES AND MEMORIALS

OF

GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

On the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the Reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an Editio Princeps; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

CROYDON PUBLIC LIBRARIES
CENTRAL

ANNALES MONASTICI.

VOL. III.

LIBRARIES
NTRAL

Annales, de Dunstaplia

M S. COTTON, TIBERIUS, A. X. fol. 33 b.

Day & Son, (Limited) lith

ANNALES MONASTICI.

VOL. III.

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

(A.D. 1—1297.)

ANNALES MONASTERII DE BERMUNDESEIA.

(A.D. 1042—1432.)

EDITED

BY

HENRY RICHARDS LUARD, M.A.,

FELLOW OF TRINITY COLLEGE; REGISTRARY OF THE UNIVERSITY; AND PERPETUAL CURATE OF GREAT ST. MARY'S, CAMBRIDGE.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

LONDON:
LONGMANS, GREEN, READER, AND DYER.

1866.

Ebb.

C1R5363
C 1728

BROMLEY PUBLIC LIBRARIES
A.L. LS
L 65.4
ACC. 01862 7680
[942 03]

Printed by
EYRE and SPOTTISWOODE, Her Majesty's Printers,
For Her Majesty's Stationery Office.

CONTENTS.

	Page
Preface - - - - - -	ix
Contents of the Dunstable Annals relating to Dunstable - - - - -	xl
Contents of the Bermondsey Annals relating to Bermondsey - - - - -	lxii
List of Documents - - - - -	lxx
Annales de Dunstaplia - - - -	3
Appendix - - - - - -	409
Annales de Bermundeseia - - - -	421
Collation of the Pages in Hearne's Edition of the Dunstable Annals - - - -	489

PREFACE.

PREFACE.

THE present volume contains the ANNALS of DUNSTABLE and the ANNALS of BERMONDSEY. Contents of the present volume.

The single MS. of the ANNALS of DUNSTABLE is preserved among the Cotton MSS. in the British Museum, marked Tiberius A. 10. It is a folio, on parchment, the annals occupying ff. 5–89 *b.*, in double columns down to f. 66, and single for the remainder of the MS. After this miscellaneous extracts are inserted. The hand is the same to the middle of 1210; then various hands are employed, but none later than the thirteenth century: after the year 1221 the entries in each year were probably made during the course or at the end of the year itself. The volume has been very much injured by the fire in the Cotton Library in 1731, but has been mended with great skill and care, though in some places words and even sentences are lost. There are occasionally later insertions (a specimen of which may be seen in the page selected for fac-simile, where the bottom of both columns has been added), though probably of nearly the same date as the rest. Besides this the Dunstable Chartulary (Harl. 1885), contains on one leaf (f. 40 *b.*) the beginning of the annals down to the year 552 (pp. 3–7). This is also in a thirteenth century hand, not improbably the compiler's own. Annals of Dunstable. Description of the MS. Cotton. Tiber. A. 10.

Of the Cotton MS. there exists among the Harleian MSS. (4886) a carefully executed transcript made by Humphrey Wanley; and from this, in the year 1733, Hearne printed at Oxford his edition of the Dunstable Annals. He never saw the original MS., which was Hearne's edition.

then supposed to have been hopelessly injured by the fire of 1731; but has followed Wanley's transcript in the minutest details, the spelling and punctuation and obvious errors being always reproduced. *On the whole,* Wanley may be called a careful copyist of his original; and his transcript is valuable as preserving several words and passages which the fire since has rendered illegible. Hearne made little attempt at editing his author or investigating his authorities, confining himself to printing the text. His notes do not show much antiquarian [1] or historical knowledge. Of the edition there were printed only 150 copies on small and fifty on large paper, and it is one of the rarest and most sought after of Hearne's publications.

Extent of the chronicle.

The chronicle extends from the Incarnation to the year 1297. The earlier portion, down to the year 1201, when it becomes original, is fortunately very brief, and occupies only twenty-five pages of the present edition. After the year 1297, when the annals stop, there have been several entries made at different times on the blank leaves of the volume, evidently written contemporaneously with the events described. The first of these is the account of the expenses of the installation of John de Cheddington as prior in 1302; the last of them was written as late as 1459,—a proclamation in English made at Dunstable by Henry VI. I have arranged them in chronological order, and printed them as an Appendix to the annals. There are also a few other documents relating to the property of the priory, but which would be out of place if printed among the annals.

Richard de Morins, prior of Dunstable, the author of the

Of the author of the earlier portion of the Annals of Dunstable we are able to speak with greater confidence than in almost any of the other monastick annals. This portion, from the beginning to the end of the year 1241,

[1] An extraordinary specimen may be seen in the note to p. 22. He mistakes the ordinary abbreviation for *Obiit*, for the Greek θ, and observes, "*id est*, mortua est. *Nam* θ "*signum* mortis." And throughout his two volumes this θ is prefixed to the name of the person whose death is mentioned by the annalist!

pp. 3–158, was compiled by Richard de Morins, prior of the monastery from 1202 to his death in 1242. The words he uses at the beginning of his chronicle (p. 3)—where, after copying Diceto's words as to the date of the Incarnation, he adds, "Et exinde usque ad octavum annum "nostrum 1210"—distinctly claim the authorship as his, when they are compared with the statement, in p. 28, that Richard, canon of Merton, was made prior of Dunstable in 1202. We conclude also that he began the compilation of his annals in the year 1210, and then carried it on from year to year till his death. With this the evidence from the handwriting agrees exactly, as a fresh hand begins in the year 1210 (p. 33). earlier portion down to 1242.

Of Richard de Morins (with the exception of a single mention of his name by Matthew Paris) nothing is known but what he tells us himself in the course of these annals. It is clear, however, that he was a personage of considerable importance. In the year after that in which he was moved from Merton to Dunstable,[1] though till then only a deacon, he was sent by king John to Rome in order to obtain the Pope's aid to arrange peace with France, and he brought back with him to England John, the cardinal of S. Maria in Via Lata (abbat of S. Giovanni di Casamario) as ambassador for that purpose. The cardinal made him visitor of the religious houses in the diocese of Lincoln three years after. In 1212 he was sent through the diocese to investigate into the losses brought on the church by John; and the same year, when three preachers were sent into England by Innocent III. to preach up the crusade, he acted for them in the counties of Huntingdon, Bedford, and Hertford. In 1214 we find him at the fourth Lateran Council; and he took advantage of his absence from England to remain for a year at Paris in the theological schools. He speaks of the danger and difficulty which many of the bishops and abbats who had attended the council suffered on their Events in the life of Richard de Morins.

[1] He was the fourth prior of the House (v. p. 410), his three predecessors being Bernard and two persons each named Thomas.

return. In 1223 Matthew Paris[1] tells us that he was one of the commissioners who settled the question of the freedom of the Abbey of Westminster from the Bishop of London,—and the same year he was appointed visitor of the order in the province of York in company with the abbat of Derley; and in 1228 again of the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses. In 1239 the much vexed question as to the archbishop's right of visiting the monasteries in the sees of his suffragans came before him, and he drew up the case for submission to the Pope. The form this question took on the occasion was a request to the Pope that he would define whether the metropolitan could visit the monasteries of his suffragans in cases when the bishops are not negligent (p. 151). In 1241, when, after the death of S. Edmund and his burial at Pontigny, two of the Canterbury monks were sent to Rome to obtain absolution from the sentence of excommunication which the late archbishop had pronounced against them, in order that there might be no hindrance on that score to the election of his successor, the letters of absolution were sent to the prior of Dunstable and the abbat of S. Alban's, joined also with the power of dispensation in case the monks had contracted any irregularity by celebrating after their sentence. His death, as has already been remarked, occurred soon afterwards in 1242. There are many allusions to his government of the abbey; and especially he gives a full account of the quarrel between the canons and the townspeople of Dunstable in 1227–1229, the rights of the priory being disputed on various points. The most important of these, which chiefly had to do with questions of taxation, after a considerable amount of quarrelling, (mass even being left off in the church from August 1 to October 9, 1228,) were submitted to the king in 1229, and peace arranged chiefly through the influence of Hubert de Burgh. But that was broken as soon as the king had left, and the prior took the course of sum-

Quarrel between the priory and the townsmen of Dunstable.

[1] P. 316, ed. 1640. This is one of Paris's additions to Wendover.

moning twelve of the more important citizens to Westminster by writ; this led to an award from the judges at Westminster. But the townsmen still refused to comply unless they had a special order from the king; and when this was sent, and the prior began to tax his tenants in accordance with it, the burgesses employed to collect the tax perjured themselves, rating their own friends at an unjustly low rate, and giving a very unfair advantage to the richer townsmen. The people in fury then proceeded to withdraw their tithes and offerings, offering only a penny on the occasion of funerals and churchings. Nor were they content with merely negative opposition; but proceeded to abuse and defame the monks, slandering them through the whole country. They prevented any townsmen under a curse from using the prior's mill, trampled down his corn, shut up his horse, &c. While this was going on, the chancellor (Ralph de Neville) and the justiciary (Stephen de Segrave) passed through Dunstable, and threats from them followed the prior's appeal. But as soon as they were gone the malice of the people broke out again, and although the bishop of Lincoln ordered the offenders to be excommunicated, all they said was that excommunicated they were, and that they would rather go to hell than give way in this question of taxation (se velle potius ad infernum descendere quam in causa tallagii succumbere). They went even so far as to determine to leave the town, and to enter into a treaty for forty acres in the neighbourhood, where they might transfer themselves free from all kinds of taxation (a tallagio et teloneo quieti). The author says that the judges were wearied out by the frequency of the prior's complaints, and conquered by laziness, were afraid to offend (scandalizare) so large a body of people; and thus that from the numbers both of bribes and persons (tam munerum quam populorum), engaged in the quarrel an infinite number of crimes went unpunished. The quarrel was, however, at length made up through the intervention

of John Houghton, archdeacon of Bedford (to whom there are frequent allusions in the annals), and the final agreement, which is given at length in pp. 122–124, settled the differences between the priory and the town.

Minor events connected with the prior.

Besides the accounts of the law proceedings in which the prior was engaged on behalf of his monastery, there are frequent allusions to minor events connected with himself; on one occasion (p. 33) he mentions a dream of two Jews, who prophesied Antichrist should be born in forty years; on another his claim of certain fines, and tithes of hay from the parishioners (p. 58). In p. 66 is a curious story of a forgery committed by a Jew, Mossy Fitz-Brun, who attempted to defraud the priory of a large sum by means of a spurious deed. Its falsity was proved by its having been washed, and also being full of false grammar. The Jew's life was saved at the expense of a heavy fine paid to the king by the Jews. The only portion of the fabrick which is mentioned as being built by this prior is the Lady chapel in the canons' cemetery (pp. 113, 410).

Authorship of the rest of the chronicle.

There is nothing to lead us to a conjecture as to the authorship of the rest of the chronicle; there can be no doubt that it was written in the priory, and for the most part, if not entirely, from year to year, contemporary with the events described. Whether by the priors who succeeded Richard de Morins or by any of the other canons, is of course impossible to say.

Sources of the chronicle. R. de Diceto to 1201.

The sources of the earlier portion of the chronicle are easily told. The whole down to the year 1201 is abridged from the *Abbreviationes Chronicorum* and the *Imagines Historiarum* of Radulfus de Diceto, whose words are closely followed, though there are many omissions. There are a few extracts from Martinus Polonus, Florence of Worcester, and from some source which I have not been able to trace, which are sufficiently indicated by the marginal references and the change of type. For the portion of Diceto which is published by Twysden, I have, of course, referred to his edition; for the earlier

years down to 589, which have not been printed, to the MS. Cott. Claud. E. iii. Diceto is for the most part correctly copied, though sometimes the copyist has blundered by altering his sentences. (See an instance pointed out in the note to p. 14.) From the year 1201, the year before Richard de Morins became prior, the chronicle is original. The rest original.

A large portion of the annals is occupied by the details which concerned the internal and external affairs of the priory. There were suits constantly going on respecting its property; and these and the legacies of lands that were received from time to time are given in many cases with full details. But the authors have by no means confined themselves to detailing the events immediately before them. Very few contemporary chroniclers throw so much light on the general history of the country, and what would scarcely be expected, on foreign affairs as well as those of England. Many historical facts are known solely from this chronicle. Character of the Annals.

Thus, in the account of the interdict in 1208 (p. 30), there is mention of the marriages and churchings taking place at the church doors, and of a sermon being preached to the people outside the church, the "panis benedictus" and holy water being given to them there, and oil mixed with the chrism at baptism by the Pope's especial licence, while even the altars were open to those who wished to offer. Under the year 1210 (p. 33) will be found the mention of a rumour of the conspiracy of the barons against John, the report going so far as to state they had elected Simon de Montfort (the elder) king, —which led to John's seizure of the castles of the barons, and to the well known murder of Geoffrey of Norwich. The place where, in the beginning of the war, the barons renounced their allegiance to John by a defiance given by a canon of Dereham, which is stated to be *Reading* in the Liber de Antiquis Legibus, is here (p. 43) said to be Wallingford.[1] The way in which the crusade was Details peculiar to the Annals.

[1] See Pauli, Geschichte von England, iii. p. 419.

preached in 1212 is curious; the three preachers sent by Innocent III. and their coadjutors placing boxes (truncos) in the churches for the reception of money. Of the campaign between John and Louis in 1215 there are several details to be found nowhere else, especially of Louis's landing in the isle of Thanet (p. 45), of John's march to Winchester after meeting the legate Gualo (p. 46);[1] while the subsequent unpopularity of Louis is put down in a great measure to the tyranny exercised by the Count de Nevers in the two counties of Hampshire and Sussex, which had been committed to him. The prior seems to have had ample means of judging of the conduct of their party; and the way he speaks of their ravages in the neighbourhood of Dunstable, sparing neither widows nor churches, although they had passed through the town itself without doing much harm (satis innocenter, p. 49), shows what side he embraced in the struggle. The name of the noble lady who defended Lincoln castle against the barons (Nicola) is given, as well as other details of the defeated party after the battle. The splendour of the translation of S. Thomas of Canterbury, which is apparently described from report, not from ocular testimony, is dwelt upon (p. 58), as also that of the second coronation of Henry III. (p. 57). The same year (1220) was remarkable in Dunstable annals for the establishment of vicarages in the churches belonging to the priory by bishop Hugh of Lincoln; the value of them is duly set forth (p. 59). Some facts about the sieges of Fotheringay and Biham castles (compare Wendover, iv. p. 67), which are not found elsewhere, are given in p. 64. The account of the inquiry into

[1] He is described as destroying the castles of Eunesheye and Hastings. I have suggested Pevensey as that which is most likely to be meant by the former. But it has been pointed out to me that he would probably have been at Hastings before Pevensey, as his route had been changed from Winchelsea to Winchester. Mr. Hardy's Itinerary affords no assistance here, as in it no place at all like "Eunesheye" appears.

the conduct of Richard Marsh, bishop of Durham, in 1221 (p. 67), and of the various artifices by which he was absolved at Rome, is a different one from Wendover's. Soon after this is the very curious letter sent to Henry III. from cardinal Pelagius, then at Damietta, with the history of Prester John. The account of the murder of the bishop of Caithness in 1222 (p. 77) by the earl of Caithness, and the punishment of the murderer, show that the affairs of Scotland were not beyond the reach of the prior of Dunstable. The riot in Westminster against the abbat in 1223 gives details not found elsewhere (p. 79), as is the case also with the threatened attack of some of the barons on London, with the object of removing Hubert de Burgh (p. 84). The quarrel between the townsmen of Dunstable and the scholars (p. 85) is the only allusion to the school which existed there in connexion with the great abbey of S. Alban. The account of the defence of Rochelle by Savary de Mauleon, in 1224, before it was surrendered (p. 86), may be next noticed; and this is followed by a very full and interesting account of the seizure of Henry de Braibroc, the justiciary, by Fawkes de Breauté, and the consequent siege and destruction of Bedford castle by Henry III. The siege is apparently described by an eyewitness; and as the Dunstable people were there, and secured a large and valuable amount of plunder, there must have been many from whom the prior could obtain full and accurate information. The reason of the enmity of Fawkes de Breauté against this judge is given afterwards (p. 90)—a want of arrangement being manifest here as in several other portions of the annals. There is a full account (p. 94) of the appearance and death by torture of the impostor who simulated the emperor Baldwin, which may be compared with the account with which Matthew Paris has supplemented Wendover (Coxe, Append. p. 234). This year (1225) is mentioned (p. 95) as a very unhappy one in England, from the amount of robbery throughout the

country. The prior says, "nemo securus in villis dormie-" bat, neque de burgo in burgum tutus incedebat." The severity of the justices itinerant seems, however, to have put a stop to it, many of the robbers being hanged, and many leaving the country at their approach. The mention of the murder of Engelbert, archbishop of Cologne, is a proof of the writer's knowledge of foreign affairs; and the account of the seizure of Waldemar II., king of Denmark, which immediately follows, though full of errors as to names and persons, is given at considerable length, and is another very curious instance of this; as is also that of the stoppage of the English fleet in Rochelle roads by Savary de Mauleon in the same year (pp. 98, 99). As other instances we may mention the account of the answer of Raymond of Toulouse to the legate Romanus in 1226 (p. 100); the details of the siege of Avignon in the same year by Louis VIII. (p. 101); and the arrangements of S. Louis with those who had opposed him at first (p. 103). Of the great quarrel between the priory and town of Dunstable, which began in 1227, when the priory had the mayoralty of the town in their hands, and which is, as is to be expected, very fully narrated, I have spoken above.

Foreign events mentioned.

In p. 112, under the year 1228, will be found mention of the curious rumour respecting the emperor Frederick II., that at the death of his empress, Yolande de Brienne, he took for his concubine the sister of Malek-el-Kamel, the sultan of Cairo. There is a letter among the Royal Letters (Shirley, i. p. 343), from the duke of Lorraine to Henry III., noticing the fact of the emperor's having married the *daughter* of the sultan, which he states to have heard from the king of Bohemia. His proceedings on other occasions are related at considerable length; see especially the account of his campaign in Italy in 1240 (p. 153). Of the affairs of Palestine there is continual mention, especially under the year 1231 (p. 126), where, on the occasion of the return of the bishop of Winches-

ter, Peter des Roches, what he accomplished in Palestine is related at length.[1] In p. 117 is a curious account of war between Bologna and Modena. The artifice mentioned in p. 133, by which the abbat of Evesham escaped the visitation of the abbat of Boxley and his colleagues, by pleading that it was not exempt, except from the bishop of Worcester, and therefore subject to Canterbury, adds an interesting detail to the history of the struggle of the same abbat, as detailed by himself in the Chronicle of Evesham (edited in this series by Mr. Macray) against the bishop of Worcester's right.[2] The story of Hubert de Burgh's imprisonment is told twice (pp. 129, 137). The account of the king's grief at the death of Richard Marshall is compared to that of David over Saul and Jonathan. In that of his reconciliation with Gilbert Marshall he is styled "rex piissimus" (p. 137). Just before this the mention of the 800 horses lost by the king at Grosmont (p. 136), shows the writer's intimate knowledge of the facts of the campaign.

Character of the later portion of the Annals.

After the death of R. de Morins there is no very marked change in the character of the chronicle; its own affairs, those of the neighbourhood, the general history of the country, the succession of bishops and abbats, still continue to constitute its chief contents. There is, perhaps, rather less about foreign matters than will be found in the earlier portion; but the events that are described, whether concerning the priory or external matters, are given with greater fulness. Of Grosseteste, who was bishop of Lincoln during the latter portion of the life of Richard de Morins and for some years afterwards, there is much told which will be found no where else. The care and severity with which his visitations were carried on, the terror that they excited among those whose conduct told them they had reason for

Grosseteste.

[1] See again the mention of the army "de militibus et balastariis" he led to Perugia in aid of the Pope in 1235 (p. 142).

[2] Compare the act of Submission to Canterbury given by Mr. Macray. Preface, p. xxxii.

fear, causing abbats and priors frequently to give up their positions rather than await his coming, and his vast influence among the clergy, are very clearly brought out. His quarrel with his chapter, his journey to Lyons in defence of his right of visitation, and his final triumph, are told at considerable length. The opposition of the king to William de Raleigh, on his postulation to Winchester, and the refusal of the mayor to admit him into the city, are given fully (p. 162), though not so much so as in the Waverley Annals.

The Italian clergy in England.

Richard de Morins had mentioned the riots against the Italian clergy in 1231 and 1232. And the succeeding annalist enters more fully into the grievances of the church arising from the Italians. He mentions that the Pope prevented the patrons of the churches from presenting English clerks to them, but conferred them by his own authority on Italians, so that Italian followed Italian in regular succession (p. 169). One instance is especially mentioned in the case of the church of Steppingley; here an Italian, one Peter Vitella, who was presented, put it out to farm, and left the country (p. 182), returning only because his money was not paid, and to make a fresh arrangement (p. 197). The murder of the Italian who was presented to Rustand's prebend, in St. Paul's, in 1259, is narrated at length (p. 214). The conduct of Peter de Egeblank to get money out of the monasteries for the king is told with considerable feeling (p. 199), though not in quite such strong language as that which Matthew Paris uses.[1] In the year 1256 the king's embassy[2] to Rome excites the writer's indignation,—"contra clerum et populum Angliæ" is his expression (p. 199). Under the same year, the invasion of England by the Welsh gives occasion for a description of Llewellyn

[1] "Cujus memoria sulphureum "fœtorem exhalat ac teterrimum," p. 910.

[2] Besides Rustand, Giles de Bridport, and the abbat of Westminster, who are mentioned by other chroniclers as forming this embassy, the Dunstable annalist adds "dominus "Henricus." I have not found him mentioned elsewhere, and cannot identify who is meant.

ap Griffith (p. 200.) The sufferings of the priory and the neighbouring abbeys of S. Alban's and Woburn under the wicked bailiffs of prince Edward (viri nequissimi et crudeles) are next mentioned. The difficulties of Richard of Cornwall, after he had been made king of Germany, from want of money, are well illustrated by our annalist's mention of his selling his woods in 1257 (p. 206). In 1258 the demands of the legate Arlot or Herlot, and his threat of excommunicating the king and his nobles, are very remarkable (p. 208). So, too, is the mention of the English rights in Normandy being sold to S. Louis by Henry III. in 1259, "de consilio "magnatum suorum" (p. 213). The provisions of Oxford, though not fully described, are not passed over, and the confederation of the barons against the Poitevins seems to meet with the annalist's approbation. The mention of the oath of the sheriffs, and that each is to have his charter of appointment written in *English* (p. 210), is very important. More details than will be found elsewhere are given in p. 214 of the quarrel and reconciliation between prince Edward and his father. Prince Edward's ill success in a tournament abroad is curious (p. 216), as also the fortification of the Tower by the king in 1260 (p. 217), his summons of the nobles to a parliament held there, and their refusal. On the breaking out of the barons' war, the annalist is very strongly on the side of the barons. He speaks of the desertion of Richard de Clare from Simon de Montfort in 1260 as a sort of apostasy (quasi apostatavit), p. 217; and states (p. 227) the award of S. Louis to have been made at the instance of his wife and the queen of England, and that he pronounced against the barons "proprii honoris immemor, et se ultra "potestatem sibi concessam extendens . . . Deum nec "veritatem habens præ oculis." Yet at its commencement (p. 222), after describing the conduct of the barons in pillaging the lands and churches of the aliens and those who had broken their oaths to observe the provisions of

The annalist on the side of the barons in the barons' war.

Oxford, he adds, "sed hoc erat contra jura, nec stare "potuit." The seizure of the jewels and money in the New Temple by prince Edward is next mentioned. A great deal of valuable information respecting the provisions of Oxford follows, especially relating to the summons of S. Louis to all parties to Boulogne. As examples of details, the accident to Simon de Montfort when on his way to France, from the fall of his horse (p. 227); prince Edward's terror in crossing from the storm, which allowed him to land at Witsand only with the greatest difficulty; the anger of Simon de Montfort at the folly of his son Henry in allowing prince Edward to escape at Gloucester,—may be especially mentioned. There are full details of the capture of Northampton and of Simon de Montfort the younger by the king, and of the slaughter of the Jews in London and Canterbury by the two chiefs of the confederate barons (p. 230). The annalist says the Jews were intending to set the city on fire; that Greek fire and false keys for the gates were found on them; and that they had subterranean passages to each gate. Describing the battle of Lewes (p. 232), he contrasts the king, Richard of Cornwall, and prince Edward, as agreeing to no form of peace, with the earl of Leicester, "Deum "habens præ oculis et justitiam, eligens mori potius "pro veritate, quam juramento præstito contraire." The efforts of the queen to procure assistance in France against the victorious barons are very fully described, the priory having to pay its share towards guarding the coasts against invasion from that quarter; as well as the mission of Guy Foulquois, who came with the power of the two swords (p. 233), and summoned seven of the bishops to Boulogne. The events that followed are described at length; and the extraordinary charter of submission which was forced from the king, which is also in the Waverley Annals, is given. The only trace of feeling in the writer in the account of Simon de Montfort's defeat and death at Evesham is in his calling the battle "bellum dolore

Historical details given.

"plenum" (p. 239). The account of the means by which prince Edward obtained entrance into the isle of Ely, by the permission and knowledge of the mother of N. de Segrave, is curious (p. 246). The subsequent history of de Montfort's children is told in p. 259. It is worthy of remark that the author of the early portion of the annals (R. de Morins) never calls their mother, the princess Eleanor, Simon de Montfort's *wife*. In p. 151, when her going into exile with him is mentioned, she is "comitissa de Penbroc, soror regis;" in p. 152 she is spoken of as her son's mother, "scilicet soror regis." It is doubtless intentional, from the recollection of the vow of chastity she took on the death of her first husband. The authors of the later portion, however, call her countess of Leicester (pp. 258, 265), and speak of de Montfort as her husband (p. 259).

Simon de Montfort and princess Eleanor.

In the later portion of the chronicle, Dunstable and local affairs are more prominent and more fully described than in the earlier. Thus, in the year 1274 there is a long account of the attack on the gaol and the prior's gallows by Eudo la Suche; a list of the suits against the priory when Roger de Seytone and his companions were sitting as justices itinerant at Bedford in 1276; a history of a quarrel with the king's falconers, who were hospitably entertained in the priory and mortally wounded the chaplain (p. 273); of a wrestling match at Hockliffe (p. 298), at which one Simon Mustard, a "ribaldus "valde ferox," met his death, and which gave rise to an almost interminable lawsuit on the part of his widow against certain persons supposed to be concerned in it (one of them the prior of Dunstable), which is narrated at very great length (pp. 306–313). Besides these there are notices of a very great many suits on various points directly or indirectly concerning the priory, of more or less interest, especially a long suit against Milicent de Montalt[1] for trespass and right of commonage (pp. 342–353).

[1] There is reason to think her the wife of Eudo la Suche. See note [1], p. xxxv.

There are still interspersed, however, notices of many events of general interest, and in many cases with very valuable and interesting details, as in the earlier portions of the annals. Thus the crimes and execution of David, brother of Lewellyn, are fully described, p. 294. The murder of Lawrence Duket in the church of S. Mary of the Arches, London (p. 314); the expedition of Philip III. against Pedro III. of Spain (p. 317); the articles of heresy against Richard Clapwell, the Dominican, his excommunication (pp. 323–325), and his miserable end at Bologna (p. 341); the miracles of S. Thomas de Cantilupe in Hereford cathedral (p. 339), the ransom of Charles de la Morée in 1289 (p. 355); the corruption of the judges, and their punishments (pp. 355–358); the expulsion of the Jews in 1290 (p. 361); the passing of queen Eleanor's body through Dunstable, and the cross erected in the market-place (p. 362); the mission of Bartholomew, bishop of Grosseto, from Nicholas IV. to Edward I., to complain of the royal prohibitions, on which the annalist expresses a wish that it might tend to improve the state of the English church (p. 365); the quarrel between the earls of Gloucester and Hereford in 1291 (p. 370); the excommunication of Anthony Bek, bishop of Durham, by the archbishop of York, in 1293 (p. 376); the very interesting account of the resignation of Pope Celestine V., and succession of Boniface VIII. (pp. 382–384), probably taken from a letter written from Rome (it is nearly identical with the account given by Bartholomew Cotton, p. 257); the proposal of Edward I. to marry Blanche, the sister of Philip IV. (p. 384); the search for treasure in the monasteries and churches by the king (p. 390) in 1294, and the consequent anger of the clergy, though the annalist expresses his belief that the king was innocent in the affair; the war in Gascony in 1295 (p. 397); the treason of Thomas Turbeville (p. 399); the troubles between the king and the clergy in 1296 (pp. 405–407),—are all told with more or less of valuable details. The annals end in the year 1297. Of the

entries written in various years afterwards, and which have been printed as an Appendix, the most interesting is the account of the rising of the mob in 1381, and the murder of the archbishop, Simon de Sudbury, and the prior of Clerkenwell. The mayor of Dunstable, one Thomas Hobbes, took advantage of the riots to extort a charter from the prior, which, however, was annulled after the rioters were quelled.

Minor events.

There are many incidental allusions to facts of less general interest, which yet give a great insight into the state of society and habits in the thirteenth century. Among these may be instanced the terror of the Cornishmen, and their flight into the woods at the approach of the justices itinerant in 1233 (p. 135); the murder of a lay brother by the men of the prior of Grovebury, "pro jure ecclesiæ nostræ," in 1259 (p. 213); the execution of a clerical robber (p. 251) at Oxford in 1269; a papal letter given to a converted Jew to obtain maintenance for him and his family from the priory (p. 265) in 1274; the care with which the boundaries of the estates or fields are set down[1] (pp. 269, 302, &c.); the old and new money circulating together for some time after the change in the coinage in 1279 (p. 280); the wooden sheds erected by the town butchers over their benches, removed afterwards by the prior and the township because they touched the ground (p. 281); the sermon of bishop Oliver Sutton at Dunstable, on the occasion of his passing through the town in 1283, which occasions the remark of the annalist, "optime prædicavit" (p. 294); the sale of a naif "cum sequela sua" in 1283 (p. 297); the hurried election of a new prior at Caldwell, for fear of interference from certain parties who claimed the advowson of the monastery (p. 340); the use of Domesday Survey to settle the claim to the right of com-

[1] Compare the remarks on this subject in Raine's Preface to the Black Book of Hexham (Surtees Soc., vol. 46), p. xxi.

monage at Houghton (p. 347); the injuries done to the markets of Dunstable and the adjoining places by the long stay of prince Edward in 1294 at S. Alban's and Langley (p. 392); the prior's dining with John Duraunt at a great banquet against the approved customs of the monastery, and excusing himself because he was in his debt, and so dared not offend him (p. 302); the feast this same Duraunt gave when his sons incepted in arts at Oxford (p. 313); the bell set up by the lepers in Dunstable, and the action of the prior in consequence (p. 381).

History of the priory of Dunstable as given in the Annals.

For the history of the priory of Dunstable, founded in honour of S. Peter for Augustinian canons to wards the end of the reign of Henry I., and especially of its secular affairs, there are ample materials to be found in the annals. Richard de Morins, beginning his chronicle in 1210, does not give any account of its foundation,[1] or even mention the date, though he adds to the list of the monasteries founded by Henry I., which Diceto gives, the name of the priory of Dunstable (p. 15); nor does he say another word as to its history until his own time (it will be recollected that he came from Merton, and so had no previous connexion with Dunstable),[2] when in 1203, after his return from Rome, he mentions that John gave them the demesne of Houghton, and granted a three days' fair in May. These gifts, and the houses and garden which were given the next year, may doubtless be put down to the personal influence of the prior with the king. This did not, however, preserve them from the spoliation with which all the religious houses were visited in that unhappy reign.

[1] It was founded certainly not earlier than the middle of 1131, because Robert de Bethune, bishop of Hereford, who is one of the witnesses to the foundation charter, was consecrated on June 28, 1131. See Tanner's *Notitia Monastica*.

[2] He does not even mention royal visits of an earlier date than his own appointment, *e.g.*, that of Stephen in 1137. See Hen. Hunt, p. 387.

In 1206 they were despoiled of their recently acquired lands in Houghton ; they did not escape the payment of the thirteenth in 1207, or the tax on the monasteries in 1210 ; and their losses through the tyranny of the king, as estimated in 1212 by the prior himself, amounted to 443*l.* (p. 39). Brighter days, however, came to them in the new reign, and, as has been pointed out already, a large portion of the annals is occupied with the account of the lands and churches bestowed on the priory from time to time,[1] the lawsuits respecting them, the disputes with the townsmen, the visits of the bishops, &c. Henry III. was at the priory in 1229 (p. 118), and again with the queen, prince Edward, and princess Margaret, in 1247 (p. 173), to whom presents[2] were made, they making offerings in return. Edward I. was there with his queen in 1275 (p. 266). In 1277 a room for the king was begun next the prior's chamber (p. 276). The town was visited by Henry III. and queen Eleanor also in 1265, just after the battle of Evesham (p. 240) ; and the king and his brother Richard, king of Germany, were there again in 1267 (p. 246). Edward I. was there in 1276 (p. 274), and Henry VI. in 1459 (p. 420). Tournaments are frequently mentioned as being held at Dunstable.

Architectural history of the priory.

Of the architectural history of the priory church itself, though there are frequent allusions to new works or restorations, the details are scarcely as full as we should have expected, or at all commensurate with the care with which all the business affairs have been set down, or with which the buildings in the farms and other possessions of the priory are mentioned. The church was

[1] A curious instance of good fortune is mentioned in p. 175 in the case of Ickwell land. It was sold by the priory to William of Triplow, and he died within a month without heir or attorney. The priory consequently regained the land "sine "lite et gravamine."

[2] A silver gilt cup was given to the king in 1254 (p. 195) on his return from Gascony.

dedicated by bishop Hugh II. of Lincoln, on the feast of S. Luke, 1213 (p. 42); altars in it were dedicated by Robert, bishop of Lismore, in 1219 (p. 56), and by Hugh, bishop of Ely, in 1231 (p. 126).

In the great storm of June 1222, which did so much mischief through the country, the roof of the presbytery and the two towers at the (west) front of the church fell (p. 76). In 1228 S. Mary's chapel was founded in the canons' cemetery (p. 113); it was pulled down in 1324, being then in ruins, and built up again from its foundations (p. 410). In 1250 the inner gate within the court was built (p. 180), a new dormitory in 1251, as the old one was in a dangerous state (p. 183), and a new stable in 1257, on the fall of the old one (p. 207). In 1273 the body (cumulus) of the church was restored at the cost of the parishioners, "scilicet ab altari ad "crucem, usque ad ostium occidentale versus le North" (p. 257). Henry Chadde is mentioned as bearing the chief expense. New bells were given in 1277 (p. 278); a new body to the bakehouse and the brewhouse wall were built in 1282 (p. 294); a clock placed over the "pulpitum" or choir screen[1] in 1283 (p. 296). In 1289 the parishioners finished two pinnacles on the north front of the church, and restored the stone roof, then in a ruinous condition, of the north porch (p. 358), half of all the expense being borne by John Duraunt (see above, p. xxvi.). The great cross and many of the other saints' effigies were repainted in 1293 (p. 377). During the plague of 1349 the parishioners gave a new bell, and the prior covered the belfry with lead (p. 412).

Notices of the Fran-

We naturally look for traces of the influence and settlement of the two great religious orders of the thirteenth century. The only mention of the Francis-

[1] See Professor Willis's *Architectural History of Glastonbury Abbey*, p. 30.

cans is of their settlement in Reading and St. Edmundsbury in 1233,—the former being made against the wish of the abbat (p. 134),—and the fire at their house at Lichfield in 1291 (p. 365). But the Dominicans obtained a firm footing in Dunstable, and of them there are some curious circumstances told which show the jealousy with which they were at first regarded. They first came to Dunstable against the wish of the canons, "per maximam "industriam et seductionem," in 1259, and only obtained the right of remaining by the influence of the king and queen and some of the nobility [1] (p. 213). The prior (William le Breton) for the first time ate with them in 1277 (p. 278). What took place at the funeral of a woman in 1282 (the corpse being first brought to the priory church, and then buried among the Dominicans) shows they were getting to be on more friendly terms (p. 289). But in 1287 (p. 336) the annalist speaks of their machinations and evil deeds, and mentions how the priory made their porter buy a messuage close to the grounds of the Dominicans to prevent them from enlarging their boundaries. The only other allusion to them is the mention of the sudden death of two friars in Hertford castle in 1290 (p. 363). The Franciscans seem to have been more acceptable to the Dunstable canons; at least, one of them is spoken of as being especially attached to them, and buried in their cloister in consequence in 1282 (p. 290). At an earlier period, however, in 1233, two of the canons were excommunicated for breaking out and joining the Franciscans at Oxford.[2] A

Franciscans and Dominicans.

[1] See the account of their arrival at Dunstable by Matthew Paris, writing in the neighbouring abbey of S. Alban's. He speaks of the "enormе nocumentum" they were to the prior and convent, and adds that they followed the example of the Franciscans at S. Edmundsbury, who had erected such costly dwellings there. He says they were protected by cardinal Hugh, and that by their urgent preachings they got the offerings which the canons used to have (p. 986, ed. 1640).

[2] There was doubtless great jealousy between the canons and friars, as well as between the canons and monks. An abbat once "said that a

Dominican became canon of Dunstable in 1274, and remained so for nine years, but returned to the order then (p. 261).

Errors in the Annals.

Though carefulness and accuracy of detail are certainly characteristicks of these annals, they are not free from errors; these, however, are not frequent, or important, chiefly occurring in names. Thus, p. 29, Stephen Langton is said to have been consecrated at Rome instead of at Viterbo. In p. 38, l. 28, *Burtonensi*, I believe, should be *Bardneiensi*.[1] Two abbats of S. Augustine's, Canterbury, have been mixed up together in p. 41 (see note [2]). John's first wife is called *Johanna* in p. 45. If we are to take the words literally, the marriage of Margaret de Burgh with Richard de Clare[2] (pp. 102, 103) is ante-dated by ten years. But this is probably an insertion after the event had taken place, and not intended to apply to that year (1227), but to bring the marriages of the de Burghs together. The death of Malek-el-Kamel, sultan of Cairo, is given in 1231 (p. 128), instead of 1238, probably from a rumour. In p. 146, William, the bishop elect of Valentia, uncle of Henry III., is said to have had the honour of Richmond given to him. The wife of Conrad, son of Frederick II., is erroneously given in p. 153. Peter of Arragon has been substituted for another in p. 340, as pointed out in the note there. It will be seen how, as in the instance mentioned above (p. xviii.), most of the errors of the compilers of the annals occur in speaking of foreign affairs and people.

There are not unfrequently traces of different authorities being employed, and thus many facts are repeated

---

"canon apostatized when he became "a monk." Raine's Hexham, i. p. cxi., note 2.

[1] The MS. is unfortunately so much injured here as to make the reading doubtful. Wanley, however, expresses no doubt about it.

[2] See the Annals of Tewkesbury, p. 102. Foss (Judges, vol. ii. p. 285) states that her mother was the princess Margaret of Scotland, who was married in 1222.

in different language, and occasionally with different dates,—a rumour of an event having reached the priory before it really took place, and being at once inserted in the chronicle.

Thus William de Humez is stated to have been made abbat at Westminster in 1213 and 1214 (pp. 41, 43). The death of Simon de Montfort at Toulouse, after being mentioned under the year 1218 (p. 54), is told over again under the year 1220 (p. 61). So the inquiry into the conduct of Richard de Marisco, bishop of Durham, and his journey to Rome, will be found twice (pp. 62, 67) under different years. The conviction of Fawkes de Breauté at Dunstable (p. 90), which gave rise to his seizure of the judge who tried him, is told after the siege and capture of Bedford castle (p. 86), its consequence ; and in the same page the death of Pedro II. is given again, though it had been correctly mentioned under its true date in p. 39. The capture of Niort and S. Jean d'Angeley by Louis VIII., and the siege of Rochelle (pp. 86, 91), are told twice, evidently from different originals. Events mentioned twice.

The translation of Richard le Poor from Salisbury to Durham, and the appointment of Robert de Bingham to Salisbury, are given twice (pp. 109, 115). Hubert de Burgh's imprisonment, after being told in p. 129, comes over again in p. 137 ; the deaths of the priors of Dereley and Cockford are given in pp. 135 and 139, and that of Hugh Foliot (bishop of Hereford) is mentioned twice under the same year, pp. 139, 141.

Some repetitions occur even in the accounts of the affairs of the priory ; thus Pattishall vicarage is given to Robert the chaplain in pp. 100 and 102. Perhaps the greater accuracy of the later mention has been the cause of its insertion.

In spite of these errors and instances of confusion, I still think that the greater portion of the chronicle was written from year to year as the events occurred or were

reported. Incidental proofs of this may be observed in p. 68, where the expedition of Peter des Roches and Hugh Foliot is mentioned; in the account of the absolution of Raymond of Toulouse (p. 115); in the sentence of the canon who joined the Franciscans (p. 134); and in the mention of the place and the presidents of the general chapter of the order to be held next after that at Huntingdon (pp. 390, 391).

The chronicle is very full of notices of the succession of the abbats [1] of the monasteries in any way connected with Dunstable, and of the affairs of the diocese generally. Of the notices relating to Grosseteste, and the information given us as to his administration and influence, I have already spoken.

Historical value of the Annals of Dunstable.

As to the historical value of the Annals of Dunstable, I scarcely think we can estimate it too highly. It is probably the most accurate record extant of the ordinary secular proceedings of a monastery in the thirteenth century; and though quarrels with the neighbouring landholders or the townspeople are things of minor importance, they serve to bring before us in a very vivid manner the every-day life of the time. Everything that interested the canons or that concerned their advantage or the reverse is set down in the annals. Almost all will illustrate the habits and manners of the time in some way; take, for instance, the story of the treasure found in Husborn churchyard in p. 108. The canons, who would like to have kept it, were compelled (coacti) to present it before the judges itinerant, who were then on their eyre; it was sealed up by them and sent to London

[1] A curious instance of a blunder arising from misunderstanding a passage may be seen in the lists of the abbats of Bittlesden. In p. 109, in a list of persons who died in 1228, the chronicler mentions Stephanus Cantuariensis (*i.e.* Stephen Langton the archbishop), the abbat of Bittlesden, &c. Browne Willis, by omitting the stop after Cantuar., has supposed the abbat of Bittlesden was one Stephen of Canterbury, and thus Stephen of Canterbury has got into the lists of the abbats of Bittlesden as dying this year. (Hist. of Buckingham, p. 157.) See the *Monasticon*.

to the king. Then there were three claimants for it, the bishop of Lincoln (Grosseteste's predecessor, Hugh Wallis), the prior of Dunstable, and the king; and at last, through the entreaties (preces) of the king, it was sent to the new hospital at Dover, on the understanding that no one's right was to be prejudiced by this decision.

Or again, in the same year (1228), take the account of the riot between the townsmen and scholars at Oxford; a number of scholars were wounded and their hostels violated. The bishop laid an interdict on the town, so that the dead bodies were buried in the streets. At length an agreement was come to that the actual offenders should be sent to Rome, the things forcibly taken away restored, and fifty marks given by the people to be divided amongst poor scholars, and if anything similar should happen in future, the people were to subject themselves to four of the chief masters, who were to give their sentence as to the punishment without appeal.

But, indeed, of incidents of this description the chronicle is full. A great deal too will be found respecting the agricultural condition of the country; the price of corn in different years;—in one year of scarcity (1258) the price is given at three places, Northampton, Bedford, and Dunstable (p. 208);—the scarcity and distress in consequence at different times; the insecurity of property from robbers, especially at the close of the barons' war; the constant dishonesty as to weights and measures that was continually being discovered and punished, &c. Nor, as has been already pointed out, are the general affairs of the country passed over, though these will be for the most part found elsewhere. It is as affording illustrations of the social life of the thirteenth century that the annals have such an especial value, besides the many details they give of the facts or persons who were prominent during the period they were kept up.

Income and rank of life of the canons.

With regard to the income of the canons, it arose, of course, chiefly from their estates and farms, and the tithes of the churches which they possessed. At the same time their sheep in the Peak country must have been a great source of revenue, as we find such frequent mention of their condition, and of the sale of the wool, in which they must have rivalled the Cistercians. Of the rank of life from which the canons were usually taken, there is little or no indication; scarcely anything beyond the names of the new canons being ever mentioned throughout the annals. Perhaps we shall not be wrong in supposing them to have sprung in most cases from the middle class.[1] A boy of 14 became canon in 1272 (p. 255).

Little use hitherto made of these Annals.

I cannot but remark how very little use has been made of these annals by most modern historians; even some of the most diligent and painstaking seem to have passed them over; in lists of the authorities of the time, in other respects very complete, they are omitted. Whether from pure accident, or from the scarcity of Hearne's volumes, it is impossible to say. Dr. Pauli has, however, made good use of them in his history. A translation of numerous extracts will be found in the fourth volume of Nichols's "Bibliotheca Topographica "Britannica."

The difficulty of identifying the numerous places mentioned has been great. I can only say I have spared no pains in this respect; the table of errata will show that some errors in them were not discovered till after the pages were printed off. With regard to the blanks which are to be found in the MS. in the cases of names of persons, I have been able to supply some by the aid of Mr. Roberts's very valuable "Calendarium "Genealogicum" for the reigns of Henry III. and Ed-

[1] See the remarks on this subject in Mr. Raine's very valuable preface to the Annals of Hexham, i. pp. cx, cxxi, cxxxviii. (Surt. Soc.)

ward I. In mere conjectures[1] I have never indulged. I have appended a table of contents of the facts relating to the priory and town of Dunstable, as well as to the priors and canons mentioned, as the index is postponed for the present, and it will be convenient to have this in the same volume with the annals themselves.

Annals of Bermondsey.

The ANNALS OF BERMONDSEY are printed, for the first time,[2] from the single MS. which contains them, MS. Harl. 231, in the British Museum.

Description of the MS. Harl. 231.

It is a small quarto on vellum, containing seventy-one leaves, exclusive of blanks, written throughout in the same hand, a clear one, of about the middle of the fifteenth century. There are blank spaces between all the years, and the numbering of many is set down with no facts inserted, the spaces being left with the idea of their being filled in afterwards. This has been done sometimes, and facts written in in a different ink, probably after the rest of the MS., but always in the same hand. The numbering of the years throughout is in rubrick. The annals extend from the year 1042 to 1432. The numbering of the year 1433 is set down, but without any facts. The MS. was most probably written in this year.

[1] For instance, I believe the Milicent de Montalt, between whom and the priory there were so many and such long lawsuits (see pp. 341–353), to be identical with the Milicent de Muchaut, lady of the manor of Eytone (p. 297), mentioned pp. 290, 296, 297, 374. In p. 374 her boys are mentioned as complaining of the prior's ferreting rabbits in Bocwode wood, while in p. 402 John de Sewell is mentioned as establishing the right to hunt in Bocwode wood with dogs at all times against Milicent de Montalt. The names are written quite distinctly in the MS. But if we suppose one of the annalists omitted a bar over the first vowel, the substitution of *l* for *u* would not alter the name in reality. She seems to have been the sister of George de Cantilupe and wife of Eudo la Suche or Zouche. See the Dunstable Annals, p. 257, compared with Roberts's *Calendarium Genealogicum*, ii. p. 571; see also i. p. 197.

[2] Copious extracts relating to the priory will be found in the *Monasticon*.

Character of the Annals.

The Annals of Bermondsey differ in a marked respect from almost all the other monastick annals, in not being written contemporaneously from year to year, but being apparently compiled from documents and other chronicles existing in the monastery in or about the last year (1433) which occurs in the MS. Their value is, therefore, chiefly confined to the history of the house of Bermondsey itself. As a history of the monastery it is in some respects very complete, giving a complete list of priors and abbats from the foundation, full details as to the possession of lands and houses acquired from time to time, and of the changes in the condition of the priory, which was first naturalized and then made into an abbey.

History of the monastery as given in the Annals.

The priory of Bermondsey was founded in the year 1082 for Cluniac monks by Alwin Child,[1] a citizen of London, monks being sent there in 1089[2] from the monastery of La Charité de Dieu on the Loire, Petreius being ordained the first prior by the prior of the above-mentioned monastery. Alwin Child had already assigned various rent-charges to them in expectation of their coming in the year 1082. And soon afterwards the king gave them the manor of Bermondsey, which the annalist mentions (p. 426) as being stated in Domesday survey to be in the possession of William I. Gifts of lands poured in rapidly upon the new priory, kings and nobles, knights and citizens, vying with each other in enriching it, and each successive sovereign confirming the gifts that his predecessor and others had bestowed. It is remarkable how widely spread throughout the country were the possessions of the priory, being by no means confined to the neighbourhood of London, but extending

[1] Rudborne, in his *Historia Major Wintoniensis* (Wharton's *Anglia Sacra*, i. p. 258), attributes its foundation to William I.

[2] Gervase (apud Leland, *Collect.*, i. p. 263) says they came to England at the call of Lanfranc.

to distant counties like Leicestershire, Somersetshire, and Gloucestershire.

In 1140 William, earl of Mortain, became a monk at Bermondsey.[1] In the year 1380 the priory was naturalized by prior Richard de Duntone, at the cost of a fine of 200 marks, and in 1399, at the request of Richard II., it was made into an abbey by Boniface IX., John Attleborough, the prior, being made the first abbat. There are occasional allusions throughout the annals to the priory buildings; in 1206, Bernard, who had been archbishop of Ragusa (afterwards bishop of Carlisle), translated the first prior, and dedicated the morning altar. In 1213 the prior built an almonry or hospital of lay brethren and boys, which the annalist remarks was free, like the monastery, from all episcopal jurisdiction. The great church of S. Saviour was dedicated in 1338 by Peter, bishop of Corbavia, who also dedicated three altars.[2] In 1380 the cloister and refectory were rebuilt by the prior, Richard Dunton, and in 1387 he covered the nave of the church with lead, and put new glass windows into the presbytery, with gilded pictures on the high and morning altars. In 1430 prior Thomas Thetford covered the cloister with slate.

Buildings of the priory.

The sources of the earlier portion of the annals, exclusive of those relating to the history of the monastery itself, are William of Malmesbury, Henry of Huntingdon, Diceto, Sigebert of Gembloux, and the chronicle known by the name of Matthew of Westminster. The author followed is generally closely followed, though sometimes abbreviated. A few passages I have been able to trace to no other source than the Anglo-Saxon Chronicle, Roger of Wendover, and Trivet. But Matthew of Westminster

Sources of the Annals of Bermondsey.

[1] He had been earl of Cornwall, and was dispossessed by king Henry I. in 1104. Nicolas's *Hist. Peerage*, ed. Courthope, p. 126.

[2] It is worthy of remark how continually foreign bishops and suffragans were employed in similar cases of the dedication of altars.

is the chief authority for the greater portion of the earlier part. These are all sufficiently indicated by the difference of type and the references given in the margin. After the year 1206 it is not easy to decide upon the immediate origin of the annals. The way in which they have been composed from that date gives the idea that the compiler had access to a considerable number of authorities, and re-wrote the accounts they narrate in his own words. At least, I have not been able, except in a few instances, to say that this or that chronicle has been used. Later, Higden's "Polycronicon" furnished some copious extracts (see especially p. 466), and in some cases use has been made of the Continuator of Adam Murimuth.

Errors. Though generally accurate, the annals are not free from errors. Thus (p. 423), Edward the Confessor is said to have been crowned at Westminster instead of Winchester; (p. 424) Lanfranc is said to have been consecrated by Pope Alexander II.; the death of Adelais of Louvain is mentioned under the year 1133 (p. 435); Richard, bishop of Winchester, is said to have been consecrated at Rome, instead of at Canterbury (p. 443). John's first wife is called Alianora (p. 449); the death of S. Francis is post-dated by five years (p. 457). In p. 468, besides an error respecting the death of Pope Boniface VIII., Honorius IV. is put in the place of Benedict XI. In p. 472 Edward II. is stated to have been murdered in Corfe castle. In p. 487 "Thomas, duke of York," is said to have been present at the coronations of Henry VI. Errors are also occasionally to be detected relating to the affairs of the priory. Thus, in p. 438 in the mention of a composition between the prior of Bermondsey and the bishop of Worcester, the bishop's name is incorrectly given; in p. 449, the prior who had been before called Richard Norman is here Richard Northam; and in p. 456 I have pointed out an error with respect to the county in which certain possessions of the monastery lay.

Of the later priors, as is to be expected, there is far more told than of the earlier ones—little more than the dates of their appointment and death being recorded of most of the names in the long line. The mention of one of these causes a difficulty with respect to one of the bishops of Worcester. In p. 446 Henry de Soilly is mentioned as being made prior, and dying the same year, 1186.[1] He is followed by Adam, and he by another Henry. This last became abbat of Glastonbury in 1189, and bishop of Worcester in 1192 (p. 447). Now Henry de Soilly is usually put down as the abbat of Glastonbury and bishop of Worcester. Adam de Domerham (Wharton, *Anglia Sacra*, i. p. 578) calls him Henry de Juliaco. Gervase (Twysden, col. 1681) and the Tewkesbury Annals (p. 55), which mention both his election and death, only call him Henry.

The fact of these annals being compiled at a date so much later than those at which almost all the other monastick annals came to a stop, gives them a marked character of their own; and for the events mentioned in the reigns of Henry IV. and Henry V. they have, at least, as much authority as any other records of the time.

I have added in the case of the Bermondsey Annals, as in that of those of Dunstable, a full table of contents of all matters relating to Bermondsey.

Cambridge,
June, 1866.

[1] He is mentioned before (p. 431) in connexion with the sale of Inglishcombe to the prior and convent of Bath.

CONTENTS OF THE ANNALS OF DUNSTABLE RELATING TO DUNSTABLE.

A.D.		Page
	The priory founded by Henry I. - - -	15
1202.	*Richard de Morins*, canon of Merton, made prior -	28
1203.	He goes to Rome for the king's service and returns	28
,,	Houghton demesne restored by John - -	28
,,	A three days' fair in May granted by John -	28
1204.	John gives his houses and garden in Dunstable -	28
1205.	Church of Bradborne given by G. le Cauceis -	28
,,	A moiety of Great Brickhill church given by Anor Maubance - - - - - - - -	29
,,	Ordinance at Rokesac, and respecting the almoner and sacrist - - - - - - -	29
,,	*Thomas*, the late prior, dies - - - - -	29
1206.	The priory despoiled of Houghton - - -	29
,,	The prior made visitor of monks in Lincoln diocese	29
1207.	Amount paid to John for the thirteenth - -	29
,,	Altars dedicated in the church - - - -	29
1208.	Almonry built - - - - - -	30
1209.	Agreement for lands at Shortgrave - - -	31
1210.	Twenty marks paid to John - - - -	32
,,	Several houses belonging to the priory blown down	32
,,	The town pays fourteen marks for the Welsh expedition - - - - - - -	32
,,	A vision of two Jews, announcing the advent of Antichrist, seen by the prior - - - -	33
,,	A cause won as to the moiety of Pulloxhill church	33
1212.	Contribution of the town to the army - -	35
,,	Suit respecting the lands at Houghton - -	38
,,	The prior sent through Lincoln diocese to investigate the injuries to the church by John - -	39
,,	Losses of the canons through John - - -	39
,,	Miracles of S. Frehemund at Dunstable - -	39
,,	Alexander the sub-prior made prior of Caldwell -	39
,,	The prior acts for the preachers of the crusade in three counties - - - - - -	40
1213.	The town burnt - - - - - -	42

A.D.		Page
1213.	The church dedicated by bishop Hugh of Lincoln	42
1215.	The prior at the fourth Lateran Council	44
,,	He remains a year at Paris	44
,,	Injury done to the town by Louis	47
,,	The barons pass through the town	49
1217.	The sheaves of a moiety of Pattishall church given by bishop Hugh of Lincoln	52
,,	Composition for S. Peter's, Bedford	52
,,	A tenth paid for the Holy Land	52
,,	Justices itinerant at Dunstable	53
1219.	Arrangement with one Gregory about a right of way	54
,,	John Youngman acknowledges their right to half an acre	54
,,	Pleas for lands at Studham, Burgard, &c.	54
,,	Right proved to hold a court at Dunstable	55
,,	The prior holds his court before the justices	55
1220.	Altars dedicated by the bishop of Lismore	56
,,	Visitation of bishop Hugh of Lincoln	57
,,	Petition of the burgesses of Bedford for freedom from toll	57
,,	Brought into court respecting S. Peter's, Bedford	57
,,	Fines of Stephen Vintner and his son claimed by the prior	58
,,	Agreement of the prior with Marjory de Buckleshore	58
,,	He obtains tithes of hay against the parishioners	58
,,	Vicarages established in several of the churches belonging to the priory by bishop Hugh of Lincoln	59
,,	Cause won by the prior against R. de Steppingley and Alice Martel	60
,,	Three marks paid for the caruage to the king	60
,,	Gift of half a hide in Segenhoe	63
1221.	Lawsuit with the townspeople respecting tithes of trade, hay, &c.	65
,,	Attempt of forgery upon the prior by a Jew, Mossy	66
,,	Arrangement with Woburn abbey as to Chesham vicarage	74
1222.	Settlement respecting a passage at Ickleford	75
,,	Gift of the church of Bradborne confirmed	75
,,	The roof of the presbytery and two towers fall	76
1223.	The prior made visitor of the order in the province of York	80
,,	The first crop obtained from Ballidon and Tissington	80

A.D.		Page
1223.	Presentation to the church of Harlington obtained against R. Piroth	80
,,	That to the church of Apsley lost	80
1224.	Agreement between the prior and William Fitz-Baldwin respecting the lands of John of Narbonne	85
,,	Agreement respecting Harlington church	85
,,	Quarrels between the students of the schools and the townsmen	85
,,	New canons	86
,,	Plunder acquired by the townsmen at the siege of Bedford castle	87, 88
,,	Justices itinerant at Dunstable	90
1225.	Two fines obtained by the priory	93
,,	Agreement with respect to land in Segenhoe	93
,,	Agreement with Woburn as to a market tax	93
,,	Confirmation of various lands	96
,,	The right to certain tithes of hay and mills made out	99
1226.	Wood of Wodenhale given	100
,,	Writ obtained from the King's Bench respecting Houghton land	100
,,	Buildings on this land begun	100
1227.	A moiety of the chapels of Ballidon and Tissington recovered	104
,,	Agreement with the parson of Wymington about certain demesne tithes	104
,,	Rights of the priory disputed by the townsmen on various points	105
,,	The questions brought before the justices	105
,,	Four burgesses accused by a robber as his accomplices	105
,,	Their claim on this disallowed by the prior	106
,,	Twenty-four of the townsmen imprisoned at Bedford	106
,,	Who are fined by Hubert de Burgh	106
,,	The priory obtains a confirmation of the charters of Henry I. and Richard I.	106
,,	Quarrel arising from distraining the goods of a townsman to pay his share towards the cost of this	106
1228.	Settlement with the abbat of Woburn, the prior of Beaulieu, &c., about Flitmarsh, &c.	108
,,	The prior holds his court with the justices itinerant	108
,,	Agreement with Juliana Landas	108
,,	The prior claims a treasure found at Husborn	108
,,	Decision against the prior about a wall	108

A.D.		Page
1228.	Mass left off in consequence of a quarrel between the prior and ten burgesses	110
,,	The ten excommunicated by the bishop of Lincoln	110
,,	The quarrel made up	111
,,	The prior visits the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses	112
,,	St. Mary's chapel founded in the canon's cemetery	113
,,	The priory establish their right to certain payments from their men in Segenhoe and Crawley	113
,,	Writ proving they have discharge from murder	113
1229.	Payment to Stephen, the Pope's chaplain	115
,,	Henry III. visits and settles their differences with the town	118
,,	The townsmen break the peace	119
,,	Twelve of them summoned by writ of the king to Westminster	119
,,	Award between the priory and town	119
,,	The townsmen refuse to comply without a special order from the king	120
,,	Special award of the king on this to the sheriff of Bedford	120
,,	The townsmen allow only the taxing of the prior's tenants in capite	120
,,	They obtain letters of exemption	121
,,	The prior taxes his tenants	121
,,	Perjury of the persons employed to collect the tax	121
,,	The people withdraw their tithes and offerings	121
,,	They abuse and slander the canons	121
,,	Their behaviour to the prior, who complains to the chancellor and chief justice	121
,,	The townsmen threatened	121
,,	Their malice breaks out again	122
,,	The offenders excommunicated by the bishop of Lincoln	122
,,	The townsmen will go to hell rather than be taxed	122
,,	They treat with W. de Cantilupe for forty acres to transfer their property to, and leave the town altogether	122
,,	The quarrel made up by John, archdeacon of Bedford	122
,,	Final agreement	122
1230.	Acquittance for 100*l.* enrolled for the confirmation of their liberties	124
,,	Deaths of two canons	125
,,	Payment towards the disme for Gregory IX.	125

A.D.		Page
1231.	S. Mary's altar dedicated by the bishops of Ely and Norwich	126
1232.	Tournament granted at Dunstable	130
,,	Right of commonage in Flit and Malden marshes	130, 131
,,	Agreement regarding Bushy common	131
,,	Composition with Eleanor, countess of Pembroke, respecting suit of court of Tuddington	131
,,	Receive full seisin of the land of Wadlow	131
1233.	Presentation to Marston church	131
,,	Justices itinerant at Dunstable	131
,,	A fine of four marks paid by the town	131
,,	Visitation of Robert, archdeacon of Lincoln	132
,,	A way in Pulloxhill carried against W. de Faldho	132
,,	Two of the canons break out and become Minorites at Oxford	133
,,	The prior excommunicates them	133
,,	Their absolution and subsequent history	134
1234.	Quarrel respecting a virgate in Segenhoe	138
,,	Composition concerning Wadlow and Chalton lands with Paulin Piper	139
,,	A carucate in Ickwell given	139
,,	Grants to Walter de Kirkeby, the donor	139
,,	Greenfield mill granted to Woburn	141
,,	Land of Thomas de Totternhoe	141
,,	Land given up by Thomas Cnot de Totternhoe	141
1235.	Four marks from the fines of the townsmen recovered	141
,,	Suit respecting Marston church and the tithes of Hougham	141
,,	A chantry to James de Caus granted	141
,,	Lands in Houghton and Sewell granted	143
,,	New canons	143
1236.	Promotion of two canons	143, 144
,,	A chantry in Barwith granted to William of Elston	144
,,	The people of the priory fined for breach of the peace	145
,,	Agreement with Hugh de Wadlow	145
,,	Full jurisdiction from the justices itinerant at Dunstable obtained	145
,,	Chattels of Simon Kavegom, outlawed for murder	145
1238.	Difficulty with Grosseteste about churches put to farm	148
,,	Writ about the church of Bradborne against the heirs of G. de Cauceis	148
,,	Matthew, the chaplain, made vicar of Segenhoe	148
,,	A canon's corrody given to the vicar of Sundon	148

A.D.		Page
1238.	A mill, 4*s*. income at Burcote, and 12*d*. at Winfield obtained	148
,,	Buildings in various places	148
1239.	The priory put into possession of Bradborne	149
,,	Three canons established there	149
,,	The prior sends to the Pope on the question of visitation by the metropolitan	151
,,	New canons	151
1240.	Oath extorted from the canons by Grosseteste	152
,,	Walter de Gledley becomes a monk at Woburn in consequence	152
,,	Payment in aid of the Pope	154
,,	Gifts of Alan de Hyde	154
,,	The mill of Nicholas in Flitwick bought	154
,,	Dispute with J. de S. Giles about S. Hugh's tunick and Gledley tithes	155
,,	The barley mill destroyed and rebuilt	155
,,	Leave to repair the bridge obtained	155
,,	Land at Westworthing obtained by great assize	155
,,	Writ of mort d'ancestre declared to be of no force in Dunstable	155
,,	Suit about lands in Catesby	155
,,	Twenty marks paid for a tallage to the Pope	155
1241.	Letters of absolution for the Canterbury monks sent from Rome to the prior	156
,,	Suit of court for lands in Segenhoe	156
,,	Lands let to W. de Hyde	157
,,	Patronage of Rushden church	158
1242.	Land called Cardulhe bought by Geoffrey de Barton	158
,,	Death of prior Richard de Morins	158
,,	*Geoffrey de Barton* elected prior	158
,,	His confirmation and installation	158
,,	The priory impleaded by Geoffrey Despencer	159
,,	Agreement with the monks of Woburn	159
,,	William de Crofton presented to Newbottle	159
,,	Quarrel with the dean of London about pasture at Kensworth	159
,,	Thorp mill let to the monks of Burton	160
,,	John de Colinchea sent to the Peak	160
,,	Sale of wool	160
,,	Two palfreys given to two persons	160
,,	Land at Wadele bought	160
,,	40*s*. paid for scutage	160
,,	Church of Higham Ferrers given up by the canons of Ashby	160

A.D.		Page
1243.	Beasts belonging to the priory detained by John de Norton at Caddington	161
,,	Behaviour of William de Stratford, his bailiff	161
,,	Lands of two persons recovered	161
,,	New charter of Bradborne church given by the archdeacon of Derby	161
,,	A rentcharge in Ballidon bought	161
,,	Plea respecting the farm at Grimescote	161
,,	Toft bought at Maldon	162
,,	Murrain among the Peak sheep	163
1244.	Suit of John de Bulmer against the priory	163
,,	Settlement with the Jew James about land in Wadlow	164
,,	An annual mark bought from Richard, a lay brother	164
,,	Death of Robert de Haya	165
,,	Suit against Baldwin de Rivers	165
,,	H. de Bilenda, the cellarer, sent to Lyons on the affairs of the priory	166
,,	Result and expenses of the mission	166
,,	Payment to Martin, the nuncio	166
,,	Payment to the king	167
1245.	Pigs and other animals killed and injured by John de Bulmer	169
,,	Land acquired at Stoke and let at Gledley	169
,,	Stock of the farm at Newbottle	169
1246.	Death of the vicar of Studham	170
,,	Causes won against John de Hyde respecting mortuary gifts	170
,,	Payment to the Pope	171
,,	Barn built at Stoke, and the house at Studham burnt	171
,,	Lay brethren accused of trespass in Brogborough Park	171
,,	Two sons of W. de Elston taken to keep for eight years	171
,,	The priory impleaded for lands in Shortgrave	171
,,	Walter de Kemesey, the chaplain, made vicar of Studham	171
1247.	Cause won at Warwick against the family of Catesby	172
,,	Visit of the king, queen, prince Edward, and princess Margaret	173
,,	Presents made by the priory to them	173
,,	Offerings of the king and queen	173
,,	Agreement with the town respecting a court, planting ash trees, and assize of bread and beer	173
,,	The justices itinerant for two days at Dunstable, at the prior's cost	174

A.D.		Page
1247.	Land of Buckleshore given to the priory	175
,,	Contribution to the Pope	175
,,	R. de Waldia, canon, made prior of Wymondesley	175
,,	Sale of land at Ickwell, and its recovery	175
,,	Rentcharge in Flitwick bought	175
,,	Several canons ordained priests and sub-deacons	175, 176
,,	A bovate bought at Ballidon	176
,,	Mill of Lee hired for ten years	176
1248.	New house at Rokesac built and paid for by the prior	176
,,	Land of Hares exchanged	176
,,	Ten marks given to the king	176
,,	Robert of S. Edmund's, chaplain, made vicar of Segenho	176
,,	Richard, vicar of Steppingley, presented to Pattishall	176
,,	Peter Vitella presented to Steppingley	176
,,	Simon of Eddlesborough buried in the church	177
,,	Church furniture bought with his property	177
,,	Gifts to the poor on his anniversary	177
,,	John of Leighton's corrody redeemed	177
,,	Gift of a demesne in Crawley and Husborn	177
,,	Demesne of Stoke received	177
,,	Ickwell land let	177
,,	House at Wadlow burnt	177
,,	Two dovecotes built	178
1249.	Various purchases of land and bills filed	178
,,	Judgment given against the priory by William of York respecting Kensworth and Caddington	178
,,	Visitation of Grosseteste, and flight of the cellarer, H. de Bilenda	178
,,	The sub-prior Walter de Caddington elected prior of Caldwell	179
,,	General chapter of Augustinians held at Dunstable	179
,,	Buildings at Stoke, Wadlow, &c.	179
1250.	Inner gate within the court built	180
,,	Other buildings	180
,,	Land bought at Maulden in spite of the Wardon monks	180
,,	Visitation of Grosseteste	181
,,	Cause won against Peter Fitz Roger le Lorenger	181
,,	New canons	181
,,	Peter Vitella at the priory	181, 182
,,	A rentcharge of 3*s.* at Wardon given	182
,,	Ickwell land restored	182
1251.	Action of Peter Fitz Roger Lorenger	182, 183

A.D.		Page
1251.	A new dormitory built	183
,,	New canons	183
,,	Pigeon houses at Segenhoe and Crawley built	183
,,	Robert, chaplain, made vicar of Segenhoe	183
,,	New grange, &c. built	183
,,	The front of Husborn chancel built	183
,,	Land from a lady Hylaria received	183
1252.	New house for carpenters and wheelwrights built	183
,,	Cause won at Nottingham about a bovate in Ballidon	184
,,	Action of Hawisia de Catesby against the priory	185
,,	The stable of the priory at Bradborne burnt	185
,,	Building at Maulden	185
,,	Presentations to S. Cuthbert's, Bedford, and Chalgrave	185
,,	New canon	185
,,	Peter Peyure presented to Swanbourne	185
,,	Writ of H. de Catesby quashed	185
,,	New canons	185
,,	Money borrowed and paid by the hands of the cellarer	186
1253.	A twentieth given to the Pope	186
,,	Money paid to the king for recovering Gascony	186
,,	Two pigeon-houses and a grange built	187
,,	Agreement with Hawisia de Catesby	187
,,	The priory acquitted of all demands on the land given by Alan de Hyde	187
,,	Cow-houses built	188
,,	Wheat sold	188
,,	Price of wheat at Dunstable	189
,,	Privileges not to be molested by episcopal visitation	190
1254.	Agreement with Philip Lovel as to the tithes of Cardington	191
,,	Building of a barn at Shortgrave and stable at Dunstable	191
,,	Corn bought in Humbershoe	191
,,	Injury to the market of Dunstable by Richard of Cornwall	191
,,	Wool sold at Dunstable	192, 195
,,	Lime made	192
,,	Justices itinerant sit with the prior at Dunstable	193
,,	The prior receives the forfeited goods of felons	193
,,	He is oppressed by the expenses of the judges	193
,,	Suit lost respecting an acre in Barwith	195
,,	A cause carried against the vicar of Studham	195
,,	A cup of silver gilt sent to the king	195

A.D.		Page
1255.	Tithe of lay fees and churches paid	196
,,	Tithe of sheaves for three years at Charlton sold	197
,,	50*l.* paid to Rustand	198
1256.	Ill-treatment of the priory by prince Edward's bailiffs	201
,,	Land at Charlton let to John de Cheydut	201
,,	John de Watford admitted canon	201
,,	The priory deprived of the demesne tithes of Brickhill	202
,,	The prior one of the sureties for P. Peyure	202
,,	Sale of Caddington wood	202
1257.	Two rentcharges of 20*s.* bought	204
,,	Land bought at Pulloxhill	204
,,	A small wood and two rentcharges bought	205
,,	Barn at Rokesac built, and the cowhouse at Pulloxhill enlarged	205
,,	New canons	205
,,	Actions against Henry del Broc and his wife and the sisters of Winfeud	206
,,	The priory summoned by the justices itinerant at Derby, but dismissed	206
,,	Land in Totternhoe confirmed	206
,,	Scutage paid for all the lands	207
,,	Too much paid for Stoke	207
,,	Arable land and a grove bought of John of Helston	207
,,	Wheat bought to sow	207
,,	Land at Pulloxhill bought	207
1258.	Fall of the stable	207
,,	Fall of the barn at Shortgrave	207
,,	Scarcity of corn. Its price. Expense for provisions in the year	208
,,	New canons	210
,,	Ordination by archbishop Boniface at Dunstable	210
,,	Chapter of regular canons held at Leicester	211
,,	Suit for four acres in Shortgrave close	211
1259.	Property of the priory seized in Philip Illig's case and a fine paid	212
,,	Suit against the priory for land in Worthing	212
,,	The Dominicans in Dunstable	213
,,	A lay brother murdered at Studham by the men of the prior of Grovebury	213
,,	Justices itinerant at Dunstable	213
1262.	Right made out to the patronage of Harlington	217
,,	Question as to the advowson of Pulloxhill	218
,,	Suit for 40 acres at Wadlow	218

A.D.		Page
1262.	Suit of Colin Cook of Harlington	218
,,	Failure of the beer	219
,,	Oats bought for sowing, &c.	219
,,	Deaths of two canons	219
,,	Resignation of prior Geoffrey de Barton	219
,,	Licence obtained from the king for the election of a new prior	220
,,	*Simon of Eton* elected prior	220
,,	His installation	220
,,	Demand of a palfrey by the archdeacon of Bedford, which is refused	220
,,	Guardianship of the church given to Roger of S. Alban's	220
,,	The prior finds the house in debt	221
,,	Writ of gaol delivery	221
1263.	Settlement as to the allowance of the late prior	221
,,	Part of a wood and pasturage bought	221
,,	The prior meets Simon de Montfort at Dunstable	226
,,	Who is admitted to the brotherhood of the house	226
,,	Death of W. de Watford, canon	226
1264.	The prior has to pay 10*l.* for Bradborne to prince Edward	230
,,	Two thieves caught at Sewell hanged at Passe-cumbe	231
,,	The prior's house at Segenhoe pillaged	231
,,	Contribution of the priory towards guarding the coasts	233
,,	New canons	234, 235
,,	Tournament at Dunstable proposed by G. de Clare forbidden by the king	238
1265.	The king and queen and the legate at Dunstable	240
,,	The almoner's horses seized	241
1267.	Ten marks paid to the discontented party for their protection	245
,	The mill horse taken by these	245
,,	The king and Richard king of Germany at Dunstable	246
,,	Two Welshmen beheaded for robbery at Dunstable	246
1269.	Quarrel with Daniel Flitwick	248
,,	Complaint of the steward of the countess of Albe-marle against the priory	249
,,	The quarrels made up	250
1270.	John de Suthun, a clerical robber, flies to the church	251
,,	The prior has the horses of certain felons	252
1271.	William de Wederhore admitted canon	252

A.D.		Page
1271.	Men of Sundon refuse the usual toll	253
1272.	The prior goes to Edmund, earl of Cornwall, to obtain this toll	253
,,	Money spent in corn	253
,,	The priory bound to Cahors merchants for 120 marks	253
,,	Presentation to Rushden	254
,,	Pay four marks for the twentieth for prince Edward's crusade	254
,,	Opposition to the nominee of the priory to Harlington vicarage	254
,,	Michael of the Peak made canon at fourteen	254
,,	Roger de Cumethone made canon	255
,,	Masses undertaken for John de Crachale	255
,,	A blind man taken into the priory for his soul	255
1273.	Amount paid for the king's tenth	255, 256
,,	A lease taken for five years of Lidlington church	256
,,	Gift of John de Bothleforde	256
,,	Writ of *Quare impedit* respecting the church of Harlington	256
,,	Confirmation of the right of entrance into lands in Totternhoe	257
,,	Payment of four marks for the twentieth	257
,,	Chantries granted at Humbershoe and Chalgrave	257
,,	Body of the church restored	257
,,	A pigeon-house and mill built	258
,,	*Maria plena gratiæ*, &c. first said	258
,,	Fine paid to Raymond	259
,,	Income of the priory	259
,,	Pay 40*s.* to the proctors of the order going to Lyons	259
,,	Presentations to Chalgrave and Studham	260
,,	Second year's tenth paid	260
1274.	Homage done to the prior for Grimescot	260
,,	Suit with the Hospitallers, in consequence of refusing burial to a suicide	260
,,	N. de Aldeburi, canon, returns to the Dominicans	261
,,	Attack on the gallows by Eudo la Suche	261
,,	Eudo and his wife summoned before the king by writ of trespass	262
,,	Agreement between them and the next prior	262
,,	Two marks granted to John de Radnor	263
,,	Failure of the beer	263
,,	Defect found in all the bushels of the township	263
,,	Grant to Wyvian de Chetendone	263
,,	New canon	263

A.D.		Page
1274.	Lidlington church leased	263
,,	Vicarage of Pulloxhill given to Reginald the chaplain	263
,,	Death of prior Simon de Eton	263
,,	Heavy debts of the priory	263
,,	*William le Breton* elected prior	264
,,	John of London, the king's escheator, had the custody of the house during the vacancy	264
,,	Palfrey for the installation refused to the archdeacon	264
,,	The priory present to S. Peter's, Bedford	264
,,	Eudo la Suche erects a gallows	264
,,	The late prior's horses die	264
,,	Ills on all sides	264
,,	Debt acknowledged to John of Houghton and paid	264
,,	Visitation of Richard, canon of Lincoln	264
,,	The tenth granted at Lyons paid	264, 265
,,	The township fined for illegal measures	265
1275.	A papal letter to provide for a converted Jew	265
,,	The Peak wool sold beforehand	265
,,	Gaol delivery	265
,,	Payment for Lidlington	265
,,	Tithe paid to the prior of Beaulieu	266
,,	Richard Ash imprisoned on suspicion of homicide, but acquitted	266
,,	Corn bought	266
,,	Death of R. de Stratford, canon	266
,,	R. de Greenbury admitted canon	266
,,	The king and queen visit the priory	266
,,	Visitation of bishop Richard Gravesend of Lincoln	266
,,	Question as to amount of payment to the collectors for the Holy Land	267
,,	A mark granted to Richard Duraunt	267
,,	Oats bought	267
,,	The township fined because the brewers had not paid the assize	267
,,	A manse made in various places by Walter, lord of Studham	268
,,	Quickset hedge made between the priory and Steppingley field	268
,,	Amount of the fine of the fifteenth paid to the king	268
1276.	Various suits against the priory	269, 270
,,	The county fined for false judgment	270
,,	Homicide by the shepherd	270
,,	The priory fined for various defaults	270

A.D.		Page
1276.	Writ of the prior against Eudo la Suche and his wife	271
,,	Question of the prior's liberty in the matter of Eudo la Suche	271, 272
,,	Suit of John Sperling against the priory	273
,,	Of R. de Culworth and his wife	273
,,	Arrangement respecting land in Wadlow	273
,,	Quarrel with the king's falconers	273
,,	The prior accused at Abingdon by the falconers	273
,,	The king comes to Dunstable	274
,,	Acquittal of the prior and canons	274
,,	Chamber granted to John of Elstow	274
,,	Two marks and afterwards Harlington church given to Walter de Ludeford	275
1277.	Wool sold to John Duraunt and debts paid	275
,,	Seventy-five marks owed to Peter de Radnor excused by his executors	275; *v.* also 299
,,	A room for the king begun	276
,,	Losses of the fruits of Lidlington church through the bishop of Lincoln	276
,,	Visitation by archbishop Kilwarby	276
,,	Complaint of the parishioners of Tebworth respecting a service in their chapel	277
,,	Legacy of Bartholomew Youngman to the priory	277
,,	Catesby manor let	277
,,	Stoke manor let	278
,,	The prior eats with the Dominicans	278
,,	The seven Psalms to be said nightly	278
,,	Gaol delivery	278
,,	Three new bells made	278
1278.	Writ of the prior against T. de Hyde for right of commonage	279
,,	Peace made with E. de Bradewin	279
,,	Lands in Studham confirmed to the priory	279
,,	The township fined for false measures	279
,,	The tithes of Brassington and Atlow let for thirteen years	279
,,	Bradborne church confirmed to the priory	280
1279.	Tournament at Dunstable	280
,,	The township pays a fine for the king's use	281
,,	Custody of the chief door given to Thomas	281
,,	Wooden sheds erected by the town butchers over their benches	281
,,	Gilbert made canon	281
,,	Confirmation of Bradborne church by archbishop Peccham	282

A.D.		Page
1279.	Fire at Segenhoe	282
,,	Alms in the refectory diminished	282
,,	Failure of the beer and corn	283
1280.	Tournament held	283
,,	John of Hertford, canon, dies at Rokesac, and is buried at Dunstable	283
,,	Presentation to Harlington church	283
,,	Visitation of bishop Oliver Sutton	283
,,	The prior removed	284
,,	Provision made for him at Rokesac	284
,,	Election of a new prior postponed till the tenth for the crusade had been paid	284
,,	*William de Wederhore* elected prior	284
,,	His confirmation and installation	284
,,	The palfreys demanded by the Archdeacon and Marshal refused	284
,,	The sheriff of Bedfordshire had the custody of the lands during the vacancy	284
,,	Debts and consequent allowance of the bishop of Lincoln	285
,,	Money for the archdeacon's palfrey given by John Duraunt	285
,,	A debt of thirty marks excused to the priory	285
,,	Presentation to Flitwick	285
,,	Tournament	285
,,	Claim out of the church of Brickhill	285
,,	Question of tithes with the abbey of Derley 285,	286
1281.	The prior before the justices itinerant at Derby	286
,,	Estate at Gledley let	286
,,	Tithes paid by the parishioners of Dunstable to the vicars of Kensworth and Caddington	286
,,	Bread, buns, and beer sold to Thomas Duraunt	287
,,	Income assigned to the kitchen	287
,,	John of Studham takes the habit	287
,,	Tithe of white bread withdrawn	288
,,	The prior absent from archbishop Peccham's convocation, and obtains absolution with difficulty	288
1282.	Presentation to Steppingley church	288
,,	To S. Cuthbert's, Bedford	289
,,	Wood at Buckleshore bought	289
,,	R. de Hareweld, canon, dies at Bradborne	289
,,	A corpse brought to the church before burial among the Dominicans	289
,,	A Minorite buried in the cloister	290
,,	Quarrel about a wall built in Grunteslane	290
,,	Various purchases of land and payments	290

A.D.		Page
1282.	Grant of corrodies to William Atte Ho and his wife	291
,,	Share of aid for the Welsh war paid	294
,,	A new body to the bakehouse, and the brewhouse wall built	294
,,	Husborn chancel rebuilt	294
1283.	Visit and sermon of bishop Oliver Sutton	294
,,	Taxation of the property of the priory	295
,,	A clock placed over the choir-screen	296
,,	Question as to common rights in Houghton Regis	296
,,	Dispute with Derley about tithes in the Peak	297
,,	Roger Kylpsham admitted canon on the presentation of Milicent de Muchaut	297
,,	Sale of a naif	297
,,	The body of a suicide thrown into a well, but afterwards buried by the Hospitallers	297, 298
,,	Wrestling match at Hockliffe, at which a man is killed	298
,,	Debt due to Peter de Radnor forgiven by his executor	299
,,	A corrody sold to John de Ludeforde	299
,,	A new hall built at Newbottle	299
,,	Corn bought	299
,,	The prior summoned by David Flitwick by writ of trespass	299
,,	Register of a payment due by the prior to the king	300
,,	Writs to the sheriff of Bedford	301
,,	Payment for the Welsh expedition	302
,,	Arrangement respecting boundaries	302
,,	The prior dines with John Duraunt in the town	302
,,	Justices itinerant at Dunstable	303
,,	Suit against the priory by writ of mort d'ancestre	303
,,	Inquiry into the jurisdiction of the prior's court at Segenhoe	303
,,	Vicars summoned for non-payment of their share of the king's fifteenth	304
,,	Those of Segenhoe and Husborn proceeded against before the bishop	304
,,	The arrears paid	305
,,	Mortality among the sheep	306
1284.	Appeal against the prior for the death of Simon Mustard	306
,,	Verdict in his favour	307
,,	Further appeal against him as having received the homicides	310
	Debt paid for rentcharge in Houghton	313

A.D.		Page
1284.	The sons of John Duraunt incept in arts at Oxford	313
,,	Visitation of bishop Oliver Sutton	313
,,	Land bought at Wadlow	314
,,	A virgate of land in Stoke Hammond cleared	314
,,	The prior before the justices at Leicester	315
,,	Visitation of archbishop Peccham	315
,,	Small amount of wool from the Peak	315
,,	Presentation to S. Peter's, Bedford	316
,,	Fines of the townspeople of Dunstable	316
,,	Tithe of white bread restored to the almonry	316
,,	Two tallies allowed against the abbey of Ramsey	317
1285.	Writ against the prior respecting the advowson of Newbottle	318
,,	The suit decided in his favour	319
,,	The prior fined for receiving the chattels of R. le Wise	320
,,	Writ of novel disseisin against the prior	321
,,	His expenses in the suit	321
,,	A mark given to William de Catesby	321
,,	Money for corrodies spent in harvesting	321
,,	Gaol delivery	321
,,	Presentation to S. Peter's, Bedford	322
,,	The high roads in Dunstable ordered by the king to be repaired	322
,,	Accounts of Thomas le Porter for fines, esplees, &c.	322
,,	Questions as to fines on the assize of bread and beer at Stoke	323
1286.	Composition with the abbat of Stanley Park for tithes in the Peak	325
,,	Scutage paid to the executors of Aimery de S. Amand	325
,,	The prior requires the justices itinerant at Bedford to go to Dunstable	326
,,	They promise to come	327
,,	Advowsons of Husborn, Flitwick, &c.	327
,,	Quarter of corn paid by Warin Fitzgerald	327
,,	Various suits against the priory	327, 328
,,	Land at Houghton restored and landmarks put up	328
,,	Writ to the prior to restore lands to R. Ordwy	328
,,	Demands of the men of Tebworth regarding their chantry	329
,,	Writ of a miller of Reading of mort d'ancestre not prosecuted	329
,,	The prior summoned to show by what warrant he claimed his privileges	329

A.D.		Page
1286.	Privileges discussed - - - -	329–333
,,	Affair of P. Peyure - - - - -	333
,,	Quarrel between the prior and the justices itinerant	334
,,	Only Dunstable causes to be tried at Dunstable -	334
,,	The prior not allowed a registering clerk - -	335
,,	His liberties endangered, but saved - -	335
,,	The county fined for false judgment - -	335
,,	Expenses of the prior - - - -	335
,,	Bocwode wood and Shortgrave grove cut down -	335
,,	Death of P. Lorenge, a great friend of the priory	336
,,	Two felons taken from the gaol to Norwich -	336
1287.	The prior before the justices at Hertford - -	336
,,	The prior at the exchequer to answer a writ of *Quo waranto* - - - - -	336
,,	Measures taken to prevent the Dominicans from enlarging their bounds - - - -	336, 337
,,	Suit respecting Ballidon tithes - - -	337
,,	The prior at Bradborne - - - -	337
,,	Heavy debts there, and general condition of the place - - - - - - -	338
,,	Payment by T. Perchesoyl of the fines levied on the townspeople - - - - -	339
,,	Payment to the sheriff of Hertfordshire - -	339
,,	Tenements in Studham acquitted - - -	340
,,	Visitation of bishop Oliver Sutton - - -	340
1288.	Death of the late prior, William le Breton, at Rokesac - - - - - -	340
,,	The prior before the exchequer - - -	341
,,	Writ of trespass against Milicent de Montalt for seizing the pigs belonging to the priory - -	341
,,	General chapter of the order held at Dunstable -	341
,,	Trial by battle between two robbers - -	342
,,	Presentation to Rushden - - - -	342
,,	Fine paid by a naif of the prior - - -	342
,,	Visitation of bishop O. Sutton - - -	342
,,	New hall and solar built at Pulloxhill - -	342
,,	A probationer rejected for want of sufficient learning - - - - - - - -	342
,,	Others admitted - - - - -	342
1289.	Suit against Milicent de Montalt for seizing the pigs in Totternhoe - - - - -	342
,,	Suit against the same respecting the right of commonage in Houghton - - - -	345
	The priory bound to support John de Ballidon, who pays twenty marks for this - - -	354

A.D.		Page
1289.	Fee entered on by John Cook of Newbottle	354
,,	Tournament held	354
,,	The prior summoned before the King's Bench about a pension on Marston church	354
,,	The bailiffs sued for taking toll in the market against the liberties of Berkhampstead	354
,,	Charge of the prior against R. de Boylonde	358
,,	Sums paid to various persons to look after the suit with M. de Montalt	358
,,	Manor of Stoke granted to H. Spigurnel	358
,,	Two pinnacles on the north front of the church built by the parishioners	358
,,	The stone roof of the porch repaired	358
1290.	Writ against the prior respecting Houghton commonage	359
,,	Suit respecting the liberties of Berkhampstead against the prior dropped	362
,,	The corpse of queen Eleanor remains for a night at the priory	362
,,	A cross erected in the market place	362
,,	The town oppressed to provide for the king at Ashridge	363
,,	Inquiry into a treasure found at Goldenlowe	363
,,	The bakers and brewers fined for false weights and measures	364
,,	Monies levied on the freemen of Dunstable	364
,,	Money for various defaults paid to the sheriff of Bedfordshire	364
,,	Money paid which had been borrowed of the chancellor	364
,,	Debts due to Ralph de Hengham forgiven to the priory for twenty-four marks to be paid yearly	364
	See for accounts of payments made or excused,	372, 376, 391
,,	Death and burial of three canons at Rokesac	364
,,	Homage done to the priory for Grimescote and Pattishall	365
,,	Death of a naif of the prior	365
,,	The priory presents to Bradborne and Flitwick	365
,,	John de Faldho admitted canon	365
,,	Gift of a meadow from Richard Youngman	365
1291.	Prosecution by the men of Houghton	366
,,	Charter of liberties registered in the exchequer	366
,,	Taxation of the priory and its churches for the crusade	367

A.D.		Page
1291.	New canon and novices	370
,,	Prædial tithes in Brassington and Atlow fall in	370
,,	Death of the head porter Thomas	370
,,	Payment to the sheriff of Bedfordshire	371
,,	Manor of Catesby granted to W. de Catesby	371
,,	A beast had from the late Thomas Painter, of Houghton	371
,,	Relief paid by the heirs of W. le Newebonde, S. Perot and Roger Carter	371
,,	Small amount of wool from Bradborne	371
,,	Yearly delivery of eight cartloads of wood bought	371
1292.	John de Dunstable made canon	372
,,	The tithe for the crusade paid	372
,,	Fines paid by the prior	372
,,	Twelve marks paid twice to R. de Hengham	372
,,	David Flitwick sued for tithe of hay	372
,,	Tournament held on Ash Wednesday	373
,,	The prior sued before the tithe collectors at Lichfield and excommunicated	373
,,	The sentence set aside by the bishop of Lincoln	373
,,	Tithe of wheat and beans within an enclosure taken	373
,,	Four acres enclosed at Shortgrave	374
,,	The prior ferrets rabbits in Bocwode wood	374
1293.	Monies allowed to the prior in the account of the sheriff of Bedfordshire to the exchequer 374,	375
,,	Amount paid to the sheriff of Bedfordshire	375
,,	The town fined for false measures and bad meat	375
,,	Five marks paid to the parson of All Saints, Bedford	375
,,	Tournament held	376
,,	Leave obtained to raise hue and cry within the liberty of Dunstable	376
,,	A merchant fined for stopping toll of corn, &c. in the market	377
,,	Order of the archdeacon to the parishioners of Totternhoe	377
,,	New enclosure in Chalgrave field	377
,,	The parson of Chellington sued for waste of tithe	377
,,	The great cross repainted	377
,,	Suit respecting land in Wadlow (manor of Toddington)	378–381
,,	Large bell set up by the lepers	381
,,	The benefices of the priory not taxed according to the new taxation of bishop O. Sutton	382

A.D.		Page
1294.	Tithes at Newbottle leased to pay the share for the Welsh war	387
„	Reductions agreed to till the monastery should recover from these	388
„	The hay barn burnt	388
„	The enclosure enlarged	388
„	New wall built, which falls down	388
„	Payment to the nuncio of Pope Celestine V.	388
„	The priory searched for money by Nicholas, rector of Toddington, on behalf of the king	390
„	The prior presides at a general chapter of the order at Huntingdon	390
„	Ordination of bishop Oliver Sutton at Dunstable	391
„	Archbishop Winchelsey in the priory	391
„	Price of corn	391
„	Presentation to Chalgrave	391
„	Presentation to Catesby	391
„	Debt to Ralph Hengham not paid	391
„	Presentation to Bradborne	391, 392
„	Payment to the abbat of Osney for the king	392
„	Land confirmed to the priory by John Peyure	392
„	Injury to the market by the stay of prince Edward at St. Alban's and Langley	392
1295.	Effect of the revocation of Pope Celestine's provisions by Boniface VIII. on the priory	393
„	Brief respecting Marston church, &c.	393
„	Affair of the arrears due for this to the Hospitallers	393–395
„	Right to certain fines established	395
„	Victuals in the almonry granted to Walter of the Peak	395
„	Bread and beer allowed to L. Bodyn	395
„	Escape of two robbers from the prison	395
„	Gaol rebuilt	396
„	The bakers punished for keeping up the price of bread	396
„	Feast at this time given to the townsmen stopped	396
„	The township fined for false measures	399
„	The priory presented for remitting a punishment	399
„	Land at Higham Ferrers resumed	401
„	Three canons ordained priests	401
„	Grant to the brothers at Bradborne from their poverty	401
„	New mill made, which fails, and the old one resumed	402

A.D.		Page
1296.	Fine paid by the priory, after the quarrel of the clergy and the king	407
,,	The bailiffs stop a cart with fish for the earl of Cornwall for toll, who plagues the priory in consequence	407
,,	The pigs of the priory fed in Kensworth wood, and payment made for this by the bailiff	408
,,	The archdeacon of Cornwall at the priory	408
,,	A palfrey from the late David Flitwick given	408
1297.	Payment to the hospital of S. John's, Jerusalem	408
1302.	*John de Cheddington* installed prior	409
,,	Expenses of the installation	409
1306.	Cause won against David Flitwick	410
1324.	Debt to the nuns of S. Helen's, London	410
,,	First stone of the new Lady Chapel laid	410
1326.	Demand made by the executors of Roger Brabazon	411
1349.	New bell made by the townsmen during the plague	412
,,	*Roger de Gravenhurst*, prior, covers the belfry with lead	412
1351.	*Thomas Marshall*, prior, answers the demand of three horses on the creation of three priors by the earl of Warwick	412
,,	Plea of the prior tried and confirmed at S. Alban's	413
1367.	Death of John Bracebridge. A horse given to the priory	414
1375.	Confirmation of the liberties of the priory by Edward III.	414
1381.	Attack on Dunstable by the mob	417
,,	The prior forced to grant a charter, which is afterwards annulled	417–419
1459.	Proclamation of Henry VI.	420

CONTENTS OF THE ANNALS OF BERMONDSEY RELATING TO BERMONDSEY.

A.D.		Page
1082.	The monastery of S. Saviour's, Bermondsey, founded by Alwin Child	425
,,	His gifts to the monks	425
,,	He incites others to give churches, manors, &c.	426
1083.	Bermondsey manor stated in Domesday Survey to be held by the king	426
1089.	Monks come to Bermondsey from La Charité	427
,,	*Petreius*, the first prior	427
1092.	Bridesthorne and other lands given to the monks by Wynebald de Baalum	427
,,	Some of these afterwards sold to buy the manor of Richmond in Bengeo	427
,,	Ampney Crucis church given by Odo, and the manor of Preston by Ansger Brito	428
1093.	Charlton manor given by Robert Bloet, bishop of Lincoln	428
,,	Land of Hallingbury and tithes of Alferton given by Geoffrey Martel	428
1094.	Death of Alwin Child, the founder	428
,,	Tithes of Fyfield given by Roger de Tani	428
1095.	Two hides given by Walter, son of Ansger Brito	429
1096.	Hoddesdon land given by Peter de S. Olave	429
1098.	Manor of Quickbury given by Richard Guet	429
1103.	Land of Balham given by Nigel de Mandeville	430
1107.	Advowson of Fyfield given	431
1111.	Tithes of Ugley given	431
1112.	Inglishcombe church given by Hawisia de Gurnay	431
,,	Afterwards sold to the prior and convent of Bath	431
1113.	Hide of Wideflete, with a mill, &c., given by Robert Marmyon	432
1114.	Manor of Kingweston given by Maria, countess of Boulogne	432
1115.	Which is confirmed by her husband Eustace	432
1118.	Wideford manor given by Robert, earl of Leicester, and Andretesburye by William de Belmeis	432
,,	Dream of Henry I. respecting the first prior Petreius	432
1119.	Death of prior Petreius. Prior *Herebran*	433
1120.	His death. Priors *Peter* and *Walter*	433

A.D.		Page
1122.	S. George's Southwark, tithes in Horndon, land on London Bridge, etc., given by Thomas de Ardern and his son	433
1126.	Preston manor given by Ansger Brito	434
1127.	Rotherhithe, Dulwich, &c. given by Henry I.	434
1132.	Churches of Shorne and Cobham given by Henry I.	434
1134.	Death of prior Walter. Prior *Clarenbald*	435
1137.	Gift of a rentcharge of 40*s.* in Southwark by Stephen, and confirmation of Kingweston	435
1139.	Tithes of Charlton Camvyle given by Girard de Camvyle	435
„	Exchanged for two annual marks with the prior of Kenilworth	436
1140.	William earl of Mortain becomes a monk at Bermondsey	436
„	Confirmation of the gift of S. James's, Derby, by Waltheof Fitz-Swein	436
1141.	Liberties granted by Stephen	436
1142.	Grave, a member of Wantage, given by Stephen	437
1143.	Writtle church given by Stephen	437
„	Mill of Farningham given by William Fitz-Helto	437
„	Afterwards sold to John Scot	437
1144.	Rentcharge given by William of Ypres	437
„	Manor of Warlingham given by William de Wateville and his son	437
1145.	A moiety of Greenwich given by Walkelin Mammynot	437
1146.	Composition between the prior and the bishop of Worcester about the tithes of Lytelhoo	438
1148.	Prior Clarenbald made the first abbat of Feversham	438
„	*Robert of Blois* succeeds	438
1150.	Gift of tithes in Melcomb by Richard Fitz-Osbert	438
1152.	Upton church and Melneham land given by Winebald de Baalum	439
„	Six thousand herrings from Erchelawis and an acre of land given by Alan Pirot	439
1154.	Camberwell church given by William earl of Gloucester	439
1155.	Resignation of prior Robert	439
„	Tithes of Wiklondes in Woolwich given by William of Eltham	439
1156.	Prior *Roger*	439
„	Bengeo church given by Raynold de Tani	439
„	Land of Timberwood given by Osbert, son of William Ottdener	440

A.D.		Page
1157.	Prior Roger made abbat of S. Ouen. Prior *Adam*	440
,,	Rentcharge given by Walkelin Mammynot -	440
1158.	Chelsham and Warlingham churches given by William de Wateville - - - - -	440
1159.	Beddington church given by Sibyl de Wateville and Ingelram de Fontenoy - - -	440
,,	Confirmation by Henry II. of the gifts of the churches - - - - - -	440
1160.	Privileges granted by Henry II. and confirmed by his successors - - - - -	440
1161.	Prior Adam made abbat of Evesham. Prior *Geoffrey* - - - - - -	441
1163.	Resignation of Geoffrey. Prior *Peter* - -	441
1165.	Various gifts of lands confirmed by Henry II. -	442
1166.	Resignation of Peter. Prior *Raynold* - -	442
,,	Sale of the hide of Wideflete to the Templars -	442
1167.	Resignation of Raynold. Prior *Roger* - -	442
1168.	Gift of a rentcharge in Chippenham and Birling church by Walkelin Mammynot - - -	442
1169.	Sale of land to the Templars - - -	442
1172.	Gift of land in Cokenhatch by William Revel, afterwards sold to the prior of Royston - -	443
1173.	Tithes of Hacchesham, Greenwich, given, afterwards sold to Bayham abbey - - -	443
1174.	Gift of the church of Birling confirmed by Henry II. - - - - - - - -	443
,,	Warren in Surrey granted by Henry II. - -	444
1175.	Prior Roger made abbat of Abingdon. Prior *Robert de Bethlehem* - - - -	444
1176.	Resignation of Robert. Prior *Werric* - -	444
1177.	Tithes of Ditton given by Robert Fitz-Humphry -	444
1178.	Werric made abbat of Feversham. Prior *Bertrand*	444
1179.	Tithes given by Hugh de Montfort and William de Francheville - - - - -	444
1180.	Tithes of Watlington given by William of Abyngysworth, afterwards sold to S. Alban's - - -	444
1181.	Bedford mill given by Miles Beauchamp - -	445
1182.	Tithes in Woodchester given by John Trenchevile, afterwards sold to the rector of Woodchester -	445
1184.	Death of Bertrand. Prior *Constantine* - -	445
1185.	Tithes of Stikeldone in Greenford given - -	446
,,	Composition for them from the prioress of Ankerwik - - - - - - -	446
1186.	Death of Constantine. His successors *Henry de Soilly*, *Adam*, and *Henry* - - - -	446

A.D.		Page
1189.	Henry made abbat of Glastonbury. Prior *Richard Norman*	447
,,	His composition for Cokenhatch with the prior of Royston	447
1190.	Tithes in Ludgershall given by Geoffrey de Tayle	447
1191.	Land of Timberwood sold to Henry de Sornes	447
,,	Land in Chiltern given by William and Richard de Chiltern	447
1192.	Henry, the late prior, made bishop of Worcester	447, 448
1194.	Land in Lydd and Bilsington given by Henry, count of Ewe	448
,,	The latter sold afterwards to the priory of Bilsington	448
1201.	Death of Richard Norman. Prior *Hugh*	449
1206.	Translation of the first prior, Petreius, by Bernard, archbishop of Ragusa	450
,,	Violent storm at Bermondsey	450
1208.	Flood at Bermondsey	451
1210.	Death of Hugh. Prior *Richard*	452
1213.	Prior Richard builds an almonry	452
1221.	He is made prior of Wenlock. Priors *Hugh* and *Geoffrey*	455
,,	Farningham mill sold to John Scot	455
1222.	Death of Geoffrey. Priors *Odilo, Hugh,* and *Odilo*	455
1223.	Death of Odilo. Priors *Haymo* and *Hugh*	455
1224.	Agreement with J. de Perser and his wife respecting land in Peccham	456
1225.	Death of Hugh. Prior *Gilbert*	456
1226.	Death of Gilbert. Priors *Hugh* and *William*	456
1227.	Death of William. Prior *Josbert*	456
,,	Agreement with the abbey of Bec respecting tithes in Bovington	456
1229.	Death of Josbert. Priors *Bernard* and *Aymo*	457
,,	Composition with the abbey of Ghent respecting the tithes of Lewisham	457
,,	Agreement with the rector of Lambeth respecting the tithes of Lambeth	457
1230.	Lands of the breach of Rotherhithe enclosed by B. and J. de Courtrai	457
1231.	Death of Aymo. Prior *Hugh*	457
1234.	Death of Hugh. Prior *Peter*	458
1236.	Agreement with Robert de Brues respecting the advowson of Staple	458
,,	Agreement with the rector of Woodchester respecting the tithes of Le Stane	458

A.D.		Page
1240.	Death of Peter. Prior *Humbert*	459
,,	Agreement with the abbey of S. Osyth respecting Ugley tithes	459
1241.	Agreement with the prioress of Ankirwik respecting Stikeldone tithes, Greenford	459
1245.	Death of Humbert. Prior *Roger*	459
,,	Agreement with the prioress of Holywell respecting tithes in East Dulwich	459
1246.	Annual payment of 5*l.* from Beddington church recovered	460
1247.	Death of Roger. Prior *Humbert*	460
,,	Agreement with Richard de Clare respecting the advowson of Camberwell	460
1249.	Arrangement respecting a fee opposite S. Margaret's, Southwark	460
1252.	Composition with the rector of Eastington respecting the tithes	461
1253.	Death of Humbert. Priors *Haymo* and *Symon*	461
1255.	Death of Symon. Prior *Haymo*	461
1258.	Death of Haymo. Prior *Gwicard*	462
1261.	Composition with the abbey of Thetford respecting Ditton tithes	462
1265.	Gwicard made prior of Wenlock. Prior *John*	463
1268.	A market on Monday and a three days' fair at Charlton granted by Henry III.	464
1270.	Gift of the manor of Chalk by John de Burgh	464
1271.	The gift confirmed by the king	464
1272.	Gift of the manor of Richmond in Bengeo and the advowson of the church by Raynald and Richard de Tani	464
1273.	Death of John. Prior *Henry*	464
1274.	Composition with Bayham abbey with respect to Hacchesham tithes	465
,,	Composition with Merton priory with respect to Carshalton tithes	465
1276.	Resignation of Henry. Priors *John*, *Peter*, and *John*	465
1278.	Death of John. Prior *Peter*	465
1283.	Death of Peter. Prior *Robert*	466
1285.	Death of Robert. Prior *Henry Northam*	466
1288.	Death of Henry Northam. Prior *John Norman*	466, 467
1290.	Death of John Norman. Priors *William*, *Peter*, and *Henry*	467
,,	Composition with the prior of Bilsington respecting lands in Bilsington and Oswardston	467

A.D.		Page
1290.	Manors forfeited by Adam de Strattone given by Edward I.	467
1292.	Exchange of tenements with the prior of Lewes	467
1293.	Mill of Widford sold to William atte Milne	467
1294.	Inundation of the Thames	468
1296.	Chapels of S. Sepulchre and S. Mary Magdalen, Bermondsey, in the hands of the priory	468
1300.	William de Alnigio presented to S. Andrew's, Holborn	468
,,	Death of Henry. Prior *Peter*	468
1302.	Land at Madbroke, Rotherhithe, let to John Techeman	469
1307.	Death of Peter. Prior *Henry*	469
1312.	Death of Henry. Prior *Peter de S. Laurence*	469
1315.	Composition with John, bishop of Winchester	470
1317.	Land of Patlesworthe let to Walter de Huntingfield	470
1319.	Death of Peter de S. Laurence. Priors *Geoffrey de Delviz* and *Peter*	470
1321.	Death of Peter. Priors *Walter* and *Henry*	470, 471
1323.	Henry made prior of Wenlock. Priors *Walter* and *John de Cusancia*	471
1329.	Liberties of the priory confirmed by Edward III.	472
1332.	Inquisition respecting a debt due from Chippenham manor	473
1338.	Church of S. Saviour's dedicated by Peter, bishop of Corbavia	473
,,	Three altars dedicated	473
1340.	Licence given to Peter de Cusancia and John de Lambyn to give a messuage and toft in Rotherhithe	474
1347.	Licence given to the priory to appropriate the church of Beddington	474
,,	Privileges given in spite of the Statute of Mortmain	475
1349.	Licence given to William de Charlton to give a messuage in Kingweston	475
1352.	Writ sent to the sheriff of Norfolk respecting a rentcharge in Ditton retained by the priory of Thetford	475
1359.	Resignation of John de Cusancia. Prior *John de Derley*	476
1360.	Agreement ratified with the prior of Norwich respecting the manor of Chalk	476

A.D.		Page
1362.	Suit won against the prior of Kenilworth respecting tithes in Charlton Camvyle - - - -	477
1363.	Death of John de Derley. Prior *Peter de Tenolio* -	477
„	Composition with John de Cobham respecting the church of Cobham - - - - - -	477
1366.	Writ directed to the barons of the exchequer for 8*l.* due for the hospital of the bishop of Winchester in Southwark - - - 477,	478
1371.	Suit won against Bayham respecting Hacchesham tithes - - - - - - - -	478
1372.	Death of Peter de Tenolio. Prior *Richard Duntone*, the first English prior - - -	478
1376.	Lands in the breach of Rotherhithe, which had been escheated, delivered by Edward III. - -	479
1378.	Confirmation of the liberties by Richard II. -	480
1380.	The priory naturalized for a fine of 200 marks -	480
„	The prior rebuilds the cloister and refectory -	480
1382.	Rentcharges of the priory in London increased by Richard II. - - - - - - - -	480
1384.	Rentcharge in All Saints and S. Mary Magdalene, Bread street, retained for the felony of John de Northampton, delivered by Richard II. - -	481
1386.	Composition with the prior of Stonelee with respect to the tithes of Kimbolton - - -	481
1387.	The prior covers the nave of the church with lead, and puts new windows in the presbytery, with gilded pictures on the high and morning altars -	481
1390.	The manor of Whaddon exchanged for the church of Croydon with the archbishop - - -	481
1390.	Resignation of Richard Duntone. Prior *John Attleborough* - - - - - - -	481
„	Agreement with Thomas Wyght respecting the lands of Stephen de Burton - - - -	482
1397.	Licence given to Guy Mone to give the advowson of Kemsing - - - - - - -	482
1399.	Prior John Attleborough made an abbat by Pope Boniface at the request of Richard II. - -	483
„	He is made "episcopus Athelfeldensis." Abbat *Henry Tomstone* - - - - - -	483
„	Liberties confirmed by Henry IV. - - -	483
1402.	R. Karbrok presented to Kemsing - - - -	483
1413.	Death of Henry Tomstone. Abbat *Thomas Thetford* - - - - - - - -	484
1416.	The breach of Bermondsey enclosed by Robert Brounesbury - - - - - -	484

A.D.		Page
1417.	Suit in chancery won by the abbat against the king concerning the manors of Preston, Bermondsey, and Stone - - - - -	485
1419.	Action won by the abbat against Stephen Noble, parson of Beddington, respecting an annual pension - - - - - - - - -	485
1426.	Suit respecting Kingweston land at Ilchester -	486
1427.	Composition with the master of the hospital in Southwark - - - - - - -	486
1430.	The abbat covers the cloister with slate - -	487
1432.	Death of Thomas Thetford. Abbat *John Bromley*, who is confirmed at Lambeth by archbishop Chicheley - - - - - - -	487

TABLE OF THE DOCUMENTS CONTAINED IN THE PRESENT VOLUME.

Annals of Dunstable.

A.D.		Page
1220.	Statement of the value of the churches and vicarages of Studham, Totternhoe, Chalgrave, Segenho, and Husborn	59
1221.	Letter from cardinal Pelagius to Henry III., giving the history of king David (Prester John)	69
1228.	Writ of Henry III. to the sheriffs of Bedford that the priory have discharge from murder	113
1229.	Writ summoning twelve townsmen of Dunstable to appear before the justices at Westminster	119
„	Award between the priory and town of Dunstable	119
„	Special order to the sheriff of Bedford that the prior may tax the townsmen	12
„	Letter of exemption for all but the tenants in capite	121
„	Final agreement between the priory and town	12
1234.	Letter of Henry III. to the sheriffs respecting the hundreds and wapentakes	139
1247.	Agreement between the priory and town on various points	173
1264.	Charter of Henry III. submitting to the barons	236
1276.	Writ against Eudo la Suche and his wife	271
1281.	Writ of David de Flitwick respecting the warren at Flitwick	287
1283.	Articles against the king's demand of a tenth for three years from the clergy	295
„	Writs to the sheriff of Bedford respecting a payment due from the prior to the king	300
„	Writ to refer to the meeting of parliament the demands of the prior of fines from his tenants	301
„	The same, respecting his demands of the goods of fugitives and convicts and acquittances of murder and waste	301
„	Summons of bishop Oliver Sutton to the vicars of Segenhoe and Husborn for not paying their share of the fifteenth to the king	304

A.D.		Page
1284.	Appeal of Christiana Mustard as to her husband's death	308
„	Writ appointing the judges to try the case	312
1285.	Writ to the sheriff of Northampton requiring the prior to give up the advowson of Newbottle	318
„	Writ ordering the high roads to be repaired	322
1286.	Articles of heresy against Richard Clapwell	323
„	Excommunication of Richard Clapwell by archbishop Peccham	325
„	Writ to the prior to restore lands to R. Ordwy	328
1289.	Proceedings against Milicent de Montalt and others for seizing the pigs belonging to the priory in Totternhoe	342
„	Charge against Milicent de Montalt and others for disseising the prior of his right of commonage at Houghton	345
1290.	Writ of the sheriff of Bedford summoning the prior on this question	359
„	Writ confirming obligations	360
1291.	Submission of the claimants of the crown of Scotland to Edward I. (French)	368
1293.	Trial respecting the prior's right to two parcels of land in Wadlow	378
1294.	Brief summoning the prior to pay 210 marks of arrears to the prior of S. John's, Jerusalem	393
1295.	Writ summoning the prior to show cause why he did not appear on the day appointed	394
1363.	Bull of Urban V. regulating the number of benefices that may be held by clerks	413
1375.	Letter of Edward III. to the justices of assize confirming the liberties of the priory	414
1459.	Proclamation of Henry VI. that no townsman join any lord's company	420

ERRATA.

Page 1, l. 4, for *Tiberias* read *Tiberius.*
,, 7, l. 17, for *epicopum* read *episcopum.*
,, 44, l. 7, *Tornhilla,* sic MS.; but read *Cornhilla.*
,, 51, note [2], dele " afterwards bishop of Hereford."
,, 54, margin, for *Guagi* read *Gaugi.*
,, 76, l. 20. Between the brackets insert *Mertoniæ.* Walter had been prior of Merton, but four years before his death became a Carthusian. Thomas, the actual prior, died the same year. (Annal. Waverl. pp. 296, 297.) The deaths of the two priors coming together probably perplexed the scribe.
,, 91, l. 5 from bottom, for *H*[*ugo*] read *H*[*ugonem*].
,, 100, margin, for *Patshull* read *Pattishall.*
,, 113, note [3], for *Manhead* read *Manshead.*
,, 128, note [2], for *daughter* read *sister.*
,, 141, l. 13, for MCXXXV. read MCCXXXV.
,, 165, margin, for *aganist* read *against.*
,, 176, margin, for *Patshull* read *Pattishall.*
,, 184, l. 18, for *ad* read *ab.*
,, 193, l. 15, for *Simone* read *Simon.*
,, 210, note [1], for *William* read *Thomas.*
,, 223, l. 15, dele [1].
,, ,, note [1], for *Reduers* read *Redvers.*
,, 227, l. 4, for *cedidit* read *cecidit.*
,, 230, l. 5 from bottom, for *cumignis* read *cum ignis.*
,, 236, margin, for IV. read III.
,, 243, l. 25, for *H*[*ugonem*] read *H*[*enricum*].
,, ,, l. 28, for *H*[*ugo*] read *H*[*enricus*].
,, 248, l. 3, for *P*[*ercivalli*] read *P*[*etri*].
,, 257, l. 15, for [*Johannæ*] read [*Johannam*].
,, 267, margin, for *Durraunt* read *Duraunt.*
,, 285, margin, for *Flitton* read *Flitwick.*
,, 290, l. 25, for *Muchaue* read *Muchaut.*
,, 317, note, for *Gurancester* read *Gurmecester.*
,, 325, l. 4, for 12 read 11.
,, 370, margin, for *Braunston* read *Brassington.*
,, 374, l. 10, insert *Henrici* within the brackets.

ADDITIONAL ERRATA IN VOL. I.

Page 18, l. 2, for *Kenefegiam* read *Kenefeg jam.*
,, 26, l. 8, for *festum* read *festo.*
,, 34, l. 15, *Kaveresham.* This is distinctly the reading of the MS., but I think it must be an error for *Faversham.*
,, 506, l. 23, for *he covenants* read *it be expedient to him.*
,, ,, l. 38, for *there be certain sheriffs* read *the sheriffs be certain.*
,, ,, l. 45, for *and to every one* read *both men and women.*

ADDITIONAL ERRATA IN VOL. II.

Page 41, l. 22, for *Radulfus* read *Radulfo*. MS. Rad'.
„ 55, l. 32, the " should be after *cardinalis*.
„ 76, l. 6, for *a* read *autem*.
„ 85, note [7], for *Henry* read *Peter Mauclerc*.
„ 93, l. 27, and p. 94, l. 29, for *porrexit* read *perrexit*.
„ 95, l. 31, for *festum* read *festo*.
„ 304, l. 4, for *milia* read *milibus*. MS. m.
„ 391, l. 4, for *consilii* read *consimili*.
„ 405, l. 9. for *obsiderunt* read *obsederunt*.

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

1—1297.

FROM

MS. COTTON. TIBERIAS A. x.

ANNALES PRIORATUS DE DUNSTAPLIA.

Radulfus de Diceto, Abbrev. Chronicorum, MS. Cott. Claud. E. iii. f. 12*b*.

[Ab] Adam usque ad Nativitatem Christi fluxerunt anni, secundum Hebræos, tria milia dccccxlviii. Secundum Septuaginta Interpretes, v. milia cxcvi.[1] Et exinde usque ad octavum annum nostrum MCCX.[2] A.D. 1. f. 5.

Anno XXXIII. Christus crucifixus est octavo kalendas Aprilis.

Anno XXXIV. Stephanus lapidatur, et Paulus eodem anno convertitur.

Anno XXXVII. Matthæus scribit Evangelium.

Anno XXXVIII. Cathedra Petri apud Antiochiam.

Anno XL. Pilatus seipsum interimit.

Anno L. Claudius imperator secundo[3] subjugavit Britanniam.

Anno XLV. Cathedra Petri Romæ.

Anno XLVII. Marcus Evangelium, quod Romæ scripsit, in Egypto prædicavit.

Anno XLIX. Assumptio Sanctæ Mariæ matris Domini.

Anno LXI. Jacobus frater Domini lapidatur a Judæis.

Anno LXVIII. Petrus ordinavit Linum et Cletum episcopos.

Anno LXIX. Passio Apostolorum Petri et Pauli. Successit Linus Papa.

Eodem anno Nero seipsum interfecit.

Anno LXXII. Titus Jerusalem subvertit.

Anno LXXXI.[4] Cletus Papa.

Anno LXXXIII. Johannes in Pathmos insulam relegatur, ubi scripsit Apocalypsim.

---

[1] 199, Diceto.

[2] *i.e.* the 8th year since the writer, Richard de Morins, became prior of Dunstable. Vide *infra*, an. 1202.

[3] *secundo*] Harl.; secundus, Cott.

[4] LXXXI.] Harl.; lxxxviii., Cott.

A.D. 85. Bishops in different dioceses in France.

Anno LXXXV. Clemens Papa, qui misit Parisiensibus Dionisium, Silvanectensibus[1] Regulum, Rotomagensibus Nigasium, Limovicis[2] Martialem, Cenomannicis Julianum, Beluacensibus Lucianum. Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.

Anno XCVI. Dionisius cum sociis martyrizatur.

Johannes Apostolus ab exilio revocatur.

Anno XCIX. Anacletus Papa.

Anno CXII. Euaristus Papa.

Anno CXXIII. Alexander Papa.

Anno CXXXII. Sixtus Papa, qui statuit *Sanctus* ter in officio missæ dici.

Anno CXXXVIII. Telesphorus Papa.

Anno CXLIII. Iginus Papa.

Anno CXLVI. Annutius[3] Papa.

Anno CLVI. Pius Papa. Hucusque ecclesia vocata est virgo; sed Thobites eam primo[4] turbavit, qui injuste voluit episcopari.

Anno CLXIX. Sother Papa.

Baptism of king Lucius.

Anno CLXXVIII. Eleuther Papa; sub quo Lucius, rex Britanniæ, baptizatus est. Tunc erant in Britannia XXVIII. flamines et tres archi-flamines. Ubi flamines, ibi episcopos; ubi archiflamines, ibi archiepiscopos posuerunt Faganus et Duvianus, qui regem baptizarunt. Tunc Lundoniensi archiepiscopo subjacuit Loegria et Cornubia; Eboracensi Deira et Albania; Urbi-Legionum, Kambria.

Anno CXCIII. Victor Papa.

Anno CCIV. Zepherinus Papa.

Severus buried at York.

Anno CCXII. Severus Romanus transtulit bellum in Britannos, et liberavit provinciam a barbaris. Et ipse sepultus est Eboraci.

Hoc tempore floruit Origenes in Alexandria.

Anno CCXXI. Calixtus Papa.

Anno CCXXV. Urbanus Papa.

Anno CCXXXV. Pontianus Papa.

Anno CCXXXIX. Anterius Papa.

Eodem anno, Fabianus Papa.

Anno CCXLVI. Philippus imperator baptizatus est.

Anno CCLII. Decius imperator persecutus est ecclesiam.

Anno CCLIII. Cornelius Papa. Hic de cathecumbis levavit Apostolorum corpora; et Pauli ossa posuit via Hostiensi ubi decollatus est, Petri juxta locum ubi crucifixus est.

---

[1] *i.e.* Senlis.

[2] *Limovicis*] Limonicis, Cott. *Limoges.*

[3] Sic, for *Anicetus.* Diceto has *Anicius.*

[4] *primo*] om. Cott.

Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.

Anno CCLVIII. Lucius Papa. A.D. 258.

Anno CCLIX. Stephanus Papa.

Anno CCLXIII. Sixtus Papa; cum quo Laurentius martyrizatus est.

Anno CCLXV. Dionisius Papa; sub quo fuit concilium Antiochenum.

Anno CCLXVII. Felix Papa.

Anno CCLXIX. Euticianus Papa.

Martin. Pol.

Anno CCLXXIV. Aurelianus imperator. Hic usum porcinæ carnis invenit.

Diceto.

Anno CCLXXVII. Gaius Papa.

Anno CCLXXXVI. Dioclitianus imperator. Usque ad suum tempus quievit in Britannia religio Christiana. Sed ejus tempore subversæ sunt ecclesiæ; Scripturæ sacræ mediis focis exustæ; sacerdotes cum fidelibus sibi subditis trucidati; inter quos Albanus beatus migravit ad Dominum. Martyrdom of S. Alban.

Anno CCLXXXVIII. Marcellinus Papa.

Anno CCXCVI. Marcellus Papa.

Anno CCCI. Eusebius Papa.

Anno CCCIII. Melchiades Papa.

Anno CCCVI.[1] Silvester Papa: sub quo Constantius imperator, cum Galliam, Hispaniam, et Britanniam regeret,[2] obiit Eboraci; cui Constantinus filius ejus in Britannia creatus est imperator, et patri successit.

Anno CCCXXXIII. Marcus Papa; sub quo, mandato Constantini, Gentilium templa destruuntur.

Anno CCCXXXVI. Julius Papa: sub quo fuit synodus Nicena. Et Helena, mater Constantini, crucem Ierosolymis invenit. Et Nicholaus, Mirreorum episcopus, claruit. f. 5 b.

Anno CCCXLVII. Liberius Papa.

Anno CCCLVII. Felix Papa. Sub quo, Juliani mandato, Judæos templum, quod Ierosolymis subversum erat, reædificare volentes ultrix flamma coercuit. Cujus etiam tempore, beatus Ambrosius floruit, et octava die post baptismum episcopus ordinatur. S. Ambrose.

Anno CCCLXIX. Damasus Papa. Hic adulterii[3] accusatus, purgatur a quadraginta episcopis; et accusatores ejus ab ecclesia expelluntur. Quo tempore floruit Hilarius Pictavensis episcopus. Quo tempore Papa statuit *Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto* dici in ecclesia; et hymni et antiphonæ per Am-

---

[1] CCCVI.] CCCVIII., Cott.

[2] From Martinus Polonus.

[3] *adulterii*] adulterio, MSS.

A.D. 369. brosium in ecclesia canebantur. Et celebratum est concilium Constantinopolitanum. Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.

Anno CCCXC. Siricius Papa.

Anno CCCXCI. Anastasius Papa. Sub quo, Undecim Milia Virginum passæ sunt apud Coloniam.

Anno CCCXCII. Innocentius Papa. Sub quo, Martinus,[1] Turonensis episcopus, floruit, et Guittelmus, Londoniensis archiepiscopus, Britones a Pictis, et Scottis, et Hunis oppressos[2] collectis viribus liberavit. Quo etiam tempore Pelagius hæreticus Anglicanam ecclesiam turbavit. Et eodem tempore Johannes Chrysostomus, et Augustinus, et Ieronimus claruerunt.

Heresy of Pelagius in England.

Anno CCCCXVII. Zozimus Papa; qui decrevit cereum Sabbato sancto Paschæ benedici.

Anno CCCCXX. Bonifacius Papa, antipapa Eulalio.

Anno CCCCXXVI. Cælestinus Papa. Sub quo excepti sunt ad missam Introitus, Gradale, et Offertorium.

Anno CCCCXXXII. Cælestinus Papa; qui misit palladium ad Scottos.

Anno CCCCXXXIV. Sixtus Papa; qui accusatus coram lvi. episcopis se purgavit.

Anno CCCCXLI. Leo Papa, qui omelias composuit. Sub quo apud Ephesum Septem Dormientes a somno surgunt. Et Saxones in Britanniam venerunt: et concilium Calcedonense celebratum est contra Euticen.

Arrival of the Saxons in Britain.

Anno CCCCLXII. Hilarius Papa, sub quo pictor quidam cum Salvatorem secundum similitudinem Jovis pingere voluisset, aruit manus ejus.

Anno CCCCLXVII. Simplicius Papa.

Anno CCCCLXXXII. Felix Papa.

Anno CCCCLXXXVII. Gelasius Papa.

Anno CCCCXCI. Anastasius Papa.

Anno CCCCXCIII. Simacus Papa, antipapa Laurentio. Qui Simacus accusatus in concilio CXV.[3] episcoporum, se purgavit.

Anno DVIII. Hormisda Papa.

Anno DXIX. Johannes Papa.

Conquest of France by Arthur.

Anno DXXIII. Felix Papa, sub quo Arcturus, rex Britonum, sibi Franciam subjugavit.

Anno DXXVII. Bonifacius Papa.

Anno DXXX. Johannes Papa, sub quo floruit Cassiodorus.

Anno DXXXIII. Agapitus Papa.

---

[1] Cott. inserts *episcopus.*

[2] *oppressos*] oppressit, MSS.

[3] CXV.] XCV., Cott. Diceto has CXV.

Anno DXXXIV. Silverius Papa. A.D. 534.

Diceto, MS. Cott. Claud. E. iii.

Anno DXXXV. Vigilius Papa, sub quo Theophilus cirographum suum recuperavit. Legend of Theophilus.

Item, Arcturus Lucium, reipublicæ procuratorem, occidit. In Britanniam rediens Modredum, nepotem suum, devicit: sauciatus in insulam Avalonis ad vulnera sananda secessit. Death of king Arthur.

Anno DLII. Pelagius Papa, sub quo David, qui et Dewi, Menevensis factus est episcopus.[1] S. David.

Anno DLXXXIV. Benedictus Papa. f. 6.

Item Pelagius Papa.

Rad. de Diceto, Abbrev. Chronic., Twysden, 10 Scriptores, col. 433–6. Id. col. 437.

Anno DLXXXIX. Gregorius Papa, sub quo Augustinus, in Angliam transmissus, Athelbertum, regem Cantiæ, ad fidem Christi convertit.

Idem Gregorius animam Trajani imperatoris gentilis a pœnis inferi liberavit; Antiphonarium regulariter centonizavit; *Kyrieleison* et *Alleluia* cantari præcepit ad missam: sub quo, Augustinus Londoniæ ordinavit Mellitum epicopum; et Justum in civitate Rofensi.

Item Athelbertus rex construxit ecclesiam Sancti Pauli Londoniæ. St. Paul's church in London built.

Anno DCVI. Sabinianus Papa.

Item Bonifacius Papa. Hic obtinuit a Foca Cæsare, ut vetus fanum, quod Pantheon dicitur, consecraretur in ecclesiam.

Anno DCXIV. Deus-dedit Papa, sub quo exulaverunt Mellitus et Justus episcopi. Tandem Mellitus Cantuariensis archiepiscopus.

Item Laurentius fit Cantuariensis archiepiscopus.

Anno DCXXIII. Honorius Papa, qui scripsit Cantuariensi archiepiscopo in hæc verba: "Auctoritate beati Petri præci- "pimus, ut in Dorobernia civitate semper in posterum "metropolitana sedes totius Britanniæ habeatur; omnesque "provinciæ regni Anglorum præfatæ sedi subiciantur." Canterbury made the metropolitan seat of England.

Hoc tempore beatus Paulinus fit archiepiscopus Eboracensis, et Honorius archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCXXXIII. Severinus Papa.

Item Johannes Papa.

Hoc tempore floruerunt Aidanus episcopus in Scotia; Birinus in Anglia episcopus de Dorkecestre; et rex Dagobertus in Francia; et Machometus in Pagania.

Anno DCXXXVI. Theodorus Papa, sub quo Engebertus, rex Cantiæ, in regno suo destruit idola. Et rex Oswaldus occiditur a Penda rege Merciorum. Et Sancta Ositha monialis Deo King Oswald killed by Penda.

[1] MS. Harl. ends here.

A.D. 636. dedicatur. Et rex Kenewaldus fundavit episcopalem ecclesiam Wintoniæ. Diceto, col. 438.

Church of Winchester founded.

Anno DCXLVIII. Martinus Papa, sub quo Deus-dedit fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCLIX. Eugenius Papa.

Wilfrid and Chad.

Item Vitalianus Papa, sub quo Sanctus Wilfridus mittitur in Franciam in archiepiscopum[1] ordinandus: sed interim Sanctus Cedda consecratus est in episcopatum Eboracensem a pontifice Wintoniæ.[2]

Theodore archbishop of Canterbury.

Eodem tempore, Theodorus, natione Siculus,[3] Romæ ordinatus est Cantuariensis archiepiscopus. Qui cum Sanctum Ceddam argueret non fuisse rite consecratum, respondit, "Si "hoc nosti, libenter ab officio discedo." Sed Theodorus dixit, eum episcopatum dimittere non debere; veruntamen ordinationem ejus denuo catholica ratione consummavit. Hic Theodorus fecit librum Pœnitentialem; cujus tempore fuit Hyne rex West-Saxonum.

Anno DCLXXVIII. Donus Papa.

Peterborough monastery founded.

Item Agatho Papa, sub quo floruerunt Sancta Ermenburga, et tres filiæ ejus, Milburga, Mildrida, Milgitha, et Merefin puer. Quo tempore fundatum est monasterium, quod dicitur Burg.

Chertsey and Barking abbeys founded.

Hoc tempore Erkenwaldus, episcopus Londoniæ, fundavit sibi monasterium de Cestisham, et sorori suæ monasterium de Berkinge.

Exile of Wilfrid.

Eodem tempore exulavit Wilfridus in Frisiam, ubi multa milia barbarorum ad fidem convertit. Inde Romam veniens, absolutus est. Inde rediens in Angliam, provinciam Su-Saxonum Christo credere fecit.

Tunc obiit Sancta Ætheldreda, Elyensis abbatissa.

Anno DCLXXXIV. Leo Papa.

Item Benedictus Papa: sub quo Theodorus archiepiscopus Sanctum Cuthbertum consecravit episcopum.

Anno DCLXXXVI. Johannes Papa; sub quo Wilfridus, pulsus ab episcopatu, mediterraneorum Anglorum[4] suscipit episcopatum.

Anno DLCXXXVIII. Sergius Papa, sub quo Britwaldus fit archiepiscopus Cantuariensis, et consecratus est a Godwino metropolitano Walliarum.[5]

Anno DCCII. Johannes Papa.

---

[1] Sic. Diceto has *episcopum*.

[2] Wina. Vide Bede, H. E., p. 206 B.; Diceto, col. 439.

[3] *natione Siculus*] Tharso Ciliciæ natus, Diceto.

[4] *i.e.* Leicester.

[5] Sic, for *Galliarum*. He was archbishop of Lyons. In Diceto the MS. has *l. gal. Waliarum*.

Diceto, col. 442.

Item Johannes Papa, sub quo Wilfridus ad propriam sedem revertitur. A.D. 702.

Anno DCCVI. Sisinnius Papa.

Item Constantinus Papa; sub [quo] Conred et Offa, reges Anglorum, cum Egwino Romam veniunt, et ut monachi attonsi Deo militarunt.

Flor. Wig. Diceto, col. 442.

Tunc fit monasterium de Ewesham. Monastery of Evesham.

Tunc Beda floruit; et Sanctus Wilfridus obiit. Bede.

Anno DCCXV. Gregorius Papa secundus.

Anno DCCXXXI. Gregorius Papa tertius, sub quo Tawine fit Cantuariensis archiepiscopus; cui Nottelmus, Londoniensis presbyter, successit. Sub quo, Carolus Martel fuit rex in Francia. Quo tempore, corpus beatæ Mariæ Magdalenæ ab urbe Aquensi transfertur in cœnobium Viceliacum. Death of S. Wilfrid. Charles Martel.

Eodem tempore Cuthbertus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCL. Zacharias Papa. f. 6 *b*.

Item Stephanus Papa, sub quo Breowinus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCLXI. Paulus Papa, sub quo Jambertus, abbas Sancti Augustini, fit archiepiscopus Cantuariensis. Jaenbert archbishop of Canterbury.

Anno DCCLXIX. Stephanus Papa, anti-papa Constantino.

Anno DCCLXXII. Adrianus Papa. Hic ad tuendas res ecclesiæ Karolum Romam accersit, qui Desiderium regem Papiæ cepit. Huic Karolo dedit Papa jus eligendi pontificem et dignitatem patriciatus. Hic Karolus subjugavit Hispaniam.

Anna DCCXCVI. Leo Papa. Hic vexillum Romanæ urbis misit Karolo regi.

Hoc tempore Adlardus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Hoc tempore sol obtenebratus est per dies decem et septem.

Romani Leonem Papam capiunt, linguam ei et oculos evellunt; cui, voce et visu reddito divinitus, iterum ei oculos et linguam eruunt. Sed a Karolo rege propter hoc damnantur. Quo tempore Wlfredus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCCXVI. Stephanus Papa.

Item Paschalis Papa.

Item Eugenius Papa.

Item Valentinus Papa.

Anno DCCCXXX. Gregorius Papa, qui et Leo Papa quartus. Sub quo Feologildus fit Cantuariensis archiepiscopus. Et postea Ceonodus fit Cantuariensis archiepiscopus. Archbishops Feologild and Ceolnoth.

Anno DCCCXLIII. Sergius Papa; sub quo Normanni per mare Britannicum progressi, urbem Nannetem invadunt, inde Andegavis occupant, et Turonis templum Sancti Martini incendunt. Nantes attacked by the Northmen.

Anno DCCCLI. Benedictus Papa, anti-papa Anastasio.

A.D. 857. Anno DCCCLVII. Nicholaus Papa. Diceto, col. 450.

Item Adrianus Papa, sub quo Ædeldredus fit Cantuariensis archiepiscopus.

Anno DCCCLXXIII. Johannes Papa.

King Alfred's alms sent to S. Thomas in India. Item Marinus Papa; sub quo Suitelmus, Sireburnensis episcopus, eleemosynam regis Alwredi ad Sanctum Thomam in Indiam detulit, indeque prospere rediit.

Hoc tempore Normanni, auxilio Danorum, Franciam devastarunt.

Anno DCCCLXXXIX. Adrianus Papa.

Item Stephanus Papa, sub quo fit monasterium Cluniaci, et Plegemundus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCCCIII. Bonifacius Papa, anti-papa Formoso.

Item Stephanus Papa, sub quo Arnulfus imperator consumptus pediculis expiravit.

Anno DCCCCIV. Romanus Papa.

Item Theodorus Papa.

Anno DCCCCVI. Benedictus Papa.

Item Leo Papa, anti-papa Christoforo.

Anno DCCCCIX. Sergius Papa; sub quo Rollo, dux Normannorum, cum gente sua baptizatus est; qui fuit [pater][1] Willelmi Longæspatæ. Quo tempore Attelmus, Wellensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.

Athelm archbishop of Canterbury.

Anno DCCCCXVII. Anastasius Papa.

Item Lando Papa.

Wulfhelm archbishop of Canterbury. Item Johannes Papa, sub quo Wilfelmus, Wellensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCCCXXX. Leo Papa.

Item Johannes Papa.

Item Leo Papa.

Odo archbishop of Canterbury. Item Stephanus Papa, sub quo Odo fit archiepiscopus Cantuariensis. Cujus tempore Edmundus rex Anglorum floruit, et Willelmus Longa-spata dux Normanniæ.

Anno DCCCCXLI. Stephanus Papa.

Item Marinus Papa, sub quo Ricardus fit dux Normannorum.

Anno DCCCCLV. Agapitus Papa.

Elfsin archbishop of Canterbury. Item Johannes Papa, sub quo Elsinus, Wentanus episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno DCCCCLXIV. Johannes Papa, sub quo Dunstanus, Wigorniensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariensis. Qui Oswaldum Wigorniensem episcopum consecravit, qui post factus est archiepiscopus Eboracensis. Et quia Dani Northan-

S. Dunstan archbishop of Canterbury.

---

[1] MS. has *qui fuit Willi f. longe spate.*

Diceto, col. 456.

himbriam vastaverant, simul obtinuit episcopatum et archiepiscopatum. Quo tempore, Lewinus episcopus simul conjunxit episcopatum Lincolniæ et Leicestriæ. A.D. 964. Bishop Leofwin.

Anno DCCCCLXVIII. Benedictus Papa.

Item Leo Papa.

Item Johannes Papa.

Item Johannes Papa, sub quo, canonicis sæcularibus ejectis ab ecclesia Wintoniensi,[1] monachi substituuntur. Quo tempore occiditur rex Edwardus a noverca sua. Murder of Edward II.

Quo tempore Gerbertus fit archiepiscopus Remensis. Deinde fit archiepiscopus Ravennæ. Deinde fit Papa Romæ, unde versus, Pope Sylvester II.

"Transit ab R. Gerbertus ad R. post Papa vigens R."

Hoc tempore, Ethelgarus fit Cantuariensis archiepiscopus. Cui successit Siricius, qui, expulsis a Cantuaria clericis, monachos induxit. Quo mortuo, Alfridus fit archiepiscopus Cantuariensis; et Ricardus dux Normanniæ obiit. Archbishops of Canterbury.

Hoc tempore Hinguar et Ubba Angliam vastaverunt; et facta est eis Anglia tributaria in viginti quatuor milibus librarum.

Anno MIV. Elphegus episcopus Wintoniæ fit archiepiscopus Cantuariensis, sub quo Dani custodes Angliæ occiduntur; pro quibus eorum regi solvuntur xxxvi. milia librarum pro bono pacis. Massacre of the Danes.

Anno MXII. Persolvebatur Danis tributum de Anglia xlviii. milia librarum. Et tunc martyrizatus est Elfegus. Cui successit Livingus, qui vocatus est Edelstanus, Wellensis episcopus. Tribute paid to the Danes. f. 7.

Anno MXXIV. Corpus Sancti Elphegi de Londonia Cantuariam est translatum. Quo tempore Canutus totius Angliæ suscepit imperium.

Hoc anno de tota Anglia lxxii. milia, et de Londonia x. milia et d. libræ[2] exercitui Danorum sunt solutæ; et Ethelnotus factus est archiepiscopus Cantuariensis. Quo anno rex Canutus constituit monachos in monasterio,[3] in quo rex et martyr Edmundus requiescit. Tribute to the Danes.

Anno MXXXI. Rex Canutus Romam ivit, et Sancto Petro magna dona obtulit; et per Johannem Papam scholam Anglorum ab omni tributo liberavit; et emendationem vitæ suæ pro- Cnut at Rome.

---

[1] Diceto has "a majoribus ecclesiis clericos expulit" for "canonicis sæcularibus ejectis," mentioning that it was done "consilio Dunstani archiepiscopi et Æthelwoldi Wintoniensis episcopi."

[2] *libræ*] libras, MS.

[3] Badriceswrth, Diceto, col. 467, *i.e.* S. Edmundsbury.

A.D. 1031. misit, dicens, "Præcipio vobis regni mei præpositis, ut omnia "debita, quæ Deo secundum legem debemus, solvatis; scilicet "eleemosynas pro aratris, et decimas animalium hujus anni; "et denarios, quos Romæ ad Sanctum Petrum debemus; et "mediante Augusto decimas frugum, et in festo Sancti Mar- "tini primitia[s] seminum, ad ecclesiam in cujus parochia "quisque degit, quæ Anglice 'Syricseat' appellantur." Diceto, col. 469.

Hoc tempore fuit Gregorius Papa sextus.

Post Canutum successit rex Haraldus, cui conregnavit Hardecnutus.

Eo tempore obiit Robertus dux Normanniæ, pater Willelmi Bastard, qui postea Angliam conquisivit.

Harold I. Harthacnut. Tandem Haraldus factus est monarcha Angliæ; et Eadsius, capellanus ejus, factus est archiepiscopus Cantuariensis. Mortuo autem Haraldo successit Hardecnutus, quo tempore Elsinus fit archiepiscopus Cantuariensis.

Anno MXLVIII. Leo Papa, sub quo Robertus, Londoniensis episcopus, factus est archiepiscopus Cantuariensis.

Dane-gelt abolished by Edward the Confessor. Eodem tempore rex Edwardus absolvit Anglos a gravi vectigali, quo Danis tenebantur, anno tricesimo octavo [ex] quo primo datum fuit.

Anno MLV. Victor Papa.

Item Nicholaus Papa.

Item Alexander Papa, sub quo Stigandus, Cantuariensis archiepiscopus, depositus est.

Harold's oath to William, and perjury. Eo tempore Haraldus nepos Edwardi, filius Godwini, tempestate translatus in Normanniam, juravit Willelmo duci, se filiam ejus ducturum, et post mortem Edwardi ad opus ejus Angliam servaturum. Sed cum reversus esset in Angliam, perjurii crimen elegit, et Ædwardo avunculo suo successit in regnum. Cum autem idem rex apud Eboracum, post occisionem regis Noruagiæ et Tosti fratris sui, lætus de victoria pranderet, nuntiatum est ei, Willelmum ducem Normanniæ apud Pivenseiam applicuisse; cui rex occurrens cum paucis, secundo idus Octobris, die Sabbati, cum duce prœlium commisit, et occisus est. Dux autem Londoniæ consecratur in regem.

His defeat and death. Coronation of William I.

William seizes the money kept in the monasteries. Lanfranc archbishop of Canterbury. Anno MLXX. Rex Willelmus monasteria totius Angliæ perscrutatur, et pecuniam a divitibus ibi depositam abstulit, et in thesauris suis reposuit. Quo tempore, Stigando deposito, Lanfrancus, abbas Cadomensis, fit archiepiscopus Cantuariensis. Quo tempore rex in Scotiam proficiscitur; cui rex Malcolmus occurrens, hominium ei fecit.

Survey of England by William I. Anno MLXXIV. Gregorius papa septimus, sub quo rex Willelmus Walliam sibi subdidit. Et postea misit justiciarios suos

Diceto, col. 487.

per unamquamque scyram, id est, provinciam, Angliæ; et inquirere fecit per jusjurandum, quot hydæ, id est, jugera, uni aratro sufficientia per annum essent in unaquaque villa, et quot animalia. Fecit etiam inquiri, quid unaquæque urbs, castellum, vicus, villa, flumen, palus, silva, redderet per annum. Hæc autem omnia in chartis scripta delata sunt ad regem, et in[ter] thesauros reposita usque hodie servantur. A.D. 1074.

Qui rex moriens, Roberto, primogenito suo, Normanniam dedit; Willelmo Ruffo, secundo filio suo, Angliæ monarchiam; Henrico, thesauri copiam. Death of William I.

Anno MXCIII. Robertus Bluet, cancellarius regis, factus est episcopus Lincolniensis.

Eo tempore obiit beatus Wilstanus.

Anno MXCV. Urbanus Papa, qui Philippum, regem Francorum, excommunicavit. Quo tempore Anselmus fit archiepiscopus Cantuariensis; qui regis odium incurrens exulavit, eo quod investituram a rege accipere noluit. Sed eo in exilio apud Lugdunum existente, rex moritur, cui frater ejus Henricus successit in regno; qui Anselmum ad propria revocavit. Exile of Anselm.

Quo tempore, inter eum et regem orta est contentio; rege dicente, investituram episcopatuum ad eum spectare, et archiepiscopo contradicente. Tandem de communi consensu super hoc nuntios ad Papam miserunt. Qui cum nihil profecissent, redeuntes archiepiscopo nuntiarunt, ne in Angliam rediret, nisi consuetudinem suæ regionis vellet servare. Substitit igitur archiepiscopus Lugduni manens, bonis suis in Anglia denuo confiscatis. Tandem, precibus regis, ad monasterium Becci ei occurrit; ubi rex, sub audientia virorum illustrium, tanquam in jure, professus est, se nihil juris sibi vel hæredibus suis in posterum in ecclesiarum investituris vendicaturum; nec in electionibus faciendis aliquid aliud, quam solum assensum, sicut sacrorum canonum censura præscribit. Anselmus autem, his pacificatis, in Angliam regressus, in bona quiete consenuit. Dispute concerning investiture. f. 7 *b*. His quarrel and reconciliation with Henry I.

Anno MXCVII. Cœnobium Cisterciense incipit. Quo tempore rex Angliæ Willelmus, dum in Nova Foresta venaretur, in die Sancti Petri ad Vincula a Waltero Tirello sagitta percussus occubuit, et in ecclesia cathedrali Wintoniæ tumulatur. Cui Henricus frater suus succedens, consecratur in regem apud Wemuster: qui duxit in uxorem Matildem, filiam Malcolmi, regis Scottorum. Death of William II. Aug. 1. Consecration of Henry I. at Westminster.

Anno MCII. Magna discordia orta est inter regem Henricum et Anselmum archiepiscopum; eo quod archiepiscopus nollet consentire, neque consecrare neque communicare his, quibus rex dederat ecclesias. Unde molestiis affectus a rege, Romam rediit. Second exile of Anselm.

A.D. 1107. Anno MCVII. Henricus rex in palatio Lundoniæ, præsente Anselmo et proceribus multis, annuit et statuit, quod ab eo tempore nunquam per donationem baculi pastoralis vel annuli, quisquam de episcopatu aut abbatia per regem, vel quamlibet laicam manum, in Anglia investiretur. Concessit quoque Anselmus, ut nullus, in prælationem electus, pro hominio quod regi faceret, consecratione suscepti honoris privaretur. Quo tempore, Willelmus Wintoniensi, Rogerus Sareburiensi, Reinelmus Herefordensi, Willelmus Exoniensi,[1] simul ab Anselmo Cantuariæ consecrati sunt. Diceto, col. 500.

Bishops consecrated by Anselm.

Ely made into the seat of a bishop.

Anno MCIX. Obiit Anselmus; et rex Henricus abbatiam Helyensem in sedem episcopalem mutavit, et Herveium ibi præfecit. Quo tempore Radulfus, Roffensis episcopus, in archiepiscopum Cantuariensem eligitur, et ab Anselmo, domini Papæ legato, consecratur.

Ralph d'Escures archbishop of Canterbury.

Anno MCXV. Turstanus, regis capellanus, ad Eboracensem archiepiscopatum eligitur. Quo tempore monasterium Sancti Albani dedicatum est a Roberto, Lincolniensi episcopo.

Dedication of S. Alban's.

Anno MCXVIII. Gelasius Papa.
Obiit Matildis regina, mater imperatricis.

Death of prince William.

Anno MCXIX. Calixtus Papa. Sub quo Willelmus, filius regis, submersus est: et Willelmus de Curbuil fuit archiepiscopus Cantuariensis. Quo tempore Calixtus Papa venit in Normanniam loqui cum Henrico rege apud Gisorz.

Anno MCXXV. Honorius Papa. Sub quo Willelmus, archiepiscopus Cantuariensis, dedit episcopatum Roffensem Johanni archidiacono suo.

Homage to the empress Matilda.

Eodem anno, primates Angliæ regnum juraverunt imperatrici; et primus inter omnes Stephanus, comes Boloniæ. Postea Galfridus Plantegenest, comes Andegavorum, duxit imperatricem; et Gilebertus Universalis fit episcopus Lundoniæ.

Her marriage.

Anno MCXXX. Innocentius Papa. Sub quo dedicata est ecclesia Sanctæ Trinitatis Cantuariæ.

Henry Fitz-empress declared heir to the crown.

Anno MCXXXIII. Natus est Henricus, primogenitus Matildis imperatricis; quem rex Henricus, avus ejus, fecit hæredem regni sui. Et inter proceres, comes Stephanus primus præstitit sacramentum apud Wemustre. Et obiit Robertus Curtehose.

Death of Henry I.

[Anno] MCXXXV. Rex Henricus, anno XXXV. regni sui, in Francia obiit; sed apud Radinge sepelitur. Qui fundavit ipsum monasterium, et abbatiam de Cirencestre, et abbatiam de Mor-

[1] Sic. The chronicler altering Diceto's sentence, and omitting the word *ecclesiæ*, with which the adjectives agree.

Diceto, col. 505.

tuo-mari,[1] et prioratum de Prato[2] apud Rothomagum, et prioratum de Dunstaple. A.D. 1135. Dunstable priory founded by him.

Eodem anno Stephanus comes consecratur in regem apud Londoniam a Willelmo, Cantuariensi archiepiscopo; Hugone Bigod jurante, quod rex agens in extremis imperatricem et filium ejus exhæredavit, et Stephanum hæredem instituit. Consecration of Stephen. Hinc oritur werra.

Moritur Willelmus, Cantuariensis archiepiscopus.

Rex Stephanus iniit fœdus cum rege Francorum. Treaty with Louis VI.

Et focariæ canonicorum Londoniæ lubrice tractantur apud turrim.

Quo tempore Lodoicus, filius Lodoici Grossi, duxit in uxorem f. 8.
Alienor, filiam Willelmi, ducis Aquitanorum, ex qua genuit duas filias,[3] quas duo filii magni comitis Teobaldi, Henricus scilicet et Teobaldus, acceperunt uxores, primogenitus primogenitam.

Anno MCXXXVIII. David, rex Scottorum, cum exercitu tendens in Angliam, a Turstano archiepiscopo, auxilio provinciæ suæ, repulsus est, fixo Standart apud Alwertune, ubi duodecim milia Scottorum occisa sunt. Battle of the Standard.

Eodem anno Teobaldus, abbas Beccensis, fit Cantuariensis archiepiscopus. Theobald archbishop of Canterbury.

Anno MCXXXIX. Rex Stephanus cepit Saleburiensem[4] et Lincolniensem[5] episcopos; quia ipsi castella sua reddere noluerunt. Tunc imperatrix venit in Angliam, et Turstano Eboracensi successit Willelmus.

Anno MCXL. Stephanus rex obsedit Lincolniam; sed capitur, et Bristolliæ coram imperatrice præsentatur. Sed anno sequente, capitur comes Robertus, frater imperatricis; et habita mutua compensatione compeditorum, hinc rex, hinc comes, a vinculis absoluti recesserunt. Capture and release of Stephen.

Anno MCXLII. Cælestinus Papa, sub quo rex Stephanus obsedit imperatricem apud Oxeneforde. Quo tempore Lucius Papa misit pallium Henrico Wintoniensi episcopo, cui proposuerat assignare septem episcopos.

Anno MCXLIII. Galfridus, comes Andegaviæ, cepit Rothomagum; et ex tunc dux Normannorum appellatus est.

Anno eodem Eugenius Papa.

Rex Stephanus cepit in curia sua Galfridum de Magnavilla,[6]

---

[1] S. Marie de Mortemer at Rouen.

[2] S. Marie de Pré at Rouen.

[3] Mary, wife of Henry I., count of Champagne, and Alice, wife of Theobald, count of Blois.

[4] Roger.

[5] Alexander.

[6] *Magnavilla*] Magnivilla, MS.

A.D. 1143. et Ranulfum comitem Cestriæ. Et postea rex Stephanus Lincolniæ coronatur. Diceto, col. 508.

Peter de la Chastre archbishop of Bourges. Interdict on the person of Louis VII.

Anno MCXLVI. Eugenius Papa, a quo Petrus consecratus est Bituricensis archiepiscopus. Quod quia sine consensu regis factum est, juravit, quod quoad viveret dictus archiepiscopus civitatem Bituricam non intraret; et sic per triennium persona regis interdicto subjacuit. In quamcunque civitatem, castellum, vel vicum intrabat, celebratio divinorum suspendebatur. Tandem Bernardo Clarevallensi suadente, cor regis ad hoc inclinatum est, ut archiepiscopum reciperet, et pro transgressione juramenti se repromitteret Ierosolymam profecturum; quod et factum est. Quo tempore Sugerius, abbas de Sancto Dionisio, deficientibus aliis regni principibus, solus in se regni suscepit custodiam.

Suger, abbat of S. Denis.

Anno MCXLVII. Eugenius Papa Remis concilium celebravit. Et Robertus de Cheinei fit episcopus Lincolniæ.

Anno MCXLVIII. Henricus secundus fit miles a David, rege Scottorum. Qui fecit homagium Lodoico, regi Francorum, de ducatu Normanniæ, et comitatu Andegaviæ. Rad. de Diceto, Imagines Historiarum, Twysden, col. 525.

Eodem anno obiit Galfridus Plantegenest.

Anno MCLI. Celebratum est divortium inter regem Francorum et reginam Alienor, quam Henricus, dux Normanniæ et comes Andegaviæ, duxit; et sic factus est dux Aquitanniorum. Quo tempore regina Matildis uxor regis Stephani et Eustacius filius ejus sepeliuntur apud Feveresham; unde humiliatus est rex Stephanus.

Death of Stephen's queen and son.

Anno MCLII. Dux Henricus intravit in Angliam in manu valida; et cepit castellum de Maumesburi. Et tunc David, regi Scottorum, successit Malcolmus nepos ejus. Et Ricardus fit Londoniensis episcopus.

Anno MCLIII. Anastasius Papa.

Obiit abbas Bernardus; et Henricus Eboracensis archiepiscopus.

Peace between Stephen and Henry.

Facta est eodem tempore inter regem Stephanum et ducem Henricum concordia; ita quod rex arrogavit ducem in filium et successorem, regalia passim a proceribus usurpata post mortem regis recepturum.[1] Addito, quod munitiones regis tempore fundatæ diruentur; quarum numerus usque ad undecies centum quindecim excrevit.

Quo tempore Willelmus Eboracensis, depositus ab Eugenio Papa, restitutus est per Anastasium.

---

[1] *recepturum*] recepturus, MS.

Diceto, col. 529.

Anno MCLIV. Rogerus, Cantuariensis archidiaconus, fit archiepiscopus Eboracensis, consecratus ab Teobaldo, Cantuariensi archiepiscopo, apud Wemuster; sed professionem non fecit. A.D. 1154.

Rex Stephanus octavo kalendas Septembris obiit. Et dux Henricus mense Octobris consecratur in regem apud Lundoniam a Teobaldo, Cantuariensi archiepiscopo, præsente R[ogero], Eboracensi archiepiscopo; qui tamen manum non apposuit. Death of Stephen. Consecration of Henry II.

Hic est Henricus secundus rex Angliæ, cui mater Matildis imperatrix; cui mater Matildis, regina Angliæ; cui mater Margarita, regina Scottorum; cujus pater Edwardus; cujus pater Edmundus Ferreum-latus; cujus pater Ædelred; cujus pater Edgarus Pacificus; cujus pater Edmundus; cujus pater Edwardus senior; cujus pater nobilis Aluredus; qui fuit filius Eadwlfi regis; qui fuit filius Egbrithi; cujus pater Alcmundus; cujus pater Effa; cujus pater Eppa; cujus pater Ingels; cujus frater fuit famosissimus rex Ine nomine; quorum pater Keored; qui fuit filius Ceowald; qui fuit Cutha; qui fuit Cuthwiunum; qui fuit Chelulin; qui fuit Chenric; qui fuit Chreoda; qui fuit Ceodric; qui fuit Elesa; qui fuit Ecla; qui fuit Genuis; iste fuit caput gentis suæ, a quo et tota gens illa nomen accepit. Hujus pater fuit Wig; cujus pater fuit Frewine; cujus pater Freodegar; cujus pater Brand; cujus pater Bealdes; cujus pater Woden; qui fuit Frederewald; qui fuit Freolf; qui fuit Fredęwlf; qui fuit Fringoldwlf; qui fuit Geta; qui fuit Geatwa; qui fuit Beu; qui fuit Sceldwa; qui fuit Heremod; qui fuit Itermod; qui fuit Bathka; qui fuit Wala; qui fuit Beadwid; qui fuit Sem; cujus pater Noe. f. 8 *b*. Genealogy of Henry II.

Thomas, Cantuariensis archidiaconus, Beverlaci præpositus, fit regis cancellarius. Thomas Becket chancellor.

Anno [MCLIV.] Adrianus Papa; qui dedit Henrico regi licentiam subjugandi Hiberniam, salvo jure ecclesiarum illius regni, et faciendi eam tributariam ecclesiæ Romanæ, et solvendi de singulis domibus unius denarii annuam pensionem in perpetuum.[1]

Anno MCLV. Natus est Lundoniæ de regina Alienor Henricus, filius Henrici regis; et Henricus, Wintoniensis episcopus, absque licentia regis recessit ab Anglia; ideoque sex castella ejus diruta sunt. Birth of prince Henry.

Willelmus Peverel de Nothingham, causa veneficii, quod fuerat propinatum Ranulfo, comiti Cestrensi, exhæredatus est; et tunc reddita sunt regi turris Gloucestriæ, et castellum de Brugges. The king regains Gloucester and Bridgenorth castles.

[1] This is a short summary of pope Adrian's letter given in Diceto, coll. 529, 530.

A.D. 1156. Anno MCLVI. Alienor peperit regi Angliæ Matildem. Diceto, col. 531.

Birth of princess Matilda. Anno MCLVII. Natus est rex Ricardus apud Oxoniam. Quo tempore Melcomus, rex Scottorum, reddit regi Carluil, et Baenburc, et Novum Castrum super Tinam, et comitatum Lodonensem.

Of prince Richard. Anno MCLVIII. Rex Henricus ultimo coronatus est apud Wigorniam; et regina peperit ei Galfridum.

Of prince Geoffrey. Nova moneta in Anglia.

Margaret of France brought for prince Henry to England. Tunc Thomas cancellarius accepit Margaritam, filiam regis Franciæ, Henrico, filio regis Angliæ, in uxorem.

Anno MCLIX. Rex Henricus duxit exercitum versus Tolosam.

Alexander Papa, antipapa Octoviano. Sed Papam receperunt reges Franciæ et Angliæ; antipapæ autem adhæsit Federicus.

Anno MCLXI. Ricardus fit episcopus Covintrensis, et consecratur a Teobaldo.

Homage to prince Henry. Tunc episcopi et proceres [1] Angliæ, mandato regis, fidelitatem juraverunt Henrico filio suo. Thomas cancellarius primus omnium fecit ei homagium, salva fide regis quamdiu viveret et regno præesse vellet.

Becket archbishop of Canterbury. Eodem anno fit Thomas archiepiscopus Cantuariensis, statim cancellariæ sigillum resignans, unde regis indignationem incurrit.

Quo tempore Robertus de Muntfort cum Henrico de Essexia certamine singulari congrediens, victoriam reportavit; et Henricus fit monachus apud Radingum.

Eo etiam tempore, sub Alexandro fit concilium Turonis, cui Thomas Cantuariensis interfuit, cum R[ogero] Eboracensi, et quibusdam suffraganeis.

Eodem quoque tempore, Malcolmus rex Scotiæ, et Resus et principes Walliæ fecerunt homagium regi Angliæ.

Constitutions of Clarendon. Anno MCLXIV. Rex apud Clarendonam impetravit, ut regni consuetudines archiepiscoporum et episcoporum auctoritate firmarentur et scriptis. Quod Thomas dum ad cognitionem Papæ pertulisset, ab obligatione, quam inierat, absolutionem petiit et impetravit.

Thomas Cantuariensis super administratione tractus in causam apud Northamtonam comparuit; respondens, se non teneri, quia ante pallium susceptum liber et absolutus ab omni ratiocinio fuit assignatus episcopus; et quod ipse pater et judex non debuit a filiis et subditis judicari; et super his sedem appellans Apostolicam, recessit; sed proceres nihilominus in eum sententiam intorserunt. Ille vero, nocte sequenti villam latenter

f. 9.

Exile of Becket.

---

[1] *proceres*] abbates, Diceto.

Diceto, col. 537.

egrediens, diebus latitans et noctibus iter agens, apud Sant- A.D. 1164.
wicum navicula fragili in Flandriam transfretavit.

Anno MCLXV. Natus est Philippus regi Franciæ. Et Alexander Papa a Francia recedens Romam tetendit. Quo tempore eversa sunt altaria per Angliam, super quæ Missam celebravit Coloniensis archiepiscopus schismaticus, qui venit in Angliam accipere filiam regis Matildam, uxorem Henrico duci Saxoniæ.

Reginald, archbishop of Cologne, in England for princess Matilda.

Eodem tempore quidam publicani[1] apud Oxoniam deprehensi, cauteriatis frontibus ab Anglia expelluntur. Die autem Ascensionis,[2] Thomas archiepiscopus apud Viceliacum solemniter excommunicavit instigatores, et defensores, et observatores consuetudinum, quas in regno Anglorum avitas appellant, scilicet, Ricardum de Luci et plures alios; qui postmodum, mandato cujusdam legati,[3] absoluti sunt.

Expulsion of the Publicani. The excommunications of Becket at Vezelay.

Eodem anno Alienor peperit filium Johannem.

Diceto, col. 547.

Anno MCLXVII. Duo legati[3] apud Munmirail regem et archiepiscopum convocarunt. Sed licet archiepiscopus eos certa ratione susceptos haberet, tamen sibi et suis restitutionem fieri petiit, paratus postmodum subire judicium super principali, quia nudus contendere non debebat. Quod cum illi nec vellent nec possent, infecto negotio ad curiam redierunt.

Birth of prince John. Conference with Becket at Montmirail.

Eo tempore collectam, Ierosolymitanorum usibus destinandam, truncus in singulis deputatus ecclesiis adacta sera conclusit; præstito per Angliam publice juramento, denarios quatuor a singulis marcatis emungens.

Collections for the Holy Land.

Eodem anno, obiit Robertus episcopus Lincolniæ. Et Ricardus filius regis Anglorum, dux Aquitanniæ, filiam[4] regis Francorum accepit in sponsam.

Death of Robert de Cheney. Betrothal of prince Richard.

Similiter, mortuo Conano comite Minoris Britanniæ, Gaufridus [filius] regis Angliæ ejus filiam et hæredem[5] duxit in uxorem. Et Alienor, filia regis Angliæ, nupsit Aldefunso, regi Castellæ.

Princess Eleanor married to Alphonso III. of Castile.

Anno MCLXX. Apud Ambazium, singulis articulis ad simplicem intellectum reductis, rex et archiepiscopus concordiam inierunt, procurante pacem Rotrodo, Rotomagensi archiepiscopo; quod rex Henricus scripsit filio suo Henrico in hæc verba: "Sciatis, quod Thomas, Cantuariensis archiepiscopus, "pacem mecum fecit ad voluntatem meam; et ideo præcipio, "ut ipse et sui pacem habeant, et faciatis habere ei et suis, "qui pro eo exierunt de Anglia, omnes res suas bene et in

Reconciliation of Becket with Henry at La Ferté de S. Auboin.

---

[1] *publicani*] pravi dogmatis disseminatores, Diceto.

[2] May 13.

[3] Cardinals William of Pavia and John of Naples (Diceto).

[4] Adelais, daughter of Louis VII.

[5] Constance, daughter of Conan le petit.

A.D. 1170. " pace, et honorifice, sicut habuerunt tribus mensibus antc- Diceto, col. 553.
" quam exiret ab Anglia." Quo facto, archiepiscopus venit in Angliam.

Murder of Becket.

Anno MCLXXI. Quinta die Natalis Domini, circiter horam vespertinam, ex parte regis venerunt ad archiepiscopum Willelmus de Traci, Reginaldus Filius-Ursi, Hugo de Morevilla, Ricardus Brito, denuntiantes ei, ut episcopos Angliæ suspensos et excommunicatos absolveret. Quibus respondit, "Non " esse judicis inferioris, ut superioris judicium solvat. Si " tamen episcopi jurare velint mandato ecclesiæ parere, pro " pace ecclesiæ et reverentia domini regis illos absolvemus." Milites autem recesserunt irati; sed hora vespertina redierunt, clamantes in ecclesia, " Ubi est proditor regis? Ubi est " archiepiscopus?" At ille, " Si quæritis archiepiscopum, ecce " me paratum mori, qui vitæ præfero assertionem justitiæ et " libertatem ecclesiæ: Deo autem commendo meipsum et " ecclesiæ causam." Et sic dicens, coram altari, inclinato capite, percussus occubuit.

Absolution of Henry II.

Anno MCLXXII. Albertus[1] et Theodinus,[2] Apostolicæ sedis Id. col. 560.
legati, absolverunt dictum regem a morte dicti martyris. Qui juravit, beatum Thomam nec voluntate sua, nec conscientia, nec mandato, fuisse occisum; sed quia iratus ei fuerat, sui eum occiderunt. Unde, promisit sustentare ducentos milites per annum, ad defensionem terræ Ierosolymitanæ. Promisit etiam, quod licebit appellationes libere fieri; et quod consuetudines, contra libertatem ecclesiæ suo tempore introductas, revocaret in irritum; et, quod possessiones Cantuariensis ecclesiæ, quæ post egressum archiepiscopi fuerant ei ablatæ, restituerentur in integrum; et, quod clericis et laicis utriusque sexus, qui
f. 9 *b*. pro archiepiscopo de regno exierant, cum pace regis libere redire licebit, et beneficia sua recipere. Et hoc totum promittere et facere ex parte domini Papæ regi injunctum est, in remissionem omnium peccatorum suorum. Idem juravit et promisit rex filius ejus.

Quarrel between Henry II. and prince Henry.

Eodem anno orta est guerra inter patrem et filium: et, consilio matris, Ricardus dux Aquitanniæ et Galfridus dux Britanniæ fratri potius quam patri adhæserunt. Ad instantiam Id. col. 568.
autem dictorum legatorum, Henricus rex pater in Anglicana ecclesia liberas electiones fieri et permisit et scripsit. Proinde vacantium ecclesiarum conveniente clero, Ricardus Pictavensis ad Wintoniensem, Galfridus ad Heliensem, Galfridus Lincolniensis archidiaconus ad Lincolniensem, Reginaldus ad Batho-

[1] Cardinal of S. Lorenzo in Lucina.
[2] Theotwin, cardinal of S. Vitale.

Diceto, col. 569. niensem, Robertus ad Herefordensem, Johannes ad Ci[ce]s- A.D. 1172.
trensem apud Wemustre, electi sunt, præsente justiciario regis et assensum præbente.

Postmodum vero, eodem anno, Ricardus prior fit archiepi- Richard, prior of Dover, archbishop of Canterbury.
scopus Cantuariensis, qui regi fidelitatem juravit, salvo ordine suo.

Id. col. 574. Eodem anno obsessa est Legecestria; et in Northfolchia capiuntur comes[1] et comitissa Leicestriæ, Hugo de Castella, et Walterus de Wahulla.

Interim in Normannia capiuntur a rege patre comes Cestrensis,[2] Radulfus Fulgeriarum, Radulfus de Haia, Willelmus Patricius, et milites octoginta.

Interim in Anglia capitur Rogerus de Mubrai: similiter et rex Scotiæ.

Id. col. 576. Tandem rex pater in Angliam rediens tenui dieta utitur, Penance of Henry II. at Becket's tomb.
scilicet pane et aqua, et a rerum suarum dispositione et ingressu civitatum abstinens, ad Sanctum Thomam sub orationis voto perrexit. Quo cum propiasset, equo desiliens, nudus pedes faciem pœnitentis assumpsit: et quarto idus Junii, feria sexta, cum gemitibus et suspiriis martyris tumbam petiit, et diu ibidem oravit; et ab episcopis, qui aderant, absolutionem petiit, et carnem suam disciplinæ subponens, virgis cæsus est, et a singulis viris religiosis (quorum multitudo convenerat) ternos ictus suscipiens. Insuper etiam, præter munera pretiosa, quæ obtulit, assignavit annuos redditus quadraginta librarum, ad luminaria circa tumbam martyris jugiter habenda.

Id. col. 582. Hostibus itaque profligatis in Anglia, rex pater transfretans Reconciliation of Henry II. with his sons.
in Normanniam, pacem inivit cum hostibus; cujus formam fidelibus Angliæ scripsit in hæc verba: "Noverit dilectio
" vestra, quod pacem, Dei gratia, feci cum rege Franciæ et
" filiis meis et hominibus meis ad honorem Dei et meum.
" In pactione autem est, quod primogenito filio meo dabo
" singulis annis quindecim milia librarum Andegavensium, et
" duo castella in Normannia ad voluntatem meam; Ricardo
" vero medietatem reddituum Pictaviæ, et duo castella unde
" mihi nocere non possit; Gaufrido, medietatem reddituum
" Britanniæ. Omnia vero castella quæ habebam, vel homines
" mei in omnibus terris meis in initio, reddita sunt mihi; et
" illa, quæ infortiata fuerunt contra me, redigentur ad illum
" statum, in quo fuerunt quando guerra incepit."

Eodem anno, Willelmus, rex Scotiæ, devenit homo ligius William, king of Scotland,
regis Angliæ de Scotia et de omnibus terris suis. Et convenit, quod omnes episcopi et abbates terræ regis Scotiæ, et

[1] Robert de Bellomont.

[2] Hugh Cyvelioc.

A.D. 1172. pays homage to Henry II.

successores sui, faciant fidelitatem regi Angliæ sicut ligio domino, et hæredibus suis post illum, sicut alii episcopi sui ei facere solent. Similiter de comitibus et baronibus, et hæredibus eorum convenit. Diceto, col. 584.

Anno MCLXXV. Eversa sunt per Angliam et Normanniam castella quæ tempore guerræ facta fuerant contra regem patrem.

Richard de Clare in Ireland.

Eodem anno Willelmus,[1] abbas de Burgo, depositus est a Cantuariensi archiepiscopo. Et Galfridus, Beverlaci præpositus, fit cancellarius regis junioris. Et Ricardus, comes de Striguil, Hiberniæ fines invasit.

Letter of Henry II. to pope Alexander III. giving certain privileges to the clergy.

Eodem anno rex scripsit Papæ in hæc verba: "Propter Id. col. 591.
" reverentiam sanctæ Romanæ ecclesiæ, atque devotionem,
" quam erga eam et paternitatem ac dilectionem vestram et
" fratrum nostrorum habemus et semper habuimus; licet
" plurimum resisterent et reclamarent regni nostri majores
" et magis discreti, ad instantiam viri discreti et sapientis
" Hugonis Petrileonis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis,
" Apostolicæ sedis legati, amici et cognati nostri, capitula,
" quæ subscripta sunt, in regno nostro tenenda concessimus.
" Videlicet, quod clericus de cætero non trahatur ante judi-
" cem sæcularem in persona sua de aliquo criminali neque de
" aliquo forisfacto, excepto forisfacto forestæ meæ, et excepto
f. 10. " laico feodo, unde mihi vel alii domino sæculari laicum de-
" betur servitium. Concedo etiam, quod clerici non cogantur
" facere duellum."

Prince John made heir of William, earl of Gloucester.

Eo tempore Willelmus, comes Gloucestriæ, dum filium non haberet, Johannem, filium regis, hæredem instituit. Et tunc Johanna, filia regis, nupsit Willelmo, regi Siciliæ.

Marriage of princess Joanna.

Anno MCLXXVII. Amotis canonicis sæcularibus, substituti sunt Id. col. 598.

Regulars introduced at Waltham.

regulares in ecclesia de Waltham.

Eodem anno facta est pax inter Alexandrum papam et Federicum imperatorem apud Venetias. Et Galfridus, regis filius, fit miles.

The antipope Calixtus III.

Anno MCLXXVIII. Johannes in scismate vocatus Papa Calixtus, papalia deposuit ornamenta, Alexandri Papæ provolutus ad pedes. Id. col. 601.

Eodem anno sol patitur eclipsim.

Third Lateran Council.

Anno MCLXXIX. Sinodus cccx. episcoporum habita est Romæ, xiv. kalendas Aprilis, Laterani. Id. col. 603.

Eodem anno obiit Rogerus, Wigorniensis episcopus.

Anno MCLXXXII. Obiit Rogerus, Eboracensis archiepiscopus. Et Henricus, dux Saxoniæ, [2] calculo sententiali prolato, cogitur exulare. Et Walterus, Roffensis episcopus, obiit; cui Guale- Id. col. 613.

---

[1] William de Watervile.

[2] "principum totius imperii calculo," &c. is Diceto's sentence.

Diceto, col. 614. ranus archidiaconus[1] substituitur, qui per textum evangelii de manu archiepiscopi spiritualem curam episcopatus, per annulum autem regalium possessionem, accepit. A.D. 1182.

Anno MCLXXXIII. Walterus de Constantiis fit episcopus Lincolniensis.

Eodem anno moritur Henricus rex junior, anno vicesimo-octavo ætatis suæ, apud Castellum Martel, in festo Sancti Barnabæ. Et magister Gerardus, vocatus Puella, in episcopum Cestrensem eligitur; qui tantum decem et septem septimanis sedit episcopus. Death of the young king Henry. June 11. Id. col. 618.

Anno MCLXXXIV. Ricardus, Cantuariensis archiepiscopus, obiit, cum sedisset annis novem.

Eodem anno Walterus, Lincolniensis episcopus, fit Rothomagensis archiepiscopus.

Eodem anno Baldewinus, Wigorniensis episcopus, fit archiepiscopus Cantuariæ.

Id. col. 625. Eodem anno Jocelinus, Saleburiensis episcopus, obiit.

Anno MCLXXXV. Heraclius, patriarcha Ierosolymitanus, in Angliam venit; et Johannes, filius regis, factus miles in Hiberniam transfretavit. Heraclius, patriarch of Jerusalem, in England.

Eodem anno fit terræ-motus apud Lincolniam,[2] et sol patitur eclipsim kalendis Maii. Et Gilebertus,[3] Lexoviensis archidiaconus, fit episcopus Roffensis, a Baldewino Cantuariensi consecratus. Circa dies istos Andronicus imperator occiditur. Id. col. 629.

Eodem anno rex Francorum regem Angliæ ægrotantem apud Belver visitavit, faciens ibi moram per triduum.

Eodem anno, Lucio Papa sepulto, Urbanus tertius succedit.

Anno MCLXXXVI. Inter Henricum, regem Teutonicum, et Constantiam, filiam Rogeri Siculi regis, celebratum est matrimonium. Dux Burgundiæ[4] Guidonem castellanum de Vergeio diebus multis obsidione vallavit. Marriage of Henry VI. (afterwards emperor).

Eodem anno, et mense Maio, luna passa est eclipsim; et alia die post, sol patitur eclipsim.

Quo etiam anno, Willelmus de Ver fit episcopus Herefordensis; et Hugo, prior Cartusiensis ordinis in Anglia, fit episcopus Lincolniensis. Et Willelmus de Norhalla fit episcopus Wygorniensis; et Johannes fit episcopus Exoniensis. Et moritur Galfridus, dux Britanniæ.

Anno MCLXXXVII. Hugo Cestrensis electus habens legationem in Hiberniam, ut dicebat, cum in aliquibus locis per Hugh Nonant

---

[1] Of Bayeux.

[2] *apud Lincolniam*] in Anglia circa partes aquilonares, Diceto, col. 628.

[3] Gilbert Glanville, archdeacon of Lisieux.

[4] Hugh III.

A.D. 1187. legate in Ireland. Angliam signa papalia ferens sollenniter reciperetur, nihil statuens, infra paucos dies ab Anglia recessit. Et Gilebertus Foliot, Lundoniensis episcopus, moritur. Et Arturus die sancto Paschæ nascitur. Diceto, col. 634.

Birth of prince Arthur, March 29. Eodem anno, Philippo, regi Franciæ, Lodoicus filius nascitur; crux sancta capitur, et civitas sancta Jerusalem captivatur. Ricardus, comes Pictaviæ, cruce signatur.

Jerusalem taken.

Gregorius octavus eodem anno fit Papa; qui post duos menses obiit.

Prince Richard takes the cross. Clemens tertius eodem anno fit Papa.

The kings of France and England take the cross at Gisors. Anno MCLXXXVIII. Rex Franciæ et rex Angliæ in colloquio apud Gisortium sumpserunt cruces; et multi cum eis. Et convenit inter eos, ut subditi regis Franciæ susciperent cruces rubeas, et subditi regis Angliæ albas, et subditi comitis Flandriæ[1] virides.

Eodem anno Ricardus, Wintoniensis episcopus, obiit.

Quarrel and peace between the kings of France and England. Anno MCLXXXIX. Oritur guerra inter reges Franciæ et Angliæ; et regi Franciæ adhæsit comes Ricardus. Tandem inter eos fit pax in hunc modum: "Anglorum regi restituen- "tur omnia, tam Castrum Radulfi quam alia post susceptam "crucem ablata. Et ipse dabit regi Franciæ viginti milia "marcarum, nomine expensarum quas fecit." Et postea fecit homagium regi Franciæ; et quicquid possederat in Alvernia quietum clamavit eidem. Galfridum etiam de Medwana, et Guidonem de Valle, et Radulfum de Fulgeriis in ligantiam Ricardi filii sui, vellet nollet, transire concessit. Id. col. 644.

f. 10 b.

Death of Henry II., July 6. Eodem anno, Henricus rex Angliæ, cum regnasset annis 34 et mensibus 7, in octabis Apostolorum moritur apud Chinonem. Sepelitur apud Fontem-Ebraldi, et Ricardus comes interfuit. Cujus epitaphium est hoc:

"Sufficit hic tumulus, cui non suffecerat orbis;
"Res brevis est ampla, cui fuit ampla brevis."

Eodem anno moritur Matildis, ducissa Saxoniæ.

Richard absolved and duke of Normandy. Tandem Ricardus, quia post crucem susceptam arma moverat contra patrem, beneficium absolutionis suscepit. Et inde Rothomagum veniens, ab archiepiscopo tam ensem quam vexillum de ducatu Normanniæ ante majus altare suscepit.

King of England. Inde veniens in Angliam, hæreditario jure promovendus in regem, post cleri et populi solemnem electionem, triplici involutus est sacramento. Scilicet, quod opem impendet pro viribus, ut ecclesia Dei populusque Christianus veram pacem obtineat; quod interdicet omnibus rapacitatem; quod in judiciis æquitatem præcipiet et misericordiam. Tunc dominus

[1] Philip of Alsace.

Diceto, col. 648.

Cantuariensis divina celebravit; et nocte sequenti plures Judæorum occisi sunt, et plures rebus spoliati. Rex autem primitias Deo consecrans, centum marcas annuas assignavit capitulo Cisterciensi. A.D. 1189. Slaughter of the Jews.

Demum, apud Pipeuelle Ricardus[1] Heliensis fit episcopus Lundoniensis; Godefridus de Luci fit episcopus Wintoniensis; Hubertus Walteri fit Saleburiensis; Willelmus de Longocampo fit episcopus Heliensis. Synod of Pipewell.

Eodem anno Treverensis archiepiscopus moritur in Anglia; apud Sanctum Andream sepultus est Northamtoniæ. Et Willelmus de Magnavilla,[2] et Willelmus rex Siciliæ, obierunt. Death of Fulmar, archbishop of Treves.

Eodem anno, facta est decimatio generalis rerum mobilium per Angliam ad subventionem terræ Ierosolymitanæ, tam in clero quam in populo.

Eodem tempore Baldewinus, Cantuariensis archiepiscopus, peregre profecturus, Londoniensi episcopo vices suas commisit. Roffensis episcopus, ab antiquo vicarius archiepiscopi tam in territorio Cantiæ quam in ecclesiis maneriorum archiepiscopi, curam pastoralem suscepit.

Eodem anno Judæi passim per Angliam jugulantur.

Id. col. 656.

Anno MCXC. Habitum est concilium apud Wemustre, præsidente Willelmo Heliensi episcopo et Apostolicæ sedis legato. Council at Westminster.

Eodem anno rex Tancredus dedit regi Ricardo xl. milia uncias auri pro bono pacis.

Ibidem, rex Ricardus Arturum hæredem suum instituit, si sine prole decesserit. Arthur declared heir to the throne.

Præterea, rex Ricardus quietam clamavit wrech[3] in omnibus terris suis.

Rex Francorum quietum clamavit regem Angliæ de sorore sua ducenda, numeratis sibi decem milibus librarum. Clamavit etiam clamationem quietam in perpetuum quam habebat de Gisorz et de toto Welchesin.[4]

Tandem, quarto idus Aprilis, ascendit rex Ricardus navim cum exercitu suo, cum clvi. navibus, et buticis xxiv., et galeis xxxix. Et duxit secum Berengariam uxorem, et Johannam sororem. The king sets off for the crusade.

Anno MCXCI. Baldewinus Cantuariensis archiepiscopus moriens, Hubertum Salesburiensem executorem testamenti sui constituit. Qui de bonis defuncti, viginti milites et quinquaginta servientes stipendavit; et residua pauperibus erogavit. Death of archbishop Baldwin.

Eodem anno Clementi Papæ succedit Cælestinus tertius; qui feria secunda Paschæ, Henricum regem Teutonicum con- Coronation of the

---

[1] *i.e.* Richard Fitz-Neale.

[2] *Magnavilla*] Magnivilla, MS.

[3] Wreck. Vide Twisden's Glossary.

[4] *i.e.* the Vexin.

A.D. 1191. emperor Henry VI.

secravit in imperatorem Romanum. Et feria quarta sequenti, Romani civitatem Tusculanam funditus diruerunt. Diceto, col. 667.

Eodem anno Robertus, filius Willelmi senescalli Normanniæ, fit episcopus Wigorniæ.

Eodem anno, Reginaldus, Bathoniensis episcopus, cum sedisset xvi. annis, in Cantuariensem archiepiscopum eligitur a monachis, episcopis e contra appellantibus. Sed infra xxix. dies sequentes mortuus est; cui substituitur Savaricus.

Capture and imprisonment of Richard. His ransom.

Eodem anno, post treugas acceptas inter Christianos et paganos, rediit rex Ricardus. Et transiens per Venetiam et Aquileiam in terra ducis Austriæ captus est in civitate, quæ Wena dicitur, tertiodecimo kalendas Januarii. Cujus post- Id. col. 670.
modum summa redemptionis fuit argenti centum milia libra-
rum ad pondus Coloniæ. Sed interim Johannes, frater ejus, Id. col. 668.

Conduct of John.

cupiditate regnandi illectus, mare transiit, [et] fœdus iniit cum rege Francorum, ut Arturum nepotem suum ab ea spe, quam Britones super ejus promotione conceperant, prorsus excluderet.

Death of Saladin.

Eodem anno Saladinus obiit: et Hubertus Walteri fit Id. col. 670.
Cantuariensis archiepiscopus.

Tunc Henricus dux,[1] nepos regis Ricardi, filiam et hæredem[2] Id. col. 672.
Cunradi duxit uxorem.

Willelmus vero, filius Tancredi, adhuc puer, regni[3] diadema suscepit.

f. 11. Power of Richard I. from Vernueil to Charlecroix.

Eo tempore, rex Angliæ sic hostibus prævaluit, ut a castello Id. col. 675.
Vernolii, quousque perveniatur ad Crucem Caroli, nullus ei rebellis existat.

His diebus indulsit rex Angliæ, ut milites in Anglia torneamenta exercerent.

Eodem anno, rex Ricardus viris religiosis et clericis Turoniæ Id. col. 677.
universos redditus eorum, quos confiscaverat, in manu domini legati benigne reddidit.

Anno MCXCV. Obiit Guarinus, abbas Sancti Albani.

Anno MCXCVI. Johannes, decanus Rothomagensis, fit episcopus Id. col. 693.
Wigorniæ.

Death of Longchamp.

Anno MCXCVII. Willelmus, Heliensis episcopus, cum annis Id. col. 696.
septem sedisset, obiit in Pictavia, sepultus in abbatia de Pinu.[4]

Eodem anno Philippus fit Dunelmensis episcopus. Et Marchadeus cepit episcopum Beluacensem[5] et Willelmum de Merlou jure belli.

---

[1] Count Palatine of the Rhine, son of Henry the Lion duke of Saxony, and of Matilda, daughter of Henry II.

[2] Agnes, daughter of Conrad of Suabia, Count Palatine of the Rhine.

[3] *i.e.* of Sicily.

[4] Notre Dame du Pin, Dioc. of Poitiers.

[5] Philip.

Diceto, col. 701. Anno MCXCVIII. Hubertus Cantuariensis archiepiscopus, ejectis canonicis sæcularibus, auctoritate domini Papæ restituit monachos in ecclesia Coventrensi. A.D. 1198. Monks restored at Coventry.

Eodem anno Eustacius fit Heliensis episcopus.

Eodem anno Lotharius cardinalis fit summus pontifex, et vocatur Innocentius tertius. Innocent III.

Ricardus etiam Lundoniensis episcopus, cum annis octo sedisset, diem clausit extremum.

Eodem anno, rex Ricardus cepit castrum de Curcellis; et inde fugavit regem Franciæ usque in portam Gisortii, ita quod pons fractus est sub illo, submersis de suis viginti militibus. Defeat of Philip II.

Interim rex Angliæ prostravit Mathæum de Monte-Morentino, et cepit Alanum de Rusci et Fulconem de Gurnalle, et milites usque ad centum, et servientes quorum non est numerus. Et dextrarii capti sunt ducenti cooperti ferro.

Et obiit Hugo, Coventrensis episcopus.

Anno MCXCIX. Willelmus, dictus de Sanctæ Mariæ Ecclesia, fit episcopus Lundoniæ.

Ricardus rex, cum regnasset annis novem et mensibus sex, in Aquitannico ducatu castello Caluth septimo kalendas Aprilis a Petro Basilii sagitta percussus est; et postmodum, octavo idus Aprilis, die Martis, ibidem obiit, sepultus apud Fontem Ebraldi. Death of Richard I.

Eodem anno Johannes, frater ejus, accepit possessionem de ducatu Normanniæ, per ensem et vexillum,[1] apud Rothomagum. Et in Ascensione Dominica[2] sequenti apud Wemustre sollemniter unctus in regem, per manus Huberti, Cantuariensis archiepiscopi, coronatus est. Succession and coronation of John.

Id. col. 708. Anno MCC. Obiit Hugo, Lincolniensis episcopus, mense Novembri.

Id. col. 706. Eodem anno facta est pax inter Johannem regem Angliæ et Philippum regem Franciæ: ita quod Lodoicus, filius regis, accepit filiam[3] regis Castellæ, neptem regis Angliæ, qui nomine dotis quietam clamavit Welchesinam[4] Normanniæ, et numeravit regi Franciæ triginta milia marcarum, pro quibus collectum est caruagium in Anglia; scilicet tres solidi pro quolibet aratro. Peace with France.

Id. col. 707. Eodem anno Ægidius fit Herefordensis episcopus; et Johannes de Grai fit Norwicensis episcopus.

---

[1] *vexillum*] gladium, Diceto.

[2] May 27.

[3] Blanche.

[4] *i.e.* the Vexin.

A.D. 1200. Eodem anno Hubertus Cantuariensis apud Wemustre concilium celebravit, et Lateranum concilium jussit firmiter observari. Diceto, col. 707.

Anno MCCI. Facta est concordia in curia regis inter ecclesiam Sancti Albani et Robertum filium Walteri super nemore de Northhawe.

Marriage of John. Eodem anno desponsavit Johannes rex Isabel reginam; et fecit eam coronari apud Wemustre.

Richard de Morins made prior of Dunstable, Anno MCCII. Ricardus, canonicus Meretone, adhuc diaconus, fit prior de Dunstaple; et Sabbato quatuor temporum[1] ordinatus, die Sancti Michaelis primam missam celebravit.

and sent to Rome by the king, returning July 25. Anno MCCIII. Dictus R[icardus] prior, intrante Februario, Romam pro domino rege perrexit; et prospere reversus circa festum Sancti Jacobi, secum adduxit legatum unum, scilicet abbatem de Casemare,[2] ad componendum inter reges. Quod, quia facere pro culpa Franciæ non potuit, recedens Franciam interdixit.

The lordship of Houghton given to the priory, and a three days' fair in May. Eodem anno restituit nobis rex totum dominicum de Hoctuna cum fructibus circa festum Pentecostes.

Eodem anno dedit et confirmavit nobis rex nundinas trium dierum in Maio.

Eodem anno Willelmus de Bleis factus est episcopus Lincolniæ.

The king's house and gardens at Dunstable given to the priory. Anno MCCIV. Dedit et confirmavit nobis rex domos suas et gardinum in Dunstaple.

Pulloxhill vicarage. Loss of Normandy. Eodem anno auctoritate Willelmi, Lincolniensis episcopi, assignata est vicaria in ecclesia de Pullokeshulle. Et obiit G[odefridus][3] Wintoniæ episcopus. Et Suffredus episcopus Cicestriæ. Et Alienor mater regis. Et perdita est Normannia.

f. 11 *b*. Bradborne church. Anno MCCV. Galfridus le Cauceis dedit et confirmavit nobis ecclesiam de Bradeburna mense Septembri; et mortuus est in Maio sequenti.

---

[1] September 21.

[2] *i.e.* S. Giovanni di Casamario, diocese of Veroli. This was John, cardinal deacon of S. Maria in Via Lata.

[3] Godfrey de Lucy.

Eodem anno Anor Maubance dedit et confirmavit nobis medietatem ecclesiæ de Magna-Brichulla. A.D. 1205. A moiety of Great Brickhill church.

Eodem anno ordinavimus super priorem apud Rokeshac; et disposuimus de elemosinario et sacrista, quid recipere et quid facere debeant annuatim. Rokesac.

Eodem anno, obiit Thomas quondam prior hujus ecclesiæ; et Hubertus Cantuariensis archiepiscopus, et Savaricus Bathoniensis episcopus. Death of the late prior Thomas.

Anno MCCVI. Mense Februarii, spoliati sumus terra nostra de Hoctuna. The lands in Houghton lost.

Eodem anno, R[icardus] prior noster, auctoritate Johannis[1] diaconi-cardinalis, Apostolicæ sedis legati, factus est visitator omnium virorum religiosorum per episcopatum Lincolniæ, exceptis Templariis, et Hospitalariis, et Cisterciensibus, et Præmonasteriensibus. Richard de Morins made visitor of religious houses in the diocese of Lincoln.

Eodem anno, sub dicto cardinali celebratum est concilium apud Radingum die Sancti Lucæ; et mense Junio, eisdem loco et anno, Jocelinus consecratur in episcopum Bathoniensem. Et mense Maio obiit Willelmus episcopus Lincolniensis. Et Henricus episcopus Exoniensis. Council at Reading, Oct. 18.

Anno MCCVII. Natus est Johanni regi Angliæ filius legitimus, et vocatus est Henricus. Birth of prince Henry.

Eodem anno, data est regi tredecima per Angliam; et tunc habuit rex de Dunstaple centum marcas, præter munera vice-comitis, et præter finem quem fecimus de dominicis nostris, scilicet undecim marcas. A thirteenth given to the king. Presents, &c., paid by Dunstable.

Eodem anno obiit Simon episcopus Cicestriæ, [et] Robertus archidiaconus de Hunteduna.

Eodem anno dedicata sunt in ecclesia nostra altare Sanctæ Mariæ, et altare Sancti Frehemundi, et altare Sancti Nicholai, et altare Sancti Jacobi. Altars dedicated in Dunstable.

Eodem anno, in festo Sanctæ Trinitatis, magister Stephanus consecratus est Romæ[2] in archiepiscopum Cantuariensem. Stephen Langton archbishop of Canterbury, June 17.

[1] See note [2] p. 28.

[2] An error for Viterbo.

A.D. 1207. The Canterbury monks exiled. The previous elections quashed.

Eodem anno monachi Sanctæ Trinitatis Cantuariæ missi sunt in exilium, et in Flandria et Francia honorifice sunt suscepti; et eorum ecclesia et possessiones sunt custodiæ laicali commissæ. Et Johannis[1] Norwicensis episcopi, et supprioris Cantuariensis,[2] qui ad regimen Cantuariensis ecclesiæ fuerant electi, electiones cassatæ sunt.

Anno MCCVIII. Monstra visa sunt in Anglia; quia sol et luna simul pugnaverunt. Et item eclipsis horribilis apparuit.

The Interdict.

Eodem anno, Dominica qua cantatur *Isti sunt dies*,[3] interdictæ sunt tota Anglia et Wallia, ita quod omnes privilegiati cessaverunt, exceptis monachis albis; qui postea cum confusione magna ipsum interdictum compulsi sunt observare. Tunc corpora defunctorum extra cœmiterium absque præsentia sacerdotum sepeliebantur. Sponsalia et purificationes ad ostium ecclesiæ fiebant, quibus evangelium legebatur; diebus Dominicis fiebat sermo ad populum extra ecclesiam, et ibi panis benedictus et aqua benedicta dabatur eisdem; sacerdotes in ecclesiis baptizabant; et ne chrisma deficeret, oleum de licentia papæ admiscebant; et offerre volentibus accessum ad altaria concedebant.

The property of the monks and clergy seized.

Eodem anno, in Pascha, jussit rex omnia bona religiosorum et clericorum capi in manus suas, et quod terram suam exiret qui nollet cantare. Sed post, quarto die, furore mitigato, positæ sunt res prædictæ sub custodia constabulariorum.

Walter, prior of Kenilworth, deposed.

Eodem anno, mense Februario, depositus est Walterus, prior de Kinelgewrthe, pro multis excessibus suis.

The almonry begun in March, and finished by Oct. 18.

Eodem anno incepimus domum eleemosynariam in Martio; et ante festum Sancti Lucæ fuit consummata.

Eodem anno Johannes, episcopus Norwicensis, profectus est in Hiberniam cum exercitu. Et Willelmus de Brause bonis omnibus spoliatus, in Hiberniam fugit.

---

[1] John de Gray.

[2] Reginald.

[3] *i.e.* Passion Sunday, that year March 23.

Eodem anno nautæ de Quinque Portubus velut exules fugerunt; sed postea regis gratiam redemerunt. A.D. 1208.

Et missi sunt in exilium Galfridus Eboracensis archiepiscopus, et Willelmus Lundoniensis, et Eustacius Heliensis, et Maugerus Wigorniensis, et Ægidius Herefordensis episcopi. Salesberiensis[1] autem et Roffensis[2] episcopi in Scotia cum regis Angliæ gratia moram fecerunt: et solus Wintoniensis[3] remansit in Anglia. Exile of the bishops.

Honorius archidiaconus Richemundiæ, bonis omnibus spoliatus, apud Gloucestre incarceratus est. Honorius, archdeacon of Richmond, imprisoned.

Eodem anno mortui sunt Walterus Rothomagensis archiepiscopus; et Philippus Dunelmensis episcopus, et Galfridus Coventrensis episcopus; et de Certeseie,[4] et de Rameseie,[5] et de Maumesbure,[6] et de Einesham,[7] abbates; et natus est Johanni regi Angliæ filius, et vocatus est Ricardus. f. 12. Birth of prince Richard.

Anno MCCIX. Composuimus cum Willelmo de Cantilupo de terra de Scortegrave. Et tunc jussit rex destrui fossata et sepes et domos de assartis, etiam antiquis, per Essexiam; et capti sunt octoginta forestarii et incarcerati, et tandem pecunia redempti. Agreement for lands in Shortgrave.

Eodem anno, mense Augusto, apud Cantuariam prolocutum est de pace ex parte regis, cum episcopis executoribus, et formata est pax et signata; quæ postmodum, pro defectu regis, non tenuit.

Eodem anno Hugo de Welles in Lincolniensem, Henricus archidiaconus de Stapforde in Exoniensem, et Walterus de Grai cancellarius regis in Coventrensem, et magister Nicholaus de Aquila in Cicestrensem episcopos, sunt electi. New bishops.

Eodem anno Otto, filius ducis Saxoniæ, venit in Angliam. Qui postmodum, eodem anno, quarto nonas Otho, son of the duke of Saxony,

---

[1] Herbert le Poor.

[2] Gilbert Glanville.

[3] Peter des Roches.

[4] Martin died in 1206. Adam is given as his successor in the Monasticon from Manning's *History of Surrey*, iii. p. 217.

[5] Robert de Reading.

[6] Robert de Melun.

[7] Eustace.

A.D. 1209. in England. Octobris, apud Romam factus est imperator; qui eadem ebdomada gravem guerram movit domino Papæ.

Excommunication of John. Eodem mense Stephanus, Cantuariensis archiepiscopus, cum Lundoniensi et Heliensi episcopis venit usque Doveram ad tractandum cum rege de pace; sed infecto negotio abierunt. Unde, mense Novembri, rex Johannes incidit in sententiam anathematis. Verum illa non fuit in Anglia, sed in Francia publicata. Postea, mense Januario, jussit rex suspendi duos clericos apud Oxoniam, pro qua causa divisæ sunt scholæ.

Spoliation of the Jews. Anno MCCX. Judæi rebus mobilibus et immobilibus et cartis et debitis spoliati sunt per totam Angliam; et omnes divites incarcerati, et plures eorum mortui.

Mense Maio ivit rex apud Doveram contra Cantuariensem archiepiscopum; sed ipse non venit, quia literæ conductus displicuerunt ei.

Taxing of the monasteries. Eadem tempestate, extorsit rex auxilium a religiosis Angliæ. Et nos, inter cæteros, solvimus regi viginti marcas.

Violent storms. Eodem anno, ex impetu venti ceciderunt plures domus nostræ; et turris de Sancto Edmundo, et duæ turres Cicestriæ, et turris de Evesham.

John in Ireland. Tunc mense Augusto, rex Johannes tendens in Hiberniam, fugavit in exilium Hugonem de Laci; et Walterum, fratrem ejus, fecit abjurare totum quod habuit in Hibernia. Tunc fecit novam monetam ibidem; et subjecit sibi reges et regnum; et cepit Willelmum de Laci, et Willelmum de Brause juniorem, et sororem ejus, et Matildam matrem ejus; qui in carcere postmodum obierunt.

Expedition into Wales. Iterim Galfridus filius Petri justiciarius, et comes Cestriæ,[1] et episcopus Wintoniensis grandes exercitus duxerunt in Walliam; et contra Wallenses tria castella firmaverunt ibidem. Tunc burgus de Dunstaplia pro redemptione expeditionis solvit quatuordecim marcas.

[1] Ranulph Blundevil.

Ea tempestate jussit rex quod nullus placitet vel placitum teneat auctoritate Papæ; et pœnam corporalem transgressoribus indixit. Coegit etiam albos monachos per spoliationem mobilium et immobilium suorum finem pecuniarium facere secum. Idem rex rediens ab Hibernia, multos intercepit occasione jurationum, quas fecerant de dissaisinis in ejus absentia. A.D. 1210. The white monks fined.

[1] Eodem anno rex Otto fit imperator per Innocentium Papam. Et pax formatur inter Johannem regem Angliæ et Willelmum regem Scotiæ. Et mortui sunt constabularius Cestriæ,[2] Robertus de Breibroc, Willelmus filius Alani; et apud Rokesac Robertus Brun et Adam Malherbe; et ibidem sepulti sunt, quia pro corruptione transferri non potuerunt. Otho IV. emperor. Peace between John and William of Scotland.

Eodem anno, in nocte Sancti Martini, apparuerunt in visione priori nostro duo Judæi, qui dixerunt, anno quadragesimo sequenti nascetur Anti-Christus. Prophecy of Anti-Christ.

Eodem anno obtinuimus contra Henricum Brunum in curia regis, super medietate ecclesiæ de Pollokeshulle. Et tunc jussit rex omnes clericos, ab episcopis exulibus post interdictum beneficiatos, exulare, eorum beneficiis captis in manu sua. A cause won about the moiety of Pulloxhill church.

Eodem anno facta est generalis inquisitio per Angliam auctoritate regis, quis esset persona ecclesiæ cujuslibet, et ex cujus dono? Et tunc coacti sunt grisei abbates invenire regi bigas cum equis et hominibus. Et tunc mense Augusti simul confœderati Walenses marchiam Angliæ combusserunt. Quo audito, cum rex se ad ultionem præpararet, profectus est cum exercitu usque ad Notingeham, ubi suscepit rumores de conspiratione facta contra eum a baronibus suis, et quod elegerant Simonem de Monte-forti in regem Angliæ; unde turbatus, cepit castra baronum suorum in manum Inquisition into all the livings in England. f. 12 *b*. Conspiracy of the Barons.

[1] A second hand begins here, and goes on to p. 45.

[2] Roger de Lacy.

A.D. 1210. Geoffrey of Norwich seized at Dunstable.

suam. Cepit etiam Galfridum de Norwich, virum fidelem et innocentem, per comitem Salesburiæ,[1] juxta Dunstapliam; qui Bristollis incarceratus, per diuturnum et gravissimum martyrium ibidem diem clausit extremum.

Imprisonment of Stephen Ridel.

Eodem mense, incarceravit Stephanum Ridel quondam cancellarium suum, quem postea misit in exilium; qui post aliquot annos reversus, tandem in pace quievit.

Prophecy of Peter of Pomfret.

Eodem anno incarceravit Petrum de Pontefracto, quia prophetaverat, quod rex Johannes non esset regnaturus ultra quatuordecim annos. Quod tamen verum fuit, quia quatuor annis sequentibus sub tributo Romanæ ecclesiæ vixit. Et tunc obiit in exilio Malgerus Wigorniensis episcopus. Et tunc compulit rex omnes abbates et priores et multos clericos Angliæ, per literas pendentes, remittere quicquid ab eis extorserat violenter.

Anno MCCXI. Cœperunt Londonienses fossatum latitudinis ducentorum pedum facere circa civitatem Londoniæ juxta turrim; grave dispendium canonicis Sanctæ Trinitatis inferentes.

Storms on Dec. 21.

Eodem anno, in festo Sancti Thomæ Apostoli, audita sunt tonitrua magna multis locis Angliæ; et tunc fuit tantus impetus venti, quod multæ domus ex impetu corruerunt.

Red rainbow seen.

Et tunc in mense Aprili, de nocte, ultra villam de Chalgrave visus est arcus in cælo rubeus, sicut sanguis: et tunc mense Martio, venerunt ad regem in Angliam Henricus[2] frater imperatoris Otonis, et comes de Hotlande,[3] et comes Boloniæ.[4] Et rex Franciæ cepit omnes naves Angliæ quæ applicuerunt in terra sua: et ideo rex Angliæ cepit multos de Quinque Portubus. Et

Eustace the Monk.

tunc Eustachius pirata, dictus Monachus, aufugit a nobis ad regem Franciæ cum quinque galeis, quia comes Boloniæ insidiabatur ei.

[1] William de Longespée.
[2] Count Palatine of the Rhine.
[3] William I.
[4] Reginald de Dammartin.

Eodem anno fecit rex fieri grave scrutinium contra vicecomites Angliæ; unde quidam capti sunt, et quidam aufugerunt. A.D. 1211. Severe treatment of the sheriffs.

Eodem anno misit rex centum milites cum armigeris in Pictaviam de feodo Eustacii [de Vesci] et Roberti Filii-Walteri, et episcoporum tunc exulantium: et qui remanserunt, dederunt decem marcas pro quolibet scuto; et qui profecti sunt, sine fructu post parvum tempus redierunt. Knights sent into Poitou.

Eodem anno Otto imperator miserabiliter fugatus est a Frederico, rege Siciliæ. Defeat of Otho IV.

Eodem anno destructa sunt castra Roberti Filii-Walteri de Lundonia et de Beningtuna, et nemora ejusdem in Essexia.

Anno MCCXII., mense Januario, apparuerunt duo soles. Et eodem mense obiit Johannes de Stodham; et Walterus Sellarius fuit occisus.

Eodem anno, post Pascha, rex Johannes apud Cantuariam congregavit exercitum; ad quem citati sunt omnes liberi sub nomine culvertagii. Et jussum est, quod quisque dominum suum sequeretur. Sed illuc venientes, omnes remissi sunt, nisi qui jurati fuerant ad loricam, vel loricellam, vel perpunctum; et ex illis etiam multi. John assembles an army at Canterbury.

Tunc autem invenit burgus Dunstapliæ unam loricam et novem loricellas et duodecim perpuncta; et fuit exercitus ille finitus, dispersus per loca marina. Timuit enim Anglia, ne rex Franciæ eam invaderet. Contribution of the town of Dunstable to the army.

Eadem tempestate misit rex Angliæ exercitum navalem ad ostium Sechanæ, ubi plures naves cepit, et pluriores combussit. Inde apud Fescampum idem exercitus applicuit, et quasdam naves inde abduxit. Deinde apud Depam burgum combussit, et circiter duodecim captivos secum duxit, sed totidem ibi amisit. Et sic cum victoria applicuit apud Winchelese. A fleet sent to the mouth of the Seine. Dieppe burnt.

Iterum idem rex navalem exercitum fecit de mille trecentis navibus; in quibus duces fuerunt comes Sales-

A.D. 1212. buriæ,[1] comes Boloniæ,[2] cum multis baronibus; qui juxta Flandriam, apud Dam, insecuti naves regis Franciæ, ceperunt ex eis circiter trecentas naves cum victualibus et ferramentis multis; sed qui in navibus fuerunt, aufugerunt. Comes vero Boloniæ terram Flandriæ cum multis Flandrensibus adiit, ubi cum Francigenis congressus, fere suos omnes perdidit, et ipse cum paucis vix evasit.

The French fleet defeated at Damme.

Conduct of the exiled bishops.

Interim, dum hæc agerentur, archiepiscopus Cantuariensis et episcopi exules in Flandria fuerunt cum Pandulfo, domini Papæ subdiacono. Qui clericus cum pro omnium causa venisset ad regem Angliæ, exposuit regi causam adventus; quem rex benigne suscipiens, in primis dedit Deo et ecclesiæ Romanæ regnum Angliæ et regnum Hiberniæ; quæ ipse et hæredes sui tanquam feodum teneant de Romana ecclesia; reddendo inde annuatim septingentas marcas pro regno Angliæ, et trecentas marcas pro regno Hiberniæ, pro omni servitio et exactione, exceptis denariis beati Petri, qui præter hæc cum integritate solventur. Postmodum juravit fidelitatem ecclesiæ Romanæ, et Pandulfum domini Papæ procuratorem de regno Angliæ investivit. Deinde juraverunt quatuor comites mandato ejus in animam ipsius, quod ipse restitueret universa ablata et damna recompensaret omnibus clericis et etiam laicis occasione interdicti spoliatis, nulla pactione obstante; et omnibus exulibus ob illam causam, per chartas suas singulares, præstitit securitatem et licentiam redeundi.

Submission of John.

f. 13.

Capture and loss of Flanders by the king of France.

Interim rex Franciæ cepit totam Flandriam; et comes Flandriæ[3] cum comite Boloniæ diverterunt ad comitem de Hotland.[4] Qui tres simul associati, recedente rege Franciæ, posteriores exercitus sui graviter læserunt, et totam Flandriam usque ad Sanctum Audomarum recuperaverunt mense Junio.

---

[1] William de Longespée.
[2] Reginald de Dammartin.
[3] Ferrand.
[4] William I.

Eodem anno et mense, inprimis restituti sunt episcopatus senescallis episcoporum, quantum ad immobilia. Similiter, missi sunt tredecim monachi Cantuariæ in possessionem ecclesiæ suæ, cum pertinentiis. A.D. 1212. Restoration of the bishopricks.

Interim misit rex archiepiscopis, et episcopis, et monachis in Flandriam, octo milia marcarum in præparationem adventus sui. Postmodum vero misit archiepiscopus priorem Cantuariæ cum duodecim monachis ad ecclesiam suam, qui prospere sunt suscepti.

Eodem anno, mense Julii, Stephanus, Cantuariæ archiepiscopus, cum Londoniensi, Eliensi, et Lincolniensi episcopis, applicuit apud Doure; Malgero, Wigorniensi episcopo, in exilio defuncto. Quibus proficiscentibus ad regem, occurrerunt eis nuntii regis apud Guldeforde, a quibus honorifice suscepti, occurrerunt regi, et rex eis in monte juxta Porecestre; et benigne se ad invicem susceperunt. Et sic concordia coram papa concepta a rege est corroborata, et tam juramento quam scriptis comitum et baronum confirmata. Postea vero, in die Sanctæ Margaretæ, apud cathedralem ecclesiam Wintoniæ, in conspectu cleri et populi juravit rex, quod servaret concordiam ibi publice lectam in causis pro quibus fuerat excommunicatus; et sic sub solita disciplina solemniter est absolutus, et in ecclesiam inductus, et ad cornu altaris reconciliatus, conventu alta voce cantante, *Te Deum laudamus*. Ibidem etiam petitus est terminus et concessus, pro restitutione ablatorum facienda infra Pascha sequens; parte tamen prius solvenda ante Natale. Infra quod tempus, solvit eis usque ad quadraginta milia marcarum; et pro residuo, concessit eis libertates. Unde episcopo Lincolniensi remisit redditum octo librarum de nundinis de Stowe; et dedit ecclesiæ suæ in perpetuum manerium de Wymbethorp[1] juxta Newerk, pretii viginti librarum annuarum. Præterea dedit eis forum per singula maneria sua Return of the bishops, and absolution of John. July 20. His concessions to the bishop of Lincoln.

[1] Wilsthorpe.

A.D. 1212. ubicunque vellet, et licentiam includendi nemora sua per forestas. Hæc et alia concessit illi et aliis, in hunc modum.

Suit respecting the lands of Houghton.

Eodem anno et die, datum est nobis breve regis de terra de Octona recuperanda. Et in die Magdalenæ [1] sequenti, missi sumus in possessionem publice per ballivum regis; et habuimus de fœno septem bigatas.

July 26. Deinde, in crastino Sancti Jacobi, per armigeros Hugonis de Gorney spoliati sumus eadem. Cumque super hoc conquereremur, rex et Galfridus Filius-Petri justiciarius et eorum ballivi negaverunt nos auctoritate regis possessionem habuisse, sicque iterum querela rediit ad audientiam archiepiscopi et legati; deinde per delegationem sedis Apostolicæ dati sunt judices ejusdem causæ idem archiepiscopus et Hugo Lincolniensis episcopus; sed guerra superveniente destiterunt.

Arrival of the papal legate, Nicholas, bishop of Tusculum.

Eodem anno, in Autumno, N[icholas] Tusculanensis episcopus, apostolicæ sedis legatus, venit in Angliam ad instantiam regis. Qui,[2] convocatis rege et clero, primo apud Lundonias, secundo apud Walingeford, tertio apud Redinges; sed non profecerunt ad plenum in executione pacis juratæ inter regem et clerum. Unde, infecto negotio, mense Februarii rex transfretavit, et

His visitation of the vacant churches. f. 13 *b*.

legatus visitavit ecclesias vacantes, Wygorniensi ecclesiæ præficiens cancellarium, scilicet Walterum de Grey; et deposuit Rogerum abbatem de Evesham, cui prior Wigorniæ [3] substituitur in abbatem. Et in monasterio

See of Lichfield.

Burtonensi præfecit priorem Wincestriæ.[4] Quo tempore monachi Coventrenses elegerunt magistrum Robertum Glocestriæ, et canonici Ligefeldenses, abbatem de Bello-loco.[5]

Eodem anno, mense Julii, obiit abbas de Redinges;[6]

---

[1] July 22.
[2] Sic.
[3] Randolf.
[4] Robert; but see the Burton Annals.
[5] This is a different account to Chesterfeld's. *Anglia Sacra*, p. 437.
[6] Helias.

et cessante regis custodia, statim alter[1] substitutus est. A.D. 1212.

Eodem anno, mense Octobri, missi sunt inquisitores per omnes episcopatus Angliæ ad inquirendum de ablatis et damnis Anglicanæ ecclesiæ illatis. Et inter cæteros missus est prior noster per episcopatum Lincolniensem. Et erat summa ablatorum et damnorum per dictum episcopatum circiter viginti tria milia marcarum. Et damna monachorum Cantuariensium circiter viginti milia marcarum. Et damna canonicorum de Dunstaplia et hominum suorum, quadraginta tres libræ et quadringentæ libræ. Investigation into the losses suffered by the church.

Eodem anno, mense Decembri, solvit rex de ablatis et damnis archiepiscopo et episcopis xv. milia marcas apud Lundonias. A portion repaid by John.

Eodem anno, circa Pascha in ecclesia de Dunstaplia, Dei et beati Frehemundi regis et martyris miracula adeo crebuerunt, quod longe lateque diffusa est fama, et multiplicatæ sunt in populo gratiarum actiones. Miracles at Dunstable.

Eodem anno Symon de Monte-forti occidit in bello regem Arragonum apostatam in virtute Dei. Pedro II. killed [at the battle of Muret].

Eodem anno, mense Decembri, comes Tolosanus apostata venit ad regem Angliæ; et non obstante murmure legati vel archiepiscopi, honorifice est susceptus. Qui tandem post Natale recessit; et, intrante Februario, ipse in Pictaviam transfretavit cum ducentis militibus et amplius. Raymond of Toulouse received by John.

Eodem anno, in Autumno, Alexander supprior noster postulatus est et electus est in priorem de Caldewelle; et in festo Simonis et Judæ collocatus est in sede sua. Alexander, the subprior, made prior of Caldwell, Oct. 28.

Eodem anno dux Lovanniæ,[2] gener regis Franciæ, uxorem suam[3] regi patri remisit; et confœderatus est cum

[1] Simon.

[2] *i.e.* Henry I., duke of Brabant.

[3] Mary, daughter of Philip Augustus and Agnes de Méran.

A.D. 1212. rege Angliæ, una cum episcopo Legionensi,[1] et comitibus Flandriæ [2] et Bononiæ.[3] Qui comes Flandriæ veniens in Angliam, fecit homagium regi Angliæ de tota Flandria, reddendo ei annuatim mille libras Arteniensium.[4]

Three preachers sent by the Pope into England to preach a crusade.

Eodem anno, mense Septembri, misit Papa tres prædicatores in Angliam; scilicet magistrum W[illelmum] de Londonia, et magistrum Leonem decanum Wellensem, et magistrum Philippum de Otheford. Qui cum privilegiis multis per se et coadjutores suos multos signaverunt ad honorem crucis, multa colligentes, et truncos per singulas ecclesias statuentes. In quo officio vicem eorum gessit prior de Dunstaplia in comitatu Huntedoniæ, et Bedefordiæ et Hertfordiæ.

The prior acts for them in three counties.

Eodem anno, kalendis Novembrium, Norenses accedentes ad regem apud Walingford, per legatum reconciliati sunt regi, et admissi ad osculum pacis; quæ pax non tenuit, quia promissa non fuerant hinc inde soluta.

The clergy who had officiated during the Interdict, sent to Rome.

Eadem tempestate clerici, qui ministraverunt regi tempore excommunicationis in illicitis, missi sunt Romam, ab officio et beneficio suspensi. Et inter cæteros Ricardus de Marisco, et Henricus de Veeyr, et Gilbertus de Aquila.

Eodem anno Petrus, Wintoniensis episcopus, factus est justiciarius Angliæ; et Dublinensis archiepiscopus,[5] justiciarius Hyberniæ.

A.D. 1213. New abbats and priors.

Anno ab incarnatione Christi millesimo ducentesimo decimo tertio, magister Alexander Nequam in abbatem Cirencestriæ, et Simon camerarius in abbatem Redingiæ, et prior de Sireburna in abbatem Birtoniæ,[6] et prior de Lentona in abbatem de Bardeney,[7] et abbas de Seleby in abbatem de Ramesei,[8] et Robertus de Lindesei in abbatem de Burgo, et Hugo monachus in

[1] Hugh II.
[2] Ferrand.
[3] Reginald de Dammartin.
[4] *i.e.* of Artois.
[5] Henry of London.
[6] Probably an error.
[7] Peter.
[8] Richard.

abbatem de Sancto Edmundo, et [Willelmus de] H[u- A.D. 1213.
mez] prior de Dorsetia[1] in abbatem de Westmostre, electi sunt, et benedictionem consecuti. Similiter, camerarius Sancti Augustini Cantuariæ, factus est abbas[2] ejusdem loci; et supprior de Oseneye factus est prior de Kinelworthe; et Robertus de Oseneye factus est prior Sancti Gregorii Cantuariæ, qui post aliquot annos prioratum resignavit et factus est monachus Claræ-wallis. Robertus prior de Oseneye factus est prior Sanctæ Mariæ Londoniæ; et G. canonicus de Oseneye factus est prior Sancti Bartolomæi Londoniæ; sed post paucos dies, fit idem monachus apud Abingdone.

Eodem anno obiit Gilbertus Roffensis episcopus; et Johannes abbas de Sancto Albano; et prior de Herford; et abbatissa de Elstowe; et abbatissa de Berkinge;[3] et Radulfus abbas de Bardona depositus est per legatum.

Eodem anno Walterus de Grey factus est episcopus Wygorniæ; et Simon, decanus Eboracensis, factus est episcopus Exoniæ.

Eodem anno, mense Februario, transfretavit Johannes f. 14.
rex in Pictaviam; et confœderatus cum majoribus Pic- Expedition of John into Poitou.
taviæ, cepit Robertum[4] fratrem comitis Britanniæ, et multas civitates et oppida recuperavit, non in dominicum, sed dominos castrorum in suum servitium.

Eodem anno, mense Augusti, congressus est rex Battle of Bovines.
Franciæ juxta Cambrey cum Otone quondam imperatore tunc excommunicato, et die Dominico; quo die facta est magna strages utriusque partis. Et tunc rex Franciæ cepit comitem Flandriæ,[5] et comitem Salesbiriæ,[6] et comitem Boloniæ,[7] et filium Rogeri Bighot, et comitem Wilkinum de Hotlonde, cum tre-

[1] *i.e.* Frampton in Dorsetshire.

[2] Alexander; but Hugh, his successor in 1220, was the chamberlain. Vide Thorn, col. 1873 (Twysden).

[3] Sarah de Walebar.

[4] Robert de Dreux.

[5] Ferrand.

[6] William de Longespée.

[7] Reginald de Dammartin.

A.D. 1213. centis militibus; et superveniente nocte terminatum est bellum.

Fire at Dunstable.

Eodem anno multi meliores burgi Angliæ combusti sunt casu fortuito: et inter cæteros, Dunstaplia.

Truce with France for five years.

Anno ab incarnatione Domini MCCXIII rediit rex in Angliam, factis treugis cum rege Franciæ in Pictavia, magistro Roberto de Corci mediante, tunc legato Franciæ, a proximo Pascha inde sequenti, usque ad quinque annos, ita quod mercatores hinc inde libere eant et redeant.

Et tunc Johannes, Norwicensis episcopus, obiit in Pictavia; et delata sunt ossa ejus ad suam ecclesiam cathedralem. Et Hugo de Gurnaco in Pictavia, sumpto habitu Templariorum et per apostasiam abjecto, mortuus est; ecclesiæ de Dunstaplia de omni damno illato in nullo satisfaciens.

The church of Dunstable dedicated, Oct. 18.

Eodem anno, in festo Sancti Lucæ, dedicata est ecclesia de Dunstaple ab Hugone secundo Lincolniensi episcopo, præsentibus comitibus et baronibus, abbatibus et prioribus, et nobilibus multis, et plebe cujus non erat numerus. Ubi pœnitentibus vere confessis, infra quindecim dies illuc venientibus, facta est remissio triginta dierum; et exinde in perpetuum, ad anniversarium diem dedicationis, vel infra octo dies sequentes venientibus, facta est ibidem remissio viginti dierum per eundem episcopum; a quo reliquiæ multorum Sanctorum, per priorem a multis amicis adquisitæ, repositæ sunt in majori altari.

Free election granted to various monasteries.

Eodem anno, mense Novembri, concessit dominus rex liberam electionem plerisque monasteriis. Unde conventus Sancti Albani elegit Willelmum in abbatem; et conventus de Bello, et conventus de Seleby, et conventus de Berkinga, et moniales de Alnestowe simili libertate, libere prælatos elegerunt.

Anno MCCXIV.—Radulfus[1] de Westmonasterio abbas,

[1] Radulfus de Arundel. Annal. Winton., p. 73.

depositus est a legato; et Willelmus[1] ei substitutus, qui benedictionem accepit ab episcopo Londoniensi. A.D. 1214.

Eodem anno, in crastino sanctorum Processi et Martiniani, apud Sanctum Paulum Londoniæ generale interdictum Anglicanæ ecclesiæ per eundem legatum relaxatur. The Interdict taken off, July 3.[2]

Eodem anno barones Norenses, cum Galensibus et Scotis, conquerentes de nimia regis oppressione, conspiraverunt contra regem; et in ebdomada Paschæ convenerunt apud Norhamtone; sed castrum volentes capere non profecerunt. Inde, per conniventiam quorundam, Dominica ante festum Sancti Dunstani, totam civitatem Londoniarum occuparunt, præter turrim. Inde sumpta sunt pleraque colloquia inter regem et barones per Angliam, mediante Stephano, archiepiscopo Cantuariensi, cum suffraganeis ejus. Tandem apud Runymede convenerunt, et die Gervasii et Protasii facta est ibidem pax inter regem et barones; quæ parvo tempore obtinuit. Et recepit ibi rex homagia, quæ barones ei in principio guerræ reddiderant, in diffidatione facta apud Walingefort[3] per quendam canonicum de Derham oriundum. Et tunc restituit rex plerisque castra et alia jura sua; et confectæ sunt ibidem chartæ super libertatibus regni Angliæ, et per singulos episcopatus in locis tutis depositæ. Rising of the northern barons against the king. They seize London, May 19. Peace at Runnymede, June 19. Magna Charta.

Sed dum hæc agerentur, nuntius regis impetravit ad dominum Pandulfum, Norwicensem electum, et conjudices suos, literas domini Papæ, per quas irritaverunt chartam memoratam, quasi per coactionem et metum a rege extortam. Et excommunicati sunt omnes rebelles regis. Excommunication of the barons.

Interim etiam idem rex misit pro barbaris nationibus multis, ad fomentum guerræ inter se et subditos John sends for foreign troops.

[1] William de Humez.

[2] Roger of Wendover says, "in "die Apostolorum Petri et Pauli," *i.e.* June 29.

[3] The Liber de Antiquis Legibus (App., p. 201), says *Reading*.

A.D. 1214. f. 14 *b.* Death of Hugo de Boves.

suos. Quo tempore Hugo de Boves, qui fuerat dux multorum barbarorum, et qui graviter injuriatus fuerat ecclesiæ de Dunstaplia circa manerium suum de Octona, quasi plumbum in aquis vehementibus, submersus est.

Eodem anno obiit Eustachius, Elyensis episcopus.

Eodem anno consecrati sunt in episcopos Willelmus de Tornilla in Coventrensem, Benedictus præcentor Londoniæ in Roffensem, Ricardus decanus Salesbyriensis in Cicestrensem, qui parvo intervallo temporis sequenti translatus est ad ecclesiam Salesbyriensem, post mortem Herberti, ejusdem loci episcopi. In ecclesia Cicestrensi successit Radulfus, prior Norwicensis, electi ejusdem loci officialis.

Fourth Lateran Council, Nov. 1 to Dec. 1.

Anno MCCXV. Celebratum est concilium Lateranis, quod inchoavit in crastino Omnium Sanctorum, et solutum est in crastino Sancti Andreæ, sub domino Innocentio Papa tertio; cui interfuerunt patriarcha Constantinopolitanus,[1] Ierosolymitanus,[2] Aculegensis,[3] Venetianus[4]; et Alexandrinus fratrem suum[5] procuratorem destinavit. Interfuerunt etiam quadringenti episcopi, et octingenti abbates et priores; et, inter cæteros, Ricardus prior Donstapliæ interfuit; et rediens Parisius in scholis theologiæ eodem anno integro remansit. Sed alii redeuntes insidias vix evaserunt; quidam etiam intercepti sunt, alii apud Redecofne[6] gravem redemptionem subierunt.

The prior stays on his return at Paris to study in the theological schools.

Siege and capture of Rochester castle by John.

Eodem anno, mense Novembri, idem rex obsedit castrum Roffense, et tandem cepit illud, et multos barones in illo: quos, post multa tormenta, per gravem redemptionem postea relaxavit. Sicque demum convaluit manus ejus, quod reddita sunt ei omnia castra Angliæ, excepta turri Londoniarum, quæ tunc fuerat in manu Cantuariensis archiepiscopi quasi in sequestro;

---

[1] Gervase.
[2] Ralph.
[3] Wolfger of Ellenbrechtskarchen.
[4] Marco Nicola.
[5] German.
[6] *i.e.* Radicofani.

qui, eo tempore, Romæ fuerat per regales nuntios graviter accusatus, quod rebellioni baronum assensum præbuisset. Sed Dominus scivit conscientiam illæsam, sic et famam conservat immaculatam. A.D. 1214. Accusation of Langton.

Interea barones Lodowicum, primogenitum filium regis Franciæ, in regem elegerunt, et [polliciti sunt] quod ei, sicut domino, fideliter assisterent. Et pro hoc servando, non solum ei juraverunt, sed etiam filios nobilium ei obsides transmiserunt, qui, receptis obsidibus, plures armatos Londoniam præmisit, quorum multitudo interiit, et pro stipendiorum penuria mendicabant; ex quibus miles unus Galfridum de Mandevilla ludendo percussit, et mortuus est. Qui paulo ante guerram Johannam, comitissam Gloucestriæ,[1] repudiatam a Johanne, rege[2] Angliæ, (archiepiscopo Burdegalensi[3] divortium celebrante,) duxit in uxorem, licet invitus. Pro cujus maritagio cavit regi de decem milibus marcarum et amplius, quas nunquam solvere potuit; pro quarum solutione destructa sunt nemora, et maneria nullis temporibus impignorata. Cui sine filiis mortuo, successit Willelmus frater ejus, et relictam ipsius duxit Hubertus de Burgo, justiciarius Angliæ; quæ post paucos dies decessit,[4] et apud Cantuariam sepelitur. Election of Louis by the barons. Death of Geoffrey de Mandeville, earl of Essex.

Interea Lodowicus cum multis armatis comitibus, baronibus, castellanis, et militibus, et rotariis Franciæ, in gravi aeris intemperie, applicuit in Anglia apud insulam Theneth; ita quod vix die tertia secutæ sunt eum naves suæ maris tempestate dispersæ. Cui volenti exire de navi occurrit sacerdos cum crucifixo; et volens in terram saltare, saltavit in aquam, et sic osculans crucifixum, insulam intravit. Arrival of Louis in England.

In crastino vero transvadavit apud Sangwiz, ubi satis benigne allocutus est Anglos ei occurrentes, illius loci Louis at Sandwich.

---

[1] Isabella or Hawise, third daughter of William, earl of Gloucester.

[2] *rege*] regi, MS.

[3] William II. The original hand goes on from here. Vide p. 33.

[4] In 1217. Vide the Waverley Annals, p. 289.

A.D. 1215. Advance and retreat of John. He meets the legate Gualo at Winchelsea. Destruction of Pevensey [?] and Hastings castles. Louis in London. f. 17. Cause of the unpopularity of Louis.

incolas. Rex vero Johannes cum magno exercitu ei occurrens, eo viso (de consilio Willelmi Marscal) se retraxit, quia de suis non plene confidebat. Tendens vero versus Wingeleshe, obviavit Walloni, Apostolicæ sedis legato; quo osculato, processit versus Wintoniam, Et in transeundo, destruxit castrum de Eunesheye[1] et castrum de Hastinges. Legatus vero ivit Cantuariam honorifice receptus a monachis: qui cum ibi pranderet, audito Lodowici adventu, statim abfugit, regem sequens usque Bristollas. Lodowicus vero venit Cantuariam; et redditum est ei castrum illius loci. Postea tendens Londoniam cepit castrum Roffense; deinde Londoniæ apud Sanctum Paulum cum processione receptus, cepit turrim civitatis. Et tunc reddita sunt ei alia castra quæ erant in Cantia, et Suth Sexia, excepta Dowre. Deinde vi cepit Fernham, et civitatem Wintoniæ, cum castris ejus. Alia vero postmodum ejusdem episcopatus castra sunt ei reddita, usque ad castrum de Corwh. Comitatus autem Wintoniæ et Suthsexiæ concessit comiti de Enevers,[2] qui tantam tyrannidem assercuit in populares, quod nomen suum, et nomen domini sui fœtere fecit in conspectu ipsorum. Et cum prius omnium favorem haberet, extunc factum est scisma in populo: adeo quod quidam Wilkinus cum multis fautoribus, de montanis nemorosis Suth Sexiæ insimul confœderati, Gallicos occiderunt, ubi eis occurrere potuerunt. Burgenses etiam de Quinque Portubus navali exercitu homines, arma, et victualia, quæ Lodowicum sequebantur, interceperunt; et sic factum est prælium non solum in terra, sed etiam in mari. Nam Eustachius dictus Monachus, pyrata fortissimus, et Galfridus de Luchi ex parte Lodowici insulas regis ceperunt, et multas seditiones ei moverunt. Hubertus etiam de Burgo, regis justiciarius et castri de Dowre castellanus,

[1] Sic.

[2] Mahaut, count de Nevers.

interim graviter persecutus est fautores Lodowici. Ideoque Lodowicus a Wintonia obsedit castrum Doroberniæ[1]; et circumquaque erexit ædificia, tanquam burgum constituens; ubi multa damna rerum et personarum patiens, in nullo profecit. A.D. 1215. Siege of Dover castle.

Eodem vero tempore obsedit idem castrum de Wlindeshowres, per comitem de Enevers, et plurimos quoque barones Anglicos; qui cum essent in puncto ut castrum redderetur, accepta pecunia a castellano, cum exercitu proditiose recessit. Siege of Windsor by the count de Nevers.

Cum autem hæc agerentur, rex in marchia Gwalliæ destruxit et cepit castra Reginaldi de Brahuse, et aliorum hostium suorum. Dum vero quidam barones irent in Northfolkiam, rex secutus est eos a tergo. Alii vero barones qui Londoniis remanserant, volentes sociis succurrere, in manu valida insecuti sunt regem; quod rex audiens, versus Lincolniam fugit, in transitu suo omnia destruens et comburens. Progress of the war in Wales, Norfolk, and Lincolnshire.

Interim Lodowicus relicta obsidione Doroberniæ, reversus Londonias obsedit castrum Herfordiæ et cepit; et tandem cepit castrum de Berkamstede, ubi Hubertus de Burgo tradidit ei castrum Norwicense, et castrum de Horeford pro parvi temporis treugis. Ea tempestate habuit omnia castra Essexiæ, et Suthfolchiæ. Et tunc, præter multa damna quæ intulerat burgo de Dunstaplia, habuit ab eo ducentas marcas. Hertford and Berkhampstead castles taken by Louis.

Quia vero Franci incipientes superbire, et nobiles Angliæ a suis consiliis elongare, cœperunt eos vocare proditores, et castra quæ ceperant sibi retinuerunt, et Anglis sua jura non restituerunt; ideo recesserunt ab eis comes Salesbyryæ, et W[illelmus] junior Marescallus, et multi alii nobiles et potentes; et exinde, de die in diem, pars Francorum cœpit deficere. Nam Eustachius de Veschi dum obsedit castrum Hugonis de Baliol, quarello percussus interiit; et exercitus ille cum con- The French party fails daily.

[1] Sic for Doveriæ.

A.D. 1215. Activity of the earl of Salisbury and Fawkes de Breauté.

fusione dispersus. Barones etiam qui Exoniam obsederant, per vigorem comitis Salesbyryæ et Falconis, quidam capti sunt, et quidam turpiter aufugerunt. Castrum etiam Wigorniæ cepit senex Marscallus. Insula vero Helyensis multotiens capta est hinc inde et amissa; tandem per Falconem turris ipsius destructa, qui in eadem insula versus occidentem quoddam castrum firmavit.

Oct. 19. Death of John at Newark.

Ea tempestate, in crastino Sancti Lucæ, Johannes rex Angliæ in castro de Newerk obiit, et sepultus est in ecclesia Wigorniensi, inter corpora Sancti Oswaldi et Sancti Wlstani. Qui reliquit Henricum primogenitum suum hæredem regni; qui eodem anno, in festo[1] Sancti Martini apud Bristolliam inunctus est in regem, et coronatus per manus Wintoniensis,[2] et Wigorniensis,[3] et Exoniensis[4] episcoporum, auctoritate Wallonis legati. Et quia rex iste juvenis innocens erat, et nullum offenderat, multi qui fuerant æmuli patris sui, cœperunt ei adhærere.

Coronation of Henry III.

War in Sussex.

Dum igitur Lodowicus Londoniis resideret, orta est guerra in Suthsexia contra suos apud castrum Dheriam per Filippum de Aubeni et Willelmum de Wawz, qui

f. 15 *b*.

fuerant ex parte regis. Cum vero Lodowicus iret suis in auxilium, hostes ejus ut parti[m] cedentes in nemora, fregerunt pontes post eum, et per insidias egerunt, quod non poterant eum sequi victualia; et quod plures de suis perierunt, et gravissimum periculum famis ei immineret, nisi quia supervenit classis magna ex Francia, cujus metu hostes ejus aufugerunt. Ipse vero positis ibi custodibus per eandem classem profectus est in Franciam pro majori auxilio, interim relinquens vicarium loco sui in Anglia Hyngelram de Kurchi, virum quidem nobilem, sed non discretum. Lodowicus autem post paululum intervallum, congregato et innovato ex-

Louis goes to France for aid.

His return.

[1] Nov. 11.
[2] Peter des Roches.
[3] Silvester of Evesham.
[4] Simon of Apulia.

ercitu, rediit in Angliam, et obsedit castrum de Dowre cum tribuchetta et aliis machinis multis; sed parum profecit; in cujus absentia ædificia sua circa castra combusta fuerunt. A.D. 1215. Siege of Dover.

Interim comes Cestriæ cum exercitu regis obsedit castrum de Monte-Sorel; sed barones Londoniis commorantes cum comite de Perche, et marescallo [1] Franciæ, et mille armatis, quos concesserat eis Lodowicus, satis innocenter per Dunstapliam transeuntes, et exinde universa vastantes, nec viduis nec ecclesiis pepercerunt. Et sic procedentes, obsidionem comitis a dicto castro removerunt; et sic mutatis custodibus castri, et innovato victualium stauramento, profecti sunt Lincolniam. Ubi cum Gilberto de Gaunt et aliis baronibus qui ibi fuerant, Lincolniæ castrum obsederunt, in quo nobilis mulier, Nicola nomine, viriliter se defendit. Sed post paucos dies legatus cum Willelmo Marescallo, et cum episcopis, et comitibus, et baronibus, et aliis regis fautoribus, albis crucibus in pectore signatis, secuti sunt eos usque Newerchiam: legatus autem ulterius non processit, sed Wintoniensi episcopo vices suas commisit, ut fideles regis a peccatis absolveret, et ad bene pugnandum inanimaret. Quibus ex parte occidentis Lincolniæ appropinquantibus, barones qui interius erant acies suas et scalas extra civitatem versus occidentem ordinarunt. Qui videntes regales in valida manu venire, de quorundam pravo consilio intra muros civitatis se receperunt; quos regalis exercitus usque ad portam et muros insecuti sunt versus aquilonem. Falco vero velut miles strenuus per posticum castri a constabularia introductus expugnavit barones a tergo; barones autem videntes inimicos ante et retro, relictis muris, verterunt gladios in Falconem versus Wikeford [2] descendentes. Tunc Simon de Peschi cum Henrico de Braibroc et octoginta militibus Francis aufugit, et per Lennam [3] et Sanctum Edmundum Londoniam perrexit.

Ranulf Blundevil, earl of Chester, besieges Mount-Sorel castle.

The barons pass through Dunstable.

Siege and battle of Lincoln.

Fawkes de Breauté.

[1] Walter de Nismes.
[2] Wigford.
[3] Lynn.

A.D. 1215. Death of the count of Perche.

Exinde regales ex omni parte civitatem intraverunt, et comitis de Perche equum primo, postea ipsum interfecerunt, in quodam cœmiterio viriliter se tuentem. Inde cives invasit horror, ita quod fugientes multi sub aquis perierunt. Deinde barones successive capti sunt universi; et civitas data est in prædam, ita quod victores gratiæ sibi collatæ ingrati, etiam ecclesias spoliarunt. Pedites autem plurimi versus Londoniam fugientes, et maxime Franci, per viam a ruricolis sunt occisi. Homines vero qui capti fuerant, facti sunt prisones eorum qui eos ceperant; et fere omnes se pecunia redimerunt, exceptis paucis, qui usque ad concordiam sequentem finem facere distulerunt.

Plunder of Lincoln, and rout of the French.

Louis comes to London, and sends for a fresh army.

Audiens autem Lodowicus quod suis apud Lincolniam acciderat, combustis logiis relinquens obsidionem, Londoniam venit, et in Franciam misit pro exercitu instaurando. Ita quod Blanche, uxor ejus, facta est prædicatrix apud nobiles Franciæ pro viro suo Londoniis quasi obsesso.

Mountsorel castle destroyed. Bolsover and Peak castles taken by William, earl of Ferrers. f. 16.

Interim comes Cestriæ castrum de Monte Sorel usque ad solum redegit, quod, constabulario fugiente, vacuum invenerunt. Comes vero de Ferers castrum de Boleshovre et castrum de Pech manu cepit armata; sicque cum rege et fautoribus suis fuit manus Domini cum prosperitate universa disponens. Nam cum ad dictæ Blanchiæ instantiam multi nobiles et potentes de Francia venissent in succursum Lodowici, episcopus,[1] et comes[2] Salesbyriæ, et justiciarius,[3] cum regis exercitu, apud Doroberniam eos navali bello ceperunt; et inter infinitos, Eustacium monachum occiderunt qui utriusque partis prævaricator extiterat, solos nobiles vita reservantes.

Defeat and death of Eustace the Monk.

Louis makes peace for himself and his lay

Unde Lodowicus præsenti auxilio destitutus, et de futuro desperans, et summa famis egestate coactus, pacem iniit cum legato et regalibus, pro se et omnibus

[1] Herbert le Poore.
[2] William de Longespée.
[3] Hubert de Burgh.

laicis fautoribus suis, ita quod haberent omnia jura sua et libertates; sed omnes clericos a sua pace, licet invitus, excepit, quia legatus non nisi cum hac conditione pacem admisit, ut in guerris laicorum de cætero clerici cautius se haberent. A.D. 1215. allies, but the clergy are excepted from this peace.

Sic itaque Lodowicus, civitate Londoniensi et castris omnibus redditis in manu legati, absolutus cum suis in Franciam remeavit; relicto in Anglia marscallo suo pro quindecim milibus marcarum recipiendis, quas pro reragiis tenseriarum, et expensis quas fecerat, promiserunt; salvum etiam conductum usque ad mare ei dederunt, et naves invenerunt. Post cujus recessum quidam milites ejus, per licentiam in Anglia remanentes, una cum Anglicis et aliis alienigenis torniamenta ad invicem exercuerunt; quæ, quia vergebant in periculum regis et pauperum jacturam, sub interminatione excommunicationis interdicta sunt; et sic alienigenæ regnum jussi sunt evacuare. His departure from England. Tournaments forbidden.

Anno MCCXVI. obiit Johannes de Wohille, et Alardus decanus Sancti Pauli Londoniæ. Cui successit magister Gervasius, qui tanquam scismaticus et excommunicatus, depositus est a legato; et tam ipse quam Simon[1] frater Cantuariensis archiepiscopi, et Robertus de Sancto Germano ita depositi sunt a beneficiis adeptis, quod nec ipsa nec alia in Anglia de cætero valeant adipisci. Alii vero clerici sic beneficia habita perdiderunt, ut alia acquirendi habeant facultatem. Altaria insuper Londoniarum, in detestationem excommunicatorum missas celebrantium in eis, destructa sunt, et alia locis eorum substituta. Depositions of several of the clergy from their benefices.

Eodem anno Walterus de Grey, episcopus Wigorniensis, factus est archiepiscopus Eboracensis, cassata electione magistri Symonis de Langetone. Cui in Wygorniensi ecclesia successit Silvester, prior ejusdem loci. Et tunc W.[2] Folioth factus est abbas de Rameseye. Walter de Grey archbishop of York.

---

[1] Simon Langton.

[2] W.] Sic MS. for H., *i.e.* Hugo, afterwards bishop of Hereford.

A.D. 1216. Death of Giles de Braose, bishop of Hereford.

Eodem anno obiit Ægidius, Herefordensis episcopus; cui successit Hugo, ejusdem ecclesiæ decanus. Sed in hæreditate successit ei Reginaldus frater ejus, per auxilium Leulini regis Walliæ, cujus filiam duxit in uxorem.

Translation of S. Wulstan.

Anno MCCXVII., mense Novembri, Walterus, prior de Mertone, factus est monachus Cartusiæ. Et tunc Silvester, episcopus Wigorniæ, obiit; ante cujus obitum translatio Sancti Wlstani mense Januario celebrata est. Et eodem anno substitutus est ibidem in episcopum Willelmus, archidiaconus de Bukingham.

Pattishall church.

Eodem anno rex Henricus cœpit habere sigillum. Et Hugo, Lincolniensis episcopus, appropriavit nobis garbas medietatis ecclesiæ de Pateshille. Et tunc idem episcopus auctoritate concilii[1] dedit ecclesiam Sanctæ Mariæ de Bedeford magistro Alano, salvis nobis viginti solidis.

S. Mary's Bedford.

Composition for S. Peter's, Bedford.

Eodem anno composuimus in curia regis de ecclesia Sancti Petri de Bedeford. Et tunc prior Norwicensis[2] factus est episcopus Cicestrensis.

The priory gives a 20th for the Holy Land.

Eodem anno dedimus vicesimam reddituum nostrorum secundum communem æstimationem bonorum virorum, ad succursum Terræ Sanctæ, simul de tribus annis.

Eodem anno legatus[3] apud Westmostre fecit incarcerari tredecim clericos, quia comminabantur ei et suis.

Illtreatment of the monks of Wardon by the followers of Fawkes de Breauté.

Eodem anno armigeri Falconis crudeliter tractaverunt monachos de Wardona; unde unus ex eis mortuus est, et alii quidam vulnerati, occasione cujusdam nemoris eorum. Et circiter triginta ex eis usque ad castrum de Bedeford tracti sunt per lutum violenter. Super quo idem Falco amicabiliter et honorifice satisfecit eis in capitulo, disciplinam accipiens; et nemus,

f. 16 b.

[1] *i.e.* the Lateran Council of 1215 (cap. xxiii.), which gave the right of presentation to churches vacant more than three months to the immediate superior.

[2] Ralph de Wareham.

[3] Gualo.

de quo lis fuerat, eis confirmans, et in futurum promittens protectionem et honorem. Et tunc, in vigilia Simonis et Judæ, visum est cuidam canonico de Dunstaplia videre in aere quandam crucem immensam transire, cum ingenti gloria ab occidente versus partes orientales. A.D. 1217. Cross seen in the air, Oct. 27.

Eodem anno, fuerunt apud Dunstapliam justiciarii itinerantes abbas de Rameseye,[1] et Stephanus de Segrave, et alii quatuor; coram quibus milites et alii liberi juraverunt pacem sanctæ ecclesiæ et domini sui Henrici regis Angliæ et regni Angliæ firmiter et fideliter observare, et omnes illos, qui prædictam pacem observabunt, manutenere et defendere, bona fide. Juraverunt etiam, quod rationabilia præcepta regis facient, et jura regia promovebunt; bonas leges et rectas consuetudines regni Angliæ custodient et tenebunt. Si vero quis contravenire præsumpserit, ad mandatum regis et concilii sui fideliter et potenter convenient, et illud secundum posse suum emendabunt bona fide; et quod pro odio, vel favore, vel timore, non omittent quin prædictam fidelitatem observent, et jus facient et capient, secundum rationabiles consuetudines et leges Angliæ. Et hæc omnia servabunt, non obstante aliquo sacramento facto vel faciendo contra formam suprascriptam; et in his Marscallum juvabunt. The justices itinerant at Dunstable. Oath sworn before them by the knights and freemen.

Anno MCCXVIII., Pandulfus electus Norwicensis, domini Papæ camerarius, venit legatus in Angliam; in cujus adventu Gualo recessit. Hic inprimis liberavit clericos a dicto Gualone carcere maceratos, et aliqua beneficia clericis restituit, quæ dictus Gualo prius abstulit. Pandulf the legate in England.

Eodem anno Thomas factus est prior Mertoniæ: et magister Johannes Octoniæ factus est archidiaconus Bedefordiæ, Alexandro tunc defuncto succedens. Et magister Robertus de Bedeford factus est episcopus Lichsmorensis,[2] Londoniis consecratus.

[1] Hugh Foliot.

[2] *i.e.* of Lismore.

A.D. 1218. Eodem anno, in Maio, comites de Cestria,[1] de Fereres,[2] et Brion de Insula, et constabularius Cestriæ,[3] et Willelmus de Harcurth, cum multis aliis, in Terram Sanctam profecti sunt.

Death of the emperor Otho IV.

Quo anno Otto, imperator Alemanniæ, obiit, imperialibus signis in custodia fratris sui relictis: cui successit Fredericus, filius Henrici imperatoris.

Succession of Frederick II.

Death of Simon de Montfort. [See below, p. 61.]

Eodem anno Simon de Monteforti obiit ad obsidionem Tolosæ, percussus lapide mangunelli, genere nobilis, sed fidei fervore nobilior, in armorum exercitio nobilissimus. Cui successit filius primogenitus, qui patre debilior, ab obsidione recessit.

Excommunication and death of Robert de Guagi.

Eodem anno Robertus de Gaugi excommunicatus est, quia noluit reddere castrum de Newerk, et quia destruxerat viciniam adjacentem. Tandem vero castrum restituit invitus; et apud Sanctum Neotum eodem anno decessit, infernali igne percussus.

Death of Eudes III., duke of Burgundy.

Eodem anno obiit dux Burgondiæ cruce signatus. Et apud Damiettam, magister Thomas de Noyun, et magister Alexander de Curtun, et magister Radulfus de Bondebury. Et Lodowicus cruce signatus est contra Albigenses.

Compositions of the priory respecting rights of way, &c.

Anno MCCXIX. prædicti justiciarii fuerunt apud Bedeford; coram quibus composuimus cum Gregorio de quadam via obstructa. Et Johannes Juvenis recognovit jus nostrum de quadam dimidia acra. Et tunc cirographum fecimus contra Adam, de terra ecclesiæ de Stodham. Et alium cirographum contra Feliciam de terra Burgardi. Et tulimus redditum nostrum contra Henricum Bunyun de terra Johannis Travayl. Et cassavimus breve de morte antecessoris contra Willelmum de Husesburne, et breve de recto contra Margeriam.

Pleas entered for land belonging to Studham, and land of Burgard, &c.

Right proved to hold a court at Dunstable.

Eodem anno ibidem dirationavimus curiam nostram habendam apud Dunstapliam, de omnibus placitis coro-

[1] Ranulf Blundevil.
[2] William, earl of Derby.
[3] John de Lacy.

næ, per testimonium comitatuum de Buginghame et de Bedeford, Radulfo de Bray et Roberto de Wiltone vicecomitibus tunc præsentibus et invitis. A.D. 1218. 3 H.

Eodem anno obsessa est civitas Damietæ ab exercitu Christiano; scilicet, duobus cardinalibus Romanis,[1] et rege Ierosolimitano,[2] et rege Ungariæ,[3] et duce de Ostriz,[4] et civibus Romanis, et aliis circumquaque fluentibus. Siege of Damietta.

Eodem anno Filippus, rex Franciæ, impetravit a papa Honorio pro Lodowico filio cruce signato contra Albigenses, medietatem vicesimæ ecclesiarum regni sui, quæ fuerat Ierosolimam destinanda.[5] Qui peregrinationem suam in manu forti inchoavit; sed confusus, sine profectu remeavit. A moiety of a tenth granted by Philip II. against the Albigenses.

Eodem anno, die Sancti Benedicti, Ricardus prior apud Dunstapliam tenuit curiam suam de omnibus placitis coronæ et capitulis coram justiciariis itinerantibus usitatis. Et tunc assidebant ei Stephanus et Mauritius justiciarii domini regis; et formata sunt juramenta sub hac forma, "Hoc audis, domine prior justiciarie Sancti "Petri de Dunstaplia," etc. Et tunc habuit ibi placita coronæ; nominatim de thesauro invento contra Godefridum Maschun; item de novis dissessinis, et de fuga incarceratorum, et de morte multorum, et de dotibus mulierum. The prior holds his court before the justices itinerant, Dec. 4. Form of the oath used. Nature of the pleas of the crown held.

Eodem anno obiit Hugo[6] Herfordensis episcopus: cui successit Hugo Foliot.

Et tunc mense Maio Willelmus Marescallus obiit. Et Nemericus,[7] magister Templi in Anglia, apud Novum Templum sepultus. Quo anno capta est Damieta; in qua captione, tota eccle-ia prædicat et extollit comitis Cestriæ probitatem. In qua Damietta, ultione divina, tanta fuit hominum mortalitas, quod Christiani dede- Death of William Marshal. Capture of Damietta.

[1] Robert de Courçon and Pelagius, bishop of Albano.
[2] John de Brienne.
[3] Andrew II.
[4] Leopold.
[5] *destinanda*] destinenda, MS.
[6] Hugo de Mapenore.
[7] Aimery de S. Mauro. See Shirley's *Letters Illustrative of the Reign of Henry III.*, i. p. 69.

A.D. 1219. runt tria milia bisantiorum pro trahendis ad flumen proximum cadaveribus defunctorum; quam dum intrarent Christiani, ita fecit Dominus Nilum inundare, quod pagani, qui extrinsecus obsederant, populum Christianum appropiare vel eis nocere non poterant. Quibus præ confusione recedentibus, non est ausus aliquis infra duas dietas prope residere; nec Christiani ab urbe capta recedere præsumpserunt, ne captam perderent, dum alia capere niterentur.

Eodem anno profecti sunt illuc comes de Arundel,[1] comes Wintoniæ,[2] R[obertus] filius Walteri, Baldewinus de Vehr, G[alfridus] de Luschi, O[donel] filius Willelmi de Aubeny. Sed comes Wintoniæ, et B[aldewinus] de Vehr ibidem obierunt; et R[obertus] filius Walteri rediit infirmatus.

John, abbat of Fountains, made bishop of Ely.

Anno MCCXX. Post cassationem magistri Roberti[3] Helyensis electi, substitutus est abbas de Fontibus dicto Roberto, beneficio ducentarum marcarum de maneriis episcopi reservato.

Truce for five years between France and England.

Eodem anno prorogatæ sunt treugæ in Pictavia usque ad quinquennium sequens, inter regem Franciæ et regem Angliæ. Quas rex Franciæ, puerili ætate regis nostri pariter et innocentia consideratis, liberaliter et absque omni pecunia prorogavit.

Robert, bishop of Lismore, dedicates Studham church, &c. April 19.;

Eodem anno, die Sancti Elphegi martyris, Robertus, Lichmorensis episcopus, dedicavit ecclesiam de Stodham et quinque altaria in eadem, et cœmiterium ampliatum consecravit, cum annua remissione viginti dierum. Et die præcedenti, dedicaverat apud Dunstaple altare Sanctæ Crucis in honore Omnium Angelorum, et altare parochiæ in honore Sancti Johannis Baptistæ. Et in die Sanctæ Crucis ab eodem dedicata est ecclesia de

Chalgrave on Sept. 14; and Pulloxhill.

Chagrave, cum annua remissione viginti dierum; et paulo post ecclesia de Pullokeshille sub remissione consimili, in honore Sancti Jacobi.

---

[1] William de Albini.
[2] Saher de Quinci.
[3] Robert of York.

Eodem anno et mense Hugo, Lincolniensis episcopus, fecit apud Dunstaple officium visitationis. A.D. 1220. Visitation of bishop Hugh of Lincoln.

Eodem anno, die Pentecostes, Henricus tertius rex Angliæ apud Westmostre solemniter coronatus est, præsentibus P[andulfo] legato, et S[tephano] Cantuariensi archiepiscopo missam celebrante, et sermonem ad populum faciente; præsentibus etiam multis episcopis, comitibus, baronibus, abbatibus, et prioribus, et aliis, quorum non erat numerus. Nec est visa diebus nostris major solemnitas ante tempus memoratum. Judæi vero in turri Londoniarum servabantur interim ad cautelam. Second coronation of Henry III., May 17. f. 17 *b.*

Eboracensis autem archiepiscopus non interfuit: forte enim præ rubore non potuit, quia crucem ante se deferre extra diocesim suam tunc ei interdictum fuit. Barones, qui præsentes aderant, in crastino coronationis juraverunt, quod castra et wardias suas ad voluntatem regis resignarent, et de firmis suis fidelem compotum ad scaccarium redderent. Et si quis regi rebellis restiterit, et infra quadraginta dies post excommunicationem a legato non satisfecerit, quod ad mandatum regis ei bella moverent, ut exhæredetur sine fine rebellis. Reason why the archbishop of York was absent. Oath of the barons to the king.

Eodem anno burgenses de Bedeford in comitatu suo petierunt contra nos apud Dunstaple quietantiam theloneii, pro quo fuimus aliquandiu fatigati; sed tandem libere sine die recessimus. Petition of the burgesses of Bedford for freedom from toll.

Eodem anno tracti [sumus] in curiam regis per breve quod dicitur *Præcipe*, super ecclesia Sancti Petri de Bedeford per Radulfum clericum; et tunc vocavimus regem warentum, qui tunc fuerat infra ætatem, et sic sine die recessimus. Appeal from the summons concerning S. Peter's, Bedford.

Eodem anno Sanctus Hugo, episcopus Lincolniensis, canonizatus est, et festum ipsius jussum est celebrari in diem Dominicum, videlicet quinto-decimo kalendas Decembris, hoc est die obitus sui. Hugh, bishop of Lincoln, canonized.

Quo anno Ysabel, mater regis Henrici, nupsit Hugoni, comiti Marchiæ, non obstante eo, quod filia ejus fuerat ab eodem comite affidata. Marriage of Isabella, mother of Henry III.

A.D. 1220. Betrothal of Alexander II. of Scotland to princess Joanna.

Eodem anno, mense Junio, apud Eboracum rex Scotiæ affidavit sororem Henrici regis Angliæ. Qua de causa, idem rex Angliæ remisit ei quinque milia marcarum, et promisit quod duas sorores[1] suas, quas in custodia habebat, infra annum sine disparagatione maritaret, vel eas liberas ei restitueret.

May 24.

Quo anno, in festo Sanctæ Trinitatis, ob multa maris pericula in mari australi, multi submersi sunt piscatores.

The fines of Stephen Vintner and his son claimed by the prior.

Eodem anno prior dirationavit apud scaccarium misericordiam Stephani Vinitoris et Petri Vinitoris [filii] sui, sicut scriptum est in rotulo domini regis anni quarti.

Agreement with M. de Buckleshore.

Tithes of hay.

Eodem anno idem prior fecit concordiam cum Marjoria de Bukleshore et sororibus suis, quæ rotulata est coram justiciariis in Bancho. Quo anno idem prior contra multos parochianos suos decimas de fœno obtinuit.

Translation of S. Thomas of Canterbury, July 7.

Eodem anno, in crastino octavarum Petri et Pauli, sollemnissime translatum est corpus beati Thomæ martyris, anno quinquagesimo a passione sua, nobis omnibus jubilæo. Ubi interfuerunt archiepiscopi et episcopi viginti-quatuor, de finitimis et exteris regionibus. Quo die Remensis archiepiscopus[2] majorem missam celebravit, qui die præcedenti altare ante feretrum ad honorem beati martyris dedicavit. Ipse vero Cantuariensis archiepiscopus remissionem duorum annorum de injuncta pœnitentia promulgavit, per quindecim dies sequentes venientibus duraturam. Convivium autem in cibo et potu, et vasis aureis et argenteis, et vestibus pretiosis, tale non legimus post tempus regis Assweri celebratum. Præterea, prætermittendum non est, quod tanto convivio dictus archiepiscopus condignum palatium construxit, quale visum non credimus a tempore Salomonis.

---

[1] Margery and Isabella.

[2] William de Joinville.

Eodem anno, mense Octobri, per Hugonem secundum Lincolniæ episcopum, ordinatæ et taxatæ sunt vicariæ in ecclesiis, quas canonici de Dunstaplia habent in usus proprios; præhabita in capitulis, in quibus consistunt, diligenti inquisitione de æstimatione tam ecclesiarum quam vicariarum, et in quibus competentius vicariæ consistere possent. Ordinationis vero in scriniis episcopi repositæ verba sunt hæc: A.D. 1220. Vicarages established and taxed in the churches belonging to the canons of Dunstable by Hugh II. bishop of Lincoln.

"Vicaria ecclesiæ de Stodham debet consistere in "toto altaragio ecclesiæ, et crofta Viviani quæ continet "circiter septem acras; salvis priori de dicto altaragio "una marca et decimis agnorum. Valet autem præ- "dicta vicaria per communem æstimationem sex mar- "cas, et ecclesia totalis, viginti. Extent and value of Studham.

"Totalis ecclesia de Toternho valet duodecim marcas, "vicaria vero quinque; quæ consistit in toto altaragio "ejusdem ecclesiæ, et redditu decem denariorum de "terra Ricardi Godwer, et manso presbyteri, et medie- "tate decimæ de fœno totius parochiæ. Totternhoe. f. 18.

"Vicaria ecclesiæ de Chaugrave valet quinque mar- "cas et dimidiam; totalis ecclesia, quindecim. Dicta "vero vicaria consistit in toto altaragio, et manso "presbiteri cum gardino, et majori crofta ex parte "occidentis, quæ est quatuor acrarum. Chalgrave.

"Vicaria ecclesiæ de Segenho valet quinque marcas "et dimidiam. Et consistit in toto altaragio, et manso "quod est ex parte occidentis; salva priori de dicto "altaragio decima agnorum. Valet autem totalis ec- "clesia quindecim marcas. Segenho.

"Vicaria de Husseburne valet quinque marcas et "quatuor solidos; et consistit in toto altaragio et "manso, cum crofta et prato ex parte australi. Valet "autem totalis ecclesia duodecim marcas. Et scien- "dum, quod prior sustinebit onera quoad hospitium "archidiaconi, et sustentationem in libris, et cancellis, "et vestimentis, utensilibus, et tallagiis, pro sua por- "tione. Alia onera sustinebit vicarius." Husborn-Crawley.

A.D. 1220. Causes won against R. de Stepingley and Alice Martel.

Eodem anno prior de Dunstaplia tractus in causam contra Ricardum de Stepingele, per breve domini regis de ultima præsentatione, recessit quietus a judicio, et alter in misericordia remansit. Similiter tractus in causam per Alis Martel, per breve de dote, de terra de Bokeleshore, quietus a lite recessit.

Eodem anno rediit comes Cestriæ[1] circa kalendas Augusti cum constabulario Cestriæ[2] et Brienno de Insula.

Eodem anno Henricus comes Cornubiæ de more lunaticus, castra, quæ occupaverat, reddidit domino P[andulfo] legato ad opus regis, et cavit de voto crucis exequendo. Similiter comes de Albomari restituit regi castrum de Rokingham et castrum de Salveia, et cavit de injuriis emendandis judicio baronum regni, si quis de eo conqueri vellet.

Excommunication of the Torneatores.

Eodem anno torneatores, et eorum receptores, et eorum fautores, et portitores mercium vel victualium ad torneamenta, jussi sunt excommunicari in genere, per singulos dies Dominicos.

Caruage exacted throughout the country.

Eodem anno, mense Septembri, positum est caruagium per totum regnum ad opus domini regis. A quo archiepiscopi et episcopi, et omnes clerici, et omnes viri religiosi, et eorum rustici, quieti fuerunt. Veruntamen episcopi per suas diœceses collegerunt auxilium ad opus domini regis ab abbatibus et prioribus, per liberam voluntatem eorum; et tunc domus de Dunstaplia solvit tres marcas.

Eodem anno obierunt Adam decanus Salesburiæ, comes Wintoniæ,[3] Baldewinus de Ver, abbas de Sancto Jacobo Norhamtune,[4] abbas Sancti Augustini de Cantuaria.[5]

Eodem anno Willelmus filius Heliæ fecit nobis

[1] Ranulf Blundevil.
[2] John de Lacy.
[3] Saier de Quinci.
[4] Thomas.
[5] Alexander.

chartam de habendis quinquaginta porcis annuatim in nemore suo de Ocleie, liberis a padnagio; et saisinam eodem anno habuimus. A.D 1220.

Murder of Guy, brother of Simon de Montfort, by the Albigenses.

Eodem anno Guido, frater Simonis de Monteforti, captus est ab Albugensibus, et interfectus, et equis dilaniatus.

Siege of Toulouse and death of Simon de Montfort.

Eodem anno Lodoicus, filius regis Franciæ, cum infinito exercitu Francorum et Normannorum, et aliis multis gentibus, et populis, et linguis, profectus est Tolosam, sed non profecit, quia in primo congressu multos de suis perdidit. Comes etiam Symon ictu cujusdam lapidis petrariæ subito percussus, diem clausit extremum. Ad cujus tumbam postmodum mira fieri perhibentur. Et sic populo paulatim dilabente, rediit Lodoicus conquerens de comitis Nivernensis[1] proditione; similiter et de comite Sancti Pauli.[2] Et quia dominus Papa querebatur, eum medietatem vicesimæ, cruce signatis de Francia promissæ, inutiliter expendisse; ideo P[hilippus], rex et pater ejus, misit trecentos milites suis sumptibus, in auxilium Almarici de Monteforti.

Invasion of the earl marshal's territory by Lewellyn, prince of Wales.

Eodem anno mota est guerra inter Luielinum, regulum Gualliæ, et Willelmum Marscallum juniorem. Et cum idem Luielinus callide sibi adquisivisset auxilium regis Angliæ de marchiis sibi vicinis, quasi ad quosdam alios rebelles confundendos, subito irruit in terram Marscalli, et tria castra ipsius destruxit, et interfecit omnem animam viventem, et totam provinciam deprædatus, animalia et pecora inclusit in domibus, et sic universa combussit. Insuper multitudinem armatorum, in auxilium Marescalli de Hybernia venientium, idem regulus interfecit; ita quod damnum hujus infortunii pretium redemptionis regis Ricardi dicitur transcendisse. Et dicitur inde orta fuisse discordia, quod Marescallus, pro quibus[dam] bello f. 18 b.

[1] Mahaut, count of Nevers. | [2] Hugh V.

A.D. 1220. captis, certæ quantitatis pecuniam solvere noluit, ut promisit.

Departure of the archbishop of Canterbury and the bishop of Durham for Rome. Inquiry into the conduct of the latter. [See below, p. 67.]

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, Stephanus Cantuariensis archiepiscopus, pro negotiis ecclesiæ et regni, et Ricardus Dunolmensis episcopus, super multis criminibus per monachos suos accusatus, Romam profecti sunt. Post quorum recessum, Salesbiriensis[1] et Eliensis[2] episcopi, de mandato domini Papæ Honorii Dunolmiam personaliter accedentes, inquisitionem de vita dicti episcopi fecerunt, et inquisitionem factam post ipsum ad summum pontificem transmiserunt.

Suspension of the church of Lincoln.

Eadem tempestate decanus et capitulum Lincolniæ Walterum, Eboracensem archiepiscopum, crucem ante se deferentem, cum processione sollemniter receperunt. Ideoque per officiales dicti Cantuariensis suspensa est ecclesia Lincolniensis; sed tandem, præstita cautione de parendo mandatis archiepiscopi cum redierit, restituta est per eosdem.

Removal of the church of Salisbury.

Eodem anno, auctoritate domini Papæ, Salesbiriensis ecclesia cathedralis infra castri sita procinctum, translata est ad veterem Salesbiriam, juxta cursum aquæ fluentis constituta. Et tam domus episcopi quam omnium canonicorum circumquaque collocatæ sunt. Pro cujus ædificatione canonici ejusdem ecclesiæ per varias partes Angliæ missi sunt, verbum Dei seminantes, et auxilium temporale metentes. Similiter per alia regna.[3]

Prophecy of the loss and recovery of Palestine, &c.

Eodem anno quoddam scriptum Arabicum inventum est apud Damiettam, quod Pelagius, Apostolicæ sedis legatus, transtulit in Latinum, quod et Romam misit, et inde usque ad nos perlatum est. In quo, sub quadam verborum obscuritate continetur terræ Ierosolimitanæ destructio, et ejusdem recuperatio, et Damiettæ captio, et tam Ægypti, quam regni Turcorum perditio.

---

[1] Richard Poore.

[2] John of Fountains.

[3] *Similiter . . . regna*] This is added in another hand.

Eodem anno ceperunt pagani civitatem Nazareth. A.D. 1220. Loss of Nazareth. Et soldanus Babiloniæ obsedit castrum peregrinorum mense Octobri, et tot a partibus illis redierunt Christiani, quod residui non possent se tueri, nisi novum auxilium superveniret. The camp of the crusaders besieged by Malek-el-Kamel.

Eodem anno ceperunt Christiani civitatem Tafnes, quæ fere per dietam distat a Damietta; ubi est locus piscandi idoneus, et multitudo piscium copiosa. Tannis taken.

Eodem anno, mense Decembri, Romæ coronatus est Fredericus imperator cruce signatus, præstita prius cautione de voto crucis exsequendo. Qui, de consilio Papæ, multos milites et armatos trans fretum præmisit, post disposita imperii magis ardua negotia personaliter secuturus. Frederick II. crowned at Rome.

Eodem anno Petrus de Nerbona et Johannes filius ejus contulerunt ecclesiæ nostræ dimidiam hidam terræ in villa de Segenho, pro quodam conredio ad dicti vitam Johannis præstando. Sed super eadem terra per R. de Litlingtuna in comitatu molestati, septem querelas contra nos et nostros motas cassavimus, solvendo dicto R. quinque libras, et cuidam alii tres marcas. Gift of half a hide in Segenho. R. de Litlington bought off.

Postmodum eodem anno obiit dictus Petrus de Nerbona.

Anno MCCXXI. Willelmus comes de Albomari, mense Januario, visus est furtive capere castra de Neuwerga, et de Latford[1] et de Kinebautona.[2] Sed turpiter repulsus, accessit ex improviso ad Fodringham in auxilio glaciei supportatus, undique fecit insultum, et ignem applicuit ad januam. Et dum duos milites castri, minus bene armatos, vulnerasset ad mortem, castrum obtinuit. Quod cum audisset dominus Pandulfus, Apostolicæ sedis legatus, et totum concilium regis, quod tunc Londoniis pro quibusdam regni negotiis forte convenerat, in die conversionis Sancti Pauli, apud Sanc- Seizure of certain castles by William de Fortibus, earl of Albemarle. His excommunication. Jan. 25.

[1] Sleaford. [2] Kimbolton.

A.D. 1221. tum Paulum in primis excommunicatus est sollemniter dictus comes a dicto legato et Eboracensi archiepiscopo et aliis decem episcopis de Cantuariensi provincia. Comes etiam Cestriæ,[1] et comes Salesbiriæ,[2] candelas accensas, sicut episcopi post sententiam, projecerunt. Excommunicatus est autem, tum quia cruce signatus nec votum redimere voluit nec Jerusalem proficisci, tum quia judicio regni parere contempsit, quod castrum de Biam adjudicatum fuit Willelmo de Colevilla; tum quia castrum domini sui regis proditiose cepit antequam ipsum diffidasset; tum quia alia vice, pro multis rapinis excommunicatus, juravit quod mandato domini legati pareret, cumque jussisset ei ablata reddere, obedire postposuit. Postmodum vero, communi consilio, contra eum indixerunt, et statim cum exercitu ipsum sequentes, castrum de Fodringha vacuum invenerunt, quod in custodiam Falco suscepit. Deinde profecti apud Biham, castrum obsederunt, et machinas ex omni parte erexerunt; et postquam erectæ sunt machinæ, infra sex dies captum est castrum, et captivi ducti sunt milites et omnes armati; et sic combustum est castrum cum ædificiis et stauramento suo, quod fuerat magnum valde. Et ad similitudinem Jerico, nihil est usibus hominum reservatum.

Siege of Biham castle (Lincolnshire).

Eadem tempestate archiepiscopus Eboracensis et barones Norrenses invenerunt dictum comitem in monasterio de Fontibus, quem duxerunt ad regem sub tali conditione, quod eum in eundem locum reponerent, si apud dominum regem non posset misericordiam invenire.

The earl of Albemarle is taken at Fountains abbey.

f. 19.

Eodem anno et mense Hugo de Wiwn, constabularius de Bristollis, missus est in Pictaviam, ut, tanquam senescallus, ad opus domini regis Pictaviam servet et salvet. Ad quod officium Philippus de Ulecote

Hugh de Vivonia, constable of Bristol, sent into Poitou.

[1] Ranulf Blundevil.

[2] William de Longespée.

antea destinatus, apud Stampes[1] in itinere diem clausit extremum. Idem vero H[ugo] in recessu suo castrum de Bristollia domino legato[2] resignavit, quod ipse Walranno commisit. A.D. 1221. He resigns Bristol castle.

Eodem anno et mense Willelmus, Londoniensis episcopus, episcopatum in manu legati resignavit, retento sibi redditu centum librarum. Qui apud Sanctam Ositham elegit sibi perpetuam mansionem. Resignation of the bishop of London.

Eodem anno et mense magister Hugo, rector ecclesiæ de Tudingdone, et Rogerus Piper ad invicem confœderati sunt, salva quæstione terræ ecclesiæ post mortem alterius eorum; omni lite usque ad diem illum mota de damnis, injuriis, et expensis, ab utraque parte omni tempore sopienda.

Eodem anno et mense lata est sententia pro R[oberto] Lissemorensi episcopo, contra R[obertum] Waterfordensem episcopum, tam super possessione quam proprietate dicti episcopatus. Et dictus Waterfordensis condemnatus est dicto R[oberto] in trecentis marcis pro fructibus et litis expensis. Quarrel between the bishops of Lismore and Waterford.

Eodem anno Ricardus prior movit controversiam contra quosdam burgenses de Dunstaplia, et tandem contra omnes, super decimis negotiationis ubicunque exercitæ, et super decimis fœni et molendinorum, et super quibusdam oblationibus, de quibus compositio facta est coram Johanne archidiacono Bedefordiæ, et coram populo Dunstapliæ in ecclesia recitata est, et ab omnibus approbata, et per judices a Papa delegatos confirmata, videlicet, quod omnes dabunt decimas de negotiatione ubicunque habita, et ter in anno fiet sententia contra detentores de fœno et molendinis petita, sine dilatione; sed de oblationibus observabitur antiqua et bona consuetudo. Et insuper, dabit populus denarios Dei fabricæ ecclesiæ in perpetuum. Et insuper Lawsuit between the prior and the townspeople of Dunstable respecting tithes of trade, of hay and mills, and certain offerings.

[1] Etampes.

[2] Pandulf.

A.D. 1221. burgenses, quotquot prior voluit, misericordiam suam in manibus suis invadiaverunt.

Death of William de Albini, earl of Arundel.

Eodem anno obiit comes de Arundel in Italia; et ossa sua translata sunt et sepulta apud Wimundeham. Paulo post obiit Ulianus de Cheinde, et magister Johannes archidiaconus Oxoniæ.

The priors of Canterbury to use mitres.

Eodem anno prior et monachi Cantuariæ impetraverunt, quod priores illius loci perpetuo in præcipuis solemnis in missarum solemniis mitris utantur. Et hoc de assensu archiepiscopi fecerunt.

The tower of S. Paul's, London, finished.

Eodem anno, apud Lutune, et apud Eitone, castra ædificata sunt in grave periculum Dunstapliæ et viciniæ. Et consummata est fabrica turris Sancti Pauli Londoniæ.

Attempt of forgery upon the prior by a Jew.

Eodem anno Mossy, filius Brun, Judæus, vexavit Ricardum priorem de Dunstaple et ecclesiam suam super septingentis libris, per quandam chartam, quæ ideo probata est falsa per dominum Martinum de Pateshulla et alios justiciarios domini regis, quod charta loquebatur de mutuo accepto per priorem Thomam, et sigillum appositum expressit nomen Ricardi. Ipsa etiam charta fuit lota, et insuper falsam grammaticam continebat. Unde dictus Judæus incarceratus fuit in turri Londoniæ per annum et amplius, quia alii Judæi dederunt regi unam marcam auri pro judicio differendo. Et postmodum, cum amplius prorogare non possent, dederunt regi centum libras ne suspenderetur in ligno, in opprobrium legis suæ. Et sic super rotulum suum dictus Judæus abjuravit regnum regis, et utlagatus est. Quo tempore alius Judæus suspensus est, quia uxorem propriam interfecit.

The deed had been washed, and also was full of bad grammar.

The Jew outlawed.

Letter of Pope Honorius III. respecting Prester John. [See below, p. 69.]

Eodem anno sicut Honorius Papa tertius scripsit omnibus ecclesiis: "Rex David, qui vulgo dicitur Presbyter "Johannes, habuit conflictum cum soldano Persidis, "et eo fugato, per viginti quatuor dietas obtinuit rex "in Perside castra et civitates munitas, ita quod non "distabat a famosissima civitate Baldas, ubi est papæ

" paganorum sedes specialis, nisi per decem dietas. A.D. 1221.
" Populus etiam Georgianus in armis strenuus, in fide
" catholicus, contra Saracenos sibi vicinos guerram
" movit."

Aid for the Holy Land promised to John de Brienne.

Quo tempore, ad instantiam Pandulfi, Apostolicæ sedis legati, facta est promissio regi Ierosolimorum in subsidium Terræ Sanctæ; ita quod quilibet comes daret tres marcas, et quilibet baro unam marcam, et quilibet miles sex denarios, et quodlibet astrum[1] unum denarium.

Eodem anno Oliverus de Eincurt composuit cum episcopo Lincolniensi,[2] ita quod dictus Oliverus dedit dicto episcopo decem libratas terræ in West Woburne, et quieta clamavit ei et ecclesiæ suæ in perpetuum manerium de Lidintune et alia quæ petebat.

Prodigy in Essex.

Eodem anno vulgo dicebatur, quod apud Meleford in Esexia vacca quædam enixa est infantem sub humana effigie.

Stephen de Lexinton becomes a Cistercian monk at Quarr.

Eodem anno, mense Madio, magister Stephanus de Lexintona, vir nobilis genere, sed scientia et moribus nobilior, assumptis secum septem honestis sociis, a scholis Oxoniæ transtulit se ad ordinem Cisterciensem apud Quadrariam in insula Vectæ.

Inquiry into the conduct of R. de Marisco, bishop of Durham. f. 19 *b*.

Eodem anno Ricardus, Dunelmensis episcopus, a monachis suis apud summum Pontificem super variis criminibus ita graviter fuit accusatus, quod literas inquisitionis impetraverunt ad Salesburiensem[3] et Eliensem[4] episcopos. Qui profecti Dunolmiam, diligenti habita inquisitione, mirabilia, abominabilia, et fabulis annumeranda invenerunt. Sed antequam illuc venirent, dictus episcopus iter arripuit eundi Romam: et licet inprimis ob infamiam suam sedem Apostolicam sibi iratam habuerit, se tamen devotionibus variis et muneribus ita ei reconciliavit, quod super dictis accusa-

By various artifices he is absolved at Rome.

[1] *i.e.* hearth.
[2] Hugo Wallys.
[3] Richard Poore.
[4] John de Fontibus.

A.D. 1221. tionibus absolutus, liber recessit; prius insuper hoc impetrato, quod inquisitio dictorum episcoporum, post iter suum eundi Romam arreptum facta, nullius esset momenti. Episcopi vero inquisitionem factam et sigillis suis inclusam, nihil tale opinantes, ad dominum Papam destinarunt, qua domino Papæ porrecta et lecta et intellecta, reputavit se turpiter circumventum. Verumtamen indulgentiam tam solemnem pro instabilitatis nota tam subito non potuit irritare. Deus autem, qui nulla hypocrisi potuit irrideri, dictum Ricardum episcopum tanta percussit ophthalmia quod vix *homines* potuit *sicut arbores* intueri; et sic relictis procuratoribus in curia, episcopus in Angliam remeavit; prius tamen se in curia memorata et ecclesiam suam creditoribus oneravit tot et tantis oneribus debitorum, tum pro voto crucis redimendo, tum pro hujus itineris expensis, tum pro vicesima reddituum suorum quam terræ Ierosolimitanæ debebat; quod vulgo dicebatur, quod quindecim annis post mortem suam futurus erat episcopus Dunolmensis.

He is struck with ophthalmia.

Injuries done to the bishoprick.

Eodem anno Petrus, episcopus Wintoniæ, et Hugo, episcopus Herefordensis, de regno Angliæ profecti sunt; sed quo iverint, multis erat ignotum. Alii enim dixerunt eos ad Sanctum Jacobum, alii ad sedem Apostolicam perrexisse.

The bishops of Winchester and Hereford go either to Compostella or Rome.

Eodem anno, post Pascha, Willelmus Marscallus junior a regali concilio urgebatur reddere castrum de Merleburewe. Quod quidem tali conditione reddidit in manum legati, quod si alii similiter castra sibi commendata redderent, et suum retineretur; alioquin ei redderetur. Tandem vero post Pentecosten, Petrus de Malo-lacu et Ingelardus de Attie ob suspicionem proditionis capti sunt; nec potuerunt prius liberari quam dictus Petrus castrum de Corvo redderet, et dictus Ingelardus obsides sufficientes de castro de Windleshore ad voluntatem regis reddendo, invenisset.

William Marshall the younger gives up Marlborough castle to the legate.

Corfe and Windsor castles.

Interim autem domino rege Eboracum tendente, tran-

The king goes to

situm fecit per castrum Oxoniæ, inde per castrum Norhamtoniæ, et exinde per castrum Notighamiæ; et constabularios a castris non amovit, sed de suis militibus tot cum eis reliquit in illis, quod plena securitate fruebatur. Eboracum itaque veniens, regi Scotiæ tunc præsenti sororem suam, Hugoni Brun prius desponsatam, tradidit in reginam, quæ tunc undecim annorum dicebatur; et valde solemnes nuptias celebravit. A.D. 1221. York, and gives his sister Joanna to Alexander II., king of Scotland.

Eodem anno venerunt hujusmodi literæ ad regem Henricum a Pelagio legato Damiettæ : Letter to Henry III. from cardinal Pelagius, giving the history of king David, *i.e.* Prester John, who subdued the king of Persia.

" Hæc est materia totius processus regis David, filii regis " Israel, filii regis Sarcisi, filii regis Johannis, filii de Bulga- " boga Nestorinorum, credentis in Iesu Christo.

" Rex David, quem Deus protegat, est minor fratribus suis. " Pater ejus rex Israel, cujus animæ Deus parcat, habuit " sex filios; et hic fuit minor omnibus. Mortuo patre ejus, " successit frater ejus primogenitus, et tam ipse rex, quam " pater ejus rex Israel, et avi et proavi ejus erant obedientes " magno regi Persarum qui vocabatur Chan-chana, (quod di- " citur in lingua nostra rex regum;) et terra sua exit a " Chassar usque Bellagacum; quæ terra est ultra flumen Geon. " Præfatus rex Persarum convocans astrologos suos, quæsivit " ab eis, ut ei futura prædicerent; et quæ ventura essent post " mortem ejus. Qui juxta consuetudinem eorum ceperunt " puerum unum virginem, quem minui fecerunt utroque bra- " chio; et sanguinem ejus recipientes in uno vase, conjurave- " runt illum. Puer, antequam mortuus esset, prædixit, quen- " dam regem, David nomine, valde nobilem, debere sibi " subjugare regnum Persarum. Super hoc eos consuluit, et " si scirent in provincia illa regem aliquem, qui vocaretur " David? Qui dixerunt, nullum scire: tamen rex Israel habuit " filium unum parvulum, qui vocabatur David; qui nullius " valoris est. Dixit ergo rex præfatis astrologis, ' Mittamus " ' fratri suo, ut eum nobis mittat, et sic occidamus eum, et " ' de ipso nos liberabimus.' Misit præterea nuntios suos ad " regem fratrem David, ut ei fratrem suum mitteret, quia " volebat ei benefacere, et honorifice promovere. Frater vero " David receptis super hoc nuntiis, cum quibusdam fidelibus " suis, de quibus potius confidebat, misit fratrem suum ad " regem præfatum, ignorans pravum ejus consilium. Veniente " puero ad regem Persarum, lætatus est valde rex de adventu " suo. Puer osculatus est terram coram eo, eumque devo-

A.D. 1221. History of king David. f. 20.

" tissime salutavit; qui valde formosus erat. Quem statim ut
" vidit rex, misertus est ei. Aderant ibi duæ uxores ipsius
" regis, quarum una erat filia regis Johannis, amita regis
" Israelis patris David. Altera erat filia regis Ganici, ex qua
" filium habebat, qui vocabatur Philippus. Quæ dixerunt ei,
" 'Neque tu times Deum? Puer iste sub fide vestra ad vos
" 'venit, et est sub umbra vestra, et pedibus tetigit tapetum
" 'vestrum: vultis eum pro nihilo morti tradere?' et valde
" istud ei improperabant. Nam una earum Christiana, amita
" videlicet patris ipsius David; et altera incredula. Sic rex
" verecundiam habuit in corde suo. Demum permissione
" divina dimisit eum repatriare. Incontinenti puer cum suis
" equitavit, et instinctu divino per noctem et diem equitavit
" quadraginta leugas, tantum properans reditum suum equi-
" taturas mutando.

"Post accesserunt ad regem scribæ et astrologi sui impro-
" perantes ei quod malefecerat, quia ipsum redire permiserat.
" Rex incontinenti pœnitens, misit post eum cursores equites, ut
" eum apprehenderent; quem invenire non potuerunt. Evase-
" rat enim voluntate divina. Ubicunque enim hospitabatur,
" gentes illius regionis confluentes ad eum, mirantes de reditu
" suo. Demum venit ad terram fratris sui.

"Post hæc, spatio trium annorum, mortuus est frater ejus.
" Omnes vero de regno convenientes elegerunt ipsum in regem,
" pro eo quod videbatur formosus, discretus, et magnanimis a
" virtute divina.

"Primo, bono omine, promoverunt eum in ordinem secundum
" consuetudinem prædecessorum suorum. Deinde unxerunt
" eum in regem. Demum copulaverunt ei in uxorem, filiam
" regis Damachagi. Et in tantum ipse laboravit, quod gentis
" maximæ copiam congregavit, quam utique dinumerare pote-
" rat. Et equitavit super terram Chan-Chana, videlicet regis
" Persarum. Cui præfatus rex Persarum occurrit in multitudine
" magna, et ad invicem pugnaverunt. Sic voluntate divina,
" et auxilio vivificæ crucis, rex David prævaluit, ipsumque
" devicit; et major pars gentis ejus occisa fuit, præter quos-
" dam qui se lavacro baptismatis abluerunt. Captus est
" etiam dictus Chan-Chana, rex Persarum, et aureis compedibus
" astrictus, super currus ductus est captivus in terram regis
" David.

"Prædictus rex David subjugavit sibi totam terram illius,
" quod regnum vocatur regnum regis regum Saracenorum.
" In quo sunt sexaginta-quatuor civitates magnæ, quarum una
" vocatur Damagatha, alia Chasahar, etc. Sunt a Chasahar usque
" Pharnaga decem dietæ. A Phargana usque Chaegunt aliæ

" decem dietæ. A Chaegunt usque Racharam, viginti dietæ. A A.D. 1221.
" Ragani usque Gamarith, octo dietæ. A Gamarith usque Abo- History
" charith decem dietæ. A Bocharith usque Alnar decem of king
" dietæ. A Garmich Rabasithim decem dietæ. David.

" Postmodum venit rex David ad terram quæ dicitur Ala-
" anar, quæ est in confinio Indiæ. In provincia vero ubi
" præfata civitas Alaanar est, sunt tot civitates, quas nemo
" divinare posset. Civitas in qua rex Persarum morari con-
" sueverat, Casne vocatur, quæ maxima civitas est et po-
" pulosa valde. In qua sunt quingentæ malmariæ et totidem
" scholæ, et sex-centum fundeci, ubi hospitari consueverant
" sophi Saracenorum, qui dicuntur in lingua nostra monachi.

" Præfatus rex David pugnavit postmodum cum rege præ-
" dictæ terræ Alaanar, et devicit eum: et tota fere gens
" ejus occisa est, præter quandam partem quæ ad fidem
" nostram est conversa. Et subjugata sibi tota terra illa,
" reversus est ad terram quæ dicitur Chata. Tunc erant
" treugæ inter regem de Chata et Charnamisan; et erant
" inter eos terræ pro indiviso, scilicet Rothar et aliæ duæ.
" Præfatus Charnamisan misit nuntios suos ad regem David,
" et concordavit cum eo; deditque ei totam terram quam
" habebat ultra flumen Geon.

" Postquam ipse fuit securus de rege David, congregavit
" gentem maximam, et ivit super quandam provinciam quæ
" vocatur Chorasan; et super magnum Arac et parvum Arac,
" quæ sunt magnæ provinciæ, et Diarbechen; et venit Baldac
" prope, per sex dietas. Qui misit nuntios suos ad Caliphim
" de Baldac, qui dominatus fuerat in Baldach per annos xli.,
" qui vocatur Almanger Ledinalla, quod est interpretatum
" legis divinæ; istud est cognomen ejus. Nomen ejus
" vocatur Romangur filius Mostadi. Unde et diffidavit eum.
" Caliphus magno timore ductus, quia vires habere non poterat
" ut resisteret ei, consuluit super hoc fideles suos. Qui sibi
" dixerunt, ut rogaret Jaffeleth patriarcham Nestorinorum,
" quod mitteret regi David, ut treugas frangeret Charna-
" misan, et sic cessaret ab infestatione sua. Præfatus Caliphus
" nocte equitavit cum quibusdam de suis, quia die equitare
" non consuevit nisi statutis diebus; et ivit ad domum pa-
" triarchæ, qui moratur intus in Baldac. Quem statim ut
" vidit, patriarcha honorifice suscepit eum, et lætatus est valde
" de adventu suo. Tunc allocutus est eum Caliphus, dicens
" ei, 'In maximo articulo peto auxilium tuum, et fidus amicus
" 'in necessitate probatur. Ecce nequam iste Carnamisan
" 'super nos potenter advenit, et si occupaverit terram istam, f. 20 *b*.
" 'omnes Christianos morti tradet, quia valde eos odio habet.'

A.D. 1221. History of king David.

" De[1] quo sibi respondit patriarcha, verum fore. Tandem " dixit ei Caliphus, quod 'Hoc modo me juvare potestis. " ' Rex David et omnes alii, qui custodiunt legem vestram, " ' obediunt vobis: rogo, ut per nuntios vestros et literas, " ' regi David præcipiendo mittatis, ut guerram moveat " ' Charnamisan; et sic cessabit a molestatione nostra. Scio " ' enim pro certo, quod si rex David ipsum molestare cœperit, " ' incontinenti ipse repatriabit. Nam si hoc mihi comple- " ' veritis, vobis et omnibus, qui tenent legem vestram, quic- " ' quid volueritis, concedemus.' Respondit ei patriarcha, " ' Vos scitis quod sacramento tenemur omnibus prædeces- " ' soribus vestris, et vobis, ut nullas literas mittamus alicui " ' regi Christianorum, nec aliqua nova significemus ei de " ' terra vestra.' Ad quod sic respondit Caliphus, ' Propheta " ' Saracenorum super hoc licentiam tibi concedo, et literas " ' securitatis inde tibi faciam.' Sic patriarcha exaudiens " preces Caliphi, misit regi David, ut dicto Charnamisan " treugas infringeret. Quo audito, rex David congregavit " gentem innumerabilem, et equitavit super terram Charna- " misan; qui ad propria rediit. De quo lætatus est Caliphus " valde, offerens magnam quantitatem auri patriarchæ, quam " omnino recusavit. Unde rogavit, ut faceret quandam mao- " meriam dirui, quæ erat super ecclesiam patriarchæ, quæ " sibi magnam inferebat molestiam; quam dictus Caliphus sic " funditus subvertere fecit in nocte, quod in die signum illius " non comparuit. Et istud fuit primum malum omnis Sarra- " ceniæ. Præterea, postquam Charnamisan ad terram suam " rediit, voluit libenter pacisci cum rege David; quod ille " penitus recusavit. Et sic congregavit gentem magnam, et " transivit flumen Geon, præparans se regi David potenter " oppositurum: quem rex David viliter devicit in campo; et " maxima pars gentis suæ occisa fuit. Asserunt enim qui- " dam, eum fuisse mortuum; quidam vero dubitant ubi sit. " Iterato congregavit gentem maximam rex David, et sede- " cim alios magnos viros, quorum unus habebat c. milia " hominum, alius cc. Et divisit exercitum in quadraginta " partibus[2] quarum quælibet continebat sub se centum milia " hominum. Et venit contra flumen Geon, et cepit viginti " tres civitates, quæ omnes sunt magnæ civitates, præter " alia parva castra et villas, quæ fuerunt ducentæ; et regnum " soldani Salmar, in quo sunt quatuor civitates. Et alia " provincia, quæ dicitur Delgor, in qua sunt octo magnæ

[1] MS. repeats *de*.

[2] *partibus*] ttibꝫ, MS.

" civitates. Et regnum de Maredran, in quo sunt octo civi- A.D. 1221.
" tates magnæ, et ducenta castra. Et terra illa in longitudine History
" est viginti dierum, in latitudine duodecim. Et hic est finis of king
" terrarum Cuarmischa. Regnum soldani Tagiel est in in- David.
" troitu regni Persarum, quod dicitur Magnum Arach, id est
" magnum regnum; quod per tres menses potest equitari.
" Et caput hujus regni est civitas Ray. Civitates aliæ sunt
" quatuordecim, et castra plusquam trecenta. In terra de
" Biarachan sunt civitates sedecim: et terra illa quadraginta-
" septem dierum in longitudine. Item in provincia quæ
" dicitur Cancha sunt viginti civitates, et castra viginti sex:
" et regnum istud vocatur regnum soldani Ebibec, quod dicitur
" Parvum Arach, id est, parvum regnum. Omnes præfatas
" terras subjugavit sibi rex David; et distat a Baldas per
" quinque dietas, et a Musehec per totidem dietas. Et caput
" exercitus pervenerat in terram Georgianorum, quos devicit;
" et abstulit eis quadraginta castra, quia non veri credentes.
" Rex David (qui semper triumphetur et vivat!) misit nuntios
" suos ad Caliphum de Baldac; qui tulerunt super caput
" vexillum in quo erat crux, quando intraverunt Baldac.
" Quibus dixerunt Saraceni, 'Quare fertis supra caput vexil-
" 'lum, cum sitis in Baldac, (quæ dicitur Saracenice Bar-
" 'heselem, quod interpretatum est, curia salutis,) et in facie
" 'Saracenorum?' Quibus dixerunt nuntii, 'Dominus noster
" 'rex David præcepit nobis, ut hoc modo intremus terram,
" 'aliter vero non: quod si nolueritis, revertemur.' Signifi-
" catum est hoc Calipho, qui dixit, 'Intrent sicut volunt.'
" Quos ut vidit Caliphus, honorifice suscepit, assurgens eis,
" juxta se eos sedere fecit. Ad quem nuntii, ex parte domini
" sui, per interpretem locuti sunt dicentes, 'Rex noster vos
" 'salutat, et significat, quod noster Jaffeleth (id est patriarcha)
" 'multum se commendat de vobis, quod sincerum semper
" 'habuistis animum erga Christianos; et honorastis ecclesias
" 'nostras; pro quo ipse concedit vobis sextam partem terræ
" 'quam tenetis. Et vult habere Baldac, ut sit ibi sedes
" 'patriarchæ.' Quibus dixit Caliphus, 'Rex virtute divina
" 'subjugavit sibi tantam terram; et ubique personaliter esse
" 'non potest. Oportet ut per terras conquisitas statuat
" 'bajulos suos. Rogo ut me in terra ista bajulum suum f. 21.
" 'statuat; et dabo ei tantum pecuniæ quantum voluerit.'
" Nuntii dixerunt, 'Non venimus ad quærendam pecuniam,
" 'sed quia audivimus vos dirui fecisse Sanctam Jerusalem;
" 'et tantum pecuniæ ferimus, quod muros ipsius auro et
" 'argento reædificabimus.' Obtulit nuntiis exennia, valentia
" centum milia Bisantiorum, quæ nuntii recipere noluerunt.

A.D. 1221. History of king David.

" Contigit enim, quod Melichalehem, soldanus Babiloniæ, misc-
" rat in exennium Calipho quosdam milites Christianos, quos
" liberavit ad preces nuntiorum: quorum quidam ex eis Antio-
" chiam venerunt, qui hæc et alios rumores dixerunt. Quod
" quando rex David pervenit ad terram quæ dicitur Chasum,
" quam sibi subjugavit, dimisit ibi bajulum suum cum paucis
" de suis. Et dimittens terram ipsam post tergum suum,
" homines illius civitatis interfecerunt bajulum regis et alios
" de familia sua. Quod veniens ad notitiam suam, misit
" partem gentis suæ ad obsidendam terram illam. Quæ ob-
" sessa fuit per sex dies; et septimo die, in medio noctis
" ceciderunt tres turres, et tres telæ de muris prædictæ civi-
" tatis: et ingredientes Christiani terram illam, occiderunt in
" ea octoginta milia pugnatorum. Pro quo omnes credentes
" in Jesu Christo orare debent, ut ei triumphus conservetur
" et salus, qui obediens est Deo et sanctæ ecclesiæ, qui liberat
" credentes de manu incredentium, qui est rex regum, qui
" destruit legem Saracenorum, qui tuetur sanctam ecclesiam,
" qui est rex Orientis."

Aimery de Montfort besieged by the count de S. Giles at Carcassonne.

Eodem anno[1] Almaricus, comes de Monteforti, per comitem de Sancto Ægidio apud Carcasum obsessus est. Et ecclesia Dei apud Albigenses gravi afflictione contrita.

Privileges given to the archbishop of Canterbury by the Pope.

Eodem anno Stephanus, Cantuariensis archiepiscopus, Romam profectus, cum gloria et honore reversus est. Et, ne Eboracensis extra provinciam suam in Anglia crucem portaret, impetravit; et quod Romanus pontifex ecclesiam in Anglia semel datam nequaquam iterum daret; et quod legatus in vita ipsius nequaquam in Anglia mitteretur.

Arrangement as to Chesham vicarage between Dunstable and Woburn.

Eodem anno composuimus cum abbate et monachis de Woburne, super vicaria ecclesiæ de Cestresham, ita quod ex toto renunciavimus juri nostro; et abbas et monachi nobis perpetuo conferrent redditum trium marcarum annuatim. Quod factum est per ordinationem de Bedeford[2] et de Huntedon[3] archidiaconorum.

---

[1] Sic, probably an error for "Anno MCCXXII."

[2] John of Houghton.

[3] Robert de Hayles.

Eodem anno Petrus de Malolacu per Ricardum Minsegros de proditione regis et regni publice accusatus, per concilium regis absolutus est. A.D. 1222. Acquittal of Peter de Maulay.

Et eodem mense Pandulphus, Norwicensis electus, legationem suam resignavit. Et statim pro domino rege profectus in Pictaviam, treugas inter nos et Pictavenses prorogari impetravit. Pandulph resigns his office of legate, and goes to Poitou.

Eodem anno Petrus, Wintoniensis episcopus, et dominus Falco de B[reaute, dum][1] parati essent iter arripere, supervenit rumor m[alus de Ægypto], scilicet, quod exercitus Christianorum circumdatus Nilo, juxta c[ivitatem Babyloniæ Sarace]norum, coactus est reddere Damiettam, et concedere treug[as Saracenis pro] compensatione, quod Christiani cum rebus suis illæsi reced[erent et civitas red]deretur, et omnes captivi in potestate soldani Ba[bylonis] . . . . constituti, libertati restituerentur. Et hac ratione, Ang[lici a sua pere]grinatione destiterunt, donec a sede Apostolica mandatum Loss of Damietta.

. . . .

Eodem anno burgensibus de Bedeforde restituta sunt ten[ementa, quæ . . . . . .] multis occupaverat annis.

Eodem anno, dirationavimus quietantiam de passagio, quod burgenses . . . ant a burgensibus de Dunstaple apud Ikeliford. Settlement of a discharge respecting a passage at Ickleford.

Eodem anno Hugo de Laci ab Albigensibus exulatus, et in Angliam [rediens, petiit] sibi restitui terram suam de Hibernia. Sed quia rex fuerat inf[irmus, negata] est ipsius petitio, annuo redditu trecentarum marcarum interim sibi conc[esso]. Petition of Hugh de Lacy refused.

Eodem anno mater regis Henrici movit filio suo guerram in Pictavia, quia [dotem] noluit ei assignare de terris transmarinis. War in Poitou excited by the queen dowager.

Eodem anno Willelmus, comes Derebiæ, confirmavit nobis ecclesiam de Bredeburna. Church of Bradborne.

---

[1] The corner of this leaf of the MS. has been cut off.

A.D. 1222. Eodem anno mortuus est comes Robertus de Wer; et Roesia de Wahulla; [et] Hubertus de Burgo, justiciarius domini regis, duxit in uxorem filiam regis [Scotiæ].[1]

Council at Oxford. Eodem anno, post Pascha, Stephanus, Cantuariensis archiepiscopus, apud Oxoniam concilium [celebra]vit mense Aprili; ubi recitatum est et observari mandatum concilium Lateranense; in quo condemnatus est ad incendium, post degradationem suam, diaconus quidam, qui pro amore cujusdam mulieris Judææ fuerat circumcisus; et per balivos regis, ibidem præsentes, extra burgum igne crematus est. Alius diaconus propter furtum ibidem degradatus est. Insuper et mulier quædam, quæ se fecit Sanctam Mariam, et juvenis quidam, qui se fecerat Christum et perforaverat sibimet manus et latus et pedes, immu[ra]ti sunt apud Bannebirre. Et capitula multa sunt ibi de novo statuta.

A deacon burnt for becoming a Jew.

Other punishments.

Eodem anno obiit Guarinus decanus de Berchamstude, Matildis de Say, Willelmus abbas Westmoastre, Robertus abbas de Burgo, Thomas prior [ ], et Walterus prior Mertoniæ, et Willelmus episcopus Coventrensis cecidit in paralysim. Et prior Sancti Eadmundi[2] factus est abbas de Burtona; et Ægidius, prior Mertoniæ; et Ricardus de Berchinhes[3] abbas de Wemoster.

Fall of the roof of the presbytery and two towers of the church. Eodem anno, mense Junio, corruit tectum presbyterii de Dunnestaple, quod ante autumnum sequentem fuerat reparatum. Et mense Decembri corruerunt duæ turres in fronte ecclesiæ de Dunnestaple; quarum altera cecidit super aulam prioris et confregit magnam partem ipsius, altera vero cecidit super ecclesiam et locum in quo cecidit conquassavit. Eodem die et impetu, corruit turris Mertoniæ, et multa ædificia per Angliam. Eodem etiam impetu tempestatis plerique interfecti

[1] Margaret, daughter of William the Lion.

[2] Richard de Insula.

[3] Barking.

fuerunt, et per ictum fulguris palus quædam juxta Warew[elle][1] . . . . . est vicinum usque ad arenam solidam . . . . ædificia trium villarum posse reponi, etiam . . . Sancti Andreæ; et in eadem hyeme frequenter . . . . visa est quædam stella tam in Francia quam in Anglia, . . . quæ a plerisque cometa dicebatur; et horis . . . . . es apparuit, et micantibus radiis in Aquilo . . . . nensis notabiliter rutilabat. A.D. 1222 f. 21 b. Comet.

[Eodem anno obiit Ranu]lphus, Cicestrensis episcopus, cui substitutus est Radulfus [de Nova Villa v]icecancellarius regis. Item obiit abbas de Ma[lmesburia],[2] . . . . . d Pirot, Willelmus de Stodham, Philippus de Herlingedone; [consecrat]a est ecclesia de Caldewelle; et obiit Hugo [de] Todingduna. Ralph Neville, bishop of Chichester.

. . . . Octobris translatus est Simon anachorita a Lichfelda usque ad Dunstaple.

Cantuariæ et Eboraci archiepiscopi in limite suarum provinciarum juxta Lincolniam colloquium habuerunt super cruce [archiepiscopo] Eboracensi deferenda per provinciam Cantuariæ. Sed infecto negotio ab invicem recesserunt. Fruitless discussion between the archbishops of Canterbury and York.

[Eodem] anno episcopus quidam[3] de regno Scotiæ, de diœcesi Catenensi, petiit a subditis decimas fœni, de quibus tam ipse quam comes de Catenes in regem Scotiæ compromiserunt. Qui cum pro episcopo arbitratus esset, arbitrium suum vallari fecit tam sigillo regali quam sigillo comitis. Comes vero super hoc postmodum indignatus, in comitatu suo accessit ad episcopum, et furore commotus, petiit ab eo chartam arbitrii sibi restitui. Quod quia episcopus facere noluit, capellanum suum, scilicet quendam monachum, coram eo interfecit; et quendam nepotem episcopi, in conspectu suo, ad mortem vulneravit. Quo viso, dixit Murder of the bishop of Caithness by the earl of Caithness.

---

[1] The corner of this leaf of the MS. has been cut away.

[2] Walter Loring.

[3] Adam, abbat of Melrose.

A.D. 1222. episcopus, "Etiam si me occidis, instrumenta ecclesiæ "meæ nunquam tibi resignabo." Tunc comes accensus in iram, jussit ligari dictum episcopum ad postem in coquina, et ostio clauso, jussit accendi domum. Quæ cum tota accensa esset, soluta sunt vincula episcopi, et quasi illæsus venit ad ostium ut exiret; comes vero deforis expectans ut videret finem, hoc viso, fecit episcopum prosterni in ignem, et duo corpora prius occisorum jussit proici super illum. Et sic dicti tres martyres pro defensione juris ecclesiæ ad Dominum migraverunt. Christianissimus vero rex Scottorum, tantum sacrilegium relinquere nolens impunitum, cum exercitu profectus est, ut comitem caperet. Sed comes hoc audito, de regno regis aufugit, et more Caini vagus et profugus per maris insulas pervagavit. Qui tandem ita composuit cum rege: in primis, quod decimas fœni ipse et hæredes et homines sui in perpetuum persolverent; et eorum omnium capita, qui dicto sceleri interfuerunt, detruncata ad pedes regis infra sex menses deportaret. Medietatem etiam comitatus sui in regis manibus resignavit. Quædam etiam prædia illi ecclesiæ contulit, cujus episcopum interfecit. Insuper etiam promisit se Romam pedes iturum, et super his mandato summi Pontificis pariturum.

Punishment of the earl.

1223. Anno ab Incarnatione Christi millesimo ducentesimo vicesimo tertio facta est lucta Londoniæ inter familiam abbatis de Westmostre et quosdam cives juniores de Londoniis; sed risus eorum conversus est in luctum. Et licet familia abbatis de nocte prævaluisset, pluribus ex utraque parte vulneratis, mane tamen sequenti populus Londoniensis elegit sibi novum majorem, et stipendiarios armatos sub banno publico conduxerunt, et ducem belli sibi præficientes, irruerunt in ecclesiam de Westmustre. Sed alicujus sapientis consilio inde divertentes, diruerunt domos senescalli abbatis, tam in civitate quam extra. Deprædati sunt etiam mobilia ipsius, tam viva quam catalla alia. Post aliquot vero

Riot in Westminster against the abbat, Richard de Barking.

dies, cum Philippus Daubeni, familiaris domini regis, esset Londoniis hospitatus, et abbas de Wemustre accessisset ad eum, de violentiis sibi illatis querelam propositurus, Londonienses, hoc percipientes, circumdederunt, sicut apes, domum illam, et duodecim equos abbatis violenter adduxerunt; et famulos ipsius verberantes, et milites, qui cum eo venerunt, male tractantes, ipsum abbatem capere nisi sunt. Et dum Philippus tumultum sedare vellet et non posset, abbas per posteriorem partem domus clam discessit, et quandam naviculam apud Thamisiam intravit. Quam cum a terra nauta procul pelleret, cives lapides post illos projecerunt; et sic abbas vix evasit. Cum vero tantus furor civium ad aures justiciarii pervenisset, ipse, accitis majore et primoribus civitatis, inquisivit, qui essent hujus sceleris principales auctores? Et inquisitione facta, cepit Constantinum Aloph et duos nepotes ipsius nobiles, qui quoniam accusati arroganter responderunt, laqueo sunt suspensi. Postea vero dominus rex, quia ob hanc causam cives murmurarunt, cepit ab eis sexaginta obsides, quos ad diversa castra in custodiam transmisit. Majorem civitatis deposuit, et suum custodem ibi constituit. Gibbettum grandem jussit præparari: et post graves comminationes regis, et multa colloquia baronum habita cum eis, reconciliati sunt regi, multa milia marcarum numerantes.

A.D. 1223.

Escape of the abbat.

f. 22.

The ringleader, Constantine Fitz-Athulf, hanged.

Eodem anno obierunt episcopi Exoniensis,[1] Coventrensis,[2] Carleolensis,[3] et abbas de Bardenei,[4] Willelmus de Stodham, frater Ricardus Brun.

Eodem anno factus est quidam antipapa in Bulgaria juxta Ungariam, qui legatum suum, Bartholomæum nomine, misit in Albegesiam; ubi ab hæreticis susceptus, episcopos deposuit; presbyteros et clericos ordi-

The Albigensian anti-Pope, and his legate, Bartholo-

[1] Simon of Apulia.
[2] William of Cornhill.
[3] Hugh.
[4] Matthew.

A.D. 1223. navit; causas ecclesiasticas judicavit; et licet articulos fidei professus fuerit, Romanam tamen ecclesiam diffamavit. Contra quem Senonis multarum provinciarum celebratum est concilium, episcopo Portuensi [1] ex parte Romanæ ecclesiæ præsidente; et sic evanuit apostata memoratus. Antipapam vero ad mandatum summi Pontificis rex Ungariæ [2] capere voluit, sed aufugit.

mew of Carcassonne.

Earthquake in Italy. Brescia destroyed.

Eodem anno factus est terræmotus magnus diversis locis in Italia et Apulia, ita quod civitas Brissiensis demolita est. In qua pleraque milia hominum sub muris et palatiis perierunt; alii autem fugientes novam civitatem juxta situm veteris fundaverunt.

Its effect at Venice,

Venetiis autem adeo terra tremuit, quod ecclesiarum campanæ ex solo terræ motu tanquam hominum tractu sonuerunt.

and at Rome.

In Quadragesima etiam Romæ quadam die, ab hora prima usque ad sextam, pluit aer pulverem rubeum; ita quod itinerantes viderunt singuli cappas suas subrubeas, et cælum quasi sanguineum conspexerunt.

Richard de Morins made visitor of the order in the province of York.

Eodem anno prior Dunstapliæ factus est visitator ordinis nostri in provincia Eboracensi, una cum abbate de Derleia.[3] Qui pacifice exsecuti sunt officium suum usque ad ecclesiam de Kircham. Ubi occurrens eis prior de Novo Burgo, contra ipsorum officium appellavit; quem ipsi in recessu suo excommunicaverunt.

The prior of Newburgh excommunicated.

The first crop obtained from Ballidon and Tissington.

Eodem anno percepimus primum croppum de Balidena et Tiscinctuna; et obtinuimus in curia regis præsentationem ecclesiæ de Herlingeduna [4] contra Ricardum Piroth. Et prior de Newham obtinuit contra nos præsentationem ecclesiæ de Aspele.[5]

General council through the advice

Eodem anno rex Ierosolimitanus venit in Apuliam, et provisum fuit ejus consilio, ut fieret concilium generale apud Veronam, ad quod vocati sunt senescalli

[1] Conrad.
[2] Andrew II.
[3] Henry.
[4] Harlington.
[5] Aspley.

omnium regum Christianorum. Veruntamen, quia nec Papa nec imperator interfuit, dilatum et translatum est dictum concilium in Campaniam Apuliæ. Cui interfuerunt summus Pontifex, et imperator, et rex præfatus, qui dedit filiam suam[1] dicto imperatori, scilicet Federico, in uxorem. Et ibidem prolocuti sunt de transitu cruce signatorum et signandorum in Terram Sanctam, cum treugæ defecerint, quæ captæ fuerunt apud Damiatham. Inde vero divertit imperator subjugando sibi rebelles et Siciliæ. Rex vero Ierosolimitanus profectus est Romam; cui Papa contulit donaria multa, et pro expeditione Terræ Sanctæ plura promisit. Inde profectus est in Franciam; quem rex Philippus honorifice suscepit, et ad opus Terræ Sanctæ ei quinquaginta milia librarum de Parisiensi moneta legavit. Totidem Templariis et totidem Hospitalariis reliquit.

A.D. 1223. of John de Brienne, king of Jerusalem.

Reception of John de Brienne in Rome and France.

Eodem anno obiit Philippus, rex Franciæ, sepultus apud Sanctum Dionysium. Pater populi, et mater scholarium; potens in prælio, et providus in consilio. Post cujus mortem Lodowicus, primogenitus filius ipsius, Remis in regem coronatus est. Veruntamen Pandulfus, Norwicensis episcopus, adversus eum sedem Apostolicam appellavit, ne quis ei coronam Franciæ imponeret, nisi prius Normanniam regi Angliæ restitueret, sicut super sancta juraverat, quando dicto regi reconciliatus fuerat post guerram in partibus Anglicanis. Sed, hoc non obstante, coronatus est. Ob hanc etiam eandem causam missi sunt ad Lodowicum Stephanus archiepiscopus Cantuariensis, episcopi Londoniensis[2] et Saleburiensis;[3] sed vento contrario præpediti, coronationi interesse nequiverunt. Sed post coronationem, occurrit eis novus rex apud Cumpeinam,[4] qui super Normanniæ et damnorum illatorum in Anglia restitutionem requi-

Death of Philip Augustus.

Coronation of Louis VIII.

Appeal of Pandulf against his coronation, unless he first restored Normandy to England.

He refuses to restore Normandy,

[1] Yolande de Brienne.
[2] Eustace Fauconberg.
[3] Richard le Poor.
[4] Compiègne.

A.D. 1223. and threatens to attack England.

situs, respondit, quod non solum Normanniam non restitueret, quæ fuerat regi Angliæ abjudicata et coronæ Franciæ per judicium annexa; sed etiam Angliam totam, cum videret tempus, peteret, tanquam sibi per barones Angliæ donatam et regi Johanni abjudicatam.

f. 22 *b.* Lewellyn obtains aid from England.

Eadem tempestate Leulinus, regulorum Gualliæ major, regis Angliæ sororius, petiit a rege Angliæ auxilium, ut quædam castra, per Walenses injuste regno Angliæ subtracta, posset in statum debitum restituere. Habito vero auxilio, dicta castra cepit et destruxit, et terram ipsam sibi retinuit. Cum eodem etiam exercitu terram Willelmi Marescalli, quem exosum habuit, subito invasit; et animalia, quæ invenire potuit, domibus inclusit, et domos ipsas igne combussit; et damnum ei intulit infinitum. Marescallus vero, tot mala perpessus, cum se non posset ulcisci, profectus est in Hiberniam, et per totam hyemem exercitum congregavit. Leulinus vero interea duo castra, sita in margia North Walliæ, quæ fuerant Fulconis filii Warini, funditus destruxit. Quod rex Angliæ moleste ferens, quia contra pacem suam factum est hoc, congregato exercitu accessit ad margiam, ut de pace infracta sumeret ultionem. Comes vero Cestriæ, Leulini familiaris et amicus, domino regi occurrit, et pro dicto Leulino fidejussit de satisfactione infra certum diem præstanda. Et sic exercitus ad propria remeavit. Cum autem dictus Leulinus infra datum diem non satisfaceret, accidit ut Marescallus in hebdomada Passionis de Hibernia veniens cum multis milibus populorum, applicaret in Suth Wallia. Ubi, ad preces regis Angliæ, treugis quindecim diebus ad componendum concessis, dilata est guerra. Sed cum interim pax non proveniret, mota est guerra; et venerunt in auxilium marescalli comes Gloucestriæ,[1] comes Salusberiæ,[2] comes Esexiæ,[3] comes Suthfolhiæ,[4] cum

His war with William, earl Marshal.

He destroys two castles in Wales.

The king goes to the Marches against him.

Ranulph Blundevil, earl of Chester, goes to the king for him.

The marshal joined by various barons.

[1] Almeric d'Evreux.
[2] William de Longespée.
[3] William Fitz-Piers.
[4] Hugh Bigod, earl of Norfolk.

multis baronibus margiæ et Angliæ. Qui aliquando Gualensibus obviantes in quibusdam locorum angustiis vix mortem evaserunt, ubi plerosque armatos et equos multos amiserunt; et ex Gualensibus multi perierunt. Marescallus autem, terras, quas occupavit, castris memorialibus præmunivit, et diruta reparavit. Tandem vero rex Angliæ cum exercitu partes illas adiit, et Leulinum ab obsidione cujusdam castri ammovit. Qui per archiepiscopum Cantuariensem sollemniter extitit excommunicatus, quia regnum Angliæ contra protectionem domini Papæ temere perturbavit. Tandem vero, cum guerram sustinere non posset, de pace tractavit; inprimis jurans, quod pareret mandatis ecclesiæ, per archiepiscopum extitit absolutus; et sic composuit sub hac forma: quod rex Angliæ retineret Montem Gumeri cum castro et districtu ejus; et Marescallus retineret terras quas occupaverat, exceptis solis illis terris quas Leulinus in principio guerræ possederat ut feodum et hæreditatem: Leulinus etiam repararet castra Fulconis, quæ contra pacem regis dissipaverat, et dicto Fulconi restitueret; jacturam etiam pauperum pro viribus restauraret.

A.D. 1223. Skirmish.

Excommunication of Llewellyn.

Peace arranged.

Postmodum vero, regis exercitu recedente, baronibus apud Londoniam convocatis, de mandato domini Papæ et assensu baronum provisum est, et provisio publicata, quod ipse rex haberet legitimam ætatem quantum ad liberam dispositionem de castris et terris, et gwardiis suis; non autem quoad hoc ut in placito posset ab aliquo communiri.

The king declared to be of age, as far as certain things are concerned.

Interea comes Cestriæ et comes de Albamara,[1] et Falcasius, et Briennus de Insula, et eorum complices armata manu ex improviso voluerunt turrim Londoniarum furtive surripere. Sed rege approximante, est dissipatum eorum consilium; et in proposito deficientes, usque ad burgum de Waltham retrorsum

Intended attack on London by certain barons;

[1] William de Fortibus.

A.D. 1223. abierunt. Et sic per evidentiam hujus operis eorum seditione patefacta, Stephanus Cantuariensis archiepiscopus, cum multis suffraganeis suis, qui tunc præsentes Londoniis fuerant, misit nuntios pacis ad barones memoratos, ut venirent ad regem, de tanto excessu satisfacturi, et domino suo reconciliandi. Qui, cum coram rege venissent, dixerunt unanimiter, se nihil contra regem fecisse, nec facere velle; sed modis omnibus oportere Hubertum de Burgo, justitiarium vocatum, ab administratione amoveri, tanquam thesauri regis dissipatorem, et populi oppressorem. Justiciarius vero tunc præsens, his auditis indignatus, in verba contumeliosa prorupit, et in Petrum, Wintoniensem episcopum, omnium culpam refundere volens, ipsum vocavit regis et regni proditorem; et omnia mala, quæ evenerant regis Johannis et regis Henrici temporibus, asseruit per ejus malitiam esse patrata. Dictus autem episcopus, pro malis mala refundens, comminatus est, quod si deberet expendere quicquid haberet, ipsum justiciarium a potestate sua faceret amoveri: et de medio consurgens cum complicibus suis superius nominatis, murmurando recessit.

their object being to remove Hubert de Burgh.

His charges against Peter de Rupibus, bishop of Winchester.

Instante vero Natali Domini, apud Northamtoniam ipsum Natale celebrare disponunt, et magnum ibidem faciunt apparatum. Quod ut rex audivit, jussit ibidem Natali Domini necessaria præparari. Scismatici autem hæc attendentes, usque Leycestriam diverterunt. Quibus recedentibus, venit rex Northamtonam, et cum eo dominus Cantuariensis archiepiscopus, et tot episcopi, et comites, et barones, et milites armati, quod nec in diebus patris sui, nec postea, dinoscitur tale festum in Anglia celebratum. Quinto etiam die Natalis Domini, dicti scismatici ad regem venerunt, et ad communicationem et comminationem domini Cantuariensis, tam dicti scismatici, quam qui ex parte regis fuerant, in manu domini regis omnes wardias suas resignarunt. Et sic festo dissoluto, amici regis cum magno tripudio et inimici ejus cum multa confusione recesserunt.

Christmas kept with great solemnity at Northampton. 23.

The barons yield.

A.D. 1223. War in Ireland.

Eodem anno, terminata guerra Gwaliæ, Hugo de Lacei clam transfretavit in Hiberniam. Et cum Walterus de Lacey, frater suus, esset dominus terræ de Midta,[1] dictus Hugo, collecto exercitu de terra fratris sui, movit gwerram in ea parte Hyberniæ quæ ad regem Angliæ pertinebat, ita quod fere usque ad Divilinum pervenit. Et sic Dublinensis[2] archiepiscopus, tunc in partibus illis regis justiciarius, coactus est ab eo treugas emere usque ad sequentem æstatem, quoniam de subito et furtivo adventu Hugonis non fuerat præmunitus.

John de Brienne in England.

Eodem anno rex Ierosolimitanus in Angliam venit, et a rege Angliæ et Cantuariensi archiepiscopo, tam Cantuariæ quam Londoniis solemniter et honorifice susceptus est. Sed ideo munera pauciora data sunt illi, quia dissuasit regi Franciæ jura[3] regis Angliæ reformare.

Eodem anno mortui sunt Symon Exoniensis episcopus, Willelmus Coventrensis episcopus, Radulfus Hareng justiciarius, Radulfus abbas de Wemuster, Rogerus de Esseburna.

Agreement about the lands of John de Nerbone.

Anno ab incarnatione Domini MCCXXIV., anno regis octavo, formatum est cirografum in curia regis, inter priorem de Dunstaple et Willelmum filium Baldewini, de terra Johannis Nerbonensis.

Agreement about Harlington church.

Eodem anno formatum est cirografum inter priorem de Dunstaple et Ricardum Pirot, super ecclesiam de Helingedune.

Quarrel between the students at Dunstable and the townsmen.

Eodem anno, magistro Ricardo de Stanford regente scholas Dunstapliæ, orta est rixa inter burgenses et scholares, ita quod, multis vulneratis hinc inde, unus burgensis inventus letifere percussus. Quo post paucos dies obeunte, Robertus clericus de Sirinctone ab uxore defuncti accusatus, priusquam deprehendi posset aufugit.[4] Autumno vero sequenti, dictus Ricardus

---

[1] *i.e.* Meath.
[2] Henry of London.
[3] *jura*] juara, MS.
[4] *aufugit*] affugit, MS.

A.D. 1224. factus est canonicus Dunstapliæ; et Johannes de Maldona.

The truce with France at an end, June 9.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, defecerunt treugæ inter reges Franciæ et Angliæ. Rex autem Franciæ volebat dictas treugas elongari in decem annos; sed concilium regis Angliæ non consensit nisi in treugas quatuor annorum. Et ob hoc rex Franciæ profectus in Pictaviam, recepto homagio comitis de Margia,[1] et datis treugis unius anni vicecomiti de Tuardo,[2] primo obsedit et cepit castrum de Niorz; postmodum sine omni obsidione subjecerunt se illi castrenses de Sancto-Johanne-Evangelista. Quo capto, profectus est ad Roscellam, in quo, præter loci incolas, fuit vir nobilis Savaricus de Mauleun cum septuaginta militibus, et Ricardus de Grai, et Galfridus de Nevilla cum sexaginta militibus missis a rege Angliæ. Qui cum incolis castri exierunt obviam regi Franciæ, et multos Francos interfecerunt, et ibidem aliquos de suis perdiderunt. Tandem vero rex castrum obsedit cum tribuchettis et petrariis et magunellis et machinis infinitis. Qui vero interius fuerant, machinis contra machinas oppositis se viriliter defenderunt.

Capture of Niort and S. Jean d'Angely.

Defence of Rochelle by Savary de Mauleon.

Henry de Braibroc, the justiciary, imprisoned in Bedford castle by William de Breauté.

Siege of Bedford castle.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, dum rex cum clero et baronibus regni apud Norhamtone de succursu Pictaviæ tractaret, Willelmus de Breaute, de assensu Falkasii fratris sui, cepit Henricum de Braibroc, tunc justiciarium domini regis in banco, et in castro Bedefordiæ detinuit in prisona. Quod rex graviter ferens, suspenso Pictaviæ succursu, obsedit Bedefordiam; in cujus auxilium venit Cantuariensis archiepiscopus, cum episcopis et abbatibus suffraganeis: et insuper concesserunt ei caruagium, scilicet dimidiam marcam de singulis carucis dominicis, et duos solidos de singulis carucis tenentium suorum, et duos operarios de singulis hidis ad machinas exercendas. Sed, ne hoc traheretur alias in servitutem, dominus rex fecit eis cartas

[1] Hugh de Lusignan.

[2] Aimeri, viscount of Thouars.

de futuri temporis immunitate. Interim autem Falkasius se subtraxit, in terra comitis Cestriæ moram faciens. Sed idem comes [1] et episcopus Wintoniæ,[2] et comes de Aubemarlia,[3] et Willelmus de Cantilupo, et Briennus de Insula, et Petrus de Malo-lacu, cum eorum satellitibus exercitum regis ficte secuti sunt, sed verbis et operibus omnibus se suspectos reddiderunt. Tandem vero, cum episcopus Wintoniensis et comes Cestrensis viderent se a secretioribus consiliis regis exclusos, occasionem quærentes ab amico, ad propria diverterunt. Interim vero, ruina castri imminente, et episcopo Cestriæ [4] nuntio regis mediante, rediit comes ad regis curiam, et Falcasius [5] usque ad Norhamtonam. Quo ibidem existente sub conductu regis, et Martino de Pateshulle et archidiacono Bedefordiæ [6] inter regem et ipsum de pace tractantibus, captum est castrum sub hac forma. Ex parte orientali fuerat una petraria, et duo maggunella, quæ cotidie turrim infestabant. Et ex parte occidentis erant duo maggunella, quæ turrim veterem contriverunt. Et unum maggunellum ex parte australi, et unum ex parte aquilonari, quæ duo in muris sibi proximis duos introitus fecerunt. Præter hæc erant ibi duæ machinæ ligneæ arte fabrili supra eminentiam turris et castri erectæ, ad opus balistariorum et exploratorum. Præter hæc, erant ibi pleræque machinæ, in quibus tam balistarii quam fundibularii in insidiis latitabant. Præterea erat ibi machina, quæ vocabatur Cattus, sub qua fossores subterranei, qui mineatores appellantur, ingressum et egressum habebant, dum muros turris et castri suffoderunt. Captum est autem castrum per quatuor insultus. In primo capta est barbecana, ubi quatuor aut quinque forinscci sunt occisi. In secundo capta est forinseca ballia, in qua plures occisi sunt; in qua nostri lucrati sunt equos

A.D. 1224. Siege of Bedford castle.

f. 23 *b*.

After storming the outer bail, the people of Dunstable

[1] Ranulph Blundevil.
[2] Peter des Roches.
[3] William de Fortibus.
[4] Alexander de Stavenby.
[5] *Falcasius*] Falsacius, MS.
[6] John Houghton.

A.D. 1224. acquire considerable plunder.

cum ernasiis, loricas, et balistas, boves et bacones et porcos vivos, et alia multa quorum non est numerus. Domos autem cum blado et fœno qui intus fuerant combusserunt. In tertio insultu cecidit murus juxta turrim veterem per mineatores, ubi per ruinam ingressi sunt nostri, et per grave periculum interiorem balliam occuparunt. In qua occupatione multi de nostris perierunt. Decem etiam ex nostris turrim ingredi cupientes, inclusi sunt et ab inimicis retenti. Ad quartum vero insultum, in vigilia Assumptionis, circa vesperas, suppositus est ignis turri per mineatores, ita quod fumus prorupit in habitaculum turris ubi hostes erant; et fissa est turris, ita quod rimæ in latum apparebant. Et tunc hostes, de salute sua desperantes, uxorem [1] Falconis, et omnes mulieres cum ea, et H[enricum] justiciarium regis, cum aliis militibus quos prius incluserant, sanos et incolumes exire permiserunt, et seipsos mandato regis subjecerunt, vexillum regis in summitate turris [2] collocantes: et sic sub custodia regis nocte illa in turri permanserunt. Mane vero sequenti, ante tribunal regis exhibiti, et per episcopos ab excommunicatione absoluti, ad mandatum regis et justitiarii sui suspensi sunt in patibulis octoginta et plures. Tres vero ad preces principum rex indulsit Templariis, ut in habitu suo in Terra Sancta Domino militarent. Capellanus vero castri archiepiscopo liberatus est, per forum ecclesiæ judicandus. Quantus vero thesaurus, et quam multiplicia armamenta et victualia in turri reperta sunt, facile non est enarrare. Et sic abierunt in dispersionem quoscunque habuit Falco in Anglia, sine mobilibus sive immobilibus.

The women and the captured justiciary, &c., sent out of the castle. Its surrender.

Fawkes de Breauté brought to the king and de-

His autem peractis, ductus est Falco Bedefordiam cum paucis ipsum comitantibus; sui autem absoluti sunt, ipso in executione manente donec restitueret

[1] Margaret, daughter of Warin Fitzgerold, widow of Baldwin, earl of Albemarle.

[2] *turris*] regis, MS.

regi castrum de Plumtone,[1] et castrum de Stokes-Curci, et vasa aurea et argentea, et pecuniam quam habebat; et ideo Londoniam ductus est. A.D. 1224. prived of his castles and possessions.

Interim vero jussum est vicecomiti turrim et balliam exteriorem demoliri; interior vero ballia, amotis propugnaculis et fossatis undique explanatis, Willelmo de Bellocampo ad inhabitandum remansit. Lapides autem concessi sunt canonicis de Neuham et de Chaldewelle, et ecclesiæ Sancti Pauli Bedefordiæ. Falco vero postmodum Londoniis absolutus est, et quia crucesignatus erat, permissus est abire Romam; et mare transiens, et applicans apud Fescampum, a balivis regis Franciæ detentus est. Tandem, Pascha sequenti a carcere liberatus, Romam adiit, et literas valde affectuosas ad regem impetravit de recuperandis uxore et terris suis. Unde rex cum baronibus suis rescripsit domino Papæ proditionem ipsius; et sic passus repulsam, Trecas abiit, et ibi per annum moram faciens licentiatus est a regno Franciæ, quia noluit facere homagium regi. Tandem Romam rediens, cum multa instantia impetravit uxorem cum patrimonio sibi restitui, per literas ad judices delegatos; et sic multis debitis oneratus ab urbe rediens, apud Sanctum Ciriacum diem clausit extremum.

The tower of Bedford castle destroyed; the inner bail given to William Beauchamp.

Fawkes de Breauté absolved in London, and goes to Rome.

He goes to Troyes,

returns towards Rome,

and dies at S. Ciriac.

Eodem anno Robertus Passelewe et R[obertus] de Cantia pro comite Cestriæ et sibimetipsis profecti sunt Romam, præstito tamen prius juramento, quod nihil contra regem vel regni commodum postularent. Romam vero venientes, instanter petierunt, quod legatus in Angliam mitteretur, qui regem cogeret dictum comitem et suos inprisos ad familiare regis consilium admittere, et custodiam castrorum suorum eis restituere, eo quod patri suo tempore guerræ fideles extitissent. Sed archidiacono Bedefordiæ[2] et magistro A. cancellario archiepiscopi viriliter resistentibus, frustrata est spes eorum,

f. 24.

R. Passelew and R. de Kent go to Rome for Ranulf Blundevil.

[1] Plympton.

[2] John Houghton.

A.D. 1224. ita quod sine honore redierunt; eo quod prædicti nobiles, qui fideles aliquando videbantur, in destructionem regis et regni conspiraverant.

The justices itinerant at Dunstable, June 9. Conviction of Fawkes de Breauté.

Eodem anno, in octavis Pentecostes, fuerunt justiciarii itinerantes apud Dunstaple. Ubi Falchasius de triginta-quinque saisinis convictus est. Et ideo commotus ad iram, justiciariis recedentibus, posuit insidias; et tunc mandato ejus captus est H[enricus] de Braibroc; unde multa mala prodierunt.

Quarrel between Coventry and Lichfield respecting the election of the bishop. Election of Geoffrey, prior of Coventry, which is quashed. The Pope appoints Alexander de Stavenby.

Eodem anno orta est dissensio inter Coventrensem et Lichefeldensem ecclesias super electione episcopi. Ita quod post appellationem Lichfeldensium, Coventrenses abbatem suum in episcopum elegerunt. Sed pro dicta appellatione, per dominum Cantuariensem cassata fuit electio memorata. A qua cassatione monachi sedem Apostolicam appellaverunt. Monachis autem appellationem prosequentibus, et canonicis resistentibus, concordia talis intercessit; quod summus Pontifex de assensu partium, dedit eis magistrum Alexandrum in episcopum, salvo jure utriusque ecclesiæ. Qui circa festum Sancti Jacobi venit in Angliam consecratus, a rege et clero et populo honorifice susceptus.

Marriage of John de Brienne and Berengaria of Castile.

Eodem anno rex Jerusalem duxit in uxorem filiam regis Castellæ, sororem uxoris Lodowici regis Franciæ, et neptem regis Angliæ.

Death of William de Albini, E. of Arundel.

Eodem anno obiit comes de Arundel; et H[ubertus de Burgo] justiciarius custodiam comitatus sui suscepit.

Raymond VII. of Toulouse.

Eodem anno obiit rex Arragonensis,[1] cujus sororem et hæredem[2] habuit comes Tholosanus; qui Romanæ ecclesiæ plenarie se subjecit, et ejus mandatis parere juravit, maxime circa hæreticorum expugnationem et unitatis fidei conservationem, et circa succursum Terræ

[1] *i.e.* Pedro II., though his death at the battle of Muret took place in 1213, as mentioned above, p. 39.

[2] Sanchia.

Sanctæ; et ita plene reconciliatus est. Unde rex Franciæ, qui terram Albigensium invadere disposuerat, in Pictaviam cum expeditione divertit. Ubi primo cepit castrum de Niorth, secundo castrum Sancti Johannis Evangelistæ. Deinde obsedit Rokellam, quam per dolum Saverici de Mauliun sibi subjugavit, qui simulabat [se] amicum regis Angliæ; et ideo interius constitutus, dissolvit corda bellatorum, et [ad] deditionem castri majoris partis animos provocavit, salvis libertatibus et liberis consuetudinibus castrensium, et salvis militibus regis Angliæ et hernasiorum qui intus fuerant constituti. A.D. 1224. Capture by Louis VIII. of Niort and S. Jean d'Angely [repeated from above, p. 86].

Anno ab incarnatione Christi MCCXXV. Willelmus Marscallus junior duxit in uxorem sororem Henrici, regis Angliæ. Et cum ea tempestate Hugo de Lasci, dimissa legitima uxore, adulteram assumpsisset, et in Hiberniam tendens, quædam castra, amicei nomine simulato, occupasset, et tenseriam de Hibernia usque ad civitatem Dublinensem extorsisset, zelo zelatus est dictus Marscallus, et accincto gladio fortitudinis, in manu forti et brachio extento tendens in Hiberniam, irruit in Hugonem, et castra, ab eo furtive subrepta, obsedit, et ipsum de loco in locum fugavit, donec abrupta montium et nemorum densitates sibi assumeret in asilum. Tandem, videns se resistere non valere, castra sua Marscallo reddidit, et se misericordiæ regis subjecit. Et sic[1] W[illelmus] Marscallus, sicut domini regis justiciarius, totam Hiberniam fidelitati et paci domini regis Angliæ subjecit, et de universis ad nutum suum disposuit. Marriage of William Marshall the younger and the princess Eleanor. Hugh de Lacy (Lord of Ulster) attacked by William Marshall. All Ireland subdued.

Interea misit H[ugo] de Lasci in Angliam, sub ducatu Johannis Marscalli, ad regem, cum litteris supplicatoriis, ut sic eum in gratiam suam admitteret, quod alii æmuli regis ejus exemplo facilius ad similia provocentur. Qui veniens ad regem, infra octo dies Hugh de Lacy sues for pardon.

[1] MS. inserts *cum*.

A.D. 1225. non vidit faciem ejus. Fuerat enim excommunicatus de mandato domini Papæ per archiepiscopum Dublinensem,[1] quia regnum Hiberniæ temere perturbavit. Sed tandem vices suas commisit domino Cantuariensi, qui
f. 24 b. dictum H[ugonem] secundum formam ecclesiæ a vinculo
He is absolved. excommunicationis absolvit; sed apud regem tunc nihil aliud impetravit. Reverso vero Willelmo Marescallo ab Hibernia, ad instantiam ipsius dedit rex dicto H[ugoni] ducentas marcas de scaccario suo, donec ube-
Gifts of the king to W. Marshal. rius provideret. Idem etiam rex dedit dicto Marscallo Lutonam, et omnes alias terras, quas idem Marscallus Falcasio quondam stulta prodigalitate contulerat. Et ita recuperavit quod prius stulte donavit.

Embassy to Rome to complain of Louis VIII. for invading Poitou. Eodem anno misit rex Romam nuntios elegantes, de rege Franciæ conquerentes, quod Pictaviam et alias terras regis Angliæ, vassalli ecclesiæ Romanæ, temere præsumpsit invadere; eas reddere contradicens, non obstante eo, quod, præsente et non contradicente procuratore regis Franciæ et aliorum principum Christianorum, de communi consilio provisum fuit ab ecclesia Romana et statutum, quod guerræ Christianitatis deberent vel finali concordia terminari, vel longa treu-
Threats of Louis VIII. against England. garum interpositione suspendi. Quod cum rex Franciæ per exploratores suos didicisset, comminatus est Anglis, quod non solum terras habitas retineret, verum etiam Angliam infra paucos dies adquireret, velut terram sibi juratam, et cujus hæredem legitimum penes se habebat. Statimque misit litteras regias ad omnes partes maritimas, promittens tum nautis quam aliis belligeris, tam Francis quam Anglis, hæreditates, libertates, et donaria multa, omnibus qui sibi vellent in his negotiis adhærere. Asseruit etiam, se fore securum de Anglia, tum quia rex puer et pauper erat, tum quia nobiliores regni eum securum fecerant de regno, ei tradendo per obsides et instrumenta. Quod rex Angliæ audiens

[1] Henry of London.

timuit; et inito consilio cum fidelibus suis, partes maritimas præmunivit, et in insulas adjacentes exercitum misit, et a Quinque Portibus obsides accepit. Tandem generali colloquio Lundoniis celebrato, petiit rex a baronibus suis pro regni defensione auxilium generale. Barones vero, vice versa, libertates quasdam exigerunt a rege Johanne concessas et ab ipso rege postmodum confirmatas, licet nondum, balivis suis impedientibus, servatas. Post multas vero sententiarum revolutiones, communiter placuit, quod rex tam populo quam plebi libertates, prius ab eo puero concessas, jam major factus, indulsit. Et vice versa, archiepiscopi, episcopi, comites, barones, et viri religiosi ipsi regi in tanto discrimine quintam-decimam mobilium suorum liberaliter concesserunt. Quod quia clerici sæculares non admiserant, impetravit rex literas domini Papæ ad clerum Angliæ generales, de auxilio competenti ei conferendo, secundum beneficiorum suorum facultates.

A.D. 1225.

Parliament in London. The king asks aid for the defence of the kingdom; the barons demand the liberties granted by king John.

Eodem anno, regni [1] regis nono, habuimus duas misericordias de nova disseisina a scaccario; scilicet a Johanne Juvene, et Alexandro fratre suo, de itinere Henrici de Braibroc et sociorum ejus.

Two fines.

Eodem anno inrotulata est in rotulo regis conventio facta inter nos et magistrum Rogerum de Neuport, de terra de Seginhou in v. septimanas post Pascha.

Land at Segenhoe.

Eodem anno factum est cirografum inter nos et monachos de Wuburne, super quietancia thelonei in foro de Dunstaple. Pro qua dederunt nobis octo marcas; et magister Simon Bubelin pro eis annuum redditum trium solidorum.

Agreement between the priory and the monks of Woburn.

Eodem anno obiit Johannes episcopus Eliensis; et substitutus est ei archidiaconus Norwicensis.

Geoffrey de Burgh bishop of Ely.

Item obiit E. prior de Newinham; [2] et substitutus est ei Herveius, prior de Oseneia.

---

[1] *regni*] regno, MS.

[2] *i.e.* Newenham, in Bedfordshire.

A.D. 1225. Item obiit prior de Sancto Neotho.[1]

Item prior de Huntedone.

Item prior de Suerc.[2]

Item Hugo Bigot comes; cujus uxor,[3] scilicet soror Marscalli, statim nupsit comiti Warenniæ.[4]

Item obiit Johannes de Bovilla; [item] Robertus de Ferariis.

Item prior de Risselep, et Theobaldus de Waloines.

Prince Richard made a knight, and goes into Gascony.

Eodem anno, per mandatum regis, Ricardus frater ejus cum magna solemnitate miles factus, cum Willelmo comite Saresbiriæ patruo suo, et multis militibus et magno thesauro, profectus est in Gasconiam; et ab archiepiscopo[5] et civibus Burdigalensibus honorifice receptus est. Et statim se subjecit ei provincia illa, exceptis duobus castris a rege Franciæ præoccupatis; quorum unum[6] cepit dictus Ricardus infra tres menses; alterum vero, quod vocatur Reola, cepit post novem menses: ita quod exteriorem munitionem cepit congressione bellica. Quo facto, interior munitio sine conditione se reddidit, ubi dictus R[icardus] multa spolia dicitur adquisisse. His tamen comes Saresbiriæ non interfuit.

The province reduced.

Bregerac and La Reole taken.

An impostor, pretending to be the late emperor Baldwin, appears in Flanders.

Eodem anno miles quidam simulans se comitem Baldewinum, qui quondam imperator Græciæ fuerat constitutus, a multis in Flandria receptus est in dominum. Et per multa argumenta intersignorum et cicatricum corporis, pro vero domino fere ab omnibus est approbatus, et quingentis militibus stipatus, ita dominabatur in Flandria, quod comitissa filia sua,[7] quæ noluit eum in patrem agnoscere, non potuit ei resistere; sed com-

---

[1] William.

[2] If this is S. Mary Overey, Southwark, the prior is probably Robert de Oseney, who is mentioned as dying in 1223 in the Monasticon. It may, however, be Southwyke, in Hampshire.

[3] Maud, daughter of William Marshal, earl of Pembroke.

[4] William.

[5] William II.

[6] Bregerac: v. Wend. iv. p. 102.

[7] Jane, countess of Flanders.

pulsa ad regem Franciæ fugere, pro multa pecunia ei data ejus auxilium habitura. Unde rex mandavit dicto comiti quod ad eum accederet, tanquam avunculus ad nepotem, omnimodum honorem recepturus si verba sua condigna assertione probaret; et si forte timeret Parisius accedere, saltem ad marchiam communem regi occurrere non tardaret. Quo cum venisset et minus efficaciter regi fidem de persona sua faceret, metuens capi, unius noctis spatium ad deliberandum petiit. Quo ei concesso, media nocte sequente aufugit. Mense vero sequenti in marchia Teutoniæ interceptus est, et multis tormentis cruciatus, et in majoribus burgis Flandriæ in eculeo extensus est, et duo canes hinc inde suspensi. Tandem vero de nocte, ad mandatum comitissæ, capite truncatus occubuit. Populares tamen usque hodie credunt ipsum verum comitem fuisse Baldewinum, et per invidiam filiæ fuisse occisum; unde multa miracula in locis suæ passionis postmodum acciderunt.[1] A.D. 1225. f. 27. He is tortured and put to death.

Eodem anno Rogerus de Cantilupo, miles nobilis de Esexsia, accusatus est de pace regis infracta; et duello convictus, et tandem suspensus. Et filii ejus exhæredati et utlagati. Roger de Cantilupe convicted of treason, and hanged.

Et in eadem æstate, per omnes provincias Angliæ, latrones adeo abundabant; et non solum transeuntes bonis spoliabant, sed etiam innocentes occidebant. Ita quod nemo securus in villis dormiebat, neque de burgo in burgum tutus incedebat. Ob quam cladem sedandam, missi sunt justiciarii itinerantes per omnes provincias Angliæ pro novis dissaisinis, et carceribus vacuandis, et pro hominibus de malo recto puniendis. Qui per Angliam multos suspenderunt; et in eorum adventu infiniti aufugerunt, patriam relinquentes. Quo tempore, in nostro comitatu justiciarii fuerunt Simon de Ales[2] et Ricardus Duchet. Great amount of robbery in England. The justices itinerant go through the country, and many robbers are hanged.

[1] Vide Matt. Par., p. 322; Coxe, Append. ad Wendov., p. 234.

[2] *i. e.* Simon de Hale.

A.D. 1225. Confirmation obtained by fine of various lands. Writs in the king's bench.

Eodem anno per finem factum impetravimus confirmationem Willelmi Marescalli de terra de Chaltone, et confirmationem Willelmi de Abrincis de terra de Wrthinge; et cirographum recepimus in curia regis contra monachos de Wuburne de theloneo, item aliud cyrographum contra Hugonem de Gornath de terra de Hoctone.

Murder of Engelbert, archbishop of Cologne.

Eodem anno archiepiscopus Coloniensis, imperatoris justiciarius, interfectus a quodam consanguineo suo et vassallo, in insidiis; quia archiepiscopus dimittere noluit satellites illius militis, qui quoddam monasterium fuerant deprædati.

Affairs of Denmark.

Eodem anno, cum rex Daciæ [1] ducem Saxoniæ [2] in bello cepisset, et partem terræ suæ pro liberatione sua ei dedisset, et de parte residua ei homagium fecisset, rex ille quievit in Domino. Cui filius suus [3] miles ætatis adolescentis, volens sibi baronum suorum gratiam comparare, solemne festum celebravit. Ad quod archiepiscopos et episcopos, comites, magnates, et nobiles, et ducem nominatum [4] inter cæteros invitavit et præ omnibus in convivio ei honorem exhibuit. Festo vero finito, volens tantam multitudinem declinare, assumpto secum duce præfato, in quandam insulam [5] divertit navigio galearum. Ubi, præter pocula patriæ, tantum unum vini dolium invenit. Rex vero tanto magis duci inebriando intendebat, quanto paucioribus intendere habebat. Dum vero ipsum inebriare nitebatur, ipsemet inebriatus est, et multi de familia sua cum eo. Unde factum est, ut, dum ipse et sui crapulati a vino sopirentur, dux cum familia sua galeas regis mari submersit, et vigilem regis interfecit, et regem dormientem, pannis propriis involutum, in galeas suas injectum, in

Seizure of Waldemar II., king of Denmark, by Henry, count of Schwerin.

---

[1] Canute VI.

[2] This is an error for Adolph III., count of Holstein.

[3] Waldemar II.

[4] An error for Henry, count of Schwerin.

[5] Lyæ.

provinciam suam propriam asportavit. Quo comperto, et per magnates regni congregato concilio, quidam miles strenuus, consanguineus regis et hæres, factus est dux exercitus omnium amicorum regis. Qui terram dicti ducis invasit, et tum rerum deprædatione, tum villarum incendiis, tum castrorum occupatione, duci damna intulit infinita. Dux autem quandam arcem inexpugnabilem habebat, in qua cum rege furato residebat. Et licet de corpore suo sibi non timeret, rerum tamen damna non patiens, obtulit primatibus regis, si vellent cum exercitu in Daciam remeare, ipse reduceret eis regem eorum cum magno honore. Et juravit quod statim regem eorum interficeret, si hoc facere recusarent. Et tunc omnis exercitus rogavit ducem Daciæ, quod cum conditione præmissa ad propria remearet. Dux autem ad hæc respondit, "Quamvis sciam, quod animo "fallendi hæc proferat; tamen ne videar magis regnum "quam vitam ejus diligere, faciam quod hortamini." Et sic exercitu redeunte, et duce veritatem prophetante, delusæ fuit simplicitas popularis. A.D. 1225.

Eodem anno multiplicata sunt miracula apud veram crucem de Bromholm, quæ fuerat Baldewini, imperatoris Constantinopolitani; et quam ab eo accepit quidam capellanus suus Anglicus, et eam in Angliam attulit, et loco contulit memorato. Miracles at Bromholm.

Eodem anno Viel del Engaine, Radulfus de Brai, et Willelmus filius Elye, accusati sunt de crimine læsæ majestatis, a quodam milite Ricardo filio Nigelli. Unde apud turrim Londoniæ incarcerati fuerunt. Sed quia dictus Ricardus fuit infamis, et carcerem apud Oxoniam fregerat, et hoc crimen detegere per dimidium annum distulerat, ab accusatione repulsus est, et damnatus ut equis distractus suspendio traderetur. Et sic accusati liberi abierunt. Accusations of treason.

Eodem anno, coram Romano legato Franciæ de mandato Honorii Papæ, orta contentione inter episcopum Quarrel between f. 25 *b.*

A.D. 1225. the bishop and the university of Paris.

Pari[si]ensem [1] et cancellarium suum ex una parte, et universitatem scholarium ex altera; per diffinitivam sententiam legati damnatum et fractum est sigillum universitatis, et similiter ipsius privilegia condemnata. Unde scholares moti excanduerunt in legatum, et opprobria ei intulerunt. Quos dum famuli legati repellere vellent, percutere famulos cœperunt, ita quod plerique hinc inde erant vulnerati, quidam etiam interfecti. Interim etiam legatus recepit se in palatium episcopi, et misit ad regem, qui tunc præsens fuerat in urbe, pro auxilio. Sed scholares interim ostia palatii confregerunt; et dum irruentes in palatium, ostium cameræ et capellæ frangere niterentur, in turrim palatii legatus ascendit. Et ecce! familia regis superveniens, et legatum a manibus eorum liberavit, et centum quadraginta scholares, infra januam episcopi inventos, vinculis et carceribus mancipavit. His autem omnibus magistri et scholares Angliæ nec interfuerunt, nec tantæ præsumptioni consenserunt. Legatus autem in hujus sceleris fautores hujusmodi sententiam promulgavit: quod magistri nec ibi nec alibi de cætero legerent; beneficiati beneficia habita et spem habendi alia perderent; ordinati perpetuo suspenderentur. Et quibusdam, qui gravius excesserant, pœnas intulit graviores.

The English fleet stopped in Rochelle roads by Savary de Mauleon.

Eodem anno classis regis Angliæ, quæ duxerat magnum thesaurum ad Ricardum, fratrem regis, in Gasconiam, completo nuntio, studuit remeare. Quæ cum in directum Rochellæ venisset, pro defectu venti procedere non potuit. Quam cum Savaricus, custos partis maritimæ, vidisset, et, galleis suis intercurrentibus, quod naves Angliæ essent didicisset, mandavit eis quod ad portum venirent, et tam res quam corpora sua redi-

[1] Bartholomew.

merent; quod si nollent, minatus est quod caperet et interficeret universos. Illi autem metuentes, obtulerunt ei primo sexaginta marcas, postea centum, postea ducentas. Dum vero nuntii talia referrent Savarico, et ipse oblata non acceptaret, jussit navigia præparari. Sed ecce, ventus sub Austro succrevit, et qui in classe fuerunt vela subvexerunt, et prospere procedentes nec obolum dare voluerunt. Cum autem in directum Britanniæ venissent, invenerunt navim maximam de Baiona cum mercibus oneratam decem milia marcarum appreciatis, quam violenter ceperunt, et multos de rebellibus occiderunt, et navem captam ad portum Swhamtoniæ duxerunt. Rex vero, quia magna pars mercium fuerat mercatorum Franciæ, cum quibus treugas habebat, jussit merces sub justa æstimatione facta per cives Londonienses retineri.

A.D. 1225.

He refuses their offers; but the wind shifts, and they escape, and take a large vessel of Bayonne.

Eodem anno evicimus decimas de fœnis et molendinis contra Simonem de Litlingtona, et Johannem Juvenem, et multos alios.

Anno ab incarnatione Domini MCCXXVI. Missus est a sede Romana magister Otto in Angliam, qui petiit a singulis cathedralibus ecclesiis unam præbendam meliorem post primam, et ab abbatiis et prioratibus beneficium competens; et donec illud vacaret, beneficium competens de cameris ad sustentationem ministrantium summo Pontifici. Et similes nuntii missi sunt in Franciam, et alias provincias. Et responsum est concilio comprovinciali, Londoniæ convocato, quod tales redditus non conferet Cantuariensis provincia sine concilio generali et assensu patronorum suorum; aliæ vero provinciæ non dissimiliter responderunt.

Otho sent as legate into England.

Eodem anno comes Salebiriæ rediens a Gasconia naufragium passus est, ex directo Britanniæ. Ita quod vix vivus evasit tum a mari, tum a manibus inimicorum suorum. Tandem in Angliam veniens, post paucos dies, diem clausit extremum.

William de Longespée wrecked.

His death.

A.D. 1226. Eodem anno obiit Ricardus Dunelmensis episcopus; [et Simon] abbas Radinges.

Vicarage of Patshull.

Eodem anno collata est vicaria de Patehulle Roberto clerico. Et datus est nobis boscus de Wodenhale, a Rogero capellano de Yvingho.

Wood of Wodenhale.

Writ obtained from the king's bench respecting Houghton lands.

Eodem anno factum est cyrographum de terra de Hoctone, in curia regis, inter nos et Hugonem de Gornaco, et Willelmum de Cantilupo, et alios dictæ terræ detentores. Et tunc cœpimus ædificia facere super terram prædictam.

f. 26.

Eodem anno facta est concordia inter Leulinum et Willelmum Marescallum et comitem Cestriæ.

Eodem anno obiit Pandulfus Norwycensis episcopus, cui substitutus est magister Thomas de Flamvilla.

Item obiit abbas Sancti Augustini Cantuariæ.[1]

Item abbas de Burgo.[2]

Eodem anno Galfridus de Heketone factus est prior de Esseby.[3]

The legate Romanus sent to Louis VIII. to make him restore Normandy, &c., to England.

Eodem anno Romanus cardinalis, Apostolicæ sedis legatus, in Franciam missus, ut moneret Lodovicum regem ut restitueret Henrico, regi Angliæ, Normanniam, Andegaviam, et Aquitaniam; qui habito consilio cum Johanne rege Ierosolimitano, et cum aliis baronibus suis, respondit, quod non redderet Anglis unum pedem terræ, quem Philippus pater suus ei in morte dimisit.

His answer.

Council of Bourges. Message to Raymond of Toulouse.

Legatus vero, hoc negotio sic intermisso, transtulit se totum ad causam Albigensium; et Bituris celebrato concilio, monuit comitem Tholosanum, ut cum omnibus suis rediret ad fidem catholicam; et terram Albigensium restitueret Amarico de Monteforti, quam Romana ecclesia ei contulerat, et de qua fuerat (prætermisso juris ordine) spoliatus.

His answer.

Comes vero respondit, "Nos fidem "catholicam tenemus; si quis vero hæreticus in terra

[1] Hugh.
[2] Alexander de Holdernesse.
[3] *i.e.* Canons' Ashby.

" nostra inventus fuerit, volumus ut confundatur ; ita A.D. 1226.
" tamen ut justus pro impio non pereat. Ego vero hæ-
" reditatem meam alteri non dabo, quam bellica clade
" perdidi, et ea cessante juste recuperavi. Veruntamen
" pro bono pacis, tria milia marcarum ei numerabo."
Legatus itaque cepit alium diem inter partes, sub spe
pacis, ad plenius deliberandum super his. Interim Louis VIII. buys from Aimeri de Montfort his rights in the country of the Albigeois.
autem rex, de consilio legati, data pecunia Almarico,
emit ab eo totum jus et chartas quas habebat de terra
Albigensium. Quo facto, motus spiritu cupiditatis, sive
spiritu pietatis, Deus scit, sanctificavit supra eos prælium,
quasi contra hæreticos. Ita quod tum metu regio, tum
prædicatione legati, profecti sunt de corona Franciæ in
partes illas circa centum milia virorum, cum thesauro
et machinis infinitis.

Rex autem, cum legato, clero, et populo provinciam Siege of Avignon by Louis VIII.
ingressus, obsedit civitatem de Avinun. Alii vero de
Valle et Carcasun, et de Nerbona, et de Bedes, et de
Monte Pessolano, et de Marsilia, et de Sancto Ægidio,
et populi interjacentes mandatum legati juraverunt.
Et sic ad communionem sunt et officium restituti.
Civitas vero obsessa, et multis angustiis oppressa, ali-
quando mulieres cum pueris nudas usque ad cingulum,
aliquando senes et canos, ad regem emiserunt, talem
misericordiam postulantes, ut, omnibus relictis, nudi
abire sinerentur. Sed non exauditi, in castra rede-
untes, tam diu se defenderunt, donec dominus Papa
mandavit legato ut, salvis personis et rebus, reciperet
civitatem suam ; ita tamen quod universitas de pa-
rendo mandatis Papæ juraret. Quo facto, admissa est
in protectionem ecclesiæ ; hoc excepto, quod muri civi-
tatis destruerentur, et quadraginta palatia meliora. Et
si fuerint male credentes, aut catholicæ doctrinæ ad-
quiescerent, aut sicut hæretici punirentur. Et sic ces-
savit.

Rex autem Franciæ, relicto ibi Philippo fratre suo Philip, count of Boulogne,
ad diruendum muros, in Franciam tetendit. Quo per

A.D. 1226. left in command of the army. His capture. Death of Louis VIII.

quatuor dietas abeunte, dictus comes Remundus cum viribus suis venit Avinonam, et exercitum Philippi destruxit, et ipsum Philippum cepit graviter vulneratum. Rex autem, hoc audito, cœpit exercitum revocare, sed sive angustia turbatus, sive veneno potatus, ut quidam opinantur, in Alvernia diem clausit extremum. Et cum eo, archiepiscopus Remensis,[1] et comes de Sancto Paulo,[2] et multi alii principes et insignes. Et præter hæc, de exercitu quidam gladio, quidam aeris intemperie, circiter triginta milia perierunt.

Coronation of Louis IX.

Eadem tempestate Lodovicus, filius Lodovici, in regem coronatus est. Sed coronationi ejus non consenserunt comites de Campania,[3] de Britannia,[4] de Marchia,[5] de Barre,[6] nec eorum fautores. Comes vero Ricardus et comes Tholosanus confœderati, de die in diem prosperabantur.

Alliance of prince Richard and Raymond of Toulouse.

Eodem anno medietatis ecclesiæ de Patishulle vicaria collata est Roberto capellano.

Eodem anno obiit Benedictus Rofensis, cui substitutus est Henricus, Cantuariensis archidiaconus.

Eodem anno obiit magister Johannes de Lutona, magister Johannes de Linleia, et Willelmus de Manda-[villa].

f. 26 *b*. Death of Honorius III., March 25. Gregory IX.

Anno MCCXXVII. Quinta feria post *Lætare Jerusalem*, obiit Honorius Papa tertius; cui substitutus est Gregorius nonus, qui prius fuerat episcopus Hostiensis.

Hubert de Burgh made earl of Kent.

Eodem anno Hubertus de Burgo, justiciarius domini regis, factus est comes Cantiæ; et Remundus,[7] nepos ejus, duxit in uxorem comitissam Essexiæ[8]; et filia[9]

---

[1] William de Joinville.
[2] Guy II.
[3] Theobald IV.
[4] Peter Mauclerc.
[5] Hugh de Lusignan.
[6] Henry II.
[7] Raymond de Burgh, v. Matt. Par., p. 367, 28.
[8] Christiana, widow of William de Mandeville, earl of Essex. See the Close Rolls, II., p. 167 compared with p. 186 *b*.
[9] Margaret de Burgh.

ejus nupsit primogenito filio[1] comitis Glocestriæ. Et tunc habuit in custodia filium comitis de Harundel,[2] et comitatum ejus; similiter et fere omnia castra domini regis Angliæ dominica. Unde principes regni indignati sunt; sed ora eorum muneribus sunt obstructa. A.D. 1227.

Louis IX. makes terms with his adversaries at Loudun.

Eodem anno Romanus, legatus Franciæ, finita legatione recessit. In cujus recessu rex Franciæ concilium celebravit apud Lodunam; ubi facta compositione cum adversariis suis, recepit homagium ab eis. Ita quidem quod assignavit annuum reditum Hugoni comiti de Marchia, viro Ysabel reginæ Angliæ, pro dote, quæ ei debebatur de terra regis Johannis, quam die desponsationis suæ possederat. Et filiam[3] comitis Britanniæ accepit in uxorem fratri suo minori,[4] cui dedit comitatum Andegaviæ; ita quod comes Britanniæ habeat puerum et puellam in custodia, usque ad eorum ætatem; et interim vocetur comes Andegaviæ. Comiti vero Campaniæ[5] duo castra restituit, quæ Philippus, rex Franciæ, dicto comiti in provincia sua abstulerat. Et sic pacificato sibi regno, proficiebat et convalescebat viribus et ætate; unde, de consilio procerum suorum, misit exercitum in auxilium exercitus illius, quem pater suus reliquerat apud Albigenses. Et frustrata est spes regis Angliæ de confœderatione prolocuta cum comite Britanniæ et Pictavensibus, quamvis Eboracensis archiepiscopus,[6] et Carleolensis episcopus,[7] et alii nuntii sollemnes pro ea multis laboraverint periculis et expensis.

Prince Richard returns

Eodem anno rediit Ricardus, comes Pictaviæ, de Garsconia, tamen prius concessis treugis a rege Fran-

---

[1] Richard de Clare.
[2] Hugh de Albini.
[3] Iolante, daughter of Peter Mauclerc. She married Hugh XI. de Lusignan.
[4] Charles of Anjou.
[5] Theobald IV.
[6] Walter de Gray.
[7] Walter Mauclerc.

A.D. 1227. from Gascony: made earl of Cornwall.

ciæ. Comes autem reliquit ibi senescallum Henricum de Trublevile. Ricardus autem in Angliam reversus, factus est comes Cornubiæ. Et insuper rex, frater ipsius, concessit ei civitates et castra et terras, quæ mater sua habuit in Anglia nomine dotis.

Eodem anno mortuus est Johannes de Tattenhulle; et recuperavimus in usus proprios medietatem capellarum de Baledene, et de Tiscintone.

William Scot elected bishop of Durham.

Eodem anno magister Willelmus Scottus, archidiaconus Wigorniæ, electus est in episcopum Dunolmensem. Qui cum peteret confirmari, objectum est, quod non fuit natus de terra regis Angliæ, et insuper morbum caducum patiebatur; qui ab archiepiscopo Eboracensi appellans, Romam profectus est, cum procuratoribus eorum qui eum elegerant.

Dispute between the churches of Coventry and Lichfield.

Eodem anno orta est dissensio inter ecclesias Coventrensem et Lichefeldensem, eo quod Licchefeldenses petebant interesse electioni Coventrensis episcopi, pariter cum monachis. Monachi vero ex adverso asserebant, eos cum eis electioni interesse non debere. Et sic coram judicibus a Papa delegatis lite contestata, et testibus productis, et eorum dictis publicatis, causa plene instructa, ad sedem Apostolicam est transmissa. Ubi, post multas disputationes et lites, se ordinationi Apostolicæ commiserunt. Tandem vero sic provisum est, quod electores utriusque capituli primo conveniant pro electione episcopi in ecclesia Coventrensi; et in alterius episcopi electione in ecclesia Lichefeldensi. Et sic semper in posterum, alternatim; ita tamen, quod prior in electione primam vocem habeat, et decanus secundam.

Its settlement.

Agreement with the parson of Wymington, about demesne tithes for the house of R. de Weltone.

Eodem anno facta est concordia inter nos et personam de Wimetone, super decimis dominicis de domo Rogeri de Weltone; quas ille et successores sui tenebunt de nobis, reddendo inde decem solidos ad sinodum post Pascha. Item decem solidos ad sinodum post festum Sancti Michaelis, in perpetuum. Et confirma-

tum est hoc per episcopum Lincolniensem[1] et conjudices suos. A.D. 1227.

Eodem anno, cum haberemus præposituram de Dunstaple in manu nostra, inter nos et burgenses orta est contentio super misericordiis delictorum. Dixerunt enim, quod de nullo placito, quod prior tenere potuit, debuit habere pro misericordia nisi quatuor denarios. Demum emersit alia contentio, quod super aliqua inquisitione facienda super aliquem de burgo, non debebat aliquis forinsecus se intromittere, nec ad talem inquisitionem vocari. Præterea dicebant burgenses, quod non poterat prior eorum nammia capere[2] in strata publica infra burgum. Item quod prior debebat eos liberare, vel eorum catalla, ubicunque in Anglia essent arestata. Item quod prior non poterat citare aliquos ex eis, ut venirent ad bancum domini regis, si super aliquo judicio curiæ suæ inter ipsum et illos dubitatio oriretur. Et cum super his et aliis impetrassent breve domini regis, quod quasdam consuetudines petebamus ab eis contra libertates suas, quibus hactenus usi erant, prædicti articuli deducti sunt in judicium coram justiciariis itinerantibus, scilicet Stephano de Segrave, Willelmo de Londoniis, et eorum sociis: sed dilatum est judicium, et ab eis transmissum ad curiam regis. The rights of the priory disputed by the burgesses of Dunstable in various points. f. 27.

Eodem tempore latro quidam, nomine Henricus, appellavit quatuor burgenses nostros de societate latrocinii. Qui coram comitatu comparentes, commiserunt se testimonio burgi sui super fidelitate sua. Et quia burgenses dixerunt pro eis, hoc esse libertatem burgi, quod forinseci non intromitterent se de burgo, ideo citati sunt tam prior quam burgenses, quod comparerent coram banco regis, ostensuri qua auctoritate talia postulabant. Prior autem dato die comparens, respondit se talem libertatem nequaquam vendicare; sed quia burgenses vocati non venerunt, capti viginti Four burgesses of Dunstable accused by a robber as his accomplices. Claim of the burgesses,

[1] Hugh Wallys. | [2] *i.e.* to distrain.

A.D. 1227. quatuor de majoribus, et tamdiu carcere detenti apud Bedeforde, donec plene caverent, quod die certo in curia regis libertates suas ostenderent et warentum. Qui tandem comparentes, prædictos articulos et quosdam alios expresserunt; sed pro warento, non nisi longum usum prætendebant: ideoque in misericordia regis remanserunt. Unde H[ubertus] de Burgo, tunc justiciarius, habuit ab eis viginti marcas, præter alia munera privata, quæ tam ipse quam alii receperunt. Nos autem eadem tempestate impetravimus a rege confirmationes cartarum regis Henrici Primi et regis Ricardi, cum hac additione, scilicet, quod "Concessimus eisdem priori et canonicis, quod ipsi habeant et teneant in perpetuum burgum Dunstapliæ, et burgenses ejusdem villæ, cum pertinentiis, ita bene et plene, in auxiliis, misericordiis, sectis, servitiis, et consuetudinibus omnibus, sicut nos vel hæredes nostri haberemus et teneremus, si prædictus burgus de Dunstaplia et dicti burgenses essent nostri, et in manu nostra. Nec obstet ipsis priori et canonicis, quod, quocunque casu contingente, prædictis auxiliis, misericordiis, sectis, servitiis, consuetudinibus hactenus ita plene non sunt usi, quin prædicta habeant sicut nos haberemus, si prædictus burgus et burgenses essent nostri, et in manu nostra." Nos autem pro prædictis dedimus regi centum libras; de quibus burgenses fecerunt nobis auxilium in centum marcis, quæ fuerunt assisæ per probos homines de burgo, sed collecta fuit pecunia per ballivos prioris. Qui cum distringerent Martinum Duc ad solutionem suæ portionis, et nammiassent bladum super terram suam, dum Johannes Juvenis vellet prædictum bladum violenter abducere, commissum est bellum inter servientes prioris et burgenses; ita quod ex utraque parte plures fuerunt vulnerati. Victoria tamen in hoc cessit familiæ prioris, quod bigam Alexandri Juvenis semi-plenam de blado prædicto, invitis adversariis, duxit in curiam prioris. Ex illa autem

which is not allowed.

The priory obtains a confirmation of the charters of Henry I. and Richard I.

The price paid for this.

Quarrel arising from distraining Martin Duke's goods for his share of this payment.

violentia, Johannes de Flitta appellavit Henricum Duc, et Johannem Juvenem, et quosdam alios. Henricus vero Duc appellavit Johannem de Catebi, et Johannem de Flitta, et quosdam alios. Sed omnes istæ appellationes coram justiciariis itinerantibus ad nihilum redactæ sunt. A.D. 1227. Appeals to the justices, which come to nothing.

Eodem anno, cum Phedericus imperator simulasset se velle transire in Terram Sanctam, Angli et Franci, et aliæ multarum gentium nationes, cruce-signati, in Apulia et in portubus marinis tam diu moram fecerunt, quod bonis omnibus defraudati, in miseria perierunt circiter triginta milia; et alii ad propria remeantes vix evaserunt. Pro hoc autem peccato et aliis excessibus excommunicatus est imperator, et per omnes regiones fidelium denuntiatus. Imperator vero e contra litteras excusatorias per omnes provincias destinavit. Sed Deus non irridetur. Loss of life among the crusaders by the delay of the emperor Frederick II. His excommunication.

Anno MCCXXVIII. orta est discordia inter regem et archiepiscopum Cantuariensem, super quibusdam libertatibus; eo quod petiit dictus archiepiscopus immunitatem, si fur de carcere suo evaderet. Et tam ipse quam monachi sui omnes misericordias petierunt hominum suorum, tam de comitatu quam de itinere justiciariorum; et super his exhibuit cartas regum. Et ut rex libentius hæc admitteret, obtulit ei tria milia marcarum. Rex autem inprimis objecit contra cartas, quod archiepiscopi eis usi non fuerunt; sed postmodum, consilio maturiori, usum earum tam ei quam monachis indulsit, et pecuniam oblatam liberaliter remisit. Postmodum, per aliquod intervallum adeo debilitatus est archiepiscopus, quod equitare non potuit, sed in lecto fecit se deferri usque ad Slindonam. Disagreement between the king and archbishop Langton. The archbishop at Slindon.

Eodem anno reconciliati sunt domino regi magister Symon de Langetone et Robertus Passelewe; ita quod dictus Symon factus est archidiaconus Cantuariæ, et ambo familiares domini regis. Simon Langton and R. Passelew reconciled with the king.

A.D. 1228. Certain earls and abbats cited to Troyes and Tours.

Eodem anno quidam comites, quidam etiam abbates et priores, auctoritate litterarum domini Papæ citati sunt in partes Gallicanas, ut puta ad Trecas et Thuronis. Sed contra hoc dominus rex Angliæ appellavit.

Settlements with the abbat of Woburn and the prior of Beaulieu.

Eodem anno fecimus pacem cum abbate de Woburne,[1] et priore de Bello-loco, et Philippo de Flitta, et eorum libere tenentibus, super marisco de Flitta, et de Flitthewich, et molendinis de Grenefelde et Hippewelle; et super his formatum cirographum.

f. 27 *b*. The prior holds his court at Dunstable.

Eodem anno prior de Dunstaple celebravit curiam suam apud Dunstaple, assidentibus ei domino S[tephano] de Seygrave, et Willelmo Londoniæ. In qua curia prior constituit coronatores Helyam de Capella, et Willelmum filium Willelmi, qui juraverunt, quod ita se haberent in burgo, sicut alii coronatores extra burgum se habent. Eosdem etiam fecit prior custodes mensurarum; scilicet de ulnis, et galonibus, et bussellis, et latitudine pannorum.

Coroners appointed, who are also overseers of measures.

Agreement with Juliana Landas.

Eodem anno formatum fuit cirographum inter nos et Julianam Landas.

Treasure found in Husborn churchyard, Dec. 26,

Eodem anno, die Sancti Stephani, inventus fuit thesaurus in cœmiterio de Husseburne, valens circiter quinquaginta marcas; quem coacti fuimus præsentare coram justiciariis tunc itinerantibus; et sub eorum sigillis delatus fuit Londonias coram rege. Et quia tam episcopus Lincolniæ quam prior Dunstapliæ, quam etiam rex ipse dictum thesaurum vendicabant; provisum fuit, ad preces domini regis, quod episcopus et prior concesserunt dictum thesaurum novo hospitali de Doura, salvo jure cujuslibet.

which is given to the hospital at Dover.

Decision of a jury against the prior about a wall.

Eodem anno impetratæ sunt tres juratæ contra priorem, de muro qui est circa cardium[2]; et dixit jurata contra priorem.

---

[1] Richard.

[2] Sic MS. Hearne proposes *gardinum*.

Eodem anno obiit Stephanus Cantuariensis; abbas de Bitlesdene; Nicholaus decanus de Luton; Simon Passelewe; Ricardus Pirot; Johannes de Hyda; Simon anachorita. A.D. 1228. Death of archbishop Langton, &c.

Eodem anno Willelmus, decanus Lincolniæ, coactus est ire Romam, quia quendam cardinalem canonicum Lincolniensem vocavit, ut veniret ad capitulum suum. Qui cum Johanne Bedefordensi profectus est; et expedito negotio, cum prosperitate reversus.

Eodem anno magister Willelmus Scot, archidiaconus Wigorniæ, electus fuit in Dunelmensem episcopum. Sed rege contra eum appellante, et appellationem prosequente, pro levi causa cassata est electio, tanquam minus canonice facta; et ad eandem sedem translatus est Ricardus Salusbiriæ episcopus, et in ecclesia Salusbiriæ magister Robertus de Bingham substitutus est. William Scot's election to Durham quashed. Richard le Poor made bishop.

Eodem anno Adam abbas de Einesham, tanquam perjurus et dilapidator manifestus, ab H[ugone] Lincolniensi episcopo depositus est; et prior de Fristona[1] sollemniter est ei substitutus.

Eodem anno prioratus de Neuport turbatus est, eo quod petiit quandam cartam compositionis observari; cui appensa fuerunt sigilla abbatis et conventus Majoris Monasterii.[2] Pro qua turbatione, exulatus est Willelmus prior loci, et omnes monachi ejus, præter tres. Et quidam ex monachis incarcerati erant. Tandem facta est compositio, et scripta in modum cirographi; et pars ejus deposita est apud Wouburniam, in qua remissæ tres marcæ dari solitæ, et omnis exactio pecuniaria, tantummodo visitatione et ordinis correctione reservatis. Et sic conversi et reconciliati sunt universi. Disturbance in the priory of Newport.

Eodem anno orta est dissentio apud Oxoniam inter scholares et populum; ita quod per seditionem vulgi vulnerati sunt plerique scholares, et eorum hospitia vio- Riots between the scholars and towns-

[1] Nicholas.

[2] Marmonstier.

A.D. 1228. people of Oxford.

lata; pro qua causa interdictus est burgus ab episcopo diœcesis. Ita quod per vicos et plateas sepulta sunt corpora defunctorum. Tandem ita compositum est, quod percussores clericorum Romam mitterentur, et ablata restituerentur, et quinquaginta marcæ darentur a populo magistris, inter scholares pauperes dividendæ; et si similis casus in posterum accideret, subjecit se populus arbitrio quatuor magistrorum qui tunc essent præcipui, quorum judicio culpa canonice punietur, appellatione remota.

Disastrous expedition into Wales.

Eodem anno rex Henricus duxit exercitum in Gualliam, in Septembri, ubi multos perdidit de suis; et Willelmus de Brause captus est. Et tunc rex cœpit ædificare quoddam castrum in Keri juxta Mundgumeri. Et tandem composuit cum Lewlino, ita quod justus hæres teneret terram de Keri de rege et hæredibus suis; et pro gersuma dedit regi mille vaccas. Et tandem rex cum modico honore ad propria remeavit; sed dedecus fuit justiciario [1] imputatum.

Dispute between the prior and ten burgesses respecting the refusal of offerings.

Eodem anno orta fuit dissentio inter priorem de Dunstaple et decem burgenses ejus, super subtractione oblationum. Conspiraverant enim, quod in nuptiis, vel purificationibus, vel præsentibus corporibus defunctorum, principalem personam tantum duæ personæ sequerentur; et pro hoc, illi decem fuerunt excommunicati. Sed populus, hoc non obstante, communicavit eis, et ipsi passim intrabant ecclesiam, et populus cum eis; ita quod tam conventus quam presbyter parochialis a missis sollemnibus cessaverunt in ecclesia, a kalendis Augusti usque ad festum Sancti Dionysii; interim in capella infirmariæ sollemniter celebrantes. Qua de causa, episcopus Lincolniæ accessit ad locum, cum multitudine clericorum et capellanorum; et in pulpito ecclesiæ sollemniter excommunicavit dictos decem, si de cætero ecclesiam intrantes divinum officium turbarent; item

Mass left off in the church from Aug. 1 to Oct. 9.

Hugh, bishop of Lincoln, excommunicates the f. 28.

[1] Hubert de Burgh.

omnes alios qui de cætero eis communicarent; et tam illos quam omnes alios, si infra proximum festum Sancti Martini non satisfacerent ecclesiæ de subtractis; et hoc, sciente et præsente sacrista; item omnes illos, qui de cætero, propter aliquas lites vel odium alicujus personæ, aliquid subtraherent ecclesiæ de oblationibus debitis, vel consuetudinibus, vel venerationibus, ante lites motas usitatis ibidem. A.D. 1228. ten, unless they give satisfaction by Nov. 11.

Eodem die, mediantibus de Lincolnia[1] et de Bedefordia[2] archidiaconis, et magistro Stephano de Ekingtone, compositum fuit in hac forma: quod excommunicati in forma ecclesiæ absolverentur; et postea invadiarent priori viginti libras, quas prior remitteret eis ad preces mediatorum, usque ad quinquaginta solidos, infra dimidium annum priori solvendos. Et postea sub juramento injunctum fuit eis, quod in sententiis ecclesiæ de cætero essent obedientes; et quod de cætero nihil subtraherent ecclesiæ de decimis vel oblationibus, vel aliquibus venerationibus, ante tempus litis in dicta ecclesia usitatis; et de tunc subtractis satisfacerent infra proximum festum Sancti Martini ecclesiæ sacristæ. Similiter quotquot eis communicaverant, sub simili juramento et disciplina, ad ostium ecclesiæ sollemniter sunt absoluti, et similia sunt eis injuncta. Et sic qui de cætero aliquid subtraxerint non solum in sententiam episcopi, sed in perjuratum incidunt. The quarrel made up.

Eodem anno Papa Gregorius nonus Fredericum, imperatorem Romanum, sollemniter excommunicavit, quia non solum Ierosolimitanum, sed etiam populum Christianum, illuc tendentem, dolose decepit, et votum peregrinationis suæ fregit; ita quod per ejus dolum quadraginta milia Christianorum et amplius decesserunt. Idem autem excommunicatus populum Romanum adeo corrupit, et in favorem suum illexit, quod dictus Papa coactus est urbem exire, et Perusium proficisci. In- Excommunication of Frederick II.

[1] Robert de Hayles. [2] John Houghton.

A.D. 1228. terea, defuncta imperatrice,[1] assumpsit sibi imperator in concubinam sororem soldani Babiloniæ; et postmodum versus Ierosolimam transfretavit.

Malek-el-Kamel's sister said to be his concubine.

Conversion of the princes of the Comans.

Eodem anno conversi sunt principes Commaniæ ad fidem catholicam, per prædicationem quorundam de ordine Cisterciensi, et quorundam de ordine Prædicatorum, ita quod una cum populo suo baptizati sunt, episcopis et presbyteris ibidem per parochias ordinatis.

The truce broken in Palestine.

Eodem anno ruptæ sunt treugæ in terra Syriæ inter populum Christianum et populum paganum. Ita quod populus Christi civitatem Cæsaream reædificavit, et Joppen reparavit, et similiter civitatem Sydoniæ. Et tunc præter Templarios et Hospitalarios, fuerunt ibi duces exercitus episcopi Wintoniæ[2] et Exoniæ,[3] et dux de Lamburna.[4]

The priors of Dunstable and Newham visit the monasteries of the order in Lincoln and Lichfield dioceses.

Eodem anno de Dunstaple et de Neuham priores, per generale capitulum statuti visitatores, visitaverunt monasteria sui ordinis per episcopatum Lincolniensem et Coventrensem: et tunc renuntiante priore de Sancta Fretheswitha,[5] substitutus est ei alius, nomine Helias. Similiter et prior de Griseleya[6] prioratum suum resignavit.

Election of Walter de Hempsham to Canterbury.

Eodem anno defuncto Stephano, Cantuariensi archiepiscopo, monachi Sanctæ Trinitatis magistrum Walterum, sui collegii claustralem monachum, in archiepiscopum elegerunt. Quo domino regi præsentato, cœpit rex contradicere et obicere in personam ejus multa,

Appeal to Rome against him.

quæ non sunt relatione digna. Episcopi etiam totius provinciæ regi favorem in hac causa præstiterunt, et eorum capitula contra electum appellaverunt. Et pro hac appellatione et contradictione prosequendis, Romam profecti sunt Coventrensis[7] et Roffensis[8] episcopi,

---

[1] Yolande de Brienne. See on this rumour the letter of Henry of Lorraine in Shirley's Royal and Historical Letters, i. p. 343.

[2] Peter des Roches.

[3] William Brewer.

[4] *i.e.* Limburg.

[5] Simon.

[6] Greisley, in Derbyshire.

[7] Alexander de Stavenby.

[8] Henry de Sandford.

Godefridus senescallus regis, et archidiaconus Bedefordiæ,[1] et clerici regis plerique. Ex parte vero adversa, electus et fautores ejus. Qui cum vellent auctoritate concilii jurisdictionem suam in spiritualibus exercere, appellatum fuit contra eum ; et sic vacante sede archiepiscopi, appellationes et hujusmodi spiritualia ad episcopum Londoniæ,[2] tanquam ad decanum episcoporum, devoluta sunt. A.D. 1228.

Eodem anno fundata est capella Sanctæ Mariæ, in cimiterio canonicorum de Dunstaple. S. Mary's chapel founded.

Eodem anno in termino Sancti Michaelis inrotulatum est in rotulo domini regis apud scaccarium, quod nos dirationavimus unam marcam de hominibus nostris de Segenho, qui fuerant in defalta coram justiciariis. Item, quinque solidos et sex denarios de hominibus nostris de Craule, qui fuerant in misericordia domini regis pro thesauro invento. Et tam nos pro nobis, quam pro hominibus nostris, habuimus murdrum quietum, per breve quod sequitur :

Henricus, rex Angliæ, vicecomiti Bedefordiæ salutem. Constat nobis per rotulos, quos justiciarii nostri ultimo itinerantes in comitatu tuo liberaverunt baronibus de scaccario nostro, quod hundreda de Redburnestoch, Maneshefede,[3] Flitte, et dimidium hundredum de Stanbrige amerciata fuerunt coram eisdem justiciariis, exceptis libertatibus. Et quia canonici de Dunstaple proferunt cartas prædecessorum nostrorum regum Angliæ, per quas clamant quietantiam tam de murdro, quam de aliis amerciamentis ; tibi præcipimus, quod eisdem canonicis et hominibus suis in prædictis hundredis pacem habere permittas, tam de demanda murdri, quam aliorum amerciamentorum. Et si quid ab hominibus eorum occasione prædicta cepisti, id eis reddas. Teste J[ocelino], Bathoniensi episcopo, apud Westmonasterium, decimo-quinto die Decembris, anno regni xiii. Writ proving that the priory have discharge from murder. f. 28 *b*.

Anno gratiæ MCCXXIX. Papa Gregorius absolvit tenentes imperii ab homagio et fidelitate Federici, tum quia transfretare Ierosolimam noluit ut juravit ; tum pro Frederick's subjects absolved from their allegiance.

[1] John of Houghton.
[2] Eustace de Fauconberg.
[3] Manhead.

A.D. 1229. crudelitate, quam exercuit circa Templarios et Hospitalarios, eorum personas puniendo, et eorum bona auferendo. Ipse vero, post intervallum, cum quadraginta galeis, ut juramentum servare videretur, [navigavit][1]; sed postquam venit Acram, pro excommunicato se gessit; sed nec ipse guerram movit, nec alios movere permisit. Deinde mandavit Papæ, ut ipsum absolveret; Papa vero respondit, se hoc facere non debere, nisi primo satisfaceret Templariis et Hospitalariis, et aliorum injuriis sibi objectis. Nuntii vero in recessu suo ob hanc repulsam statim moverunt guerram Papæ, castra et burgos ipsius ardentes et deprædantes. Papa vero, collectis viribus, fecit insultum in eos, et expulit eos de finibus suis per dominum Johannem de Columpna, apostolicæ sedis cardinalem et legatum, et per dominum Johannem quondam regem Jerusalem, marscallum exercitus sui, et per quendam comitem Apuliæ, nomine Thomam. Lumbardi autem concesserunt Papæ in auxilium mille milites per annum unum. Et alii amici sui, secundum affectionem quam erga eum habuerunt, auxilium ei præstiterunt. Unde Gallicana ecclesia concessit ei decimam reddituum et proventuum suorum, quam prius concesserant regi Franciæ contra Albigenses.

He arrives at Acre.

Attack on his followers by cardinal John of Colonna, the legate, John de Brienne, and Thomas, count of Apulia.

Stephen, the Pope's chaplain, in England.

Eodem anno et eadem tempestate, Stephanus, Papæ capellanus, venit in Angliam, pro decima reddituum et proventuum Anglicanæ ecclesiæ. Et a latere suo misit socios in Gualliam, et Hiberniam, et Scotiam. Proventus autem sic interpretatus est; ut decima accipiatur non deductis expensis. Et taxationem rerum fecit fieri in ecclesiis cathedralibus et monasteriis per canonicos et monachos eorum juramento astrictos, et in transgressores et fraudatores hujus rei pœnam excommunicationis adjecit. Et pro auxilio Papæ festinando, coegit episcopos, abbates, et priores, prout ei visum fuerat,

[1] Supplied by Hearne.

eos posse ipsi Papæ festinatum auxilium destinare. A.D. 1229.
Huic malo etiam accessit, quod dictus Stephanus a singulis monasteriis procurationem accepit. Unde pro festinato auxilio, domus de Dunstaple solvit viginti marcas.

Eodem anno facta est concordia inter regem Franciæ et Remundum comitem Tolosæ. Videlicet, quod frater[1] regis Franciæ accepit in uxorem filiam[2] dicti comitis, cum tota hæreditate ipsius; cui rex dedit unum comitatum in Francia, et de scaccario suo annuum redditum infinitum. Et sic dictus comes in die Jovis Parasceue, ad frontem ecclesiæ Sanctæ Mariæ Parisius, sollemniter est absolutus a legato. Et die Veneris sequenti crucem suscepit ab eodem, sive contra paganos in Hispaniam, sive Ierosolimam pro arbitrio ecclesiæ, portandam. Peace between S. Louis and Raymond VII. of Toulouse. Absolution of Raymond, who takes the cross.

Eodem anno obiit Eustachius, Londoniensis episcopus; et substitutus est magister Rogerus Niger. Obiit G[alfridus] Heliensis episcopus; et substitutus est Hugo abbas de Sancto Eadmundo; cui in abbatia successit Ricardus, abbas de Bertuna.

Eodem anno translatus est Ricardus, Salesburiensis episcopus, in Dunholmensem; cui substitutus est magister Robertus de Bingham.

Eodem anno obiit Alexander, prior de Caudewella; cui successit Willelmus. Obiit Osebertus, abbas de Leicestre. Item abbas de Wellebec. Item archiepiscopus Dublinensis;[3] cui substitutus fuit Lucas thesaurarius regis; sed cassata ejus electione, substitutus est idem per electionem iteratam. See of Dublin.

Eodem anno canonizatus est Sanctus Franciscus a Papa Gregorio. Canonization of S. Francis.

Eodem anno excommunicatus est comes Britanniæ,[4] quia unum presbyterum vivum excoriavit. Et Martinus de Pateshulla percussus est paralysi universali.

---

[1] Alphonso, count of Poitiers and Toulouse.
[2] Joanna.
[3] Henry of London.
[4] Peter Mauclerc.

A.D. 1229. The university of Paris broken up.

Eodem anno dispersæ sunt scholæ Parisienses, ita quod singularum regionum tam magistri quam subditi ad propria redeunt.

Capture of Robert, archbishop of Lyons, by Theobald, count of Champagne.

Eodem anno archiepiscopus Luddunensis rediens a Parisius et legato, captus fuit a comite Campaniæ cum multis nobilibus. Qui post gravissimam redemptionem, liberatus est per legatum. Deinde Philippus, comes Boloniæ, appellavit comitem Campaniæ de morte fratris sui regis Lodowici; unde grave dissidium imminebat regno Franciæ, tum quia legatus recessit, tum quia major pars principum comiti Boloniæ favebant. Soli autem rex, et mater ejus,[1] et comes Flandriæ[2] comiti Campaniæ astiterunt.

Cassation of the election of Walter de Hempsham to Canterbury.

The monks lose their f. 29. right of electing for this turn.

Richard Grant archbishop.

Eodem anno Walterus Cantuariensis electus ad sedem profectus apostolicam, dum peteret electionem suam confirmari, et in personam ejus multa crimina obicerentur, per tres cardinales examinatus est, et insufficiens est inventus. Unde, ob hoc cassata ipsius electione, privati sunt monachi, vice illa, potestate eligendi. Sed dominus Papa Gregorius nonus, sano et sancto consilio usus, præfecit archiepiscopum ecclesiæ memoratæ, magistrum Ricardum Lincolniensis ecclesiæ cancellarium, virum quidem literatura perfectum, sed moribus sauciorem. Qui ad dictam sedem translatus, et non solum archiepiscopatus, sed etiam primatus honore sublimatus, pallium, ei per magistrum Walterum de Cantelupo transmissum, cum multa solemnitate, et magna festivitate suscepit.

Stephen de Lexinton, visitor of monasteries in Ireland, made abbat of Savigny.

Eodem anno magister Stephanus de Lexintona abbas de Stanleia, factus visitator ordinis in Hibernia, multos abbates deposuit, et Anglicos eis substituit, et monachos plurimos de Hibernia transmisit in provinciam Gallicanam; et paulo post idem Stephanus in abbatem de Saveni sollemniter est assumptus.

---

[1] Blanche.

[2] Ferrand.

A.D. 1229. The university of Paris removed to Angers.

Eodem anno universitas magistrorum et scolarium Parisiensium ad civitatem Andegavensium est translata, paucis doctoribus Parisius remanentibus, nec numero nec nomine memorandis. Qui paulo post pro guerra dispersi sunt.

William de Braose taken by Llewellyn. His ransom.

Eodem anno Willelmus de Brause captus a Leulino, redemit se pro tribus milibus marcarum, et pro castello de Boet.[1] Et cavit, quod de cetero contra captorem suum militaret nullatenus. Insuper, filiam suam[2] tradidit filio Leulini[3] in uxorem, et præfatum castrum dedit ei in maritagium, ita quod si proles ex eis non provenerit, post mortem viri castrum rediet ad hæredes Willelmi.

War between Bologna and Modena.

Eodem anno Bononia cum amicis suis obsedit castrum de Bazaham[4] in episcopatu Mutinensi, Mutina tamen præsente et resistente, cum omnibus amicis suis. Et cum cepisset castrum et destruxisset illud, misit inde Bononiam magnam aciem militum suorum cum captivis illuc ducendis. Quibus abeuntibus, Mutinenses et sui præ nimio dolore quasi furiosi, invaserunt exercitum Bononiæ, fluvium qui dividebat exercitus transvadantes. Et facta est strages magna, et ceciderunt multi ex utraque parte, et plerique capti hinc inde. Nocte vero superveniente, divisum est bellum. Bononienses vero eadem nocte retraxerunt carogium, ne forte ab hostibus furtive caperetur. Plebei vero hoc consilium ignorantes, relictis tentoriis Bononiam redierunt. Mane vero facto, cum misissent circiter ducentos armatos ad sarcinas collig[endas] et mortuos suos sepeliendos, supervenerunt hostes, et ceperunt universos, et curros, et victualia eorum, et spolia; et duxerunt Mutinam et Cremonam. Processu vero temporis, epi-

[1] Buellt (*i.e* Builth). Brut y Tywysogion, p. 317.

[2] Isabella.

[3] David. Vide Shirley's Royal Letters, i. p. 368.

[4] Bazzano on the Samoggia.

A.D. 1229. scopi Bononiensis[1] et Mutunensis,[2] cum quibusdam aliis, ceperunt treugas inter partes, maxime metu Federici imperatoris, de transmarinis partibus redeuntis. Et ideo sumptæ sunt treugæ usque ad octo annos sequentes.

Truce between Frederick II. and Malek-el-Kamel. Jerusalem restored.

Eodem anno factæ sunt treugæ inter Federicum imperatorem et soldanum Babiloniæ, usque ad decem annos sequentes. Ita quod civitas Jerusalem cum suburbiis et pertinentiis suis restituta est nobis; et via libera usque ad fluvium Jordanis; et multa castra et casellæ; ita quidem, quod infra treugas licebit nobis inforciare civitates et castra nostra, paganis vero nequaquam. His treugis non consenserunt Templarii, nec comes Tripolitanus.[3] Et propter hoc orta fuit dissentio inter imperatorem et Templarios, unde graviter persecutus est eos. Deinde rediens in Siciliam, deinde in Apuliam, infra paucos menses recuperavit terram suam quam exercitus Papæ occupaverat eo absente. Postea vero sumptæ sunt treugæ inter eos, sub spe pacis habendæ.

Return of the emperor.

Siege of Damascus by Malek-el-Kamel.

Eodem anno, post recessum imperatoris a Syria, ortæ sunt ibi multæ dissentiones. Nam soldanus Babiloniæ obsedit Damascum, et cepit eam; ita quod soldanus Damasci[4] vix aufugit. Postea soldanus victor movit guerram comiti Tripolitano,[3] et aliis exceptis a prioribus treugis. Præterea, mota est guerra inter Veterem de Montanis et principem sibi vicinum.

Henry III. at the priory. Matters between it and the town settled by the king at the request of the prior. f. 29 *b*.

Eodem anno, mense Maio, Henrico rege transeunte per Dunstapliam et in prioratu hospitato, R[icardus] prior humiliter ei supplicavit, quod sicut totius regni gubernaculum accepit et specialiter ipsius ecclesiæ habuit patronatum, super discordiis ortis inter priorem et burgenses pacem Deo acceptabilem faceret; et tam ecclesiæ quam burgensibus utilem provideret. Tunc rex, de consilio H[uberti] de Burgo, mediantibus ma-

[1] Henry.
[2] William of Savoy.
[3] Bohemund IV.
[4] Nasir Daûd.

joribus de curia regis, videlicet, Luca Dublinensi electo, Radulfo Filio Nicholai senescallo, Roberto de Lexintona, Johanne de Monemue, R[adulfo] episcopo Cicestrensi, domini regis cancellario, et aliis multis, quandam pacem formavit, quam majores populi de Dunstaple, rege præsente, admiserunt. Sed post recessum regis, penitus contradixerunt. Ideoque prior per breve domini regis fecit eos citari, cujus verba sunt hæc: A.D. 1229. The townsmen break the peace. The prior summons twelve of them to Westminster by writ of the king.

Rex vicecomiti salutem. Præcipimus tibi, quod venire facias coram justiciariis nostris apud Westmonasterium, a die Sancti Martini in quindecim dies, duodecim de legalioribus et discretioribus hominibus de villa de Dunstaple, pro tota villata de Dunstaple, ad audiendum et affirmandum concordiam inter eos et priorem de Dunstaple, de contentionibus inter eos ortis, secundum quod prolocuta fuit coram nobis, et ab eodem priore et eisdem hominibus concessa. Et habeas ibi hoc breve, et nomina prædictorum duodecim. Teste etc.

Postmodum, dictis burgensibus coram banco constitutis, ipsi justiciarii, habito consilio cum domino rege et primatibus ejus, ipsam pacem apud Dunstaple prius formatam, partibus præsentibus recitarunt. Quam postmodum vicecomiti Bedefordiæ mandaverunt, ut eam faceret observari. Cujus verba sunt hæc: The award read over by the justices at Westminster.

Henricus rex vicecomiti salutem. Scias, quod cum [fuissent] plures contentiones inter Ricardum priorem de Dunstaple querentem, et burgenses de Dunstaple deforciantes, de servitiis, et consuetudinibus, sectis, tallagiis, et aliis rebus; tandem coram nobis apud Dunstapliam facta fuit quædam provisio, in quam tam prædictus prior quam iidem burgenses, spontanee et unanimiter consenserunt. Quæ quidem talis est, scilicet, quod cum nos vel hæredes nostri talliemus burgos nostros, tunc idem prior et successores sui[1] in eadem forma, qua nos vel hæredes nostri talliaverimus burgos nostros, poterunt talliare burgum suum de Dunstaple per speciale mandatum nostrum. Et si forte forisfactum fuerit personæ prioris vel canonicorum, vel ballivis suis, tunc fiat eis emenda secundum quantitatem delicti, sicut domino vel ballivo. Sed misericordia præter emendam erit quatuor denariorum. Et si burgensis contra burgensem vel aliquem alium deliquerit, fiat emenda pro quantitate delicti, sed misericordia sit quatuor denariorum.

[1] *sui*] nostri, MS.

A.D. 1229. De secta vero curiæ, provisum est, quod capitales tenentes qui fuerint in burgo, veniant ad curiam; et qui extra burgum fuerint, rationabili de causa et non malitiose, vel infirmati in burgo, non teneantur venire ad curiam, nisi fuerint actores vel defensores, in propria querela. Si autem pro defectu consilii positum fuerit aliquid judicium in eadem curia in respectum, tunc poterit prior alios in capite tenentes ad sequendum curiam summonere, pro aforcianda curia sua. Ad visum autem Franci-plegii veniant universi qui fuerint quindecim annorum, qui fuerint in burgo; dum tamen per unum mensem fuerint præmuniti. Qui vero fuerint in remotis partibus, nundinis, vel partibus transmarinis, sine defalta, pro excusatis habeantur. De pœna autem vendentium panem et cervisiam contra assisam, provisum est, quod ballivus prioris pro prima defalta capiat quatuor denarios; pro secunda, quatuor denarios; et ad tertiam defaltam capiat ballivus prioris totam cervisiam et panem, ad opus prioris. Ad quartam vero, subeat forisfaciens pœnam tumberalem vel tumpilloralem, et nihilominus habeat prior panem et cervisiam. Et quia tam prædictus prior quam burgenses in provisionem illam consenserunt, tibi præcipimus, quatinus provisionem illam, secundum quod prædictum est, facias teneri et firmiter observari. Et si aliquis ipsorum contra hanc provisionem in aliquo præsumpserit venire, distringas eum, si opus fuerit, ad ipsius provisionis observationem, ne amplius pro defectu tui clamorem audiamus. Teste etc.

The townsmen refuse to comply, without a special order from the king, which the king sends to the sheriff of Bedford. f. 30.

Quoniam vero burgenses per has literas pro vicecomite noluerunt in tallagium consentire, nisi haberent mandatum regis super hoc speciale, ideo dominus rex iterum scripsit ei in hæc verba:

Rex vicecomiti salutem. Quia in provisione facta coram justiciariis nostris apud Westmonasterium, inter priorem de Dunstaple et burgenses suos ejusdem villæ, super quibusdam contentionibus inter eos ortis, statutum fuit inter cetera, quod [quoties] nos vel hæredes nostri talliaverimus burgos et dominica nostra, toties talliabit idem prior et successores sui burgenses suos de Dunstaple, ad quod iidem burgenses consenserunt: tibi præcipimus, quod eidem priori facias habere rationabile tallagium de prædictis burgensibus, sicut de burgis et dominicis nostris tallagium competens ad opus nostrum capi fecimus.

The townsmen only allow the taxing of the prior's tenants in

Cum igitur vicecomes hac auctoritate vellet talliare burgenses, responderunt, quod tantum in capite tenentes de priore et non alios, permitterent talliari. Et accedentes ad regem, impetraverunt ab eo literas in hæc verba:

Rex vicecomiti salutem. Præcipimus tibi, quod, occasione tallagii, de quo tibi præcepimus, quod faceres illud habere priori et Dunstaple, de hominibus suis de Dunstaple, non permittas, quod ipse talliet homines Willelmi Russelle in eadem villa, nec homines tenentes de hominibus ipsius prioris. Per S. de Sa.[1] A.D. 1229. capite, and obtain letters of exemption for others.

Cum vero prior, his literis impeditus, vellet saltem in capite tenentes talliare, vocavit in medium duodecim burgenses, quos fideliores æstimavit. Qui juramento corporaliter præstito, quod rationabiliter assiderent tallagium, nec æmulos injuste gravarent, nec deferrent amicis; assiderunt tantum sexaginta tres solidos. Ita quod ditiores burgi non erant assisi nisi ad tres solidos. Huic autem perjurio manifesto successit tantus furor populi, quod in odium ecclesiæ subtraxerunt decimas et oblationes. Ita quod funere præsenti, vel muliere se purificante, unum tantum denarium obtulerunt. Fabricam etiam ecclesiæ admodum dissipatæ pro derelicto habuerunt. Blasphemias et minas canonicis et eorum famulis intulerunt; et per impositionem falsorum criminum eos per totam Angliam diffamarunt. Bannum etiam in ecclesia publice proposuerunt, quod nullus burgensium moleret ad molendina prioris. Bladum etiam dominicum ipsius prioris in viis antiquitus usitatis prostraverunt in terram, et equum sub sua custodia incluserunt; qui, aliquando per præpositos, aliquando per vicinos capellanos, aliquando per ipsum decanum vix poterat liberari. Corruperunt etiam ballivos nobilium vicinorum, ut nos et res nostras in suis territoriis impedirent; quod frequenter muneribus illecti fecerunt. Cum autem hæc omnia domini regis cancellario, et S[tephano] de Segrave domini regis capitali justiciario, in hujus persecutionis fervore per burgum de Dunstaple transeuntibus, prior ostenderet; videbantur turbari, et pro malo habere, et cœperunt burgensibus comminari. Veruntamen illis recedentibus, malitia non

The prior taxes his tenants in capite; but the burgesses employed to collect the tax perjure themselves.

The people in fury withdraw their tithes and offerings.

They abuse and slander the monks.

Their behaviour to the prior, his corn, horse, &c.

The prior complains to the chancellor and chief justice, who threaten the townsmen.

[1] Sic. Probably for Stephen de Segrave.

A.D. 1229. But, when they were gone, their malice broke out again.

cessavit. His omnibus accessit, quod cum ballivus vicecomitis vellet pignora capere pro tallagio non soluto, tam masculi quam feminæ de burgo insurrexerunt in eum, omnimodam districtionem fieri prohibentes. Et quamvis, ad instantiam prioris, dominus Lincolniensis[1] episcopus per vicinos burgos et vicinos decanatus præfatos malefactores diebus sollemnibus excommunicari jussisset; tamen ab incepto furore et malitia non cessarunt; sed profitebantur, se esse excommunicatos, et se velle potius ad infernum descendere, quam in causa tallagii succumbere. Prolocuti fuerunt etiam cum Willelmo de Cantelupo, quod in campo, vicino burgo de Dunstaple, concederet eis quadraginta acras, in quas tabernacula sua transferentes habitarent, a tallagio et teloneo quieti. Hac igitur tempestate utriusque fori judices per frequentiam querelarum prioris fastiditi, quasi per accidiam victi, dissimulando stupuerunt, et tantam universitatem populi scandalizare abhorruerunt. Et quia tanta multitudo fuit in causa tam munerum quam populorum, infinita scelera remanserant impunita. Cum itaque tanta iniquitas abundaret, ecce repente visitavit Dominus spiritum magistri J[ohannis], archidiaconi Bedefordiæ. Qui inter partes amicabiliter composuit, et procellas pestilentes subito convertit in spiritum lenitatis. Sicut per cyrographum factum in curia domini regis, et cartam prioris et conventus manifeste patet, quæ inferius subsequuntur.

The townsmen will go to hell rather than give way to be taxed. They treat with W. de Cantilupe for forty acres to transfer their property to, and leave the town altogether.

The quarrel made up by John, archdeacon of Bedford.

Final agreement between the priory and town. f. 30 *b*.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium, a die Sancti Johannis Baptistæ in quindecim dies, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, quartodecimo, coram Thoma de Multone, Willelmo de Raleger, Roberto de Lexintone, Willelmo de Insulâ, Willelmo de Londonia, magistro Roberto de Sardelowe, et Radulfo de Norwico, justiciariis; et aliis domini regis fidelibus, tunc ibi præsentibus. Inter Ricardum priorem de Dunstaple querentem, et omnes burgenses ejusdem villæ deforciantes; per Alexandrum Juvenem

[1] Hugh Wallys.

et Johannem fratrem ejus, et Elyam de Capella, positos loco prædictorum burgensium, ad lucrandum vel perdendum, de tallagiis et auxiliis, quæ idem prior exigebat ab eisdem burgensibus, quotiescunque dominus rex talliaret dominica sua; et denariis dandis pro misericordiis, in quas ipsi burgenses incident, sicut et alii homines de villis vicinis dare consueverunt. Dixerunt, quod nullum tallagium vel auxilium eidem priori dare debuerunt; et quod nullus eorum dare deberet pro misericordia, qualiscunque esset, nisi tantum quatuor denarios; et similiter de aliis consuetudinibus et servitiis, quæ idem prior ab eis exigebat, et quæ ipsi burgenses ei non cognoverunt. Et unde placitum fuit in præfata curia inter eos; scilicet, quod prædictus prior pro se et successoribus suis, quantum ad ipsum et successores suos pertinet, concessit, quod omnes prædicti burgenses et hæredes eorum quieti sint de omnibus tallagiis, et auxiliis in perpetuum. Et quod pro misericordiis, in quas ipsi burgenses de cætero inciderint, unusquisque quietus sit per quatuor denarios in omnibus placitis et querelis, quæ inter ipsum priorem et successores suos, et prædictos burgenses et hæredes eorum teneri possint, in curia ipsius prioris et successorum suorum, præter placita coronæ. Salva tamen cuilibet injuriam passo competenti emenda, secundum modum et quantitatem damni vel injuriæ. Et præterea, idem prior pro se et successoribus suis concessit, quantum ad ipsum et successores suos pertinet, quod prædicti burgenses et hæredes sui, de cætero utantur omnibus aliis liberis consuetudinibus, quibus usi fuerunt ante placitum motum inter eos, sicut eisdem uti solent et debent. Et prædicti burgenses pro se et hæredibus suis concesserunt, quod faciant prædicto priori et successoribus suis, et ecclesiæ suæ de Dunstaple, omnes liberas consuetudines, quas ante prædictum placitum motum facere consueverunt, sicut facere solent et debent. Ita scilicet, quod si in aliquo in posterum, inter ipsum priorem et successores suos, et prædictos burgenses et hæredes suos oriatur contentio, quæ per ipsos hinc inde sopiri non possit; tunc, de communi assensu simul veniant vel mittant aliquos de suis ad justiciarium domini regis apud Westmonasterium; et quod ab eisdem justiciariis responsum, consultum, vel judicatum fuerit, sine omni contradictione et dilatione faciant, hinc inde, inter eos firmiter observari. Salvis semper prædictis articulis de tallagiis, auxiliis, et misericordiis, secundum quod prædictum est. Et pro hac concessione, fine, et concordia, prædicti burgenses dederunt prædicto priori sexaginta libras sterlingorum. A.D. 1229.

Omnibus Christi fidelibus, etc. Noverit universitas vestra,

A.D. 1229. nos pro pace et concordia nutrienda inter nos et homines nostros de Dunstaple, concessisse eisdem, quod ipsi, de cætero, quantum ad nos pertinet, quieti sint a tallagiis in perpetuum. Et quod pro misericordia nostra non præstent ultra quatuor denarios in omni placito, quod nos inter ipsos tenere possimus, præter placita coronæ. Salva tamen competenti emenda, quæ fiet damnum vel injuriam passo, secundum modum damni vel injuriæ, et quantitatem. Præterea, concessimus eisdem omnes liberas consuetudines, quibus hactenus usi sunt, sicut eis uti solent et debent. Et si de aliquo inter nos et ipsos futuris temporibus oriatur forte contentio, quæ per nos et amicos communes communi tractatu domi sopiri non possit; provisum est inter nos, communi consensu, quod per nuntios ex utraque parte ad bancum domini regis mittendos, consilium justitiariorum, pro tempore ibidem residentium, sine dilatione et
f. 31. essonia requiratur; et quod ab eis responsum fuerit, sine contradictione eis observari faciemus, et ipsi nobis. Pro hac autem concessione nostra et confirmatione præfati homines nostri de Dunstaple dederunt nobis sexaginta libras sterlingorum, promittentes etiam, se nobis futuris temporibus in omnibus fore devotos. Ut autem hoc totum etc.

Acquittance for 100*l.* for the ch. of Dunstable enrolled, July 11, for the confirmation of their liberties.

Anno gratiæ MCCXXX., in Translatione Sancti Benedicti, anno domini regis Henrici decimo quarto, ecclesia de Dunstaple scripta est quieta in rotulis domini regis ad scaccarium, de centum libris, quas promiserat et solverat pro confirmatione libertatum suarum. Et eodem die redditum est cyrografum priori et burgensibus de mutua concordia.

Thunder storm in London, Jan. 25. The lightning in S. Paul's during Mass.

Eodem anno apud Sanctum Paulum Londoniæ, die Conversionis Sancti Pauli, dum episcopus Rogerus missam sollemniter celebraret, post Evangelium, cecidit ictus fulguris in turrim ecclesiæ Sancti Pauli, et de fulgure ignis egrediens, circumquaque vagabatur: ita quod præ timore et stupore clerici de choro aufugerunt. Et de multitudine ruentis populi oppressi sunt aliquot et defuncti. Solus autem episcopus stabilis permanens ad altare, officium suum prosecutus est. Ignis autem post intervallum disparuit, et molendinum ad ventum, quod erat in orientali parte civitatis, in cinerem redegit.

Eodem anno obiit episcopus Menevensis; et Willelmus de Brause proditiose captus et suspensus a Leulino. A.D. 1230. Death of Gervase, bishop of S. David's.

Item obiit prior de Chaucumbe; cui substitutus est prior de Oseneia.[1]

Item obiit Willelmus de Witchurche, et Ricardus de Stanford.

Eodem anno rex Henricus transfretavit in Britanniam mense Aprili cum grandi exercitu; sed modicum ibi proficiens, reversus est mense Octobri. Quo tempore mortui sunt comes Gloucestriæ, Remundus de Burgo, Mauricius de Gaunt, Nigellus de Mubray, et multi alii. The king in Britanny. Death of Gilbert de Clare, &c.

Eodem anno applicuit in Anglia dux Saxoniæ, qui moram fecit Londoniæ usque post reditum regis, a quo multis muneribus honoratus, in suam rediit regionem. Albert I., elector of Saxony, lands in England.

Eodem anno facta est concordia inter Gregorium Papam et Federicum imperatorem, post infinita damna utrique ab altero illata. Peace between the Pope and emperor.

Eodem anno Papa Gregorius collegit decimam proventuum de omnibus terris, redditibus, decimis, oblationibus, non deductis expensis, de episcopatibus, abbatiis, prioratibus, et aliis ecclesiis regularibus et sæcularibus, et leprosorum domibus, excepto solo ordine Cisterciensi. Et hoc fecit per manum Stephani capellani sui in Anglia, et Hibernia, et Scotia, et Guallia. Et tunc solvit ecclesia de Dunstaplia de suis proventibus, quadraginta marcas; et pro capellis suis de Pecco, duas marcas et dimidiam. Tenths collected by Stephen, the Pope's chaplain. Amount paid by Dunstable.

Anno gratiæ MCCXXXI. reparatæ sunt scholæ Parisius, et privilegia tam sedis Apostolicæ quam regis Franciæ in libertatem pristinam restituta. Restoration of the schools at Paris.

Eodem anno profectus est Romam Ricardus, archiepiscopus Cantuariæ, contra Hubertum de Burgo jus- Archbishop Richard

[1] Probably Richard de Gray.

A.D. 1231. goes to Rome. His death.

ticiarium, qui turbaverat ejus possessionem de castro de Tunbrige. Item contra abbatem de Sancto Augustino,[1] eo quod renuit ab eo consecrari; et ibidem, infectis negotiis, diem clausit extremum.

Death of William Marshal, &c.

Eodem anno obiit Willelmus Marescallus; Hugo de Stepingele; Willelmus de Saumur; Reginaldus archidiaconus Middelsexiæ; Willelmus de Muscamp archidiaconus Derebiæ; Hugo abbas de Rammeseia; Walterus de Bidun; Willelmus de Londonia justiciarius regis; Radulfus clericus de Norwico.

Eodem anno dedicatum est altare Sanctæ Mariæ, ab Hugone Elyensi episcopo, assistente sibi Thoma, Norwicensi episcopo.

Anselm le Gros made bishop of S. David's.

Eodem anno thesaurarius Exoniensis fit episcopus Menevensis, non obstante contradictione Ricardi Cantuariensis archiepiscopi, qui suam cassaverat electionem.

The Danes and Norwegians invade Scotland and Man.

Eodem anno Dani et Norvagienses invaserunt Scotiam et insulam de Man; qui post multa damna illata, multo labore sunt repulsi.

f. 31 *b*. Return of Peter des Roches from Jerusalem.

Eodem anno Petrus, episcopus Wintoniensis, reversus est a partibus Ierosolimitanis; ubi adeo se strenue habuit, quod tam apud Romanam ecclesiam, quam apud Fredericum imperatorem, gratiam promeruit et favorem. Et cum essent ad invicem adversarii, inter eos esse meruit mediator, et quasi lapis inter parietes oppositos angularis. Cujus auxilio præcipuo reparata est civitas Ascalona; et tam castrum Jope, quam castrum Sagittæ, viribus pristinis restituta. Cujus etiam providentia ordo canonicorum apud Sanctum Thomam Martyrem, per Hubertum, Cantuariensem archiepiscopum, in Aconia constitutus, mutatus est in ordinem Spatæ Hispaniensis. Et quia locus infirmus erat, translata est habitatio versus mare in aerem puriorem. Ad cujus meliorationem possessiones plurimas tum pretiis tum precibus adquisivit. De cujus loci priore, qui resignaverat, hoc

His change of the order of the canons of S. Thomas at Acre.

Death of the prior.

[1] Robert de Bello.

mirabile dictu accidit; quod cum in Angliam veniens apud Westmonasterium missam celebrasset; vix, post missam, ecclesiam egressus, in terram corruit, et mortuus est; et bona ejus in dispersionem abierunt. Ad hæc memorandum est, quod idem, transitum faciens per Franciam, impetravit constitui treugas per triennium inter regem Franciæ ex una parte, et regem Angliæ et comitem Britanniæ,[1] et comitem Cestriæ[2] ex altera. Deinde, rediens in Angliam invenit regem in Wallia, cui fortius auxilium præstitit quam alii episcopi universi. Ubi tandem treugis concessis per annum, invitavit regem, justiciarium, et episcopos, et comites, et barones, et clericos de scaccario, et alios nobiliores, quotquot habere potuit, ad celebrandum Natale Domini secum apud Wintoniam. Ubi tot victualia, tot vestium paria, tot auri et argenti et equorum jocalia, mirabili largitate effudit, quod ipsa sollemnitas merito ad coronationem regis sufficere potuisset. A.D. 1231. Truce for three years with France made by Peter des Roches. Celebration of Christmas at Winchester.

Eodem anno reversi sunt simul comes Cestriæ, qui nimis fovit partes Lewelini; et Ricardus Marescallus, qui per injustam dilationem valde damnificatus, tandem hæreditatem suam recuperare promeruit.

Eodem anno mota fuit guerra in Wallia per Lewelinum contra regem Angliæ. Et quia dictus Lewelinus nec ecclesiis, nec clericis pepercit, ideo nominatim excommunicatus est, cum duodecim principibus suis, et denuntiati diebus festivis per totam Angliam. Sed treugis concessis, suspensa est denuntiatio. In hac autem guerra capti[3] sunt a parte Lewelini duo filii Ricardi de Argenthom, et alii tres nobiles. Occisi vero sunt triginta milites; pedestrium vero occisorum numerus ignoratur. War waged in Wales by Llewellyn. His excommunication. A truce.

Eadem pestilentia, dum rex cum exercitu suo castrum Matildis reparavit, Lewelinus in marchia Walliæ decem castra destruxit. Castle Maud restored.

---

[1] Peter Manclerc.
[2] Ranulph Blundevil.
[3] *capti*] capi, MS.

A.D. 1231. Simon de Montfort receives the earldom of Leicester.

Eodem anno comes de Mutford recuperavit saisinam de Leicestria, et de medietate comitatus sui.

Eodem anno Johannes de Catebi resignavit vicariam de Pullokeshulle; cui Simon de Bardeneia successit.

Eodem anno Johannes, archidiaconus Bedefordiæ, fit archidiaconus Norhamtoniæ: cui successit magister Almaricus in archidiaconatu Bedefordiæ.

Church of Newbottle dedicated, Nov. 20.

Eodem anno die Sancti Eadmundi dedicata est ecclesia de Neubotle, per officialem Lincolniensis episcopi.

Ralph Neville postulated to Canterbury.

Eodem anno Radulfus, episcopus Cicestrensis, domini regis cancellarius, est in Cantuariensem archiepiscopum postulatus. Sed postulatio non fuit admissa.

Eodem anno Egidius prior de Meritone factus est albus monachus apud Bellum Locum; cui successit Henricus, ejusdem ecclesiæ subcelerarius.

f. 32. The old man of the mountain.

Eodem anno Templarii et Hospitalarii, cum suis amicis, tot damnis et angustiis affecerunt Veterem de Montanis, quod vi compulsus, factus est eis tributarius.

Eodem anno obiit soldanus Babiloniæ.[1]

Cincius and other Italian clergy seized.

Eodem anno Cincius Romanus et alii Romani plerique capti sunt, et post aliquot menses liberati. Nuntii etiam domini Papæ, literas ejus portantes, capti sunt, et uno eorum interfecto, alii vulnerati abierunt.

Hubert de Burgh absolved from his vow of pilgrimage.

Anno MCCXXXII. Hubertus de Burgo, justiciarius Angliæ, conventus super peregrinatione sanctæ Crucis per literas Papæ, per absolutionem Pandulfi legati tunc Angliæ, se rationabiliter expedivit. Super divortio vero tertiæ uxoris suæ, scilicet filiæ[2] regis Scotiæ, conventus, super eo quod erat consanguinea secundæ uxoris suæ, scilicet comitissæ Gloverniæ,[3] machinationibus dolosis iniquitatem suam prolongavit, audientiam bonorum judicum declinando, et malitiose

---

[1] Malek-el-Kamel. He did not, however, die till 1238.

[2] Margaret, daughter of Alexander II.

[3] Isabella, third daughter of William, earl of Gloucester, wife previously of king John and Geoffrey de Mandeville.

literas impetrando ad tres judices, in tribus angulis Angliæ constitutos. A.D. 1232.

Eadem etiam tempestate, per conspirationem quorundam clericorum et militum, machinatum est, ut per quosdam satellites blada Romanorum violenter excussa venderentur. Et cum per ballivos regis talia præsumentes arguebantur, ostenderunt literas patentes ipsius justiciarii. Quibus visis, in pace dimissi non solum Romanorum sed etiam Anglicorum blada nequiter distraxerunt. Tandem Papa Gregorius scripsit[1] domino regi Angliæ, ut hujus sceleris fautores brachio sæculari coerceret; qua auctoritate, fratrem magistri Roberti de Chardelawe in carcerem detrusit; Robertum vero de Twinge militem, omnium hujusmodi malefactorum marescallum, ad summum Pontificem misit. Hubertum etiam de Burgo officio justiciarii et Cantiæ comitatu privavit, et omnibus mobilibus suis et beneficiis, quæ dono suo adquisierat, [priv]avit. Diem etiam peremptorium ei statuit, quod coram paribus suis de receptis suis et expensis redderet rationem, et tam Romanis quam aliis de eo querelantibus responderet. Sed quia infra dictum diem se præparavit ad fugam, quidam domestici regis, hoc sentientes, ipsum insecuti sunt. Qui cum fugiens in quandam capellam se detruderet, ipsi illum violenter extrahentes, usque ad turrim Londoniæ eum transtulerunt. Sed ad instantiam Rogeri Londoniensis episcopi, per libertatem ecclesiasticam remissus est ad capellam, a qua fuerat violenter extractus, scilicet ad capellam de Boisars. Ubi, eo per quadraginta dies moram faciente, comitatus Essexiæ capellam obsedit, et ad modum castelli fossata circumfodit. Demum, quia victualia ejus extenuabantur, elegit exire; et exiens captus, ad turrim pristinam est reductus. Demum, de consilio peritorum regni, datus est in cus-

Riots against the Italian clergy.

Gregory IX. writes to Henry III. on the subject.

Hubert de Burgh deprived of his office.

He is seized in Boisars chapel, but afterwards restored to it.

He is forced to quit it, and is imprisoned in the Tower,

[1] See the letter in the Burton Annals, p. 239.

A.D. 1232. and then at Devizes.

todiam quatuor comitibus,[1] qui tradiderunt eum suis quatuor militibus; qui sicut suam vitam diligerent, ipsum in castro de Divisis salvo custodirent.

Ralph Brito and his brother fined.

Eodem tempore, Radulfus Brito, domini regis thesaurarius, qui ecclesiam de Messenden aliquot annis fuerat persecutus, incidit in iram regis. Frater ejus, vicecomes Cantiæ, et ipse a suis officiis depositi finem fecerunt cum rege, alter pro mille libris, alter pro mille marcis; et exinde possessiones multas, quas per oppressionem occupaverant, mediante justitia, perdiderunt.

Four tournaments granted by the king. f. 32 *b*.

Eodem anno quatuor torneamenta concessa sunt a rege in quatuor placiis Angliæ; scilicet Dunstaple, et Brakele, et Stanfordia, et Blitha.

Priors of S. Bartholomew, Smithfield.

Eodem anno, mutato Johanne priore Sancti Bartholomæi, Geraddus, ejusdem loci canonicus, substitutus est in priorem.

Inquiry into the conspirators against the Italian clergy.

Eodem anno Papa Gregorius per episcopum Wintoniensem[2] et abbatem Sancti Eadmundi[3] fecit scrutinium, qui essent de numero universitatis per conspirationem initæ contra Romanos. Qui nomina suspectorum ad dominum Papam Romam miserunt.

John, prior of Canterbury, elected archbishop, but resigns.

Eodem anno electus est prior Cantuariensis in archiepiscopum, et a rege admissus. Qui Romam profectus, electioni renuntians, prior ut prius, remeavit.

Eodem anno oritur et moritur Johannes, filius Ricardi, comitis Cornubiæ. Item Ranulfus, comes Cestriæ. Item Alanus Basset. Item Henricus de Oily.

Rights of the priory and of the abbess of Elstow to commonage on Flitte and Malden marsh de-

Eodem anno fuerunt justiciarii itinerantes in comitatu Bedeforde; sed nec Dunstapliam venerunt, nec de placitis ejus se intromiserunt; sed coram eis declaratum est jus nostrum et jus abbatissæ de Aunestowe super communione marisci de Flitte, et de Maldona. Et rotuli regis hæc sunt verba:

Abbas de Woburnia[4] et canonici de Dunstaplia venerunt

[1] Their names are given in the Tewkesbury Annals, p. 88, where see the note.

[2] Peter des Roches.

[3] Richard.

[4] Richard was abbat of Woburn in 1217.

coram justiciariis, et concesserunt perambulationem sicut provisa fuit per breve domini regis, inter abbatissam de Alnestowe et Philippum de Flitta, inter Maldonam, quæ est abbatissæ; et Flittam, quæ est ipsius Philippi; salva tamen eisdem abbati et canonicis de Dunstaple communa pasturæ per totum, sicut eam habuerunt. A.D. 1232. cleared before the justices itinerant.

Eodem anno compositum fuit inter nos et parochianos de Flittewike, et abbatem de Wardona, super communa de Bucokesheye; ita quod dedimus abbati viginti solidos pro bono pacis, et jure nostro retinendo. Settlement with regard to the common of Bushy.

Eodem anno compositum fuit inter nos et comitissam de Penbrok,[1] super sequela curiæ de Tudingdone, et hundredi de Flitta. Ita quod remansit nobis plena libertas tota vita ipsius, salvo jure cujuslibet post mortem ejus. Quod factum est mense Novembri. Settlement with the countess of Pembroke about suit of court of Toddington, &c.

Eodem anno et mense, recepimus plenam seisinam in homagiis et dominicis et servitiis, de tota terra de Wadelowe; et etiam de servitio unius denarii, quod comes de Penbrok debet nobis pro mesuagio et domibus suis in Wadelowe. Land of Wadlow.

Eodem anno Stephanus de Sedgrave factus justiciarius totius Angliæ.

Eodem anno concessa est quadragesima totius Angliæ domino regi de blado habito die Sancti Mathei Apostoli; et de averiis tunc apparentibus. Ecclesiæ vero et earum bona, jure parochiali ad ea spectantia, ab hoc tallagio fuerunt libera. A fortieth granted to the king of the corn got in by Sept. 21.

Anno Domini MCCXXXIII., mortuo Roberto, rectore ecclesiæ de Merstona, ad præsentationem nostram substitutus Alanus, redditurus nobis annuatim quinque libras, de quibus solvemus hospitali quatuor marcas. Church of Marston in Lincolnshire.

Eodem anno fuerunt justiciarii domini regis apud Dunstaple; scilicet, Robertus de Lexintona, et quidam alii. Et tunc burgus fecit nobiscum finem de quatuor Justices itinerant at Dunstable. A fine of four marks

[1] *i.e.* the princess Eleanor, widow of William Marshal, afterwards married to Simon de Montfort.

A.D. 1233. marcis, pro omnibus qui fuerunt in misericordia nostra. Et hoc fecerunt de assensu justiciariorum.

paid by the town.

Episcopal visitation of religious houses.

Eodem anno, de mandato Gregorii Papæ, omnes episcopi Angliæ visitaverunt omnes monachos et canonicos sibi subditos. Et tunc visitata fuit ecclesia nostra per officialem Hugonis episcopi, scilicet magistrum Robertum archidiaconum Lincolniæ; cujus statuta, sigillo suo signata, apud nos remanserunt.

A way in Pulloxhill carried against W. de Faldho.

Eodem anno dirationavimus[1] contra Willelmum de Faldho unam viam quindecim pedum, juxta graviam suam in Pullukeshulla.

May 22.

Eodem anno die Pentecostes apud Gloverniam facti sunt [milites] comites Rogerus[2] Bigod, et Hugo de Ver, Oxoniæ. Item comes de Warwic;[3] et cum eis milites quamplures.

Eodem anno Johannes de Scotia factus est comes Cestriæ. Et constabularius Cestriæ[4] factus est comes Lincolniæ. Et tunc divisæ sunt terræ comitis Cestriæ[5] inter quinque sorores ejus.

Eodem anno comes Britanniæ[6] abstulit regi nostro castrum Sancti Johannis super Beverun,[7] quod R[anulphus] comes Cestriæ donaverat regi nostro.

John Blund elected archbishop. The election quashed.

Eodem anno magister Johannes Blundus in archiepiscopum Cantuariæ concorditer electus, Romam profectus est. Qui tandem, adversante sibi magistro Simone archidiacono Cantuariensi, est cassatus; hoc prætextu, quod duas ecclesias parochiales habuit, sine dispensatione speciali.

Frederic II. makes peace with the Lombards.

Eodem anno Fredericus imperator concessit Lombardis omnes libertates, quas habuerunt tempore Federici avi sui; et quod Lombardiam non intrabit ipse, vel filius ejus, nisi cum centum militibus ad plus. Ipsi vero pro hoc restituerunt ei omnia castra

---

[1] *dirationavimus*] durationavimus, MS.

[2] *Rogerus*] Hugo, MS.

[3] Thomas de Newburgh.

[4] John de Laci.

[5] *i.e.*, Ranulph Blundevil.

[6] Peter Mauclerc.

[7] Probably S. James de Beuvron.

regalia, quæ de suo habebant; et promiserunt trecentos milites ei ad sumptus suos, per triennium, in Terra Sancta. Et sic pax inter eos est facta. A.D. 1233.

Eodem anno Johannes, quondam rex Jerusalem, applicuit apud Duracium, et vi obtinuit locum. Inde profectus Constantinopolim, pacifice susceptus est in imperatorem. Cui Papa Gregorius nonus, in novitate sua egenti, de thesauro ecclesiæ auxilium ministravit. John de Brienne, king of Jerusalem, takes Durazzo: f. 33.

Eodem anno magister Johannes Blundus in Cantuariensem electus, in Angliam est reversus. elected emperor of the East.

Eodem anno magister Johannes abbas Boxleiæ, cum duobus collegis, datus est visitator per monasteria Nigrorum monachorum exempta. Qui, cum nimia severitate vellet eos aggravare, et ab esu carnium extra infirmariam, et a potu post collationem vellet cohercere, sedem Apostolicam appellarunt; et appellationem prosequentes, litteras ad alios visitatores impetrarunt. Veruntamen eorum appellatione spreta, monasteria ista ipsa interdicto[1] supposuit, et abbates cum præcipuis obedientiariis excommunicavit; et tam ipsos quam eorum monasteria ab omnibus vitanda denuntiavit. Sed tam sententiæ suæ, quam visitatio sua per literas revocatorias sunt cassatæ. Cum vero vellet monasterium de Hevisham visitare, excepit abbas[2] contra ipsum, quod monasterium suum non fuit exemptum, nisi ab ecclesia Wigorniensi tantum; et ideo Cantuariensi ecclesiæ subjectum. Et hoc abbate et conventu per literas patentes profitentibus, visitatores recesserunt. Visitation of the black monks by John, abbat of Boxley. Artifice of the abbey of Evesham to escape the visitation.

Eodem anno recesserunt Walterus professus, et Johannes non professus, canonici Dunstaplienses, sine licentia et per fenestram fractam exeuntes, et murum monasterii transilientes, inter Fratres Minores habitum Oxoniæ susceperunt. Quos prior de Dunstaple, Oxoniæ et alibi, denuntiari fecit excommunicatos. Unde Wal- Two of the canons break out and become Minorites at Oxford.

[1] *interdicto*] interdicta, MS. | [2] Thomas de Merlebergh.

A.D. 1233. terus cum tribus fratribus de ordine Minorum reversus, ad capitulum Dunstapliæ humiliter petiit absolvi. Et juravit, quod pareret mandatis prioris in omnibus, salvo ordine suo. Et sic absolutus est, jussu prioris, a tribus canonicis, per corporalem disciplinam; et postmodum a toto conventu voce tenus. Demum injunctum est ei, ut inprimis restituat quaternos et pannos quos asportavit; et infra annum deliberet, ut si ordo Minorum arctior est nostro, ibi remaneat, sin autem, ad nostrum ordinem revertatur, ubi gratiam valuerit invenire. Johannes vero Londoniæ inventus a priore invento similiter absolutus est. Qui cum Nicholao fratre suo Romam profectus, attraxit secum Henricum Archer; quo anno ad eundem ordinem Ricardus Falco conversus est.

Bishop Roger le Noir loses his jewels and money at Parma. His detention at Canterbury.

Eodem anno Rogerus episcopus Londoniensis Romam profectus, apud civitatem Palmensem jocalia et expensas itineris perdidit; quas pro parte vix recuperavit. Quid autem Romæ profecerit, ignoratur. Demum in Angliam rediens, in autumno a ministris regis apud Cantuariam est retentus, una cum episcopo Karliolensi,[1] qui eodem tempore transfretare volebat.

The Franciscans at Reading.

f 33 *b*.

Eodem anno fratres Minores volentes habitare in burgo Sancti Edmundi, item in burgo de Redingis, ad ipsum abbatem[2] de Redingis literas tam Apostolicas quam regis impetrarunt, ut liceret eis habitare in villa de Redingis. Impetraverunt etiam literas protectionis domini Papæ ad episcopum Wintoniensem,[3] ut eos protegeret contra inimicos Christi. Et sic per instantiam multam impetraverunt locum ad inhabitandum ab invito abbate, juxta pontem Redingis; quod reputatum est eis in signum transgressionis evangelicæ.

Eodem anno obiit Ricardus, abbas Sancti Eadmundi; cui successit Henricus, ejusdem loci prior.

---

[1] Walter Mauclerc.
[2] Adam de Latebar
[3] Peter des Roches.

Obiit H[enricus] abbas de Derelee; cui successit Radulfus, ejusdem loci supprior. A.D. 1233.

Obiit Ferandus, comes Flandriæ; abbas de Thorentona[1]; prior de Cockeforda.[2] Death of Ferrand, count of Flanders.

Eodem anno quidam frater Prædicatorum, nomine Johannes de Vicencia, apud Boloniam miracula multa operatus est, sanans omnem languorem; etiam mortuos dicitur suscitasse, volucres silvestres et volantes ad manum suam descendisse, flumen super capam suam transisse, et verbum Dei cum multa efficacia prædicasse. Miracles of a Dominican at Bologna.

Eodem anno fuerunt itinerantes justiciarii in Cornubia; quorum metu, omnes ad sylvas fugerunt. Et ideo bannitum fuit, ut omnes redirent ad pacem regis: ita tamen, quod addiscerent et viverent secundum leges regni Angliæ. Excepti sunt soli homicidæ quorum[3] appellatores in promtu fuerunt. The justices itinerant in Cornwall.

Eodem anno, deposito abbate Præmonstratensi,[4] substitutus est abbas Anglicus de Parco juxta Dereleyam[5]; et in eodem capitulo ardua plurima sunt statuta. Abbats of Prémontré.

Eodem anno in generali capitulo de Ardeys tres priores de Sancto Victore, de Fonte Clericorum,[6] de ordine Prædicatorum Parisius, missi sunt diffinitores a Papa; qui multa diffiniendo statuerunt et jusserunt per totum ordinem observari. Priors sent to the General Chapter at Ardres.

Anno gratiæ MCCXXXIV. De consilio summi Pontificis, monachi Cantuarienses elegerunt magistrum Eadmundum, thesaurarium Sarum, in archiepiscopum. Qui eodem anno, die *Lætare Jerusalem*, apud Cantuariam, rege præsente, consecratus est, et pallium eadem die suscepit. Cui rex corpus et animam, coronam et regnum suum, cum multa devotione commisit. Quo Edmund of Abingdon, treasurer of Salisbury, elected archbishop. His consecration, April 2.

---

[1] Richard de Villa.
[2] William.
[3] *quorum*] coram, MS.
[4] Conrad.
[5] William, abbat of Le Dale, or Stanley Park, Derbyshire.
[6] Clerkenwell.

A.D. 1234. The Poitevins removed from the ministry by the archbishop.

facto, idem archiepiscopus amovit et alienavit a consilio et familia regis P[etrum] episcopum Wyntoniensem, et P[etrum] de Oriwalle thesaurarium, et omnes alios Pictavienses. Insuper etiam et S[tephanum] de Segrave justiciarium Angliæ et Robertum Passelewe thesaurarium scaccarii, tanquam Pictavensium fautores fraudulentos. Ad gratiam vero domini regis revocavit, quos priorum consilium ab eo alienavit.

The lands of the see improved.

Eodem anno archiepiscopatus dominica, quorundam fraudibus sterilia et inculta, arata sunt, et tremisio seminata; et staurum restauratum; mutuo accepta pecunia infinita, tam a rege, quam aliis.

The king seizes a manor of G. Basset, and refuses to restore it.

Eodem anno, Sathana fabricante, dominus rex abstulit quoddam manerium Gilleberto Basset, ordine juris prætermisso, de consilio Pictaviensium. Rex vero monitus ab R[icardo] Marscallo, ablata restituere noluit; sed iratus ipsum licentiavit. Quo recedente, recesserunt cum eo G[illebertus] Basset, et Ricardus Suard, quibus comites et barones Angliæ per cartas suas promiserunt consilium et favorem. Liulinus etiam eis adhærens, pariter cum viribus eorum, multa mala commiserunt, primo in Guallia, secundo in Marchia, tertio in Anglia. Nam apud Grossummontem in Guallia perdidit exercitus regis circiter octingentos equos cum hernasio et armis, ubi duo milites sunt occisi cum pedestribus apud nos infinitis. Postmodum vero de familia Johannis de Monumeta et de Flandrensibus illi a rege in auxilium missis, multa strages facta est per Marscallum, et terra Johannis præfati combusta penitus et destructa. Interea Marscallo in Hiberniam profecto, archiepiscopus cepit treugas inter regem et æmulos ejus, usque ad festum Sancti Jacobi. Quibus pendentibus,[1] R[icardus] Marscallus contra treugas in Hibernia, per G[illebertum] fratrem suum concessas, de pessimo consilio Galfridi de Marisco et aliorum

Richard Marshal takes up his cause, and is joined by Llewellyn.

The king's army defeated at Grosmont.

f. 34.

A truce arranged by the archbishop.

Death of Richard Marshal in Ireland.

[1] *pendentibus*] pandentibus, MS.

regis proditorum, cum paucis intrusit se in exercitum regis, cui tunc præfuerunt Mauricius justiciarius, Walterus de Lascy, Hugo de Lascy, et Ricardus de Burgo, ubi vulneratus ad mortem, occubuit. Veruntamen, per quindecim dies sequentes languens, et pœnitentiam agens, diem clausit extremum. Super cujus morte rex certioratus, diu gemuit sicut rex David super morte Saulis et Jonathæ. A.D. 1234.

Eadem tempestate, Ricardus Suarth et complices ejus, sicut viri furibundi, combusserunt maneria et averia Ricardi comitis Cornubiæ, et episcopi Wyntoniensis, et P[etri] de Oriwalle, et S[tephani] de Segrave, et R[oberti] Passelewe, et aliorum æmulorum suorum. Qui pro excusatione sua asserebant, hæc merito se fecisse, quia per prædictorum consilia eorum tenementa prius fuerint dissipata. The manors of Richard of Cornwall and others burnt by Richard Siward.

Eodem anno rex piissimus, attendens, quod ipse fuerat hujus mali radix et origo, per consilium Achitofel, suspenso ipsius consilio per novum Chusy,[1] scilicet archiepiscopi, rigorem mutavit in gratiam, errorem corrigere volens, et malum bono vincere; noluit genus Marescalli nec fautores ejus exhæredare, sed elegit potius eos sibi reconciliare. Ideoque die Martis ante Pentecosten, restituit eos in integrum; hoc est, ad famam, ad terras et possessiones universas, et insuper ad osculum pacis. Postea vero, die Pentecostes, rex fecit Gilebertum simul militem et comitem et marescallum; et tam illis quam aliis donaria multa largitus est; et sic finita est guerra, quoniam transierunt prava, indirecta, et aspera in vias planas. The king reconciled with Gilbert Marshal. June 6. June 11.

Eodem anno Hubertus de Burgo comes Cantiæ, justiciarius Angliæ, et cruce-signatus, per machinationem Pictavensium, incidit in iram regis. Et præ timore fugit in quandam capellam Essexiæ; sed inde violenter extractus, raptus est in turrim Londoniæ. Sed per Hubert de Burgh's imprisonment told over again (v. p. 129).

[1] *i.e.* Hushai.

A.D. 1234. episcopum Londoniæ fuit restitutus ad capellam memoratam. Demum comitatus, de mandato regis, dictam capellam vallavit palliciis et fossatis. Deinde, imminente quadragesimo die, confisus de gratia regis, exiens de capella, tradidit se vicecomiti. Qui volentem in biga usque ad turrim Londoniæ reduxit. Quem postea rex tradidit custodiæ quatuor comitum, pariter cum castellano de Divisis; ubi post multa tempora, ut machinationem mortis suæ declinaret, permisit se de muro castri cadere in fossatum; et inde confugit ad ecclesiam convicinam. Tandem cum aliquot septimanis præfata ecclesia circundaretur populo comitatus; subito superveniens Ricardus Syward cum multitudine armata, volentem extraxit de ecclesia, et secum honorifice duxit ad Marescallum in Wallia. Qui postmodum cum aliis ad regis gratiam admissus, ad vitam, et pacem, et famam, et hæreditatem, et ad honores quæstus et comitatum est in integrum restitutus.

His escape.

He is freed by Richard Syward, and joins Richard Marshal in Wales.

Eodem tempore gratiæ episcopus Carleolensis, officio thesaurarii et omnibus custodiis et quæstibus spoliatus, volens fugere, apud Cantuariam est retentus. Deinde, pro reverentia ordinis sui abire permissus, in Flandria moram fecit: qui postmodum, per novum archiepiscopum, domini regis gratiam impetravit.

Walter Mauclerc, bishop of Carlisle, goes into Flanders.

Eodem anno adquisivimus unam virgatam terræ in parochia de Segenho, quæ fuit Roberti de Wodewelle; et quæ debebat servitium annuum septem solidorum. Inde orta est guerra, et aliqui vulnerati; et per nostros ædificia sunt asportata: unde circiter quadraginta de famulis nostris appellati sunt de roboria, et de pace regis infracta. Demum, facta pace, Henricus de Norhtwode remisit nobis servitium septem solidorum; et recepit a nobis septem acras sibi vicinas; et retraxit se et suos de appellis suis. Et nos de querelis in capitulo motis nos retraximus.

Quarrel in consequence of a virgate of land seized in Segenhoe parish.

f. 34 *b*.

Eodem anno Hugo de Wadelowe fecit cartam Paulino Piper, de tota terra de Wadelowe, et de terra sua de

Settlement about lands in Wad-

Chaltuna, et de omni jure et clammio quæ poterant ei accidere, pro homagio suo, quod cepit in plena curia de Tudingduna, et pro victu et vestitu quamdiu viveret. Et ideo dictus Paulinus nos super dictis terris multipliciter molestavit. Sed demum ad cor reversus, per amicabilem compositionem restituit nobis cartam Hugonis; et fecit nobis suam de terris prædictis: pro qua concessione dedimus dicto Hugoni unum conredium unius canonici, et quatuor solidos annuos pro vestitu; et dicto Paulino quinque marcas, et quinque quarteria frumenti, et redditum quatuor solidorum et sex denariorum, et quadam crofta nobis inutili. A.D. 1234. low and Chalton.

Eodem anno Walterus de Kyrkebi dedit nobis unam carucatam terræ in Gikewella; pro qua concessimus ei, et uxori suæ, et duobus filiis, et uni filiæ suæ, et uni famulæ uxoris suæ, victum et vestitum in vita sua. A carucate in Ickwell given.

Eodem anno obiit Hugo Herefordensis episcopus, et Philippus comes Boloniæ, et Robertus comes[1] frater comitis Britanniæ. Item Henricus, abbas Dereleye, cui Radulfus, ejusdem loci canonicus, substitutus est. Item obiit abbas de Abbendone.[2] Item abbas de Rovecestre.[3] Item prior de Cokeford.[4] Et Briennius de Insula, et Hugo de Novavilla.

Eodem anno emanavit a rege Henrico constitutio sequens:

Letter of the king to the sheriffs respecting the hundreds and wapentakes.

"Henricus, rex Angliæ, vicecomiti salutem. Quia audivimus, "quod tu et ballivi tui, et etiam ballivi aliorum, qui hundreda habent in comitatu tuo, non intelligitis, qualiter hundreda et wapentakia teneri debeant in comitatu tuo, postquam concessimus hominibus de regno nostro libertates contentas in cartis nostris, quas inde fecimus dum fuimus "infra ætatem; nos eandem cartam nuper fecimus legi in "præsentia domini Cantuariensis, et majoris et sanioris partis "omnium episcoporum, comitum, [et] baronum totius regni "nostri, ut coram eis et per nos exponeretur hæc clausula "contenta in carta nostra de libertatibus; videlicet, quod

[1] Robert III., count of Dreux.
[2] Robert de Henreth.
[3] Roucester, in Staffordshire.
[4] Probably William; v. p. 135.

A.D. 1234. " nullus vicecomes vel ballivus faciat turnum suum per hun-
" dredum, nisi bis per annum; et non nisi in loco debito et
" consueto, videlicet semel post Pascha, et iterum post festum
" Sancti Michaelis, sine occasione. Ita scilicet, quod quilibet
" habeat libertates suas quas habuit et habere consuevit tem-
" pore H[enrici] regis avi nostri, vel quas postea perquisivit.
" Unde a multis ibi dictum fuit et testatum, quod tempore
" H[enrici] regis avi nostri tam hundreda et wapenthakia,
" quam curiæ magnatum Angliæ solebant teneri de quindena
" in quindenam. Et licet multum placeret nobis communi
" utilitati totius regni nostri et indemnitati pauperum pro-
" videre, tamen quia illi duo turni plene non sufficiunt ad
" pacem nostram conservandam, et ad excessus tam divitibus
" quam pauperibus illatos corrigendos, quæ ad hundreda
" pertinent; de communi consilio prædicti archiepiscopi Can-
" tuariensis, et omnium prædictorum episcoporum, comitum,
" baronum, et aliorum, ita provisum est, quod inter præ-
" dictos duos turnos teneantur hundreda, wapentakia, et etiam
" curiæ magnatum de tribus septimanis in tres septimanas,
" ubi prius teneri solent, de quindena in quindenam. Ita
" tamen, quod ad illa hundreda, wapenthakia, et curias, non
" fiat generalis summonitio, sicut ad turnos prædictos. Sed
" ad hundreda illa, et wapenthakia, et curias, conveniant
" conquerentes et adversarii sui, et alii qui sectas debent;
" per quos teneantur placita et fiant judicia. Nisi ita sit,
" quod ad hundreda illa et wapenthakia fiat[1] inquisitio de
" placitis coronæ, sicut de morte hominis, thesauro invento,
" et hujusmodi, ad quæ inquirenda conveniant cum prædictis
" sectariis quatuor villatæ proximæ; scilicet, omnes de illis
" villis, qui necessarii fuerint ad inquisitiones illas faciendas.
" Et ideo tibi præcipimus, quod prædicta hundreda, wapen-
" thakia, et curias tam nostra quam aliorum teneri facias de
" cætero, secundum quod prædictum est, de tribus septimanis
" in tres septimanas; exceptis prædictis duobus turnis, qui
" de cætero teneantur secundum quod prius solebant. Teste,
" etc."

Woburn abbey. Eodem anno apud Wuburne, amoto abbate Ricardo, Rogerus monachus de Fontibus substitutus est; quo substituto, tam monachi quam conversi ejusdem loci missi sunt ad varia monasteria per Angliam, ibidem moram facturi, donec idem monasterium liberetur ab onere debitorum.

[1] *fiat*] fieri, MS.

A.D. 1234. A mill granted to Woburn by the priory.

Eodem anno concessimus abbati et conventui de Wuburne molendinum nostrum de Grenefeld ad firmam perpetuam, pro viginti-sex solidis annuis.

Eodem anno obiit Thomas de Thoterho,[1] et cessit nobis terra ejus.

f. 35.

Eodem anno Thomas Cnot de Toterho reddidit nobis dimidiam virgatam terræ, et abjuravit jus et clamium suum, et ideo pietatis intuitu dedimus ei sexdecim solidos, et sex denarios.

Eodem anno obiit Hugo, Herefordensis episcopus; cui successit magister Radulfus, ejusdem ecclesiæ decanus.

Robert Grosseteste bishop of Lincoln.

Anno MCXXXV. obiit Hugo, episcopus Lincolniensis; cui substitutus est magister Robertus Grossum-Caput. Item H[enricus][2] Roffensis episcopus. Item Willelmus[3] abbas de Sancto Albano; cui substitutus est prior Hertfordiæ.[4]

Four marks from the fines of the townsmen recovered.

Eodem anno recuperavimus apud scaccarium quatuor marcas de misericordiis burgensium nostrorum.

Suit respecting the church of Marston (Lincolnshire) and the tithes of Hougham.

Eodem anno præsentavimus magistrum Alanum ad ecclesiam de Merstona, de qua solebamus recipere annuos viginti solidos, et reddere Hospitalariis annuam marcam. Sed cum episcopus vellet augere beneficium nostrum usque ad quinque marcas, et capitulum Lincolniæ in hoc consensisset, W[illelmus][5] decanus hanc gratiam impedivit, occasione litis ortæ inter nos et ipsum super decimis de Houthont, ita quod nondum habemus in ea nisi veterem pensionem. In dicta vero lite, quæ mota fuit coram judicibus Lincolniensibus, appellando, recessimus sine die.

A chantry granted to James de Caus.

Eodem anno concessimus Jame de Caus cantariam in capella sua de Sarpenho ad sumptus suos; et sic retinuimus septem acras, ab antiquo nobis pro cantaria

---

[1] Totternhoe.
[2] Henry Sandford.
[3] William de Trumpington.
[4] John of Hertford.
[5] William de Tournay.

A.D. 1235. concessas. Et tunc fecimus escambium cum eo, de terra quæ dicitur Radecroft, pro quatuordecim acris nobis vicinioribus, pro utilitate communi. Et dictus J[ames] revocavit suis sumptibus appellationes hominum suorum in laico foro. Et nos fecimus revocari sententias excommunicationis latas in homines illius ob causas præmissas.

Crusade preached. Eodem anno facta est prædicatio Crucis generaliter per Angliam. Sed per imperatorem prorogatæ sunt treugæ per quadriennium.

Siege of Rome by the pope and emperor. Eodem anno dominus Papa et imperator, communi consilio, per marscallos suos et exercitum suum obsederunt civitatem Romanam, sed a remotis. Unde civibus exeuntibus versus Bitervium,[1] et adversariis eis clamantibus, multi interfecti sunt ex utraque parte, ita quod duo comites Theutonici et alii nobiles occisi sunt; et præter multitudinem civium interfectam, plerique cives capti sunt, et in carcerem domini Papæ detrusi. In cujus auxilium Petrus, Wintoniensis episcopus, grandem exercitum de militibus et balastariis usque ad Perusium perduxit. Tandem Romani, necessitate ducti, cum domino Papa composuerunt de damnis resarciendis ecclesiæ, cautionem idoneam præstantes.

The Romans submit to the pope.

Princess Isabella married to the emperor Frederick II. Scutage for her dowry. Eodem anno Fredericus, imperator Alemanniæ, duxit in uxorem Ysabellam, filiam Johannis regis Angliæ; accipiens pro dote triginta milia marcarum. Pro quibus petitum et concessum fuit generale scutagium duarum marcarum per totam Angliam, non solum de feodis habitis in capite de rege, sed etiam de aliis cultis. Domus etiam religiosæ tam de fundatione regis, quam aliæ, ad hoc suum auxilium præstiterunt. Dictus autem imperator consilium et auxilium in adquisitione et defensione juris sui regi Henrico promisit.

---

[1] *i.e.* Viterbo.

A.D. 1235. Death of Alan of Galloway, and consequent war.

Eodem anno dominus Galwinæ mortuus est, cui successerunt quatuor sorores[1] ejus. Sed quia populus terræ noluit divisionem feudi admittere, facta fuit strages magna. Sed tandem per virtutem regis Scotiæ, mariti[2] dictarum sororum hæreditatem suam obtinuerunt, misso in exilium intrusore.[3]

Marriage of Gilbert Marshall and Margaret of Scotland.

Eodem anno, post mortem Ricardi Marscalli, Gilebertus Marscallus duxit in uxorem Margaretam, sororem regis Scotiæ, accepta cum ea nobili dote in Scotia, pariter cum decem milibus marcarum et amplius.

Leases in Houghton and Scuewell.

Eodem anno magister Simon Bobelin concessit ecclesiæ nostræ ad firmam perpetuam, omnes terras quas habuit in Houtona et in Seuewella pro tribus marcis annuis. Et ipsius anni croppum tunc seminatum habuimus, pro duodecim marcis.

New canons.

Et eodem anno Hugonem Scotum et Ricardum de Wihtchurche recepimus canonicos. Et tunc obiit frater Walterus.

f. 35 *b*. Suit of the bishop of Lichfield against the monks of Coventry.

Anno gratiæ MCCXXXVI. A[lexander] Coventrensis episcopus obtinuit contra priorem et conventum Coventrenses visitationem faciendam jure communi, et condemnati ei monachi coram Papa in expensis, in octoginta marcis.

Abbats and priors deposed by Grosseteste.

Eodem anno R[obertus] Lincolniensis episcopus, in visitatione sua, amovit abbates de Leycestre,[4] de Osolfestona,[5] de Tortona,[6] de Notele,[7] de Brunne, de Dorkecestre, de Messendene[8]; et priores de Sancta Fredeswida,[9] de Caldenorthone, et de Bradewelle,[10] et de la Lande[11]: et alios eorum loco substitui procuravit. Et Willelmus de Glovernia substitutus est apud

---

[1] *sorores*] an error for *filiæ*.

[2] Hugh de Lacy, Roger de Quinci, John Baliol, and William, son of the earl of Albemarle.

[3] An illegitimate son of Alan.

[4] Alan de Cestreham.

[5] Peter de Bocland.

[6] *i.e.* Thornton on the Humber.

[7] *i.e.* Nutley. The abbat's name was John.

[8] Martin.

[9] E. Scotus.

[10] Richard.

[11] Geoffrey. The priory of Laund was in Leicestershire.

A.D. 1236. Sanctam Fredeswidam, et W[alterus] de Willtone apud Caldenorhone, qui ambo fuerunt canonici de Dunestaple; et tunc provisum est priori amoto in redditu triginta-quinque marcarum.

Marriage of Henry III. with [Eleanor] of Provence. Their coronation at Westminster.

Eodem anno Eliensis[1] et Herfordensis[2] episcopi, procuratores et nuntii regis Angliæ, duxerunt ei in uxorem Ysabel,[3] filiam comitis Provinciæ, cum promisso decem milium marcarum, nomine dotis. Et tum coronati sunt ambo, rex et regina, mense Januario apud Westmonasterium.

Laws of Merton.

Et eodem tempore conditæ sunt leges per regem, de consensu baronum apud Meretone, de dotibus mulierum, et de testamentis earum, et de quibusdam aliis.

Eodem anno reconciliati sunt domino regi P[etrus] de Rivalle, S[tephanus] de Sedgrave, Robertus Passelewe: et Ricardus Siward captus est; et quia cruce-signatus, liberatus fuit per archiepiscopum, et in domesticam familiam regis assumptus. Et Radulfus filius Nicholai a curia regis amotus.

Eodem anno obiit Willelmus Wygorniensis episcopus, et Thomas Norwicensis episcopus, et Hugo de Ba, et comitissa Herfordiæ,[4] et abbas de Evesham,[5] et abbas de Croylonde,[6] et abbas de Waledene,[7] et Thomas de Muletone.

A chantry in Barwith granted to William of Elston.

Eodem anno concessimus Willelmo de Eldesdone cantariam in capella sua de Barewurthe, de auctoritate episcopi Lincolniensis, matricis ecclesiæ per eundem indemnitate provisa. Qui supra omnem provisionem, nobis in puram et perpetuam eleemosynam acras quinque

---

[1] Hugh Norwold.

[2] Ralph of Maidstone.

[3] *Ysabel*] an error for *Eleanoram*.

[4] Matilda, daughter of Geoffrey Fitz-Piers, earl of Essex, and widow of Henry de Bohun.

[5] Thomas de Merleberge.

[6] Henry de Longchamp.

[7] This does not agree with Titus D. xx., the authority followed in the Monasticon. That gives Robert dying in 1231, and his successor Richard in 1241

concessit. Et quamvis ira commotus triginta novem de nostris de pace domini regis infracta per Simonem tenentem suum appellaverit; tamen postea coram justiciariis apud Bedeforde, scilicet Roberto de Lexintona et aliis, appellatos nostros sine jactura nostra liberavit. A.D. 1236 Many of the people of the priory indicted for breach of the peace.

Eodem anno Henricus de Nortwude fecit appellari de nostris viginti et plures, de pace domini regis: et Hugo de Wadelawe fecit appellare de pace domini regis similiter viginti et plures: similiter et James de Kauz fecit appellare de nostris circiter octo, per duos appellatores suos. Et de omnibus suis liberavit nos Dominus; ita tamen quod, pro defectu quorundam absentium, tantum tres marcas domino regi persolvimus.

Eodem anno factum est cirographum in curia domini regis inter nos et Hugonem de Wadelowe, super suo conredio, et super omnibus terris a patre suo concessis, et super omnibus quæ possent ei accrescere. An agreement with Hugh de Wadlow about his corrody.

Eodem anno fuerunt dicti justiciarii apud Dunstaple; ubi plene jurisdictionem nostram habuimus, et amerciamenta pro defaltis quorundam de burgo habuimus usque ad tredecim marcas. Justices itinerant at Dunstable.

Eodem anno condemnatus est Simon Kavegom pro morte Galfridi Franceis; sed quia inventus non fuit, utlagatus est, et Ricardus frater ejus; et nos habuimus pretium catallorum suorum, et horreum ejus vastavimus; et plegii ejus amerciati sunt; et terræ ipsius, post annum regis, cesserunt dominis suis. Et idem Simon jussus est utlagari, pro vulnere illato Gregorio. Simon Kavegom convicted of murder. His securities fined.

Eodem anno Ricardus,[1] prior de Hurle, factus est abbas de Evesham; cui Sanson de Eswelle substitutus est.

Anno gratiæ MCCXXXVII. venit electus Valenciæ, avunculus reginæ nostræ, in Angliam; et factus est consiliarius regis principalis, cum aliis undecim, qui [William,] bishop elect of Valentia, in England.

[1] Richard le Gras.

A.D. 1237. super sacrosancta juraverunt, quod fidele consilium regi præstarent. Et ipse similiter juravit quod eorum consiliis obediret; sed neutram partem credimus immunem a perjurio. Ipsi autem electo [1] datus est honor Richemundiæ, quem comes Britanniæ habere solebat. Idem etiam electus procuravit, quod frater suus,[2] qui fuit et frater comitis de Valle Moriana, duxit in uxorem comitissam Flandriæ[3]; et sic factus est comes Flandriæ.

f. 36. Eodem anno obiit Ricardus episcopus Dunelmensis; et Johannes comes Cestriæ,[4] cujus hæreditas divisa est in sorores; et ejus uxor,[5] scilicet filia Lewelini, nupsit Roberto [de Quinci],[6] unde Lewelinus indignatus est.

Peace with Scotland. Eodem anno inter reges Angliæ et Scotiæ habitum est colloquium apud Eboracum, præsente Ottone, Apostolicæ sedis legato, ubi formata est pax inter reges. Ita quod rex Scotiæ remisit regi Angliæ decem milia marcarum promissa ei cum uxore sua; et rex Angliæ dedit ei trecentas libratas terræ pro homagio suo, et pro annuo servitio unius conrodii. Et inde revertentes Wigorniam, prorogarunt treugas inter regem et Lewelinum, et inthronizaverunt Walterum de Cantilupo in cathedram Wigornensem; et cum eo ibidem festum solemnissime celebrarunt.

Walter de Cantilupe bishop of Worcester.

Council of the legate Otho in London. Eodem anno Otto, sedis Apostolicæ legatus, celebravit concilium suum generale Londoniis, prælatis totius Angliæ ad hoc sollemniter convocatis; ubi statuta pleraque constituit, quæ plerisque locis habentur. In quo Walterus, Eboracensis archiepiscopus, sedit a sinistris legati, salvo jure suo, tam in petitorio quam in possessorio, per legatum expresso. Et licet legatus pelli suæ timeret, timore tamen postposito, quædam dura constituit contra pluralitatem beneficiorum, et contra

His statutes against pluralities.

[1] An error for Peter of Savoy, to whom the honour of Richmond was given.
[2] Thomas of Savoy.
[3] Jane.
[4] John le Scot.
[5] Helen.
[6] Blank in MS.

filios proximo administrantium. Et licet per triduum duraret concilium, rex tamen, cum manu armata, fecit legato habere salvum conductum ab hospitio ad ecclesiam Sancti Pauli, et inde revertenti. A.D. 1237. He has a safe-conduct from the king.

Eodem anno concessa est regi tricesima omnium mobilium apparentium, in crastino Sancti Matthæi Apostoli, de omnibus terris, exceptis ecclesiis et earum dotibus et terris præbendalibus. Item de omnibus catallis, exceptis auro, et argento, et vasis, et palfridis, et runcinis, et carectariis; ita quod medietas solveretur in festo Sancti Andreæ, et medietas in festo Trinitatis. A thirtieth granted to the king, Sept. 22. to be paid on Nov. 30 and May 30.

Anno gratiæ MCCXXXVIII. Eodem anno vacarunt cathedrales ecclesiæ Denormensis,[1] Norwicensis, Wintoniensis, Redingensis, et de Tornheye. Item obiit Joanna,[2] regina Scotiæ; Theobaldus de Leittona; et Johannes de Witchurche. Bishopricks and abbeys vacant.

Eodem anno orta est discordia apud Oxoniam inter O[ttonem] legatum et scholares. Ita quod apud Oseneyam occisus est cocus legati, et consanguineus ejus. Et ipse legatus fuit ibi obsessus, donec sub protectione regis armata manu duceretur ad regem. Et inde postea ortum est grave scandalum, et multi scholares incarcerati, et studium interruptum. Demum, circa finem anni, idem legatus remisit præfatis scholaribus injuriam et satisfactionem, et restituit eos in integrum ad beneficia et famam. Riot at Oxford between the scholars and the legate Otho.

Eodem anno Robertus, episcopus Lincolniæ, generaliter visitavit in episcopatu suo monasteria et archidiaconatus et decanatus; et in singulis capitula generalia celebravit, et sermonem fecit, et constitutiones promulgavit; et multos rectores ecclesiarum suspendit, et a quibusdam purgationes recepit aut chartas obligatorias, sub periculo ordinis et beneficii, de inposterum Grosseteste's visitation of his diocese.

[1] Sic MS., probably an error for Dunelmensis, as that see was vacant at the time.

[2] *Joanna*] A., MS.

A.D. 1238. continendo. Et eodem anno multas dedicavit ecclesias et monasteria. Et* tunc vix potuimus obtinere ab episcopo ecclesias, quas ad firmam trium annorum accepimus.

Church of Bradborne. Eodem anno obtinuimus cirographum in curia regis, de ecclesia de Bradeburne et pertinentiis suis, contra hæredes Galfridi le Cauceis.

Matthew made vicar of Segenhoe. Eodem anno Mathæus, capellanus noster, obtinuit vicariam de Segenho. Et G. vicarius de Sunondone obtinuit a nobis unum conredium canonici. Et nos obtinuimus molendinum Nicholai de Tingri ad quindecim annos, pro quindecim libris. Item adquisivimus redditum quatuor solidorum apud Burcote, [et] redditum duodecim denariorum apud Winfeld.

A canon's corrody given to the vicar of Sundon.

N. de Tingri's mill.

Eodem anno Radulfus, Herfordiæ episcopus, cecidit in grave præcipitium de rupe in vallem; et licet postea vixerit, tamen pro læsione manus, postea per aliquod tempus celebrare non potuit.

Accident to Ralph of Maidstone, bishop of Hereford.

Eodem anno obiit Alexander Coventrensis episcopus; Henricus prior de Merthone; Hugo archidiaconus Colcestriæ; Willelmus filius Warini; Robertus archidiaconus Lincolniæ.

Eodem anno R[adulfus], Herfordiæ episcopus, factus est Frater Minor, et cum insigniis pontificalibus celebravit.

Eodem anno capti sunt Petrus Saracenus, et decanus Wellensis[1]; sed quia clericus, liber abiit, et infra annum patrem liberavit.

Buildings. Eodem anno ædificavimus apud Wadelowe, Gikewelle, et Chalthone, Winfeld.

William de Raleigh bishop of Norwich. f. 36 *b*. Eodem anno, priore[2] Norwicensi electo tandem cassato, consecratur Willelmus de Ratlega suc[cessor].

Excommunication of Frederick II. Anno gratiæ MCCXXXIX. Gregorius Papa nonus excommunicavit Fredericum imperatorem; et proinde crevit werra inter eum et Lumbardos.

[1] John Saracenus. [2] Simon.

Eodem anno Radulfus Brito, canonicus Sancti Pauli, mandato regis captus est in cœmiterio Sancti Pauli; sed per archiepiscopum Cantuariæ et suffraganeos ejus liberatus est. A.D 1239. Ralph Brito taken prisoner.

Eodem anno natus est Henrico regi Edwardus, primogenitus ejus. Birth of prince Edward.

Eodem anno, mortuo Alexandro Coventrensi, electi sunt duo, scilicet Robertus de Lexintona, et magister Nicholaus de Fernham. Sed illis resignantibus, electus est Hugo de Pateshulla, et confirmatus. Et tunc vacante sede, et mortuo Johanne Blundo, auctoritate O[thonis] legati Angliæ, et per privilegia nostra, archidiaconus Derbeyae[1] misit nos in possessionem ecclesiæ de Bradeburna cum pertinentiis suis. Et tunc constituimus ibi tres canonicos, quorum unum præsentavimus archidiacono, ut responderet episcopo de spiritualibus, priori vero de temporalibus: et hoc factum fuit die Sanctæ Margaretæ. Bishoprick of Lichfield. Church of Bradborne.

Eodem anno orta est dissentio inter episcopum Lincolniæ et capitulum suum, super visitatione capituli ipsius et præbendarum ecclesiæ; et appellatum fuit ad archiepiscopum. Tandem mediantibus amicis convenerunt, ut communes nuntios mitterent ad Papam; et de assensu partium impetrarent ad episcopum Wigorniæ[2] et archidiaconum Wigorniæ[3] et archidiaconum Sudburiensem,[4] ut supra præmissis cognoscerent et ea terminarent. Et dum hæc agerentur, facta est ruina muri Lincolniensis ecclesiæ secus chorum, post sedem decani, ita quod tres homines prostrati sunt sub ruina; ita quod postmodum chorus celebravit ante majus altare officium diurnum et nocturnum, donec circumquaque columnæ et arcus firmarentur. Sed infecto negotio nuntii redierunt. Grosseteste's quarrel with his chapter respecting the power of visitation. Referred to arbitrators. Fall of part of the wall of Lincoln cathedral.

Eodem anno mortuus est electus Valentinus; comi- Death of William

[1] William de Luteby.
[2] Walter de Cantilupe.
[3] William Scot.
[4] Alan de Beccles.

A.D. 1239. elect of Valentia.

tissa de Gloucestre[1]; Jordanus de Botlesforde; Johannes de Basingham, cui successit Saerus de Wahulle in baronia de Wahulle; sed medietas de Ravenesthone cessit Willelmo de Albo Monasterio, ut eam teneat de comitissa Oxoniæ.[2]

Crusade.

Eodem anno profecti sunt in Terram Sanctam comes Campaniæ qui fuit rex Navariæ,[3] et comes Britanniæ,[4] et comes Barrensis,[5] et multi alii quorum numerus est ignotus. Sed antequam pervenirent ad metam, deficientibus treugis, et metu fugientibus Christianis, pagani sine contradictione intraverunt Ierosolimam; solo Ricardo de Argentem in turri David cum viginti militibus remanente. Quem cum vellent capere, supervenit nuntius imperatoris cum litteris precatoriis de treuga proroganda. Quibus auditis, pagani eos in pace dimiserunt.

Loss of Jerusalem.

Danger of Constantinople.

Eodem tempore pagani civitatem Constantinopolitanam adeo oppresserunt, quod fere in nihilum est redacta.

Archbishop Edmund excommunicates the violators of Magna Charta.

Eodem anno E[dmundus], Cantuariensis archiepiscopus, de consilio suffraganeorum, excommunicavit transgressores libertatum Angliæ, concessarum a rege Henrico, et confirmatarum a Gualone legato. Item excommunicavit Rogerum, priorem ecclesiæ Christi Cantuariæ; et illos quorum consilio rex spoliavit eum custodia terræ Radulfi filii Bernardi, quæ est de feodo suo, exceptis rege et regina, et comite Ricardo, et S[tephano] de Segrave.

The archbishop's scheme of a conventual church at Maidstone stopped.

Eodem anno impetravit Cantuariensis archiepiscopus a Papa, ut liceret ei ædificare apud Meidenesthan conventualem ecclesiam de decano et canonicis sæcularibus, et dotare eos, usque ad quinquaginta sæculares præbendas. Quod cum facere inchoasset, nuntius regis per

[1] Isabella, daughter of William Marshal, wife first of Gilbert de Clare, and then of Richard of Cornwall.

[2] Isabella de Bolebec, widow of Robert de Vere.

[3] Theobald I.

[4] Peter Mauclerc.

[5] Henry II.

lapilli jactum nuntiavit ei opus novum ; et postmodum jussit capi operarios qui inventi fuerunt ibidem. Et sic cessavit opus. A.D. 1239.

Eodem anno orta est discordia inter Cantuariæ archiepiscopum et Londoniæ episcopum, super visitatione monasteriorum. Super qua prior de Dunstaple et ejus conjudices cognoscentes, causam plene instructam remiserunt ad Papam, ut ipse diffiniret, utrum metropolitanus visitare possit monasteria suffraganeorum, ubi episcopi non sunt negligentes. Dispute between the archbishop and the bishop of London on the visitation of monasteries.

Eodem anno Simon de Monteforti comes Legecestriæ cum comitissa de Penbroc sorore regis,[1] in exilium se miserunt, præ timore a facie regis fugientes. Simon de Montfort goes into exile.

Eodem anno cuidam monacho Cisterciensis ordinis, abbate et conventu præsentibus, ministranti, apparuit manus scribens in corporali hæc verba : "Cedrus alta "Libani succidetur; Mars prævalebit Saturno et Jovi; "Saturnus in omnibus insidiabitur Jovi. Infra novem "annos erit unus Deus monarchiæ ; secundo obiit ; "filii liberabuntur a captivitate quadam. Gens sine "capite, vel reputata veniet." De clero viget ordo "novus. Si ceciderit : Væ !, ecclesiæ ; multa prælia "erunt in mundo. Fidei, legum, et regnorum, immu-"tationes erunt. Tota terra Saracenorum sub[ver-"te]tur." Miraculous letter to a Cistercian monk.

Eodem anno, in vigilia Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, admissus est in canonicum Rogerus de Wottone. Aug. 14.

Item, in festo Sanctæ Katerinæ, Thomas de Bedfordia. Nov. 25.

Anno MCCXL. Gilbertus Marscallus reconciliatus est regi ; ita tamen quod restituet regi terram Gilberti de Aquila. Et justiciarius Hiberniæ [2] reconciliatus est dicto Gilberto de morte comitis Ricardi fratris sui ; ita tamen quod fundabit quoddam monasterium pro anima ipsius. f. 37. Reconciliation of Gilbert Marshal with the king.

Eodem anno, in festo Sanctæ Trinitatis, comes Ri- Richard of Cornwall

[1] Eleanor, widow of William Marshal the younger.

[2] Maurice Fitzgerald.

A.D. 1240. goes to Jerusalem, June 10. At Paris, June 24.

cardus, frater regis, profectus est Ierosolimam cum multitudine infinita; cui rex Franciæ cum matre sua Blaunche, in Nativitate Sancti Johannis sequenti, fecerunt Parisius festum ineffabile. Qui fecit moram in Francia, donec imperatorem consuleret.

Simon de Montfort goes with his wife and child.

Eodem tempore Simon comes Leycestriæ cum parvulo suo filio transfretavit; et ibi dimisso filio cum matre, scilicet sorore regis, profectus est cum comite Ricardo. Prius tamen vendidit Hospitalariis et canonicis de Leycestria et aliis majorem partem forestæ suæ, pro sumptibus itineris.

Hugh de Pateshull bishop of Lichfield.

Eodem anno et mense consecratus est in episcopum Cestrensem Hugo de Pateshulle, thesaurarius regis, apud Novumlocum,[1] disponens episcopatum suum visitare circa festum Sancti Michaelis sequens. Qui impetravit a Papa fructus ipsius autumni de omnibus ecclesiis, in quibus prius habuerat personatum.

Simon de Cantilupe made chancellor.

Eodem anno, Radulpho episcopo Cicestrensi ab officio cancellariæ summoto, substitutus est magister Simon de Cantilupo, cui statim collatus est archidiaconatus Norwycensis. Sed post paucos dies eidem a cancellaria remoto substitutus est Ricardus, abbas de Evesham.

Richard le Gras.

Death of Llewellyn. Succession of David.

Eodem anno obiit Leulinus; cui successit David filius ejus, nepos regis Angliæ; qui fratrem suum majorem, ex alia matre oriundum, incarceravit. Demum, orta controversia inter eum et regem avunculum suum, et quosdam barones de marchia, super quibusdam castris et villis; compromiserunt omnes in legatum et quosdam episcopos Angliæ et Walliæ, super rebus universis. Sed eorum arbitrium non processit.

Oath extorted from the canons by bishop Grosseteste.

Eodem anno Walterus de Gledelle, canonicus noster, factus est monachus apud Woburne; ex eo motus, quod episcopus Lincolniensis nos visitans extorsit a singulis juramentum.

---

[1] Newark, near Guildford.

Eodem anno imperator Federicus filium suum,[1] quem genuit de filia[2] Johannis regis Jerusalem, fecit regem Allemaniæ; cui sumpsit uxorem filiam regis Daciæ,[3] ut facilius posset obtinere regnum Angliæ. Alterum vero filium,[4] qui prius fuerat rex Alemaniæ, et pro regina habuit filiam[5] ducis Austriæ, quem longo tempore habuit in carcere, fecit regem Arelatensem. Et scripsit comiti Tholosano,[6] et Dalfino Alvernæ comiti,[7] quod ei tribuerent auxilium et solamen. Comes autem Provinciæ,[8] pater reginarum Angliæ et Franciæ, movit ei guerram, et civitatem Arelatensem violenter intravit. Quod comes Tholosanus audiens, civitatem, in qua fuit comes Provinciæ, cum multa virtute obsedit. His ita peractis, imperator divertens a Lumbardia, et profectus versus Romam, cepit castrum Montis Falconis et civitatem Biterviæ cum castris et villis circumjacentibus. Sed ad preces senatoris et populi Romani pepercit Sutrinæ civitati; et inde profectus in Apuliam, cepit castrum de Monte Cassino, et civitatem Beneventanam. Summus autem pontifex, talibus et tantis angustiis circumseptus, timens ne imperator civitatem Romanam, in qua multos fautores habuit, violenter invaderet; de sancta sanctorum sancta capita Apostolorum, cum jejunio, fletu, et planctu assumpsit; et cum sollemni processione ad ecclesiam Sancti Petri profectus, populo publice prædicavit, dicens, "Hæc est ecclesia, et hæ "sunt reliquiæ Romanorum, quas usque ad mortem "tueri[9] debetis, quas protectioni Dei et vestræ com- "mittimus. Ego autem non fugio, sed hic misericor- "diam Dei expecto." Romani autem tunc his et aliis

A.D. 1240. Proceedings of the emperor. Conrad made king of Germany. Henry made king of Arles. He advances towards Rome, and takes Monte Falcone and Viterbo. Sutri spared. Gregory IX. goes in procession with the heads of the Apostles. The Romans take the cross.

[1] Conrad.
[2] Yolande de Brienne.
[3] His wife was Elizabeth, daughter of Otho, duke of Bavaria.
[4] Henry.
[5] Margaret, daughter of Leopold, duke of Austria.
[6] Raymond VII.
[7] William Dauphin I., count of Clermont and Montferrand.
[8] Raymond V.
[9] *tueri*] tuere, MS.

A.D. 1240. moti, universi crucem assumpserunt; et quod Romanam ecclesiam, tanquam matrem suam, usque ad mortem
Fruitless attempts for peace. defenderent, firmiter promiserunt. Dum autem hæc agerentur, patriarcha Ierosolimitanus[1] et episcopus Dunensis inter Papam et imperatorem de pace tractaverunt,
A tallage for aid to the Pope. sed non profecerunt. Hinc est quod Papa ad subsidium Romanæ ecclesiæ fecit taylagium per omnes ecclesias provinciarum, ita quod archiepiscopi et episcopi, et majores abbates et priores pro se singulariter promiserunt. Et tunc decanus et capitulum Lincolniæ promiserunt centum libras pro se; et ecclesia de Dunstaple viginti marcas pro se; et episcopus Lincolniensis pro clericis suis sæcularibus sexcentas marcas; et clerici transmarini in Anglia beneficiati solverunt quintam partem reddituum suorum in subsidium Papæ. Et
John de Colonna. dum hæc agerentur, mediante Johanne de Columpna cardinali, et quibusdam aliis, prolocuta pax inter ecclef. 37 *b*. siam et imperium. Et ut prolocutio majorem sortiretur
Council at Rome. effectum, convocatum est concilium Romæ; ad quod convenirent procuratores principum sæcularium et ecclesiæ prælatorum. Ad quod etiam profectus est Otto, legatus Angliæ. In cujus recessu solutum tallagium suprascriptum.

Gifts of Alan de Hyde to Dunstable. Eodem anno, Alanus de Hida admissus in fratrem nostrum, dedit nobis cum corpore suo unam virgatam terræ in Chaletone; et unam virgatam in Lytegrave, et ibidem redditum quatuor solidorum; et in Stoppesleya redditum dimidiæ marcæ, ad sustentationem eorum qui in ecclesia nostra annuale celebrabunt, qui pro ejus anima perpetuo facient in ipso annuali memoriam specialem. Item dedit nobis viginti marcas; et redditum trium solidorum in Dunstaple, pro victu et vestitu Johannis Passelewe ad vitam suam; et pro eadem pecunia emimus molendinum Nicholai in Flittewich, quod valet annuatim nobis tres marcas et amplius.

[1] Guido, bishop of Nantes: *v.* Raynaldi II., p. 249 note.

Eodem anno ortæ sunt duæ controversiæ, et sopitæ, inter nos, et Johannem rectorem ecclesiæ de Leytona et archidiaconum Oxoniæ, super tunica Sancti Hugonis, et minutis decimis de Gledele; ita quod pro bono pacis unam manicam de tunica nobis retinuimus, et residuum ei restituimus, et pro minutis decimis promisimus ei duos solidos annuos ad vitam suam. A.D. 1240. Dispute with John de St. Giles about St. Hugh's tunic and Gledley tithes.

Eodem anno funditus destructum est molendinum de ordeis, et eodem anno plene reparatum. Et libertas reparandi pontem perpetuo adquisita. The barley mill destroyed and rebuilt.

Eodem anno, in itinere justiciariorum apud Bedeforde, obtinuimus terram de Westwrthinge per magnam assisam, coram Willelmo de Eboraco et sociis, ex quibus duo venerunt Dunstapliam secundum chartas nostras, ad assidendum nobis, pro curia nostra tenenda. Coram quibus duo placita indecisa remanserunt, quibus decidendis assignatus est dies apud Neuport in itinere suo. Ubi dirationatum fuit quod breve de morte antecessoris non currit in villa de Dunestaple. Land at Westworthing. Writ of Mort d'ancestre of no force in Dunstable.

Eodem anno Gocius de Cateby et uxor sua vexaverunt nos, per breve de morte antecessoris, de tota terra nostra de Cateby; sed per vexationem oppositam retraxerunt se, sicut per chartas eorum apparet. Suit about lands in Cateby.

Eodem anno Eustacius, vicarius de Chalgrave, discessit; et Willelmus presbyter ei in vicaria successit. Church of Chalgrave.

Eodem anno Helias, summus minister Fratrum Minorum, in generali capitulo Romæ celebrato depositus est, Papa approbante. Qui per apostasiam transtulit se ad imperatorem, tunc hostem ecclesiæ, et ideo tanquam scismaticus condemnatur. Helias, minister-general of the Franciscans, deposed.

Eodem anno tam monasteria quam ecclesiæ solverunt tallagium summo Pontifici, per Angliam, Hiberniam, et Scotiam. Et nos, inter alios, tunc solvimus viginti marcas Papæ, et pro hospitio legati quatuor marcas in recessu suo. Qui cito postea, cum legato Franciæ,[1] et cum archiepiscopo Rotomagensi[2] natione Tallage paid by the monasteries and churches to the pope. Capture of the legate Otho and

[1] James Pecoraria, cardinal bishop of Palestrina.

[2] Peter de Collemezzo.

A.D. 1240. many prelates on their voyage to Rome, by the emperor.

Romano, et cum abbatibus multis tendentibus ad concilium Romæ celebrandum, captus est, et omnibus bonis spoliatus, per imperatorem incarceratus.

Anno MCCXLI. Nicholaus[1] consecratus est in episcopum Dunolmensem; et Petrus de Akebblanche in episcopum Herfordensem, post renuntiationem Radulfi; qui per lapsum factus est impotens sui, et transiit ad ordinem Fratrum Minorum.

Death of archbishop Edmund. Miracles.

Eodem anno obiit Eadmundus, Cantuariensis archiepiscopus, in Burgonia, sepultus apud Punteniacum: pro cujus meritis operatus est Deus miracula multa, tam ubi corpus jacet, quam apud Cateby in Anglia, ad tactum pallii, quod idem archiepiscopus sorori suæ moniali de Cateby contulerat. Et quoniam idem ante

f. 38.

recessum suum monachos Cantuarienses excommunicaverat, duo monachi Romam profecti, litteras absolutionis ad abbatem et priores de Dunestaple et de Sancto Albano[2] impetraverunt, ne prætextu excommunicationis eorum electio impediretur, et ne eorum ecclesia a fidelibus vilior haberetur; et quod facerent dispensationem cum monachis, si post sententiam, contra conscientiam celebrantes, irregularitatem contraxerint, salvo tamen in omnibus jure archiepiscopi successuri. Et licet archidiaconus Cantuariensis[3] in principio se objecerit, postea tamen se subtraxit. Ipsi vero monachi ante absolutionem et post, quendam Bonifacium, reginæ consanguineum, in archiepiscopum postularunt; pro quo Romam duos monachos transmiserunt cum nuntiis domini regis. Sed monachis in itinere captis, nuntii regales evaserunt.

Two of the Canterbury monks go to Rome for absolution.

Election of Boniface.

Birth of princess Margaret.

Eodem anno orta est regi filia, nomine Margareta; et paulo post obiit G[ilbertus] Marescallus.

Suit for lands in Segenhoe.

Eodem anno Saerus de Wahulle petiit a nobis sectam curiæ pro terra Alani Caperun in Segenho, et pro terra Johannis de Nerbon ibidem. Sed quia abbas[4]

---

[1] Nicholas de Farnham.
[2] John de Hertford.
[3] Richard de St. John.
[4] Roger of Fountains; v. p. 140.

de Woburna et dictus Johannes medii fuerunt inter nos et dictum Saerum, ideo districti per brevia regis venerunt in comitatum, et warantizaverunt et tenementum et sectam, quod nos acquietarent. Et sic vicecomes præcepit ballivis quod non permitterent nos super his de cætero vexari. A.D. 1241.

Lands let to Walter de Hyde.

Eodem anno dedimus ad firmam perpetuam Waltero de Hyda, militi, illam virgatam terræ in Chaltona, et illam virgatam terræ in Lithtegrave, cum annuo redditu quatuor solidorum, et cum annuo redditu dimidiæ marcæ, cum quibusdam operis in Stoppesleye, quæ Alanus de Hyda nobis contulerat; pro quadraginta quatuor solidis annuis nobis apud Dunestaple reddendis, ad quatuor terminos anni. Et sic recepimus ab eo homagium et fidelitatem, et potestatem distringendi omnia tenementa sua, quæ habuit tunc vel habiturus fuit in comitatu Bedefordiæ.

S. Louis gives the countship of Poitiers to his brother Alfonso.

Eodem anno rex Franciæ dedit fratri suo comitatum Pictaviæ, die Pentecostes; et in ipsa festivitate fecit centum milites cum eo. Qui[1] eadem ebdomada invasit terram comitis[2] de Marchia; et retentis quibusdam terris sic violenter adquisitis, composuit cum eo.

Various bishops cross with the legate.

Eodem anno transfretaverunt cum legato Angliæ usque in Burgoniam, Wigorniensis,[3] et Exoniensis,[4] et Norwicensis[5] episcopi, et abbas de Burgo,[6] et quidam alii abbates Anglici: qui videntes pericula viarum, remanserunt in Francia.

Departure, return, and death of Hugh de Pateshull, bishop of Lichfield.

Coventrensis etiam episcopus peregrinationis causa profectus est ad Sanctum Eligium, et Sanctum Edmundum, et alios. Deinde reversus, in die Sancti Andreæ, fuit præsens apud Oxoniam in concilio episcoporum, ubi tractatum fuit de jejuniis et orationibus pro ecclesia faciendis. Et inde revertens eadem ebdomada, apud Pirie[7] obiit.

1 *Qui*] Cui, MS.
2 Hugh de Lusignan.
3 Walter de Cantilupe.
4 William Brewer.
5 William de Raleigh.
6 Walter de S. Edmund.
7 Potterspury, Northamptonshire.

A.D. 1241. Rushden church. Eodem anno habuimus cyrographum regis contra Willelmum Basset de patronatu ecclesiæ de Rissedene; quam contulimus Roberto de Rotelonda.

Eodem anno admisimus tres vicarios ad ecclesias de Toterho, de Chalgrave, de Seggeho.

Grosseteste recovers the prebend of Thame. Eodem anno dominus R[obertus], episcopus Lincolniæ, honorifice recuperavit præbendam de Thame, quam Johannes Mansel per regis conniventiam occupavit.

f. 38 *b*. Mid-Lent Sunday, March 30. Anno MCCXLII. In crastino Dominicæ qua cantatur *Lætare*, emit Galfridus de Bartonia de Roberto de Cardul terram quæ vocatur Cardulhe, pro quadraginta marcis. Et facta fuit hæc emptio tempore prioris Ricardi, et denariorum solutio tempore prioris Galfridi.

Death of the prior, Richard de Morins. Eodem anno, quinto idus Aprilis, mortuus est bonæ memoriæ Ricardus de Morins, quondam prior de Dunstaple.[1]

Geoffrey de Barton elected prior, April 17, confirmed June 5, installed June 19. Eodem anno, die absolutionis,[2] electus est in priorem Galfridus de Bartonia; et in crastino domino regi præsentatus, et ab eo gratanter admissus; et die Jovis proxima post Ascensionem ab episcopo confirmatus. Die Sanctorum Gervasii et Prothasii proximo sequente installatus, per diem Jovis.

May 5. The king crosses, and lands at Bordeaux. Eodem anno, ad Ochedai transfretavit H[enricus] rex Angliæ tertius cum exercitu magno contra regem Franciæ; et applicuit apud Bordeus, ducens secum reginam; et progressus per duas dictas intra terram comitis de la Marche, per cujus consilium ibidem venerat; in brevi per eundem comitem deceptus, et nisi Dominus providisset fere captus; exinde, cum magno dispendio hominum suorum et rerum suarum, iterum ad Burdeus revertitur; et a magnatibus suis Angliæ fere omnibus ibi dimittitur, sine quorum consilio ab

After being nearly taken, he returns to Bordeaux.

---

[1] In the margin is added: "[cui] debebat Symon de Edelesbure "... marcas; et alibi, per totum, decem marcas."

[2] *i.e.* Maundy Thursday, then April 17.

Anglia fuerat profectus. Dictus vero rex in recessu suo terram Angliæ commisit regendam archiepiscopo Eboracensi,[1] Willelmo de Cantelupo, et Willelmo de Eboraco, clerico. A.D. 1242.

William de Marisco captured in Lunday.

Eodem anno captus fuit Willelmus de Marisco in insula de Lundai; et socii sui cum eo circiter viginti-quatuor. Et ipse Willelmus tandem judicialiter equis per mediam civitatem Lundoniæ tractus, divisus est in quatuor partibus, et in quatuor partes Angliæ transmissus. Socii vero sui fuerunt jugulietto suspensi.

The priory impleaded by Geoffrey Despencer about the measure of some pasture.

Eodem anno placitavit nos Galfridus Dispensarius per breve domini regis, super mensurationem pasturæ, per Robertum de Torp attornatum suum. Et die Lunæ proxima ante festum Sancti Clementis,[2] allocata fuit charta nostra in comitatu de Notingham; in qua continetur, quod nullus teneat placitum de nobis nisi ipse rex vel capitalis justitia sua, neque etiam de tenementis nostris. Et sic recessimus quieti.

Settlement with the monks of Woburn.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, facta est concordia inter nos et monachos de Auburna super multis controversiis.

Vicarage of Newbottle.

Eodem anno, die Veneris proxima ante festum Sancti Clementis,[3] mortuus est Jordanus vicarius de Neubotle, et contulimus illam vicariam Willelmo de Croftona capellano.

Beechmast. Dispute with the dean of London about the common of pasture at Kensworth. Caddington common.

Eodem anno fuit multa fagina. Et orta est contentio inter nos et decanum Lundinarum[4] super communa pasturæ de Kenesworda, qui cepit averia nostra et retinuit per octo dies: et tandem deliberavimus ea per breve regis; et sic remansit nobis communa. Postea cepit averia nostra in communa de Kadingdona, et similiter deliberavimus ea per breve regis. Et sic subito mortuus est quinto idus Martii Willelmus de Sanctæ Mariæ Ecclesia, et periit lis contra eum.[5]

[1] Walter de Gray.
[2] Nov. 17.
[3] Nov. 21.
[4] William de S. Maria.
[5] *Et sic . . . eum*] This is in the margin.

A.D. 1242. Thorp mill let to Burton abbey, Nov. 11.

Eodem anno tradidimus ad firmam monachis de Burtona molendinum de Torp, in festo Sancti Martini.

John de Colinchea sent to the Peak.

Eodem anno misimus in Peccum in festo Sancti Michaelis Johannem de Colincheam, ibidem moraturum.

Price of the wool sold.

Eodem anno vendidimus quemlibet saccum de bona lana de Dunstaple pro centum solidis et quadraginta denariis. Et fuit summa totius bonæ lanæ quadragintatres marcæ et dimidia. Grossam lanam et laccos vendidimus in universo, pro novem marcis.

Nov. 20.

Eodem anno, die Jovis proxima ante festum Sancti Clementis, dedimus unum palefridum domino Johanni Gubaud, et runcinum clerico suo antea dedimus. Sed eodem die dedimus unum palefridum magistro Petro Peivere.

Eodem anno emimus terram de Wadele. Obiit Robertus de Tenbrugge.

Forty shillings paid for scutage.

Eodem anno dedimus scutagium, scilicet de feudo militis, quadraginta solidos.

Grosseteste's dispute with his chapter.

Eodem anno orta est dissentio inter Robertum episcopum Lincolniensem et capitulum Lincolniæ super visitatione præbendarum; quia voluit episcopus in propria persona visitare præbendas, et canonici eum accipere noluerunt, dicentes quod illud officium specialiter pertinebat ad decanum suum, et non ad episcopum.

Eodem anno per præceptum episcopi Lincolniensis recepimus in manus nostras ecclesiam nostram de Hecham, in medio termino, licet inviti, a canonicis de Essebi.[1]

Dispute between the chapter of Canterbury and the bishops respecting appeals.

Eodem anno orta est dissentio inter capitulum Cantuariense (vacante sede) et episcopos Angliæ super tuitione appellationum. Quia dicebant monachi, se habere speciale privilegium, quod possint et debeant cognoscere super appellationibus ad eas factis, ab injustis gravaminibus episcoporum. Episcopi vero confœderati

[1] *i.e.* Canons' Ashby, in Northamptonshire.

sunt contra eos per scriptum, cui appensa sunt singulorum sigilla, volentes se defendere; et excommunicaverunt monachi Robertum episcopum Lincolniæ, et episcopum Rofensem, qui super præmissis eis primi restiterunt. A.D. 1242 The monks excommunicate Grosseteste and bishop Richard of Wendover. f. 39.

Anno MCCXLIII. Anno incipiente a festo Annuntiationis Dominicæ, circa Pascha, factus est firmarius de Kadingdone magister Johannes de Nortune; qui, sicut prædecessor suus, cepit averia nostra in commune de Kadingdone, et violenter detinuit per quindecim dies; quæ tandem (sicut prius) per breve regis deliberavimus. John Norton made farmer at Caddington.

Eodem anno Willelmus de Stratford clericus, ballivus prædicti firmarii, contumeliis affecit priorem et conventum in Dunstaplia; super quo, quia noluit stare recto, amisit equum suum. William de Stratford.

Eodem anno, in vigilia Pentecostes, recuperavimus terram Adæ de Stodun, quam tenuit de nobis, cum terris et tenementis omnibus in villis adjacentibus ab eodem adquisitis. Item, terram Ricardi Cardinalis a Simone de Edelesburi. Land of Adam de Stodun recovered, May 30.

Eodem anno, circa festum Sancti Jacobi, fecit nobis archidiaconus Derbeiæ[1] cartam suam novam de ecclesia de Bradeburne; quia alia a muribus fuit corrosa, quam antea dictus archidiaconus nobis confecerat. New charter of Bradborne church, July 25.

Eodem anno, reparatum est castrum de Berkamstude. Et comes Ricardus sororem[2] reginæ desponsavit infra octabas Sancti Martini apud Cantuariam. Marriage of Richard of Cornwall.

Eodem anno, infra autumnum, emimus redditum quatuor solidorum in Badelydone, de Henrico Blancfrunt. A rentcharge bought in Ballidon.

Eodem anno recuperavit magister P[etrus] Peiure domos de Wadelowe in perpetuitatem.

Eodem anno placitavimus cum Simone de Pateshulle pro firma nostra de Grimescote.

[1] William de Luteby.

[2] Sanchia of Provence.

A.D. 1243. Eodem anno emimus in Maldone toftum cum ædificiis, et plures terras et prata.

Pope Innocent IV. Eodem anno Senobaldus [1] cardinalis creatus est Papa, die Sancti Laurentii[2] consecratus; vocatus Innocentius quartus, pace nondum formata inter ecclesiam Romanam et imperatorem.

Return of the king from Bordeaux. Eodem anno, per triduum ante festum Sancti Michaelis, applicuit rex Henricus, filius regis Johannis, in Anglia, rediens de Bordellis in Garsgonia. Et ad mandatum suum præmissum, occurrerunt ei omnes magnates Angliæ, videlicet, archiepiscopi, episcopi, comites, vicecomites, barones, abbates, priores, milites, et vavasores, jocalia ei et munera multa deferentes. Post cujus adventum, in crastino Sancti Bricii, applicuit comitissa Provenciæ,[3] mater reginæ, cum filia sua juniore;[4] pro qua vocavit rex, sicut in adventu suo, omnes magnates Angliæ, ut ei amplius si possent quam regi munera darent et honores impenderent. Quæ nihil voluit accipere nisi a rege et a comite Ricardo. Et sic circa Purificationem ab Anglia recessit; et in recessu, nuntiata est ei mors viri sui.[5]

Nov. 14. The countess of Provence comes to England. Honours offered to her.

Bishop William de Raleigh postulated to Winchester. Opposition of the king to him. Eodem anno Willelmus de Ralei, episcopus Norwicensis, postulatus est in episcopum Wintoniensem; et obtinuit, quoad spiritualia, confirmatus a domino Papa. Sed restitit ei dominus rex quoad temporalia, et ad maneria retinenda. Et post plures magnatum convocationes et consilia cum eis habita, quamvis ab eis commonitus et rogatus, dictæ tamen postulationi noluit consentire, sed indignatus misit Romam, ut contra dictum episcopum, si quo modo posset, impetraret.

The bishop refused entrance Inter hæc, dictus episcopus pridie ante Natale Domini venit Wintoniam, volens ibi festum celebrare, et resti-

[1] A blank in MS.

[2] This error is probably owing to the fact that he was cardinal "tit. S. Laurentii." He was consecrated on June 28.

[3] Beatrice, daughter of Thomas, count of Savoy.

[4] *i.e.* Sanchia.

[5] Raymond Berenger, count of Provence.

terunt ei major et magnates civitatis; et cum non pateret ei ingressus, posuit eam sub interdicto. Quod cum nuntiatum esset regi, rex indignatus, prohibuit edicto regio, ne quis laicus in aliquo servitio dicto episcopo deserviret, nec ei aliquid, quod ad hominum vel jumentorum victualia pertineret, venderet, vel alias ministraret. Et sic episcopus prædictus, quoad ministerium proprium vel jumentorum, ope sola clericorum, per aliquod tempus est utcunque sustentatus; et hac fatigatione pertæsus, circa initium Quadragesimæ, clam rege et aliis magnatibus ab Anglia recessit; sed anno sequente, circa festum Assumptionis, dominus rex, missis nuntiis suis, cum magno honore dictum episcopum revocavit.

A.D. 1243. into Winchester.

He leaves England;

but is recalled the next year by the king.

Eodem anno mortuæ sunt oves nostræ in Pecco, usque ad octies centum, Thoma et Adam tunc ibi custodibus.[1]

Eight hundred sheep in the Peak dead.

Anno gratiæ MCCXLIV., Dominica *Quasi modo geniti*,[2] mortuus est magister Johannes de Northone, firmarius de Cadindone; et successit ei Johannes de Bulemere, qui statim suscitavit nobis litem, et cepit averia nostra pluries; quæ deliberata fuerunt per breve regis ad comitatum. Et postea posita fuit loquela in banco per breve regis. Postea decimo sexto kalendas Martii, querelata fuit loquela; et dixit prior, quod decanus et capitulum et Johannes de Bulemere ceperunt averia sua in communa sua, et injuste detinuerunt; et negantes hoc totum verbo ad verbum, vadiaverunt legem in manu prioris; attornatus decanus, pro decano et capitulo; et Johannes de Bulemere pro seipso; et in crastino, absente priore, cognoverunt, *i. e.* trinam captionem.

f. 39 *b.*

Death of John de Norton, April 10.

John de Bulmer, the new farmer; his suit against the priory.

Eodem anno [rex] generaliter prohibuit, ne lanæ venderentur transmarinis; et stetit illud edictum, do-

Order against wool being exported.

[1] The rest of the column is blank.

[2] *i.e.* the first Sunday after Easter.

A.D. 1244. nec ei satisfacerent; et hoc fecit in odium Francorum et ordinis Cysterciensis.

Roger Parvus, bishop of Bath, Sept. 11.

Eodem anno, circa Pascha magister Rogerus Parvus, canonicus Sarisburiensis, confirmatus est episcopus Batoniensis. Et Dominica proxima post Nativitatem Beatæ Mariæ, confirmatus apud Radinges.

April 28. The archbishop with the king at Westminster.

Eodem anno, die Jovis proxima ante festum Philippi et Jacobi, Bonifacius archiepiscopus Cantuariensis venit ad regem apud Westmonasterium, et gratanter ab eo admissus est: et restituit ei rex omnia quæ ad ipsum spectabant, cum carucis et instauro.

Robert Passelewe, elect of Chichester, rejected after examination.

Eodem anno, ad instantiam regis, admissus est Robertus Passelewe a capitulo Cicestrensi; sed præsentatus archiepiscopo Bonifacio, non est acceptus donec constaret ei de electionis forma et persona electi. Qui inventus minus habens, reprobatus est.

Settlement with a Jew about the land in Wadelow.

Eodem anno, in vigilia Apostolorum Philippi et Jacobi, fecimus pacem cum Jacobo Judæo, de terra de Wadelowe.

Sept. 25.

Eodem anno, Dominica proxima ante festum Sancti Michaelis, emimus marcam annuam de Ricardo converso.

Aug. 1. The king at Newcastle.

Eodem anno, in festo Sancti Petri ad Vincula, fuit dominus rex apud Novum Castrum super Tynam, cum omni exercitu suo, et cum comite Flandriæ,[1] qui venerat cum quater viginti militibus ei in subsidium contra regem Schotiæ. Qui, missis nuntiis, obtulit pacem, et obtinuit sub hac forma: Quod filius ejus et hæres[2] acciperet filiam[3] regis nostri in uxorem, et retineret terram inperpetuum, quam rex noster ante dederat patri suo cum sorore sua in maritagio. Quo facto, rex noster rediit versus Londoniam. Et in crastino Nativitatis Beatæ Mariæ tenuit parliamentum cum magnatibus apud Wyndesoures; et ibi reddidit epi-

Terms of peace with Scotland.

Parliament at Windsor, Sept. 9.

[1] Thomas of Savoy.
[2] Alexander.
[3] Margaret.

scopo Wintoniensi baroniam suam, cum omni instauro et fructibus, excepto frumento. Et præter hæc, dedit ei unum manerium ad terminum octo annorum pro medio tempore perceptis. A.D. 1244.

Eodem anno, in vigilia Sancti Jacobi, obiit Robertus de Haya; cujus animæ propitietur Deus. July 24.

Eodem anno magister P[etrus] Peyure construxit thalamum suum supra portam suam apud Wadele: et circa festum Sancti Jacobi præsentatus ad ecclesiam de Sandone. Sed ejus institutio dilata est per nuntium domini Papæ Martini, qui auctoritate domini Papæ multas debuit facere provisiones. Church of Sandon.

Eodem anno in autumno, in hora vespertina, ingressi sunt prioratum de Luffelde viginti-quinque prædones, et spoliaverunt monachos de auro et argento, et vasis, et aliis ornamentis ecclesiæ, et omnibus quæ invenire potuerunt. Sed dominus rex, audito infortunio, monachis condoluit, et jussit eis dari tres calices et ornamenta ad tres capellanos, et quindecim libras in denariis. Robbery at the priory of Luffield;

Eodem anno et eodem tempore, contigit simile infortunium tribus canonicis apud Beverlacum. at Beverley;

Eodem anno, ante festum Assumptionis, ingressi sunt fures domum Symonis de Edclesburi; et coram eo asportaverunt duos cyphos argenteos, et coclearia argentea; et in recessu suo quidam eorum vulnerati sunt; sed filium Symonis occiderunt. and at the house of Simon of Eddlesborough.

Eodem anno, ad primum comitatum apud Bedeforde, post festum Sancti Michaelis, domino W. de Holewelle tunc vicecomite, dirationavimus contra Baldewinum de Ripariis, quod debuit esse medius noster de terra de Gykewella, et defendere nos de secta curiæ,[1] et remansit ipse in misericordia vicecomitis, soluturus nobis pro damnis centum solidos. Boundaries of the priory lands at Ickwell decided aganist Baldwin de Rivers.

[1] There is a blank here in the MS.

A.D. 1244. Innocent IV. goes to Lyons, Nov. 30.

Eodem anno, circa festum Sancti Andreæ, venit Papa Innocentius quartus per multas tribulationes apud civitatem Leonas, auxilio Baldewini de Sauveye, qui fuit electus in archiepiscopum illius civitatis. Quem statim cassavit; et confluxit ad ipsum multitudo regionum cismontanorum; et tunc profectus est decanus[1] Lincolniæ pro se et capitulo, contra episcopum Lincolniæ, et subsecutus est episcopus; sed decanus prior venit ad curiam.

Suit of the dean and chapter of Lincoln against Grosseteste.

Eodem anno Willelmus, Prior de Caudewelle, mortuus est post Natalem; et prior Eudo in brevi postea substitutus.

Eodem anno misimus Henricum de Bilinda celerarium, in vigilia Conversionis Sancti Pauli, pro negotiis nostris expediendis in curia Romana. Et obtinuit indulgentias quasdam, quales potuit, non quales voluit: et expendimus pro illo itinere quater viginti marcas.

Henry de Bilenda, the cellarer, sent to Lyons, Jan. 24.

f. 40. Birth of prince Edmund.

Eodem anno, xvii. kalendas Januarii, [Alienora][2] regina peperit domino regi speciosum filium, Edmundum nomine.

Walter de Suffield, bishop of Norwich.

Eodem anno magister Walterus de Suffeld creatus est episcopus Norwicensis, cui dominus rex per aliquot dies dissensit; sed tandem, circa Purificationem, est consecratus.

Martin, the nuncio, comes for procurations.

Eodem anno, circa Pascha, venit in Angliam magister Martinus, domini Papæ nuntius, qui statim procurationem recepit de qualibet domo religiosa; cui dedimus decem solidos. Postea circa festum Sancti Johannis fecit colligi per totam Angliam, et apud Novum Templum deponi, omnia arreragia denariorum, sive de promisso, sive de legato, sive de cruce-signatis, sive alio quocunque modo, Terræ Sanctæ provisorum ante reditum comitis Ricardi de Terra Sancta; et similiter fecit colligi arreragia auxilii domini Papæ

[1] Roger de Weseham.

[2] There is a blank in the MS.

Gregorii. Postmodum vero, petiit auxilium a clero ad opus Papæ Innocentii quarti, scilicet decies mille marcas, exceptis Hospitalariis, Templariis, et ordine Cisterciensi. Et statuit diem a Purificatione in tres septimanas, ut certum daretur responsum; et tunc respondit clerus, quod, absentibus archiepiscopo et episcopis Lincolniensi et Dunelmensi, non contribueret, et sic, quamvis eo invito, dilatum est negotium usque ad concilium generale. A.D. 1244. The clergy defer compliance till the return of the archbishop and bishops Grosseteste and N. de Farnham.

Rex vero eodem tempore petiit auxilium, tam a clero quam a magnatibus et populo. Omnes vero de eo tenentes per servitium militare, concesserunt ei auxilium; scilicet ad scutum viginti solidos ad filiam suam primogenitam maritandam. Hoc facto, misit nuntios suos per totam Angliam ad viros religiosos, qui nihil tenebant de eo per servitium militare, petens ab eis auxilium consimile, et obtinuit. Et tunc solvimus nos centum solidos anno sequente. Aid asked by the king, and given.

Anno gratiæ MCCXLV., in festo Annuntiationis incipiente, Martinus, domini Papæ nuntius, circa Pascha petiit procurationes, quas non obtinuit; quia rex eum cum maxima indignatione festinanter licentiavit; et sic circa festum Sancti Johannis recessit. Martin vainly tries to obtain procurations, and departs.

Eodem tempore et anno dominus Papa celebravit concilium Lugdunense; et petiit auxilium Terræ Sanctæ et regi Constantinopolitano, scilicet, de quolibet beneficiato quantum habebat ultra reditum centum marcarum, et hoc ad tres annos. Francigeni consensum præbuerunt; Anglici vero contradixerunt, per procuratores ad hoc specialiter destinatos; quosdam videlicet pro rege, et quosdam pro regno; qui tales fuerunt, Rogerus Bigoth, Willelmus de Cantilupo, Radulphus filius Nicholai, et alii. Petiit etiam dominus Papa in regno Angliæ de qualibet ecclesia cathedrali præbendam meliorem; de qualibet abbatia, et de quolibet prioratu, ecclesiam unam quadraginta marcarum, vel supra, quam in proprios usus non haberent, quam ipse et successores Council of Lyons. Innocent IV. asks aid for the Holy Land and Constantinople. His demands of prebends, &c., in England.

A.D. 1245. sui possent conferre; quod procuratores regis et regni contradixerunt. Allegaverunt etiam pro rege, quod nullam Papæ solvere debuit treugam; et si pater ipsius hoc aliquando de camera sua fecerat, non debuit libertati regni derogare; quia magnates nunquam consenserunt. His et quibusdam aliis peractis, nuntii redierunt.

Excommunication of the emperor Frederick II.

Eisdem anno et concilio dominus Papa communi consilio excommunicavit imperatorem Fredericum, et ipsum sententialiter imperio et fidelitate omnium abjudicavit, et electoribus dedit potestatem eligendi.

The question of the visitation of the chapter of Lincoln decided in favour of Grosseteste.

Eisdem anno et tempore lata est sententia super controversia mota inter dominum Lincolniensem et capitulum suum, super visitatione facienda; et lata est pro episcopo; salva decano correctione excessuum, quali antea usus est.

Roger de Weseham made bishop of Lichfield.

Eisdem anno et tempore magister Rogerus de Weseham, decanus Lincolniensis, factus est episcopus Conventrensis, et a domino Papa consecratus; monacho de Coventre[1] electioni suæ renuntiante.

Disturbance in Wales under David.

Eodem anno David, filius Leulini, princeps Walliæ, multa mala [in] terra regis Angliæ intulit; et decepta curia domini Papæ regem Angliæ fecit ante Snowedone citari, ut[2] sic a subjectione sua possit erui.

The king goes into Wales and fortifies Gannoch castle.

Rex vero, congregatis exercitibus Angliæ et Hiberniæ, circa festum Assumptionis Walliam petiit, et castrum de Gannon firmavit; et ibidem cum exercitu suo magnam penuriam in cibariis et potibus perpessus est; plures de suis perdidit, paucos de Wallensibus occidit: unde pertæsus, circa festum Sancti Martini in Angliam rediit.

His return, Nov. 11.

Cestriam et ejus confinia Johanni de Gray custodienda commisit; qui geminæ terræ subtrahens commercia, Walenses fame et penuria magna depressit.

Sept. 17. Conduct of John de

Eodem anno, Dominica ante festum Sancti Matthæi, Johannes de Bolemere, firmarius de Cadendone, qua-

[1] William of Montpelier. | [2] *ut*] et, MS.

tuordecim porcos prioris de Dunstaplia partim necavit, et partim alios detruncavit, et septem animalia modo consimili. A.D. 1245. Bulmer.

Eodem anno, circa festum Sanctæ Margaretæ, adquisivimus primo terram apud Stokes; et Gledele ad tempus concessimus. Land at Stoke bought.

Eodem anno, in festo [Sanctæ] Margaretæ, reddidit nobis Vivianus firmam nostram de Neubotle. Et tunc ibidem posuimus instaurum, scilicet duodecies viginti et sex oves, boves sex, tres averes, et unum palefridum, quatuor vaccas cum tribus vitulis, decem quarteria frumenti, unum peyse et dimidium de caseo, duos porcos pretii septem solidorum, unam bigam ferratam et alias duas, et quadraginta solidos pro autumno faciendo. Vivian gives up the farm of Newbottle. The stock.

Eodem anno, ad primum comitatum Bedefordiæ post Pascha, litteræ emanaverunt a domino rege inquisitoriæ, de omnibus redditibus clericorum ultra-montanorum quocunque modo provenientibus; et prohibuit dominus rex super forisfactura sua, ne quid eis solveretur. Letters respecting the foreign clergy presented at the county court at Bedford. f. 40 *b*.

Anno gratiæ MCCXLVI., in festo Annuntiationis, Rogerus de Weseham, episcopus Coventrensis, recuperavit baroniam suam quam rex in manu sua tenuerat; et regis adeptus est gratiam, quam amiserat quia episcopatum susceperat rege inconsulto. Et dedit ei rex omnes fructus in grangiis et in terris existentibus. Reconciliation of bishop R. de Weseham with the king.

Eisdem anno et tempore convocavit dominus rex episcopos, abbates, et priores, volens de consilio communi de pluribus gravaminibus Anglicanam relevare ecclesiam; videlicet, quod dominus Papa tallagia et exactiones facit rege inconsulto, contra ipsius privilegia. Et quod impedit patronos ecclesiarum eas clericis Anglicis conferre, sed auctoritate sua Italicis eas confert; qui idioma nescientes, nec prædicant, nec eleemosynas faciunt, libros et vestimenta non inveniunt, nec ecclesiis, sicut deceret, deserviunt. Item, quod a cathedralibus ecclesiis præbendas, a viris religiosis ecclesias, aufert et extorquet. Item, quod Italicus Italico succe- Complaints of the king on the grievances of the English church; especially those arising from the Italian clergy.

A.D. 1246. dit; et quod Anglici extra regnum trahuntur, et inter inimicos conveniuntur, contra jus scriptum et regis privilegia. Item quod consuetudines, statuta, jura, et privilegia debilitantur per illam clausulam *Non obstante:* unde Anglici graviter sunt afflicti. Super his omnibus scripsit rex domino Papæ, et sigilla abbatum et priorum illi scripto fecit apponi.

The clause *Non obstante.*

Eodem anno, Walterus Mauclerc, episcopus Karleolensis, die Sancti Petri et Pauli, suscepit habitum Fratrum Prædicatorum: et successit ei Silvester, domini regis cancellarius. Qui quamvis primo renitens, tamen postea in episcopum canonice electus, a rege gratanter acceptus, in episcopum ecclesiæ Karliolensis est consecratus circa festum Omnium Sanctorum.

June 29.

Silvester bishop of Carlisle.

Eodem anno mortuus est [Robertus de Bingham],[1] episcopus Sarisburiensis; cui successit Willelmus de Eboraco, die Conceptionis Beatæ Mariæ canonice electus. In crastino a domino rege receptus, ab ipso statim custodiam baroniæ obtinuit. Et anno sequente consecratus, in festo Translationis Beati Thomæ martyris.

Dec. 8.

July 7.

Eodem anno abbas de Fontibus[2] obtinuit gratiam comitis Albemaræ,[3] de maxima controversia inter eos habita; eo quod homines abbatis ipsum comitem et homines suos invaserant, et male tractaverant.

Quarrel between the abbat of Fountains and the earl of Albemarle settled.

Eodem anno Rogerus de Eltesdone, vicarius noster de Stodeham, mortuus est; et successit ei Walterus de Kemeseye capellanus.

Vicars of Studham.

Eodem anno obtinuimus in capitulo contra Johannem de Hyda, quod melius averium solvatur ecclesiæ, pro domino domus defuncto; et secundum melius averium pro domina domus defuncta, tam de equis quam de aliis animalibus.

Mortuary gifts.

[1] Blank in MS.
[2] John de Cantia
[3] William de Fortibus.

Eodem anno episcopus Lincolniensis visitavit capitulum Lincolniense et omnes præbendas sine contradictione. A.D. 1246. Grosseteste visits his chapter.

Eodem anno dedimus ex contributione Papæ sex marcas et quinque solidos. Contribution to the Pope.

Eodem anno fecimus magnum horreum apud Stokes, et die Sancti Nicholai combusta fuit domus nostra apud Stodeham. Barn at Stoke. Fire at Studham.

Eodem anno, circa octabas Sancti Martini, mortuus est Ricardus abbas Westmonasterii. Death of Richard de Barking, Nov. 18.

Eodem anno accusati sunt conversi nostri de ingressu parci de Brockeberge; pro quo dedimus Hugoni de Wynun quinque marcas. Et Ricardus Heyvyn, qui malum illud operatus est, propter multas transgressiones, invadiavit nobis quatuor marcas et dimidiam. The lay-brethren accused of trespass in Brogborough Park.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, Johannes filius Jordani duxit uxorem suam ad Stodeham, et terram suam recepit.

Eodem anno et tempore recepimus duos filios Willelmi de Eltesdone, ad terminum octo annorum custodiendos. Et Symon de Eltesdone duxit uxorem relictam Gyffardi de Tyringham. Two sons of W. de Elston taken to keep for eight years.

Eodem anno, inter festum Sancti Michaelis et Natale, mortui sunt Alexander de Swereforde, Ranulfus Brito, magister Robertus de Insula, canonici Sancti Pauli Londoniæ. Qui præfatus Alexander dedit canonicis Sancti Bartholomæi quicquid habuit apud Tywynge, et posuit eos in seysinam dum adhuc viveret.

Eodem anno Willelmus Russel cœpit nos implacitare de terra de Sorthegrave. The priory impleaded for lands in Shortgrave.

Eodem anno fecimus vicarium apud Stodham Walterum de Kemeseye capellanum.

Anno MCCXLVII. venerunt in Angliam tres filii comitis de la Marche, fratres regis Henrici; quorum primus vocabatur Guydo de Lezinona, qui die Pentecostes factus est miles; secundus, Willelmus de Valancia; tertius, Heymerus clericus. Willelmus accepit The king's uterine brothers in England.

A.D. 1247. filiam[1] Warini de Munchenesi uxorem, ex dono domini regis.

Eodem anno Berardus de Nympha per comitem Cornubiæ, convenit exsecutores testamenti Roberti de Haya, imponens eis falso quod dictus Robertus fuit cruce signatus; cum hoc ante mortem ipsius Roberti fuisset inauditum; et per extorsionem cesserunt ei actionem de viginti sex marcis.

May 26. Priors of Newenham. Eodem anno, circa festum Trinitatis, obiit Walterus prior de Newenham; et patrono in partibus transmarinis existente, substitutus est dominus Walterus de Chauvertone, canonicus ejusdem loci, infra tres septi-

June 18. manas subsequentes, et in crastino Sancti Botulfi installatus. Sed medio tempore, Philippus de Cou, seneс-

f. 41. callus domini Willelmi de Bellocampo, multa mala eis intulit, canonicos vulnerando, et res suas devastando; quod totum fecit, ut dicebatur, per consilium Michaelis de Querdone, et dominæ Idæ de Bellocampo: qui Michael, Willelmus Brito miles, Baldewinus Poleyn de Cadindone, Johannes de Clifforde, eodem tempore vitam terminarunt.

The justices at Warwick from April 7 to May 9. Eodem anno, in octabis Paschæ, venerunt justiciarii itinerantes apud Warewicum; et ibidem sederunt usque ad Ascensionem Domini: scilicet Rogerus de Turkebi, Gilebertus de Prestona, et magister Simon de Walthone. Et ibidem fuimus assoniati contra Joceum, Hauwisiam, et Galfridum de Catheby; et habuimus

Cause won by the priory. diem ad crastinum Ascensionis apud Oxoniam. Inde datus est nobis dies ad tres septimanas post Nativitatem Beati Johannis Baptistæ, apud Northamtone; et inde recessimus quieti per chartam Jocei, quam probavimus veram per testes in ea positos, et per duodecim

The jury. liberos et legales, scilicet sex de vineto de Catebi, et sex de vineto de Dunstaple.

---

[1] Joanna.

A.D. 1247. The king and queen, &c., at Dunstable, Aug. 9. Presents given by the priory. Offerings of the king and queen.

Eodem anno, in vigilia Beati Laurentii, venit rex apud Dunstaple, cum regina, et Eadwardo, et Margareta filia sua; quibus omnibus dedimus jocalia, scilicet regi cuppam deauratam, et reginæ aliam; Eadwardo firmaculum[1] aureum, et Margaretæ alium. Pretium jocalium viginti duæ marcæ; præter alias expensas. Et tunc obtulerunt rex et regina octo pannos de serico; et dedit nobis rex centum solidos argenti pro thuribulo et pixide faciendis.

Aug. 11. Agreement that the town should have a court for their tenants in fee. Ash trees. They have not to answer for the assize of bread and beer. f. 42. The agreement above mentioned in full.

In crastino Sancti Laurentii ordinaverunt Paulinus Peywre et Rogerus de Turkebi, inter priorem et burgenses, de eorum consensu; videlicet, quod burgenses curiam habeant de eis, qui tenent de illis in feudo; et non de aliis. Et de fraxinis ordinaverunt, quod nullas debent plantare, nisi in solo proprio; et si in communa villæ plantatæ fuerint, nihil ex eis poterunt vendicare. Item ordinaverunt, quod in visu francplegiorum non debet responderi de assisa panis et cervisiæ, cum ballivi prioris potestatem habeant omni die transgressores puniendi.

Cum[2] esset contentio inter Galfridum priorem de Dunstaple et omnes homines ejusdem villæ, super eo quod idem prior petebat a prædictis hominibus, quod semel in anno in visu francplegii facerent recognitionem per sacramentum suum, qui pistores et braciatores furniassent vel braciassent contra assisam factam in burgo; et de hoc dicebat, se et prædecessores suos esse in possessione, et prædicti homines dixerunt, quod de prædicto articulo non debuerunt facere recognitionem, desicut prior habet ballivos suos in villa, qui hoc inquirere possunt, et in singulis curiis inde capiunt emendas.

Item super eo, quod prædicti homines petebant a prædicto priore, quod hi qui tenent in capite de priore habeant curias suas de tenentibus suis, tam de his qui tenent de anno in annum, quam de his qui tenent in feudum: et prior bene recognovit, quod burgenses, qui tenent de eo in capite, de his, qui tenent de eis in feudum, curias suas habere consueverunt; sed de his, qui de anno in annum tenent, curiam habere non

[1] A buckle.

[2] This is on a separate piece of parchment.

A.D. 1247. debent nec consueverunt, quia nullam libertatem habere possunt in villa, nec in ea manere sine priore, nec prædicti burgenses tales tenentes suos justiciare possunt.

Item super eo, quod prædicti homines dicebant, fraxinos plantatas in plateis ad se pertinere; et quod eas plantare possunt et incidere pro sua voluntate, singuli ante domos suas, et prædictus prior dicebat, quod prædictas fraxinos incidere non possunt, quamvis eas plantaverunt, quia solum ubi plantantur eorum non est, sed est regia via, quæ ad prædictum priorem pertinet de dono domini regis.

Et in curia domini regis apud Dunstaple, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, tricesimo primo, in crastino Sancti Laurentii, coram domino Rogero de Turkeby justiciario, et domino Paulino Peywre senescallo domini regis, et aliis tunc ibi præsentibus, concessum est tam a prædicto priore, quam a prædictis burgensibus, quod prædicti burgenses de cætero non faciant recognitionem in visu francplegii, qui pistores vel braciatores furniaverunt vel braciaverunt contra assisam factam in burgo; sed ballivi prioris hoc diligenter inquirant, et de quindena in quindenam in curia prioris inde capiant emendas secundum consuetudinem villæ.

Item, concessum est, quod prædicti burgenses de cætero nullam curiam habeant de his, qui de eis tenent ad terminum; nec de aliquibus nisi de eis teneant in feudum: sed per ballivos prioris justicientur, quod in curia prioris stent ad rectum, si quis de eis conquestus fuerit. Et hi solummodo curias suas habeant de tenentibus suis in feudum, qui de priore tenent in capite.

Item, concessum est, quod prædictæ fraxini et aliæ arbores plantatæ in platea ita remaneant sicut fuerant die hujus concessionis: ita quod nec prior nec aliquis de villa eas incidere possit. Et si aliquis ramus fuerit ad nocumentum domorum vel transeuntium per plateam, per licentiam prioris incidatur et detur leprosis. Et si aliquis ante hanc concessionem aliquam arborem vel ramum inciderit, non sit ei pro sesina, ita quod prætextu illius incisionis aliquid de cætero possit incidere; sed remaneant omnes arbores in pace, sicut prædictum est. Nec liceat alicui homini de villa aliquam arborem plantare vel incidere, nisi in suo solo proprio, et ubi alii homines de villa nullam habeant communam.

f. 41. The justices for two days at the prior's cost.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, de itinere justiciariorum apud Bedeforde, venerunt Dunstapliam dominus Gilbertus de Prestona, et magister Simon de Waltone. Et ibi sederunt per duos dies ad custum

prioris. Et fuerunt eorum socii apud Bedeforde Ro- A.D. 1247.
gerus de Turkeby et Johannes de Cobeham.

Eodem anno, circa festum Sancti Andreæ, dedit nobis Simon Scutteraisun terram suam de Bokeleshore; et post, infra octabas Purificationis, mortuus est.

Eodem anno fabricata est nova moneta; et cœpit currere circa festum Sancti Martini. Et in octabis Purificationis dedimus, de contributione domini Papæ, viginti quinque marcas; et in Pecco quatuor marcas. New coinage, Nov. 11.

Eodem anno electus est in priorem de Wilemundele[1] dominus Ricardus de Waldia, canonicus de Dunstaplia, et die Lunæ proxima post festum Sancti Gregorii[2] ibidem installatus; cujus electioni Gilo de Argenteym cœpit adversari; sed nihil profecit.

Eodem anno, circa Purificationem, vendidimus terram nostram de Gikewelle Willelmo de Trippelawe, et infra mensem sine hærede vel attornato mortuus est; et sine lite et gravamine terram ipsam recuperavimus. Ickwell.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, compara- vimus de Nicholao de Tingri redditum decem solidorum in Flittewic, pro novem marcis sterlingorum. Flitwick.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, mortuus est dominus Adam de Lutone, abbas de Woburne; et substitutus est dominus Nicholaus, abbas de Medmeham.

Eodem anno resignavit Simon de Edelesburewe, in festo Sancti Michaelis, domino Johanni de Crachale ecclesiam de Edelesburewe, et tenementa quæ tenuit de canonicis de Caudewelle. Et eodem anno, post Purificationem, cœpit idem Johannes ibidem ædificare. Church of Eddlesborough.

Eodem anno, in principio Quadragesimæ, promoti sunt in sacerdotium Ricardus de Caudewelle, Rogerus de Sancto Albano, Adam de Wilemundele, Henricus

[1] Wymondesley Parva, in Hertfordshire.

[2] March 18.

A.D. 1247. de Heddone; et in subdiaconatum Mauricius de Elnestowa, Robertus de Bartone, Willelmus de Watforde.

A bovate bought at Ballidon. Eodem anno comparavimus unam bovatam terræ apud Balidene, pro decem marcis, circa Nativitatem.

Eodem anno et tempore dedimus pro firma molendini de Le, ad decem annos, undecim marcas.

A new house built at Rokesac. Anno gratiæ MCCXLVIII., statim post Pascha, cœpimus ædificare novam domum apud Rokesac; scilicet solarium et celarium, et coquinam, et thalamum in medio ad panem et cervisiam, et daeriam. Quibus omnibus prior Galfridus sumptus invenit, exceptis pane et cervisia et calce, quæ de cellario fuerunt.

Eodem anno, ad Pentecosten, fecimus excambium cum domino Paulino de terra de Hares, pro viginti libris annuis.

S. Louis goes on his crusade. Eodem anno rex Franciæ cum maximo apparatu et comitatu comitum et baronum, arripuit iter versus Terram Sanctam: et in insulam Cipri divertit, moram faciens longissimam.

Ten marks given to the king. Eodem anno dedimus domino regi decem marcas pro auxilio.

Segenhoe vicarage. Eodem anno Johannes Sleigrom de Dunstaple, vicarius noster de Segenho, relicta vicaria illa, accepit vicariam de Sunedune: et dedimus vicariam de Segenho Roberto de Sancto Edmundo capellano.

Patshull. f. 41 *b*. Eodem anno in initio autumni, mortuus est Robertus, vicarius noster de Pateshulle: et præsentavimus ad illam vicariam Ricardum, rectorem ecclesiæ de Stepingele. Qui cum rei custodiam suscepisset, ante institutionem mortuus est apud Neuham, in Adventu Domini,[1] et præsentavimus ad ecclesiam de Stepingele quendam Romanum, scilicet Petrum Vitelle; cui in duabus marcis annuis tenebamur.

An Italian presented to Steppingley.

Eodem anno, in autumno mortuus est David Ruffus de Flittewike, miles; et apud Wardune sepultus.

[1] Nov. 29.

Eodem anno, die Simonis et Judæ, mortuus est Simon de Edelesbure; et in ecclesia de Dunstaple ante crucem sepultus. De cujus bonis provisa sunt altari de cruce calix argenteus, missale, vestimentum, lampas perpetuo ardens luminare unum ad duas missas; scilicet, cereus a Purificatione usque ad festum Omnium Sanctorum; pro quo ponentur duæ candelæ a festo Omnium Sanctorum usque ad Purificationem. De ipsius etiam bonis procuratum est, quod missa de Domina ibidem perpetuo cantetur, et pietantia conventui omni die Lunæ, quando festum non fuerit, perpetuo detur. Et quod die anniversarii sui, panis, quantum de quinque quarteriis fieri possit, cum mille alleciis[1] perpetuo pauperibus erogetur. A.D. 1248. Death of Simon of Edlesborough, Oct. 28. Church furniture bought with his property.

Eodem anno redemimus, post Natale, corredium Johannis de Leytune, pro decem et octo marcis; de quibus promisit nobis restituere duas. John of Leighton's corrody redeemed.

Eodem anno dedit nobis[2] Nicholaus de Tyngrithe quicquid habuit in dominico in Craule et Husseburne; et recepimus homagia et fidelitates die Sancti Thomæ Apostoli; et ibidem cum amicis nostris pernoctavimus, retento sibi tantum molendino et dimidia virgata terræ, quam nobis postea, in festo Sancti Gregorii, donavit. Demesne in Crawley and Husborn. Dec. 21. March 12.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, accepimus dominicum de Stokes ad duos annos proximo sequentes. Demesne of Stoke.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, tradidimus ad firmam terram nostram de Gikeweille Thomæ capellano, ad totam vitam suam. Ickwell land.

Eodem anno, die Circumcisionis, post prandium, combusta est domus nostra apud Wadelowe nova et optima. Fire at Wadlow, Jan. 1.

---

[1] *i.e.* herrings.

[2] There is a mark of omission in the MS. Hearne gives doubtfully *postmodum*.

A.D. 1248. Two dovecotes built, March 12.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, incepimus duo columbaria, unum apud Winefeld, et aliud apud Caldecote, et perfecimus.

Eodem anno emimus de Johanne Blundo duodecim acras super Banelonde, in campis de Pullokeshulle.

A quarter of wheat annually claimed against Warren Fitzgerald.

Eodem anno, in Quadragesima, dirationavimus in comitatu Bedefordiæ, contra Warinum filium Geroldi, unum quarterium frumenti annuum, in quo nobis tenebatur; et solvit nobis quarterium illius anni et tria quarteria de arreragiis, per sacramenta hominum suorum.

A bill filed against N. de Tingrith,

Anno gratiæ MCCXLIX. Levavimus cirographum contra Nicholaum de Tingrith, de terra de Crawele et Husseburne.

and others, July 8.

Eodem anno, in quindena Sancti Johannis Baptistæ, levavimus cirographum contra Johannem Allmar et uxorem ejus, de terra quæ fuit Willelmi de Linleye, in Houctone.

Nov. 12.

Eodem anno, in crastino Sancti Martini, levavimus cirographum contra Radulfum de Fakeham, et Constantiam uxorem ejus, de terra de Bradewine.

Judgment against the priory about seisin of Kensworth pasture in and Caddington.

Eodem anno, ad quindenam Paschæ,[1] reddidit judicium contra nos Willelmus de Eboraco, tunc episcopus Sarisburiensis, de seysina pasturæ de Kinesworthe et Cadendone: assidentibus Willelmo de Rale tunc Wintoniensi, et Waltero de Cantilupo tunc episcopo Wigorniensi, et Paulo Peyure domini regis tunc senescallo: remanet tamen quæstio juris super prædictis.

Visitation of bishop Grosseteste, July 25.

Flight of Henry de Bilenda. Sept. 8.

Eodem anno, die Sancti Jacobi, fecit episcopus Lincolniensis visitationem suam apud Dunstaple. Et quia Henricus de Bilenda diffamatus coram eo se purgare non potuit, sabbato proxime sequente, diluculo, timens episcopi austeritatem, clam recessit; et in Nativitate Beatæ Mariæ proximo sequente, apud Myrival ordinem ingressus est Cysterciensem.

[1] March 28 to April 11.

Eodem anno, in crastino Sancti Petri ad Vincula, fecit episcopus visitationem suam apud Caudewelle, in qua prior Eudo, in multis a fratribus et aliis accusatus, timens episcopi subire judicium, per consilium de Dunstaple, de Newenham, de Hontingdone, de Bysmede[1] priorum tunc ibidem præsentium, sponte resignavit; et die Veneris proximo sequente apud Mirival ordinem suscepit Cysterciensem. Conventus vero de Caudewelle eodem die, statim post resignationem Eudonis, concorditer una voce proclamantes priorem elegerunt Walterum de Cadendone, tunc apud Dunstaple subpriorem. Quorum electio die sequenti ab episcopo est confirmata; et ipse Walterus, die Assumptionis proximo sequente, est installatus.

A.D. 1249. Visitation of Caldwell by Grosseteste, Aug. 2. Resignation of the prior Eudo. Aug. 6. The subprior of Dunstable elected. Aug. 15.

Eodem anno, in Octabis Trinitatis, apud Dunstaple celebratum fuit generale capitulum ordinis Sancti Augustini. In quo præsidentes fuerunt Henricus abbas de Pratis Leycestriæ, et Galfridus prior de Dunstaple.

General chapter of the order of S. Augustine at Dunstable, May 30.

Eodem anno, ante autumnum, mortuus est rex Scotiæ.

Death of Alexander II. of Scotland.

Eodem anno ædificavimus apud Stokes aulam, et boveriam; apud Wadelowe domum ad manendum; apud Stodham bercariam et partem boveriæ; apud Cherltone horreum magnum; apud Pateshulle domum servientibus ad manendum; apud Rokeshoc dayeriam.

Buildings.

Eodem anno, die Veneris proximo post festum Trinitatis, applicuit rex Franciæ cum exercitu suo civitati Damiettæ; et quasi miraculose, congressu minimo cum Saracenis habito, omnes Saraceni fugerunt. Et ingressus rex civitatem, infinitas ibidem invenit divitias, et ordinans civitatem pro voluntate sua, ipsam suis tradidit custodiendam, et ipse cum quibusdam sibi familiaribus extra civitatem in tentoriis remansit. Ubi, cum suis, in vitæ necessariis maximum habuit defectum, donec per Fredericum eis vitæ necessaria mitterentur. Postea vero, circa mensem Martium, volebat

f. 43. S. Louis lands at Damietta, June 4.

[1] Bushmead.

A.D. 1249. cum suis equitare, et terras Saracenorum occupare; quod videntes Saraceni, fortiter in unum conglobati restiterunt, et de Christianis maximam stragem fecerunt, et regem Franciæ ceperunt, et in captivitate tenuerunt, donec per Hospitalarios et Templarios deliberatus est, fine facto de pecunia infinita.

His defeat and captivity.

Grosseteste summons all the beneficed monks in his diocese to show their foundation charters, &c.

Eodem anno Robertus, episcopus Lincolniensis, fecit vocari omnes viros religiosos beneficiatos in episcopatu Lincolniæ; primo apud Stanford, secundo apud Leycestriam, tertio apud Oxoniam; quod comparerent coram eo ostensuri cartas fundatorum, confirmationes episcoporum, privilegia papalia. Quibus ostensis, transcriptum omnium sibi retinuit, dicens quod super prædictis dominum Papam consuleret. Et factum est hoc in crastino Cinerum. Et in media Quadragesima proximo sequenti versus Lugdunum iter arripuit, ubi dominus Papa tunc morabatur. Sed de prædictis nihil fecit.

Feb. 18. He goes to the pope at Lyons.

The inner gate within the court built. Other buildings.

Anno gratiæ MCCL., mense Martio, incepimus portam interiorem infra curiam de Dunstaple, et eodem anno perfecimus; et magnum horreum apud Pullokeshulle; et berkariam apud Winefeld; et berkariam apud Craule; et decem careias [1] plumbi super refectorium posuimus.

Sheep of Mireval seized by the prior of Lanthony.

Eodem anno prior de Lentona [Godefridus] [2] cepit oves monachorum de Mirevalle in Cheylmerdone, in pastura quam monachis de novo contulerat Robertus de Esburne, et decimam cepit pro duobus annis, scilicet anno præsenti et anno præcedenti; et hoc facto, statim oves in pasturam remisit. Monachi vero confusi, dictum priorem per breve *Quare vi et armis* in curia domini regis implacitabant.

Land bought at Maulden in spite of the Wardon monks.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, emimus terram de Moldrichyt, invitis monachis de Guerdone, qui multum nobis nocuerunt. Sed certum ingressum habere non potuimus, donec assensum comitis [3] habere-

[1] *i.e.* loads.

[2] Blank in MS.

[3] William de Ferrers, earl of Derby [?]

mus. Quo habito, in initio Quadragesimæ proxime sequentis, per dominum comitem missi sumus in plenam seysinam. Sed Hugo de Ferariis nos pluries postea molestavit. A.D. 1250.

Eodem anno, die Sanctæ Luciæ, Fredericus quondam imperator mortuus est, et filium suum Conradum, paterni sceleris imitatorem, reliquit; qui domino Papæ et suis damna plurima et injurias infinitas intulit. Death of the emperor Frederick II., Dec. 13.

Eodem anno, ebdomada proxima ante Cineres, fecit Robertus Grosteste, episcopus Lincolniensis, visitationem suam in domo de Dunstaple; et convenerunt ibi episcopi Londoniensis,[1] Sarisburiensis,[2] Norwicensis,[3] Lincolniensis, personaliter; et alii episcopi per procuratores, ut inirent consilium contra visitationem archiepiscopi Cantuariensis Bonefacii. Et sigillis suis scripto communi appensis, bona fide ad invicem promiserunt, quod communi auxilio et consilio archiepiscopo resisterent. Et ad hoc, quilibet episcopus totum clerum in episcopatu suo efficaciter induxit, pro qualibet marca duos denarios exigendo; et in quindena Paschæ[4] proximo sequenti, pro prædicto negotio nuntios suos, scilicet unum pro episcopo et capitulo cathedrali, et alium pro clero, ad sedem Apostolicam transmiserunt. Succession of Conrad. Grosseteste holds his visitation at Dunstable. Meeting of the bishops against the archbishop's visitation.

Eodem tempore mortuus est Willelmus de Cantilupo secundus.

Eodem anno implacitavit nos Petrus Filius Rogeri le Lorenger in comitatu Bedefordiæ, de sectis et servitiis pro causa Aungewini; et cecidit in misericordia vice-comitis, et quieti recessimus. Peter Fitz Roger le Lorenger defeated in a suit against the priory.

Eodem anno, die Sancti Leonardi, recepimus Stephanum de Wathamstede, et statim postea Henricum de Neutone, ad habitum nostræ religionis. Nov. 6.

Eodem anno, circa Pentecosten, venit ad nos Petrus Vitella de Ferentino, rector ecclesiæ de Stepingle, The Italian rector at

[1] Roger le Noir.
[2] William of York.
[3] Walter de Suffield.
[4] March 20 to April 3.

A.D. 1250. Stepping-ley goes to the Pope at Lyons.

et moram fecit nobiscum, usque post festum Sancti Michaelis; et ecclesia sua ad firmam dimissa ad terminum quinque annorum domino Gilberto de Tingrithe pro centum solidis annuis, dictus Petrus a nobis recessit, et versus Lugdunum iter arripuit, quo dominus Papa tunc morabatur.

A rent-charge of 3*s.* in Wardon given by A. Wake.

Eodem anno Adelina Wake, domina de Wardone, dedit nobis redditum trium solidorum in eadem villa, quem de Thoma capellano percipere consuevit.

Eodem anno dictus Thomas capellanus circa Pentecosten reddidit nobis terram nostram de Gikewelle, sumptibus suis seminatam, quam de nobis acceperat ad totam vitam suam, pro novem marcis annuis ad duos terminos nobis persolvendis.

Death of bishop Wm. de Raleigh. f. 43 *b.*

Eodem anno mortuus est Willelmus de Rale, episcopus Wyntoniensis.

Anno gratiæ MCCLI., ante Pascha, mortuus est Johannes de Cobham; statim post Pascha Galfridus Dispensarius; in ebdomada Pentecostes Paulus Peyuer tunc senescallus domini regis, cujus uxor, pro custodia et maritagio filii sui, finem fecit [domino regi, pro quingentis marcis].[1]

Peter Fitz Roger Lorenger sues the convent, May 28.

Eodem anno, die Dominica post Ascensionem, comparuimus coram justiciariis de banco contra Petrum filium Rogeri Lorenger, qui nos implacitavit de servitiis et consuetudinibus de terra Aungevin; et remansit ipse in misericordia regis; et nos recessimus quieti.

Affairs of Joan Peyuere.

Eodem anno domina Johanna Peyuere, cum esset in seysina omnium quæ fuerunt domini sui Paulini, retenta sibi custodia, vendidit maritagium filii sui domino Johanni de Grey pro quingentis marcis. Et suscepit in se dominus Johannes onus adquietandi ipsam Johannam contra dominum regem de tanta summa pecuniæ. Filius vero Paulus contraxit matrimonium in facie ecclesiæ cum filia ipsius Johannis apud

[1] These words are inserted by Wanley.

Etune, ante festum Sancti Michaelis. Domina vero Johanna tœdio affecta, quòd dominus rex ejus connubia cuidam militi alieno, scilicet, Stephano de Salines, dederat, de concilio amicorum suorum se nubendam concessit domino Johanni de Grey; et contractum est inter eos matrimonium die Martis proxima post quindenam Sancti Michaelis apud Lundoniam, rege apud Westmonasterium existente, et hoc ignorante. Quod cum regi innotesceret, vehementur iratus, consilium quæsivit, quid de domino Johanne faceret pro tanto delicto. Et tandem, amicis intervenientibus, finem fecit cum domino rege de quinquaginta marcis. A.D. 1251. Her marriage. Oct. 17. Anger of the king.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, cœpit nos implacitare Petrus filius Rogeri Lorenger de quatuor rodis terræ.

Eodem anno fecimus privatum dormitorium novum, propter timorem ruinæ veteris dormitorii. A new dormitory built.

Eodem anno, in nocte Natalis Domini, conventu incipiente matutinas, mortuus est Walterus de Dentune.

Eodem anno, cito post festum Sancti Michaelis, recepimus in canonicos Hugonem de Bray et Thomam de Dyam.

Eodem anno fecimus unum columbarium apud Segenho, et aliud apud Craule. Pigeon-houses built.

Eodem anno Robertus Capellanus factus est vicarius de Segenho.

Eodem anno fecimus grangiam novam, et bercariam augmentavimus, et tres domos ad lotandum fecimus apud Craule. Et frontem cancelli de Husseburne a fundamento novam construximus. A new grange, &c. built.

Eodem anno, in Cathedra Sancti Petri, recepimus terram dominæ Hylariæ cum pertinentiis, ad totam vitam suam, excepto capitali manso. Feb. 22. Princess Margaret married to Alexander III. of Scotland.

Eodem anno dominus rex dedit Margeriam filiam suam regi Scotiæ, in festo Natalis Domini, apud Eboracum.

Anno gratiæ MCCLII. fecimus domum novam carpentariis et rotariis, in curia de Dunstaple. A new house for carpenters and wheelwrights.

A.D. 1252. Complaints of Simon de Montfort from [Gerald] archbishop of Bordeaux and the Gascon nobles, May 19.

Eodem anno, in festo Pentecostes, venit archiepiscopus et magnates de Burdellis apud Westmonasterium, querimoniam suam domino regi deponentes de domino Simone de Monteforti, dicentes quod eis multas injurias intulerat, quosdam suspendendo et quosdam usque ad mortem incarcerando. Et cum dominus Simon secundum legem Angliæ vel secundum legem Burdellensem paratus esset ad omnia respondere; dixerunt ipsi præcise domino regi, quod ipsum Simonem custodem nunquam reciperent, nec ei obedirent. Et instanter petierunt, quod dominus rex alium eis daret custodem; qui, ad instantiam eorum, dedit eis dominum et custodem dominum Eadwardum filium suum; qui omnes ei fidelitatem fecerunt, allegantes quod homagium ei facere non debebant, quamdiu ipse pater ejus viveret. Dictus vero Simon de Monteforti, quia dominus rex wardam Gasconiæ per chartam suam ad terminum sex annorum concesserat, ad illa guarda nullo modo potuit deflecti; sed iratus a curia recessit, et Wasconiis guerram movit infinitam.

Prince Edward appointed governor in his place.

Simon de Montfort refuses to give up the office.

The king takes the cross.

Eodem anno et tempore, dominus rex et multi magnates cum eo crucem receperunt; et occasione illa, dominus rex curiam suam et præcipue cameram reginæ moderavit, et multos et multas ejecit.

Justices itinerant at Nottingham.

Eodem anno, in octabis Paschæ, Silvester episcopus Karlionensis, et dominus Rogerus de Turkeby, et Gilebertus de Prestune, justiciarii itinerantes sederunt apud Notingham; ubi coram eis comparuimus pro communi summonitione; et portavit super nos Thomas de Makkele breve regis de ingressu, de una bovata terræ in Balidene. Et brevi renuntiando, dedit fidem suam coram domino Roberto de Asseburne, et Ricardo de Witcherche et Ricardo de Caudewelle canonicis, et Waltero de Balidene laico, et quibusdam aliis, die Lunæ proxima ante hokeday, quod de prædicta terra nunquam nos implacitaret, nec aliquis per ipsum quem posset impedire.

March 8.

Action against the

Eodem anno prædicti justiciarii in crastino Trini-

tatis venerunt apud Leycestre; ubi Hawisia de Cateby detulit breve regis de morte antecessoris, quod narrando adnullavimus. Et remansit ipsa in misericordia regis, et nos quieti recessimus. A.D. 1252. priory by writ of mort d'ancestre.

Eodem anno, in hokkeday, combusta est villa de Esseburne miserabiliter; ubi multi fuerunt depauperati, et stabulum nostrum de Bradeburne. Fire at Ashburne, April 15.

Eodem anno ædificavimus et seminavimus primo apud Moldrich. f. 44.

Eodem anno præsentavimus magistrum Thomam ad ecclesiam Sancti Cuthberti de Bedeforde; et Johannem de Bartune capellanum ad vicariam de Chalgrave. S. Cuthbert's, Bedford. Chalgrave.

Eodem anno admisimus, die Ascensionis, Benedictum clericum episcopi, in canonicum. May 9.

Eodem anno lata est sententia a domino Papa pro archiepiscopo Bonefacio in causa visitationis, contra episcopum et capitulum Lundoniæ. Sentence against the bishop and chapter of London on visitation.

Eodem anno, circa festum Sancti Johannis, mortuus est Robertus Passelewe; et Petrus Peyuere ad ecclesiam de Swaneburne est præsentatus. Death of Robert Passelewe. Swanbourne church.

Eodem anno mortuus est Robertus de Martivals, prior de Landa,[1] apud Leycestre, justiciariis itinerantibus tunc ibidem sedentibus, scilicet, episcopo Carliolensi Silvestro, Rogero de Turkebi, Gilberto de Prestune, et aliis. Et ibidem prostravimus breve Hawisiæ de Catebi, et cirograffavimus dimidiam virgatam terræ Rogero Hugeyn de Catebi, reddendo nobis per annum tres solidos. Et ibidem perdidit Galfridus, serviens noster, breve suum contra Hawisiam. Writ of Hawisia de Catebi's quashed.

Eadem Hawisia cito post quæsivit contra nos breve de recto ad comitatum, quod prostravimus ante Quadragesimam. A writ of right in the county court quashed.

Eodem anno, ante Purificationem Beatæ Mariæ, receperunt habitum nostrum Willelmus de Wottune, Johannes de Maydeneburi, Willelmus de Hornesende, Adam de Poclintune.

[1] *i.e.* Laund, in Leicestershire.

A.D. 1252. Eodem anno, post Natale, incepit caristia bladi; et fuit magna in pluribus partibus Angliæ.

20*l.* borrowed Sept. 29, paid June 29. Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, mutuo accepimus de magistro Berardo viginti libras; quas ei die Sabbati proxima post festum Sancti Johannis Baptistæ, per manum Petri, celerarii nostri, apud Londoniam, plene persolvimus anno proximo sequente.

Philip Lovel made treasurer. Eodem anno Philippus Lovel factus est thesaurarius domini regis, cito post indignationem maximam, quam dominus rex erga ipsum conceperat, per accusationem Judæorum, quibus præfuit justiciarius, et per machinationem Roberti del Ho, qui pro auro reginæ, Judæis tanquam justiciarius præsidebat.

A 20th given to the Pope for an indulgence granted to the rectors. Anno gratiæ MCCLIII., circa Pascha, dedimus vicesimam domino Papæ, pro quadam indulgentia, quam concessit rectoribus ecclesiarum Angliæ, circa moderationem procurationis archiepiscoporum, episcoporum, archidiaconorum. Scilicet, quod archiepiscopus habeat in visitatione sua quinquaginta evectiones; vel pro visitatione habeat quatuor marcas ad plus. Episcopus visitet cum triginta equis; vel pro visitatione habeat triginta solidos. Archidiaconus cum septem equis; vel recipiat septem solidos, tres denarios, et obolum.

The king asks for a subsidy to recover Gascony. Eodem anno, statim post Pascha, convocavit rex magnates suos pro succursu habendo ad terram Wasconiæ recuperandam, quam homines sui jurati contra ipsum totam occupaverant, excepta civitate Burdellis. Et tunc petiit auxilium ab episcopis, comitibus, baronibus, militibus, abbatibus, prioribus; et maximam ab

10*l.* given by the priory. eis extorsit pecuniam. Et tunc, inter alios, dedimus ei decem libras. Ipse vero rex congregavit magnum exercitum apud Portesmue, et variis causis præpeditus, ibi diutius morabatur. Tandem, terra Angliæ reginæ et comiti Ricardo in custodiam tradita, profectus est

Aug. 19. prospero itinere in Wasconiam; et die Martis proxima post Assumptionem Beatæ Mariæ, Burdellis cum gaudio receptus.

Eodem anno, ante Pascha, consummavimus duo columbaria, unum apud Stodham, et aliud apud Sortegrave; et post Pentecosten, unam grangiam apud Sortegrave. A.D. 1253. Pigeon-houses and a grange built.

Eodem anno, infra octo dies ante festum Sancti Johannis Baptistæ, fecimus pacem cum Hawisia de Catebi; et concessimus ei dimidiam virgatam terræ cum tofto et pertinentiis, solvendo nobis inde duos solidos per annum. Et sic remisit et quietum clamavit pro se et hæredibus suis nobis et successoribus nostris, jus et clamium, quod habuit vel habere potuit in tota terra, quam Simon avunculus suus tenuit in Catebi. Agreement with Hawisia de Cateby, June 16.

Eodem anno, in vigilia Simonis et Judæ, hæredes Alani de Hyda omnes comparentes in curia de Lutune, susceperunt onus adquietandi nos de omnibus demandis et exactionibus, quæ aliqua occasione possunt exigi de terris, redditibus, et tenementis, quæ habemus ex dono Alani de Hyda. Et promulgatum est per os domini Ricardi de Haveringe, tunc senescalli, quod ballivi de Lutune nullam facerent districtionem super homines nostros vel tenementa prædicta pro prædictis; sed tantum super hæredes Alani de Hyda. The priory acquitted of all demands on the lands given by Alan de Hyde, Oct. 27.

Eodem anno, die Sancti Calixti Papæ, obiit Robertus Grosseteste, episcopus Lincolniensis, apud Bogedene, et sepultum est corpus apud Lincolniam; archiepiscopo Bonefacio officium sepulturæ cum pluribus episcopis peragente; qui, die Martis proximo præcedente, ibidem in capitulo visitationis officium exercuerat. Et statim sepulto episcopo, capitulum fecit convocari; et canonicis præsentibus et contradicentibus, jurisdictionem episcopalem sibi retinuit, et sententiam excommunicationis super omnes resistentes tulit. Propter quod magister Willelmus Lupus appellavit, et appellationem suam prosecutus est. Et ne caperetur, apud Sanctum Death of bishop Grosseteste, at Buckden, Oct. 14. Oct. 7. The archbishop keeps the episcopal jurisdiction in his own hands.

A.D. 1253. Edmundum divertit, et ibi mansit donec nuntius suus[1] . . . .

Cow-houses built. Eodem anno fecimus duas boverias, scilicet unam apud Winefeld, et aliam apud Craueleye.

Wheat sold for 5*s.* a quarter. Eodem anno, ante autumnum, vendidimus frumentum pro quinque solidis, scilicet quarterium. Et cepimus pro blado septies viginti libras et amplius; et expendimus in avenis emptis viginti libras; et in plumbo duodecim marcas.

f. 44 *b.* Henry III. in Gascony. Eodem anno rex Angliæ in Wasconia existens, multa castra cepit, et fere totam terram Wasconiæ sibi subjugavit. Sed quidam vir magnus de Wasconia, nomine Gastun de Bierne, timens regem, transtulit se ad regem Hispaniæ, ab eo quærens auxilium; et pecunia ei plurima data, ab eo cingulum militare suscepit, et ei homagium fecit; dans ei intelligi quod ipse rex pinguius habuit jus in terra Wasconiæ quam rex Angliæ. Unde ipse vehementer commotus, literas suas eidem misit comminatorias. Sed rex Angliæ pacem cupiens et confœderationem, misit nuntios suos sollemnes; scilicet, episcopum Cicestrensem,[2] et dominum Johannem Mansel, ad regem Hispaniæ, ut filiam ejus si haberet vel sororem, Edwardo, filio regis Angliæ, in uxorem caperent. Qui, cum in modo et forma contrahendi non possent convenire, ad regem Angliæ sunt reversi; et accepto pleniori consilio, rex iterum remisit episcopum Wigorniæ[3] et Johannem Maunsel, qui sororem regis Hispaniæ Edwardo in uxorem recipientes, negotium consummaverunt, excepta ecclesiæ sollemnitate.

Gaston de Bearne transfers his allegiance to Alphonso IV.

Marriage of prince Edward and Eleanor of Castile proposed.

Death of Sylvester, bishop of Carlisle, Feb. 2. Eodem anno, circa festum Purificationis, mortuus est Sylvester episcopus Carliolensis, cadens de equo suo.

---

[1] *Et statim . . . . suus* is in a later hand in the margin. A line has been cut away by the binder.

[2] John Biscop. Annal de Theokesb., p. 153.

[3] Walter de Cantilupe.

A.D. 1253. Scarcity and high price of corn.

Eodem anno fuit caristia bladi in Anglia; ita quod in multis locis vendebatur quarterium frumenti pro octo solidis, et amplius: sed apud Dunstaple pro quinque solidis.

Jan. 20. The king's demand of an aid refused unless Magna Charta is fully observed.

Eodem anno, in octabis Sancti Hilarii, convenerunt Londoniæ archiepiscopus Cantuariensis, et episcopi plures, comites et barones, abbates et priores, quos allocuti sunt comes Ricardus et alii de concilio reginæ, petentes ad opus regis auxilium generale a clero et a populo. Qui omnes contradixerunt, nisi sub certa forma, scilicet, quod magna charta et charta forestæ plene tenerentur, et executio vicecomitibus per literas domini regis patentes mandaretur, et ecclesia libertatibus suis plene reformaretur. Quo audito, comes Ricardus et concilium reginæ petierunt a clero decimam unius anni de decima trium annorum, quam dominus Papa regi concesserat. Quod clerus denegavit, nisi literas haberent domini Papæ patentes, quod eis pro decima primi anni cederet. Unde nihil factum est.

Church of Masworth.

Eodem anno, vacante sede Lincolniensi, vacabat ecclesia de Messeworthe per mortem magistri Ricardi de Tyngeres. Et prosecuti sunt jus suum canonici de Caudewelle coram archiepiscopo; sed nihil profecerunt, nisi quod præsentatus eorum ad vicariam admissus est.

Quarrel between the archbishop and the chapter of Lincoln respecting the episcopal jurisdiction during the vacancy of bishoprick.

Eodem anno, orta dissentione inter archiepiscopum et capitulum Lincolniæ, super jurisdictione episcopali, quam archiepiscopus statim post mortem episcopi Lincolniensis sibi usurpavit, et ab obitu episcopi, donec alius esset substitutus, per officiales suos plene exercuit; scilicet, fere per dimidium annum, archidiacono[1] et canonicis Lincolniensibus e contra contendentibus et dicentibus, quod jurisdictio præsentatos ad ecclesias recipiendi et eos in eisdem instituendi et de causis quæ ad episcopum pertinent cognoscendi, ad ipsos ab

[1] William Lupus.

A.D. 1253. antiquo pertinebat. Placuit utrique parti in judices consentire; et consensit archiepiscopus ex parte sua in archidiaconum Cantuariæ,[1] et canonici Lincolnienses in magistrum Robertum de Marisco concanonicum suum; ut illi duo hinc inde probationes reciperent, et quod justum esset inter partes statuerent.

The quarrel referred to two arbiters.

Eodem anno, ante Natale elegerunt canonici Lincolnienses dominum H[enricum] de Lexintone, ejusdem ecclesiæ decanum, in episcopum. Qui statim adiit regem in Wasconia, et ab eo benigne susceptus, cum literis suis in Angliam ad archiepiscopum est reversus, et statim ab eo confirmatus, quoad temporalia et spiritualia jurisdictionem recepit. Die vero Dominica proxima ante Ascensionem, apud Lameheth, fuit consecratus; et in Vigilia Trinitatis proximo sequente, primos ordines suos fecit apud Merleberge; et die Apostolorum Petri et Pauli proximo sequente, apud Lincolniam fuit inthronizatus.

Henry de Lexington elected bishop of Lincoln.

His consecration. May 17.

June 6.

Enthroned, June 29.

Eodem anno archiepiscopus Bonefacius visitavit omnes viros religiosos et moniales de episcopatibus Cantuariensi, Roffensi, Londoniensi, Norwicensi, Heliensi, Lincolniensi; capiens de unaquaque domo religiosa quatuor marcas pro sua procuratione. Et veniens ad nos, dedit nobis litteras suas episcopo Conventrensi[2] testimoniales, quod inspexerat privilegium monasterii nostri, quod habemus de Papa Alexandro, mandans, quod contra tenorem privilegii nostri nos non molestaret, nec ab alio permitteret molestari.

Visitation of the monasteries by archbishop Boniface.

Dunstable free from molestation.

f. 45. Anno gratiæ MCCLIV., in quindena Paschæ, convenerunt magnates Angliæ apud Westmonasterium; et misit dominus rex nuntios suos de Wasconia. Qui, habito consilio cum regina et comite Ricardo, petierunt cum effectu decimam trium annorum domino regi concessam; datis executoribus a domino Papa super negotio crucis et decima colligenda, episcopo

Parliament at Westminster.

Aid granted.

[1] Hugh Mortimer. | [2] Roger de Weseham.

Norwicensi,[1] episcopo Cicestrensi,[2] et abbate Westmostre.[3] A.D. 1254.

Eodem anno fecimus pacem cum Philippo Lovel et magistro H. filio ejus, de decimis de Carduilleham, et dedimus eidem H. decem marcas die Sancti Johannis Baptistæ pro areragiis septem annorum præcedentium. Settlement as to the tithes of Cardington [?]

Eodem anno fecimus horreum novum apud Sortegrave, et stabulum magnum apud Dunstaple. New barn at Shortgrave.

Eodem anno emimus bladum de Humbritisho, pro centum solidis; scilicet quamlibet acram frumenti et avenæ pro duobus solidis. Corn in Humbershoe at 2*s.* an acre.

Eodem anno misit dominus rex de Wasconia pro regina et filio suo Edwardo; et circa festum Sancti Petri ad Vincula mare transivit, et cum omni prosperitate in Wasconiam pervenit. Et inter hæc, castrum de la Reole ei cum multis prisonibus redditum est, quod per annum obsederat. Prince Edward and the queen go to Gascony, Aug. 1., Capture of La Réole.

Eodem anno venit Papa Innocentius quartus Romam, qui per plures terras per decem annos exulaverat. Innocent IV. goes to Rome.

Eodem anno comes Ricardus in castro de Berchamstede turrim cum tribus stadiis fecit levari, et plumbo cooperiri; et multum maremium de parco de Soingdone[4] fecit cariari; quod multum mercato de Dunstaple nocuit, propter bigarum captionem. Tower of 3 stories in Berkhampstead built by Richard of Cornwall.

Eodem anno, circa festum Assumptionis,[5] mortuus est H[ugo] episcopus Heliensis, qui quondam fuerat abbas de Sancto Edmundo; et ei substitutus magister W[illelmus] de Kirkenni. Death of Hugh Norwold, bishop of Ely.

Eodem anno mortuus est subito Walterus de Cauvertone, prior de Neuham; et Stephanus, canonicus ejusdem domus, eidem substitutus. Qui cum per ordinarium loci, ad mandatum episcopi, fuisset installatus, supervenientes W[illelmus] de Bellocampo, patronus loci, et domina Hida uxor sua, de his, quæ facta fuerant, Behaviour of W. de Beauchamp at Newenham priory.

---

[1] Walter Suffield.
[2] John Biscop.
[3] Richard de Crokesleye.
[4] Sundon ?
[5] Aug. 15. He died Aug. 6.

A.D. 1254. vehementer indignati, minis et terroribus priorem extra portam ire fecerunt, et ab eis petere installationem. Quo facto, dominus W[illelmus] cepit eum per manum, et duxit in chorum, et iterum auctoritate sua, ut patronus, ipsum installavit, in injuriam episcopi Lincolniensis.

Wool sold. Eodem anno vendidimus apud Dunstaple saccum lanæ de velleribus pro septem marcis; et lanam pelliciam pro sex.

Lime made for the priory. Eodem anno fecimus calcem multam per manus W. de Norham; et dedimus ei pro stipendiis septem marcas; ita quod nihil invenimus ei nisi boscum.

Death of W. de Cantilupe, Sept. 25. His burial at Studley, Sept. 30. Eodem anno, die Veneris ante festum Sancti Michaelis, mortuus est Willelmus de Cantilupo tertius, et die Mercurii proxima sequente, scilicet, in crastino Sancti Michaelis, apud Stodleam sepultus, præsentibus abbatibus, et prioribus multis, et comitibus; videlicet, Simone de Monteforti comite Leycestriæ, et comite de Hereforde,[1] qui corpus defuncti in sepulcro posuerunt.

The justices in Buckinghamshire. Eodem anno venerunt justiciarii itinerantes in comitatum Bukingham, in octabis Sancti Michaelis; scilicet, abbas de Burgo Sancti Petri,[2] magister Simon de Waltone, Robertus de Sotingdone, et Johannes de Cave, clerici; dominus Willelmus Trussel, et dominus Nicholaus de Hanlou, milites. Et apud Neuport sederunt usque ad festum Sancti Martini. Inde venientes apud Bedeford, sederunt ibi per quindecim dies. Et portavit ibidem coram eis abbas de Wardone[3] decem et septem brevia contra Willelmum de Bellocampo; et per eos summonitus, quamvis præsens esset in villa de Bedeford, coram eis tamen noluit comparere. Qui anxiati propter hoc, et tædio affecti, miserunt nuntios suos ad comitem Ricardum, tunc Angliæ custodem, consilium quærentes ab eo, quid super his facerent. Et rescripsit eis, quod de justicia facienda nihil omit-

William de Beauchamp sued by the abbat of Wardon. On his refusal to appear, the judges consult Richard of Cornwall,

[1] Humphrey de Bohun.
[2] John de Cauz.
[3] William de Sheldwick.

terent. Quo audito, dicti justiciarii baroniam Willelmi de Bellocampo in manum regis ceperunt, et milites posuerunt, scilicet Willelmum de Falho et Willelmum de Hollewelle, qui baroniam custodirent, ne Willelmus de Bellocampo manum apponeret. A.D. 1254 and in consequence his barony is seized.

Eodem anno mortuus est Gilbertus de Segrave in prisona Reginaldi de Puns in partibus transmarinis; ubi multi nobiles Angliæ imprisonati fuerunt; et quidam evaserunt, et quidam ibi mortui sunt. Death of Gilbert de Segrave.

Eodem anno factus est episcopus Karliolensis magister Thomas de Veteri-ponte, et obtinuit a rege custodiam baroniæ quinto die Natalis Domini, apud Cantuariam.

Eodem anno venerunt apud Dunstaple magister Simone de Waltone, et Robertus de Sotingdone, et dominus Nicholaus de Hanlou justiciarii, et, una cum priore, placita tenuerunt; et facta sunt priori omnia juramenta sub his verbis, "Hoc audis, domine prior, "justiciarie domini regis." Et habuit ibi dominus prior præcones suos, et coram justiciariis prædictis recepit prior catalla felonum,[1] et vastum Henrici Percamenarii ad valentiam sexaginta solidorum et amplius; et de trium latronum evasione de prisona prioris mansit idem prior quietus, sed in expensis justiciariorum multum fuit gravatus. f. 45 *b*. The justices at Dunstable. The prior receives the forfeited goods of felons. He is oppressed by the expense of the judges.

Eodem anno, ante festum Sancti Michaelis, misit dominus rex filium suum Edwardum de Wasconia in Hispaniam ad regem de Castellis, ut acciperet sororem suam in uxorem, quod et factum est, sicut antea per internuntios fuerat prolocutum. Et facta ibidem mora Marriage of prince Edward.

[1] There is a blank of half a line here. The following headings, apparently mere marginal scribblings, are given by Wanley, which he supposes to refer to this place: they have been entirely cut off in the binding; "De catallis felonum. De "Simone le Brettun duodecim denarios. De Willelmo de Leycestre "suspenso, quatuor denarios. De "Letitia, quæ abjuravit regnum pro "latrocinio, duos solidos. De Henrico le Parchemenarii, qui abjuravit regnum pro homicidio, viginti solidos, et pro wasto decem solidos."

A.D. 1254. per aliquod tempus, rediit dictus Edwardus cum uxore
Gifts of the king to him. sua et comitatu ad patrem suum in Wasconia. Et dedit illi dominus rex in terris, redditibus, et wardis, quindecim milia marcarum ad uxorem suam dotandam, pro quibus ei assignavit Wasconiam, et quicquid habuit in Hibernia et Wallia, et comitatum Cestriæ, et castrum de Pecco cum pertinentiis, et custodiam terræ comitis de Ferariis, et Willelmi de Cantilupo, et Gilberti de Segrave, et civitates de Bristollis, de Stanforde, et Graham,[1] et multa alia, quæ nobis sunt incognita. Et Edwardo cum uxore et suis in Wasconia
Henry III. and queen Eleanor at Paris. dimissis, rex Angliæ cum regina et suis, petita licentia a rege Franciæ et obtenta, venit Parysius; et suscepit eum rex Franciæ in osculum pacis cum gaudio magno, et solemne fecit ei convivium; cui rex Angliæ in crastino reddidit talionem. Et ibi fuerunt simul quatuor
The three sisters of the queen at Paris: Margaret, Sanchia, and Beatrice, wife of Charles count of Provence. sorores; scilicet, regina Angliæ, regina Franciæ, uxor comitis Ricardi, et uxor comitis fratris regis Franciæ. Rex inde profectus venit ad mare, et petens naves, cum suis, die Sancti Johannis Evangelistæ applicuit apud Doveram, occurrentibus et eum cum gaudio recipientibus multis magnatibus Angliæ. Et in crastino, die Sancti Thomæ martyris, apud Cantuariam fecit
Return of Henry III. to London, Jan. 3. magnatibus suis grande convivium. Die vero Dominica proximo sequente, venit Londoniis, ubi a clero et a populo cum honore susceptus est.

Eodem anno, in vigilia Natalis Domini in partibus transmarinis, mortuus est Petrus Chaceporc, qui fuit custos warderobæ regis; et quidam Provencialis, Hartaldus nomine, est ei substitutus.

Disease among the horses in France and England. Eodem anno, post festum Omnium Sanctorum, venit pestis equorum sævissima, quæ Malum Linguæ appellatur, et multos equos in Francia et in Anglia interfecit, et multos infirmos et inutiles reddidit, qui vix postea sanari potuerunt.

---

[1] Grantham.

Eodem anno vendidimus saccum de meliore lana de Dunstaple pro septem marcis, et de alia pro sex marcis, quia lana tunc fuit vilis. A.D. 1254. Wool sold.

Eodem anno, in crastino octavarum Sancti Hyllarii, justiciarii itinerantes, qui ante Natale sederunt apud Chelmesford, venerunt apud Hertford; scilicet, abbas de Colocestre,[1] dominus Gilbertus de Prestone, et dominus Willelmus Brito, Rogerus de Wicestre clericus; et ibi per aliquod tempus sederunt. Et fecimus ibidem atornatum nostrum contra Aliciam, quæ fuit uxor Hugonis præpositi de Dunstaple; quæ nos implacitavit de una acra terræ in Bareworthe, quam dixit esse jus suum. Et datus est nobis dies in octabis Trinitatis anni sequentis, apud Bernemundeshee. Et quia atornatus noster ad diem non venit, perdidimus per defaltam. The justices itinerant at Hertford. Jan. 21. Suit against the priory for an acre in Barwith. The priory non-suited.

Eodem anno obtinuimus in causa contra Walterum vicarium nostrum de Stodham, quia retractata fuit augmentatio vicariæ suæ facta per dominum Robertum Grosteste Lincolniæ episcopum. Et per abbatem Westmonasterii,[2] judicem nostrum delegatum, redacta fuit ad statum pristinum. A cause carried against the vicar of Studham.

Eodem anno misimus regi per S[imonem] de Etone, celerarium nostrum, unam cupam argenti deauratam centum solidorum, in reditu suo de Wasconia. A cup of silver gilt sent to the king.

Anno gratiæ MCCLV., in quindena Paschæ, convocavit rex omnes magnates suos, et tenuit parliamentum solemne cum eis, petens auxilium a clericis et laicis, præter decimam ei a domino Papa concessam. Qui omnes petierunt inducias responsioni suæ, usque ad festum Sancti Michaelis proximo sequens, ut tunc præcise responderent, dum tamen, medio tempore, libertates in magna charta et in charta forestæ contentas faceret observare. Quod se promisit facturum, nec tamen perduxit ad effectum. Fresh demands of the king for money; answered as before.

[1] William de Spaldewyk. [2] Richard de Crokesleye.

A.D. 1255. Death of archbishop W. de Gray. Sewal de Bovill archbishop of York. Opposition of the king to him

Eodem anno, mense Aprili, prope Londonias mortuus est Walterus de Gray, archiepiscopus Eboracensis, et apud Eboracum delatus. Et post aliquod tempus vocatis vocandis, elegerunt in pastorem magistrum Sewale, ejusdem ecclesiæ tunc decanum. Cui rex noluit consentire, obiciens ei, quod ante matrimonium fuit genitus, et propterea illegitimus, [et] quod electus milites sustinuit; sed capitulum, convocatis fratribus, de communi consilio, tres majores de capitulo miserunt apud curiam Romanam; qui obtinuerunt electum suum a domino Papa cum ho[no]re confirmari, contra regis voluntatem.

July 20. Eodem anno, circa festum Sanctæ Margaretæ, mortua est domina Eva, uxor Willelmi de Cantilupo tertii.

f. 46. Eodem anno, circa festum Sanctæ Magaretæ, mortuus est Warinus de Munchenesii; et magister Thomas Valensis, episcopus Menevensis; et post ipsum [Ricardus de Carreu][1] est electus, et regi præsentatus; sed ab ipso non admissus, statim dominum Papam adiit, et ab eo cum honore receptus, confirmatus, et consecratus, ad episcopatum suum rediit cum honore.

Tithe of lay fees and churches paid. Eodem anno, circa festum Sancti Martini, dedimus decimam anni præcedentis, tam de laico feudo, quam de ecclesiis. Et post festum Purificationis, dedimus decimam anni tunc præsentis, eodem modo quo prædictum est.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, Simon de Eltesdone, qui vicecomes extiterat, ad instantiam propriam, ballivam dimisit. Et successit ei Robertus Salvagius, vir prudens et discretus.

Rustand legate in England. Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, venit magister Rustandus in Angliam, a latere domini Papæ missus cum magna potestate; qui in brevi tempore multos in Anglia redditus est consecutus.

---

[1] Blank in MS.

Eodem anno et tempore venit Petrus Vitella in Angliam; qui ecclesiam suam de Stepinle Gileberto de Tingrize, tunc decano, ad firmam tradiderat, et Simonem de Etone, canonicum de Dunstaple, procuratorem suum reliquerat. Sed nec ipsi Petro nec procuratori suo dictus decanus per tres annos, de centum solidis annuis, nihil solvere curavit. Quocirca dictus Petrus eum implacitavit, et laboribus et expensis multum fatigavit; in tantum quod dictus G[ilebertus] dedit ei sexdecim marcas pro duobus annis. Et de tertio anno habuit J[ohannes] de Crachale archidiaconus[1] sexaginta solidos; de quibus retinuit viginti-tres solidos pro hospitiis trium annorum. Et Petro dedit viginti solidos, et Rogero de Sancto Albano, canonico de Dunstaple, septendecim solidos, pro tribus fenestris in cancello de Stepinle faciendis, et ornamentis ecclesiæ emendandis. Et in recessu suo, dictus P[etrus] tradidit ecclesiam suam Benedicto clerico ad firmam per quinque annos sequentes, pro centum solidis annuis, quos idem B[enedictus] solvet; sicut in scripto inter eos confecto continetur. A.D. 1255. Peter Vitella and the church of Steppingley.

Eodem anno facta est pax inter dominum Papam et Manfredum, filium Frederici, regem Apuliæ: ita quod Manfredus retinet Apuliam, et omnes terras quæ fuerunt patris sui, solvendo magnam annuam pecuniam sedi Apostolicæ. Et sic exinanita est spes regis Angliæ, qui credebat omnes prædictas terras filio suo Edmundo, pro se, perquirere. Sed quia de maxima pecunia solvenda terminos statutos rex Papæ non observavit; nec Papa eidem de regno promisso fidem observare curavit. Peace between Pope Alexander IV. and Manfred. Prince Edmund's prospect of the crown of Sicily at an end.

Eodem anno, in fine anni, vendidimus Alexandro, apud Cherltone, decimam garbarum trium annorum, excepto tramisio primi anni, pro quinquaginta marcis Tithe of sheaves for three years at

[1] *i.e.* of Bedford.

A.D. 1255. Charlton sold.

sterlingorum. Et bladum de Pateshul et de Hecham[1] ejusdem temporis fecimus domum cariari.

R. de Clare and J. Mansel sent to Edinburgh to inquire into the treatment of the princess Margaret.

Eodem anno rex Angliæ iratus contra concilium regis Scotiæ, eo quod filiam suam male tractaverunt, misit ante ipsum Ricardum comitem Gloverniæ, et J[ohannem] Maunsel, ut rei veritatem inquirerent. Qui cum ad partes illas accederent, et venirent ad castrum de Edenesburuy, in quo rex et regina tenebantur, invenientes illud incaute custoditum, ingressi sunt castrum; et salutatis rege et regina, pro certo didicerunt, quod, impediente Roberto de Ros, (qui per concilium regni custos eis fuerat deputatus,) rex ad reginam accedere non potuit; sicut regina patri suo antea demandaverat. Comes vero Gloverniæ et J[ohannes] Maunsel prædicti, amotis custodibus, regem et reginam simul in lecto posuerunt: et sic ipsa nocte, cum famulis suis, ad loca remota recesserunt, et regi, e vestigio supervenienti, omnia quæ facta fuerant retulerunt. Qui contra custodes, scilicet Robertum le Ros et Johannem de Bayllel, maximam concepit iram et indignationem, in tantum quod Lundoniis eos implacitavit, et de multis transgressionibus accusavit.

The king and queen of Scotland released from the tutelage of R. de Ros and John de Baillol.

Ejection of W. de Beauchamp from various manors by Richard of Cornwall.

Eodem anno Ricardus, comes Cornubiæ, per Abraham, Judæum de Norvico, quandam chartam invenit, per quam Robertus Malerbe omnes terras suas, redditus, et possessiones Judæis obligaverat; qua occasione comes Ricardus Willelmum de Bello-campo et suos de manerio de Houyttone et de manerio de Hoclive, et homines de Bedeford de novies-viginti acris terræ, per præceptum domini regis ejecit, homines suos imprisonando, et alias eis gravis existendo.

50*l.* paid to Rustand.

Eodem anno, in Adventu Domini, solvimus magistro Rustando quinquaginta libras sterlingorum, quas de executoribus negotii crucis mutuo accepimus.

---

[1] Higham-Ferrers.

Eodem anno adeptus est dominus Eduardus custodiam terræ Willelmi de Cantilupo tertii: et non fuit hæres tunc quatuor annorum. A.D. 1255.

Eodem anno fuit notabilis bladi defectus; quem nisi præcedentis anni supplesset abundantia, penuria victualium multos aggravasset. Et sciendum quod Stokes, Craule, Segenho, Rokeshoc, sibi ipsis hoc anno sufficere non potuerunt. Great scarcity of corn.

Eodem anno Robertus le Vavasur, vicecomes Notinghammiæ, ballivam suam perdidit; et a pluribus accusatus, ducentas marcas cum domino rege finivit. The sheriff of Nottingham fined.

Eodem anno burgenses Derbeyæ obtinuerunt a rege, pro pretio dato, quod justiciarii itinerantes et vicecomites placita sua de comitatu Derebeyæ apud Derebeyam placitabunt, quæ apud Notingham placitari consueverunt. Causes to be tried at Derby.

Eodem anno Petrus de Aqua-alba, episcopus Herefordensis, malitiose fecit sibi literatorias falsas, et obligavit in curia Romana fere omnes domos magnas religionis in Anglia, illis nescientibus nec consentientibus. Et judices impetravit in partibus transmontanis, ut si quos inveniret in Anglia contradictores, eos ibi conveniret ubi accedere non auderent. Conduct of Peter de Egeblank, bishop of Hereford.

Eodem anno, circa principium Quadragesimæ, Willelmus de [E]boraco mortuus est, episcopus Salusburiæ, et magister Gilo de Brigepor in episcopum electus. f. 46 *b*.

Anno gratiæ MCCLVI. magister Rustandus et magister Gilo de Brideport, et Ricardus abbas Westmonasterii, et dominus Henricus, ad instantiam domini regis, adierunt curiam Romanam pro negotiis suis expediendis, contra clerum et populum Angliæ. Quibus in Angliam redeuntibus, petiit dominus rex a clero et populo omnes sumptus quos tunc posuerat pro terra Siciliæ filio suo Eadmundo perquirenda, scilicet, centum milia marcarum, et triginta-sex milia, et quinque milia, quæ omnia in vanum expenderat, et male perdiderat. Petiit etiam quod clerus et populus terram Siciliæ Embassy to Rome. The king's demand of all the expenses for acquiring Sicily for prince Edmund.

A.D. 1256. Refusal of the barons and clergy to prosecute the claim.

sumptibus suis filio suo Eadmundo perquirerent, et ipsum ibidem sumptibus suis salvo perducerent, et terram cum munitionibus traderent. Ad quæ, magnates primo, et postea clerici, quasi impossibile reputantes, responderunt, quod petita facere nec voluerunt nec potuerunt; præcipue propter pecuniæ penuriam, et propter locorum distantiam, et inimicorum per vias numerositatem; et propter Mamfredi potentiam, qui tunc regnum Siciliæ et Apuliæ tenebat, et thesauros infinitos possidebat. Et præterea, præmissa facere nec voluerunt nec potuerunt propter terræ Anglicanæ desolationem. Quæ si consilio et auxilio magnatum foret destituta, rex et regina et sui, et tota terra Angliæ maximo periculo exponerentur, tum propter Walenses, qui tunc totam terram vicinam, quam dominus rex domino Edwardo filio suo tradiderat, hostiliter devastabant; tum propter regem Franciæ et Francigenas, terras suas in Anglia vendicantes. Qui, si viderent terram Angliæ desolatam, eam hostiliter impugnarent. Et alias plures causas clerus et populus assignabant.

Rustand's letters.

Item magister Rustandus tunc passim dedit literas suas continentes clausulam, et quidam alii, sicut in literis domini Papæ continetur.

Invasion of the Welsh under Llewellyn II.

Eodem anno Walenses, fines suos egressi, maximum congregaverunt exercitum, quibus præerat Lewelinus secundus, vir pulcherrimus, et bello strenuus, qui omnes Walenses habuit quasi sibi conglutinatos. Eo tempore dominus rex et regina et concilium eorum dominum Galfridum de Langeleye terræ domini Edwardi, quam in Wallia habuit, custodem posuerunt. Qui Wallenses legibus Angliæ subdere nitebatur; et cum ex parte hoc fecisset, credens rem ad effectum perducere, jactabat se coram rege et regina, quod omnes Wallenses habuit in manu sua clausos. Et cum postea comitatus et hundredos ordinaret, Walenses, habito consilio, confidenter responderunt, quod

nihil pro eo contra leges paternas facerent. Et sic ab invicem cum maxima discordia discesserunt. A.D. 1256.

Eodem anno Robertus de Ludham et Rogerus le Eyr de Norfolchia, viri nequissimi et crudeles, ballivi fuerunt domini Edwardi apud Eytone et Houtone. Qui abbatem de Sancto Albano[1] et abbatem de Woubourne,[2] et alios vicinos multum gravabant. Et præcipue nos; qui propter fossatum apud Scortegrave, et propter Hammonem garcionem, in sex marcis injuste fuimus amerciati; de quibus tres marcas solvimus, et tres marcæ per dominum Galfridum de Langeleye in respectum fuerunt positæ. Et ballivi infra annum cum maxima confusione recesserunt. Oppression of the wicked bailiffs of prince Edward. Three marks paid and three remitted.

Eodem anno tradidimus terram nostram de Cherletone Johanni de Cheydut ad feudi firmam. Et dedit nobis quindecim marcas in gersummam,[3] et quolibet anno tres marcas et dimidiam, et pro domibus octo solidos, retentis in manu nostra duobus grangiis et veteri aula; retentis nobis etiam omnibus decimis garbarum, fœni, et molendinorum, et redditu triginta-duorum denariorum de duobus tenentibus ecclesiæ. The land at Charlton let to John de Cheydut.

Eodem anno, in Natali Domini, orta est dissentio maxima inter dominum Willelmum de Cheydut et Johannem Boyver, ita quod hora vespertina obviaverunt sibi in magno vico de Cherletone. Et Johannes subito dictum militem ictu valido ad terram prostravit, et ipsum graviter verberatum dereliquit. Et quia dictus Johannes in autumno præcedenti ibidem decimas nostras collegit, delictum suum nobis dictus miles imposuit. Assault committed in the high street of Charlton.

Eodem anno Ricardus, comes Cornubiæ, in regem Alemanniæ est electus. R. of Cornwall elected king of Germany.

Eodem anno recepimus dominum Johannem de Watforde in canonicum.

---

[1] John de Hertford.
[2] Nicholas.
[3] Fine.

A.D. 1256. Death of the rector of Brickhill.

Eodem anno, post Pascha, mortuus est Galfridus de Bello Campo, rector ecclesiæ de Brichulle; et præsentatus est ad eandem N. filius Willelmi de Grey, qui nobis decimas illius anni de dominico deforciavit.

Eodem anno mortua est domina Johanna de Peyure apud Leyham, et apud Wouburne sepulta. Cujus funeri dominus Johannes de Grey, vir ejus, parum exhibuit honoris et reverentiæ.

Eodem anno, statim post obitum Johannæ prædictæ, magister P[aulus] Peyure custodiam et maritagium hæredis domini Paulini Peyure a domino Johanne de Grey obtinuit, pro mille marcis infra annum dicto Johanni solvendis; de quarum trecentis marcis abbas de Wouburne et prior de Dunstaple plegii fuerunt. Et statim vendidit dictus P[aulus] maritagium cognati sui domino Galfrido de Langeley pro trecentis marcis infra annum solvendis. Item dictus P[aulus] dedit quadraginta marcas domino Simoni de Monteforti, pro bono pacis.

Sale of Caddington wood begun.

Eodem anno incepit venditio bosci de Cadendone; in quo posuimus tresdecim marcas et dimidiam.

William de Kilkenny, bishop of Ely. f. 47.

Eodem anno magister Willelmus de Chirkenny, tunc cancellarius regis, factus est episcopus Elyensis; et infra annum mortuus.

Resignation of bishop R. de Weseham.

Eodem anno magister Rogerus de Wesenham, episcopus Coventrensis, resignavit; et Rogerus de Muletone, ad instantiam reginæ et tunc comitis Ricardi, in episcopum est electus.

Departure of Richard of Cornwall.

Anno gratiæ MCCLVII., in principio anni, fecit rex convocari omnes magnates Angliæ, scilicet episcopos, comites, abbates, et priores, Londoniæ, ut tractatum haberet cum eis de statu regni, et de recessu fratris sui comitis Cornubiæ, qui tunc in Alemanniam erat recessurus; pro cujus conductu venerunt in Angliam archiepiscopus Coloniensis,[1] et episcopus de Legis,[2] et

[1] Conrad of Hohenstadt. | [2] Henry II.

duo alii episcopi; quos omnes comes Ricardus maximis donariis honoravit, et ab eis homagium et fidelitatem recepit; et post consiliis et fidelitati eorum se plurimum commisit. Et die Paschæ statuit eos qui de Allemannia venerant in officiis suis, unumquemque ad officium ex feudo sibi deputatum; et sic versus mare iter arripuit, et navigio suo, apud Gernemutham præparato, appropiavit. Et cum tempus optimum adveniret, vela ventis et mari, Deo gubernante, commisit; et sic sanus et incolumis pervenit. Multi vero magnates de Allemannia et de partibus adjacentibus ei obviam venerunt, et de adventu suo et incolumitate gratias Deo reddiderunt. Ipse vero apud Hese capellam et comitissa die Ascensionis coronati sunt, et Henricus, filius ejus, in crastino miles est effectus. Speciales quosdam, quos de Anglia secum adduxit, ut Jacobum de Auditheleye, et Stephanum de Cheyndut, et alios sibi familiares, consiliarii sui de Alemannia statim in Angliam remiserunt.

A.D. 1257.

April 8.

His coronation at Aix-la-Chapelle, May 17.

Eodem anno, post festum Sancti Johannis Baptistæ, dominus rex noster congregavit exercitum copiosum, ut Walenses, qui fines suos excesserant, ad internecionem debellaret; et cum magna parte exercitus sui ivit Cestriam, et inde usque ad castellum del Canno, ubi moram fecit quamdiu in partibus Walliæ remansit. Ubi multos de suis per corruptionem ciborum et potuum amisit; sed Walensibus parum aut nihil nocere prævaluit; propter quod Walenses convitia et opprobria multa nobis intulerunt. Magnam vero partem exercitus sui dominus rex cum Ricardo, comite Gloverniæ, reliquerat, ut in partibus de Suht Wales Walenses expugnaret. Quibus subito relictis, ipse comes cum uno armigero ab exercitu clam recessit, et apud castellum de Thotebire perrexit cum regina locuturus, quæ tunc ibidem manebat, quia apud Nottingham, ubi dominus rex ipsam perendinaturam transmiserat, propter fumum carbonum maris nullo modo

Henry III. goes to Chester and Gannoch against the Welsh.

Part of the army left with Richard de Clare.

His interview with the queen at Tutbury.

A.D. 1257. The king and the earl leave Wales with nothing accomplished.

potuit demorari. Et sic dominus rex et ipse comes a Wallensibus sine honore redierunt circa festum Sancti Michaelis; ut rex festum Sancti Edwardi in quindena Sancti Michaelis posset celebrare.

Hugh Belsham elected bishop of Ely. Opposition of archbishop Boniface.

Eodem anno electus est quidam monachus Eliensis in episcopum ejusdem ecclesiæ; sed cum coram archiepiscopo tunc Bonefacio de sibi objectis responderet sapienter et bene, dominus archiepiscopus et sui graves et injuriosi ei fuerunt, nec ad tantam curam ipsum admittere voluerunt. Et nacta occasione, dominum Papam appellans, curiam Romanam adiit, et ab ipso confirmari et consecrari meruit. Et sic in Anglia cum honore reversus est.

He goes to Rome, and is confirmed.

Simon de Wanton bishop of Norwich.

Eodem anno magister Simon de Wauthone in episcopum Norwicensem est electus, et sine contradictione a domino rege receptus, et ab archiepiscopo Bonefacio sine contradictione confirmatus.

Eodem anno [Simon de Luyton],[1] monachus Sancti Edmundi, in abbatem ipsius ecclesiæ est electus. Sed curiam adiit Romanam, et a domino Papa confirmatus est et benedictus, et sic in patriam.

A rentcharge of 20s. bought, May 17.

Eodem anno, circa festum Ascensionis, emimus de Rolando Malet redditum viginti solidorum, de domino Warino de Bragenham percipiendum ad duos anni terminos.

Another bought after Sept. 29.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, emimus de Hugone le Bretun de Walda redditum viginti solidorum, de Philippo filio Alexandri de Dageham percipiendum; et domino feodi Johanni de Boclisford dedimus viginti solidos, ut liberum et pacificum haberemus ingressum.

Land bought after Nov. 11, at Pulloxhill.

Eodem anno, post festum Sancti Martini, emimus de Almarico de Sancto Amando terram, quam habuit de Johanne Boynun, apud Pullokeshille, pro quadraginta et tribus marcis et dimidia.

---

[1] Blank in MS.

Eodem anno emimus parvum boscum apud Boclishore de Johanne Puscer, dimidia marca. A.D. 1257. A wood bought.

Eodem anno emimus de Johanne Reinfrei redditum quatuordecim denariorum, una marca. Other rent-charges.

Eodem anno emimus de Philippo de Dageham reditum novem denariorum, octo solidis.

Eodem anno fecimus magnum horreum apud Rokeshoc; et augmentavimus boveriam apud Pullokeshille; et tunc primo vaccas ibi posuimus. A barn built, and a cowhouse enlarged.

Eodem anno admisimus in canonicos, die Ascensionis, Johannem de Edlisberne; Dominica ante Assumptionem Beatæ Mariæ, Ricardum de Mentemore; die Assumptionis, Simonem Wiscard et Johannem de Hallingges. New canons, May 17. Aug. 12. Aug. 15.

Eodem anno fuit magna caristia bladi, ita quod multi famis pestilentia morirentur. Great scarcity of corn.

Eodem anno, pro defectu victualium, emissæ sunt de Chikesand ad alios domos suæ ordinis quinquaginta et duæ moniales, et decem conversi. Many nuns sent away from Chicksand.

Eodem anno electus est Robertus de Chawre in episcopum Carlionensem per ejusdem loci conventum, et archiepiscopo Eboracensi Sewallo præsentatus; qui ei bona promisit et mala reddidit; quia de die in diem negotium protrahens, per lapsum temporis, cuidam magistro Johanni episcopatum de facto contulit. Sed alius tempore debito dominum Papam appellavit, et ab ipso literas executorias super mandato papali reportavit sub tali forma, quod si dictus archiepiscopus nollet, vel non posset, vel aliquo alio modo negotium negligenter prætermitteret; tunc executores prædicti, scilicet episcopus Sarisburiensis[1] et episcopus Batoniensis,[2] de meritis causæ cognoscerent, et negotium effectui manciparent. Ut si dictus electus dignus inveniretur, electionem suam confirmarent, et in episcopum ipsum consecrarent. Quod factum est. f. 47 *b*. Bishoprick of Carlisle. Robert de Chause confirmed.

[1] Giles Bridport.

[2] William Button.

A.D. 1257. Two actions entered at Westminster.

Eodem anno, in quindena Sancti Michaelis, apud Westmonasterium levavimus duo cirographa; unum contra Henricum del Broc et uxorem ejus; et aliud contra sorores de Winfeud.

The justices itinerant at Derby, Jan. 20.

Eodem anno, in octabis Sancti Hilarii, sederunt justiciarii itinerantes apud Derbeiam, scilicet abbas de Burgo Sancti Petri,[1] et dominus Johannes de Wyawilla, et dominus Robertus de Brus, absente domino Rogero de Turkebi, qui quartus erat, per magnam infirmitatem. Et tunc per communem summonitionem ibi præsentes fuimus, et primo die per dictos justiciarios licentiati recessimus.

The priory summoned, but dismissed.

Rustand goes to Rome, and returns.

Eodem anno, circa autumnum, magister Rustandus, vir magnæ auctoritatis in Anglia, Romam adiit, et propter facta præcedentia ibidem cum confusione remansit. Sed postea reversus est.

Mortgage of land in Totternhoe.

Eodem anno Johannes de Heltesdone terram suam de Toterno sub Duna et super Dunam Thomæ Hynge invadiavit pro sexdecim marcis sterlingorum solvendis eidem Thomæ anno sequenti, in festo Sancti Johannis Baptistæ octo marcis, et in festo Sancti Michaelis tantundem. Quod si faceret, terram prædictam quietam reciperet; sin autem, dictus Thomas octo marcas dicto Johanni supersolveret, et sic totam dictam terram in feodum retineret.

Confirmation of land in Totternhoe.

Eodem anno Willelmus de Weltone, in initio Quadragesimæ, omnia quæ de feodo suo habuimus in Toterno nobis confirmavit; et postea quinque pueros suos de dominico suo in Toterno infeodavit, et statim in seisina posuit; et pueri de tenentibus fidelitatem receperunt.

Richard, king of Germany, sells his woods.

Eodem anno rex Alemanniæ Ricardus misit literas suas in Angliam, ut bosci sui venderentur, propter defectum denariorum inopinatum.

---

[1] John de Cauz.

A.D. 1257. Scutage paid for all the lands of the priory. *i.e.* Alan de Hyde.

Eodem anno, post festum Sancti Michaelis, dedimus scutagium per omnes terras nostras; sed apud Stokes fuimus decepti; quia ibidem dedimus sexdecim solidos et septem denarios, et non debuimus dedisse nisi medietatem tantum. Sed in maritagio filiæ domini Alani præmuniti dedimus quod justum fuit, scilicet duos solidos et tres denarios.

Arable land and a grove bought of John of Helston.

Eodem anno emimus de Johanne de Heltesdone terram arabilem et gravam, quas habuit super Dunam, pro triginta et quinque marcis. Et deliberavimus vadium, quod fecerat Thomæ Hinge, scilicet, totam terram suam de Thoterno sub Duna et super Dunam, solvendo eidem Thomæ sexdecim marcas de denariis prædictis. Et cirographum et chartam feodationis, quæ Johannes fecerat eidem Thomæ, tradidimus Johanni, qui statim fecit comburi: sed cito postea pœnitentia ductus, idem Johannes totam terram sub Duna vendidit præfato Thomæ præcise, cum redditu et homagiis quæ habuit in Thoterno.

Scarcity of corn. Wheat bought to sow.

Eodem anno, statim post festum Sancti Michaelis, incepit bladi caristia, et tunc emimus viginti quarteria frumenti ad seminandum, quod bene nobis profuit.

Land at Pulloxhill bought.

Eodem anno emimus terram de Pullokeshille de Ammarico de Sancto Amando, quam habuit ex dono Johannis Boinun, pro quadraginta-tribus marcis et dimidia. Et redditum viginti solidorum de Hugone Britone de Walda, pro sexdecim marcis et dimidia: et Johanni de Bocclesforde dedimus viginti solidos pro ejusdem terræ confirmatione.

Fall of the stable at Dunstable, March 30.

Anno gratiæ MCCLVIII., die Sabbati in ebdomada Paschæ, cecidit magnum stabulum nostrum in Dunstaple, ita quod totum mayremium et lateres confracta sunt, quod quam cito potuimus illud reparavimus, scilicet, ante festum Sancti Michaelis proximo sequens.

Fall of the barn at Shortgrave.

Eodem anno cecidit horreum nostrum juxta portam apud Sortegrave; quod statim postea relevavimus.

A.D. 1258. Great scarcity of corn. Its price. Eodem anno in æstate fuit maxima bladi caristia; ita quod quarterium frumenti vendebatur apud Norhamtone pro viginti solidis; apud Bedeforde pro decem et septem solidis; apud Dunstaple pro una marca. Et nos tunc, pro defectu bladi, emimus duodecim quarteria et dimidium de frumento; scilicet, tria quarteria, quodlibet pro octo solidis et sex denariis; et de residuo, quodlibet quarterium pro sex solidis. Et a festo Sancti Johannis Baptistæ totum potum nostrum emimus, scilicet quarterium de communi brasio pro sex solidis et octo denariis. Et inter hæc, duo dolia vini comparavimus pro novem marcis, quæ in conventu expendimus, et multum nobis profuit. Et sciendum, quod expendimus hoc anno, in pane, potu, et præbenda, quater-viginti libras et amplius.

f. 48. Demands of the legate Herlot, who threatens to excommunicate the king. Eodem anno, cito post Pascha, venit quidam magister Arlotus in Angliam de curia Romana cum potestate magna, petens a domino rege pecuniam infinitam, in qua obligatus fuit rex domino Papæ, videlicet, centum milia marcarum et amplius. Et dominus rex, habito consilio cum magnatibus suis, respondit quod pecuniam tantam non habuit, nec habere potuit. Et minatus est Arlotus, quod ipsum regem et omnes magnates suos excommunicaret: et dixit, quod dominus rex et magnates et alios de tota terra sua, pro dicta pecunia sicut seipsum obligaverat; ad quod et clerici et laici responderunt, quod ipsi liberi fuerunt, propter quod dominus rex eos obligare non potuit; et sic a sententia sua dominum Papam appellaverunt, et nuntios sollemnes ad ipsum destinaverunt.

Parliament [at Oxford], June 11. The twelve councillors appointed. Eodem anno, in festo Sancti Barnabæ Apostoli, fecit dominus rex convocari omnes magnates suos Angliæ, scilicet clericos et laicos. Et habito cum maxima deliberatione consilio, inter eos statuerunt quod dominus rex haberet duodecim de consilio suo electos per totam communam Angliæ, et eorum niteretur consilio, et sine eis nihil magnum faceret; quod et factum est. Et

statim illi duodecim, de consensu et voluntate domini regis, elegerunt unum justiciarium principalem, qui coram omnibus juravit, quod justitiam omnibus exhiberet, nec diviti nec pauperi parceret, quin omnibus justitiam exhiberet. Dominus vero rex, tactis sacrosanctis, juravit, quod bonas leges et antiquas, et chartam magnam quam antea concesserat, ex tunc observaret et faceret observari. Omnes vero magnates ibi præsentes juraverunt, quod eadem in terris suis circa tenentes suos observarent et facerent observari, quæ dominus rex eis promiserat observanda. Hoc facto, vocati sunt fratres regis, ut jurarent sicut alii juraverunt; quod omnino facere noluerunt. Fratres regis fuerunt Aymerus electus Wyntoniensis, Willelmus de Walentia, Galfridus de Lesinan, [Guido de Lesinan].[1] Isti et eorum ballivi ita insolentes et graves et feroces Anglicis fuerunt, quod eos et catalla sua devastaverunt, et eos quasi in nihilum reputaverunt. Et quia a tali ferocitate se cohibere noluerunt, ideo jurare contempserunt. Magnates vero juraverant, quod siquis contra eorum sacramenta et statuta venire attemptaret, ipsum inimicum capitalem reputarent. Quod postquam fratres regis agnoverunt, clam et de nocte usque Wintoniam recesserunt. Quo cognito, magnates statim cum equis et armis eos usque Wintoniam subsecuti sunt, et eos usque ad mare conduxerunt, et jurare coegerunt, quod nunquam terræ Anglicanæ per se vel per alios nocerent, nec in Angliam redirent, nisi de consensu regis et magnatum suorum. Terræ vero et tenementa eorum seisita sunt in manu regis. Nomina magnatum qui hæc fecerunt sunt hæc, Simon de Monteforti comes Leicestriæ, Ricardus comes Gloverniæ, Rogerus de Bigod marescallus Angliæ, Onfridus de Boun comes Herefordiæ, comes de Warewicke,[2] Hugo Bigod justitiarius

A.D. 1258.

The king swears to Magna Charta, &c.

His brothers refuse to swear to this.

They escape to Winchester, but are pursued by the barons.

They are exiled,

and their lands seized.

Names of the confederate barons.

[1] Blank in MS.

[2] John de Plessetis.

A.D. 1258. summus, Jacobus de Aldithelèye, comes de Albemare,[1] Hugo Despensarius, Ricardus de Grey, Johannes filius Galfridi, et multi alii, nomina quorum ignoramus.

Eodem anno, ad parliamentum Sancti Michaelis, provisum fuit per concilium regis, quod quilibet vicecomes haberet chartam Anglice scriptam et magno sigillo regis signatam; et pluries in anno coram comitatu legatur, ut ad notitiam omnium quæ ibi continentur perveniant. Et provisum fuit ibi, quod omni anno sit novus vicecomes per electionem, qui in principio suo jurabit, quod aurum vel argentum a nullo recipiet, nec exennium nisi comestibile; et quod duodecim denarios non excedat; non hospitabitur cum aliquo in balliva sua, nisi habeat tenementum quadraginta librarum, et hoc nisi semel vel bis ad plus in anno et devote rogatus, cum equis quinque ad plus.

Oath of the sheriff on his election.

Eodem anno, in festo Sancti Matthæi Apostoli, Johannes de Stoke, Johannes de Hertford, et Johannes de Waleya receperunt habitum nostrum.

New canons, Sept. 21.

Eodem anno et tempore Bonefacius, archiepiscopus Cantuariensis, celebravit ordines generales apud Dunstaple, sede Lincolniensi tunc vacante. A quo dictus Johannes de Stoke, novicius, suscepit ordinem subdiaconatus, contra consuetudinem nostram.

Ordination at Dunstable by archbishop Boniface.

Eodem anno dominus Johannes de Crachale factus est thesaurarius domini regis.

Eodem anno, circa Natale, mortuus est Philippus Lovel, thesaurarius regis, qui in illo officio multa mala perpetravit.

Eodem anno habuimus autumnum nimis tardum et tædiosum, propter pluviam continuam et perseverantem, ita quod blada fere fuerunt deperdita, et vix ante festum Sancti Martini in cereis recondita.

Long wet autumn.

Eodem anno, in octabis Epiphaniæ, mortuus est apud Dunstaple Ricardus de Lincolnia clericus.

---

[1] William de Fortibus.

Eodem anno, cum magnates essent apud Wintoniam, datum est venenum pluribus, ita quod Ricardus, comes Gloverniæ, per artem medicinæ, et per tiriacam, quam habuit, vix evasit; et frater[1] ejus cito post mortuus est. Et Ricardus abbas Westmonasterii,[2] et alii plures, nomina quorum ignoramus. A.D. 1258. f. 48 *b*. Many nobles poisoned at Winchester.

Eodem anno mortuus est dominus Henricus de Lexintone, episcopus Lincolniensis, et substitutus est ei Ricardus de Graveshende, [qui] statim post confirmationem suam, una cum Simone de Monteforti, et Ricardo comite Gloverniæ, iter arripuit ad regem Franciæ, ut inter ipsum et regem Angliæ pacem reformarent. Bishoprick of Lincoln.

Eodem anno, in octabis Trinitatis, fuit capitulum generale canonicorum regularium apud Leicestre, quod quasi evanuit propter absentium numerositatem. Chapter of regular canons at Leicester.

Eodem anno implacitavimus Thomam Hinge de quatuor acris terræ, quas habuit ex dono Johannis de Heltesdone, intra clausum de Sortegrave. Sed antequam Johannes in warantum vocaretur, dedit nobis in excambium quatuor acras terræ in campo de Hocfeld, et quinque acras eisdem adjacentes in excambium pro quinque acris quas habuimus ex dono Willelmi patris sui, pro cantaria capellæ suæ de Barewurthe. Suit for four acres in Shortgrave close.

Eodem anno usque ad novum granum fuit magna sterilitas cujuslibet fructus, et bladi caristia, quia parum fuit. Sed illud parum optimum fuit propter temporis amœnitatem. Scarcity of corn; but very good what there was.

Anno gratiæ MCCLIX. Quidam garcio de Dunstaple, Laurentius nomine, furatus est apud Sanctum Albanum sexaginta marcas et amplius, ut dicebatur, quas tulit ad domum Philippi Illig in Dunstaple. Et de his cepit viginti quatuor marcas, et comparavit sibi unum corredium apud Neuham, et sic evasit de villa de Dunstaple. Dictus vero Philippus captus fuit et detentus Theft of 60 marks at St. Alban's by a Dunstable boy. Philip Illig taken up

[1] William de Clare. | [2] Richard de Crokesleye.

A.D. 1259. on suspicion. propter hujus facti suspicionem, et in prisona positus, donec per breve domini regis traditus fuit in custodia duodecim, ut ipsum ad rectum coram præviis justiciariis ibidem itinerantibus [ducerent] : quo facto, dictus Philippus a patria recessit, nec postea potuit inveniri. Et hoc factum fuit in initio Quadragesimæ. Postea, April 20. in octabis Paschæ, Hugo le Bigod, justiciarius totius Angliæ, misit breve suum, quod dictus Philippus caperetur, et usque ad adventum suum in carcere detineretur ; quod non potuit fieri, quia Philippus non potuit inveniri. Postea vero, in ebdomada Pentecostes, venit dictus justiciarius apud Bedeford, et Gilebertus de Prestone cum eo, et petebant quod nos dictum Philippum coram eis præsentaremus ; et respondimus quod hoc esset contra libertatem nostram, sed cum apud Dunstaple venirent, faceremus quod justum esset. Et statim petivimus quod ad nos venirent ; quod omnino facere contempserunt, dicentes quod iter eorum non fuit ad omnia placita, sed ad quædam specialia. Et quia ei noluimus obedire, seysivit in manum regis omnia quæ habuimus, ponens singulos custodes per singula loca nostra. Et secuti sumus eum usque Hontendone, et vix finem fecimus pro decem marcis. Pligii vero dicti Philippi finem fecerunt pro sex marcis, de quibus nihil retinuimus.

Seizure of the property of the priory.

Suit against the priory for land in Worthing. Eodem anno, et in eodem itinere apud Bedeford, implacitati fuimus de terra de Worthinge, per tres filias Radulphi Eyl sine brevi ; et vocavimus ad warentum rotulos Willelmi de Euerwic et sociorum ejus de itinere apud Bedeford, multis annis a retro transactis ; et statim quæsiti sunt rotuli, et inventum est quod frater dictarum mulierum perdidit terram illam per magnam assisam coram dictis justiciariis ; et sic nos recessimus quieti, et mulieres in misericordia.

Bishoprick of London. Eodem anno mortuus est Fulco Basset, episcopus Londoniensis ; cui successit Henricus de Wegham, domini regis cancellarius.

Eodem anno habuimus terram Baldewini de Witechiche apud Stodham, et domos in tofto ad eam pertinentes. A.D. 1259.

Eodem anno, multis nuntiis præmissis pro pace reformanda, ivit rex Angliæ, filius regis Johannis, Henricus cum rege Franciæ; et, de consilio magnatum suorum, reliquit ei terram Normanniæ, cum omni jure quod in ea habuit, pro quadam summa pecuniæ, et quibusdam aliis. Et ibi maritavit secundam filiam suam filio comitis Bononiæ.[1] The English rights in Normandy sold to the French king. Marriage of princess Beatrice.

Eodem anno fratres Prædicatores per maximam industriam et seductionem, nobis invitis, villam de Dunstaple ingressi sunt, et per dominum regem et reginam et aliquos magnates, moram ibidem a nobis impetraverunt. The Dominicans in Dunstable.

Eodem anno frater Radulfus, conversus noster apud Stodham, occisus est pro jure ecclesiæ nostræ, per homines prioris de Grava,[2] in maximum ecclesiæ nostræ præjudicium et gravamen. A lay brother murdered.

Eodem anno, post Natale Domini, venerunt justiciarii itinerantes apud Dunstaple, auctoritatem habentes ad placitandum quædam placita specialia. Et quia potestatem non habuerunt ad omnia, et nos litteras regis ad eos non habuimus speciales, ideo libertati nostræ non consenserunt. Justices at Dunstable for special pleas.

Eodem anno archiepiscopus Cantuariæ Bonefacius, et decanus et capitulum et archidiaconi episcopatus Lincolniæ, impetraverunt a domino Papa, quod misit a latere suo quendam Romanum in Angliam, ad examinandum testes ex utraque parte inter archiepiscopum et dictum capitulum, super articulis inter eos motis, super jurisdictione episcopali, sede vacante. Dicebat enim archiepiscopus, jura episcopalia ad ipsum pertinere, sede vacante, quibus prædecessores sui usi sunt. Question of the episcopal jurisdiction in the bishoprick of Lincoln, *sede vacante*. f. 49.]

---

[1] John de Dreux, son of John I., duke of Britanny.

[2] Now Grovebury, Leighton, Bedfordshire.

A.D. 1259. Decanus et capitulum Lincolniense pro se et archidiaconis suis e contra dicebant, quod jura episcopalia ad eos ab antiquo pertinebant. Et ad probandum hoc ex utraque parte, producti sunt testes.

The prebend of St. Paul's, London, which had been held by Rustand,

Eodem anno decanus et capitulum Londoniense dederunt domino Johanni de Crachale, archidiacono Bedefordiæ, et tunc domini regis thesaurario, unam præbendam in ecclesia Sancti Pauli Londoniarum, quæ fuit antea magistri Rustandi, et tunc vacabat, quia ipse habitum religionis susceperat; sed postea venit quidam Romanus cum literis domini Papæ miro modo conceptis, et tandem obtinuit in causa, et installatus fuit prima die Jovis Quadragesimæ. Et statim cum egressus esset cœmiterium cum duobus sociis suis, occurrerunt eis tres juvenes, penitus ignoti, et ipsum qui installatus fuit interfecerunt prope portam; alius vero aufugit usque in Westchep, et ibi occisus est coram multitudine populi; tertius vero aufugit ultra pontem, et ibi absciso capite mortuus est. Et ista occisio facta fuit circa horam tertiam, nec fuit aliquis, qui dictos malefactores invaderet vel acclamaret, nec mortuos deplangeret.

given to an Italian, who is installed, Feb. 27, and murdered immediately afterwards, with his two companions.

The king is urged to return to England.

Anno gratiæ MCCLX. Henricus rex Angliæ, filius regis Johannis, pace firmata cum rege Franciæ, ibidem per longum tempus moram traxit; nec in Angliam redire curavit, donec episcopi et magnates Angliæ ei literatorie mandaverunt, quod reverti in Angliam properaret; quod si non faceret, ad placitum suum in Anglia non rediret. Quo audito, rex in se reversus, in Angliam rediit; sed quidam malitiosi falsis rumoribus inter patrem et filium suum Edwardum discordiam seminaverunt, asserentes quod dictus Edwardus et consiliarii sui guerram domino regi movere procurarunt; propter quod dominus rex supra modum iratus, multos milites de partibus transmarinis usque Londoniam secum adduxit; et eis ultra pontem dimissis in partibus Sureiæ, ipse civitatem Londoniæ ingressus est, et ibi

Disagreement between the king and prince Edward.

aliquandiu moram fecit, portis civitatis firmatis et seratis, apposuit custodes, ut nullus nisi ab eo licentiatus ingrederetur. Comes vero Gloverniæ, et Johannes Maunsel, et quidam alii qui de concilio regis fuerunt, ad placitum suum ingressum et egressum habuerunt. Rex vero prohibuit, ne filius suus Edwardus, nec aliquis qui de consilio suo extiterat, coram ipso venirent, dicens, "Coram me non appareat filius meus Edwardus, "quia si eum videro, quin ipsum osculer me non cohi-"bebo." Tandem, amore paterno commotus, et magnatum precibus devictus, ipsum ad osculum pacis recepit, et regina mater sua similiter, quæ, ut dicebatur, causa totius malitiæ extiterat. Dum ista aguntur, quantos honores et quantas expensas, omnibus qui interesse voluerint, dominus Edwardus fecerit, lingua vix potest explicare. A.D. 1260. Their reconciliation.

His factis, dominus rex per falsos accusatores contra comitem Simonem de Monteforti iræ suæ frena relaxavit, ipsum in multis articulis condemnare proposuit. Sed auxilio Dei fultus, omnibus articulis vel per scriptum authenticum vel per vivam rationem ita respondit, [ut] obstupuerunt, et in nullo contra ipsum proficere potuerunt. Accusations against Simon de Montfort.

Eodem anno mortuus est Willelmus de Bellocampo senior; et domina Ida dotem suam ad libitum suum recepit, et statim ad Simonem de Pateshulle conversa, manerium suum apud Craule ingressa est, domos prostravit, arbores incidit, et alia damna enormia ibidem perpetravit. Death of William Beauchamp.

Eodem anno mortuus est Johannes, vicarius de Esseburne, qui decano Lincolniensi toto tempore suo de prædicta ecclesia quinquaginta marcas annuas persolverat; et totum residuum, videlicet ducentas marcas, ibidem expendit. Decanus in usus proprios dictam ecclesiam voluit retinere; sed rex, dicens se jus habere in patronatu illius ecclesiæ, ad eandem Petrum de Church of Ashbourne. Robert de Marisco.

A.D. 1260. Wintonia clericum præsentavit. Decanus vero et capitulum sibi timentes, pro bono pacis domino regi mille marcas obtulerunt, et clerico suo præsentato redditum centum librarum.[1]

Abbats of Burton. Eodem anno, circa festum Sanctæ Margaritæ, obiit Laurentius abbas de Burtone; et infra mensem subsequentem substitutus est ei Johannes de Stafford, monachus de eadem domo.

Banishment of Aymer de Lusignan, bishop of Winchester. His death. Eodem anno electus Wyntoniensis Eeimerus, frater domini regis, qui per concilium totius Angliæ propter homicidium ab Anglia ejectus est, in vigilia Trinitatis[2] a domino Papa presbyter est ordinatus, et in crastino in episcopum consecratus; et circa festum Sancti Michaelis Parisius mortuus est.

f. 49 *b*. Death of the archdeacon of Bedford. Church of Eddlesborough. Eodem anno, circa Nativitatem Beatæ Mariæ, mortuus est Johannes de Cracheale, archidiaconus Bedefordiæ, et tunc domini regis thesaurarius. Et præsentaverunt monachi de Bardeney ad ecclesiam de Hedlesburhe magistrum David de Sancta Frisetwyha, tunc archidiaconum Derbyæ; qui per procuratorem ingressus est illam ecclesiam, et per aliquod tempus tenuit: sed superveniens Walterus de Rudham cum multis armatis, alios ejecit, et ecclesiam vi occupavit, et tenuit per quandam provisionem ei factam. Abbas vero et monachi de Ramheseye præsentaverunt ad ecclesiam de Sutlingdone magistrum Rogerum de Ravennigham, tunc archidiaconum Huntendoniæ; qui viriliter ingressus est, et eam occupavit et in pace detinuit.

Church of Sullington.

Prince Edward goes abroad for a tournament. Eodem anno dominus Edwardus cum multo militum comitatu ad partes transmarinas transfretavit, propter hastiludia exercenda. Qui cum omnibus suis, in multis locis male tractatus, et multa mala in corpore perpessus,

[1] There is an erasure of six lines here.

[2] May 29.

equos et arma, et alia quæ ibi detulerat, plene perdiderat. A.D. 1260. His ill success.

Eodem anno post Natale dominus rex turrim Londoniarum ingressus est, et eam multum afforciavit; porta[s] civitatis obseravit, mandans magnatibus quod ad turrim ad parliamentum venirent: et renuerunt, mandantes quod, si placeret ei, apud Westmonasterium venirent, ubi parliamentum tenere consueverunt, et non alibi; propter quod inter eos orta est dissentio. The tower fortified. Parliament summoned to Westminster.

Eodem anno venit rex Scotiæ Londonias cum uxore sua prægnante, filia regis Angliæ. Et cum ibidem per aliquos dies moram fecisset, petita licentia, a domino rege recessit, uxore sua cum matre relicta donec parturiret. Et peperit filiam[1] apud Wyndlesores. Alexander III. and Margaret with Henry III.

Anno gratiæ MCCLXI. magnates providerunt et constituerunt vicecomites et magistratus fere per totam Angliam, contra potestatem et voluntatem domini regis. Et vicecomites et ballivos, quos dominus rex constituerat, abjecerunt; et eis in nullo obedire voluerunt. Sheriffs and magistrates appointed against the king's will.

Inter hæc comes Gloverniæ quasi apostatavit, recedens a consilio Simonis de Monteforti et aliorum magnatum, quibus juramentum fecerat confœderationis, pro bonis legibus terræ conservandis; quibus omnino relictis, voluntati regis consensit. Quo audito, Simon de Monteforti Angliam reliquit, dicens se sine terra malle mori, quam perjurus a veritate recedere. Richard de Clare deserts Simon de Montfort.

Anno gratiæ MCCLXII., in quindena Paschæ, venerunt justiciarii itinerantes apud Bedeforde; videlicet dominus Nicholaus de Turri, Robertus de Brus, Willelmus de Englefeld, Willelmus Bonquer, Ada de Greynvile, milites; et ibi sederunt per tres septimanas et amplius. Ubi coram eisdem dirationavimus et evicimus patronatum ecclesiæ de Herlindone per duodecim homines liberos et legales, contra Radulfum Pyrot, nepotem The justices itinerant at Bedford. Patronage of Harlington church.

[1] Margaret.

A.D. 1262. Ricardi Pyrot, fortiter resistentem, et cum magna confusione succumbentem in perpetuum.

Advowson of Pullox-hill.

Item, coram eisdem justiciariis, implacitavit nos Willelmus Pyrot de advocatione ecclesiæ de Pullokeshulle, per consilium et auxilium Hervici de Borham, qui causidicus erat subtilissimus, et quem Radulfus Pyrot contra nos ad ecclesiam de Herlingedone præsentaverat; et per consilium magistri Johannis de Fraveresham, (cui dictus Willelmus seipsum, et uxorem suam, et omnes terras, redditus, et possessiones, quas tunc habuit, in perpetuum tradidit possidendas,) dicens, nos nihil habere juris in dicta ecclesia, nisi per Johannem Pyrot avum suum, qui nihil juris habuit nisi per uxorem suam. Tandem convenit inter nos et ipsum, quod ipse coram justiciariis ibidem recognovit, patronatum ecclesiæ de Pullokeshulle esse jus nostrum; et pro se et hæredibus suis illum nobis resignavit et quietum clamavit in perpetuum. Et pro bono pacis, et ut nobis consiliarius sit fidelis, dicto magistro Johanni duos solidos annuos de camera nostra in festo Pentecostes suo perpetuo concessimus.

Suit for 40 acres at Wadlow.

Item Johannes de Esserugge implacitavit nos per breve domini regis de quadraginta acris terræ apud Wadelowe; et quia defensionem plenam non habuimus, dedimus ei duas marcas, et chartam suam obtinuimus.

Suit of Colin Cook of Harlington for 10 acres of land and crops.

Item Colinus Cocus de Herlingedone nos ibidem implacitavit de decem acris terræ et vestura injuste asportata; quod pro duabus marcis et dimidia pacificavimus: et ipse jus suum et clamium de terra et blado asportato per scriptum suum plene resignavit.

The king crosses.

Item, eodem anno, infra quindenam Sancti Johannis Baptistæ, dominus rex Henricus, filius regis Johannis, transfretavit cum regina et privata familia sua; causam itineris fere omnibus cismarinis ignorantibus, et mala inde futura multum pavescentibus.

f. 50.

Prince Edward wounded

Item, eodem anno, mense Junio, dominus Edwardus, filius regis Henrici, ad quoddam torniamentum in par-

tibus transmarinis, male verberatus fuit, et graviter vulneratus. A.D. 1262. at a tournament.

Item, eodem anno, mense Julio, mortuus est Henricus de Wengham, episcopus Londoniensis; et Ricardus comes Gloverniæ. Death of bishop H. de Wengham and R. de Clare.

Eodem anno, circa festum Johannis Baptistæ, habuimus defectum de cervisia; et mutuo accepimus brasium de H. Chadde ad amuntiam viginti librarum; et præter hæc quinque dolia vini pro decem marcis; et a festo Sancti Michaelis præcedente, avenas comparavimus ad seminandum, et equis domesticis et aliis, quadringenta quarteria. Et præter hæc, ab octabis Purificationis, dedimus panem pro præbenda equis domesticis et aliis, usque ad novum granum. Failure of the beer.

Existente rege in partibus transmarinis, mortui sunt ibidem Baldewinus comes de Insula,[1] Ingelramus de Perci, et alii de familia regis, usque ad sexaginta. Rex vero febre quartana laborabat, fere usque ad mortem; et tunc mortuus est Ricardus de Clara, comes de Glovernia, per maleficium, ad mensam Petri de Sabaudia, avunculi reginæ; et W[illelmus] de Bellocampo similiter mortuus est. Illness of the king. Poisoning of R. de Clare, &c.

Eodem tempore Urbanus Papa contulit magistro J[ohanni] de Ekecestre episcopatum Wintoniæ; ad cujus consilium rex venit in Angliam, ut proprio aere recrearetur. Qui veniens ad mare, die Mercurii ante Natale Domini, transfretavit, et applicuit Doroberniam. Et inde veniens apud Cantuariam, celebravit festum Natalis Domini ibidem. John of Exeter, bishop of Winchester. The king returns.

Eodem tempore mortui sunt Radulphus de Stodham et Ricardus de Dodingtone, canonici.

Eodem tempore, die Sabbati ante festum Sancti Nicholai, Galfridus prior, mera voluntate, resignavit prioratum in manus Ricardi, episcopi Lincolniensis, Dec. 2. Resignation of prior Geoffrey.

---

[1] *i.e.* B. de Redvers, earl of Devon.

A.D. 1262. apud Dunstaple. Et petita licentia et obtenta a domino rege, per fratres S[imonem] de Etone et Henricum de Neutone, canonicos, alium priorem eligendi, compromissum est per totum conventum in Reginaldum de Redinge, Simonem de Etone, Willelmum Britone, Thomam de Leirtone, W. de Hannes, Henricum de Neutone, Ricardum de Mentemor; qui concorditer, vice totius conventus, elegerunt dictum S[imonem] de Etone in priorem, die Veneris infra octabas Epiphaniæ ejusdem anni; et infra diem Veneris proximo sequentis, confirmationem ab episcopo, terrarum [et] possessionum a domino rege seisinam obtinuit. Et installatus est prior in crastino Sanctorum Fabiani et Sebastiani proximo sequenti, ubi dominus Petrus de Audeham, archidiaconus Bedefordiæ, palefridum prioris petiit, sed non obtinuit.

Simon of Eton elected prior.

Jan. 21.

Roger de S. Alban's admitted to the guardianship of the church of Dunstable, Dec. 13.

Eodem tempore, die Sanctæ Luciæ præterito, admissus est dominus Rogerus de Sancto Albano ab episcopo Cestrensi [1] ad custodiam ecclesiæ nostræ, secundum formam nostræ præsentationis; scilicet, ut episcopo de spiritualibus, nobis de temporalibus respondeat, revocandus cum ordinis honestas vel domus nostræ necessitas postulaverit.

The chapel of S. Lawrence at Westminster burnt.

Eodem anno, circa Purificationem Beatæ Mariæ, rege infirmato apud Westmonasterium, exivit ignis de camino cameræ suæ, [et] combussit eandem cum capella Sancti Laurentii; et transiliit ignis usque ad cameram receptæ, quam combussit.

Death of John de Caux, the treasurer.

Eodem anno mortuus est apud Lande abbas de Burgo tunc thesaurarius regis; et Nicholaus, archidiaconus de Eli, loco ejus creatus thesaurarius.

Homage to prince Edward; refused by G. de, Clare.

Eodem tempore fecit rex convocare magnates suos apud Westmonasterium, ut facerent Edwardo, filio suo, homagium et fidelitatem; quod et multi fecerunt; sed Gilbertus de Clara hoc facere recusavit.

[1] Roger de Longespée.

Sciendum quod Simon prior invenit domum suam ære alieno obligatam usque ad quadringentas marcas die suæ installationis per partes debitas, et insuper totam lanam ejusdem anni venditam, receptam, et expensam, præter [ ].[1] Comparavimus etiam totam avenam nostram ab eodem tempore usque ad autumnum sequentem. A D. 1262. The new prior finds the house in debt.

Eodem anno, circa festum Sancti Gregorii, habuimus breve domini regis ad Laurentium de Broc, pro gaola de Dunstaple deliberanda; et tunc suspensus est quidam pro latrocinio; et alii deliberati. Writ of gaol delivery, March 12.

Anno Domini MCCLXIII. congregavit Lewelinus exercitum copiosum; et invasit et combussit marchiam, et cepit quædam castella. Raid of Llewellyn.

Eodem anno, circa Inventionem Crucis, compositum est cum domino G[alfrido] de Bartone, quondam priore nostro, super provisione sua, ad mandatum domini Lincolniensis episcopi. Settlement as to the allowance to the late prior. May 3.

Eodem anno comparavimus quandam partem bosci in Flittewic a Simone filio Wirnart; et medietatem pasturæ de Brademor a filia Petri de Tingrie, solvendo eidem pro eodem blado prout continetur in scripto.

Eodem anno, circa festum Sancti Marci evangelistæ, venit Simon de Monteforti in Angliam; et congregati sunt ad parliamentum apud Oxoniam, rege et concilio suo ignorantibus, Ricardus tunc rex Alemanniæ, Simon prædictus, comes Warenne,[2] Gilbertus de Clara, et alii quamplures de baronibus. Ubi provisum est, quod omnes venientes contra statuta Oxoniæ, haberentur pro inimicis capitalibus, sicut apud Oxoniam per dominum regem et barones alias fuit provisum, et per scripta sua confirmatum. Et cum hoc idem Simon comes et alii domino regi demandarent, non adquievit eorum provisioni rex. Et tunc congregavit comes exer- Return of Simon de Montfort, April 25. Parliament at Oxford. All who oppose the provisions of Oxford to be held publick enemies.

[1] Blank in MS.

[2] John de Warren, earl of Surrey.

A.D. 1263. The earl collects an army. His adherents. f. 50 *b*.

citum innumerabilem; et fuerunt in ejus consilio et facto comes Warenne, Henricus filius regis Alemanniæ, Hugo Dispensarius, Henricus de Hasteng, Rogerus de Clifford, Johannes filius Johannis, Rogerus de Leiburne, G[ilbertus] de Clara, Johannis de Vaus, Johannes Giffard, Hamundus le Estrange, N[icholas] de Segrave, G[alfridus] de Luci, et alii sine numero. Qui primo aggressi sunt Petrum episcopum Herefordiæ, et ipsum ceperunt, et omnia ejus bona diripuerunt; idem facientes de maneriis G[alfridi] de Langele et ejus bonis; nulli omnino malum vel damnum inferentes, nisi alienigenis; et ipsis quia contra statuta Oxoniæ consilium vel auxilium impenderunt, vel summoniti ad ipsos venire noluerunt; quos omnes juramenti sui transgressores reputabant et felones vocabant; et omnia bona istorum, ubicunque inventa, deprædati sunt, insuper terras et ecclesias alienigenarum, quas feofando et instituendo dederunt. Sed hoc erat contra jura, nec stare potuit.

Their treatment of the bishop of Hereford and G. de Langley.

The king and queen go to the tower, May 26.

Eodem tempore, circa festum Beati Augustini Anglorum apostoli, adiit rex cum regina turrim Londoniarum, domino E[dwardo] apud hospitale de Clerkenewelle commorante. Quibus omnibus cum pecunia in coforis deficeret, nec erat in Londoniis qui eis ad credentiam obolatum traderet, dominus E[dwardus] cum seipsum dehonestare noluisset, in festo Apostolorum Petri et Pauli, adjuncto sibi Roberto Walrampno et aliis multis, Novum Templum adiit foribus clausis; et clavibus ad suam petitionem sibi redditis, dixit, se velle jocalia reginæ, matris suæ, videre [1]; thesauriam Templi, custode illius accersito, fraudulenter cum suis ingressus est; ubi, cum malleis ferreis, quos secum detulerunt, cistis quorundam ibidem confractis, multam pecuniam usque ad summam mille librarum ibidem cepit, et inde asportari fecit. Quo perpetrato facinore, cives Londoniarum contra ipsum et alios de consilio regis in civitate com-

June 29.

Prince Edward seizes the jewels and money in the New Temple.

[1] MS. inserts *velle*.

morantes, insurrexerunt; in tantum quod hospitium Johannis de Grey extra Ludgate invaserunt, et equos ejus xxxii. et alia quæcunque ibidem inventa abduxerunt; ipso J[ohanne] cum difficultate maxima ultra alveum de Flete fugam arripiente. Idem fecerunt de domibus et bonis Simonis Passelewe. A.D. 1263.

John Mansel leaves the tower.

Eodem tempore Johannes Maunsel egressus de turri Londoniarum in Tamisiam cum comitissa de Insula[1] et aliis fœminis transmarinis, navigio devenit apud Witsaund. Qui dominum Henricum, filium regis Alemanniæ, pro quibusdam transfretantem ibidem, per dominum Ingelramum de Feines fecit capi et detineri; qui postea per regem Franciæ deliberatus, in Angliam rediit.

Bonds redeemed.

Eodem tempore redemimus a Johanne de Eltesdone et Waltero Gode liberationes in quibus eis tenebamur.[1]

Shameful treatment of the queen by the Londoners, July 13.

Eodem anno, die Sanctæ Mildredæ, exiens regina de turri in Tamisiam, volens adire Windleshores, venit navigio ad pontem Londoniarum; ubi Londonienses probrosis verbis et turpibus, lapidibus etiam projectis in ipsam et suos assultum ignominiosum fecerunt. Ita quod vix per majorem[2] Londoniarum liberata, et necessitate compulsa, ad turrim reversa est; quam rex ingredi non permisit, sed per majorem Londoniarum apud Sanctum Paulum salvo conducta, in domibus episcopi hospitata est.

Terms of peace of Simon de Montfort and the barons.

Episcopi vero Lincolniensis,[3] Londoniensis,[4] Cestrensis[5] inter dominum regem apud turrim et barones apud Doveriam existentes, interim de pacis reformatione tractantes, a domino Simone comite et baronibus acceperunt, quod paci nequaquam assentirent, nisi dominus rex et regina primo dominum H[enricum], in partibus transmarinis captum, deliberarent; et castellum

---

[1] Isabella, sister of the late earl Baldwin de Reduers, wife of William de Fortibus, E. of Albemarle.

[2] Thomas Fitz Thomas.

[3] Richard Gravesend.

[4] Henry de Sandwich.

[5] Roger de Longespée.

A.D. 1263. de Dovere cum omnibus aliis castellis sibi deliberarent; et Angliam ab alienigenis ex toto mundarent; et statuta Oxoniæ præstita bona securitate plenius facerent observare: quod a domino rege, in arcto posito, concessum est. Comes autem cum baronibus audiens, de Doveria venit Londonias, ubi cum jocunditate maxima a civibus honorifice susceptus est. Et accedens ad turrim, rege salutato, quæsivit ab eo comes, utrum articulos prædictos concessisset, et tenere vellet? Respondit quod sic: et super hoc fecit rex chartam suam. Ita quod per quosdam, electos ad hoc, statuta Oxoniæ per dicta eorum deberent augmentari vel diminui, prout utilitati regis et regni expediret. Post hæc, demandatum per litteras domini regis, quod castellum de Dovere cum aliis castellis baronibus reddentur custodienda. Castellum vero de Winleshores, in custodia domini Edwardi existens, cum difficultate maxima domino regi et baronibus redditum est. Ita tamen quod omnes alienigenæ ibidem existentes cum equis et armis suis libere possent recedere; juramento suo prius interposito, ne iterum sine mandato communitatis redirent. Post hæc, ut inquireretur assensus communitatis, convocati sunt episcopi omnes, comites, barones, abbates, priores, per literas domini regis ad crastinum Nativitatis Beatæ Mariæ; et in ecclesia Beati Pauli Londoniarum in præsentia omnium prædictorum, et domini E[dwardi], et aliorum magnatum lecta fuit charta domini regis antedicta; cui omnes præbuerunt assensum, et dominus E[dwardus].

He goes to London, and has an interview with the king; who agrees to the articles.

Dover and Windsor castles surrendered to the barons.

The aliens banished.

Parliament on Sept. 9 to sanction all these proceedings.

Interim dominus E[dwardus], cui Robertus de Ferrariis comes abstulit tria castella, et alii qui bonis suis erant spoliati, cogitaverunt insurgere contra spoliatores; sed per consilium magnatum provisum fuit, quod dominus rex omnibus spoliatis, conquerentibus de spoliatoribus, plenam justitiam exhiberet per se et per justiciarios suos ad hoc deputatos; prout continebatur in quadam forma, in scriptis redacta.

Prince Edward and others determine to rise against the barons.

Dum hæc agerentur, dominus rex et regina clam procuraverunt versus regem Franciæ, quod ipse eosdem cum domino E[dwardo], et comite, et aliis quibusdam, summoneret, quod comparerent coram eo apud Bononiam in octabis Sancti Michaelis proximo sequentibus, ad plenius inquirendum, quis cui injuriaretur. Ubi cum dominus rex et regina, et dominus E[dwardus], et comes, et alii multi nobiles adessent, rex et regina versus comitem graves querelas deposuerunt super injuriis, imprisonationibus, castellorum suorum occupationibus, ecclesiarum deprædationibus, sibi et suis in regno suo factis. Quibus omnibus et singulis dictus S[imon] respondens, voluntati domini regis Franciæ per omnia satisfecit; et post hæc licentiatus, cum honore in Angliam remeavit, ut in quindena Sancti Michaelis, ut supradictum est, possit una cum aliis, ad hoc electis, de statutis ordinare. Ad quem diem venerunt multi Londonienses cum armis, et Walenses similiter. Et cum dominus E[dwardus] præmissis consentire noluisset, recessit a parliamento versus Winleshores, cum multis, et rex cum eo. Comes vero in turri Londoniæ se recepit cum suis. Et ejectis de Londonia comite Warenne, et H[ugone] Bigot, et aliis qui erant cum rege, portæ civitatis clausæ sunt; et post parvum vero tempus comes adivit Kenilewrthe. Dominus autem E[dwardus] interim attraxit quamplures, qui prius erant cum comite, per maneria sua quæ dedit eis; videlicet, comitem Warenne, et Henricum filium regis Alemanniæ, Rogerum de Clifford, Rogerum de Leiburne, Johannem de Vaus, Hamonem Le Estraunge, et alios.

A.D. 1263. Arrangement with S. Louis for Henry III., prince Edward, and S. de Montfort to be summoned to Boulogne. The conduct of the barons discussed before S. Louis. Answer of Simon de Montfort.

f. 51. Prince Edward refuses to agree to the terms. Simon de Montfort in the tower, and then at Kenilworth. Several go over to prince Edward's side.

Eodem tempore convocavit rex parliamentum apud Redinges; ubi comes non venit, quia timebat sibi, ne caperetur. Rex vero recessit inde versus Doveriam, consilio sibi dato, cum multitudine armatorum, ut redderetur ei castellum, quod erat in custodia Ricardi de Grei. Ad portas venit, petiit, nec obtinuit. Audito

Parliament at Reading. The king refused admission into Dover castle.

A.D. 1263. quod rex iret versus Doveriam, comes venit de Kenilewrthe versus Londoniam, et transiens per Norhamtone accepit fidelitatem a burgensibus; et sic venit per Dunstaple. Et cum Simon, prior de Dunstaple, occurrisset ei, salutatis sibi ad invicem, petiit fraternitatem domus; et prior annuit, et recepit eum; et sic adiit Londoniam, volens occurrere cum suis regi apud Doveriam. Et cum rex ingressum castelli obtinere non posset, reversus est per Waldias, ubi occurrerunt ei quidam cives Londoniæ, promittentes ei fideliter, quod si comes veniret Londoniam, ingressum non obtineret.

Simon de Montfort admitted to the brotherhood of the house.

The London citizens take the king's side.

His auditis, rex et E[dwardus] supra modum gavisi sunt; et certi effecti, quod comitem et suos, qui erant in Suthwerc, caperent, mandavit rex comiti, ut se redderet. Et respondit, quod perjuris et apostatis hoc nunquam faceret. Et cum videret comes quod multo pauciores haberet quam rex, ita quod nullo modo posset resistere, voluit ingredi civitatem; et clausæ sunt januæ, nec potuit. Quod perpendens comes, fecit se et suos armare, et in nomine Domini fecit se et alios ante et retro cruce-signare; et interim confitentes peccata sua, corpus Christi omnes sumpserunt, parati adventum adversariorum suorum expectare, et pro veritate contra ipsos dimicare. Et cum auditum esset in civitate comitem esse præclusum, communitas portas fregit continuo, et ingressus est comes cum suis; quod audiens pars adversa, confusa est vehementer.

The king summons Simon de Montfort to surrender.

He arms,

and forces his way into the city by the help of the citizens.

Et dum hæc agerentur, dedit rex Rogero de Mortuomari tres villas comitis, quæ erant in Marchia; qui destruxit eas, et cepit ballivum comitis, et tenuit, donec seipsum redimeret centum marcis.

Three of the earl's towns given to Roger Mortimer.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, obiit W. de Waterford canonicus.[1]

His ita peractis, compromiserunt rex et comes in regem Franciæ, quibusdam episcopis intervenientibus,

Compromise for both par-

[1] This is in the margin.

quod starent dicto suo super omnibus controversiis, occasione provisionum Oxoniæ ortis.[1] Et cum comes iter versus Franciam de Kenillewrthe ad audiendum dictum regem arripuisset, palefridus ejus cedidit prope Catebi, et os tibiæ ejus confractum est; qua de causa rediit Kenilewrthe, et misit pro baronibus quosdam sapientes clericos et laicos, ad audiendum dictum regem Franciæ. Rex Angliæ in propria persona transfretavit, et dominus Edwardus; cum esset in medio mari, orta est procella magna terribilis, ita quod dominus Edwardus fecit vota quamplurima pro timore, et cum difficultate maxima applicuerunt Witsond. Rex vero Franciæ ad instantiam uxoris suæ et reginæ Angliæ, ut dictum est, proprii honoris immemor, et se ultra potestatem sibi concessam extendens, contra barones in statutis et omnibus aliis, etiam non pertinentibus, Deum nec veritatem habens præ oculis, pronunciavit.

A.D. 1263. ties to submit to the judgment of S. Louis. Accident to S. de Montfort on his way to France. The king crosses, and prince Edward. In spite of a storm they land at Witsand. S. Louis pronounces against the barons.

Dum hæc agerentur, nolentes dicto hujusmodi dictus comes nec barones adquiescere; misit comes duos filios suos Simonem et Henricum milites, cum maxima multitudine armatorum, ut patrem suum vindicarent, ad castella et villas Rogeri de Mortimer; quæ vastaverunt et combusserunt.

The earl sends two of his sons against Roger Mortimer.

His ita peractis, venerunt dicti filii comitis ad Gloucestre; et continuo reddita est eis villa; castello, in quo erant uxores R[ogeri] de Clifford, et R[ogeri] de Leiburne, et aliorum, in custodia comitis de Hereford[2] existente. Quod cum prædicti obsedissent, et major pars exercitus ad loca vicina causa recreandi se declinasset, dominus Edwardus clam per medium exercitum cum suis ingressus est; et videns exercitum modicum, voluit in crastino ipsos aggredi, quod et eis

Gloucester surrendered to them.

Attempt of prince Edward,

[1] The MS. has the following passage here, run through with a pen: "Et idem rex extendens se ultra "potestatem sibi datam, de statutis "et omnibus aliis dixit contra ba- "rones, honoris proprii non remi- "niscens." It is given in its place thirteen lines afterwards.

[2] Humphrey de Bohun.

A.D. 1263. mandavit. Timentes vero barones, quia pauci erant, miserunt pro comite de Ferrers[1] et aliis qui prope erant, et venerunt cum omni festinatione. Henricus autem, et Johannes filius Johannis, et alii quamplures de majoribus qui milites non erant, eligentes potius mori milites quam scutarii, cingulum militiæ in campo, parati ad pugnam, receperunt. Videns ergo dominus Edwardus multitudinem supervenientem insperatam, timens supra modum, exiit inermis ad barones, cum Henrico filio regis Alemanniæ, et aliis; præsente episcopo Wigorniæ,[2] obtulit eis pacem, et treugas petiit usque ad crastinum Sancti Gregorii, ut dictam pacem, et voluntatem baronum per omnia, per patrem suum dominum regem procuraret fieri perpetuam ad diem prænominatum; prædicto Henrico hoc fide-jubente, et seipsum obligante. Et sic per dominum Henricum, filium comitis, contra voluntatem sociorum suorum male concessum est; eo quod opportunitas loci, et tempus, et aliæ occasiones multæ dictos barones ad adversariorum captionem vel confusionem promovebant. Sumpta igitur securitate hinc inde, rediit exercitus versus Kenilewrthe; et dominus Edwardus, contra formam pacis initæ, burgenses de Gloucestre cepit, inprisonavit, et ipsos bonis omnibus spoliavit, et sic Oxoniam, quo rex moratus est, rediit; mittens circumquaque W[illelmum] de Valencia et alios, qui patriam deprædarent, et maxime suos adversarios. Comes vero, quia dominus Edwardus sic fatue fuit dimissus, multum confusus erubuit, et Henricum filium suum super hoc acriter increpavit. Quia vero dominus Edwardus diem, secundum formam prælocutam, non tenuit, barones super hoc multum commoti paraverunt se cum multitudine innumerabili versus Londoniam, consilium habituri cum Londoniensibus, sociis suis, quid super his esset agendum.

which fails, and he falls into the power of the barons.

He offers to obtain peace by March 13.

The offer accepted by Henry de Montfort, and he escapes.

The barons' army goes to Kenilworth. Prince Edward pillages Gloucester, and then goes to Oxford.

f. 51 *b*.

The barons prepare to march to London.

[1] Robert de Ferrers, earl of Derby. [2] Walter de Cantelupe.

Anno Domini MCCLXIV. rex vero interim nuntiis suis per totam Angliam missis, fecit summonere omnes, qui sibi tenebant, ut cum equis et armis venirent ad eum apud Oxoniam in media Quadragesima. Et consilio cum suis habito, primo (ut dictum fuit) fecit per tres episcopos qui aderant præsentes, et per viginti-quatuor presbyteros, excommunicare omnes illos qui essent contra statuta Oxoniæ, et qui deprædationes facerent in locis sacris; vel qui viros religiosos vel clericos bonis suis spoliarent; et postea, die Jovis, fecit explicare vexilla sua præcedente dracone, [et] de Oxonia versus Norhamtone iter arripuit, scire volens quis ei ingressum denegaret, præcipue cum barones haberent custodiam villæ, custodia castelli domino Rogero de Wautone tradita per eosdem. Erant enim infra villam dominus Simon de Monteforti junior, Petrus de eodem, Radulfus Pirot, Hugo Gubiun, Osbertus Giffard, Simon de Pateshulle, et alii plures. Venientes autem qui ex parte regis erant, die Veneris, petentes ingressum non obtinuerunt. Rex vero, die Sabbati accedens ad portam cum quibusdam de suis, cum processione admissus est; alii quidem interim accedentes ad muros villæ, qui circundant gardinum prioris[1] Sancti Andreæ, quos idem prior, ut dicebatur, malitiose quodammodo debilitaverat, et idem domino regi et suis manifestaverat, assultum acriter et cum magno impetu fecerunt. Quod cum nunciatum esset domino Simoni, et magna pars muri jam cecidisset, viriliter restitit, et assultantes viriliter repulit semel, secundo, auxilium sibi præbentibus domino Ingerammo[2] de Bailol et quodam scutario. Et cum tertio vellet ipsos reprimere, et non posset, exiit cum magno impetu, in medio eorum viriliter se habens. Et equo suo retro cadente, captus est cum honore, cum sociis suis. Alii vero hoc videntes, quidam ad ecclesiam igno-

A.D. 1264. The king summons all who owe him service to come to Oxford with horses and arms.

Siege and capture of Northampton by the king.

Capture of Simon de Montfort the younger.

[1] Guy.

[2] The MS. has *Barthol.* A later hand has struck this through with a pen and inserted *Ingerammo* above the line.

A.D. 1264. miniose confugerunt; quidam in castello se receperunt. Sed quid erit dicendum? omnes capti sunt et retenti.

Capture of William Mauduit.

Et hi, qui cum rege erant, burgenses et omnes alios usque ad extremum obolatum deprædati sunt.

Tutbury taken by prince Edward.

Henricus de Monteforti cepit comitem de Warewic et comitissam [1] [et plures] alios.[2] Dominus vero Edwardus maneria baronum circumquaque existentium combussit, et castellum de Tutebure cepit: et ne wapentachium de Wirkeswrthe combureret, promiserunt ei ducentas libras, de quibus posuerunt super priorem de Dunstaple pro Bradeburne decem libras.

200*l.* offered to him by the wapentake of Wirksworth.

Slaughter by Simon de Montfort of the Jews in London, who had intended to fire the city on April 12.

Comes quidem Simon apud Londoniam existens, paravit se et suos versus Norhamtone; et cum venisset ad Sanctum Albanum, nuntiatum fuit ei, quod Judæi Londonienses paraverant seditionem civitati; ex qua causa incontinenti rediit, et invenit ignem Græcum apud eos, quo in vigilia Palmarum civitatem incenderent. Et claves quas ad singulas portas civitatis adulterinas sibi confecerant. Et, ut dicebatur, habebant vias subterraneas ad quamlibet portam. Et cum res ita se haberet, fecit occidi Judæos a minimo usque ad maximum, præter quosdam de senioribus, de quibus magis voluit inquirere, et præter eos qui baptismum recipere volebant. Gilbertus vero de Clara idem fecit de Judæis de Cantuaria.

And by G. de Clare at Canterbury.

Siege of Rochester by Simon de Montfort.

Dum hæc agerentur, comes iter arripuit versus Rouecestre ad castellum, in quo erant comes de Warenne et quidam alius comes, Rogerus de Leiburne, Reginaldus filius Petri, et alii quamplures in abscondito. Qui cumignis Græcus apponeretur civitati Londoniæ, parati essent ingredi civitatem, et ipsam occupare et destruere. Et cum venisset Simon comes ad Rouecestre, pons fractus est per burgenses ejusdem; qui etiam fecerunt muniri pontem ex parte sua contra

[1] Alice, daughter of Gilbert Segrave.

[2] This sentence is in the margin, and mutilated. *Henricus de Monteforti* is a mistake for *Johannes Giffard*. See Rishanger, p. 25. (Camd. Soc.)

assultus. Sed comes artificiose munitionem ponti[s] combussit, et villam in manu armata cepit, occisis prius quatuor vel quinque de burgensibus. Et cum castellum obsedisset comes, primo die balliam exterius cepit; circa turrim capiendam curiose et viriliter cum Londoniensibus insistens. A.D. 1264.

Rex vero, apud Notingham existens, versus Rof-f[ecestriam] ut dictam ammoveret obsidionem, cum suo exercitu festinavit. Interim nuntiatum est comiti Simoni, quod nisi citius Londoniam adveniret, per quosdam seditiosos civitas domino Edwardo traderetur. Quo audito, comes, obsidione dimissa, Londoniam confestim rediit, et comperta super præmissis veritate, a seditiosis præmissis cepit obsides, quod in posterum fideliter se versus barones haberent. Et cum rex in partibus Rouecestriæ adveniret, comes de Londonia cum suis exiens, seditiosis præcedentibus, regem et Edwardum filium suum, versus partes maritimas tendentes, insecutus est. Ita quod ipsos, apud Lewes cum suo exercitu existentes, primo per milites, secundo et tertio per episcopos, de pace reformanda allocutus est.

Rochester relieved by the king.

S. de Montfort returns to London.

He pursues the king and prince Edward.

Dum hæc agerentur, die Sancti Freemundi venerunt quidam latrones hora vespertina in campis versus Sewelle, et oves eleemosynarii invitis bercariis fugaverunt versus Leitone. Quod cum Dunstapliæ esset auditum, exeuntes servientes de prioratu cum hominibus de villa, duos apud Sewelle ceperunt cum ovibus. Qui in crastino apud Passecumbe judicialiter sunt suspensi.

Two thieves caught on May 11 at Sewell hanged at Passecumbe.

Quo die venerunt apud Segenho viginti et amplius, cum equis et armis, et pedites plures; et quæcunque invenire potuerunt apud domum prioris, Henrici de Norwde, W. Beyvin, abduxerunt. Et cum clamore patriæ insecuti, eodem die apud Bellumlocum septendecim armati cum omnibus quæ abduxerant capti sunt. Qui postea per priorem ejusdem loci temere permissi sunt abire.

Some 20 armed men come to Segenhoe, and pillage the prior's house.

A.D. 1264. Battle of Lewes, May 14. Eodem die, pridie idus Maii, domino rege Angliæ, et domino Ricardo rege Alemanniæ, et domino Edwardo, cum toto suo exercitu apud Lewes existentibus, et paci nullo modo adquiescentibus; comes Leicestriæ cum suis Deum habens præ oculis et justitiam, eligens mori potius pro veritate, quam juramento præstito contraire, consilio episcoporum et aliorum virorum religiosorum adquiescens, appropinquavit versus regem et suos, fide munitus, præliaturus prælia Domini. Et cum incepissent ad invicem præliari, dominus Henricus de Hastinc, Galfridus de Lucy, Humfridus de Boun junior vulneratus, et Londonienses universi terga verterunt, et Londoniam fugerunt, relinquentes comitem et Gilebertum de Clare et Johannem filium Johannis et alios paucos cum suis in campo. Et licet dominus rex in quadruplum plures et majores quam comes Leicestriæ haberet, miraculose tamen, et Dei adjutorio roborati, dictus comes et qui cum eo erant ceperunt regem Angliæ, et regem Alemanniæ, et Edwardum filium regis,[1] et Henricum filium regis Alemanniæ,[1] Philippum Basset, comitem de Hereforde,[2] Rogerum de Leiburne,[1] et alios barones quamplures; et omnes quot inventi sunt, præter Johannem comitem de Warenne, Hugonem de Bigod, Rogerum de Mortimer,[1] Willelmum de Valence, qui fugerunt apud Peveneshe. Et præter Rogerum de Mortimer, Johannem de Baylol, R[ogerum] de Clifford, R[ogerum] de Leiburne, Hamonem le Estraunge, et quosdam alios, qui abire permissi sunt, relictis pro eis et domino rege obsidibus, scilicet domino Edwardo, et domino Henrico filio regis Alemanniæ, ut ad parliamentum venirent summoniti et starent judicio parium suorum.

f. 52.

Defeat and capture of the king.

The victorious barons go

Comes vero Leicestriæ, et comes Gloucestriæ, et alii qui cum eis erant, redeuntes de Lewes, adierunt Can-

[1] These names have been run through with a pen in the MS.

[2] Humphry de Bohun.

tuariam cum rege, transmittentes dominum Edwardum et Henricum filium regis Alemanniæ Doveriam in castello custodiendos sicut obsides. Timentes barones seditionem circa ipsos, miserunt eos apud Walingforde; rege Alemanniæ apud turrim Londoniarum custodito, postea apud Walingford transmisso. A.D. 1264. to Canterbury.

Eodem anno, circa festum Sancti Johannis Baptistæ, audientes barones quod regina Angliæ, in partibus transmarinis existens, et angustiata et maximo dolore fatigata præ eventu belli, sollicita esset versus regem Franciæ, Petrum de Sabaudia, et alios magnates de partibus transmarinis, supplicans eos attentius et multa promittens et plura largiens; et quod duxisset ad mare manum armatam innumerabilem, ad transfretandum et veniendum in Angliam, ad confusionem et destructionem omnimodam Anglicorum; fecit rex, consilio baronum suorum, mandare per literas suas per universos comitatus Angliæ, ut littora maris Angliam circumjacentia, contra adversarios de partibus transmarinis adventantes, copiosa armatorum multitudine munirentur; quod et factum est in autumno. Unde et nos habuimus ad mare quatuor homines cum equis et armis, et sex pedites. Præter hoc dedimus decimam pro totali æstimatione ecclesiarum nostrarum, vicariis in nullo nobiscum contribuentibus: ita quod expendimus in universo, præter equos emptos et arma, triginta marcas. Interim vero, alienigenis trans mare, nostratibus citra, ex adverso existentibus, missis hinc inde nuntiis de pace reformanda tractaverunt. The coasts guarded against invasion. Contribution of Dunstable towards this.

Eodem anno et eodem tempore, per reginam Angliæ et regem et reginam Franciæ, procuratus est legatus a sede Apostolica cum apparatu magno, ut veniret in Angliam, habens potestatem utriusque gladii: et per unum, episcopos, barones Angliæ excommunicare nolentes, deponeret; et per alium, quosdam barones usque ad triginta exhæredaret. Et insuper statuta Guy Foulquois, cardinal of S. Sabina, procured as legate by the queen.

A.D. 1264. He cites the bishops to Boulogne.

Oxoniæ, et pacem inter dominum regem et dictos barones initam, ex toto adnihilaret. Qui cum esset apud Bononiam, ut dicebatur, proclamatorie citabat in consistorio existens episcopos Londoniensem, Lincolniensem, Wigorniensem, Cestrensem, Salesburiensem, Cicestrensem, et electum Batoniensem, et quosdam alios inferioris ordinis clericos. Qui, super dicta citatione auditis rumoribus, volentes ad dictum legatum omni annisu transmeare, baronibus passagium eorum seu procuratorum impedientibus, excusatores legitimos, cum causis legitimis excusationum instructos, ad dictum legatum, licentia baronum cum difficultate obtenta, transmiserunt. Et cum pro dominis suis episcopis causas excusationum legitimas coram dicto domino prætenderent; ipsas non admittendo, in multis est eis injuriatus. Unde dicti excusatores, ex causis legitimis pro dictis dominis suis, et pro toto clero Angliæ, sedem Apostolicam seu concilium generale in scriptis appellaverunt. Quam appellationem clerus Angliæ apud Oct. 19. Westmonasterium, ad diem Dominicam post festum Sancti Lucæ Evangelistæ convocatus, communiter approbavit.

Robertum de Pullokeshulle et Edmundum de [Trel][1] admisimus in canonicos.

Eodem anno, cum prædicti R[ogerus] de Mortimer, R[ogerus] de Clifford, R[ogerus] de Leiburne, et alii, qui obsidibus datis de Lewes recesserunt, in Marchiam venissent, castella de Gloucestre, de Bruges,[2] de Marleberge, et alia quamplurima occupaverunt, et patriam circumjacentem vastaverunt, nolentes ad pacem venire, sed ipsam potius infringere. Dominus vero rex ipsorum temeritatem audiens, de consilio comitum Leicestriæ et Gloucestriæ et aliorum baronum, misit literas suas summonitorias per omnes comitatus Angliæ; ut

All owing service to the king summoned to Northampton.

[1] This word, which Wanley's transcript gives, is now illegible in the MS. The sentence is in the margin.

[2] Bridgenorth.

omnes ei servitium militare debentes essent parati cum equis et armis apud Norhamtone, in quindena post festum Sancti Martini, profecturi cum eo ubi sibi viderit expedire. A.D. 1264.

Eodem anno et tempore Robertus de Fereres, comes Derbeiæ, assumptis secum equitibus multis, et peditibus usque ad viginti milia, profectus est versus Cestriam. Cui occurrentes Willelmus la Cousche, David frater Lewelini, Jeames de Audedele, et multi alii, non sunt ausi cum comite bellum committere, sed fugerunt. Quos comes cum suis insequens, occidit ex eis usque ad centum, et quosdam ceperunt; et ex suis non est vulneratus præter unum. Robert, earl of Derby, advances towards Chester.

Eodem anno, Dominica infra octabas beati Martini, recepimus Radulfum de Tingre in canonicum, et Radulfum de Brai in conversum. f. 52 *b.* Nov. 23.

Eodem anno, Rogero de Mortimer et aliis, pro quibus dominus Edwardus datus est in custodia, summonitis, ut ad parliamentum Oxoniam venirent, timentes sibi, non venerunt. Quo audito, dominus rex cum comite S[imone] et aliis baronibus, communi assensu, iter suum versus Marchiam, ut prædictos rebelles debellarent, arripientes, invenerunt pontes omnes ultra Saverne per prædictos rebelles omnino fractos. Et cum dominus rex et comes cum suis parati essent quocunque modo transire, venerunt ad parliamentum prædicti rebelles, ubi per judicium facti sunt exules ab Anglia per annum et amplius Rogerus de Mortimer, Rogerus de Clifford, Rogerus de Leiburne, et quidam alii complices sui. Et tunc statuerunt parliamentum apud Londoniam, ubi de communi consilio tractarent de deliberatione domini Edwardi, et de statutis observandis, et justiciariis per Angliam mittendis, qui de injustis roberiis inquirere debeant, et de aliis, per quæ status regni possit meliorari. Refusal of Roger Mortimer and others to attend the Parliament at Oxford.

Datus est dies parliamenti in octabis Sancti Hilarii, ubi fuerunt dominus rex, S[imon] comes Leicestriæ, Parliament in London, Jan. 20.

A.D. 1264. G[ilbertus] comes Gloucestre, episcopi, et alii magnates quamplures. Et cum tractarent super deliberatione domini Edwardi, fiebat ejus deliberatio sub forma subscripta.

Charter of Henry IV. submitting to the barons.

Henricus, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Aquitaniæ, omnibus de comitatu [1] salutem. Cum propter hostilem turbationem habitam in regno nostro, de unanimi assensu et voluntate nostra, Edwardi filii nostri primogeniti, prælatorum, comitum, baronum, et communitatis regni nostri, pro regni ipsius pace, pro cujus securitate dictus Edwardus et Henricus filius regis Alemanniæ, nepos noster, obsides dati fuerunt, concorditer sit provisum, quod quædam ordinatio, de unanimi assensu nostro, prælatorum, comitum, et baronum prædictorum, super nostro et regni nostri statu Londoniæ, mense Junii, anno regni nostri quadragesimo octavo facta, inviolabiliter observetur; universitatem vestram scire volumus, quod nos ordinationem ipsam et pacem et tranquillitatem regni observare bona fide, et in nullo contravenire, ad sancta Dei Evangelia juravimus. Hoc adjecto in eodem sacramento specialiter et expresse, quod occasione factorum præcedentium, tempore turbationis aut guerræ præcedentis, neminem occasionabimus aut inculpabimus de illis, aut de parte illorum, quos tanquam inimicos diffidavimus, puta, comites Leycestriæ et Gloucestriæ, et alios sibi adhærentes, ac barones seu cives nostros Londoniæ et Quinque Portuum, nec alicui de prædictis damnum faciemus aut fieri procurabimus [vel] per ballivos nostros aliquatenus fieri permittemus.

Annal. de Waverl., p. 358. Fœdera, i. p. 453.

He swears to observe the ordinance of June 1264;

to bear no ill-will to the earls of Leicester and Gloucester and their followers;

Juravimus insuper quod ea omnia, quæ pro liberatione dictorum filii nostri ac nepotis sunt provisa, et sigillo nostro sigillata, quantum ad nos pertinet, inviolabiliter observabimus, et ab aliis pro posse nostro faciemus observari. Volentes et consentientes expresse, quod si nos, vel dictus Edwardus filius noster, contra prædictam ordinationem, promissionem nostram, seu juramentum, quod absit, in aliquo venire, seu pacem et tranquillitatem regni nostri turbare, seu, occasione factorum præcedentium tempore turbationis aut guerræ præcedentis, aliquem de prædictis, aut de [parte] prædictorum, quos diffidavimus, occasionare, seu alicui de eis damnum facere, aut fieri procurare, præsumpserimus; liceat omnibus de regno nostro contra nos insurgere, ad gravamen nostrum opem et operam dare juxta posse; ad quod ex præsenti præcepto

and to observe all that had been agreed upon at the liberation of the hostages.

If the king or prince Edward break this oath, it shall be lawful for all to rise

[1] Blank in MS.

nostro omnes et singulos volumus obligari, fidelitate et homagio nobis factis non obstantibus; ita quod nobis in nullo intendant, sed omnia, quæ gravamen nostrum respiciunt, faciant, acsi in nullo nobis tenerentur; donec quod in hac parte transgressum fuerit, seu commissum, cum satisfactione congrua in statum debitum, secundum prædictorum ordinationis et permissionis nostræ seu juramenti formam, fuerit reformatum. Quo facto, nobis, sicut prius, intendentes existant. A.D. 1264. against them.

Et si aliquis alius de regno nostro contra prædicta venire, seu pacem et tranquillitatem regni nostri turbare præsumpserit; seu nobis, vel Edwardo filio nostro, aut alicui alteri, contra prædicta vel aliquid prædictorum venientibus, opem, consilium, consensum, vel auxilium quoquomodo præstiterit, si hoc notorium fuerit, aut de hoc per considerationem concilii nostri et magnatum terræ nostræ convictus fuerit, de unanimi assensu nostro, Edwardi filii nostri, comitum, baronum, ac communitatis regni nostri provisum est et statutum, quod corpus ipsius, si inventus fuerit, capiatur; alioquin a regno nostro utlagetur; et sive inventus fuerit sive non, tam ipse quam hæredes sui inperpetuum exhæredentur, ac de terris et tenementis ipsorum fiat, prout de terris eorum qui de felonia convicti sunt, secundum legem et consuetudines regni nostri fieri consuevit. Any one else acting thus is to be seized or outlawed, and his property to be treated as that of a felon.

Ad [hoc] de unanimi assensu et voluntate nostra, Edwardi filii nostri, prælatorum, comitum, baronum, et communitatis regni nostri concorditer provisum est, quod chartæ antiquæ communium libertatum et forestæ, communitati [regni] nostri per nos dudum concessæ, in quarum violatores ad petitionem nostram sententia excommunicationis dudum lata est, et per sedem Apostolicam specialiter confirmata; nec non et omnes articuli de nostro et magnatum terræ nostræ communi assensu dudum provisi, quos nuper apud Wigorniam existentes per singulos comitatus sub sigillo nostro transmisimus, inviolabiliter observentur in perpetuum. Ad quorum observantiam, sacramento ad sancta Dei Evangelia præstito, sponte nos obligavimus, et omnes justiciarios, vicecomites, et quoscunque ballivos de regno nostro, tam nostros quam aliorum, simili sacramento volumus obligari, ita quod nullus teneatur alicujus ballivo obedire, donec dictum sacramentum præstiterit. Et siquis contra chartas ipsas vel articulos prædictos in aliquo venire præsumpserit, præter perjurii reatum et excommunicationis sententiam quam incurret, per considerationem curiæ nostræ graviter puniatur, salvo in præmissis, prout decet, privilegio clericali. Magna Charta and the Charta de Foresta to be observed, as well as the recent provisions.

Et quia volumus quod hæc omnia firmiter et inviolabiliter

A.D. 1264. observentur, universitati vestræ firmiter injungendo ac præcipiendo mandamus, quatinus vos omnes et singuli prædicta omnia et singula, sicut superius scripta sunt, faciatis, teneatis, et inviolabiliter observetis; et ad ea omnia facienda et tenenda et observanda, ad sancta Dei Evangelia sacramento corporaliter præstito, ad invicem vos obligetis.

This ordinance to be publicly read in each county twice a year.

In cujus rei testimonium, chartas et ordinationes prædictas, cum præsentibus literis patentibus, vobis sub sigillo nostro transmittimus, in comitatibus sub custodia fidedignorum ad hoc electorum, ad rei memoriam salvo custodiendas. Contra quas [ut] nullus ignorantiam prætendere possit in futurum, ad minus bis in anno in pleno comitatu ipsas præcipimus publicari; ita quod fiat prima publicatio in proximo comitatu post instans festum Paschæ; secundus vero fiat in proximo

f. 53. comitatu post festum Sancti Michaelis; et sic deinceps fiat annuatim.

Volumus insuper quod, salvis omnibus supradictis, omnes aliæ ordinationes et articuli, per nos et concilium hactenus provisi, qui poterunt ad honorem Dei et ecclesiæ, fidem nostram, et regni nostri commodum observari, inviolabiliter observentur et teneantur.

All who transgress to be excommunicated.

Ut autem præmissa omnia et singula firma maneant et inconcussa, reverendi patres episcopi, per regnum nostrum constituti, ad instantiam nostram sententiam excommunicationis fulminarunt in omnes illos, qui contra præmissa vel aliquid præmissorum scienter venerint et venire temptaverint

All privileges obtained from the Pope against this are renounced.

cum effectu. Quorum jurisdictioni, seu coercioni, spontanea voluntate, quantum ad præmissa, nos submisimus; privilegiis nostris impetratis aut impetrandis, seu proprio motu domini Papæ nobis concessis, aut inposterum concedendis in hoc, pure renunciantes, prout in literis nostris super hoc confectis, penes dictos prælatos residentibus, plenius continetur.

In cujus rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus patentes. Teste meipso apud Westmonasterium.

Gilbert de Clare proposes a tournament at Dunstable on Feb. 17, which is prohibited by the king.

Interim vero paravit se comes Gloucestriæ cum multo comitatu ad torneandum apud Dunstaple contra filium comitis Leicestriæ H[enricum], ad diem Martis ante Cineres; quod dominus rex inhibuit per literas priori de Dunstaple directas.

A tournament settled at North-

Anno Domini MCCLXV. constituerunt tornamentum faciendum apud Norhamtone, ad le Hockeday, quo deficiente per absentiam comitis Gloverniæ, qui se una cum marchisiis receperunt in Marchia. Quod videns

dominus rex et comes Leicestriæ, recesserunt a Norhamtone versus Hereforde cum domino Edwardo. Ubi se confœderati sunt ad invicem dominus Edwardus et comes Gloverniæ, consilium præstantibus R[ogero] de Mortuomari et aliis de Marchia, ad quos, relicto rege et S[imone] comite, confugit dominus Edwardus illicentiatus. Comes vero istam collusionem videns, progressus cum domino rege ad castella comitis Gloucestriæ, ipsa quoque destruxit. Interim comes Gloverniæ pontes ultra Saberniam fregit, ne redeuntibus transitus pateret. A.D. 1265. ampton for April 20, but fails through G. de Clare's absence. Prince Edward and G. de Clare come to terms.

Eadem anno, tertio die ante kalendas Augusti, dominus Edwardus et comes Gloverniæ cum suis, venerunt summo mane apud Kenylleworthe; ubi dominus S[imon] de Monteforti junior et multi alii barones extra castrum hospitati sunt; et ipsos ceperunt præter S[imonem] solum, qui se recepit in castellum. Simon de Montfort the younger surprised at Kenilworth.

Eodem anno, die Martis proximo sequenti, cum dominus rex et S[imon] comes redissent de Marchia et Saberniam transissent, venerunt apud Evesham. Quo cum dominus Edwardus et comes Gloverniæ post terga eorum venissent, cum affugere possent et nollent, bellum dolore plenum inter partes initum est: sed pars domini Edwardi cum innumera multitudine prævaluit; et occisi sunt ibidem S[imon] comes Leicestriæ, H[ugo] Dispensator, et alii multi et nobiles. Dominus vero rex, bello inito, statim se convertit ad partem alteram; et post bellum dedit licentiam communem ut victores terras et res victorum, ejectis uxoribus et liberis, invaderent et occuparent; quod et factum est. Quas terras, per commune consilium, omnes in manus domini regis resignaverunt, ut ipse singulos, secundum sua merita, de eisdem terris feofaret.[1] Battle of Evesham, Aug. 4. Death of Simon de Montfort.

His auditis, Simon de Monteforti junior, et Johannes de Eywile, et alii quamplures, qui in bello non erant, Capture of the isle of Axholme

[1] This sentence is in the margin.

A.D. 1265. by the defeated barons. They are summoned to surrender by prince Edward. They agree to his terms. instaurato castello de Kenylleworthe hominibus, armis, et victualibus, in insulam quæ vocatur Axiholme se receperunt. Quo facto, dominus Edwardus cum multo comitatu dictam insulam adivit et obsedit, demandans obsessis, quod si ad pacem accedere voluissent, concederet eis vitam, terras, et catalla; qui venire modo quo dictum est consenserunt; ita quod super his securitas bona provideretur.

Arrival of the legate Ottobonus, Nov. 1. Eodem anno, circa festum Omnium Sanctorum, Octobonus legatus in Angliam venit; et convocato parliamento apud Norhamtone per dominum regem, ibidem, cum domino rege et regina, per Dunstaple accessit, ubi tractatum habebant super receptione dictorum S[imonis] et J[ohannis] et aliorum ad pacem ab insula venientium: quo finito, pactum, quod iniit dominus Edwardus cum dictis insulanis, ad nihilum devenit, nec observavit. Redeuntes vero inde dominus legatus, rex et regina per Dunstaple circa octabas Epiphaniæ versus Londoniam, ibidem moram traxerunt per tempus aliquod, et Simon de Monteforti cum eis. Et cum innotuisset eidem Simoni, quod dominus Edwardus ipsum vellet capere, et in turrim Londoniæ incarcerare, clam cum suis affugit ad partes transmarinas.

The treaty with the barons not observed by prince Edward.

Simon de Montfort the younger escapes.

Some of the bishops summoned before the legate. Eodem tempore infra Quadragesimam fecit legatus convocari episcopos, videlicet Wyntoniensem,[1] Londoniensem,[2] Lincolniensem,[3] Cicestrensem,[4] Londoniæ coram eo, ad respondendum quare erant in consilio et auxilio cum baronibus ad resistendum, ne dominus legatus, qui anno præcedenti erat in Angliam venturus, [veniret]. Et auditis ipsorum responsionibus, statuit eis diem in quindecimam Paschæ, quo comparerent apud Londoniam coram eo. Quibus comparentibus, præfixit eis tempus adeundi curiam Romanam, ut[5] coram do-

[1] John Gervais.
[2] Henry Sandwich.
[3] Richard Gravesend.
[4] Stephen Berkstead.
[5] *ut*] et, MS.

mino Papa se præsentarent, plenius responsuri. Qui quidem Papa tempore suæ legationis, ne in Angliam veniret est repulsus. A.D. 1265. Clement IV.

Anno Domini MCCLXVI., circa Ascensionem Domini, venerunt apud Sortegrave dominus David de Offynthone, Adam Gurdun, et alii, usque ad quater viginti equites; et ibidem morati sunt per diem et noctem. Et ibidem consumpserunt, comederunt, et in crastino secum asportaverunt quæcunque inventa potuerunt; et inde recedentes versus Ciltram[1] et Kunebelle,[2] in bosco qui vocatur Altun, per dominum Edwardum, Roberto Chadde, eorum socio, jam ab eis averso, ipsum ducente, quot fuerant inventi, partim occisi, partim capti sunt: quorum unus erat dominus A[dam] Gurdun. Adam Gurdun and others captured by prince Edward in the act of plundering. May 6.

Eodem anno, in vigilia Pentecostes, apud Cestrefelde facta est strages magna baronum per dominum J[ohannem] de Baynol[3] et socios suos; ubi captus est dominus Robertus de Fereres comes Derebeiæ, et apud Wyntleshore in custodia missus. Johannes vero de Eywile et Baldewinus Wake in fugam versi sunt. Fight at Chesterfield, and capture of the earl of Derby, May 15.

Eodem tempore, die Sanctæ Osithæ,[4] capti sunt equi eleemosynarii in caruca sua de Dunstaple, pretii centum solidorum. The almoner's horses seized in Dunstable.

Eodem tempore Henricus de Hastynghes, Simon de Pateshulle, in castro de Kenilleworthe se receperunt, et alii qui in castro erant, cotidie pro voluntate sua exierunt, et villas adjacentes deprædati sunt: alias vero tensaverunt, non omittentes pro domino Edmundo filio regis, qui apud Warewic cum suis exeuntes de castro impedire proposuit. Et erant in castro in adventu regis ad obsidendum, mille viri septingenti arma portantes et strenui; et mulieres octies viginti; et garciones quot ignoramus. The barons in Kenilworth castle plunder the neighbouring country.

---

[1] Chiltern.
[2] Kimble.
[3] *i.e.* Baliol.
[4] Oct. 7.

A.D. 1266. f. 53 *b.* Siege of Kenilworth castle by the king, June 24.

Eodem anno, in festo Sancti Johannis Baptistæ, venit dominus rex cum exercitu magno apud Kenylworthe, ad obsidendum castrum; et fixis tentoriis a quatuor partibus, sedit rex cum suis ex una parte; dominus Edwardus ex altera cum suis; dominus Rogerus de Mortymer cum suis ex tertia; dominus Edmundus cum suis ex quarta. Et levatis circumquaque machinis novem, quæ vocantur Blidis, lapides jacere non cessabant, confringentes ex his domos et turres ligneas, muros, et opus lapideum prosternere volentes, in nullo damnificare poterant. Castellani vero extra portas castri, et adhuc ulterius versus hostes suos progredientes, in ipsos viriliter et hostiliter multotiens irruerunt, et aggredientes occiderunt quamplures ex parte domini regis, seu aliorum, in tantum quod dominum regem seu dominum Edwardum cum suis, per exitum et invasiones ipsorum de castro, sæpius se et suos armare compulerunt, præ timore: et cum hi, qui in castro erant, ipsos, qui de foris excubias agebant, de die in diem per exitus cotidianos ad pugnam per bikering provocassent; nec hi, qui de foris erant, assultus aliquos castello fecissent; satis deterius sibi quam castellanis accidere compertum est; et sic transiit tempus usque ad festum Omnium Sanctorum.

The dictum of Kenilworth.

Eodem anno, circa festum Sancti Michaelis, dominus legatus et dominus rex, videntes stragem multorum, periculum animarum, et regni detrimentum, volebant ut forma aliqua provideretur, quomodo pax posset reformari. Et quia perpendebant hoc fieri non posse, nisi exhæredati terras suas rehaberent; taliter provisum est, videlicet, quod dominus rex eligeret sex de magnatibus suis, et illi sex viri alios sex eligerent, ita ut essent duodecim, qui pacem et tranquillitatem regni magis desiderarent; de quibus quatuor essent episcopi. Electi vero fuerunt ad hoc episcopus Wygorni-

ensis,[1] episcopus Batoniensis tunc cancellarius,[2] episco- A.D. 1266.
pus Exoniensis,[3] et episcopus Menevensis,[4] G[ilbertus] comes Gloverniæ, H[umfridus] comes Herefordiæ, P[hilippus] Bassath, J[ohannes] de Baynol,[5] R[obertus] Walrand, W[arinus] de Bassyngheburne, et quidam alii.[6] Qui duodecim elegerunt supra se dominum legatum, et H[enricum] filium regis Alemanniæ; ita ut quod dicti duodecim providerent et ordinarent, tam super tranquillitate regis et regni, quam super terris exhæredatorum sibi reddendis, et eorundem redemptione taxanda et facienda. Duo vero præmissi ad hoc electi sunt, ut dicta sive ordinationes dictorum duodecim corrigerent, augerent, vel diminuerent, prout paci regis et regni expedire novissent. Tractatis et ordinatis, quæ expedire communitati videbantur, in vigilia Omnium Sanctorum convocato communiter clero apud Coventre per dominum legatum, et convocatis baronibus universis et præsentibus, dictum suum sive ordinationem dictus legatus coram omnibus pronuntiavit. Pronuntiatis vero quibusdam dominum regem tangentibus, de exhæredatis sic provisum est; scilicet, quod omnes illi qui erant apud Norhamtone contra dominum regem, et apud Evesham, et apud Kenylworthe capti, et in conflictu apud Cestrysfelde, et in castello de Kenylworthe præter H[ugonem] de Hastynghes et J[ohannem] de la Ware darent valentiam terrarum suarum per quinque annos his qui easdem tenuerunt, pro redemptione sua. Dominus vero H[ugo] de Hastynghes, et J[ohannes] de la Ware darent valentiam septem annorum, eo quod magis deliquerunt. Alii autem, secundum quantitatem delicti, darent valorem terrarum suarum per duos; alii per unum annum; ita, quod infra tres annos redemptiones quin-

Sentences on the disinherited barons.

[1] Nicholas of Ely.
[2] Walter Giffard.
[3] Walter Bronescombe.
[4] Richard de Carew.
[5] *i.e.* Baliol.
[6] These were Roger de Someri and Alan de la Zouche.

A.D. 1266. que annorum et septem annorum plenarie solverentur; et tunc haberent terras suas, et non antea. Ista omnia a tota universitate tam cleri quam baronum, et etiam a domino rege seu filiis[1] ejus fideliter tenenda per juramentum suum firmata sunt. Et cum prædicta demandata essent illis, qui erant in castro, videntes sibi deficere alimoniam, et multos ex infirmitate deficere, et mori, nisi eis infra quadraginta dies sequentes veniret succursus; responderunt se velle stare dictæ ordinationi. Et sic, asportatis quæ in castello habebant, licentiati recesserunt. Sed illi qui in insula de Eli se receperunt, dictæ ordinationi non adquieverunt, nec exire voluerunt, ut insulam redderent domino regi, sed patriam a viginti leucis circa insulam deprædati sunt, et eandem alimento cujuscunque generis, et aliis quæ sibi necessaria erant, instaurabant.

Those in the isle of Ely still hold out.

Walter Giffard archbishop of York.

Eodem tempore Walterus Giffard, episcopus Bathoniensis, tunc domini regis cancellarius, electus est in archiepiscopum Eboracensem.

The king at St. Edmundsbury, Jan. 20.

Eodem anno, circa octabas Sancti Hilarii, venit rex apud Sanctum Eadmundum, ad obsidendum insulam Eliensem; et cito post, ad crastinum Purificationis Beatæ Mariæ, fecit dominus legatus convocari archiepiscopos, episcopos, religiosos, ut pacem formarent, si possent, inter dominum regem et insulanos; et cum ter nuntii solemnes essent missi in insulam ad tractandum de pace, nihil profecerunt.

Attempt of the legate for peace. Feb. 3.

A tenth of ecclesiastical property granted by the Pope to the king, who applies for more, but is refused by the clergy.

Eodem anno dominus Papa concesserat domino regi decimam de omnibus proventibus clericorum; et nihilominus ad prædictam convocationem petiit rex a clero ut sibi ultra decimam prædictam auxilium præstarent; quod a toto clero communiter contradictum est, præter decimam quæ concessa fuit.

Gilbert de Clare goes

Eodem tempore G[ilbertus] comes Gloverniæ a parliamento apud Sanctum Edmundum convocato sese

[1] *filiis*] filiorum, MS.

subtraxit, et in Marchiam se recepit; volens destruere R[ogerum] de Mortuomari, eo quod provocavit dominum regem, ut dicebatur, contra eum. Sed utrum fuit quod idem comes congregavit ad se ibidem plures magnates et alios, qui in manu armata sibi assisterent, (et erat multitudo copiosa,) quia proposuit amovere alienigenas a terra, ex quo dominus rex noluit sicut fuerat conventum inter eos? Voluit etiam quod exhæredati omnes sesinam terrarum suarum obtinerent; et tunc arbitrio bonorum virorum, per redemptionem rationabilem, secundum quantitatem cujuslibet delicti, punirentur: et super his nuntios destinavit domino regi sollemnes, ut ita fieret.

A.D. 1266. against Roger Mortimer.

His wish that the disinherited barons should have their lands restored.

Anno gratiæ MCCLXVII., circa Pascha, dictus comes Gloverniæ quamplurimum est iratus, quia rex noluit facere exhæredatis gratiam, quam petebat; propter quod, cum multitudine armatorum infra Londoniam se recepit. Et cives hoc permiserunt, quia comes habuit literam domini regis super hoc patentem, quam civibus liberavit.

f. 54. This is at first refused by the king, and the earl goes to London.

Dominus Johannes de Deywilla de ultra Trentam veniens cum grandi comitatu, se comiti sociavit.

De insula etiam de Ely plurimi exierunt similiter comitis in succursum; unde quidam, qui cum Radulfo Pyroth fuerant, curiam nostram intrarunt. Et solvimus eis decem marcas, quas prior noster promiserat dicto Radulfo pro tuitione sua habenda. Præterea ceperunt bonum equum nostrum de molendino, et omnes equos quos in villa reperierunt. Bartholomæum etiam Juvenem duxerunt, ut prisonem. Et sic domino Johanni de Deywilla apud Wenge occurrerunt; et inde simul Londoniam sunt profecti.

Some of the discontented in the isle of Ely join the earl of Gloucester.

Post Pascha statim Johannes de Deywilla cum exercitu magno egredi debuit [de] Londonia, et irruere in regem repente, tunc prope Cantebrugge constitutum. Uxor[1] comitis Gloverniæ, quæ occulte ad eum Lon-

John de Dayville.

[1] Alice of Angoulême, daughter of the count de la Marche.

A.D. 1267. doniam venerat, domino regi patruo suo hoc consilium nuntiavit. Et dominus rex et rex Alemanniæ inde discedentes, per Dunstaple transitum fecerunt, et apud Wyndeleshores abierunt. In eodem transitu duo Wallenses pro roberia facta in Dunstaple, extra villam capite truncabantur.

Two Welshmen beheaded at Dunstable for robbery.

Et dominus rex Angliæ cum toto exercitu suo, et cum baronibus majoribus de parte Aquilonis, Londoniam obsedit ex parte de Stratford, ut dictum comitem et suos expugnaret. Sed, mediantibus rege Alemanniæ et Philippo Basseth, pax est inter regem et comitem reformata; et exhæredati nihil emolumenti per illam pacem habuerunt; pacifice tamen discesserunt.

The king at Stratford against G. de Clare,

but peace is made.

Henricus de Puderescuhe, senescallus comitis Gloverniæ, de Londonia adiit manerium Galfridi de Sancto Leger apud Offele,[1] et illud combussit; et inde cum grandi comitatu suo apud Brichulle divertit; et insecutus est eum Reginaldus de Grey cum exercitu suo, et dictum Henricum inermem, et nihil mali suspicantem, cepit, et circiter triginta homines de nobilioribus qui cum eo fuerant interfecit; quosdam vivos retinuit; et plurimi evaserunt.

Capture of the steward of the earl of Gloucester by Reginald de Grey.

Eodem anno dominus Edwardus, filius regis Angliæ, insulam de Ely introivit, ex permissione et scientia [. .][2] matris Nicholai de Seggrave, quæ aditum dictæ insulæ tunc habebat. Robertus Pecche, et frater suus, Nicholaus de Seggrave, Radulfus Pyroth, et cæteri capitanei se et dictam insulam reddiderunt dicto domino Edwardo sub hac forma: videlicet, quod ipsi, et omnes in insula cum eis commorantes, liberum haberent egressum cum hernasio suo, et cum omnibus quæ ad eos pertinebant. Quod et factum est libere, et sine omni impedimento. Et post hoc omnes qui redemptiones suas facere voluerunt, juxta dictum legati apud

Prince Edward obtains possession of the isle of Ely.

Submission of the barons,

and restoration of their lands.

[1] Offley in Hertfordshire.

[2] Blank in MS.

Kenelworthe, terrarum suarum seysinam integre habuerunt. A.D. 1267.

Gyle de Dunstaple, Ambrosius, Michahel, et quidam alii de eadem, ab insula revertentes in Dunstaple morabantur, ebrietatibus et luxuriis et latrociniis insistentes. Propter quod timentes comprehendi a patria discesserunt, et alibi inedia vel suspendio vitam miserrime terminabant. Cæteri quoque, qui latrunculi fuerant in insula, ad propria remeantes, morte pessima perierunt. End of some of the thieves who were with them.

Anno gratiæ MCCLXVIII. Octobonus, tunc legatus domini Papæ, præsentibus episcopis Angliæ et prælatis, juxta officii sui debitum, concilium celebravit; in quo tranquillitati ecclesiæ, statui regni, virisque religiosis plura inseruit fructuosa. Council held by the legate Ottobonus.

Archidiaconatus Bukingamensis, in favorem dicti domini legati, collatus est domino Percivallo, fratri suo germano; et præbenda de Aylesburi data est eidem. Decanus et capitulum Lincolniæ retinent præbendam, et pro ea dant Percivallo annis singulis quadringentas marcas. Emolumentum archidiaconatus totum cessit dicto archidiacono. Percival de Lavania made archdeacon of Bucks.

Henricus de Sandwyz, episcopus Londoniensis, qui, propter familiaritatem Simonis de Monteforti, suspensus fuerat per legatum, in curia domini Papæ perduravit. De episcopatu suo nil habebat præter quandam summam pecuniæ quam legatus in suo discessu quasi misericorditer ei dedit. Henry de Sandwich bishop of London.

Anno gratiæ MCCLXIX. Ricardus Lincolniensis episcopus, qui super eadem familiaritate vocatus, data ingenti pecunia, emerat sibi pacem, et ad partes se transtulerat transmarinas, adhuc ibidem cum moderata familia moram traxit. Magister Johannes de Maydeneston interim episcopatum Lincolniensem custodivit nobiliter et sensate, et sine querela. f. 54 *b*. The bishoprick of Lincoln in charge of John de Maidenstone.

Magister Petrus de Aldeham, archidiaconus Bedfordiæ, qui propter favorem domini regis multum Archdeaconry of Bedford.

A.D. 1269. apporiatus fuerat per barones, et cum dicto episcopo transfretaverat, ibi similiter morabatur. Martinus de Pecham, clericus dicti P[ercivalli], habuit archidiaconatum ad firmam. Iste primo fecit apparitores receptores pecuniæ archidiaconatus, quam decani percipere consueverunt. Et hoc jam in consuetudinem est conversum. Episcopus rediit in tempore ad partes Angliæ: sed dictus archidiaconus non rediit, quia mortuus est ibidem.

Quarrel between the convent and David of Flitwick.

Inter nos et David de Flittewyc, tertium filium scilicet David et Illariæ, facta est contentio his de causis. Nos emimus quandam partem bosci de feudo nostro, de Simone filio Silvestri, quæ proxima est et contigua bosco dicti David, quam emit de Nicholao de Tyngri, et vocatur Le Mentel, in suum præjudicium, ut dixit. Item, emimus subtus boscum suum ex parte del Suth quandam acram[1] terræ; et alteram partem terræ subtus boscum suum ex parte del Est, infra le Stochkingge. Item, asportavimus quandam partem prati de J. Capucio illius acræ, quam Galfridus Dammesone tenuit de feudo nostro. Quæ quidem acra debuit ad nos descendere de jure, eo quod idem Galfridus bastardus erat; et unde idem David bladum asportavit, eo quod ipse prius scivit mortem ipsius Galfridi. Item, alicubi in campo aravimus divisas, feudum suum et feudum nostrum dividentes; ubi scilicet terras habuimus utrobique. Item, apud Rokeshoc, inter boscum nostrum et terram dicti David, quæ vocatur le Arem, fecimus fossatum de solo ipsius, decem pedum et amplius latitudinem continentem. Et credebat David quod hoc fecerimus sine waranto, factum suum pristinum non recordans. Item, petivimus extra judicium ab eodem decimam lactis, agnorum, vitulorum nobis fieri, prout fit in vicinis ecclesiis circumquaque;

[1] *acram*] terram, MS.

et in parochia de Flittewic solebat fieri ab antiquo, A.D. 1269.
non obstante aliqua consuetudine contraria de permissione nostra et gratia usitata. Item cambiavimus terras apud Rokeshoc cum villanis et liberis suis. Omnia prædicta dixit David per nos fieri pro suo gravamine et exhæredatione.

E contra, prædictus David in illa parte bosci quæ fuit Simonis Silvestre, postquam fuimus inde feofati, caretariam viam fecit, quod antea non fiebat. Item, haytiam suam, et fossatum, boscum quem emimus de Symone Wymarc et boscum suum dividentem, prostravit et solo tenus adæquavit, faciens per medium bosci nostri viam caretariam omnibus egredientibus boscum suum et etiam omni hora. Item, quotienscunque fecerimus fossata in solo nostro ad impediendum hujusmodi nocumenta, fossata nostra reimplevit, unde deteriorati sumus ad valentiam quadraginta solidorum in defensionem juris nostri, et in ejus violentiam repellendo.

Item conquestus est de nobis senescallus comitissæ de Albemare,[1] ad quam villæ de Flittewic et de Husseburne[2] dotis nomine tunc spectabant, dicens se et suos ita et toties per nos et nostros molestatos et oppressos, quod non potuit tenementum suum versus comitissam defendere. Item, conquestus est quod nos occupavimus in prædictis villis medietatem feudi sui; et quod ei nolumus respondere de servitio suo. Item, quod habemus ingressum in illis terris sine waranto. Complaint of the steward of the countess of Albemarle (Isabella de Fortibus) against the convent.

Et ballivus dominæ comitissæ viginti-quatuor armatos apud Rokeshoc destinavit, et, clam custodibus nostris, cepit sex boves nostros de caruca; et apud Craule duodecim boves de caruca, et apud Roddestune[3] satiavit, ubi duodecim septimanis fuerant im-

[1] Isabella, widow of William de Fortibus, daughter of Baldwin, earl of Devon.

[2] Husborn-Crawley.

[3] Roxton.

A.D. 1269. parcati; ita quod deliberari non valebant. Remedium a curia domini regis habere non potuimus, quia dominus Edmundus, filius regis, hæredem [1] comitissæ habuit in uxorem. Post hæc pacem fecimus cum comitissa; et ipsa ratificavit ingressum nostrum; et dedimus ei quinque marcas. Et sic deliberata sunt averia nostra, datis viginti solidis pro custodia.

The quarrels made up with the countess,

and with David.

Tandem inter nos et prædictum David amicabiliter sic convenit; quod totus boscus Simonis et aliorum nobis remaneret; et quod ibi ulterius viam ultra solum nostrum non faceret, nec etiam vendicaret; quod de prædicta terra Galfridi Damesone, nobis remaneret pratum, et dicto David terra arabilis, in futurum; quod divisæ apertæ inter feuda ubi terras habuimus hinc et inde in posterum sic manerent; quod fossatum nostrum apud Rokeshoc inter boscum nostrum et terram suam pacifice haberemus. Fecimus enim constare dicto David, quod Rogerus de Sancto Albano, custos de Rokeshoc, antequam fossatum faceret, assensum ejus habuit in omnibus et etiam voluntatem; et quod propter hoc dederit ei ad valentiam viginti soli-
f. 55. dorum; quod cambium terrarum cum hominibus suis stet et teneatur, quia est ad profectum dicti David et hominum suorum; quod terras quas emimus subtus boscum suum pacifice habeamus, sicut eas quæ sunt de feudo nostro, unde nihil ad eum. Promisit etiam dictus David, quod in dictis boscis, pratis, pasturis, et aliis rebus ad nos spectantibus, nos de cætero indebite non gravabit. Et in hunc modum omnes offensæ et omnia præterita gravamina alterutrim sunt remissa. De modo vero decimandi sic convenit; videlicet, quod de lacte, vitulis, et agnis, ex nostra gratia speciali, dictus David daret decimam in argento, sicut ex permissione alias consuevit; dum tamen hoc in præju-

[1] Aveline de Fortibus, sister of Thomas de Fortibus, earl of Albemarle.

dicium nostræ ecclesiæ non vertatur, et gratia nostra in consuetudinem non trahatur. A.D. 1269.

Eodem anno quievit regnum Angliæ, hoc excepto, quod milites quidam, et alii plures qui cum comite de Ferrares fuerant, post imprisonationem ipsius in partibus Pecci, se traxerint ad forestam, et ibi morabantur. Isti partes illas undique devastantes, optimum equum, quem custos noster de Bradeburne habuerat, abducarunt.[1] Qui postea amici nostri effecti, nobis in omnibus pepercerunt, bona aliorum religiosorum deprædantes. Peace in England, with some exceptions.

Anno gratiæ MCCLXX. dominus Edwardus, filius regis primogenitus, in Terra Sancta apud Accon constitutus, a quodam assassino vulneratus est in brachio suo cultello venenato; tamen, post multas angustias toleratas, a vulnere est sanatus; et percussor ejus captus est et occisus. Prince Edward wounded by an assassin at Acre.

Dominus Henricus rex, pater ejus, præ senio et ægritudine valetudinarius est effectus. Illness of Henry III.

Proceres regni Angliæ in pluribus locis, propter regis impotentiam, pauperes opprimebant; nec fuit ex parte regis qui justiciam faceret tribulatis. Oppression of the poor by the barons.

De latrunculis qui erant in insula de Ely cum baronibus, Henricus de Albemare, qui habuit equum nostrum de molendino, propter furtum, in Francia est suspensus; miles erat. Petrus de Nevile, miles, apud Bruges[2] est suspensus. Johannes de Lymonges, miles, suspensus est propter furtum. Gregorius de Caudewelle, miles, obiit apud Neugathe. Johannes dictus de Suthun clericus, Hugo de Caudewelle, Robertus de Weresle, et quidam Galfridus socius eorum, qui fuerant ad roberiam abbatiæ de Stanle, sæpius apud Dunstaple divertebant. Et cum obsessi essent undique et capiendi, Johannes clericus affugit ad ecclesiam nostram, et inde abjuravit regnum Angliæ; et apud Oxoniam postea Deaths of some of the Ely robbers and other thieves.

[1] Sic.

[2] Bridgenorth.

A.D. 1270. interfectus est, sine sacramentis ecclesiasticis. Tres vero socii ejus capti sunt per ballivos et inprisonati; et prior habuit equos eorum quinque, et hernasium et armaturas speciosas. Isti tres latrones missi sunt apud Neugathe Londoniæ; unde Galfridus obiit in prisona; Hugo et Robertus per corruptam inquisitionem sunt deliberati; et recuperaverunt sua catalla de priore. Item, hi duo capti sunt Londoniæ, et Hugo est suspensus; Robertus obiit in prisona. Ricardus de Offenthone captus Londoniæ est suspensus.

Translation of S. Edward the Confessor, Oct. 13.

Eodem anno in festo Sancti Edwardi, in Octobri, translatus est Sanctus Edwardus in novum feretrum pretiosum, quod ei dominus rex Henricus fecerat fabricari. Item, celebrata est ipso die prima missa solemnis in ipsa ecclesia, quam idem rex propriis sumptibus ædificaverat. Et facta est ibi lætitia magna valde; et rex dedit plurima et grandia donativa.

Adam de Chillenden, prior of Canterbury, elected archbishop, but opposed by the king.

Anno gratiæ MCCLXXI., cum constaret monachis Sanctæ Trinitatis Cantuariæ de morte Bonefacii, sui archiepiscopi, priorem suum in archiepiscopum elegerunt; contra cujus electionem dominus rex se opposuit, et negotium illud in curia domini Papæ est diutius ventilatum.

Willelmus de Wederhore die Epiphaniæ in canonicum est admissus.

Death of Richard, king of Germany.

Ricardus rex Alemanniæ, frater regis Angliæ et comes Cornubiæ, obiit mense Februarii; et in abbatia de Hayles, quam ipsemet nobiliter construxerat, honorifice est sepultus. Iste Ricardus rex habuit Sunedone [1] in maritagium cum matre [2] Ricardi comitis Gloverniæ, et tenuit illud per quadraginta annos. Toto tempore illo, et semper ante, homines de Sunedone thelonium in Dunstaplia præstiterunt; sicut fecerunt et adhuc

[1] Sundon, in Bedfordshire, near Dunstable.

[2] Isabella, daughter of William Marshal, earl of Pembroke, and widow of Gilbert de Clare.

faciunt homines de Luthone,[1] cujus membrum Sunedone est. Post obitum dicti regis Ricardi, manerium de Sonedone devenit ad Gilebertum, comitem Gloverniæ. Tunc primo homines de Sonedone subtraxerunt se a præstatione thelonei in Dunstaple, propter potentiam comitis et impotentiam prioris. A.D. 1271.

Anno gratiæ MCCLXXII. Edmundus, filius regis Alemanniæ, duxit in uxorem [Margaretam],[2] sororem Gileberti, comitis Gloverniæ; et Sunedone datum est ei in liberum maritagium cum eadem. Et homines de Sunedone statim theloneum nostrum detinebant. Tunc dominus Simon, prior noster, adiit dictum Edmundum comitem, et petiit seysinam thelonei sui sibi reddi; unde injuste per Gilebertum comitem fuerat disseysitus: et dictus comes concessit petitionem prioris. Sed comes voluit super hoc certificari; et dedit priori literam suam de inquisitione ad ballivos suos de Sunedone; sed prior non est amplius prosecutus. Marriage of Edmund, earl of Cornwall, and Margaret, daughter of Richard de Clare. f. 55 *b*.

Eodem anno Alexander[3] Papa X. cassavit priorem Sanctæ Trinitatis Cantuariæ, quem monachi elegerant in archiepiscopum: et dedit illam dignitatem fratri Roberto de Kelewardeby, de ordine Prædicatorum tunc in Anglia constituto. Election of Adam de Chillenden quashed. Robert Kilwarby archbishop of Canterbury.

Eodem anno in æstate expendimus in duro blado empto septies viginti marcas; et incepimus expendere de novo blado in principio Augusti; unde expendimus ante festum Sancti Michaelis quadringenta quarteria. 140 marks spent in hard corn.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, obligavimus nos pro Radulfo Pyroth mercatoribus de Cadurco de sexies viginti marcis. Et habuerunt lanam nostram de Pecco; scilicet, quemlibet saccum pro octo marcis, donec eis dicta pecunia redderetur. Nos vero habuimus redditum dicti Radulfi de Herlingdone et Wenc- The priory bound to the merchants of Cahors for 120 marks.

[1] Luton.
[2] Blank in MS.
[3] Sic, an error for Gregory.

A.D. 1272. rugge ; et incurrimus damnum maximum per hoc factum.

Robert of Scarborough admitted parson of Rushden.

Eodem tempore obiit Robertus persona de Russedene ; et Robertus de Scardebure ad nostram præsentationem admissus est ad eandem. Petrus Basseth præsentavit Johannem fratrem suum ; et composuimus cum dicto Petro, quamquam nihil juris haberet, pro redimenda vexatione. Et habuimus literam de quieta clamantia.

Priors of Caldwell.

Walterus de Cadendone, prior de Caudewelle, dudum canonicus Dunstapliæ, sponte prioratum suum in manu episcopi[1] Lincolniensis resignavit ; et Matthæus statim ipso die electus est et installatus. Et dictus Walterus obiit infra octo dies ; et Matthæus primam missam in prioratu pro ipso celebravit, et eum honorifice sepelivit.

A fine of 4 marks paid.

Eodem anno, finem fecimus de quatuor marcis, pro vicesima domino Edwardo concessa, quando adiit Terram Sanctam.

Death of Henry III., Nov. 16. His burial on Nov. 20. Edward I. proclaimed Nov. 22.

Eodem anno, die Sancti Edmundi confessoris, obiit Henricus rex Angliæ tertius ; et regnavit quinquaginta-sex annis, viginti-quatuor diebus : die Sancti Edmundi regis apud Westmonasterium est sepultus. Die Sanctæ Ceciliæ magnates regni nominarunt Edwardum filium suum in regem, qui tunc in Terra Sancta moram traxit ; et justitiarios et custodes regni nomine ipsius Edwardi constituerunt ; et ex tunc cœpit currere data sua, et deinceps.

Vicarage of Harlington.

Eodem anno et die obiit Johannes persona de Herlingdone, qui per duodecim annos tenuit ipsam ecclesiam ; et præsentavimus magistrum Willelmum de la Mare ad eandem. Radulfus Pyroth opposuit se contra nostram præsentationem. De hoc, anno proximo sequenti invenies processum.

Opposition to the convent's nominee. v. p. 256.

Eodem anno, die Sancti Vincentii[2] Michael de Pecco

[1] Richard de Gravesend. [2] Jan. 22.

in canonicum est admissus; qui quintum-decimum ætatis annum tunc agebat. A.D. 1272.

Dominus Rogerus de Cumethone, die Nativitatis Beatæ Mariæ [1] præcedenti, in canonicum est admissus.

The priory undertakes masses for John de Crachale.

Eodem anno, in crastino [2] Sancti Freemundi, obligavimus nos et posteros nostros, quod singulis diebus in missa de Domina, in conventu, orationem faciemus specialem pro anima Johannis de Crachale sic, *Miserere, quæsumus, animæ famuli tui Johannis,* etc. Item, promisimus, quod per decennium sequens celebrari faceremus per unum de nostris, singulis septimanis, tres missas, scilicet, *requiem* pro anima dicti Johannis, et tres missas de Domina, scilicet *salutationem.* Et deputavimus ad illud officium peragendum, fratrem Johannem de Waltre, concanonicum nostrum; et ipse illud in crastino Sancti Dunstani [3] inchoavit, et veraciter adimplevit.

A blind man taken into the convent for him.

Item, pro anima dicti Johannis admisimus in eleemosynaria nostra Simonem clericum de Westone cæcum; qui ibidem diutissime nostris sumptibus perduravit; scilicet per decem annos.[4]

His executors.

Magister Johannes de Houctone et Gyrardus de Ely, executores dicti Johannis, ad administrandum habentes plenariam potestatem, nobis condonarunt sexies-viginti marcas, quatuordecim marcas, et amplius; ut in eorum litera continetur. Cautionem quoque nostram de illa pecunia et ampliori nobis restituerunt, protestantes, sibi satisfactum esse de tota pecunia, in qua dicto Johanni a mundi origine tenebamur.

Eodem anno Willelmus le Rus, prior de Neuham,[5] obiit, et Michael, ejusdem domus canonicus, successit ei.

Amount paid by the priory for

Anno gratia MCCLXXIII. concessa est a clero domino Edwardo regi decima de ecclesiasticis proventibus per

[1] Sept. 8.
[2] May 12.
[3] May 20.
[4] *scilicet . . . annos* is a later insertion.
[5] Newenham, in Bedfordshire.

A.D. 1273. their churches of the tenth granted to the king for three years.

tres annos, secundum taxationem Northwicensem. Tunc solvimus de uno termino pro quatuor ecclesiis nostris in decanatu de Dunstaple xxxi solidos; et pro quatuor ecclesiis in decanatu de Flitta quatuordecim solidos, octo denarios. Item, pro ecclesiis nostris in archidiaconatu Northamtone sedecim solidos, tres denarios. Item, pro secundo termino pro dictis ecclesiis solvimus tantundem.

A lease for five years taken of Lidlington church.

Eodem anno cepimus ad firmam ecclesiam de Lithlingtone ad terminum quinque annorum, videlicet, singulis annis pro octodecim marcis; et præterea dedimus procuratoribus suis quinque marcas ad palefridos.

Death of John de Bothleforde.

Eodem anno, in Paschali tempore, obiit Johannes de Bothleforde, filius Jordani. Iste confirmavit nobis ante mortem suam quicquid habuimus de feudo suo, et omnia puravit adhuc in bona prosperitate constitutus; scilicet in Natali Domini præcedenti.

Writ of *Quare impedit* respecting the church of Harlington. f. 56.

Anno regni regis Edwardi primo, a die in quindecim dies, prior de Dunstaple summonitus fuit ad recognitionem Radulfi Pyroth de placito *Quare impedit* ipsum præsentare idoneam personam ad ecclesiam de Herlingdone, quæ vacat, et ad, etc. Et prior venit, et concordati sunt per licentiam. Et prior dat unam marcam pro licentia concordandi. Et est concordia talis, quod prædictus Radulfus recognovit advocationem dictæ ecclesiæ esse jus ipsius prioris et ecclesiæ suæ Sancti Petri de Dunstaple, et illam remisit et quietam clamavit de se et hæredibus suis, prædictis priori et successoribus suis, et ecclesiæ suæ prædictæ in perpetuum; et ideo consideratum est quod prædictus prior recuperet seysinam suam ad prædictam ecclesiam; et habeat breve ad Lincolniensem episcopum,[1] quod, non obstante reclamatione prædicti Radulfi, ad prædictam ecclesiam personam idoneam admittat. Et præterea, habet cyrographum. Et sic magister W. de la Mare

[1] Richard Gravesend.

ad nostram præsentationem ad dictam ecclesiam admissus. Et quia dictus Radulfus Pyroth noluit prosequi, ad levandum cyrographum gratia, quam uni ex suis promisimus, expiravit. A.D. 1273. W. de la Mare presented.

Eodem anno, die Sancti Georgii, Georgius de Cantilupe, tunc plenæ ætatis, seysitus est de Eytone, Houctone, et aliis terris suis. Iste Georgius in festo Nativitatis Beatæ Mariæ confirmavit et satifiavit et puravit nobis ingressum quem habuimus in terris Johannis de Eltesdone in Toterho, quæ fuerunt de feudo suo, pro viginti marcis. Iste Georgius circa festum Omnium Sanctorum proximo sequens obiit. Et una medietas terrarum suarum descendit ad Eudonem La Suche, qui primam sororem [1] ejus habuit in uxorem; altera medietas descendit ad [Johannæ] [2] sororem ejusdem Georgii, quam Henricus de Hastingges, tunc mortuus, habuit in uxorem. George de Cantilupe put in possession of his lands, April 23. His death, Nov. 1.

Eodem anno solvimus Londoniæ ad scaccarium domini regis quatuor marcas de fine, quem fecimus pro vicesima domino Edwardo concessa; et habuimus inde talliam, quam portantes ad majus scaccarium, recepimus literam de quietancia ad vicecomitem per viridem ceram. Four marks paid by the priory for the twentieth to the king.

Eodem anno concessimus Bartholomæo Juveni et Ricardo filio suo, quod habeant suo perpetuo cantariam in capella quam idem Bartholomæus primo erexerat apud Humbristeho, salva indemnitate matricis ecclesiæ de Stadham; post quorum decessum cantaria mox cessabit. A chantry granted at Humbershoe,

Eodem anno concessimus eandem gratiam celebrandi domino Petro Le Loring apud Chalgrave, et Petro filio suo. and at Chalgrave.

Eodem anno sumptibus parochianorum renovatus fuit cumulus ecclesiæ nostræ de Dunstaple; scilicet ab altari ad crucem, usque ad ostium occidentale versus The body of Dunstable church re-

[1] Milesenta.

[2] Blank in MS. See Roberts's Calendarium Genealogicum, i. p. 197.

A.D. 1273. stored at the cost of the parish.
le North. Henricus Chadde majores expensas apposuit circa illud.

Death of bishop Henry de Sandwich.
Eodem anno obiit Henricus de Sandwiz, episcopus Londoniensis; et successit ei magister Johannes de Cheshulle, tunc decanus Sancti Pauli.

Pigeon-house built.
Eodem anno fecimus columbarium magnum juxta satrinum.

Mill built.
Eodem anno fecimus molendinum ad ventum super Schykes-acher.

Eodem anno Thomas de Ethone factus est vicarius de Segenho.

Eodem anno Willelmus de Ely factus est vicarius de Husseburne.

Great mortality.
Eodem anno fuit in partibus nostris mors magna hominum, et præcipue personarum, vicariorum, et clericorum.

King Edward's return from the Holy Land.
Rex Edwardus rediens de Terra Sancta, a rege Franciæ, consobrino suo, honorifice est susceptus. Et restituit ei rex Franciæ plures terras ad ipsum pertinentes. Inde rex Edwardus Wasconiam est profectus; et fecit duram vindictam de his, qui conspiraverant contra eum. Glastonium de Byerne, proditorem principalem, cepit vivum, qui postea latenter evasit; postea fecit pacem.

Gaston de Bearne captured.

Eodem anno, in Decembri, primo diximus in conventu *Maria plena gratiæ, mater misericordiæ; tu nos ab hoste protege; in hora mortis suscipe.*

Joseph de Chauncy made treasurer.
Eodem anno frater Josep, Hospitalarius[1] Jerusalem, factus est thesaurarius domini regis in Anglia capitalis. Hujus consilio, ut dicitur, primo data est regi de quolibet sacco lanæ transfretando dimidia marca; sed quidam Poncius de Ponto mercator auctor fuit.

The lands of Eleanor de Montfort restored.
Eodem anno dominus rex restituit Alienoræ, comitissæ Leyrcestriæ, terras suas in Anglia, quæ ei nomine dotis competebant, ratione Willelmi Mariscalli, primi

[1] *i. e.* prior of the Hospital of S. John of Jerusalem.

mariti sui. Ista Alienora, post occisionem Simonis de Monte-forti secundi viri sui, in castrum de Doffra se tenebat. Postmodum castrum reddidit regi, et in partibus Franciæ morabatur; et cum ea filia sua Alienora moram traxit. Simon de Monteforti junior, et Ricardus frater[1] ab Anglia evaserant, et ad matrem suam veniebant, et in illis partibus obierunt. Gwydo, eorum frater, evasit a castro de Doffra; et a Karolo,[2] rege Siciliæ, honorifice est susceptus. Iste Gwydo propter vassalagium suum, procurante rege Karolo, filiam et hæredem comitis De la Bere[3] duxit in uxorem, et magnus effectus est in partibus illis; sed propter occisionem Henrici nepotis sui, filii regis Alamanniæ, quem apud Witerbiam occidit in ecclesia, multum humiliatus est. Americus de Monteforti cum Alienoram, sororem suam, duceret ad nubendum Leulino, principi Walliæ, cum ea captus est in mari. Et post longam incarcerationem a rege et a clero deliberatus est per dominum Martinum Papam quartum. Et dicta Alienora mater uno anno habuit terras suas, et obiit.

A.D. 1273.

History of De Montfort's children.

Death of Eleanor de Montfort.

Eodem anno Eudo la Suche cum Milesenta uxore sua seysitus est de Houctone et Eytone, et aliis terris, quas habere debuit ratione Georgii de Cantilupe defuncti. Iste favorabilis in principio nobis fuit; postea male se habuit, ut infra.[4]

Eudo la Suche and his wife have seisin of their lands.

Eodem anno in Octobri finem fecimus cum magistro Reymundo pro temporalibus nostris per loca, de duobus annis; et solvimus viginti marcas. Et tunc fuit summa bonorum nostrorum per annum, centum libræ, septem libræ, secundum taxationem magistri Constantini et G. de Tantone.

f. 56 *b*.

The yearly income of the priory 107*l*.

Eodem anno solvimus quadraginta solidos procuratoribus qui pro ordine Sancti Augustini adierunt concilium apud Lugdunum.

[1] *et Ricardus frater* is in the margin.

[2] Charles of Anjou.

[3] Margaret, daughter of count Aldobrandini Rosso dell'Anguillara.

[4] v. p. 261.

A.D. 1273. Vicarage of Chalgrave.

Eodem anno dedimus vicariam de Chalgrave Waltero de Radenhore; et Galfridus Le Lorenge eam recusavit.

Vicarage of Studham.

Eodem anno dedimus vicariam de Stodham Thomæ de Rothelande; qui parvo tempore tenuit eam. Et dedimus eam Willelmo de Stoktone seni capellano.

Second year's tenth paid.

Eodem anno solvimus quinque libras quindecim solidos pro decima secundi anni.

Preparation for the king's arrival.

Eodem anno et tempore factus est apparatus magnus contra adventum domini Edwardi regis, qui non venit, per Glastonio de Byerne præpeditus.

Eodem anno et tempore Radulfus Pyroth inprisonatus est Londoniæ, eo quod mercator quidam appellasset eum.

Hard frost in March.

Eodem anno, mense Martio, fortissimum gelu fuit; et duravit diu.

Homage done to the prior for Grimescot.

Anno gratiæ MCCLXXIV., in Paschali tempore, obiit Simon de Pateshulle; et Johannes filius ejus fecit Simoni, tunc priori, homagium pro terra de Grimescothe; et invadiavit ei relevium, scilicet quadraginta sex solidos, sex denarios.

Suicide of the wife of Benedict Youngman.

Eodem anno uxor Benedicti Juvenis sponte præcipitavit se in puteo, et obiit. Et quia nolumus eam admittere ad sepulturam, Hospitalarii nos implacitaverunt. Composuimus cum eis, quia timuimus eorum privilegia.

Council of Lyons, June 24.

Eodem anno, in festo Nativitatis S. Johannis Baptistæ, sub Gregorio Papa X., concilium generale celebratum est [apud] Lugdunum Galliæ. In eodem concilio concessa est a clero decima sex annorum in subsidium Terræ Sanctæ; scilicet, de omnibus proventibus indistincte. In eodem concilio fuit ordo Fratrum de Sacco reprobatus; ita quod ex tunc neminem admitterent ad suam professionem. Plures etiam alii ordines, qui de novo pullulaverant, et possessiones non habebant, simili modo sunt prohibiti; unde multi ex eis ad alias religiones convolarunt. Ordo Fratrum Sancti

The number of religious orders checked.

Augustini, et ordo Fratrum de Carmello, propter sui antiquitatem, a concilio sunt accepti. A.D. 1274.

Eodem anno Nicholaus de Aldeburi, qui de ordine Fratrum Prædicatorum ad nos venerat et concanonicus noster erat per novem annos, ad eundem ordinem est reversus.

Eodem anno Thomas Inge, ballivus Eudonis la Suche, in visu franc-plegii sui apud Houctone inprisonavit Johannem de la Chuke, hominem nostrum; quia in ipso visu per decenas illius curiæ de latrocinio fuerat indictatus. Postea, quia idem Johannes noster homo fuit, dictus ballivus ipsum ad nostram prisonam liberavit. Et prædictus Eudo die nono Junii apud Chaldecothe ignotam gentem misit cum vi et armis; et fracta ibidem prisona nostra, dictum Johannem inde abstulit, et posuit in suam prisonam; dicens, quod franc-plegium vel emendas ibidem non permitteret nos habere. Item in prædicto visu franc-plegii fuit a rusticis præsentatum, quod prior fecerat in campis de Houctone super dominum quasdam purpræsturas in locis ubi eorum dominica simul jaceant: propter quod prædictus dominus distrinxit prædictum priorem ita rigide et tam dure, quod viginti-quatuor equi mortui sunt priori. Et præterea terra prioris in Hoctone inculta jacuit ipso anno; unde prior deterioratus fuit ad viginti libras et amplius. Item prædictus Eudo prostravit patibula dicti prioris apud Edessuthe, quæ a fundatione villæ de Dunstaple ad ipsam libertatem pertinebant, sine omni impedimento. Item prædictus Eudo prostravit boscum suum proprium juxta Sortegrave; et solum inclusit una haycia, ubi prior et omnes prædecessores communabant. Item dictus Eudo distrinxit dictum priorem pro annuo redditu viginti-quinque solidorum; quem redditum dixit sibi pertinere et deberi ex assignatione hæredis magistri Simonis Bobelin pro terris in Hoctone. Frater Simon tunc prior pro tribus primis articulis implacitavit

Attack on the gaol and the prior's gallows by Eudo la Suche.

He and his wife are sued by

A.D. 1274. dictum Eudonem et uxorem ejus Milesentam per breve de transgressione coram rege.

the prior by writ of trespass, and summoned before the king to answer these charges.

Eodem anno, a die Sancti Michaelis in tres septimanas, Eudo la Suche et Milesenta uxor sua summoniti sunt coram rege, ad respondendum fratri Simoni, priori Dunstapliæ, quare prisonam ejus ad Chaldecothe noctanter fregerunt, et Johannem de la C[h]uke, ibidem inprisonatum, cum vi et armis inde abduxerunt contra pacem. Item ad respondendum dicto priori super damnis et gravaminibus quæ ei fecerant per duram imparcationem averiorum suorum, ratione dictarum purpræsturarum. Item ad respondendum eidem super prostratione furcarum de Edesuthe. Et a die Sancti Michaelis in tres septimanas coram rege Londoniis, dictus prior Simon essoniatus est de morte; et inde dictus Eudo et Milesenta uxor sua inde sine die.

Agreement between them and the next prior William.

Postea inter fratrem Willelmum (proximum priorem post dictum Simonem) et dominum Eudonem et Milesentam sic convenit: dictus Eudo restituit dicto Willelmo priori dicta patibula sine lite. Demandam etiam suam ad viginti-quinque solidatos de annuo redditu similiter perdonavit; quia bene constabit ei quod prior habuit inde quietantiam sufficientem. Et dictus prior dedit dicto Eudoni unum palefridum pretii quatuor marcarum. Super prisona vero et regalitate prioris in Houctone contentio perduravit; eo quod
f. 57. diceret Eudo, regale non posse dividi. Et prior ad hoc respondit, quod regale non est divisum, quamvis per diversos ministros compleatur. Super disseysina communæ apud Sortegrave portavit W[illelmus] prior breve de disseysina super prædictos Eudonem et Milesentam. Super visu franc-plegii et amerciamentis panis et cervisiæ de hominibus suis in Houctone, habuit aliud breve contra eosdem. De hoc infra folio proximo,[1] in itinere Rogeri de Seytone.

[1] *i.e.* p. 271.

A.D. 1274. 2 marks granted to John de Radnor.

Eodem anno concessimus magistro Johanni de Radenhore duas marcas de camera, donec esset ei per nos in beneficio ecclesiastico provisum.

Failure of the beer.

In festo Pentecostes defecit brasium nostrum; et bibimus quinque dolia vino; et multum profuit nobis.

Defect found in all the bushels of the township, July 20.

Eodem anno, in festo Sanctæ Margarethæ, mariscalli domini regis invenerunt defectum in omnibus bussellis totius villatæ; et recepimus novum standardum. Villata dedit quatuor marcas pro defectibus; et ballivus prioris quietavit eorum hospitium.

Concessimus per chartam de capitulo Wyviano de Chetendone, quod suo nomine in perpetuum admittemus unum canonicum successive; et dedit nobis sexaginta marcas.

July 29.

Die Sanctorum Simplicii et Beatricis, Galfridus de Merstone suscepit habitum nostrum.

Lidlington church leased.

Eodem die dimisimus Martino Pecham fructus ecclesiæ de Lithlingdone de illo anno, pro viginti marcis; et cum repositi essent in grangia, fructus illi per quendam Johannem [ ][1] et suos vastati sunt et distracti; ita quod dictus Martinus nihil inde habuit.

The king and queen crowned at Westminster, Aug. 19.

Eodem anno, Dominica infra Assumptionem, Edwardus rex et Alienora uxor apud Westmonasterium coronas regni susceperunt, per manum Roberti Cantuariensis archiepiscopi. Walterus Eboracensis interfuit, sed non apposuit manum.

Vicarage of Pulloxhill.

Eisdem anno et tempore dedimus vicariam de Pullokeshulle Reginaldo capellano.

All the sheriffs changed.

Dominus rex mutavit fere omnes vicecomites Angliæ, et misit inquisitores ubique ad inquirendum qualiter vicecomites et alii ballivi se habuissent; sed nullum commodum inde venit.

Death of Simon, the sixth prior. The house heavily in debt.

Eodem anno, decimo kalendas Novembris, obiit Simon, prior noster sextus; et fuit prior undecim annis et novem mensibus; et tunc fuit domus onerata ære alieno ad summam [ ].[1]

[1] Blank in MS.

A.D. 1274. William le Breton elected prior, Oct. 29.

Eodem anno, in crastino Sanctorum Simonis et Judæ, obtenta a rege licentia eligendi, frater Willelmus le Brothan, tunc subprior noster, per viam scrutinii in priorem est electus; die Sancti Leonardi[1] ab episcopo Lincolniensi apud parcum de Stowe est confirmatus; et die Sancti Martini,[2] apud Northamtone, a rege est admissus; et die Sanctæ Katerinæ[3] installatus.

John of London had the custody of the house during the vacancy.

Tempore vacationis, Johannes de Londonia, eschaetor regis citra Trentam, habuit custodiam domus nostræ et locorum. Dedimus ei quinque marcas pro palefrido; et nihilominus cepit de nobis ad opus domini regis viginti marcas. Omnes espletæ curiarum et aliorum exituum nobis remanserunt; et regi inde nihil. Archidiaconus petiit palefridum pro installatione, sed non habuit. Ricardus Inge clericus habuit gratiam domini clericis debitam, ratione novæ creationis. Præsentavimus dictum Ricardum ad ecclesiam Sancti Petri Bedefordiæ tunc vacantem; et quieti fuimus a gratia supradicta.

S. Peter's, Bedford.

Gallows erected by Eudo la Suche.

Eodem anno Eudo la Suche erexit patibula subtus Pudele, quod eatenus non fiebat.

The late prior's horses die.

Eodem anno, contra mortem Simonis prioris, mortui sunt omnes equi de stabulo suo; et invenerunt nos mala circumquaque.

Debt acknowledged to John of Houghton, and paid according to his legacy.

Eodem anno recognovimus coram decano Lincolniensi,[4] nos teneri magistro Johanni de Houctone in viginti marcis, pro blado, averiis, et aliis, quæ ab ipso vivo, et postea a suis executoribus mutuavimus. Et solvimus dictas viginti marcas decano et capitulo Lincolniensi, juxta legatum dicti magistri Johannis.

Visitation of the priory, Feb. 3.

Eodem anno, in crastino Purificationis, magister Ricardus, canonicus Lincolniæ, nomine domini episcopi apud nos exercuit officium visitationis; et reliquit suas correctiones in scriptis.

The tenth granted by the council

Eodem anno, in medio Quadragesimæ, incepimus solvere decimam in concilio Lugdunensi concessam,

[1] Nov. 6.
[2] Nov. 11.
[3] Nov. 25.
[4] John de Maidstone.

solummodo de ecclesiasticis proventibus. Et solvimus priori de Caudewelle quadraginta solidos pro octo solidis in archidiaconatu Bedefordiæ. A.D. 1274. of Lyons, paid.

Eodem anno mariscalli regis invenerunt quasdam mensuras in Dunstaple non legales; et villata fecit finem. Unlawful measures found at Dunstable.

Eodem anno obiit Beatrix, soror domini regis Angliæ, comitissa Britanniæ; et sepulta est apud Redingges. Item, eodem fere tempore, obiit Margaretha, regina Scotiæ, quæ fuit soror regis Angliæ et dictæ Beatricis. Alienora comitissa Leyrcestriæ obiit in Francia: et manerium de Luthone devenit ad hæredes Mariscalli. Manerium de Luthone in sex partes est divisum, et intra hundredum de Flitta descendit ad Willelmum de Moun. Death of princesses Beatrice and Margaret; and Eleanor de Montfort. Manor of Luton.

Anno gratiæ MCCLXXV., post Pascha, statim dominus rex tenuit parliamentum Londoniis; ubi condidit leges bonas, præcipue contra Judæos; ne, scilicet, haberent feudum vel aliquod liberum tenementum. Laws against the Jews.

Eodem anno Henricus, quondam Judæus conversus, habuit literam papalem, quod provideremus sibi et familiæ suæ in necessariis. Officialis Lincolniensis fecit dicto Henrico alibi provisionem. Henry, a converted Jew.

Eodem anno vendidimus lanam nostram de Pecco præ manibus ad quinquennium; scilicet saccum pro novem marcis. Recepimus in arris triginta marcas. Hinc solvimus viginti marcas capitulo Lincolniensi pro magistro Johanne, unde supra; et unam marcam de pœna. f. 57 *b*. The Peak wool sold beforehand. John of Houghton; v. p. 264.

Eodem anno, mense Junio, quatuor milites de comitatu deliberaverunt gaolam nostram per breve domini regis. Et suspensi sunt quinque latrones; sextus devenit probator, et per ejus indictationem suspensi sunt circiter tredecim socii ejus. Gaol delivery. Thieves hanged.

Eodem anno, infra quindenam Sancti Johannis, solvimus Bartholomæo Marcer pro Lethlingtone tredecim marcas triginta-duos denarios. Et allocavit nobis pro Payment for Lidlington.

A.D. 1275. decima duorum annorum viginti-quatuor solidos, et pro reparatione domorum quadraginta solidos; et sic totum quievit.

Tithe paid to the prior of Beaulieu.

Eodem anno et mense, solvimus pro decima de anno præcedenti, septem libras, tres solidos, novem denarios, priori de Bello Loco.

Richard Ash imprisoned on charge of homicide.

Eodem anno inprisonavimus in gaola nostra Ricardum de Fraxino pro suspicione homicidii facti extra; appellator ejus in carcerem est retrusus. Iste Ricardus per juratam de Dunstaple est deliberatus, et recuperavit catalla sua.

Earthquake.

Eodem anno, infra octabas Nativitatis Beatæ Mariæ, factus est terræmotus generalis per Angliam; sed parvo tempore duravit.

Corn bought.

Eadem æstate expendimus in blado empto centum marcas.

Ricardus de Strathford canonicus obiit hora magnæ Missæ; et statim sepultus est propter idropisim.

Laws against the usury of the Jews.

Eodem anno in parliamento Londoniæ prohibitum est per regem, ne Judæi ulterius dent Christianis pecuniam ad usuram.

A fifteenth granted.

In ipso parliamento concessa est domino regi quintadecima temporalium a clero et a populo.

Leulinus, princeps Walliæ, Alienoram[1] duxit in uxorem per nuntios. Quæ, cum transfretaret versus Walliam, capta est in mari; Amaricus frater ejus captus est cum ea; unde supra.[2]

Nov. 3.

Eodem anno in crastino Animarum Ricardus de Grenebure factus est canonicus.

The king and queen at the priory, Nov. 30.

Die Sancti Andreæ rex et regina hospitati sunt in domo nostra; et rex obtulit unum baudekyne pretiosum.

Visitation by the bishop of Lincoln, Dec. 16.

Eodem anno, die qua cantatur *O Sapientia*, visitationis officium exercuit personaliter in domo nostra dominus Ricardus, Lincolniensis episcopus.

[1] Eleanor de Montfort. | [2] P. 259.

Eodem anno, in crastino Epiphaniæ, magister Reymundus et frater Johannes, principales collectores decimæ Terræ Sanctæ, noluerunt stare juramento nostro super taxatione bonorum nostrorum, sed per se ipsos taxarunt omnia bona nostra per loca, ad quadringentas marcas annuatim; ita quod solveremus secundum illam taxationem singulis annis, durante decima illa, quadraginta marcas, Londoniæ. Concesserunt etiam quod totum illud, quod ante solvimus aliis collectoribus, nobis cederet pro soluto. A.D. 1275. Taxation by the collectors of tithes for the Holy Land.

Eodem anno obiit Gregorius Papa decimus, sub quo ipsa decima est concessa. Post hunc fuit quidam de ordine Fratrum Prædicatorum, et vocatus est Innocentius quintus. Post hunc Octobonus, qui fuit legatus in Anglia, et vocatus est Adrianus. Post hunc Petrus Hyspanus, et vocatus est Johannes vicesimus-primus. Et hi tres ultimi vix per duos annos duraverunt. Et dicitur quod merito, quia noluerunt dictam decimam relaxare. Post hos Johannes le Geytel nobilis, ab urbe natus; et vocatus est Nicholaus. Death of Gregory X. Innocent V. Adrian V. John XXI. Nicholas III.

Eodem anno concessimus Ricardo, filio Johannis Duraunt, unam marcam de camera nostra, donec ei in ecclesiastico beneficio sit provisum. Grant to Richard Durraunt.

Eodem anno cepimus de denariis Sancti Freemundi plicatis, ad pondus centum solidorum, et emimus inde avenam. Oats bought.

Eodem anno justiciarii itinerantes sederunt Londoniæ in Turri; qui antea per viginti-quinque annos Londoniæ non sederunt. Tunc suspensus est Michael Towy,[1] unus ex civibus, qui in bello de Lewes fuerat contra regem. The justices itinerant in the Tower.

Eodem anno mariscalli domini regis repererunt quod brasiatrices de villa assisam non servarunt; et villata fecit finem pro quadraginta solidis. De busellis nihil ad tunc. The township fined because the brewers had not paid the assise.

[1] Michel Toni le joevene. French Chron. of Lond., p. 14.

A.D. 1275. Eodem anno Walterus dominus de Stodham ultra fossatum, quod de novo fecerat circa dominicum suum, versus crucem, fecit nobis mansum in pluribus locis, et plantationes suas inde abstraxit.

A quickset hedge between the priory and Stepping-ley field.

Walterus dominus de Stepinggele concessit nobis quod vivam haycam et fossatum faceremus inter nos et campum de Stepinggele.

Eodem anno archiepiscopus Cantuariensis dedit Ricardo episcopo Lincolniensi adjutorem, quia invenerat eum impotentem.

Fine paid to the king for the fifteenth.

Eodem anno finem fecimus cum rege pro quinta-decima nostra per loca, de decem marcis, si tamen rex postea hoc attemptaret. Solvimus abbati[1] de Ramiseya apud Sanctum Neotum pro dicta quinta-decima quinque marcas; et habuimus talliam de soluto. Recepimus in deposito, per breve domini regis, totam pecuniam de comitatu Bedeforde et Bukingham de quinta-decima provenientem; et eandem pecuniam liberavimus mercatoribus per breve domini regis. Et tunc solvimus ipsis collectoribus quinque marcas pro nostra quinta-decima. Eodem anno assessores quintæ-decimæ domini regis ad nos venerunt; et per juratos burgenses bona nostra infra curiam nostram, et bona omnium burgensium taxaverunt.

The effects of the priory and the town taxed by the assessors of the fifteenth.

The amounts.

Et tunc summa totalis omnium hominum de villa de Dunstaple, quingentæ libræ, quadraginta-octo libræ, sedecim solidi, septem denarii, obolus.

Summa quintæ-decimæ, triginta-sex libræ, undecim solidi, novem denarii, obolus.

Summa bonorum prioratus, sedecim libræ, quatuor solidi, decem denarii.

Summa quintæ-decimæ prioratus, viginti-unus solidi, octo denarii.

---

[1] William de Gurmecester.

De justiciaria Rogeri de Seytone. A.D. 1276. f. 58.

Bedeforde.

Anno gratiæ MCCLXXVI., in crastino Exaltationis sanctæ Crucis, magister Rogerus de Seytone et socii ejus justitiarii itinerantes apud Bedeforde sederunt, anno regni regis Edwardi quarto, ad continuandum sessionem, quam Gilebertus de Prestone ibidem inchoavit ultimo anno Henrici regis; et propter mortem regis officium suum non complevit. Roger de Seytone, justice itinerant, at Bedford, Sept. 15.

Implacitati fuimus coram dicto magistro Rogero et sociis suis, per brevia et per querelas. Suits against the priory.

Johannes Graunbe de Craule nos implacitavit per breve de morte antecessoris, de quatuordecim acris. Reddidimus ei terram prædictam; et pro recognitione dedit nobis unam marcam; et habet cyrographum. Johannes in misericordia. John Graunbe of Crawley, for 14 acres.

Villata de Husseburne habuit breve de disseysina, pro inclusione croftæ, ubi sita est bercaria nostræ; et pro inclusione croftæ coram molendino. In crofta ante molendinum fecimus eis ingressum in duobus locis; et ideo non prosecuti. Alia crofta in pace. Husborn township for enclosing a croft.

Walterus Beywin habuit breve contra nos de septem seylonibus super castellum de Rugemunt: dedimus ei unam marcam, et fecit nobis quietam clamantiam. Walter Beywin for seven selions of land.

Emma Pik habuit breve de dote, in Segenho: fecimus pacem cum eadem. Emma Pik, a writ of dower.

Villata de Eversholt voluit præsentasse multas purpræsturas sibi factas per nos; et fecimus pacem. Multas etiam alias purpræsturas, quas duodecim jurati de Mannesheved et de aliis hundredis voluerant præsentasse, foedavimus per amorem. Eversholt for encroachments.

Donablina, uxor Rogeri Fabri, habuit breve [de] disseysina de quadam terra in Flittewic; dedimus ei decem solidos pro pace. D. Smith for land in Flitwick.

A.D. 1276. Alice Bending for an acre in Pulloxhill.

Alicia, filia Roberti Bending, habuit breve de morte antecessoris, de una acra in Pullokeshulle; satisfecimus ei, et fecit nobis quietam clamantiam.

Dominus Reginaldus de Grey reddidit nobis redditum duorum solidorum, de Silvestro de la Felde, apud Eyam.

Thomas de Bray for detaining sheep.

Thomas de Bray habuit breve de transgressione contra nos, pro retentione ovium Willelmi de Bray, filii Radulfi, conversi nostri; fecimus pacem pro sexaginta-duobus solidis.

The priory fined for the flight of John le Peyure.

Per duodecim juratos de Mannesheved [1] fuit præsentatum, quod Johannes le Peyuur fugam fecit de ecclesia de Dunstaple; et propter hoc amerciati fuimus de centum solidis. Ista præsentatio nos latebat, et propter hoc non quæsivimus remedium.

Agreement with M. de Bedford.

Cum Mariotha de Bedforde, hærede Roberti Halegod, pacem fecimus pro tenemento quod idem Robertus habuit in Dunstaple.

Suit of Simon le Curteys.

Simon le Curteys capellanus diu implacitaverat priorem in banco Londoniæ per breve de prohibitione; non est prosecutus apud Bedeforde ad returnum brevis sui: ideo in misericordia.

The whole county fined for false judgment.

Totus comitatus amerciatus est de quadraginta marcis pro falso judicio, nulla libertate excepta; et propter hoc contribuimus pro terris nostris extra Dunstaple, sicut cæteri geldabiles.

Homicide committed by the shepherd of the priory at Pulloxhill. Fines.

Bercarius noster de Pullokeshulle, die Sancti Michaelis, occidit quendam hominem, et postea per nos non fuit recettatus; et tamen amerciati fuimus pro retentione suorum solidorum, quos nunquam petivit, nec alius nomine ejus. Pro pluribus etiam defaltis amerciati fuimus de viginti solidis, eo quod dictus justiciarius nobis in omnibus adversaretur.

[1] *i.e.* Manshead (the hundred).

In prædicto itinere habuit prior Willelmus breve contra Eudonem la Suche et Milesentam uxorem suam; sic: "Edwardus, Dei gratia, rex Angliæ, etc. Si "prior de Dunstaple fecerit te securum de clamio suo "prosequendo, tunc summoneas per bonos summoni- "tores Eudonem la Suche [et] Milesentam uxorem "ejus, quod sint coram justiciariis nostris ad primam "assisam, cum ad partes illas venerint, ostensuri quare, "cum prior de Dunstaple et prædecessores sui ejus- "dem loci per chartas prædecessorum nostrorum, regum "Angliæ, visum franc-plegii, insuper et amerciamenta "panis et cervisiæ, in Suth Houthone in comitatu "prædicto semper hactenus habere consueverunt; idem "Eudo et Milesenta non permittunt prædictum prio- "rem visum franc-plegii et amerciamenta prædicta "ibidem habere, sicut ea semper habere consuevit, ut "dicit. Et habeas ibi hoc breve, etc." A.D. 1276. The prior's writ against Eudo la Suche and his wife.

Idem Willelmus prior habuit breve de disseysina, ratione pasturæ inclusæ apud Sortegrave per dictos Eudonem et Milesentam. Et dictus prior prorogavit executionem et attachiationem suorum brevium, usque in finem sessionis justiciariorum. Tunc venit dictus Eudo et promisit priori, quod ipsum vel successores suos ulterius non molestaret ratione dicti franc-plegii; et super hoc pararet ei omnem securitatem, quam duxerit providendam. Item promisit, quod statim redderet ei communam suam apud Sortegrave, quam inclusit; ita quidem, quod dictus prior a suis brevibus se subtra- heret. Et prior credidit ei et juramento suo, et deceptus est, quia pactionem illam in aliquo non tene- bat; immo, cito post decessum justiciariorum vexavit prædictum priorem sicut prius. His writ of ejectment for their enclosed pasturage at Shortgrave. Perjury of Eudo.

Dictus magister Rogerus libertatem prioris noluit allocare, nec ad Dunstaple declinare pro libertate pla- citanda; sed cum geldabilibus voluit ipsam libertatem placitare, nisi super hoc haberet breve domini regis speciale. Et dominus rex justiciarium per breve suum The judge refuses to allow the prior's liberty.

A.D. 1276. demandavit, quod ipse adiret Dunstapliam, et placita, priorem et homines suos tangentia, infra libertatem illam teneret. Et tamen ire noluit, sed priori præfixit diem Londoniæ coram rege et suo concilio. Et in proximo parliamento Londoniæ prior comparuit coram rege. Et cum testatum esset de antiquitate libertatis, rex concessit priori suam libertatem. Et magister Rogerus spopondit, se venturum ad libertatem placitandam.

The prior appears before the king, and his liberty is granted.

Interim, quidam ex burgensibus procurabant alios justiciarios speciales per breve domini regis; unde dictus Rogerus amplius est offensus. Cum autem justiciarii deputati sederent apud Dunstaple, primo die sessionis eorum potestas revocata est per breve regis, et dicto Rogero totaliter commissa.

Special justices obtained by the towns-people, but their power is revoked.

Eodem anno, in crastino Sancti Hillarii, Rogerus de Seytone sedit justiciarius in Dunstaple; et in principio cepit libertatem in manu domini regis, quia prior non habuit nisi unum coronatorem. Ballivos prioris amovit, et unum ballivum inprisonavit, quia egressus est libertatem ad investiganda catalla Elyæ probatoris, qui tunc fuerat in gaola. Item tradidit vicecomiti Bedefordiæ libertatem ut de exitibus responderet. Non permisit quod prior assideret ei, nec quod haberet clericum suum inrotulantem, sicut eatenus fieri consuevit. Quantum potuit priorem gravavit. Pauca brevia placitavit, et discessit. Ballivum prioris deliberavit quia clericus fuit, et in tonsura. Priori restituit libertatem; ita tamen quod gratiam domini regis quæreret in hac parte festinanter. Postea ipsemet Rogerus restituit priori plenariam libertatem, pro quadraginta solidis ad opus domini regis; et remisit dicto priori omnem indignationem et offensam quam conceperat contra eum. Et post paululum dictus magister Rogerus morbo paralysis est percussus; et perdidit usum linguæ et fere omnium membrorum. Et in illa ægritudine apud Torentone factus est canonicus regularis.

On Jan. 14 R. de Seytone seizes the prior's liberty.

One bailiff imprisoned,

but released, as a clerk.

The liberty restored,

and the judge struck with paralysis.

Thornton.

In itinere et sessione dicti Rogeri apud Dunstapliam, implacitati fuimus per Johannem Sperling, de tenemento Roberti Halegod in Dunstaple; et dedimus ei septem solidos pro pace habenda. Et fecit nobis quietam clamantiam. A.D. 1276. Suit of John Sperling against the priory.

Robertus de Culesworthe carpentarius et Galiena uxor sua nos implacitarunt per breve de ingressu, de octodecim denariis annui redditus in Dunstaplia. Dedimus ei unam marcam pro pace; et recepimus a dicto Roberto chartam, in qua continetur warantia. Suit of R. de Culworth and his wife by a writ of entry.

Cum Johanne, filio Johannis clerici, pacem fecimus de terra de Wadelowe. Land in Wadlow.

Eodem anno, decimo-sexto die Decembris, inter falconarios domini regis in domo nostra hospitatos et quosdam de familia nostra infra curiam, et inter eosdem falconarios et capellanum nostrum extra curiam contentio est suborta. Dicti falconarii vespere egressi cum multitudine sociorum suorum in villa hospitatorum, dictum presbyterum lethaliter vulnerabant, ita quod tertia die mortuus est de plaga. Postea regredi volentes infra curiam, janitorem, resistentem eis, mancabant et verberibus attrectabant. Incedentes per totam curiam uno agmine, omnes sibi obvios prosternebant; pluribus de familia plagas gravissimas inferentes, et non parcebant canonicis vel conversis. Conventus dormiens in dormitorio excitatus fuerat a tumultu, et hoc infortunium non sciebat. Tunc ad pulsum grandium campanarum populus accurrebat, et vix potuit prior populum sedare, quin in ipsos falconarios irruissent; nulla tamen eis violentia facta fuit. Mane vero facto, regem apud Walingford adierunt, de priore, canonicis, familia, et burgensibus querimoniam facientes. Priore etiam statim ibidem comparente coram rege, et volente ordinem rei ei pandere, vix voluit eum rex audire. Sed in crastino apud Habendone coram concilio domini regis fuit prior per dictos falconarios graviter accusatus. Et cum vellet Quarrel with the king's falconers, who mortally wound the chaplain. The falconers accuse the prior at Abingdon.

A.D. 1276. suam et suorum innocentiam purgare, et aliorum pandere feloniam, non credebatur; respondebatur tamen ei, quod rex voluit inquirere veritatem; et interim omnia sint in pace. Postea magister Rogerus de Seytone in sessione sua apud Dunstaple per duodecim juratos diligentem super hoc fecit inquisitionem. Et duodecim jurati dicunt per sacramentum suum, quod prior et omnes sui et omnes burgenses sunt inculpabiles in hac parte. Sed dominus rex istam inquisitionem non acceptavit. Et kalendis Martiis dominus rex personaliter apud Dunstaple venit. Et electi sunt triginta-sex legales homines de duobus hundredis, qui non essent priori, canonicis, familiæ prioris, seu burgensibus consanguinei vel affines, ad recognoscendum per sacramentum suum, si dictus prior, canonici, vel aliquis ex burgensibus de maxima violentia, quam dicti falconarii apud Dunstaple conquesti sunt sibi factam, culpabiles extitissent; et de morte capellani, a quo et qualiter sit occisus. Et prædicti jurati coram concilio domini regis dicunt, quod prædicti[1] canonici, et alii rettati, inculpabiles fuerunt ab omni injuria, violentia, seu damno familiæ domini regis facta; et quod in nullo apud Dunstaple sit eis forisfactum. Et si quis eorum læsus fuerit, hoc factum est ab aliquo vim repellendo. Item dicunt per sacramentum suum, quod dictus capellanus occisus est a quibusdam ribaldis de familia memorata. Ideo prior et omnes sui sunt quieti; et prior emendas alias non habebat, nisi quod offensam domini regis mitigavit. Additum est etiam, quod mortem capellani in curia regis quicunque voluerit ex propinquis prosequatur, et justitia fiet ei.

Investigation by Roger de Seytone.

The king comes to Dunstable.

Acquittal of the prior and canons.

f. 59.

A chamber granted to John of Elstow.

Eodem tempore concessimus Johanni de Elnestowe cameram infra curiam nostram; et dedit nobis ad summam viginti marcarum; sub spe tamen gratiæ largioris.

---

[1] *prædicti*] prædictus, MS.

Eodem anno concessimus magistro Waltero de Ludeford duas marcas de camera[1] annuatim; et dedimus ei post ecclesiam de Herlingdone. A.D. 1276.

Anno gratiæ MCCLXXVII. vendidimus Johanni Duraunt totam lanam de partibus Dunstapliæ, scilicet quodlibet vellus pro sex denariis, habendam per prædictum pretium donec ei de septies viginti, octodecim marcis, tribus solidis, undecim denariis, ad plenum fuerit satisfactum. The wool sold to John Duraunt.

De prædicta pecunia, solvimus pro decima Terræ Sanctæ centum marcas, quadraginta-quatuor solidos, undecim denarios; Martino clerico pro Lithlingtone viginti-tres marcas; et dicto Johanni triginta-duas marcas pro debito suo. Debts paid with the money.

Eodem anno executores Petri de Radenhore perdonarunt nobis septies-viginti marcas; et concessimus defuncto specialitatem, quæ in nostro martilogio annotatur. Peter de Radnor.

Leulinus, princeps Walliæ, censum regis detinuit, et ei homagium facere recusavit; propter quod dominus rex habens in auxilium David fratrem principis, et plures ex magnatibus Walliæ, cum grandi exercitu Walliam est ingressus, et eam undique debellavit. The king enters Wales against Llewellyn.

Insulam de Angleseye primo cepit rex per insultum nautarum de Quinque Portubus, et Wallenses in ea interfecit. Cæteros quoque Wallenses, propter dissidium fratrum, rex sibi de facili subjugavit; et princeps in Snoudone cum exercitu suo fugit. Anglesey taken.

Eodem anno, dicto David et quibusdam proceribus Angliæ procurantibus, reconciliatus est Leulinus domino suo regi. Et dominus rex fecit ibidem duo castra, scilicet Flinte et Rothelane; et de aliis castris Walliæ ad opus suum retinuit quot volebat. Leulino principi concessit rex totum Snoudone. Item concessit ei insulam de Angleseye ad tenendum de regibus Angliæ pro certa summa pecuniæ annuatim. Peace with Llewellyn. Flint and Rhuddlan castles built.

David, fratri principis, dedit rex castrum de Hope, et terras plu- Hope castle.

[1] *camera*] marc̄, MS.

A.D. 1277. rimas et forestas; et sic dominus rex in Angliam est reversus.

Llewellyn with Edward I. at Christmas in London. His wife, E. de Montfort, given up to him.

Natale Domini apud Londoniam dominus rex celebravit ipso anno; et Leulinus, princeps Walliæ, interfuit tunc ibidem; et postea in Walliam pacifice est reversus. Postea dominus rex Alienoram de Monteforti, uxorem principis, deliberavit a prisona; et eam cum honore et conductu nobilium ad ipsum principem destinavit.

A room for the king begun.

Eodem anno, intrante autumno, incepimus magnam cameram ad opus domini regis, juxta cameram prioris.

Losses of the profits of Lidlington church through the bishop of Lincoln.

Eodem anno, facto magno apparatu, cœpimus intrare fructus ecclesiæ de Lithlingthone, quos tunc ad firmam habebamus; unde supra.[1] Et dominus Ricardus, episcopus Lincolniensis, inde nos ejecit, et tradidit custodiam dictæ ecclesiæ Waltero de Stowe, clerico suo; eo quod Paganus, rector illius, mortuus dicebatur. Procurator dicti Pagani nullum super hoc remedium nobis fecit. Eodem tempore magister Walterus de Ba præsentatus est ad eandem, sicut ad vacantem; et sic omnes fructus perdidimus ipso anno.

Council for the liberation of Aimery de Montfort.

Archiepiscopus Cantuariensis habuit grande concilium cum coepiscopis et cum clero super deliberatione Americi de Monteforti: sed interim Papa[2] obiit, qui suam deliberationem demandavit; ideo inde nihil.

Ordination by the archbishop at Huntingdon.

Archiepiscopus, nomine episcopi Lincolniensis, fecit ordines generales apud Huntingdone; et habuit de episcopo viginti marcas pro expensis illius diei.

The priory visited by the archbishop, Oct. 18.

Archiepiscopus prædictus, visitato episcopatu Lincolniæ, tandem die Sancti Lucæ causa visitationis ad nos venit; et stetit apud nos per quinque dies. Procuravimus ipsum ad omnes sumptus unico tantum die; reliquis diebus invenimus boscum et fœnum, et xennia omni die. In correctionibus suis regulariter et curialiter se habebat, et correctiones suas reliquit in scrip-

[1] Vide pp. 256, 263.

[2] Probably Adrian V.

tis. Monstravimus ei, quo titulo ecclesias nostras teneremus, et ipse nostrum ingressum in omnibus acceptavit. A.D. 1277. All their titles to churches allowed.

Eo tempore parochiani nostri apud Thebworthe, coram dicto archiepiscopo apud Sanctum Neothum fecerant nos vocari. Et Johannes, dictus Poleyn, unus parochianorum, comparuit, et petiit a procuratore nostro, quasi extra judicium, quod faceremus in capella de Thebworthe divina celebrari per tres dies singulis septimanis, sicut aliquando fieri consuevit; vel saltem quod restitueremus dictis parochianis triginta-sex acras terræ cum pertinentiis, quas progenitores eorum, ut dicitur, ea occasione, matrici ecclesiæ de Chalgrave contulerunt. Et inter prædictum Johannem Poleyn et procuratorem nostrum sic convenit, quod, sopita querela sua et omni actionis materia quoad prædicta, faceremus amicabiliter in præmissis quod justitia suaderet. Et hoc factum est ad cautelam, quia dictus archiepiscopus favorabilis fuit aliis in hoc casu. Complaint of the parishioners of Tebworth respecting a service in their chapel.

Bartholomæus Juvenis de Dunstaple obiit, et legaverat magno altari quadraginta solidos. Item ad celebrandum duo annualia in ecclesia nostra, decem marcas. Item legavit pietantiæ conventus decem libras, ad redditum comparandum. Has etiam libras prior Willelmus ad utilitatem cellarii mutavit. Ita scilicet quod singulis annis perciperet pietantiarius de cellario viginti solidos, donec prædictæ decem libræ plenarie solverentur; unde soluti sunt suo tempore decem solidi, et non ultra. Pro ista gratia, per conventum est concessum, quod prædictus Bartholomæus et Isabella uxor ejus habeant in suis anniversariis servitium et conredium duorum canonicorum professorum. Legacy of Bartholomew Youngman to the priory.

Eodem anno manerium nostrum de Cateby traditum est ad firmam Willelmo fratri personæ ad terminum viginti annorum; scilicet, a festo Sancti Michaelis anno gratiæ MCCLXXVII.; secundum formam cirographi inter nos super hoc confecti pro duodecim marcis. Catesby manor let. f. 59 *b*.

A.D. 1277. Stoke manor let.

Eodem anno, in festo Sancti Thomæ Apostoli, dimisimus ad firmam manerium nostrum de Stoke; videlicet, a festo Sancti Michaelis anno gratiæ MCCLXXVIII., usque ad terminum viginti annorum, pro quinque marcis annuatim; et recepimus viginti-quinque marcas pro ingressu.

Death of bishop Walter de Merton.

Eodem anno Walterus de Merthona, episcopus Roffensis, in quadam aqua mergebatur, et inde extractus est vivus, sed die tertia obiit; et monachus Roffensis[1] successit ei.

The Exchequer returned to London from Shrewsbury.

Eodem anno scaccarium domini regis a Salopia rediit Londoniam: justiciarii in banco ibidem similiter sunt reversi. Tunc prior cum Fratribus Prædicatoribus in villa primo comedit. Tunc etiam concorditer est concessum, quod septem psalmi dicantur de nocte, usque ad primam Dominicam in Passione.

The prior eats with the Dominicans.

Gaol delivery by Geoffrey de Lewknor.

Eodem anno Galfridus de Leukenor justitiarius deliberavit gaolam Dunstapliæ; et tunc deliberatus est Henricus Em et duo socii sui, qui propter raptum mulieris de Dunstaple fuerant inprisonati. Tertius eorum socius obiit in prisona.

Three new bells.

Eodem anno magister Michael fecit nobis duas campanas grandiores; Henricus filius ejus, post obitum patris, tertiam nobis fecit.

William de Middleton bishop of Norwich, May 29.

Anno gratiæ MCCLXXVIII., Dominica ante Pentecosten, frater Robertus, archiepiscopus Cantuariensis, magistrum Willelmum de Middeltone in Northwicensem episcopum Londoniæ consecravit.

Abp. Kilwarby made cardinal bishop of Porto.

Eodem anno, die Pentecostes, dictus archiepiscopus crucem suam resignavit; eo quod vocatus esset ad curiam per dominum Papam, ut foret cardinalis ad titulum Portuensem.

Postulation of R. Burnel to Canterbury quashed.

Monachi Cantuarienses Robertum Burnel, tunc Batoniensem episcopum, in archiepiscopum postularunt; quam postulationem Papa non acceptavit; immo dicitur, quod cassavit. Et contulit illam dignitatem fratri

[1] John de Bradfield.

A.D. 1278.

Johanni de Pecham de ordine Minorum, tunc in curia regenti de theologia. John Peccham appointed.

Eodem anno, in crastino Animarum, justitiarii itinerantes sederunt apud Herthforde. Prior habuit ibi breve de disseysina super Thomam de Hyda pro communi pastura ipsius prioris, et super via communi per medium bosci dicti Thomæ. Prior non est prosecutus, quia Thomas restituit ei quod petebat. The justices at Hertford, Nov. 3. Writ against T. de Hyde, who makes restitution.

Edelina de Bradewin habuit breve de conventione pro reragiis conredii sui; fecimus pacem cum eadem. E. de Bradewin.

Robertus Ferrares de Sancto Albano confirmavit nobis terras et tenementa, quæ fuerunt Roberti de Cheletone, patris sui, in parochia de Stodham, vel alibi; et dedimus ei dimidiam marcam. Lands in Studham confirmed to the priory.

Eodem anno, mense Novembri, capti sunt omnes Judæi per Angliam uno die, et Londoniæ inprisonati, pro retonsura monetæ regis. Et indicati sunt per Judæos Christiani plurimi de consensu; et præcipue de nobilioribus Londoniæ. De Judæis utriusque sexus prædicta occasione sunt suspensi Londoniæ ducenti et quater viginti. In aliis civitatibus Angliæ maxima multitudo. Pro redemptione Christianorum habuit rex pecuniam infinitam; aliqui tamen ex Christianis suspendio tradebantur. The Jews imprisoned for clipping the coin. 280 hanged in London, and some Christians also.

Eodem anno amovit rex omnes vicecomites Angliæ, clericos scilicet et extraneos, et substituit loco eorum milites de propriis comitatibus. The clerical and foreign sheriffs removed.

Mariscalli domini regis fuerunt apud Dunstaple die Sancti Thomæ Apostoli; pro defectibus mensurarum villata fecit finem; et prior eorum hospitium quietavit. The township fined for false measures, Dec. 21.

Eodem anno dimisimus ad terminum tredecim annorum decimas nostras apud Bracentone et Atteloue, pro ducentis marcis præ manibus receptis. Et fecimus super hoc tria instrumenta. Tithes of Brassington and Atlow let for 13 years.

Eodem anno Rogerus, Conventrensis episcopus, confirmavit nobis ecclesiam de Bradeburne cum omnibus Bradborne church confirmed

A.D. 1278. to the priory. capellis suis. Et procuravit nobis super hoc confirmationem Conventrensis et Lichfeldensis capitulorum. Pro prædictis, dedimus eleemosynæ episcopi prædictas ducentas marcas. Dictum tamen est ab episcopo et a nobis, prædictam solutionem factam esse ratione cujusdam diutini sequestri, quod idem episcopus in dicta ecclesia de Bradeburne dixerat se fecisse.

All to be knights who have 20 librates of land. Eodem anno exiit edictum a rege Edwardo, ut omnes qui haberent viginti libratas terræ fierent milites.

Simon del Ho,[1] abbas de Sancto Edmundo, obiit.

Mild winter. In illo hyeme, nix [aut] glacies in nostris partibus non fuerunt.

Death of archbishop W. Giffard. Anno gratiæ MCCLXXIX. obiit Walterus Giffard, Eboracensis archiepiscopus; et successit magister Willelmus, decanus illius ecclesiæ.

A tournament at Dunstaple. Eodem anno, in mense Maio, fuit torneamentum apud Dunstaple.

Great storm. Eodem anno et mense fuit tonitruum terribile; arbores in multis locis fuerant extirpatæ, et ad alia loca transportatæ; homines in nubibus rapti; ædificia corruerunt; lacus etiam aquarum siccabantur, et cruces in minutas partes sunt redactæ.

June 4. In octabis Trinitatis frater Johannes archiepiscopus Cantuariensis a domino rege est admissus, et reddita est ei baronia sua.

Change in the coinage. Eodem die mandavit rex vicecomitibus Angliæ, ne falsa moneta vel retunsa ulterius daretur. Et rex misit de fisco proprio veterem monetam integram, non retunsam, ad decem Angliæ civitates, ut inde fieret cambium donec nova moneta fabricaretur. Postea, quarto die post kalendas Augusti, fuit primum cambium de nova moneta, videlicet de denariis et quadrantibus rotundis; et currebat adhuc vetus moneta cum nova, per totū̄m annum sequentem; et tunc pro-

[1] Sic. The abbat is usually known as Simon de Luton.

hibita est generaliter vetus moneta. Oboli insuper integri interim formabantur, et currere cœperant die qua prohibitio veteris monetæ facta fuit. A.D. 1279.

Eodem anno, mense Julio, fuerunt justiciarii apud Bedeforde, ad inquirendum qui fuissent tonsores monetæ et qui consensum et auxilium Judæis in hujusmodi præstitissent. Prædicti justiciarii volebant quod ibidem extra libertatem burgi ad articulos respondere-mus. Et villata finem fecit cum eisdem de decem libris ad opus domini regis; per sic, quod apud Dunstaple mitterent aut venirent ad suum officium prosequendum, ita quidem quod omnes proventus priori remanerent. Et sub hac forma prior concessit villatæ, in subsidium dicti finis, medietatem omnium proventuum qui in eorum sessione possent evenire. Justitiarii non venerunt; et villata solvit apud Oxoniam prædictas decem libras. f. 60. Inquiries of the justices at Bedford into the clipping of the coin.

Eodem anno concessimus Thomæ custodiam januæ principalis, cum onere pertinente; et dedit nobis viginti marcas.

Eodem anno carnifices de villa super scabella sua, ubi carnes vendunt, ligneas domunculas erexerunt, quæ postea, quia terram tetigerant, per priorem et totam communitatem burgi sunt amotæ. Permisit tamen prior, quod de foliis loca sua cooperirentur, ita quod terræ non hærerent. Wooden sheds erected by the town butchers over their benches.

Eodem anno apud Kenelworthe rotunda tabula tenebatur.

Frater Robertus, quondam archiepiscopus Cantuariensis, obiit, cardinalis. Death of R. Kilwarby.

Walterus de la Haye per breve [de] disseysina recuperavit communam in quadraginta acris terræ super Hydam; Ricardus Wischard in Kethingges: justitiarii Robertus Fulche et Robertus Maleth. Rights of common recovered.

Magister Gilebertus infra dedicationem factus est canonicus.

Eodem tempore in parliamento Londoniæ statuit Statute respecting

A.D. 1279. lands acquired by monks.

rex ne religiosi terras aut tenementa ulterius sibi appropriarent, nisi salvo jure et servitio dominorum feudi quorumcunque.

Bishops of Lincoln,

Eodem anno, in Adventu Domini, obiit Ricardus, Lincolniensis episcopus, vicesimo-tertio pontificatus sui anno. Et successit ei magister Oliverus, Lincolniensis ecclesiæ tunc decanus. Archidiaconus Leycestriæ[1] habuit interim custodiam spiritualitatis.

London,

Johannes de Cheshulle, Londoniensis episcopus, obiit; et successit magister Ricardus de Graveshende, tunc archidiaconus Northamtoniæ.

and Winchester.

Nicholaus, Wintoniensis episcopus, obiit; et successit ei magister Johannes de Punteyse, ex dono Papæ; cassato magistro Ricardo de la More, quem monachi in episcopum elegerunt. Causa cassationis fuit, quia habuit simul duas dignitates sine dispensatione.

Visitation of Lichfield diocese by archbishop Peccham.

Eodem anno frater Johannes archiepiscopus visitavit Conventrensem et Lichfeldensem diœcesim. Iste per collationes patronorum, appropriationes episcoporum, et capitulorum confirmationes, necnon summorum Pontificum confirmationes et ratificationes, quantum ad ecclesiam de Bradeburne cum suis capellis sufficienter inveniens nos munitos, pronuntiavit quod canonicum ingressum habuimus in eadem, ipsamque nobis auctoritate metropolitica confirmavit. Eodem anno dedimus de camera nostra quadraginta solidos annuatim magistro Waltero de Wottone, qui dictæ confirmationis procurator extitit et promotor.

He confirms Bradborne church to the priory.

The hall at Segenhoe burnt; the solar saved.

Eodem anno, mense Martio, combusta est sala nostra de Segenho; et solarium annexum salæ cum suis appendiciis est salvatum. Et infra tres septimanas sequentes, reparata fuit sala.

Eodem anno, a kalendis Decembris usque ad festum Sancti Michaelis, subtraximus eleemosynariæ singulis diebus in refectorio tres panes et tres galones cervisiæ;

[1] Roger de Saxenhurst.

et ad granarium subtraximus unum quarterium bladi singulis septimanis. A.D. 1279.

Eodem anno, in festo Pentecostes et ante, defecit nobis brasium et deinceps; et in festo Sancti Johannis[1] quodlibet genus bladi; et de empto fuit quicquid expendebamus, unde fuit summa denariorum centum libræ et amplius. Failure of the beer and corn.

Anno gratiæ MCCLXXX., statim post Pascha, apud Dunstaple percussum est fortissimum torneamentum. Tournament after Easter.

Eodem tempore prior de Gyseburne, electus Karleolensis, qui contra metropolitanum appellaverat ad curiam, rediit consecratus. Ralph de Ireton, prior of Gisborne, bishop of Carlisle.

Episcopus Menevensis[2] obiit; et magister Thomas Beke, thesaurarius[3] regis, successit ei. Bishops of St. David's and Lincoln.

Eodem mense Oliverus de Sutthone consecratus est Londoniæ in Lincolniensem episcopum.

Johannes de Herthford canonicus obiit apud Rokeshac, et sepultus est domi.

Mense Octobris obiit Willelmus de la Mare, persona de Herlingdone. Magister Johannes de Radenhore ad nostram præsentationem admissus est ad eandem. Qui cum haberet literam de institutione, ecclesiam resignavit. Et sic quieti fuimus a duabus marcis, quas de camera nostra habuit annuatim. Postea magister Walterus de Ludeford ad nostram præsentationem admissus est ad eandem: et sic cessaverunt aliæ duæ marcæ, quas ei debuimus de camera. Church of Harlington.

Eodem anno Sanctus Hugo, Lincolniensis episcopus, honorifice est translatus. Translation of S. Hugh of Lincoln.

Eodem anno, in crastino Sanctæ Katerinæ, Oliverus, Dei gratia [episcopus] Lincolniensis, domum nostram personaliter visitavit, officium suum regulariter prosequens, et districte, sine personarum acceptione. Subpriori, et aliis quibusdam fratribus, certis de causis administrationem quamlibet interdixit; plures etiam de Visitation of the priory by bishop Oliver Sutton, Nov. 26.

[1] MS. repeats *Joh̃.*

[2] Richard de Carew.

[3] *thesaurarius*] thenarorius, MS.

A.D. 1280. familia minus utiles de præcepto dicti domini sunt expulsi. Correctiones suas facere prorogavit usque ad festum sanctæ Crucis post Pascha,[1] et tunc eas misit ad nos in scriptis. Dominum etiam Willelmum le Breton, tunc priorem, absolvit a regimine pastorali; qui postea, ex ordinatione episcopi, apud Rokeshac provisionem habuit in hunc modum: videlicet, pro seipso quatuordecim albas michias, et quatuordecim galones cervisiæ melioris; et octo denarios pro companagio singulis septimanis. Item pro camera sua, viginti solidos annuatim. Item luminare, et multa alia, quæ in litera provisionis suæ continentur, percipiet et habebit. Item pro serviente suo conredium et stipendia, sicut unus garcio de stabulo prioris percipere consuevit.

The prior William le Breton removed.

Provision for him.

f. 60 *b.*

Petita et obtenta a domino rege licentia eligendi, fuit electio prorogata donec pecuniam quam pro decima Terræ Sanctæ debuimus solveremus.

The election of a new prior postponed.

Eodem anno, in crastino Epiphaniæ, fratribus omnibus, qui sententia qua pro decima non soluta ligati fuerant, absolutis, frater Willelmus de Wederhore, tunc camerarius, per viam compromissi, in priorem et pastorem est electus. Et in crastino Conversionis Sancti Pauli est ab episcopo confirmatus; die Purificationis Beatæ Mariæ a domino rege est admissus; quinto idus Februarii cum lætitia installatus. Magister Ricardus de Bradewelle, archidiaconus Bedfordiæ, installavit eum; et propter hoc instanter petiit palefridum; mariscallus domini regis magnus petiit similiter palefridum instantissime; sed neuter habuit quod petebat. Vicecomes Bedefordiæ habuit custodiam terrarum nostrarum tempore vacationis, scilicet per octo septimanas; qui nos in aliquo non gravavit, tenentes nostros non oppressit. Et dictus vicecomes cepit ad opus regis de exitibus domus nostræ per totum xxi. solidos, et

William de Wederhore elected prior, Jan. 7.

Jan. 25.

Feb. 2.

The sheriff of Bedfordshire had the custody of the lands during the vacancy.

[1] May 3.

hoc de mercato burgi. Ricardus Inge, clericus domini regis, habuit gratiam ratione novæ creationis; scilicet quadraginta solidos, donec ei provideremus. Et quia eo tempore onerata fuit domus ære alieno supra modum, per episcopum Lincolniensem, priorem, et conventum concorditer est concessum, quod a capite et a membris multæ fierent substractiones; et tenerentur, donec iterum per communitatem revocentur. Quod et factum est. A.D. 1280. Allowance of the bishop of Lincoln, in consequence of the debts of the priory.

Johannes Duraunt amicus noster dedit dicto archidiacono, pro bono pacis, nomine suo proprio, quinque marcas pro palefrido quem petebat; ut stallatio prioris præpediretur.

Magister Walterus de Ludeford, persona de Herlingdone, perdonavit priori triginta marcas de debito magistri Petri.

Eodem anno, die Sancti Bartholomæi, obiit Nicholaus Papa; et successit ei Martinus Papa quartus, cismontanus. Death of Nicholas III. Martin IV.

Eodem anno, die Sancti Vincentii, incepit forte gelu, et duravit per quinquaginta dies, ita quod ab omni agricultura est cessatum. Frost from Jan. 22.

Dominus episcopus admisit fratrem Stephanum ad ecclesiam de Flit. Church of Flitton.

In capite Jejunii apud nos durum fuit torneamentum percussum. Tournament, March 6.

Eodem anno coram archidiacono de Sancto Albano disrationavimus viginti solidos annuos de ecclesia de Brichulle contra Johannem tunc rectorem, et factum est super hoc publicum instrumentum. Claim out of the church of Brickhill.

Eodem anno, in crastino Sancti Jacobi, per dictum archidiaconum missi fuimus in possessionem, causa rei servandæ, de decimis quas ab abbate de Derleia [1] petebamus; et tunc a dicto archidiacono a parte abbatis appellatum est ad curiam Cantuariensem. Cum- July 26. The priory put in possession of tithes demanded of the abbat of Derley.

[1] Henry de Kedleston.

A.D. 1280. Appeal from this.

que coram decano de Arcubus inter nos esset super hoc aliquandiu decertatum, ad dictum archidiaconum dicta causa totaliter est remissa; et sic fuimus in possessione, vel quasi, de decimis prædictis per annum sequentem. Et pars adversa ad curiam domini Papæ appellavit; et dati sunt judices in causa appellationis, prior de Horeburi,[1] de Conventre,[2] et de Neuham[3] priores. Et quoniam primi duo judices, præsentia tertii non expectata, in dicta causa appellationis processerunt, appellavimus ab eis ad curiam Cantuariensem. Ipsi nihilominus ulterius cognoscentes, possessione nostra quoad ipsas decimas nos privarunt, et prædicto abbati adjudicarunt decimas memoratas.

De processu istius negotii, infra folio secundo.[4]

Justices itinerant at Derby.

Anno gratiæ MCCLXXXI., statim post octabas Paschæ, sederunt justiciarii itinerantes apud Derebi; et prior comparuit ibidem coram eis; sed cito licentiatus discessit.

Estate at Gledley let to William de Chaurugge.

Eisdem anno et tempore dimisimus Willelmo de Chaurugge ad terminum vitæ suæ locum nostrum de Gledele, pro una marca annuatim, salvis nobis grossioribus arboribus. Et dedit nobis quindecim marcas in ante-manu. Eodem anno recepimus ab eodem viginti-quinque marcas pro conrediis.

Eodem anno solvit clerus quintam-decimam domino regi de omnibus proventibus ecclesiasticis secundum taxationem Northwicensem.

Disturbance at Oxford.

In festo Pentecostes orta est contentio inter scholares Oxoniæ et quosdam forestarios domini regis; propter quod quidam clerici fuerunt inprisonati, et divisæ sunt scholæ.

Tithes paid to the vicars of

Eodem anno parochiani nostri in Dunstaple primo solverunt decimam vicariis de Kenesworthe et Caden-

---

[1] *i. e.* Hagneby, in Lincolnshire, founded by Herbert de Orreby.

[2] Thomas de Pavy.

[3] Michael.

[4] v. p. 296.

dono de nutrimentis animalium suorum in Dunstaple cubantium, et pascentium pasturam prædictarum villarum de Kenesworthe et Cadendone. Et solvebatur decima agnorum ubi edebantur; lac vero et lana pro rata temporis solvebatur. A.D. 1281. Kensworth and Caddington.

Eodem anno, vendidimus Thomæ filio Johannis Duraunt ad totam vitam suam quatuordecim albas michias, et septem suras, et septem cobbas, et quatuordecim galones de cervisia meliori, singulis septimanis, pro quadraginta marcis. Bread buns, and beer sold to Thomas Duraunt.

Eodem anno in festo Sancti Andreæ assignavimus certum redditum ad coquinam, videlicet, tensum burgi et mercati, et porcorum in franito. Et præterea, celerarius inveniet lardarium more consueto; coquinarius cætera onera in coquina supportabit. Income assigned to the kitchen.

Eodem anno nix magna et fortissimum gelu fuit. Pons Londoniensis pro maxima parte frangebatur; pons Roffensis similiter. Et in aliis locis per Angliam, propter fortitudinem glaciei. Severe frost. Injury to the bridges.

Juxta pontem de Bydenham fregit glacies sub quadam muliere, et resedit mulier super frustum; et inde transvecta est super aquam insidens firmiter, usque ad pontem Bedefordiæ: nec potuit ei quisquam subvenire. Ad pontem Bedefordiæ fregit glacies, et mulier ulterius non est visa. A woman carried away and drowned.

Eodem anno, in crastino Sancti Bartholomæi, Johannes de Stodham suscepit habitum nostrum. f. 61. Aug. 25.

Rogerus, abbas de Wuburne, obiit; et Hugo de Suleburi successit ei.

Eodem anno Edmundus, comes Cornubiæ, constituit mansionem apud Oxoniam grisiis monachis ad scholandum. Rewley abbey founded.

Eodem anno David de Flittewic portavit hoc breve regis, "Edwardus, Dei gratia, etc., vicecomiti Bede-
" fordiæ salutem. Præcipimus tibi, quod per sacra-
" mentum proborum et legalium hominum de comitatu
" tuo, per quos rei veritas melius inquiri poterit, dili- Writ respecting the warren at Flitwick, brought by David de Flitwick.

A.D. 1281. " genter inquiras, qui malefactores et pacis nostræ " perturbatores in libera warenna David de Flittewic " apud Flittewic, sine licentia ipsius David fugarunt " et cuniculos ibidem ceperunt et asportaverunt, et " alia enormia ei intulerunt, ad grave damnum ipsius " David, et contra pacem nostram: et inquisitionem " inde distincte et aperte factam, nobis sub sigillo tuo " et sigillis eorum per quos facta fuerat, sine dilatione " mittas, et hoc breve. Teste meipso apud Westmo- " nasterium vicesimo-quinto die Octobris, anno regni " nostri nono." Anno prædicti domini regis decimo,

Dec. 14. He is declared to have no warren there. in crastino Sanctæ Luciæ virginis, coram Johanne de Cheny vicecomite Bedefordiæ et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, duodecim jurati veniunt et dicunt super sacramentum suum, quod prædictus David nullam habet ibidem warennam; nec ipse nec sui antecessores: propter hoc, nesciunt aliquos malefactores.

Names of the jury in the cause. Nomina juratorum sunt Edmundus de Wedone miles, Robertus Bryen miles, Johannes Puleyn, Johannes de Stanbrugge, Ricardus Sopurun, Willelmus Blundel, Petrus de Northwude, Robertus de la Burne, Johannes Passelewe, Radulfus de Bradele, Petrus de Tyngri, Thomas de Northwude. Facta prædicta inquisitione, statim ipso die nos et plures nobiles de visneto fugavimus et cuniculos cepimus ibidem, sine impedimento ipsius David.

Per totum annum istum, ad pistrinum subtraximus totam decimam de albo pane, qua eleemosynæ dari solent.

Convocation summoned by archbishop Peccham. Archiepiscopus Cantuariensis fecit convocationem cleri suæ provinciæ pro statu ecclesiæ. Absentes graviter sunt puniti. Prior noster absens absolutionis gratiam apud Wyntoniam cum difficultate est sortitus.

Church of Steppingley. Anno gratiæ MCCLXXXII. magister Robertus de Lincolnia, medicus, ad ecclesiam de Steppinggele ad nostram præsentationem est admissus, salva nobis pensione unius marcæ annuæ in eadem. Ad prædictam ecclesiam

præsentavimus Ricardum Inge, cui in quadraginta solidis annuis tenebamur ratione novæ creationis prioris nostri; et ipse præsentationem illam recusavit. Propter quod, a prædicto annuo soluti fuimus et quieti; sed ad instantiam [Roberti Burnel,][1] cancellarii domini regis, fecimus ei gratiam donec de artibus inchoasset. A.D. 1282.

Church of S. Cuthbert's, Bedford.

Eodem anno, mense Aprili, præsentavimus Galfridum Buguleun, cui in duabus marcis annuis tenebamur, ad ecclesiam Sancti Cuthberti tunc vacantem. Præsentationem nostram retinuit usque ad lapsum temporis, et non est prosecutus; propter quod, similiter quieti fuimus ab eodem. Post lapsum vero temporis, filius Henrici Crone de gratia episcopi ad nostram præsentationem admissus est ad eandem.

Wood at Buckleshore.

Emimus de Roberto Ingolf quandam partem bosci sui apud Bukeleshore pro triginta solidis. Et anno præcedenti emimus juxta aliam particulam ab eodem.

Aimery de Montfort liberated.

Eodem anno Americus de Monteforti deliberatus est, de mandato domini Papæ,[2] a custodia, ubi per episcopos est detentus, et missus est ad curiam.

Radulfus de Harewold canonicus obiit apud Bradeburne; et sepultus est ibidem, quarto kalendas Septembris.

Treatment of some prisoners escaped from the Tower.

Eodem anno quidam prisones noctanter evaserunt extra Turrim Londoniæ usque ad ecclesiam Sancti Pauli; et ab ipsa ecclesia violenter extracti, sunt extra cœmiterium decollati, unde unus eorum fuit coram crucifixo vulneratus; propter quod tota civitas Londoniæ est per episcopum interdicta.

Death and burial of a woman of S. Giles's, Dunstable.

Mulier quædam de Sancto Egidio in Dunstaple obiit, et apud fratres Prædicatores est sepulta. Corpus ejus apud ecclesiam nostram primitus est delatum; celebravimus missam, et habuimus oblationem et octo cereos; unde sacrista dedit fratribus duos cereos, monialibus duos, et retinuit totum residuum.

[1] Blank in MS.

[2] Martin IV.

A.D. 1282. Frater Philippus de Merstone, de ordine Minorum obiit infra septa nostra; et quia specialis noster fuit, et lector in ordine suo, in claustro nostro decentissime est humatus.

Death of the bishop of Hereford. Thomas, Herefordensis episcopus, obiit in redeundo a curia domini Papæ; et magister Ricardus de Swynefeld successit ei in episcopatu.

Magister Ricardus de Bradewelle, archidiaconus Bedefordiæ, juris professor, et officialis Lincolniensis, obiit mense Octobri; et successit ei in archidiaconatu et officialitate Lincolniensi magister Johannes Hoke.

Quarrel about a lane in Dunstable. Eodem anno, quartodecimo kalendas Decembris, in plena curia prioris, a burgensibus est concessum, quod prior includat et clausam habeat venellam illam, quæ Grunteslane vocabatur: et prior fecit ibi murum. Sed quidam de vico de Suth murum concito prostraverunt. Postea dicti malefactores pacem fecerunt cum priore; et prior fecit eis aliam viam juxta domum Stephani de Stabulo in latitudine septem pedum, præsente villata.

f. 61 *b.* Quidam canonicus de Byssemade cultro proprio se castravit; et ipso die mortuus est de plaga.

Land at Buckleshore. Emimus unam acram terræ apud Bokeleshore, de Willelmo filio Willelmi: et est de feudo nostro, et intra terram nostram.

Land in Totternhoe. Milesenta de Muchaue inspexit confirmationem, quam habemus a Georgio fratre suo, de terra Johannis de Eltesdone in Toterho; et ipsa ratificavit ipsam confirmationem.

Payment to the sheriff of Bedford. Eodem anno, mense Octobris, solvimus Johanni de Cheny, vicecomiti Bedefordiæ, tres libras pro pluribus defaltis de itinere magistri Rogeri de Seytone, unde fecit nobis talliam.

Payment of Queen's gold. Item, Willelmus Bithoke, clericus dicti Johannis vicecomitis, solvit nomine nostro apud Saloppiam ad scaccarium, duas marcas pro auro reginæ, pro fine viginti marcarum facto cum Johanne de Londonia tempore vacationis, tunc eschaetore citra Trentam.

Item, dictus Willelmus solvit pro nobis tunc ibidem viginti solidos pro pluribus defaltis de Judaismo; et habuit talliam. Item solvit ibidem pro nobis unam marcam pro defaltis de Judaismo; et habuit similiter talliam separatam. Has duas tallias de Judaismo tradidit prior dicto Willelmo clerico, ut in primo compoto suo ad scaccarium eas faceret allocari. A.D. 1282.

Eodem anno, die Sancti Petri in Cathedra, concessimus et dedimus Willelmo Atte-Ho et Alexandræ uxori suæ quædam conredia in pane, cervisia, et aliis, quæ in eorum charta continentur. Et recepimus propter hæc ab eisdem quadraginta-quinque marcas, pro necessitate maxima domus nostræ. Corrodies granted. Feb. 22.

Eodem anno Wallenses contra dominum suum regem Angliæ iterum rebellabant; pro eo præcipue, quia dominus rex statuerat in eorum finibus leges et consuetudines Anglicanas, et præceperat quod sequerentur comitatus et hundreda. Item pro eo quod justitiarius Cestriæ aliquos de hominibus David, fratris principis Walliæ, suspendi fecerat, Wallensium contra morem. Item pro eo quod, de præcepto domini regis, succisus esset boscus dicti David, ad faciendum ibidem transeuntibus viam tutam, latrocinantium ob insultum. Rising of the Welsh.

Leulinus princeps Walliæ et David frater suus occasione prædictorum gravaminum, de multis contentionibus et etiam inimicitiis inter eos motis amici ad invicem sunt effecti; ita quod contra dominum regem pro suis legibus simul starent. Tunc dictus David, Dominica Palmarum, cum multitudine armatorum, Rogerum de Clifford, baronem domini regis in Marchia, in lecto suo cepit; Fulconem Trigald, cognatum ipsius Rogeri, et alios de ejus familia occidit; et ipsum Rogerum, graviter vulneratum, captivum abduxit Wallenses autem cæteri, qui similiter contra regem Angliæ conspiraverant, adjacentes sibi et suis locis terras domini regis incendio tradiderunt, singulos et eorum bona miserrime devastantes. Leulinus vero et David frater ejus duo castra domini regis, videlicet Seizure of Roger de Clifford by David, March 22. Flint and Rhuddlan

A.D. 1282. castles besieged by Llewellyn and David.

de Flynta et de Rothelan, cum infinito populo obsederunt. Quod cum audisset rex, vix potuit credere, quia non modicum de ipsis Wallensibus confidebat. Misit tamen ibi festinanter ex suis fidelibus gentem copiosam, per quam statim dicta obsidio est amota; et homines domini regis et terræ eorum ab hostibus sunt defensæ, donec rex ad partes illas personaliter adveniret.

Edward I. enters Wales, June 24.

Et in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, dominus rex cum magnatibus regni sui fines Walliæ iterum est ingressus. Cumque diffusus esset exercitus

Slaughter of the Welsh.

domini regis per loca, facta est de Wallensibus strages magna. Bona eorum, quæ præda reliquerat, incendio vastabantur. Et quamvis multum offenderetur rex, venientes nihilominus ad pacem Walenses curialiter admisit; cæteri vero in stultitia sua perdurantes, gentem domini regis sine misericordia per insidias peremerunt;

Death of William de Valencia.

nunquam tamen bellum publicum sunt aggressi. Willelmum de Walencia, juniorem filium patrui domini regis, et plures cum eo nobiles occiderunt; propter quod Angli nostri ex tunc Wallenses et eorum finitima acrius debellabant.

Death of Luke de Tani, Roger de Clifford, &c.

Interim dominus Lucas de Thany, cui rex commiserat custodiam de Anglesheye, cum grandi comitatu pontem transivit, quem rex ultra flumen de Meny ibidem fecerat per transversum navium plurimarum; et ad videndum quoddam fossatum, quod Wallenses foderant, Walliæ limites introivit. Cumque pauci de Wallensibus juxta latitantes acclamassent dictum Lucam et suos, mox in fugam versi, voluerunt per pontem regredi sicut prius; sed impediente flumine non valebant. Propter quod, intrantes quasdam naviculas, et illas supra modum onerantes, in ipso flumine sunt submersi. Et mortui sunt ibidem ipse Lucas, Rogerus de Clifford junior, et alii tredecim milites cum eisdem, valetti nobiles septendecim, et de peditibus, ut dicitur, circiter ducenti homines.

Death of Llewellyn

Post hæc Leulinus, princeps Walliæ, secure descendit de Snoudone in terris quæ fuerunt Rogeri de

Mortimer, ad capiendum homagium hominum illorum, sicut per filios dicti Rogeri fraudulenter fuerat evocatus. Et cum venisset prope quandam abbatiam quæ vocatur Cunhyr, irruerunt in illum repente post solis occasum hi qui erant per regem in munitionibus de Muntgumery et de Blancmustor, habentes secum omnes potentes de illa Marchia; et occiderunt ibi principem Leulinum; et miserunt caput ejus ad regem apud Rothelane, quod postea Londoniam est delatum, et positum supra Turrim ad spectaculum populorum. Occisi etiam erant cum principe tres ex magnatibus suis et ad duo milia peditum; equitum vero pauci. Et contigit hæc victoria anno regni regis Edwardi undecimo, decimo die Decembris. A.D. 1282. at Cumhyre in Radnorshire. f. 62.

Mortuo Leulino principe, David, frater ejus, cum multitudine magna Wallensium adhuc domino regi resistebat; sed exercitus domini regis ipsum in Snoudone persequebatur, et agebatur ipse David vagus et profugus cum suis in montibus et mariscis; et decrevit suus exercitus omni die. Et dominus rex omnia castra, omnesque munitiones de Snoudone et de tota Wallia sibi facillime subjugavit. Accepit quoque rex ex nobilioribus Walliæ obsides innumeros, et per partes Angliæ destinavit. Resum filium Waluani, qui cum domino rege steterat et ab eo ad dictum David confugerat, cepit rex, et in Turri Londoniæ incarceravit. Tunc multi nobiles de Wallensibus ad pacem regis venerunt; et qui nolebant, fame et inedia miserabiliter sunt consumpti; et, juxta prophetiam Merlini, facta est magna regni desolatio, velut si flumina sanguine manarent. David still holds out. Reduction of Wales.

Et die Sancti Albani proximo subsequenti, prædictus David in quodam monte latitans cum paucis, captus est per proditionem cujusdam ex suis, et ferro vinctus tutissime servabatur usque ad sequens festum Sancti Michaelis. Uxor etiam sua similiter capta est et salvo custodita. In prædicto festo Sancti Michaelis, dictus Capture of David, June 22.

A.D. 1282. David per totum barnagium Angliæ quatuor judicia suscepit in hunc modum.

His crimes and sentence.

1. Quia proditor fuit domini regis, qui eum militem fecerat; tractus est equis lento passu ad locum suspendii.

2. Quia homicidium fecerat Fulconis Trigald, et aliorum nobilium Angliæ; suspensus est vivus.

3. Quia illud fecit tempore Dominicæ Passionis; propter blasphemiam viscera ejus incendio sunt cremata.

4. Quia in pluribus locis Angliæ mortem domini regis fuerat machinatus; membratim est partitus, et per climata Angliæ ad terrorem malignantium destinatus.

Caput autem ejus in Turri Londoniæ super palum altissimam est affixum, versus mare; et hoc similiter factum est anno undecimo prædicti domini regis Edwardi durante.

Aid asked for the Welsh war.

Eodem anno dominus rex pro guerra sua quam habuit in Wallia petiit auxilium a viris religiosis et ab omnibus mercatoribus regni sui, gratiam illam tantummodo nomine mutui postulando; et tunc habuit a nobis quadraginta solidos; a villata quindecim libras, decem solidos; a Johanne Duraunt viginti libras; a Stephano Aungew decem marcas.

Share of the priory and town.

A new body to the bakehouse, and the brewhouse wall built.

Eodem anno in æstate fecimus novum cumulum de pistrino cum appendiciis, et parum ante murum de braseria. Item fecimus novum cumulum de cancello de Husseburne de meremio ad hoc dudum præparato.

Husborn chancel.

Anno gratiæ MCCLXXXIII., Dominica Palmarum, Oliverus, Lincolniensis episcopus, magnam missam celebravit, processioni nostræ interfuit, et optime prædicavit. Non tamen causa visitationis ad nos venit, sed solummodo transeundo.

Bishop Oliver Sutton at Dunstable, April 11.

Taxation of persons worth more than half a mark.

Eodem anno, statim post Pascha, bona omnium eorum qui habebant ultra dimidiam marcam in catallis, per duodecim juratos de visneto suo taxabantur, pro tricesima domino regi concessa. Et tunc bona nostra

extra burgum, cum aliis, sunt taxata, et bona infra curiam per burgenses; at tamen moderate. Postea taxatio prædicta revocata fuit per breve domini regis quoad viros religiosos, et quoad mercatores, qui alias dominum regem nomine mutui adjuvarunt ad guerram contra Wallenses. A.D. 1283.

A disme demanded of the clergy for three years.

Eisdem anno et tempore nomine domini regis petita est a clero decima de omnibus proventibus ecclesiasticis per triennium, similiter in subsidium guerræ suæ contra Walliam. Archiepiscopus Cantuariensis habuit super hoc tractatum Londoniæ cum coepiscopis suis, prælatis omnibus, atque clero, ubi a procuratoribus totius cleri fuit manifeste contributioni hujusmodi contradictum.

Opposition to this.

Articles against the proposed contribution.

Quia propter fructuum diminutionem, monetæ Anglicanæ jam factum excambium, repentinam deperditionem animalium, collectarum solutiones diversarum tam ipsi domino regi, quam in Terræ Sanctæ subsidium, adeo apporiatur ecclesia, quod proventus ecclesiastici non sufficiunt ad onera ejus ordinaria supportandum, et ad quotidiana stipendia ministrorum. Immo in pluribus locis (quod dolenter dicimus) minuitur ministrorum numerus in immensum.

Quia de quinta-decima, domino regi nuper concessa ab ecclesia, unus terminus et unus annus adhuc remanent non soluti. Nec decet regiam majestatem, ipsa durante, aliud subsidium postulare; maxime cum ei, in maxima pecuniæ summa, ab omnibus prælatis Angliæ singillatim ante dies paucissimos sit prospectum.

Quia remedium et levamen, quod dominus rex clero promiserat super quibusdam suis gravaminibus, nondum venerat ad effectum, præcipue super regiis prohibitionibus, per quas libertas ecclesiastica sub ipso rege primo cœperat ancillari, prætextu etiam earundem sic humiliatur mater ecclesia, quod f. 62 *b.*
in filiis suis vix sit aliquis qui istis temporibus timeat claves ejus.

Quia causa propter quam hujusmodi petitur auxilium, est sævitia seu vindicta sanguinis Christianorum, quod clericis est expressius interdictum; præsertim propter irregularitatis maculam quam inducit.

Item, quia speratur a domino Papa novæ præstationis seu contributionis jugum imponi ecclesiæ Anglicanæ. Quia ecclesia Romana, a tempore cujus non extat memoria, tantis non

A.D. 1283. fuit exposita periculis et oppressionibus, ut est modo. Propter quod, ad novam tributi concessionem domino regi faciendam, ecclesiam nostram seu nos obligare, seu quicquam promittere, non audemus; nisi prius super hoc summus Pontifex consulatur.

Veruntamen, si casus emerserit in quo clericis de bonis ecclesiasticis conferre seu contribuere liceret; ut puta, si princeps esset obsessus, incarceratus, seu aliter ab hostibus detentus, quod absit; vel ubi archiepiscopus vel clerus tantam inpresserint necessitatem vel utilitatem, quod ad relevandam necessitatem communes facultates non sufficerent, vel alia ubi sine periculo et scrupulo conscientiæ subsidia providerint ab ecclesiis conferenda, manus domino nostro regi porrigeremus liberaliter adjutrices; de consilio tamen summi Pontificis, cujus interest communibus utilitatibus providere.

A clock placed over the pulpit.

Eodem anno fecimus horologium, quod est supra pulpitum collocatum.

Common of Houghton-Regis.

Eodem anno de parochianis nostris in Dunstaple terram habentibus in Houctone, et non habentibus, nullus in pastura villæ de Houctone cum averiis suis potuit communare, nisi cubarent ipsa averia super feudum de Houctone. Tunc quidam ex ipsis parochianis de Dunstaple locaverunt sibi in Houctone bercarias; ibique oves agnos ediderunt. Quidam vero alii oves suas apud Lynnburi abduxerunt, ubi ipsæ oves agnos similiter ediderunt. Et perdidimus ipso anno decimam agnorum, lactis, et lanæ ovium prædictarum. Et dicitur quod Walterus, vicarius de Houctone, totum illud impedimentum versus dominam de Eytone[1] procuravit fraudulenter, occasione percipiendi decimas memoratas. Eodem anno mulier quædam de Dunstaple de agnis editis infra Dunstaple decimum agnum apud Houctone sponte dedit. Sed sacrista hoc comperto compulit eam restituere ecclesiæ de Dunstaple agnum meliorem, et ad largas emendas, pro delicto.

Loss of tithes to the priory.

Dispute with the

[1] Milesenta de Muchaut, v. p. 297.

troversia inter nos et abbatem[1] et conventum de Derleya, super quibusdam decimis in Pecco, coram diversis judicibus ventilatâ, et demum ad examen decani Sanctæ Mariæ de Arcubus Londoniæ per appellationem devoluta, post varias altercationes et judiciorum anfractus, de assensu procuratorum nostrorum et eorundem religiosorum, dicto decano ordinante, diffiniente, pronuntiante, amicabiliter sic quievit, videlicet, quod dictæ decimæ in libello petitæ penes prædictos abbatem et conventum perpetuo remaneant pacifice et quiete. Ita quidem quod dicti abbas et conventus solvant pro decimis prænotatis, annis singulis in perpetuum, dictis priori et conventui vel eorum attornato, in ecclesia eorum de Bradeburne sedecim solidos, ad duos terminos anni, etc., sub pœna majoris excommunicationis, quas ex tunc in personas abbatis, prioris, subprioris, præcentoris, celerarii, et sacristæ, ejusdem monasterii de Derleya, prædictus decanus de Arcubus contulit et in scriptis, quoties in solutione dictorum sedecim solidorum in toto vel in parte cessaverint quoquomodo. Et factum est super hæc inter nos publicum instrumentum; in quo et coertiones aliæ continentur.

A.D. 1283. abbey of Derley about tithes in the Peak. Its settlement.

Eodem anno, die Pentecostes, admisimus in canonicum fratrem Rogerum de Kylpsham, ad præsentationem Milesentæ de Muchaut, dominæ de Eytone, secundum formam cyrographi inter nos et progenitores ipsius Milesentæ confecti.

Roger Kylpsham admitted canon, June 6.

Eodem anno obiit Michael prior de Neuham; et Johannes de Bedeforde, canonicus dictæ domus, successit ei mense Julio.

Eisdem anno et tempore vendidimus Willelmum Pyke, nativum nostrum, cum sequela sua; et recepimus unam marcam ab emptore.

Sale of William Pyke.

Eodem anno quidam ex servientibus Johannis Duraunt junioris de Dunstaple sponte se præcipitavit in

Suicide of a servant

[1] Henry de Kedleston.

A.D. 1283. of John Duraunt. puteo ipsius Johannis, et mortuus est. Et postquam visus est a coronatoribus, projectus est in fovea extra villam; sed Hospitalarii eum inde extraxerunt, et in cœmiterio condiderunt.

Second mention of David's capture. Eodem anno David, germanus Leulini, principis Walliæ, captus est per gentem domini regis; videlicet vicesimo-primo die Junii; et filius suus legitimus captus est cum eo. Et inprisonatus est de mandato domini regis. Multi vero ex fautoribus ejus venerunt ad pacem; et postea dominus rex de tota provincia Walliæ ad placitum suum ordinavit sine contradictione qualicunque. Uxor etiam ipsius David, quæ fuit filia comitis de Ferares, alias capta est et inprisonata. De hoc plus ex altera parte folii.[1]

Bishops of Rochester, Eisdem anno et tempore obiit episcopus Roffensis,[2] monachus; et successit ei in episcopatu magister Thomas de Ingelthorp, tunc decanus Sancti Pauli Londoniæ.

and Durham. Item episcopus Dunelmensis ecclesiæ[3] obiit, qui fuit monachus; et successit ei Antonius Bech, qui fuit clericus domini regis tunc nominatissimus.

f. 64.[4] Wrestling match at Hockliffe on Aug. 29. Eodem anno, die Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, facta est lucta apud Hocclive coram hospitali, ubi interfuerunt plures de familia nostra; terminata vero lucta illa, fereque omnibus discedentibus, occisus est ibidem cum securi quadam Johannes faber noster. Ex parte autem domini Willelmi de Muntchenesy, qui tunc habuit wardam hæredis Johannis Malherbe, occisus est Simon Mustard, ribaldus valde ferox. Et præsentatum est per quatuor villatas coram coronatore, et etiam in pleno comitatu, quod mutuo se occiderunt; et sic familia nostra est salvata, ita quod nullus eorum de hoc fuerat appellatus.

---

[1] *i. e.* above, p. 293.

[2] John Bradfield.

[3] Robert of Holy Island.

[4] F. 63 is a parchment fragment inserted in the MS.

A.D. 1283. A debt forgiven to the priory.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, magister Walterus de Ludeford, principalis executor magistri Petri de Radenhore, perdonavit nobis omnem pecuniam in qua dicto magistro Petro quocunque titulo a mundi origine tenebamur.

Eisdem anno et tempore vendidimus Johanni de Ludeforde quædam conredia suo perpetuo, pro viginti-quinque marcis.

A 20th granted to the king.

Eisdem anno et tempore concessit clerus Anglicanæ ecclesiæ domino regi vicesimam spiritualium obventionum, secundum taxationem Northwicensis episcopi, per triennium duraturam.

A hall built at Newbottle.

Eisdem anno et tempore fecimus salam apud Neubothle; ad quod camerarius noster reperit omnes sumptus, salva tamen singulis fratribus camera consueta.

Corn bought at Offley and Sullington.

Eodem anno in æstate præcedenti expendimus in emptione bladi apud Offele, viginti libras. Item, apud Suthlingdone et alibi per partes, usque ad amuntiam viginti librarum. Item obligavimus nos et posteros nostros, per chartam de capitulo, ad faciendum pro dicto magistro Petro quasdam specialitates in nostro martilogio annotatas, quas prædecessores nostri eidem diu antea concesserunt.

The Exchequer and King's Bench returned to London.

Eodem tempore scaccarium domini regis et bancum de Saloppesbury rediit Londoniam apud Westmonasterium.

Writ of trespass against the prior and others.

Eodem anno, in crastino Animarum, summonitus est prior et frater Michael de Pecco, et frater Johannes de Hallingges, et quidam alii de familia nostra apud Rokeshoc per breve de transgressione, ad respondendum Londoniæ, Davidi de Flittewic, super eo quod noctanter piscati sunt fossata et vivaria ipsius David, contra pacem, ut dicit.

Excommunication of Pedro III.

Eodem tempore, per universalem ecclesiam, de mandato Papæ Martini, excommunicatus est rex Castellæ[1]; .....

[1] An error for Arragon.

A.D. 1283. of Arragon. pro eo quod ejecit Karolum, regem Siciliæ, a regno, et occupavit regnum illud, et alias terras ad Romanam ecclesiam pertinentes, contra voluntatem prædicti domini Papæ.

Register of a payment due by the prior to the king. Eodem anno fecimus inrotulari in rotulo de finibus, de anno regni regis Edwardi undecimo. Concessum est priori de Dunstaple, quod de centum solidis, quos regi debet pro evasione Johannes le Peyuur; et de quadraginta-sex solidis octo denariis, quos regi debet de arreragiis quintæ-decimæ; et de una marca, quam regi debet pro habendo brevi; et de viginti solidis, quos regi debet pro transgressione; solvat regi per annum sexaginta solidos. Videlicet, unam medietatem in festo Sancti Michaelis, et alteram medietatem in festo Paschæ. Intratum fuit a die Sancti Michaelis in unum mensem, anno supradicto; et super hoc habuimus breve de scaccario domini regis ad Radulfum de Goldintone, tunc vicecomitem Bedefordiæ, in hæc verba: "Edwardus, Dei "gratia, etc. Scias, quod concessimus priori de Dun- "staple, quod reddat nobis ad scaccarium nostrum "centum solidos, quos nobis debet pro evasione Johan- "nis le Peyuur; et quadraginta-sex solidos, quos nobis "debet pro arreragiis quintæ-decimæ; et unam mar- "cam, quam nobis debet pro habendo brevi; et "[viginti solidos, quos][1] nobis debet pro transgres- "sione, ad terminos . . . . . dimus. Et ideo tibi "præcipimus, quod ipsum [priorem] non distringas, "donec aliud inde tibi præcipimus . . . . . "averia sua, si quæ ceperis, concessionibus prædictis ". . . . . [sta]tim deliberes. Teste P[etro] de Cestre "apud Westmonasterium, octavo die Decembris, anno "regni nostri undecimo." Per rotulum de finibus.

Writ to the sheriff of Bedford. Item habuimus brevia de Cancellaria ad prædictum vicecomitem, sic. "Edwardus, Dei gratia [etc.], vice- "comiti Bedefordiæ salutem Scias, quod prior de Dun- "staple servat terminos suos ad scaccarium nostrum de

[1] The MS. is torn here.

" centum solidis, quos nobis debet pro evasione Jo- A.D. 1283.
" hannis le Peyuur; et de sexaginta-sex solidis, quos
" nobis debet de arreragiis quintæ-decimæ; et de una
" marca, quam nobis debet pro brevi; et de viginti
" solidis, quos nobis debet pro transgressione. Et ideo
" tibi præcipimus, quod ipsum inde non distringas,
" donec, etc. et averia sua, etc. Teste R[ogero] de
" Northwude apud Westmonasterium, vicesimo-octavo
" die Octobris, anno regni nostri duodecimo." Per rotulum de finibus et talliis de scaccario.

" Edwardus, Dei gratia, etc. Quia dilectus nobis Writ to refer to the meeting of parliament the demands of the prior of fines from his tenants,
" prior de Dunstaple clamat habere omnia amerciamenta
" hominum suorum de terris ecclesiæ suæ de Dun-
" staple, ubicunque fuerint in curia nostra amerciati,
" per chartas progenitorum nostrorum regum Angliæ,
" quas inde habet, ut dicit; tibi præcipimus, quod
" demandam, quam de hujusmodi amerciamentis per
" summonitionem scaccarii nostri facis eidem priori et
" hominibus suis de terris suis prædictis, ad opus nos-
" trum, ponas in respectum, usque ad parliamentum
" nostrum post festum Paschæ proximo futurum, ut
" tunc inde fieri faciamus quod de jure fuerit faciendum. Teste meipso apud Actone Burnelle, vicesimo-
" quarto die Octobris, anno regni nostri undecimo."

" Edwardus, Dei gratia, etc. Quia dilectus nobis in goods of fugitives and convicts, and acquittances of murder and waste.
" Christo prior de Dunstaple clamat habere catella
" fugitivorum et damnatorum in terris suis, et omnia
" amerciamenta hominum suorum; et similiter quit-
" tantiam de murdro [et] vasto, factis in terris suis,
" per chartas progenitorum nostrorum regum Angliæ,
" quas inde habet, ut dicit; tibi præcipimus, quod
" demandam quam eidem priori facis per summoni-
" tionem scaccarii nostri de catallis hujusmodi, et
" amerciamentis hominum suorum, et similiter de mur- f. 64 b.
" dro et vasto prædictis, ponas in respectum, usque ad
" parliamentum nostrum post festum Paschæ proximo
" futurum; ut tunc inde fieri faciamus quod de jure
" fuerit faciendum. Teste ut supra."

A.D. 1283. A thirtieth paid to the sheriff. Nov. 11.

Eodem anno, in festo Sancti Martini, solvimus Radulfo de Goldintone, vicecomiti Bedefordiæ, tricesimam temporalium nostrorum pro expeditione domini regis in Wallia. Quæ quidem solutio ponebatur in respectum pro gratia quam domino regi fecimus ad instantiam Johannis de Kyrkeby; scilicet gratia, quam tunc solvimus in ista solutione, nobis cessit pro soluto. Similiter burgenses nostri, qui gratiam fecerant, per eandem viam transierunt.

Nicholas Basse of Kensworth hanged for felony.

Eodem anno, mense Januario, Nicholaus Basse de Kenesworthe suspensus est pro felonia. Ipso quoque adhuc detento in prisona, incidimus solo tenus quasdam spinas, quæ terram suam, et terram quam habemus ex dono Thomæ Inge apud Sortegrave, dividebant: propter quod, inter nos et d[ominum] de Cadendone materia placiti est suborta. [Tandem] inter dictum dominum et nos amicabiliter sit con[clusum, scilicet, quod] spinæ illæ, cum recreverint, et aliæ spinæ [inter n]os et Galfridum Amite inposterum remaneant [sicut divi]sa inter duos comitatus. Et quod tantum medio [itine]re capiamus, quoties fuerint incidendæ. Item conce[ssum] est quod terræ prædictorum Nicholai et Galfridi propius[1] dictis spinis de cætero non arentur, quam die hujus concessionis extiterunt. Item concessum est quod vetus haicia cum fossato inter culturam nostram et Kenesworthe sine calumnia ita remaneat in futurum.

Boundaries between Beds and Herts.

The prior dines with John Duraunt in the town, Feb. 26.

Eodem anno, die Sanctorum Vedasti et Amandi, Johannes Duraunt de Dunstaple fecit convivium magnum in Dunstaple prædicto domino de Cadendone, et quibusdam magnis personis de visneto, ubi interfuit prior noster, contra consuetudines in nostro monasterio approbatas. Sed prior fuit excusabilis in hoc facto, quia dicto Johanni in magna pecunia tenebatur; ideoque ipsum offendere non audebat.

---

[1] From this word to the end of the sentence is at the foot of the page.

Scaccarium domini regis a Saloppesbury rediit Londoniis in festo Sancti Michaelis præcedenti. A.D. 1289.

Eodem anno, in crastino Sancti Hillarii, Robertus Fuke[1] et Walterus de Wimunddesham, justiciarii domini regis ad brevia specialia placitanda, sederunt apud Dunstaple. Coram quibus inplacitati fuimus per Agnetem filiam Willelmi Burchard et Aliciam sororem ejus, per breve de morte antecessoris, de uno mesuagio et decem acris terræ et tribus rodis terræ et dimidia, tribus rodis prati et dimidia, cum pertinentiis in Everesholth. Item, per idem breve, dictæ Agnes et Alicia implacitarunt Simonem Wymund, qui tres rodas terræ inde tenuit. Item Radulfum Philip, qui unam rodam terræ inde tenuit. Item Ricardum de la Forde, qui unam rodam terræ inde tenuit. Item Ricardum Philip, qui unam rodam terræ et dimidiam inde tenuit. Et prædicti prior, Simon, Radulfus, Ricardus, et Ricardus, obtulerunt se versus dictas Agnetem et Aliciam. Et prædictæ Agnes et Alicia subtraxerunt se a prosequendo, supponentes se totaliter in hac parte gratiæ domini prioris, sub hac forma; videlicet, quod prior inquireret per curiam suam apud Segeho de jure earundem; et secundum hoc faceret eis plus vel minus. Et sciendum, quod per curiam prioris nihil poterunt dictæ mulieres asportare; eo quod Burchardus, proavus earundem, recognovit se esse villanum dicti prioris de dicto tenemento, coram justiciariis itinerantibus apud Bedeforde, anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, tertio; ut patet in cyrographo ibidem levato inter Feliciam uxorem Arnoldi le Blottere petentem, et Ricardum priorem defendentem, de dimidia virgata terræ et quinque acris in Eversholth, etc. Et sciendum quod nihil fuit de hoc inrotulatum in rotulis dictorum justiciariorum Roberti Fuke[1] et Walteri, eo quod haberet prior breve originale pro nihilo, ex dono eorundem. Item fuit data illius brevis, anno regni regis Edwardi

Justices itinerant at Dunstable.

Suit against the priory by writ of mort d'ancestre.

Eversholt.

Suits against other persons.

The suit withdrawn.

The prior to inquire into their right in his own court at Segenhoe.

The proceedings not registered.

[1] *i.e.* Fulcon.

A.D. 1283. decimo, vicesimo-octavo die Martii. Et anno ejusdem regis Edwardi duodecimo dictæ mulieres cessarunt a prosequendo.

The vicars of the priory in Bedford archdeaconry summoned for non-payment of their share of the fifteenth to the king.

Eodem tempore fecimus vocari coram domino episcopo Lincolniensi[1] sex vicarios nostros in archidiaconatu Bedefordiæ; pro eo quod nolebant nobiscum contribuere quintam-decimam domino regi per triennium concessam, pro rata portionis eorum vicarias contingentis.[2] Sed quatuor ex ipsis vicariis, accepta de solvendo monitione domini episcopi, mox satisfecerunt nobis sine difficultate. De Segenho et Husseburne ecclesiarum vicarii se reddebant difficiles in hac parte; contra quos processimus coram domino episcopo, sic:

Summons of the vicars of Segenhoe and Husborn by the bishop, Jan. 22.

"Actum in præbendali ecclesia Sanctæ Mariæ de "Stowe in crastino Sanctæ Agnetis virginis, anno Do- "mini MCCLXXXIII., coram nobis O[livero] permissione "divina Lincolniensi episcopo, in causa quæ vertitur "inter religiosos viros priorem et conventum de Dun- "staple actores, per magistrum Radulfum de Luffenham "clericum, procuratorem suum legitimum, comparentes, "ex parte una; et vicarios de Segenho et Husseburne "reos, nullo modo comparentes, ex altera; videlicet, cum "constaret per certificatoriam decanorum de Dunstaple "et de Flitta, dictos vicarios ad dictum diem legitime "fuisse vocatos; ipsos non comparentes, exigente justitia, "reputavimus contumaces, pœnam sibi pro contumacia "pro loco et tempore infligendam nobis reservantes;
f. 65. "decernentes eosdem iterato peremptorie fore citandos, "quod die Lunæ in prima septimana Quadragesimæ "proxime futura compareant coram nobis, ubicunque "tunc fuerimus in nostra diœcesi; præfatis religiosis "super his quæ contra eos duxerint proponenda re- "sponsuri, et ulterius facturi, quod justitia suadebit. "Quem diem ubicunque fuerimus in nostra diœcesi, "præfato procuratori nomine dominorum suorum, et "dominis suis in persona ejusdem, ad faciendum quod

[1] Oliver Sutton. | [2] *contingentis*] contingentes, MS.

" justum fuerit, in dicta causa præfigimus et assigna- A.D. 1283.
" mus."

Tandem in capitulo de Flitta, eodem anno, iii. id. Feb- Their arrears paid.
ruarii apud Flittewic celebrato, prædicti vicarii de Segenho et Husseburne super petitis nobis satisfecerunt competenter, fratrique Johanni de Maydenbure et magistro W[altero] de Wottone procuratoribus, omnia arreragia numerabant.

Abbas de Westmonasterio Londoniæ, tunc domini Death of Richard de Ware, the treasurer.
regis thesaurarius, obiit, quasi repente; propter austeritatem parum planctus a conventu suo. Et successit ei in officio thesaurarii dominus Johannes de Kyrkeby, qui diu fuit vicecancellarius domini regis.

Johannes Peyuure, qui cognatam [1] dicti Johannis de Kyrkebi habuit in uxorem, probata legitima ætate sua coram veteri regina Angliæ, in festo Omnium Sanctorum terrarum suarum positus in seysina.

Dominus rex et regina post Natale Domini apud Anthony Bek bishop of Durham.
Eboracum interfuerunt consecrationi Antonii Bek, Du- Parliament at Lincoln.
nelmensis episcopi. Inde dominus rex tenuit parliamentum suum apud Lincolniam. Inde dominus rex rediit Walliam, statuens quod Wallenses et eorum hæredes viverent in posterum secundum leges Anglicanas.

Eodem anno Edmundus, comes Cornubiæ, domini Ashridge college of Bonhommes founded by Edmund of Cornwall.
regis consobrinus, in manerio suo apud Esserugge, quod ipse nobiliter construxerat, religiosorum receptui competentem condidit mansionem, et in ipso quosdam posuit capellanos, dans singulis habitum uniformem; statuens quod quilibet eorum et eorum ibidem successorum perciperet annuatim sex marcas de suo scaccario pro expensis. Sed non fuit spes, quod posset illa ordinatio diu stare, propter debile fundamentum; et eo quod quidam ex ipsis capellanis se habebant in principio minus bene.

Eodem anno ex magna pluvia, quæ quasi continue Mortality among the sheep in
fuerat in æstate, fere omnes oves loca convallium

[1] Beatrice, v. Roberts's Calendarium Genealogicum, ii. p. 701.

A.D. 1283. pascentes, tantam humiditatem et pinguedinem interius conceperunt, quod generalis mortalitas ovium postea sequebatur: ita quod in partibus Dunstapliæ vix habuimus ducentas oves in fine Martii subsequenti. Oves tamen nostræ in Ciltria et in Pecco sanæ et vegetes remanserunt. Contra scabiem, quæ generaliter omnes oves Angliæ presserat per septennium præcedens, remedium didicimus quanquam tarde. Fecimus enim quoddam unguentum [ex][1] uncto veteri et vivo argento et verdegrez; et inde, ubicunque scabies se monstrabat, [locum illum] unximus, et prurigo mox cessavit. Sed [contra illam] infirmitatem, quæ per humiditatem contigit, nil valebat.

the low-lands. Those in the Chiltern and Peak well. Remedy against the scab. None against the wet.

Anno gratiæ MCCLXXXIV. Cristiana, quæ fuit uxor Symonis Mustard, appellavit in pleno comitatu Bedefordiæ Johannem de Wederore et plures alios de familia nostra, et etiam Willelmum priorem, de morte prædicti Symonis; unde processus talis est.

Process of appeal of Christiana Mustard for her husband's death.

Processus appelli, quod Cristiana, quæ fuit uxor Symonis Mustard, fecit in pleno comitatu Bedefordiæ versus Johannem de Wederore, Walterum le Chamberleyn, Johannem le Porcher, Johannem del Celer, Thomam le Porter, Walterum de Pet, Willelmum Hakun, Hugonem de Gledele, Willelmum Cotel, Johannem de Stodham, et Willelmum priorem de Dunstaple, de morte prædicti Symonis; sicut in processu dicti appelli plenius apparet. Qui quidem processus, ad mandatum domini regis per brevia sua venit coram Thoma de Bray et Roberto Malet, die Lunæ[2] proxima post festum Apostolorum Petri et Pauli, anno domini regis Edwardi duodecimo. Ad quem diem prædicti Thomas et Robertus venerunt, et prædicta Cristiana pluries et sollemniter vocata non venit. Ideo consideratum fuit quod eadem Cristiana committeretur gaiolæ; et quod Nicholaus præpositus de Rouhale et Willelmus Stragon de Houctone, plegii ipsius Cristianæ

She did not appear,

[1] The MS. is torn.

[2] July 3.

de prosequendo dictum appellum, essent in miseri- A.D. 1284.
cordia. Et quod prædicti Johannes de Wederore, et and her sureties were fined.
alii prædicti appellati, quoad appellum suum recedant quieti. Et insuper præfati Thomas et Robertus justiciarii ex officio suo exigunt a præfato Johanne de Wederore et omnibus aliis supradictis et appellatis, qualiter de morte prædicta se acquietare velint. Qui omnes præsentes, præter Johannem de Cellario qui mortuus est, dicunt, quod non sunt culpabiles de eadem morte, et inde ponunt se super patriam. Et inquisitio inde facta per Johannem de Cheiny, Edmundum de Wedone, Radulfum de Merstone, milites; Johannem de Merstone, Petrum de Tingrie, Alardum Loreng, Johannem Polein, Johannem de Sewelle, Warinum de Dene, Johannem de Stanbrugge, Johannem filium Thomæ de Totternho, Johannem de Lymbure, Willelmum de Ponte de Clipstone, Ricardum Sporun, Rogerum Pyroth, Robertum de Lynleye, Stevewinum de Tulesworthe, [juratos]: qui dicunt per sacramentum suum, quod Jo- f. 65 b.
hannes de Wederore, Walterus le Chamberlein, et Johannes le Porcher non sunt culpabiles de morte prædicti Symonis: ideo ipsi inde quieti. [Dicunt] etiam Verdict in favour of the accused parties.
per sacramentum suum, quod prædicti Thomas le Porter, Walterus [del Pet], Willelmus Hacun, Hugo de Gledele, Willelmus Cotel, et Johannes de Stodham, non sunt culpabiles de morte prædicta, nec de consilio, forcia, vi, et auxilio, seu voluntate vel assensu. Ideo inde omnes quieti. Item dicunt, quod Willelmus prior de Dunstaple non est culpabilis de morte prædicta, nec aliquo malo receptamento; ideo inde quietus. Et dicti jurati requisiti per quem vel per quos dictus Simon interfectus fuit, dicunt, quod quidam Johannes Faber The name of the actual homicide. v. p. 298.
de Flamstude ipsum interfecit cum quadam sagitta in latere dextro. Et quod idem Symon, antequam obiit, eundem Johannem Fabrum cum quodam baculo in capite percussit; ita quod per ictum ipsum humo projecit; sed dicunt, quod Rogerus Ballok eundem Jo-

A.D. 1284. Christiana not the wife of the man who was killed, but set on by others to make the charge.

hannem interfecit. Et dicunt, quod dicta Cristiana appellatrix nunquam fuit uxor dicti Simonis desponsata; per quod appellum suum in hac parte non potest nec debet valere. Sed dicunt, quod ad precationem et sustentationem David de Flyttewic, Willelmi de Monte Caniso de Edwadesthone, Galfridi Redlond, et Philippi de Wroxhulle, dicta Cristiana sequebatur appellum suum prædictum, et hoc malitiose, quia nisi procuratio dictorum David, Willelmi, Galfridi, et Philippi intervenisset, dicta Cristiana dictum appellum nunquam prosecuta fuisset. Item dicunt, quod dictus Simon obiit felonus; per quod, catalla sua sunt confiscata in manum domini regis. Et hæc sunt catalla sua; scilicet, sex quarteria brasii ordeacei, pretii viginti-quatuor solidorum, quæ sunt apud Dilewik: et viginti-duæ oves, pretii viginti-duorum solidorum: et una roba de bluetto, pretii dimidiæ marcæ: et sunt apud Craneford in comitatu Northamtoniæ: et una supertunica, pretii octodecim denariorum; quæ per coronatores liberantur villatæ de Hoclive. Pleggii prædictæ Cristianæ, videlicet Nicholaus præpositus de Rouhale et Willelmus Stragon de Houctone, amerciantur; videlicet, dictus Nicholaus ad sexaginta solidos, et dictus Willelmus ad xx. solidos. Taxatores dictæ misericordiæ, Warinus de Dene et Stevwinus clericus de Tulesworthe.

The goods of the dead man, which fall to the king.

Fines of the sureties.

Appellum dictæ Cristianæ de comitatu in comitatum, per ordinem suum.

Appeal of Christiana as to her husband's death, Feb. 6.

Cristiana, quæ fuit uxor Symonis Mustard, venit in pleno comitatu die Lunæ proxima post Purificationem Beatæ Mariæ, anno regni regis Edwardi duodecimo. Et appellavit Johannem de Wederore de morte Symonis Mustard viri sui; eo quod, ubi prædictus Simon fuit in pace domini regis Edwardi qui nunc est, anno regni sui undecimo, in villa de Hoclive, die Dominica in festo Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, contra

Aug. 29.

portam hospitalis Sancti Johannis in Hoclive in una A.D 1284.
plecea Stafteis extra portam prædictorum, ad duas perticas versus Orientem, ad horam vesperarum pulsantium, ibidem venit idem Johannes nequiter tanquam felonus, insultu præmeditato. Et insidiavit cum uno arcu de yf tendito, unde corda fuit de caume, in manu sinistra, nequiter et in felonia arcussit ad eum cum una sagitta barble; unde flecche fuit de fraxino, et pennata cum pennis aucæ, et sagitta fuit de ferro et assero; et percussit eum in sinistra coste cum prædicta sagitta; et fecit ei unam plagam longitudine quatuor pollicum, et latitudine duorum pollicum, et profunditate usque ad cor; de qua plaga prædictus Symon obiit inter brachia prædictæ Cristianæ uxoris suæ. Et incontinenter post illam feloniam factam fugit; et prædicta Cristiana incontinenter levavit hutasium, et prosecuta fuit ad proximos vicinos; et sic ad quatuor villatas in circuitu, et ad ballivos domini regis, et sic usque ad coronatores, et sic in pleno comitatu. Et si prædictus Johannes istam feloniam negare voluerit, parata est prædicta Cristiana probare versus eum, tanquam versus felonem, in quantum curia domini regis consideraverit quod mulier potest et debet.

Item, prædicta Cristiana appellat Walterum le Chamberlein eo quod prædicto die, prædicto anno, prædicto loco et hora, percussit dictum Simonem Mustard cum una hachetta Danesche, quam habuit in manu sua, unde hasta fuit de fraxino, et hachetta de ferro et assero; et fecit ei unam plagam in sinistra parte capitis, longitudine quinque pollicum, et profunditate usque ad cerebrum. Unde, si de prædicta plaga sagittæ non obisset, de ista plaga mortuus fuisset. Et hoc parata est prædicta Cristiana probare versus eum, sicut versus prædictum Johannem, tanquam versus felonem.

Item, prædicta Cristiana appellat Johannem le Porcher, eo quod venit prædictis die, loco, et hora, cum uno arcu tendito in manu sua sinistra; unde arcus

A.D. 1284. fuit de yf, et corda de caume, et nequiter tanquam felonus arcussit cum una sagitta barbele; unde flecche
f. 66. fuit de fraxino, et sagitta de ferro et assero, et pennata pennis aucæ. Et cum eadem sagitta per medium branem dextri brachii inter humerum et cubitum; et fecit ei unam plagam longitudine duorum pollicum, et latitudine unius pollicis, et per medium branem. Et quam cito istam feloniam fecisset, fugit; unde eadem Cristiana recenter levavit hutasium, et prosecuta ad proximos, etc.

Item, prædicta Cristiana appellat Johannem de Cellario, eo quod tanquam felonus et nequiter fuit de consilio, forcia, vi, et auxilio, prædictis anno, die, loco, et hora, ad mortem prædicti Simonis Mustard, et illuc moram traxit dummodo interfectus fuit. Ita quod si prædictus Johannes ibidem non fuisset, prædictus Simon de morte illa evasisset. Et si istam feloniam etc.

Item, prædicta Cristiana appellat Thomam le Porter de consilio, forcia, et auxilio, de morte prædicti Simonis Mustard viri sui; eo quod, si non interfuisset anno, die, loco, et hora, prædictus Symon mortuus non fuisset; et hoc parata est probare versus eum, sicut versus felonem, etc.

Item, dicta Cristiana appellat Walterum de Pet de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Willelmum Hakun de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Hugonem de Gledele de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Symonis etc.

Item, appellat Willelmum Cotel de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item, appellat Johannem de Stodham de consilio, forcia, et auxilio, de morte dicti Simonis etc.

Item appellat Willelmum priorem de Dunstaple de receptamento prædictorum felonum; eo quod prædictis die, anno, loco, et hora, de prioratu de Dunstaple exierunt et venerunt ad istam feloniam faciendam;

et post feloniam factam ad prædictum prioratum redierunt. Et prædictus Willelmus prior tunc eos tanquam felones receptavit, et adhuc eos receptat. Et si hoc negare voluerit, prædicta Cristiana parata est probare versus eum, tanquam versus felonem, etc. A.D. 1284.

Pleggii de prosequendo, Johannes[1] et Nicholaus, qui superius amerciati sunt pro Cristiana, quæ non est prosecuta appellum suum. Ideo, etc.

Primus comitatus post appellum.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ proxima ante festum Sancti Gregorii, anno regni regis Edwardi duodecimo, Cristiana, quæ fuit uxor Simonis Mustard, venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem de Wederore, Walterum, Johannem, pro morte Simonis Mustard viri sui; qui fuerunt post interrogati; non venerunt. Ideo datus est dies prædictæ Cristianæ a die isto in unum mensem. First court day after the appeal, March 6.

Secundus comitatus.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ post Dominicam Palmarum, anno duodecimo, Cristiana, quæ fuit uxor dicti Symonis, venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem et alios, pro morte Symonis etc. Qui secundo interrogati, non venerunt. Ideo datus est dies in unum mensem dictis appellatis. Second, April 3.

Tertius comitatus.

Ad comitatum Bedefordiæ, die Lunæ in festo Apostolorum Philippi et Jacobi, dicta Cristiana secuta est appellum suum versus Johannem et alios, pro morte Simonis etc. Qui tertio interrogati non venerunt. Ideo datus est dies prædictæ Cristianæ in unum mensem. Third, May 1.

[1] An error for *Willelmus*, v. pp. 306, 308.

A.D. 1284. *Quartus comitatus.*

Fourth, May 28. Ad quartum comitatum Bedefordiæ in septimana Pentecostes, anno prædicto, dicta Cristiana venit, et secuta fuit appellum, etc. Qui quarto interrogati non venerunt. Sed Johannes, Walterus, Johannes manucapti fuerunt per R. W. S., et ideo datus est dies prædictæ Cristianæ a die isto usque in unum mensem.

Fifth, June 26. Ad quintum comitatum, tentum apud Bedefordiam die Lunæ proxima post festum Sancti Johannis Baptistæ anno prædicto, dicta Cristiana etc. venit in pleno comitatu, et prosecuta est appellum suum versus Johannem et alios pro morte etc. Qui fuerunt vocati; non venerunt, sed breve domini regis pro ipsis in pleno comitatu fuit porrectum, sic.

Writ of the king, appointing the justices who are to try the case.

"Edwardus, Dei gratia, vicecomiti Bedefordiæ salutem. "Cum Cristiana, quæ fuit uxor Simonis Mustard, appellet in comitatu tuo Johannem et alios, et Willelmum priorem de Dunstaple, de morte prædicti Simonis, "quondam viri sui; ac iidem appellati nulla quærentes "subterfugia, sed se secundum legem et consuetudinem "regni nostri justiciare permittentes, nobis attente supplicaverint, quod nos appellum illud cum celeritate "qua fieri poterit audiri et terminari, ac partibus inde "plenam et celerem justitiam exhiberi faciamus: assignavimus dilectos et fideles nostros Thomam de Bray "et Robertum Malet justitiarios nostros, una cum his "quos sibi associaverint, ad appellum illud audiendum "et terminandum secundum legem et consuetudinem "regni nostri. Et ideo tibi præcipimus, quod ad certos "diem et locum, quos idem Thomas et Robertus tibi "scire faciant, venire facias coram eis appellum prædictum cum atachiamentis, et omnibus aliis appellis illud f. 66 *b.* "tangentibus; et tot et tales probos et legales homines "de balliva tua, per quos rei veritas in præmissis melius "sciri poterit et inquiri. Et scire facias prædictæ Cristianæ, quod tunc sit ibi appellum suum versus Johan-

" nem et alios, et Willelmum priorem inde prosecutura, A.D. 1284.
" si voluerit; et habeas ibi hoc breve. Teste meipso
" apud [ ],[1] nono die Maii, anno regni nostri
" duodecimo."

Death of the archbishop of Dublin.

Eodem anno obiit frater Johannes de Derlingtone, archiepiscopus de Duvelyn; qui totius pecuniæ, in subsidium Terræ Sanctæ concessæ in concilio Lugdunensi, collector fuerat deputatus. Et dicitur quod subito obiit, et quasi intestatus.

Eodem anno obiit episcopus Sarisburiensis,[2] qui per septennium cæcus fuit; et successit ei decanus[3] dictæ ecclesiæ.

Birth of prince Edward, April 25.

Eodem anno natus est domino regi filius, die Sancti Marci apud Kanarvan, et vocatus est Edwardus.

Death of prince Alphonso.

Eodem anno mortuus est Alfundus, ejusdem domini regis filius et hæres, de cujus morte Angli supra modum doluerunt propter ipsius maximam elegantiam et valorem.

Tournament in Wales.

Eodem anno, mense Junio, tenuit dominus rex rotundam tabulam infra Walliam in ultimis finibus de Snowedune, supra mare; ubi fecerat dominus rex apparatum maximum et expensas, eo quod convenerat ibi de Anglis et alienigenis innumera multitudo.

Rent at Houghton.

Eodem anno dedimus Henrico de Weyville circiter quatuordecim marcas, pro redemptione quatuordecim solidorum, decem denariorum; quos ei de annuo redditu debebamus pro terris in Houctone.

The Durauntes incept in Arts at Oxford.

Eodem anno Willelmus et Ricardus, filii Johannis Duraunt de Dunstaple, inceperunt de arte apud Oxoniam; ubi Johannes, pater eorum, festum celebre faciebat.

Visitation of the bishop of Lincoln, Aug. 7.

Eodem anno dominus O[liverus], episcopus Lincolniensis, in domo de Dunstaple visitationis officium personaliter exercuit die Sancti Donati; procurationem tamen propter hoc non petiit nec accepit.

---

[1] Blank in MS.
[2] Robert Wickhampton.
[3] Walter Scammell.

A.D. 1284.

Arable and meadow land bought at Wadlow.

Eodem anno emimus a Benedicto Sporon quandam croftam terræ arabilis, et quædam capicia prati, quæ de nobis tenuit in Wadelowe.

A married priest, a Franciscan, stripped of his habit and imprisoned.

Eodem anno frater Robertus Trone, qui in ordine Minorum steterat per novem annos, et sacerdos fuerat, sententialiter adjudicatus est uxore, quam ante ingressum duxerat per verba de præsenti: et exuto habitu regulari, adhæsit uxori, sed postea reductus imprisonatur.[1]

Murder of Laurence Duket.

Eodem anno Lorchun Duket, aurifaber Londoniensis, graviter vulneravit Radulfum Crepin in West Chep, et fugit in ecclesiam Sanctæ Mariæ de Arcubus. Postea quidam malevoli, ex parte dicti Radulfi noctanter intrantes dictam ecclesiam, dictum Lorchun, in turri ecclesiæ jacentem, occiderunt, et ibidem suspenderunt, deponentes per fenestram, quasi ipse seipsum suspendisset. Super quo, facta inquisitione per laicos, dictum est, quod ipse seipsum suspenderat; propter quod, tractus per pedes extra civitatem, in fovea est humatus. Cito post ex relatione cujusdam pueri, qui cum dicto Lorchun jacuit hora mortis suæ, et se absconderat præ pavore, rei veritas est comperta. Unde quædam mulier,[2] quæ auctrix fuit dicti sceleris, et sexdecim viri cum ea sunt imprisonati; et postea plures sunt equis tracti et mulier igne cremabatur. Dicta vero ecclesia per archiepiscopum fuit interdicta, et ostium et fenestræ spinis obturatæ. Dictus vero Lorchun a loco ubi jacuit extractus, per clerum in cœmiterio est sepultus. Tandem Rouffensis episcopus[3] ecclesiam reconciliavit, de mandato archiepiscopi.

Punishment of the murderers.

A virgate of land in Stoke-

Eodem anno Robertus filius Alani puravit nobis unam virgatam terræ in Stokehamund, quam habuimus

---

[1] *sed . . . imprisonatur* is in the margin, and can scarcely be read now.

[2] Alice atte Bowe. See Auungier's French Chronicle of London (Camd. Soc.), p. 19.

[3] Thomas Ingoldsthorp.

de feudo suo, ex dono Johannis Hasting. Et dedimus propter hoc dicto Roberto duas marcas et dimidiam. A.D. 1284. Hammond cleared.

Eodem anno, die Sanctæ Fidis, dominus Johannes de Vaus, magister Thomas de Sodingtone, cum sociis suis justiciariis itinerantes sederunt apud Leycestriam. Prior noster pro Cateby comparuit coram eis; et secunda die sessionis, licentiatus discessit. Justices itinerant at Leicester, Oct. 6.

Eodem anno, frater Johannes, Cantuariensis archiepiscopus, primo visitavit Lincolniensem diocesim. Et die Sancti Lucæ apud Dunstaple causa visitationis divertit. Cumque ibi omnia prospere reperisset, eo quod Lincolniensis episcopus quasi recenter domum illam visitasset, una tamen nocte ibidem pernoctavit. Et recepit ab illo monasterio pro procuratione sua quatuor marcas; et discessit. Item, cuidam canonico de Dunstaple, qui irregularitatem contraxerat, dictus archiepiscopus dedit crucem, et auctoritate cruce signatis indulta, dictum canonicum ab ipsa irregularitate absolvit. Ita quod in prima expeditione faceret inde redemptionem, quatenus assequi posset pecuniam a sua propria camera, seu etiam ab amicis, sine monasterii læsione. Dominica proxima sequenti dictus archiepiscopus Walterum Scamal in episcopum Sarisburiensem consecravit; videlicet, in quodam manerio [1] ipsius episcopi juxta Redingges. Item, inspectionem privilegiorum nostrorum super appropriatione ecclesiarum, idem archiepiscopus ad tunc posuit in respectum. Visitation of archbishop Peccham, Oct. 18. Consecration of the bishop of Salisbury, Oct. 22. The privileges as to appropriation of churches.

Eodem anno non habuimus in Pecco nisi quinque saccos lanæ et viginti petras; unde duo sacci ad minus de decima extiterunt, propter quod admirati fuimus et offensi; et eo præcipue, quia in illa tonsione habuimus ibidem de omnibus nostris propriis mille et ducentas oves, per majus centenarium. Small amount of wool at the Peak.

Eodem anno Ricardus de Hetheringtone sub colore termini, de terra de Cheriletone per fraudem per Johannem Cocum est feofatus. Land of Charlton.

[1] Sunning.

A.D. 1284. f. 67. Church of S. Peter, Bedford.

Eodem anno magister Ricardus Inge de ecclesia Sancti Petri in Bedeforde auctoritate concilii privabatur; et Petrus de Hareshulle, clericus domini Radulfi de Hyngham, ad nostram præsentationem admissus est ad eandem; salva nobis dimidia marca annuæ pensionis.

Account of John Saboth, bailiff of the liberty of Dunstable.

Eodem anno, coram Rogero de Wottone et Rogero de Cumetone canonicis, Johannes Saboth, ballivus libertatis Dunstapliæ, reddidit compotum de triginta-septem solidis, octo denariis, quos per viridem ceram de scaccario levavit et recepit de misericordiis hominum

Fines of the townsmen.

de Dunstaple, amerciatorum coram justiciariis; videlicet, de Henrico le Specer seniore quadraginta denarios, pro defalta coram justiciariis Londoniæ in banco. De Henrico le Specer juniore quadraginta denarios pro eodem. De Roberto Barkam viginti denarios pro eodem. De Johanne le Moner quadraginta denarios pro eodem. De Roberto de Rilend viginti denarios pro eodem. De Willelmo de Pyrithone viginti denarios pro eodem. De Willelmo Rys viginti denarios pro eodem. Item de Waltero Crips dimidiam marcam, pro defalta coram Roberto Fulke justiciario apud Dunstapliam sedente. De Willelmo Rys dimidiam marcam pro eodem. De Alexandro Baneter, quadraginta denarios pro eodem. Et sciendum quod prædictus Johannes satisfecit scaccario prioris de pecunia memorata, et habet talliam.

The king at Bristol at Christmas.

Eodem anno dominus rex Angliæ, subjugata sibi tota Wallia, apud Bristolliam Natale Domini celebravit. Et burgenses civitatis, qui super quibusdam articulis implacitabant constabularium castri, succumbebant; et supposuerunt se et sua gratiæ domini regis, pro eo quod illis libertatibus contra regni consuetudinem usi erant.

Tithe of white bread restored to the almonry.

Eodem anno, in festo Purificationis, decimam provenientem de albo pane ad pistrinum restituimus eleemosynariæ. Quæ quidem decima fere per triennium per commune consilium subtrahebatur.

Two tallies against the abbey of

Eodem anno, in Quadragesima, allocatæ fuerunt ad scaccarium domini regis duæ talliæ, quas habuimus

contra abbatiam de Ramesheye, de quintadecima domini regis ei soluta, in quibus talliis decem marcæ continebantur. In compoto enim, quem idem abbas [1] reddidit ad scaccarium, inventum est quod de ipsis decem marcis computus reddebatur; ideo prior inde pace. A.D. 1284. Ramsey for the king's fifteenth allowed in the exchequer.

Eodem anno obiit Karolus, patruus Philippi, regis Franciæ. Idem vero Philippus arripuit iter versus Hyspaniam, ad debellandum Petrum de Aragun; quia dictum Karolum dejecerat a regno Siciliæ contra voluntatem domini Papæ. Item quia ipse Petrus dictum Philippum regem in aliis sæpius offendebat. Death of Charles of Anjou. Expedition of Philip III. against Pedro III.

Eodem anno fuit hyems mitissima; ita quod seniores nostri talem eatenus non viderunt. Mild winter.

Eodem anno obiit Martinus Papa IV., qui prædicto Karolo regi patrocinium præstitit contra prædictum Petrum de Aragun. Death of Pope Martin IV.

Anno gratiæ MCCLXXXV. contigit dies Paschæ die Dominicæ Annuntiationis. Easter on Lady Day.

Eodem anno Honorius Papa IV., ab urbe Romana oriundus, prædicto Martino successit. Pope Honorius IV.

Eodem anno, mense Madio, Edwardus rex post subjugatam sibi totam Walliam, primo Londoniam est ingressus, portans secum crucem gloriosissimam quondam principum Walliæ; quæ apud Wallenses famosissima habebatur, eo quod Dominus miracula plura faceret per eandem. The king brings the Welsh cross to London.

Dominus rex tenuit tunc Londoniæ cum clero et populo longum et forte parliamentum. Multa et dura condidit statuta; omnia ad commodum et lucrum regium tendebant, et plurima ex eis ad præjudicium cleri et gravamen religiosorum. Scutagium etiam pro Wallia ibidem generaliter per totam Angliam est concessum. Parliament in London.

Frater Johannes Cantuariensis archiepiscopus et totus clerus, plurima ex ipsis statutis ecclesiasticæ libertati Opposition of the archbishop

[1] William de Gurancester.

A.D. 1285. and the clergy to the statutes against the liberty of the church.

attendentes derogare, a domino rege super his remedium postulabant; saltem ut literam prohibitionis regiæ, quæ solito largius a sua curia emanaverat, revocaret. Rex vero quasdam mitigationes fecit clero; attamen non concessit quod in curia Christianitatis placitarentur, nisi causa matrimonii et testamenti.

Death of Philip III. Philip IV.

Philippus, rex Franciæ, in obsidione de Gerundes[1] incurrit dissentiriam et obiit. Et successit ei Philippus, filius ejus, consobrinus Petri de Aragun.

f. 67 *b.*

Justices itinerant at Northampton.

Eodem anno, mense Octobri, dominus Johannes de Vaus et dominus Rogerus Loveday cum sociis suis, justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Norhamtone. Et dominus Henricus de Grey inplacitavit ibidem priorem de Dunstaple per hoc breve.

Writ against the prior respecting the advowson of Newbottle.

"Edwardus, Dei gratia, etc., vicecomiti Northamtoniæ
" salutem. Præcipe priori de Dunstaple, quod juste et
" sine dilatione reddat Henrico de Grey advocationem
" ecclesiæ de Neubotle juxta Suttone Regis, quam ei in-
" juste deforciat. Et nisi fecerit, et prædictus Henricus
" fecerit te securum de clamio suo prosequendo, tunc
" summoneas per bonam summonitionem prædictum
" priorem, quod sit coram justiciariis nostris ad parvam
" assisam, cum in partes illas venerint, ostensuri quare
" non fecerit. Et habeas ibi summonitionem et hoc
" breve. Teste meipso apud Suthamtone, decimo-nono
" die Octobris, anno regni nostri decimo-tertio."

Plea of Henry de Grey.

Henricus de Grey per attornatum suum petit versus priorem de Dunstaple advocationem ecclesiæ de Neubotle juxta Suttone Regis, et unde quidam Ricardus antecessor suus fuit seisitus ut de feudo et jure, tempore pacis, tempore regis Ricardi, consanguinei domini regis nunc: capiendo inde expleta, præsentando ad eandem ecclesiam quendam Jordanum Humet clericum suum, qui ad præsentationem suam fuit admissus et institutus. Et de prædicto Ricardo descendit jus, etc.

---

[1] Gerona.

cuidam Jordano, ut filio et hærede. Et de ipso Jordano, qui obiit sine hærede de se, descendit jus, etc. cuidam Johanni, ut fratri et hæredi. Et de ipso Johanne descendit jus, etc. cuidam Luciæ, ut filiæ et hæredi. Et de ipsa Lucia descendit jus, etc. cuidam Henrico, ut filio et hæredi. Et de ipso Henrico, quia obiit sine hærede de se, descendit jus, etc. cuidam Ricardo, ut fratri et hæredi. Et de ipso Ricardo, quia obiit sine hærede de se, descendit jus, etc. cuidam Johanni, ut fratri et hæredi. Et de ipso Johanne descendit jus, etc. cuidam Ricardo, ut filio et hæredi. Et de ipso Ricardo, quia obiit sine hærede de se, descendit jus, etc. isti Henrico, qui nunc petit, ut fratri et hæredi. Et quod tale sit jus suum offert, etc. A.D. 1285.

Et prior venit et defendit jus ipsius Henrici, et seysinam prædicti Ricardi antecessoris sui, de cujus seysina, etc. ut de feudo, et jure, et totum, etc. Et ponit se in magnam assisam domini regis, et petit recognitionem fieri, utrum ipse majus jus habeat in prædicta advocatione an prædictus Henricus. Et offert domino regi dimidiam marcam pro habenda mentione de tempore: et recipitur plegius Henricus Spigurnel de comitatu Bukingham, et Robertus de Romeny, Johannes de Roseles, Willelmus de Bray, et Radulfus de Normavile, quatuor milites summoniti ad eligendum duodecim, etc. Venerunt et elegerunt istos, scilicet, Robertum filium Walteri, Johannem de Pateshulle, Willelmum de Turvile, Willelmum de Nodariis, Robertum Barri, Nicholaum de Wymale, Rogerum de Insula, Johannem de Ver, Hugonem Dandely, Robertum de Nodariis, Robertum de Romeny, Johannem de Roseles, Radulfum de Normavile, et Johannem le Lou, etc. Qui dicunt super sacramentum suum, quod prædictus Ricardus antecessor suus non præsentavit prædictum Jordanum Humet clericum suum ad prædictam ecclesiam tempore regis Ricardi, sicut ipse Henricus narravit. Et ideo consideratum est, quod prædictus

Plea of the prior.

A jury chosen,

who decide in favour of the prior.

A.D. 1285. prior teneat prædictam advocationem prædictæ ecclesiæ de Neubotle juxta Suttone Regis, sibi et successoribus suis, et ecclesiæ suæ Sancti Petri de Dunstaple, quiete de prædicto Henrico de Grey et hæredibus suis, in perpetuum. Et Henricus in misericordia, etc.

De hundredo de Suttone Regis.

Philip de Aynhoe found murdered.

Philippus de Eynho inventus fuit occisus in campis de Faringho apud le Hyde: primus inventor venit, et non male creditur: ideo ipse inde quietus; nulla Englisheria; judicium, murdrum, super villatam de Faringho, eo quod non participat cum hundredo. Et villatæ de Purstone, Cherltone, Tenford, Faringho, non venerunt ad inquisitionem coram coronatore. Ideo in misericordia. Et jurati testantur, quod Rogerus Passevant et Ricardus le Wise subtraxerunt se, et male creduntur de prædicta morte; [ideo exulant et ut]lagantur.[1] Catalla prædicti Rogeri, quadraginta solidi; unde vicecomes respondebit. Catalla prædicti Ricardi le Wise quindecim solidi; unde idem vicecomes respondebit. Et Ricardus le Wise fuit in debita Henrico Grimbaut de Cherltone, qui modo non habet ipsum, standi recto: ideo in misericordia. Et plenius inquiratur de catallis prædicti Rogeri Passevant super hundredum de Wardone in villa de Hoggekote. Et quia prior de Dunstaple recepit catalla prædicti Ricardi le Wise sine waranto, ideo in misericordia. Et postea perdonatur misericordia prædicti prioris per justiciarios ad instantiam, etc.

f. 68.

Writ of novel disseisin against the prior.

Item, Henricus, filius Julianæ, nativus dicti domini Henrici de Grey, tulit super priorem de Dunstaple breve de nova disseysina, de medietate illius mesuagii bipartiti in Cherletone, quam habuit ad terminum

---

[1] *morte . . . . utlagantur*] So Wanley's transcript. All that can now be made out is, *morte . . . lag*ᵃ.

vitæ suæ, ex concessione Galfridi, quondam prioris de Dunstaple, sine assensu conventus. Quia tamen dictus Henricus habuit feudum in ipso tenemento, prior, pro bono pacis, dedit ei unam marcam, et recepit chartam de quieta clamantia ab eodem. Et præter hoc expenderat dictus prior in ipso itinere de Northamtone circiter triginta-tres marcas: videlicet in præsentiis, donis, expensis suis propriis, et in militibus de assisa procurandis. A.D. 1285. Expences of the prior in the suit.

In prædicto itinere concessimus domino Willelmo de Cateby, clerico domini Rogeri Luveday justiciarii, unam marcam annuæ pensionis percipiendam de camera nostra, donec eidem per nos in ecclesiastico beneficio competenti sit provisum. Et præcipue quia idem Willelmus necessarius erat nobis. A mark annually given to William de Catesby.

Eodem anno, recepimus de Philippo Knyth triginta marcas pro conrediis, quæ in autumnalibus sunt expensæ. Money for corrodies spent in harvesting.

Eodem anno quatuor milites de visneto, per literam patentem domini regis, gaolam de Dunstaple deliberarunt; et tunc suspensi duo felones, eo quod mercatorem dominæ reginæ condixerant occidisse. Duo eorum socii in partibus Northfolchiæ de homicidiis indictati, deliberari non valebant per illud breve regium generale, et rursus clerici erant, et noluerunt se supponere judicio laicorum. Et sic in carcerem sunt retrusi. Gaol delivery at Dunstable. Murder.

Secundo, prædicti quatuor milites sederunt apud nos ad deliberandum gaolam; et in eorum patenti litera facta est de homicidio quoad unum ex dictis clericis mentio specialis; et tamen nihil profuit illi, quia homicidium fiebat in partibus longinquis; nec fuit aliquis per quem posset rei veritas inquiri. Et sic iterum sunt positi in gaolam.

Item, coram ipsis militibus, inter duos latrones duellum est commissum in fine vici del West, ubi appellator vicit defensorem; qui mox suspensus est, et A duel fought between two rob-

A.D. 1285. bers before the judges. appellator rediit ad prisonam, eo quod extra libertatem alios appellasset.

Church of S. Peter's, Bedford. Eodem anno, ad instantiam domini Radulfi de Hingham, præsentavimus Robertum clericum suum ad ecclesiam Sancti Petri in Bedeforde: salva nobis in eadem dimidiæ marcæ annua pensione.

The high roads in Dunstable mended. Eodem anno reparatæ sunt et emendatæ stratæ regiæ in Dunstaple, de præcepto domini regis.

Breve.

Writ ordering the high roads to be repaired. "Edwardus, Dei gratia, etc., dilectis sibi in Christo "priori de Dunstaple et burgensibus ejusdem villæ, "salutem. Quia intelleximus quod regiæ stratæ, quæ "se extendunt per medium villæ vestræ prædictæ, per "frequentem transitum carectarum ita discutæ sunt et "profundæ, quod damna periculosa per stratas illas "transeuntibus imminent incessanter: nos hujusmodi "damnis, quæ per defectum illum evenire poterunt in "futurum, nisi citius remedium apponatur, volentes præ-"caveri, vobis mandamus, quod vos, videlicet unus-"quisque secundum suum statum et facultates, stratas "illas adimpleri et emendari faciatis, prout in hujus-"modi casu fieri consuevit temporibus retroactis. Ita "quod pro defectu vestri in hac parte non oporteat "nos manum ad hoc apponere graviorem. Teste meipso "apud Westmonasterium, xxiii. die Februarii, anno "regni nostri quartodecimo."

f. 68 *b.* Accounts of Thomas le Porter for fines, esplees, &c. [Eisdem anno et die] Thomas le Porter, ballivus de Dunstaple capitalis, reddidit compotum de septendecim libris, quinque solidis, receptis de præpositura de anno integro tunc elapso; scilicet, per quinquaginta-duas septimanas allocatis et nominatis in dicta summa amerciamentis et espletis curiarum, theloneo de diversis mercimoniis proveniente, catallis felonum, et aliis perquisitis quibuscunque. Idem Thomas reddidit compo-

tum de prædicta pecunia coquinariis liberata; unde habuit tallias, et inde quietus recessit. A.D. 1285.

Eodem anno magister Willelmus de Wykewane, Eboracensis archiepiscopus, itinerans versus curiam Romanam, apud Pontiniacum obiit; et ibi honorifice est humatus. Et successit ei, per canonicam electionem capituli Eboracensis, magister Johannes le Romeyn, canonicus ipsius ecclesiæ, magister theologiæ. Death of archbishop William de Wykewane at Pontigny.

Eodem anno obiit Alexander, rex Scotiæ, qui sororem Edwardi regis Angliæ habuit in uxorem. Death of Alexander III. of Scotland.

Eodem anno, in octabis Sancti Hillarii, justitiarii itinerantes in comitatu Bukingham, sederunt apud Neuporth, et partem comitatus ibidem placitantes, reliquam partem apud Wychumbe adjornarunt in octabis Paschæ proximo subsequentis. Justices itinerant at Newport Pagnell.

Item, obiit Almaricus de Sancto-Amando, capitalis dominus de feudo Pyroth in Pullokeshulle. Death of Aimery de S. Amand.

Anno gratiæ MCCLXXXVI., statim post octabas Paschæ, sederunt justiciarii itinerantes apud Wichumbe. A quibus interrogati quo waranto capimus apud Stokes emendas assisæ panis et cervisiæ, respondimus quod per chartas regum Angliæ. Et sic transmissum est illud negotium Londoniam ad scaccarium. Justices itinerant at Wycombe. Questions as to the fines on the assize of bread and beer at Stoke.

Eodem anno, a die Paschæ in quindecim dies coram fratre J[ohanne] Cantuariensi archiepiscopo et coepiscopis suis recitati sunt quidam articuli hæresim connentes; quorum tenor talis est. Articles of heresy brought against Richard Clapwell.

Imponitur fratri Ricardo de C[lapwelle] quod determinavit quandam quæstionem contractam ad materiam tispecialem, scilicet:

1. An secundum fidem de essentia humanæ naturæ Verbo unitæ, necesse sit plures formas ponere? In partem illam declinans, sicut magis probabile, quod nullum sequitur inconveniens, quamvis in Christo secundum quod homo forma unita supponatur.

2. Item asserit, quod corpus Christi mortuum habuit

A.D. 1286. formam substantialem novam, quam prius non habuit vivum.

3. Item, quod in sacramento altaris, panis de vi transubstantiationis modo convertitur in ipsam animam Christi intellectivam, ex quo corpori est conjuncta.

4. Item, quod si fuisset consecratio celebrata in triduo mortis Christi, panis fuisset conversus in formam de novo introductam.

5. Item, quod neutra opinio in se, vel in suo consequenti, videtur hæresim continere, aut inconveniens aliquid, vel adversum fidei.

6. Item, hæresim non esse, sed bene possibile et probabile, in morte Christi corpus ejus nullam formam substantialem eandem habere quam prius; sed in eo novam fuisse introductam, et novam naturam, quamvis non novam assumptionem vel novam unionem. Exemplum, de vino mutato in acetum; de nutrimento converso in corpus alendum; et de indumento laneo, si forte miraculose mutaretur in lineum.

7. Item, in formam illam novam introductam, factam fuisse transubstantiationem panis vi verborum sacramenti, si in triduo mortis fuisset facta consecratio.

8. Item, modo cotidie converti panem totum in totum corpus Christi vivum, sicut tunc in mortuum, ita quod materia in materiam et forma convertitur in formam; videlicet in id quod est ipsa anima intellectiva, secundum quod forma corporis est; et dat esse corporeum; et hoc virtute sacramenti.

9. Item, identitatem esse numeralem tantummodo propter identitatem materiæ et dimensionum interminatarum, et habitudinis ipsarum ad animam intellectivam quæ manet, et ejusdem existentiæ corporis vivi et
f. 69. mortui in eadem apostasi verbi.

10. Item, prædictas dimensiones interminatas, protensiones veras, et quantitates, quamvis intellectas

absque terminis suis, qui non pertinent ad earum quid- A.D. 1286.
ditatem seu essentiam, pro subjecto habere nudam essentiam materiæ.

12. Item, se non teneri in his, quæ sunt fidei, alicujus auctoritate, Augustini vel Gregorii, seu Papæ, aut cujuscunque magistri, excepta auctoritate canonis bibliæ, vel necessaria ratione, subicere sensum suum.

Contra prædictas hæreses lata est sententia diffinitiva, cujus tenor talis est.

His excommunication by the archbishop.

"In Dei nomine, Amen. Nos frater J[ohannes,] per-
" missione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humi-
" lis, totius Angliæ primas, auditis et plenius intellectis
" meritis negotii super articulis qui contra fratrem
" Ricardum de Clapwelle ordinis fratrum Prædicatorum,
" ex officii nostri debito, super diversis fidei transgres-
" sionibus nuper inponebantur, quorum tenor talis est,
" ut supra; ipsum Ricardum, super his legitime con-
" victum in specie, ac omnes ipsius Ricardi, quoad ipsos
" articulos sustinendos, consiliarios, aut eidem consilium
" vel auxilium quoquomodo præbentes, in genere in his
" scriptis excommunicamus, de unanimi consensu et
" voluntate suffraganeorum nostrorum nobis assidentium
" super præmissis. Opiniones etiam prius per fratrem
" Robertum de Kyldewerdeby ordinis præfati, prædе-
" cessorem nostrum,[1] legitime damnatas et reprobatas,
" ex abundanti, ex nunc damnamus ac reprobamus per
" sententiam diffinitivam."

Composition for tithes in the Peak.

Eodem anno abbas de la Dale[2] composuit nobiscum super decimis in Pecco, quas ab ipso petebamus; et facta est inter nos transactio coram judicibus subdelegatis.

Scutage paid to the executors of Aimery

Eodem anno, post mortem Almarici de Sancto Amando, solutum est scutagium suis executoribus, quod ei superstiti debebatur; ad quod una hyda de

---

[1] MS. inserts *prius*, repeated from the former line.

[2] Depedale or Stanley Park in Derbyshire.

A.D. 1286. de S. Amand. Faldho in Pullokeshulle solvit octo solidos. Et nos pro quatuor hydis Willelmi Pyroth triginta-duos solidos, scilicet, pro nobis et nostris tenentibus. Unde recepimus de Wuburne sexdecim solidos; et de aliis nostris tenentibus de eodem feudo octo solidos. Et prædictæ quinque hydæ faciunt servitium unius militis. Item, pro feudo Johannis Boynun, quod facit servitium dimidii militis, solvit abbas de Wouburne duodecim solidos pro terris quas inde habet. Et nos pro terris non puratis, quas inde habemus, solvimus quatuor solidos, duos denarios; unde recepimus de diversis tenentibus ejusdem feudi xli. denarios quadrantem.

John de Kirkeby, the treasurer, made bishop of Ely. Eodem anno obiit [Hugo de Balsham][1] Elyensis episcopus; et successit ei dominus Johannes de Kyrkeby, thesaurarius scaccarii domini regis Londoniæ; qui post consecrationem suam in festo Sancti Michaelis statim ad officium thesaurarii est reversus.

Queen Eleanor takes the veil at Ambresbury. Eodem anno, in festo Paschæ, Alienora regina, mater regis Edwardi, suscepit habitum monialem et sacrum velamen apud Hambrisbure; ubi filia[2] ejusdem domini regis Edwardi similiter sacrum velamen acceperat anno præcedenti.

Dedication of Ashridge church. Eodem anno dedicata est ecclesia de Esserugge per O[liverum] Lincolniensem episcopum, ad instantiam comitis Cornubiæ,[3] qui eam fundavit.

Justices itinerant at Bedford. Eodem anno J[ohannes] de Vallibus et Rogerus Loveday milites, J[ohannes] de Metingham, W[illelmus] de Saham, clerici, justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Bedeforde, in octabis Sancti Hillarii, anno regni regis Edwardi quintodecimo. Prior de Dunstaple comparuit coram eis, clamans quod apud Dunstaple accederent, ad terminandum placitata liber-

The prior requires them to come to Dunstable.

[1] Blank in MS.
[2] Mary.
[3] Edmund.

tatis burgi sui, sicut alias fieri consuevit. Et dicti justiciarii per sacramentum domini W. de Boyville tunc vicecomitis Bedfordiæ, Thomæ de Bray, Johannis Bruel, militum, et Henrici Brone, et aliorum proborum hominum de comitatu, audierunt quod prior libertatem illam habuit a quo tempore memoria non existit, et maxime in itinere domini Rogeri de Seytone, qui contra libertatem prioris, in quantum potuit, reluctabatur; et tamen de præcepto domini regis apud Dunstaple venit, et placita ipsius prioris terminavit. Et sic dicti justiciarii spoponderunt se apud Dunstaple adventuros. Coronatores Dunstapliæ rotulos suos cum geldabili non porrexerunt, nec ballivus sacramentum fecit, articulos non recepit, sed omnia hujusmodi donec venient apud Dunstaple sunt dilata. A.D. 1286. They promise to come. f. 69 b.

In prædicto itinere apud Bedeford, dominus David de Flittewik remisit et quietum clamavit priori et canonicis de Dunstaple totum jus et clamium suum in advocationibus ecclesiarum de Husseburne, Flittewik, seu capella de Rokeshoc, et in aliis terris et tenementis de feudo suo, et in situ loci de Rokeshoc, cum pertinentiis. Advowsons of Husborn, Flittwick, &c.

Dominus Warinus Geroldi reddidit nobis unum quarterium frumenti, quod in loco suo de Cameltone per aliquot annos a retro fuit.

Dominus J[ohannes] Peyvere, super Wadelowe nos inplacitavit per breve de consanguinitate; dedimus ei centum solidos, et recepimus quietam clamantiam ab eodem. Suit by writ of consanguinity.

Rogerus Payn de Flittewik, qui super dimidia acra prati tunc nos inplacitavit, fecit nobis quietam clamantiam; et dedimus ei unam rodam prati in Smaleven, scilicet ultimam quam ibidem habuimus ex parte del West. Quit claim of an acre of meadow land.

Radulfus Pick, nativus noster apud Segenho, breve de morte antecessoris, quod contra nos portaverat, non est prosecutus; sed supposuit se gratiæ prioris. Et Prosecution on writ of mort

A.D. 1286. d'ancestre dropped. prior concessit ei septem acras terræ, cum terra quam ad tunc in manu sua tenuit, tenendas in forma qua Robertus Pick, pater suus, quondam tenuit, et per idem servitium. Et dedit priori viginti solidos.

Rent-charge of 6*d*. Radulphus de Pesele posuit priorem in seysina de sex denariis annui redditus, quem habemus ex concessione Ceciliæ Maufras de Pullokeshulle.

Johannes Golvild de Husseburne disrationavit messagium patris sui super M. Hacon et filium suum, quod de nobis tenebatur; et nos vocati non fuimus ad warantiam; et charta nostra nobis restituta fuit, quoniam dicti M. et filius suus de ipso tenementa habuerunt.

Land at Houghton restored, and landmarks put up. Johannes Manasse del Houctone, fide præstita, fecit nos securos, quod terram nostram, quam injuste arando occupaverat, nobis redderet, et paxillos ibidem poneret ad perpetuum monimentum.

Writ of R. Ordwy of mort d'ancestre dropped. Radulfus Ordwy de Teburthe breve de morte antecessoris, quod super nos portaverat, non est prosecutus, quia breve suum continebat sexdecim acras terræ et unam acram prati; ubi nos non tenemus nisi octo acras; et ex his octo ipsemet tenuit unam acram ex dono nostro, in feudo. Propterea tota terra de Haren in Theburthe,[1] quam Edwinus, Simon, et Huel, tres fratres tenuerunt, nativa fuerat ab antiquo; et præterea breve illud ei valere non debuit, quia iste Radulfus descenderat ex sanguine Huel ultimi fratris.

Writ to the prior and others to restore lands to R. Ordwy. "Rex[2] vicecomiti Bedefordiæ, salutem. Præcipe priori ecclesiæ Sancti Petri de Dunestaple, quod juste, etc. reddat Radulfo Ordwy sexdecim acras terræ et unam acram prati cum pertinentiis in Thebbeworthe. Præcipe Le Loreng juniori, quod juste, etc. reddat eidem Radulfo unam acram terræ, etc. in eadem villa. Præcipe magistro de Hocclive, quod reddat eidem septem acras terræ et dimidiam, et unam acram prati,

[1] Tebworth.

[2] This is in the margin.

" etc. Præcipe Andreæ Attehalle, quod reddat eidem A.D. 1286
" quatuor acras terræ, de quibus Symon Porymesone,
" avus prædicti Radulfi, cujus hæres ipse est, fuit seysi-
" tus in dominico suo ut de feodo, die quo obiit, ut
" dicit. Et nisi fecerit, etc."

Demands of the men of Tebworth to have a chantry in the chapel, or the lands given for it to be restored. The cause carried into the king's court without result.

Homines de Teburthe instanter et turbulenter petierunt, quod prior faceret eis cantariam in capella de Teburthe, aut redderet eis terras, quas progenitores eorum pro ipsa cantaria habenda antiquitus donaverunt. Et prior respondit quod dicta cantaria a tempore quo ecclesia de Chalgrave domui de Dunstaple data fuit, per prædecessores suos priores de Dunstaple non est facta. Et dicti parochiani ad curiam domini regis pro litera regia contra nos habenda transmiserunt, nec potuerunt impetrare. Ideo inde nihil.

Writ of a miller of Reading of mort d'ancestre not prosecuted.

Muler de Redingge, filius W. molendinarii, breve de morte antecessoris, quod super filium Walteri molendinarii de Flittewik portaverat, non est prosecutus; quia filius ipsius [Walteri] terram illam tenuit ad nostram voluntatem. Quia pater suus Walterus terram illam in manu prioris resignavit in plena[1] curia apud Rokeshac, sicut in scriptura sua, quam habemus, continetur. Et sic charta nostra, quam dictus W. inde habuit, vacuatur.

Dominus J[ohannes] de Metingham, unus de prædictis justiciariis, placita domini regis de quo waranto, associato sibi domino Thoma de Bray milite, per breve domini regis specialiter intendebat.

The prior summoned to show by what warrant he claimed to have his privileges in Dunstable and elsewhere.

Et prior de Dunstaple summonitus fuit ad respondendum domino regi de placito, quo waranto clamat habere visum franci-plegii et weyf in Dunestaple; et visum franci-plegii in Segenho, Husseburne, Flittewik, Chalgrave, Howthone, Thoternho, et Stodham. Et quo waranto clamat habere retorna brevium domini regis, coronatores proprios, catalla felonum et fugitivorum, amerciamenta hominum suorum, et quietantiam f. 70.

[1] *plena*] plana, MS.

A.D. 1286. de communibus finibus et amerciamentis, mercatum et feriam apud Dunestaple. Et quo waranto clamat quod ipse nec homines sui de aliquo tangente villam de Dunestaple respondeant, nisi coram domino rege vel justiciariis suis de banco. Et quo waranto clamat quod justiciarii domini regis accedant ad villam de Dunestaple, ad placitandum placita domini regis ibidem. Et quo waranto clamat habere custodiam prisonum in dicta villa captorum, quæ ad ipsum dominum regem et coronam suam pertinet, sine licentia et voluntate domini regis.

Answer of the prior. Et prior venit, et quoad visum franci-plegii dicit, quod tota villa de Dunestaple est de feodo suo. Et habet in Segenho tres carucatas terræ. Et medietas villæ de Husseburne est de feodo suo, scilicet, quarta pars feodi unius militis. Et medietas villæ de Flittewike est de feodo suo. Et sexta pars de Chalgrave. Et quinta pars de Houctone. Et decima pars de Thoternho est de feodo suo. Et habet apud Stodham circiter decem tenentes.

His claims. Et clamat tenere dictum visum apud Dunestaple, de omnibus commorantibus in villa de Dunestaple, semel in anno. Et tenet alium visum apud Flittewike, de omnibus commorantibus in feodo suo in Segenho, Husseburne, et Flittewike, semel in anno. Et tenet alium visum apud Howtone, de omnibus commorantibus in feodo suo in Chalgrave, Howctone, Thoternho, et Stodham, similiter semel in anno sine ballivo regis, et nil dat regi pro visu habendo.

He is questioned as to decennaries; Requisitus quot habet decennarias, dicit quod habet in visu suo quem tenet apud Dunestaple, circiter triginta decennarias. Et in visu suo quem tenet apud Flittewike, circiter quatuor decennarias. Et similiter in visu suo quem tenet apud Howtone, circiter quatuor decennarias capitales.

also as to whether he has gal- Requisitus si habeat furcas, tumberellum, et pilloriam, dicit quod habet apud Dunestaple omnia judi-

cialia, et inquirit de omnibus articulis in visibus suis, de quibus vicecomes etc. in turno suo. Et capit standardum de marescallo regis. Et probat mensuras et pondera, etc. A.D. 1286. lows, tumbril, and pillory.

Et prædictum visum franci-plegii et weyf clamat per chartam regis Ricardi, quam profert, et in qua continetur, quod idem rex concessit ecclesiæ Sancti Petri de Dunestaple et canonicis ibidem Deo servientibus burgum de Dunestaple cum omnibus pertinentiis, excepta curia ipsius regis, et exceptis domibus quas Henricus rex proavus suus in manu sua retinuit; cum socha et sacha, thol et theem, infongenethef et forestal, flemyngfreth et hamsokne, et omnes libertates et liberas consuetudines et quietancias, scilicet de assultu, pacis fractura, furtis, murdro, sanguinis effusione, et omnibus rebus et omnibus locis, et in omnibus terris quæ ad ecclesiam prædictam pertinent, vel in perpetuum pertinebunt; et de omnibus forisfactis suorum hominum vel alienorum, ut in terris suis venerint, sint omnia placita et misericordiæ prædictis canonicis, f. 70 *b.* sicut regi forent, si ipsas terras in manu sua teneret. Ita tamen quod regalis justitia non remaneat, sed per ministros eorum juste et plene fiat. Concessit etiam quod dictus prior et omnes homines sui, et res suæ, sint quieti per totam terram in mercatis et nundinis, et in omni transitu viarum et pontium, de theloneo, passagio, pontagio, et lastagio, shiris et hundredis, wapentakiis, scottis, geldis, danegeldis, hidagiis, assartis, operationibus, et aliis regalibus præstationibus, auxiliis vicecomitum, tyzingpeny per quam clamat habere visum. Et idem rex præcepit quod nullus se intromittat de terris seu hominibus seu catallis suis, nisi ipsi et ministri eorum, ne homines suos sive per terram sive per acram vexet aut disturbet super forisfacturam ipsius regis. Et ut omnia includat, idem rex eadem auctoritate, qua rex Henricus proavus ipsius regis de Deo prædictum burgum de Dunestaple libere et quiete The view of frank-pledge and weyf claimed by a charter of Richard I.

A.D. 1286. tenuit, et eisdem tenendum et possidendum concessit, et charta sua confirmavit, idem rex eis tenendum pro salute regis, et ejus anima, et pro anima patris sui concessit, et in perpetuum confirmavit. Data cujus chartæ est apud Verzeliacum, tertio die Julii, anno regni sui primo. Quam quidem chartam dominus Henricus rex, pater domini regis nunc, confirmavit et ratam habuit. Data confirmationis per manum venerabilis patris R[adulfi] Cicestrensis episcopi et cancellarii regis, apud Westmonasterium, decimo-tertio die Februarii, anno regni regis ipsius undecimo. Unde dicit, quod clamat habere per chartam prædictam visum franciplegii et weyf.

Et similiter, per longam seysinam suam et prædecessorum suorum hucusque continuatam. Et similiter retorna brevium, coronatores proprios, catalla felonum et fugitivorum, et amerciamenta hominum suorum, et quietantiam de communibus finibus et amerciamentis, et similiter mercatum et feriam, illam videlicet quam tenet kalendis Augusti; et mercatum quod tenet diebus Mercurii et Sabbati singulis septimanis.

Claim of a fair and a market twice a week.

Et aliam feriam in villa de Dunestaple clamat per chartam regis Johannis, avi domini regis nunc, singulis annis per tres dies duraturam; scilicet, decimo die Maii et duobus diebus sequentibus. Data apud Rotomagum, primo die Julii, anno regni sui quinto.

Of another fair.

Et similiter clamat per prædictam chartam regis Ricardi, quod ipse nec homines sui de villa de Dunestaple respondeant de aliquo, nisi coram rege vel justiciariis suis de banco. Et similiter quod justiciarii regis accedant ad villam de Dunestaple, ad placitanda placita ibidem; et similiter custodiam prisonum in dicta villa captorum, etc.

Other claims.

Dicit insuper quod clamat placitare brevia quæ vicecomes potest placitare, et inde percipere misericordias; et similiter placita vetiti namii infra burgum suum prædictum, quæ tangunt burgum prædictum. Clamat

etiam percipere omnes exitus tangentes prædictum burgum, de omnibus placitis placitatis ibidem coram justiciariis itinerantibus, tam de placitis coronæ quam de placitis terræ; una cum catallis felonum coram justiciariis assignatis ad gaolam deliberandam, et coram justiciariis itinerantibus: et similiter de omnibus arrestatis et captis apud Dunestaple, tam de extrinsecis quam intrinsecis, ubicunque justitia de eis fieri contigerit, licet fuerit extra libertatem. Et clamat denarios provenientes de murdro infra prædictum burgum. Et dicit quod capit extractas per manum vicecomitis. Et quod omnia prædicta ei allocantur super compotum suum, etc. A.D. 1286.

Et Gilebertus de Thornethone, qui sequitur pro rege, dicit quod prædictus prior prætextu chartarum domini regis clamat alias libertates quam in chartis continentur. Unde dicit quod nil habet in libertatibus quæ in chartis non continentur, nisi tantummodo occupationem prædecessorum suorum. Quia per verba generalia et obscura regiæ dignitates, quæ spectant ad substantiam coronæ, ab ipsa corona separari non possunt. Et insuper dicit quod regiam decet majestatem hujusmodi libertates a corona subtractas revocare; maxime cum confirmatio sua non intervenerit. Et datus est ei dies de audiendo judicio suo coram thesaurario et baronibus de scaccario, a die Paschæ in quindecim dies. Argument of G. de Thornton on the king's side. f. 71.

Præsentatio hundredi de Manneshefde.

Præsentatum fuit nuper coram Sampsone Folioth et Edmundo de Caldekote, justiciariis ad hujusmodi inquisitiones capiendas assignatis, quod Paulinus Peyure, avus Johannis Peyure qui nunc est, subtraxit quadraginta denarios de hidagio, domino regi debitos, in villa de Haree. Et prædictus Johannes venit et dicit, quod non videtur ei sine brevi regis inde respondere; quia nullam injuriam neque subtractionem fecit; sed si aliqua subtractio facta fuit, hoc fuit per prædictum Hundred of Manshead. Accusation against P. Peyure of withdrawing 40*d.* hidage due to the king.

A.D. 1286. Paulinum, et non per ipsum. Et quia per statuta Westmonasterii evidenter constat, quod quilibet dominus potest distringere in feodo suo pro servitiis sibi debitis, a tempore quo breve novæ disseisinæ currit; et prædictus Johannes dedicere non potest, quin dominus Henricus rex, pater domini regis nunc, fuit seysitus de prædictis quadraginta denariis infra tempus prædictum. Postea venit prædictus Johannes et supplicat quod possit habere diem de ista demanda, usque a die Paschæ in quindecim dies. Ideo datus est ei dies prædictus apud Westmonasterium coram thesaurario et baronibus de scaccario, etc. Postquam dixerat coram J[ohanne] de Metyngham quod prior de Dunestaple ipsum inde acquietare debuit, per quoddam scriptum quod inde habere credidit. Et super hoc datus est dies tam prædicto priori quam dicto Johanni usque in crastinum. Quo die dictus prior venit, et dictus Johannes per attornatum suum. Et dictus attornatus dixit quod nil habuit per quod dictus prior ipsum acquietare debuit.

Quarrel between the justices itinerant and the prior.

Prædicti justiciarii in octabis Purificationis recedentes a Bedeforde, adierunt Londoniam ad parliamentum, per concilium domini regis vocati, hundredo de Radeburnestoke quoad coronam, et pluribus aliis brevibus et querelis de corpore comitatus minime placitatis. Sed per dictos justiciarios datus est eis dies communis apud Dunestaple die Lunæ ante Cineres; scilicet in crastino Sanctæ Julianæ virginis. Prior vero de Dunestaple sentiens se per hoc gravatum, et libertati suæ de Dunestaple præjudicium generari, fecit illam præfixionem per domini regis concilium revocari apud Bedeforde, per breve. Et dictum est justiciariis prædictis, ne aliquid placitarent apud Dunestaple, nisi libertatem burgi de Dunestaple.

Feb. 17, 1287.

Only Dunstable causes to be tried at Dunstable.

The justices at Dunstable.

Et prædicto die Lunæ ante Cineres, Willelmus de Saham, Johannes de Metingham, et Rogerus Loveday, justiciarii, et socii domini Johannis de Wallibus, sederunt apud Dunstaple per tres dies continuos ad cus-

tum prioris; et placitabant solummodo brevia liber- A.D. 1286.
tatis burgi Dunstapliæ. De forensibus ibidem alias attornatis nihil; sed omnia apud Bedeforde sunt remissa.

Non permiserunt quod prior haberet clericum suum rotulantem cum suis clericis: quia de hoc fuit prior extra seysinam per Rogerum de Seytone, ultimo justiciarium itinerantem apud Dunstaple; et datus est super hoc dies dicto priori ad scaccarium Londoniæ, a die Paschæ ad quindecim dies. The prior not allowed a registering clerk. f. 71 *b*.

In singulis casibus libertatem prioris tangentibus, multum rigide sed satis curialiter se habebant, exceptis articulis de corona, ubi fuit ipsa libertas sæpius in periculo; sed salvata est, Deo gratias. Excepto quod de catallis felonum extraneorum in villa venientium vicecomitem Bedefordiæ onerabant, chartis regum Angliæ quas prior protulit, et longa sua seysina, non obstantibus. Tamen super hoc datus est dies priori, ut supra. Et præceptum est dicto vicecomiti, ut ipsa catalla interim non levaret. The prior's liberty in danger, but saved.

Et dicti justiciarii a Dunestaple discedentes, Bedefordiam adierunt: et die Jovis et Veneris et Sabbati, ibidem omnia brevia, apud Dunestaple ajornata, perplacitabant, suo itinere terminato. Et amerciatus est totus comitatus per eosdem, ad quadraginta marcas, scilicet pro falso judicio. Et expendit prior noster apud Bedefordiam in ipso itinere octodecim libras et unam marcam. Item expendit apud Dunestaple in eorum adventu, quatuordecim libras, septendecim solidos, tres denarios. The justices at Bedford. The county fined for false judgment. Expenses of the prior.

Eodem anno, per statutum Wyntoniæ, omnes bosci super vias regias extendentes ex utraque parte ad ducentos pedes sunt prostrati; similiter et vivæ sepes. Et tunc prostratus est boscus de Bocwode et grava nostra de Shortegrave in forma prædicta. Trees over the high road, and quickset hedges, lopped.

Eodem anno, a die Paschæ in unum mensem, dominus rex et regina partes Franciæ adierunt, et in partibus The king and queen in France.

A.D. 1286. transmarinis per tres annos continuos sunt morati. Et dominus Philippus, rex Franciæ, restituit regi nostro civitates plures, et plures libertates, ut dicitur.

Death of P. Lorenge.

Eodem anno mortuus est dominus Petrus Lorenge mense Januario; qui super omnes progenitores suos specialius nos amavit.

Two felons taken from Dunstable to Norwich.

Eodem anno, in æstate, fecimus cariari de gaola nostra de Dunstaple Johannem et Edmundum usque Norwicum, coram justiciariis itinerantibus ibidem, propter maximas felonias, quas fecerant in illis partibus. Et ibi suspensus est dictus Johannes, et Ædmundus mortuus in prisona.

Death of Honorius IV.

Anno gratiæ MCCLXXXVII. inchoante, obiit Papa Honorius quartus. Et cum per contentionem cardinalium

Nicholas IV.

vacasset sedes fere per annum, successit Nicholaus quintus,[1] qui fuit frater de ordine Minorum, et prius Ieronimus vocabatur.

Justices itinerant at Hertford.

Eodem anno dominus Salomon de Roffa, clericus, et socii sui, justiciarii domini regis itinerantes, sederunt apud Hertforde in octabis Paschæ. Prior noster comparuit coram eis pro tenementis suis in Brareworthe. Neminem implacitavit, nec fuit implacitatus; et quarto die licentiatus recessit.

The prior at the Exchequer to answer to a writ of *quo waranto*.

Eodem anno, a die Paschæ in quindecim dies, prior noster obtulit se coram baronibus scaccarii Londoniæ, ad respondendum quo waranto libertates vendicaret, sicut in scedula quadam plenius continetur. Et datus est eidem priori dies ibidem, a die Sancti Michaelis proximo in quindecim dies. Et in ipso festo Sancti Michaelis obtulit se ibidem dictus prior. Et datus est ei alius dies, a die Paschæ in quindecim dies, ad respondendum de prædicto quo waranto.

Means taken by the priory to prevent

Eodem anno, ad impediendum machinationes et mala Fratrum Prædicatorum in Dunstaple, fecimus Thomam janitorem nôstrum emere mesuagium, quondam Roberti

[1] *quintus*] Sic for *quartus*.

Franceys in Dunstaple, proximum areæ dictorum fratrum; et a dicto Thoma cepimus feofationem de mesuagio supradicto; ne dicti fratres, nobis invitis, terminos dilatarent. Et est cyrographum in curia domini regis inter dictum Thomam et ipsius mesuagii venditorem. Et per ipsum contractum, in corrediis annuis et aliis graviter fuimus onerati. A.D. 1287. the Dominicans from enlarging their bounds.

Eodem anno quidam parochiani nostri de Balidene in Pecco, nativi dominæ Elenæ, quæ manerium de Balidene nomine dotis tenebat, pratum quoddam in Balidene de novo redegerant ad culturam. De quo prato prius habuimus nomine decimæ circa portionem assignatam in angulo dicti prati. Tempore messium, petivimus decimam integram a colonis. Quibus dissimulantibus reddere, ipsis quasi invitis, asportavimus, nomine decimæ, circiter quatuor vel tres garbas. Propter quod dicta domina Elena nos implacitavit in comitatu Derbeiæ de recenti forcia, sine brevi, sicut moris est in ipso comitatu. Postea, mediantibus Willelmo de Menyl, Eadmundo de Munchoye, militibus, decano de Castelle, et Stephano de Irtone, ac aliis communibus amicis qui intererant apud Attelowe, sic inter priorem et ipsam dominam est conventum, videlicet, quod dictæ garbæ per priorem asportatæ penes ipsum priorem et ecclesiam suam de Bradeburne, nomine decimæ, pacifice remanerent. Et quod dicta domina Elena et villani sui incultum relinquerent suo perpetuo dictum pratum. Si autem processu temporis contingeret illud seminari, salva esset dicto priori et suis successoribus actio perquirendi plenam decimam de eodem, quatenus ratio suaderet. Misericordiam vero vicecomitis Derbeiensis, pro placito quod fuit in comitatu, dicti prior et domina persolverunt. Suit respecting the tithes of the manor of Ballidon, in the Peak. f. 72.

Eodem anno, statim post festum Omnium Sanctorum, dictus prior de Dunstaple locum suum de Bradeburne personaliter visitavit, et invenit ibi in grangiis multum bladi generis cujuscunque, propter fertilem messem, The prior at Bradborne.

A.D. 1287. quæ generaliter per Angliam fuerat ipso anno. Et
Number of the sheep there. tunc fuit ibi summa ovium per totum, DCCC. per majus centenarium. Ære alieno oneratus vehementer
Heavy debts. fuerat dictus locus, propter defectum bladi, et alios casus fortuitos, qui in ipso loco annis præteritis con-
The little wood there grown up well. tigerunt. Parvus autem boscus ex parte boreali, quem frater Henricus de Newetone canonicus dudum ibidem plantaverat, ex fraxinis et aliis diversi generis arboribus consitus, tunc fuit altus et satis delectabilis ad videndum.

Abundant produce. Eodem anno fuit tanta frugum abundantia, quod diu post Pascha sequens generaliter vendebatur quarterium frumenti pro viginti denariis; quarterium avenæ et fabarum pro duodecim denariis.

Violent rains and inundations from the Humber to Yarmouth. Eodem anno in hyeme fuit maxima inundatio pluviarum, et mare septentrionale ab le Humbre usque ad Geremue consuetum alveum pertransibat, et in latitudine alicubi per tres leucas, alicubi per quatuor, quicquid reperit submersit. De hominibus vero, ovibus, et jumentis, maxima multitudo est necata.

Rising of Rees ap Meredith in Wales. Eodem anno, in æstate, Resus a Mereduth, Walensis, in suis partibus Walliæ guerram movit, pro eo quod Robertus Typetop et Alanus Plukeneth, senescalli domini regis ibidem, arctarunt eum ad sequendum comitatum et hundreda, sicut alibi in Wallia tunc fiebat, contra libertatem quam idem Resus habuit per dominum Edwardum regem Angliæ. Et quia dictus Resus hominibus domini regis plurima damna fecit, episcopus Eliensis,[1] prior Hospitalis Jerusalem,[2] et comes Gloverniæ[3] cum barnagio Angliæ adierunt partes illas. Et fugatus est dictus Resus; et qui cum eo fuerant
Death of William de Montchanesy. sunt dispersi; et castra sua sunt prostrata. Et in ruina muri cujusdam[4] ex ipsis castris, dominus Willel-

[1] John de Kirkeby.
[2] William de Henley.
[3] Gilbert de Clare.
[4] Drosslan or Dyryslwyn. Annal. Camb. p. 109.

mus de Montechenisio et quidam alii ex nostris sunt oppressi. A.D. 1287.

Eodem anno in ecclesia cathedrali Herefordensi fecit Deus miracula magna valde per Thomam de Cantilupo, episcopum dicti loci. Qui pro absolutione obtinenda a sententia, qua per archiepiscopum fuerat innodatus, curiam Romanam adiit; et absolutus rediens, obiit in partibus transmarinis. Fertur quod dictus episcopus cernens sibi mortem proximam, præcepit cubiculariis suis ut cilicium de grossa conseta contextum, quo jugiter utebatur, tollerent, et in igne, quem ipso jubente præparaverant, concremarent. Quod cum a carne vix extraherent sanguinolentum, in igne missum non ardebat. Ipsemet etiam episcopus illud in igne posuit, et non arsit, sed illæsum usque hodie et integrum perseverat. Miracles in Hereford cathedral by S. Thomas de Cantilupe. f. 72 *b*.

Eodem anno obiit Stephanus, episcopus Cycestrensis, vir magni meriti coram Deo; qui fuit capellanus Sancti Ricardi, proximi prædecessoris sui in ecclesia supradicta. Sed per eum[1] Dominus multa miracula operatur. Death of bishop Stephen de Berksted.

Eodem anno obiit magister Henricus de Braunceton, episcopus Sarisburiensis, ipso anno installatus. Death of bp. Henry de Brandeston.

Eodem anno Thomas Perchesoyl, præpositus prioris in burgo de Dunstaple, respondit et satisfecit scaccario prioris de undecim libris et de octodecim solidis et de uno denario, quos receperat de finibus et misericordiis hominum de Dunstaple, amerciatorum per justiciarios domini regis itinerantes et sedentes apud Dunstaple, anno regni regis Edwardi quinto-decimo, in capite jejunii. Et præterea remansit idem Thomas in debito priori de decem solidis et septem denariis, pro eodem[2] receptis, quos solvet. Fines levied on the town by the justices itinerant paid by Thomas Perchesoyl, Feb. 19.

Eodem anno solvimus Hugoni le Blund, vicecomiti Hertfordiæ, unam marcam pro pluribus defaltis Judaysmi, unde habemus talliam. Quam quidem marcam Payment to Hugh le Blund, sheriff of Hertfordshire.

[1] There is an erasure here. | [2] *eodem*] eadem, MS.

A.D. 1287. dudum solvimus Roberto de Hormade, tunc ballivo Dacorum.[1]

Eodem anno Walterus dominus de Stodham solvit scutagium pro Wallia executoribus Willelmi Marscalli domini sui capitalis. Et tunc dictus Walterus omnia tenementa nostra, quæ de feudo suo tenuimus in Stodham, acquietavit, secundum tenorem chartæ Johannis patris sui.

Tenements in Studham acquitted.

Eodem anno, Mathæus, prior de Caldewelle, fecit resignationem suam in manu O[liveri], Lincolniensis episcopi, domum illam visitantis. Et eodem die, per canonicam electionem confirmatus est in priorem et installatus Johannes le Dypre, canonicus dicti loci. Et illud negotium ita maturatum est propter quosdam qui injuste advocationem dicti monasterii vendicabant.

Resignation of Matthew, prior of Caldwell. His successor.

Eodem anno quicquid ligneæ fabricæ in nobilissima turri de Bernewelle fuerat, ictu fulguris est combusta.[2]

The woodwork of the tower of Barnwell burnt by lightning.

Eodem anno, cum quidam ex proceribus Franciæ, prætextu sedis Apostolicæ vacantis, insultum facere proponerent in Petrum[3] de Aragun juniorem, per vassallos dicti Petri capti sunt in mari. Unde quidam sunt occisi, alii evulsis oculis cæcati; et pauci per redemptionem deliberati. Inter quos, Guydo de Monteforti captus est, et graviter inprisonatus.

Capture of Guy de Montfort.

Eodem anno, kalendis Martii, Oliverus, Lincolniensis episcopus, visitavit personaliter monasterium nostrum de Dunstaple, in capite et in membris; sed procurationem non accepit.

Visitation of bishop Oliver Sutton.

Anno gratiæ MCCLXXXVIII. quasi intrante, obiit Willelmus le Bretun, prior noster, apud Rokeshoc, ubi per septennium moram traxit, et apud Dunstaple in capitulo, sicut prior, honorifice est sepultus.

Death of prior William le Bretun.

---

[1] The two Deans, *i.e.* Upper Dean and Nether Dean, near Kimbolton.

[2] Sic.

[3] This must be an error for *Jacobum* or *Jacobum Petri filium, i.e.* Jayme king of Sicily, afterwards Jayme II. of Arragon. It refers to the defeat of Robert count of Artois by Roger de Loria.

A.D. 1288. Appeal of the prior to the exchequer.

Eodem anno, in quindena Paschæ, obtulit se prior scaccario domini regis pro quo waranto. Et positum fuit illud in respectum per totum annum sequentem.[1]

Writ of trespass against M. de Montalt, for seizing pigs belonging to the priory.

Eodem anno inplacitavimus Milesentam de Monte Alto coram justiciariis in banco per breve de transgressione, pro injusta captione et retentione porcorum nostrorum apud Thoterho; et per breve de disseysina coram justiciariis assignatis apud Sanctum Neotum. Sed in ipsis placitis parum profecimus propter magnum favorem quem utrique justiciarii impendebant dictæ Milesentæ. Et fecimus in illis placitis expensas magnas valde.

Leighton Buzzard church finished.

Eodem anno executores Nicholai[2] decani Lincolniensis, de bonis ipsius defuncti, fabricam ecclesiæ de Lettone[3] perfecerunt.

Hot summer and cold winter.

Eodem anno, fuit æstas sicca nimis et calida, qualis non fuit ab annis pluribus retroactis; et mortalitas hominum permaxima est secuta. Hyems frigidissimus et gelatus fuerat, et nix magna.

General chapter of the order held at Dunstable.

Eodem anno celebratum fuit capitulum generale nostri ordinis apud Dunstaple; in quo præsidentes fuerunt abbas de Cirncestre,[4] et prior de Kenelworthe;[5] qui nihil novi statuerunt, injungentes quod statuta vetera servarentur.

f. 73.

Eodem anno obiit abbas de Waltham,[6] vir bene religiosus; ac carus tamen fuit ad visnetum.

Richard de Clapwell appears before the Pope.

Eodem anno frater Ricardus de Clappewelle, qui anno præcedenti super pluribus transgressionibus fidei correptus fuerat, obtulit se in curia domini Papæ. Et ibi impositum est ei perpetuum silentium super suis opinionibus. Postea adiit Bononiam, ipsas hæreses renovando: sed ibi incidit in desipientiam et miseriam magnam valde; ita ut, evulsis oculis, vitam cum angustia terminaret.

His death.

---

[1] *sequentem*] sequens, MS.

[2] Nicholas Heigham.

[3] Nicholas Heigham was prebendary of Leighton Buzzard.

[4] Henry de Hamptonel.

[5] Richard de Tynlesford.

[6] Reginald de Maidenheth.

A.D. 1288. Abundance of produce.

Eodem anno duravit frugum abundantia; et pro simili pretio quarterium vendebatur sicut anno præcedenti.

Duel at Dunstable between two robbers.

Eodem anno, coram justiciariis ad gaolam deliberandam assignatis, factum est duellum in Dunstaple inter duos latrones, et victus est defensor. Et probator ductus est Londoniam, eo quod forensiter appellasset.

Rushden church.

Eodem anno vacavit ecclesia de Russedene per resignationem domini Roberti de Scardebure. Et Johannes nepos suus, ad nostram præsentationem, sine difficultate admissus est ad eandem.

Fine paid by a naif of the prior.

Eodem anno Radulfus, filius Roberti Pyke de la Leye, nativi prioris, venit in plena curia nostra apud Segenho, et recognovit se esse nativum prioris, et pro voluntate ipsius prioris talliandum. Et fecit finem de viginti solidis, pro eo quod per tantum tempus se elongaverat a feudo prioris.

Visitation of bishop Oliver Sutton, Feb. 8.

Eodem anno dominus O[liverus], Lincolniensis episcopus, Dominica Quinquagesimæ visitavit prioratum nostrum, in capite et in membris.

New hall and solar built at Pulloxhill.

Eodem anno circa novam salam et solarium apud Pullokeshulle fecimus sumptus magnos in meremio, cibariis, et stipendiis.

Walter de Sewell not allowed to make a profession. Other probationers admitted.

Eodem anno a professione facienda reppulimus Walterum de Sewelle, quia minus literatus fuit; quia levis in gestu, et multipliciter inquietus. Fratres Walterus de Badelesdene, Ricardus de Sancto Albano, et Rogerus de Dereby, qui cum eo steterant in probatione, ad professionem sunt admissi.

Proceedings against M. de Montalt and others in the

Anno gratiæ MCCLXXXIX. *Processus in placito, quod prior de Dunstaple movit versus Milesentam de Montealto et quosdam alios coram justiciariis in banco, de trangressione sibi facta in Thoternho.*[1]

Milesenta de Monte-alto, Johannes de Castretone, et

[1] In the margin a later hand has written, "Inter record. regis Edwardi "filii regis Henrici, registro xxxi."

A.D. 1289. King's Bench for seizing the pigs belonging to the priory in Totternhoe.

Willelmus Abbejoie summoniti fuerunt ad respondendum priori de Dunstaple, de placito, quare ceperunt averia ipsius prioris, et ea injuste detinuerunt contra vadium et salvos plegios, etc. Et unde queritur, quod prædicta Milesenta die Lunæ proxima ante festum Sancti Barnabæ Apostoli, anno regni regis nunc decimoquinto, cepit, et per prædictos Johannem et Willelmum capere fecit, quadraginta et quatuor porcos ipsius prioris in villa de Totternho, in quodam loco qui vocatur Herthenedene, et illos fugavit usque ad domum Willelmi Inge in eadem villa; et illos ibidem detinuit contra vadium et plegios, quousque deliberati fuerunt per præceptum domini regis. Unde dicit, quod deterioratus est, et damnum habet ad valentiam centum solidorum; et inde producit sectam, etc.

June 16, 1287.

Their defence.

Et Milesenta et alii venerunt et defenderunt vim et injuriam, quando etc. Et prædicta Milesenta respondit pro se et aliis, et bene cognovit quod prædictos porcos cepit, et juste. Dicit enim quod præfati porci fuerunt de nutritura ipsius prioris in Dunstaple; quæ quidem villa nunc communicat cum villa de Totternho ratione alicujus tenementi in Dunstaple. Et quos porcos invenit fodientes in pastura sua de Totternho, et damnum facientes; et pro eo cepit eosdem porcos, donec prædicta transgressio ei emendaretur.

Answer of the prior.

Et prior dicit quod ipse habet terras et tenementa in prædicta villa de Thoternho; et ipse et prædecessores sui a tempore quo non extat memoria, et antequam prædicta Milesenta vel antecessores sui aliquid habuerint in prædicta villa de Thoternho, fuerunt in seysina habendi communam suam de porcis suis in eadem villa, tanquam pertinentem tam ad tenementum suum in Dunstaple quam ad tenementum suum in Totternho: et de hoc ponit se super patriam, etc., et prædicta Milesenta similiter. Ideo præceptum est vicecomiti, quod venire faciat hic, a die Sanctæ Trinitatis in quindecim dies, duodecim liberos et legales homines

f. 73 *b*.

A.D. 1289. de balliva sua, per quos rei veritas melius sciri poterit et inquiri; et qui nec prædictos priorem vel Milesentam consanguinitate vel affinitate attingant, ad recognitionem, etc. Quia tam, etc.

De termino Sancti Hillarii nihil hic.

Postea, a die Paschæ in quindecim dies, venerunt jurati; qui dicunt super sacramentum suum, quod prædecessores prædicti prioris a tempore fundationis domus de Dunstaplia fuerunt in seysina habendi communam prædictam de porcis ipsius prioris, tam de nutritura sua de Dunstaple quam de Toterno, tanquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple. Ideo consideratum est quod prædictus prior recuperet damna sua; quæ taxantur per juratores ad duos solidos. Et Milesenta et alii pro injusta detentione in misericordia, etc.

The verdict in favour of the prior.

Jurati.
- Walterus de Bisele, miles.
- Johannes Poleyn.
- Alardus le Lorenge.
- Petrus de Norhtwode.
- Walterus de Pecchesdene.
- Radulfus le Marschal.
- Johannes Hermer.
- Johannes Passelewe.
- Ricardus de Heywode.
- Robertus de la Borne de Craucforde.
- Gilbertus filius Walteri de eadem.
- Nicholaus Abboth.

" Rex vicecomiti Bedefordiæ salutem. Scias quod " Robertus de Chetewode, Ricardus Gobion, Johannes " Passelewe, Johannes de Seybroc, Johannes Poleyn, " Athelardus le Lorenge, Petrus de Nordthwode, Johan- " nes Hermer, Willelmus Bernard, Radulfus le Marescal, " Robertus de la Burne de Ampthille, Gillebertus filius " Walteri, Thomas Bernake, Andreas de Manyngho, " Hugo de Esseby, Simon de Bremehangre, Johannes

" filius Radulfi de Bartone, Radulfus le Waleys, Petrus A.D. 1289.
" le Waleys, Petrus de Flitte, Walterus de Pekesdene,
" Johannes Thayleboys, Nicholaus Abbot, Ricardus de
" Heywode, Ricardus le Hunte, et Johannes Torold,
" fuerunt in curia nostra coram justiciariis nostris apud
" Westmonasterium a die Paschæ in quindecim dies, in
" quadam jurata inter priorem de Dunstaple, querentem,
" et Milesentam de Monte-alto; de placito transgressio-
" nis, per districtionem quam eis per præceptum nos-
" trum fecisti. Et ideo tibi præcipimus, quod distric-
" tionem illam omnino relaxes; et omnes exitus, quos
" de terris et catallis eorundem in balliva tua ea occa-
" sione fieri fecisti, eisdem sine dilatione rehabere facias.
" Teste T[homa] de Weylonde, sexto die Maii, anno
" decimo-septimo."

Assisa coram R[icardo] de Boyland et sociis suis, justiciariis assignatis, primo summonita, et postea coram Johanne de Metingham, et E[lia] de Bekyngham capta apud Bickeleswade, de Sabbati ante festum Sancti Gregorii, anno regni regis Edwardi decimo-octavo. Assize at Biggleswade, March 11, 1290.

Houctone.

Assisa venit recognitura, si Milesenta de Monte-alto, Johannes de Castretone, Daniel le Messer, Radulfus Oky, Radulfus le Bercher, Gregorius Attehale, Hugo Beket, Robertus Phelip, et Mathæus Spongebolle injuste, etc., disseisiverunt priorem de Dunstaple de communa pasturæ suæ in Houghtone, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum in Houctone et Dunstaple post primam, etc.; et unde queritur quod disseisiaverunt eum de communa pasturæ suæ in ducentis acris terræ communandi cum omnibus averiis suis quolibet primo anno post blada asportata, et quolibet secundo anno per totum annum, etc. Charge against M. de Montalt and others for disseising the prior of his right of commonage at Houghton. f. 74.

Et prædicta Milesenta per quendam Johannem de Castretone, ballivum suum, venit, et respondit pro se Her defence.

A.D. 1289. et omnibus aliis tanquam tenens. Et dicit quod nullam fecit injuriam; quia dicit quod prædictus prior est in seisina communandi in prædicta communa pasturæ cum omnibus averiis suis de Hougtone, in eadem villa de Houctone. Sed dicit, quod prædictus prior communam in prædicta villa de Hougtone, tamquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple, clamare non potest: quia dicit quod prædictæ villæ de Houctone et Dunstaple sunt de diversis baroniis. Et quod prædicta villa de Houctone est de antiquo dominico coronæ domini regis, ubi nullum breve currit nisi parvum breve de recto clausum. Et petit judicium, si debeat ei inde ad hoc breve respondere.

Answer of the prior. Et prior dicit quod quidam Henricus rex, filius conquæstoris, antecessor domini regis nunc, dedit cuidam priori de Dunstaple, prædecessori suo, et ejusdem loci conventui, totam villam de Dunstaple cum omnibus pertinentiis suis, per chartam prædicti domini Henrici regis, quam profert, et quæ hoc idem testatur. Unde dicit quod omnes prædecessores sui, et ipse semper hucusque, fuerunt in seysina de prædicta communa communandi cum omnibus averiis suis de Dunstaple in prædicta villa de Hougtone; et fugandi ad voluntatem ipsius prioris et prædecessorum suorum de prædicta villa de Dunstaple usque in communam de Houctone: quousque prædicta Milesenta et alii ipsum inde injuste, etc. disseisiverunt. Et hoc petit quod inquiratur per assisam. Dies datus est eis, usque diem Sabbati Sept. 17. proximum post festum Exaltationis Sanctæ Crucis. Ad quem diem venerunt prædicti prior et Milesenta.

Et prædictus prior dicit, quod prædictum manerium de Hougtone fuit aliquo tempore in seysina regum Angliæ; sed postquam manerium illud devenit extra seisinam suam, tenentes ejusdem manerii placitaverunt per communia brevia. Et quod natura socagii mutata fuit in liberum feodum. Et quod ita fit, petit quod inquiratur per assisam.

A.D. 1289. Answer of the defendant

Et prædicta Milesenta dicit, quod qualitercunque aliqui tenentes prædicti manerii placitaverunt per communia brevia, hoc non debet ei præjudicare. Quia, dicit quod integrum prædicti manerii semper hucusque remansit de antiquo dominico coronæ domini regis. Et, desicut prædictus prior non potest dedicere, nec aliquid ostendit in evidentiam curiæ, per quod natura socagii prædicti manerii per antecessores regis Angliæ mutata fuit de antiquo dominico in liberum feodum; petit judicium si assisa inter eos procedere debeat.

A day appointed to produce the record of Domesday, Jan. 18.

Dies datus est prædictæ Milesentæ de habendo recordo del Domesday, hic, die Mercurii proxima post festum Sancti Hillarii; quo die justiciarii non venerunt. Per quod mandatum fuit vicecomiti Bedefordiæ, quod venire faceret istam assisam simul cum aliis de comitatu Bedefordiæ die Veneris proxima ante festum Sancti Michaelis. Ad quem diem venerunt prædicti prior et Milesenta, et omnes alii. Et prædicta Milesenta profert recordum del Domesday sub sigillo domini regis de scaccario, quod testatur quod prædicta villa de Houctone est antiquum dominicum coronæ domini regis. Et prædictus prior quæsitus siquid habeat per quod prædicta villa de Houctone mutatur de natura soccagii extra antiquum dominicum coronæ, etc., dicit quod prædictus Henricus rex, filius conquæstoris, fundator ecclesiæ suæ de Dunstaple, dedit Deo et ecclesiæ suæ Sancti Petri de Dunstaple, et cuidam prædecessori suo, et successoribus suis, totum burgum de Dunstaple, et communam in bosco de Houctone, et in Houctone, quo tempore eadem villa de Houctone exstitit in saysina prædicti domini Henrici regis, per chartam ejusdem domini Henrici regis quam profert, et quæ hoc idem testatur. Unde dicit quod omnes prædecessores sui et ipse, a tempore quo prædicta ecclesia fundata fuit, fuerunt ipsi in seysina communandi in prædicta communa de Houctone, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum in

A.D. 1289. f. 74 *b.* Dunstaple, ut de jure ecclesiæ suæ supradictæ, quousque jam tribus annis elapsis, quod prædicta Milesenta et alii ipsum injuste etc., disseysiverunt; et hoc petit quod inquiratur per assisam, etc.

She states Houghton to be an ancient demesne of the crown. Et prædicta Milesenta dicit, sicut prius, quod prædicta villa de Houctone est antiquum dominicum coronæ, etc., ut patet per recordum del Domesday. Et quod tenementa infra dictum manerium existentia, nec aliquid de pertinentibus, non possunt placitari nisi per parvum breve clausum. Unde petit judicium, desicut supponit per istud breve recuperare communam in Houctone, pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple. Quæ quidem communa non potest per istud breve placitari; petit judicium si assisa ita inter eos procedere debeat, etc. Et quia prædictæ villæ de Houctone et Dunstaple sunt de diversis baroniis; et etiam quia satis constat per recordum del Domesday, quod prædicta villa de Houctone est de antiquo dominico coronæ, etc., nec prædictus prior aliquid profert in evidentiam, per quod communa de Houctone debet pertinere ad liberum tenementum suum in Dunstaple: et etiam quia prædicta Milesenta clamat tenere de domino rege per baroniam; et prior clamat prædictam communam in liberam et perpetuam eleemosynam, tamquam pertinentem ad liberum tenementum suum in Dunstaple; videtur justiciariis quod ad assisam capiendam procedere non possunt. Ideo datus est eis dies coram domino rege ad primum parliamentum suum apud Westmonasterium in octabis Sancti Hillarii, etc., anno decimo-octavo.

The question referred to parliament, Jan. 20.

In parliamento illo venerunt prædicti prior et Milesenta coram domino rege et concilio. Et ad querimoniam ipsius prioris, inspectis recordo et processu præfatæ assisæ habitis coram Ricardo de Boylande et sociis suis, concordatum est per ipsum regem et concilium, quod assisa procedat, pro eo quod natura soccagii mutata fuit per chartam prædicti Henrici regis.

Et quod Johannes de Metingham et Elias de Bekyng- A.D. 1289.
ham mittantur ad assisam illam capiendam loco ipsius Ricardi et sociorum suorum.

Postea coram præfatis Johanne et Elya, die Sabbati proxima ante festum Sancti Gregorii, anno prædicto, apud Bikeleswade, venerunt partes, scilicet prædicti prior et Milesenta, et omnes alii. Et similiter assisa. The parties appear at Biggleswade, March 11.

Et Milesenta dicit, quod breve domini regis, quod veniat vicecomes ad faciendam assisam istam venire coram præfatis Johanne et Elya, non habet in se, nec continet, quod ipsa attachiata sit, summonita vel præmunita veniendi ad aliquem diem; nec aliquod brevé originale remansit inde penes vicecomitem. Unde petit, quod si vicecomes aliquid fecerit sine waranto, quod hoc factum non faciat ei præjudicium in hac parte. Nec videtur ei, quod, secundum legem et consuetudinem regni domini regis, debeat attachiari, summoniri, vel præmuniri, ad respondendum alicui de libero tenemento suo, vel de aliquo ad liberum tenementum suum pertinente, per aliquod breve justiciarii, sine brevi domini regis vicecomiti prius directo; et si hoc non sufficiat, dicet aliud. Et quia in brevi domini regis, quod veniat vicecomes, continetur quod quia Ricardus de Boylaunde et socii sui captioni assisæ novæ disseisinæ, quam prior de Dunstaple arrainiavit coram eis versus Milesentam de Monte-alto et alios in brevi originali contentos, de communa pasturæ suæ in Houctone, quæ pertinet ad liberum tenementum suum in eadem villa et Dunstaple, vacare non possunt; loco ipsorum Ricardi et sociorum suorum, constituit Johannem de Metingham et Elyam de Bekyngham ad assisam illam capiendam. Per quod dominus rex præcepit vicecomiti Bedefordiæ per breve suum, quod ad certos diem et locum, quos iidem Johannes et Elyas ei scire facerent, assisam illam venire faceret coram eis. Ac præfata Milesenta et omnes alii per breve eorundem Johannis Exception of the defendant.

A.D. 1289. et Elyæ vicecomiti directum, pro assisa ista ad diem istum hic venire facienda, sufficienter præmunita est, prout per vicecomitem est testatum. Nec videtur quod necesse fuisset aliquod breve domini regis vicecomiti
f. 75. transmisisse in hoc casu, nisi tantum propter mutationem justiciariorum; eo quod, si primi justiciarii potuissent captioni istius assisæ vacasse per breve suum proprium, sine brevi domini regis possent assisam istam ad certos diem et locum coram eis venire fecisse, et partes præmunisse, quorum potestas in hoc casu devolvitur præfatis Johanni et Elyæ. Et similiter ipsa Milesenta et omnes alii præsentes sunt hic in curia; qui venerunt ob causam prædictam; dictum est eidem Milesentæ quod dicat aliud, maxime cum assisa ista sit assisa novæ disseysinæ, etc.

Et Milesenta dicit quod assisa non debet inde fieri. Quia dicit, quod post plurimum querelatum et responsiones de ista eadem communa coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, justiciariis ad hoc alias assignatis, concordatæ fuerunt partes apud Vetus Templum Londoniæ per communes amicos sub certa forma, per scriptum inde inter eos affirmanda, super pluribus articulis; quorum unus fuit, quod ipsa Milesenta pro se et hæredibus suis concessit, quod prædictus prior et successores sui possent communare in campis de Houctone et Thoternho, cum propriis averiis suis prioratus de Dunstaple, exceptis capris. Ita quod iste prior retraxit se de omnibus querelis versus ipsam Milesentam et homines suos. Et dicit quod postea, scilicet die Lunæ proxima post quindenam Sancti Michaelis proximo præteritam, venerunt partes coram Roberto Bathoniensi et Wellensi episcopo, domini regis cancellario, in capella ejusdem domini episcopi; et in præsentia ipsorum concordia illa recitata fuit, et a partibus tunc bene ratificata. Unde petit judicium, si post illam pacem et concordiam factam, recognitam, et concessam, coram cancellario domini regis, assisa ista inter eos

procedere debeat. Et, quod talis sit concordia inter eos, parata est verificare per recordum cancellariæ. Et si hoc non sufficiat, dicet aliud, etc. A.D. 1289.

Et prior quæsitus, si prædicta concordia facta sit inde inter eos, dicit quod communes amici inchoaverunt tractare et præloqui de forma pacis inter eos; sed nunquam pervenit ad aliquem effectum. Dicit præterea, quod post prædictum diem Lunæ, de quo ipsa Milesenta loquitur, scilicet in octabis Purificationis Beatæ Mariæ, coram ipso domino rege et concilio suo venerunt tam ipsa Milesenta in propria persona quam idem prior, ubi idem prior questus fuit de diutina dilatione captionis istius assisæ; propter quod, recordum et processus istius assisæ habita coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, fuerunt ibidem recitata et examinata. Ita quod tunc in præsentia partium concordatum fuit per regem et concilium quod assisa procederet. Et dicit quod ipsa Milesenta nihil ad tunc allegavit de aliqua concordia: unde petit quod assisa procedat. Statement of the prior. Feb. 9.

Et Milesenta quæsita si prædicta concordia coram cancellario in capella sua recitata, ad petitionem partium sit irrotulata in rotulis de cancellaria in perpetuam memoriam, pro casibus qui possent processu temporis evenire, dicit quod non constat ei pro certo utrum irrotuletur necne: sed dicit quod nota concordiæ tradita fuit in manu cancellarii; unde intelligit potius quod irrotulatur quam non. Et quia ipsa Milesenta assertive non proponit quod compositio prædicta sit irrotulata, immo quod quædam nota inde recitata fuit coram cancellario in capella sua, quæ in scripturam aliquam, sigillis partium munitam, nondum redigitur; per quod videtur justiciariis hic, quod recitatio coram cancellario in forma prædicta extra curiam non fuit facta, nisi quasi coram quodam amico communi. Et etiam quando partes fuerunt coram domino rege et concilio ad judicium capiendum, super exceptione pro- Statement of the defendant.

A.D. 1289. posita coram R[icardo] de Boylaunde et sociis suis, nullam mentionem fecerunt de compositione aliqua, per quod patet quod partes hinc inde beneficio compositionis tacendo renuntiaverunt. Et similiter coram ipso domino rege concordatum fuit in præsentia partium quod assisa procederet: dictum est eidem Milesentæ quod dicat aliud, si sibi viderit expedire, etc.

f. 75 *b*. Et Milesenta pro se et omnibus aliis, dicit quod prædictus prior nunquam aliquam communam habuit in prædictis terris, nisi ex permissione aut pro suo dando, nec aliquis prædecessorum suorum. Et hoc patet evidenter, quia dum quidam Georgius de Cantilupo, cujus ipsa est una hæredum, fuit infra ætatem, et in custodia domini regis circa duodecim annos et amplius, ballivi regis ibidem locaverunt prædictam communam prædecessoribus ipsius prioris, aliquando pro decem solidis, aliquando per unam marcam, prout melius inde inter eos potuit convenire. Unde dicit quod iste prior nunquam fuit in seisina de prædicta communa tanquam pertinente ad liberum tenementum suum, etc. Et de hoc ponit se super assisam, etc.

Finding of the jury that the priors were seised of the commonage as part of their freehold. Jurati dicunt super sacramentum suum, quod prædictus prior et prædecessores sui extiterunt in seysina de prædicta communa, tanquam pertinente ad liberum tenementum suum, in prædictis villis de Houctone et Dunstaple; quousque prædicta Milesenta et omnes alii ipsum inde injuste etc. disseisiverunt, sicut breve dicit. Et ideo consideratum est, quod prædictus prior recuperet inde seisinam suam per visneti recognitionem. Et

The defendants fined. prædicta Milesenta et omnes alii in misericordia pro disseisina. Damna, quadraginta solidi. Trinitat. xx. Ro. cxcv.

Letter of the sheriff to the bailiff of Manshead hundred to let the prior have seisin of

" J[ohannes] de Pabenham, vicecomes Bedefordiæ, ballivo hundredi de Mannesheved salutem. Scias quod " prior de Dunstaple coram Johanne de Metingham " et sociis suis apud Bikeleswade recuperavit seisinam " suam versus Milesentam de Monte-alto, de ducentis " acris pasturæ in Houctone pertinentibus ad liberum

" tenementum suum in eadem villa et Dunstaple ; vide- A.D. 1289.
" licet, primo anno post blada asportata, secundo anno the commonage.
" per totum annum communicandis cum omnimodis
" averiis, per assisam novæ disseisinæ captam coram
" præfatis justiciariis ad prædictum locum. Et ideo tibi
" præcipimus, quod eidem priori de prædicta communa,
" sicut prædictum est per visum recognitum ejusdem
" assisæ, plenariam seisinam habere facias ; et hoc nul-
" latenus omittas."

Names of the jury.

Jurati
- Johannes de Gatesden, miles.
- Johannes Conquest, miles.
- Hugo de Esseby.
- Robertus de Burna de Amithulle.
- Thomas de Brichulle.
- Ricardus Keresy de Houctone.
- Willelmus Robert de Cranefelde.
- Nigellus le Lorenge.
- Johannes de Middelthorpe.
- Simon de Bahuse.
- Almaricus de Laundres.
- Willelmus de la Mothe.

Provisions for Roman clerks.

Eodem anno ecclesia Anglicana multum gravabatur per Nicholaum Papam, in provisionibus faciendis clericis Romanis, vidicet, in præbendis, ecclesiis, et exilibus vicariis. Ipse etiam Papa, dudum de ordine Minorum, personaliter interfuit capitulo generali dictorum fratrum apud [Reate][1] celebrato.

Eodem anno fuit quidam puer, qui per biennium non comedit. Postea compertum est illud esse per fantasma dæmonum incubarum.

Murder in Kensworth field.

Eodem anno Alexander le Bantere de Dunstaple interfectus est in campo de Kenesworthe, et delatus infra libertatem burgi mortuus est. Johannes Em, Johannes Garland, et Johannes Elyoth inde culpabiles

[1] Blank in MS. ; *v.* Wadding. Annales Minorum, v. p. 210.

A.D. 1289. subtraxerunt se, et prior habuit catalla eorundem. Postea primi duo deliberati sunt in comitatu Hertfordiæ per justiciarios assignatos; et recuperaverunt terras et tenementa; de catallis nihil, propter subterfugium. Tertius se misit in gaola de Colecestre, etc.

Eodem anno obligavimus nos ad sustentationem Johannis de Badelesdene clerici; et recepimus ab eodem viginti marcas.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, Johannes Cocus de Neubotle junior ingressus est in feodum quod pater suus de nobis tenuit, et quod Ricardo de Etheringtone ad firmam dimiserat anno gratiæ MCCLXXXIV.; et tunc de ipso tenemento multa nobis arreragia debebantur.

Tournament at Dunstable.

Eodem anno, mense Octobri, percussum fuit turneamentum apud Dunstaple; et mense Januario defecit ibidem.

f. 76.

The prior summoned before the King's Bench about a pension on the church of Marston.

Eodem anno summonitus est prior noster coram justiciariis in banco ad respondendum priori[1] Hospitalis Jerusalem in Anglia, super annua pensione quatuor marcarum de ecclesia de Merstone, et de arreragiis quinquaginta annorum; sed dictus prior non est prosecutus contra priorem nostrum.

Bailiffs of the priory sued for taking toll in Dunstable market against the liberties of Berkhampstead.

Eodem anno quidam burgensis de Berkamstude inplacitavit coram justiciariis ballivos nostros de Dunstaple, pro eo quod ceperunt de ipso teloneum in foro de Dunstaple contra libertatem de Berkamstude, ut dicitur. Ballivos etiam de Lectone et Aylesbure inplacitavit per breve consimile. Et prædicti ballivi dixerunt, quod sine dominis suis non poterant respondere. Ideo nihil.

Return of the king and queen, Aug. 15.

Eodem anno rex Edwardus et regina uxor sua in festo Assumptionis Beatæ Mariæ in Angliam remearunt postquam tres annos fecerant in partibus transmarinis. Dictus dominus rex in illis partibus cognatum suum

[1] Peter de Hagham.

principem Ammorreorum, per redemptionem eruit a prisona Petri de Arragun; et in omnibus agendis suis sic prudenter et curialiter se habebat quod in omnem terram exiit fama ejus; unde si nos tacuerimus, lapides acclamabunt. Et prædictus dominus rex statim loca beatorum Thomæ martyris et Sancti Edmundi martyris et plurimorum sanctorum per Angliam devotissime visitavit, Deo et sanctorum orationibus se commendans; et sic Natale Domini proximo sequens Londoniæ celebravit. A.D. 1289. Ransom of Charles de la Morée.

Interim clamor miserorum venit ad eum, quod justiciarii et alii ministri, quos regno suo præfecerat, corrupti muneribus judicia subvertissent; et quod de substantia aliena incliti facti essent; item quod homicidiis consensissent, et ipsos homicidas scienter receptassent; super quibus articulis fecit dominus rex inquisitionem diligentem. Et duodecim jurati dicunt per sacramentum suum, quod Thomas de Weylonde, capitalis justiciarius domini regis in banco, quoddam homicidium per scutarios suos fieri fecit; et ipsos homicidas postea receptavit. Propter quod a ministris regiis captus et detentus, ab eorum manibus clam evasit, locum[1] Fratrum Minorum apud Sanctum Edmundum petiit, et ibidem ad ipsorum habitum est admissus. Et cum per quadraginta dies ibi maneret et tunc egredi nollet, omne genus victualium eis per manum laicam est subtractum. Fratres vero dicti loci, fame et siti tabescentes, monasterium exierunt et reverti non valebant; et, ut dicitur, non steterunt cum dicto Thoma nisi tres vel quatuor veterani. Et dominus rex, ministro Fratrum Minorum accersito, quæsivit cur felonem regni sui in fratrem admittere ausus esset? Et cum constaret ei quod hoc fieret ipso ministro ignorante, cessavit sua indignatio circa fratres. Postea dictus Thomas intelligens se non posse tueri ab ecclesia, nec per illum ordinem, Corruption of the judges. Accusation against Thomas de Weyland. His flight, and concealment among the Franciscans at Bury St. Edmund's. He is starved out, and

[1] Babwell. Bart. Cott., p. 171.

A.D. 1289. placed in the Tower. maxime cum cibaria non haberet, habitum reinduit laicalem, et in conductu Roberti Malet militis, qui ipso tempore custodiam ejus habuerat, in turri Londoniæ est locatus. Tandem coram concilio domini regis, super prædictis feloniis et aliis proditionibus regi et regno factis, trium optio datur ei; videlicet, aut stare judicio parium suorum, aut habere perpetuam prisonam, aut regnum Angliæ et terras domini regis in perpetuum abjurare. Et ille arctatus undique, regnum domini regis abjuravit. Et datus est ei portus de Doffera; et sic vadens nudis pedibus et discooperto capite, crucem Dominicam manu ferens, ad portum veniens, transfretavit. Et omnia bona sua mobilia et immobilia confiscantur.

Option of three courses given to him.

He chooses banishment, and embarks at Dover.

His laws respecting malefactors, f. 76 *b*. Prædictus Thomas legem dedit, ut quicunque malefactor arrestatus et detentus manus custodum evasisset, quasi fractor carceris haberetur, et similiter puniretur. Item, dedit legem, ut ab omni malefactore, ad ecclesiam confugiente pro tuitione, subtraherentur victualia per brachium sæculare, si, peractis quadraginta diebus, secundum legem regni egredi noluisset. Postea, juxta illud Catonis, "Patere legem quam ipse tuleris,"[1] ipsemet secundum ipsas leges graviter est punitus. Fuit et dictus Thomas subdiaconus, et uxoratus, et multum dives; de imo in altum elevatus. Et cum decrepitus esset, istud fatum, immo infortunium venit illi.

which were executed upon himself.

His condition and origin.

Other judges accused of false judgment, imprisoned, and heavily fined. Willelmus de Brumptone, Rogerus de Leyrcestre, Johannes de Luvetoh, socii dicti Thomæ et justiciarii in banco, et Robertus de Lithlebure, clericus et custos rotulorum, super falsis judiciis et aliis proditionibus similiter accusati, in turrim Londoniæ sunt detrusi, et demum per redemptionem gravissimam vix salvati: ita quod prædictus Robertus clericus, qui minimus censebatur, mille marcas præstitit pro seipso; cæteri vero pecuniam infinitam.

[1] Distich. liii., ed. Arntzen (Amst. 1754), p. 36.

Item Salomon de Roffa, magister Thomas de Sudintone, Ricardus de Boylande, et Walterus de Hoptone, justiciarii itinerantes, occasionibus supradictis puniti sunt, similiter et redempti. A.D. 1289.

Dominus Radulfus de Hyngham justitiarius, ad quem regni negotia spectabant dum rex fuerat ultra mare, super variis transgressionibus accusabatur apud regem. Cumque reclusus esset infra turrim, projecit pecuniam, et emerat sibi pacem. Et fuit sua redemptio, ut dicitur, gravis valde. Ralph of Hengham.

Adam de Strattone, baro de scaccario, in ecclesiasticis beneficiis et feoudo laico nimis dives, cum super homicidiis, proditionibus, sortilegiis convictus esset, post longam reclusionem in prædicta turri, tandem de toto laico feudo suo per judicium est privatus. Et triginta-quatuor milia marcarum, quas (ut dicitur) tunc habuit in thesauro, dominus rex confiscavit, præter staurum suum, et jocalia pretiosa. Plura et optima maneria, quæ dictus Adam dolose tenuerat de monachis de Bermundeseye, rex restituit eis; reliquæ vero ipsius terræ reginæ sunt donatæ. Alias fuit idem quasi falsarius convictus, sed sua pecunia ad tunc salvavit eum; et propter hoc durius judicium nunc habebat. Adam de Stratton.

De magistro Henrico de Bray, eschaetore et justiciario Judæorum, dicebantur enormia; sed per redemptionem pacem fecit. Henry de Bray.

De aliis justiciariis et ministris regiis vulgariter dicebatur, quod *Omnes declinaverunt simul, inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum*, exceptis Johanne de Metingham et Elya de Bekingham. Ps. xiii. 3. Two only honest.

Et quia rex audierat clamorem populi magnum valde, propter injurias sibi factas; assignavit rex comitem Lincolniæ[1] et episcopum de Baa,[2] et alios quosdam, ad audiendas querelas singulorum; ut examinatis querelis, fieret singulis quod justitia suadebat. Et tunc

[1] Henry de Laci. [2] Robert Burnell.

A.D. 1289. The prior's charge against Richard de Boylonde of his delay in the case of M. de Montalt.

prior noster intimavit domino regi et concilio magnam dilationem quam ei fecerat Ricardus de Boylonde justiciarius, in placito quod habuit coram eo per breve de nova disseisina contra Milesentam de Monte-alto. Sed rex sui gratia, examinato illo processu et recordo, ipsa Milesenta præsente et reluctante, assignavit priori novos justiciarios, scilicet, Johannem de Metingham et Elyam Beginham. Et ipsi in prædicto negotio processerunt, in tempore Quadragesimali. De hoc supra.[1]

Sums paid to various persons to look after the above suit.

Eodem anno pro placito supradicto specialiter concessimus viginti solidos annuatim Rogero de Hecham; item Henrico Spigurnel viginti solidos; item Waltero de Aylesbure viginti solidos, ita quidem quod sint intendentes nostris negotiis, sicut in eorum cautionibus continetur.

Manor of Stoke.

Eodem anno concessimus Henrico Spigurnel manerium nostrum de Stoke; salvo Roberto et Waltero, clericis, termino quem habuerant in eodem. Postea dicti clerici dicto Henrico suum terminum concesserunt.

Two pinnacles on the north front of the church built by the parish. The stone roof of the porch repaired.

Eodem anno duo pinnacula in fronte ecclesiæ versus le North perfecerunt parochiani de Dunstaple; et cœlaturam lapideam undique ruinosam in porticu Aquilonari, similiter repararunt. Ad quæ omnia, Johannes Durant senior medietatem dedit expensarum. Et in ipso anno obiit uxor sua[2]; cui fecit dictus Johannes exequias sumptuosas, et apud Dunstaple eatenus inauditas.

f. 77. Death of John de Kirkeby.

Anno gratiæ MCCXC. inchoante obiit Johannes de Kirkebi, episcopus Eliensis et thesaurarius domini regis de scaccario; qui quamvis esset multiloquus[3] et rixosus, justus tamen et verax fuit. Et successit ei in episcopatu magister Willelmus de Lutha; et in officio thesaurarii, magister W[illelmus] de la March.[4]

Marriage of princess Joanna

Eodem anno, ultimo die Aprilis, Edwardus rex dedit Johannam, filiam suam secundo genitam, Gilberto co-

[1] Pp. 345, seqq.

[2] Avelina; v. Roberts's Calendarium Genealogicum, i. p. 402.

[3] *multiloquus*] multilocus, MS.

[4] Afterwards bishop of Bath.

miti Gloverniæ in uxorem; dispensante cum eis domino Papa super eo quod dictus comes prius nupserat [Aliciæ][1] filiæ patrui dicti regis. Et ante contractum matrimonium dedit dictus comes prædictæ Johannæ duo milia marcarum annui redditus, ad tenendum hæreditarie præter dotem, si hæredes legitimos ad invicem non haberent. A.D. 1290. and Gilbert de Clare.

Eodem anno, nono die Julii, dedit dictus rex Margaretam, filiam suam tertio genitam, filio ducis de Braban, ipso duce tunc præsente. Et celebratæ sunt utræque nuptiæ Londoniis cum omni gloria sæculi et ornatu, nec fuerunt ita solemnes nuptiæ ibidem factæ a die qua ipsa civitas condebatur. Item tertium matrimonium, quod prælocutum fuerat et concessum, inter Edwardum filium dicti domini regis, et filiam regis de Northwegia, quæ fuit hæres regis Scotiæ, per mortem ipsius mulieris exspiravit. Princess Margaret married to John of Brabant. Death of Margaret of Norway.

Eodem anno Milesenta de Monte-alto portavit hoc breve super priorem de Dunstaple. The prior again summoned about the right of common at Houghton.

" J[ohannes] de Pabenham, vicecomes Bedefordiæ, " ballivo hundredi de Mannesheved salutem. Præcipi- " mus tibi quod scire facias priori de Dunstaple per " duos liberos homines, quod sit coram domino rege in " quindena Sanctæ Trinitatis ubicunque tunc fuerit in " Anglia, facturus et recepturus quod secundum legem " et consuetudinem regni Angliæ fuerit faciendum de " recordo et processu assisæ novæ disseisinæ, quæ " nuper summonita fuit et capta coram J[ohanne] de " Metingham et Elia de Bekingham apud Bikeleswade, " inter eundem priorem de Dunstaple et Milesentam " de Monte-alto, de communa pasturæ in Houctone " pertinente ad liberum tenementum ipsius prioris in " Houctone et Dunstaple."

Quo die prior comparuit coram justiciariis Londoniæ, et perplacitata fuit ipsa loquela usque ad pronuncia- The cause heard in London,

[1] Blank in MS. This is Alice de March, daughter of Guy, earl of Angoulême.

A.D. 1290. but the suit put off till after Easter.

tionem judicii, quod pro priore ferri sperabatur. Et propter hoc, ad procurationem dictæ Milesentæ judicium est dilatum usque ad festum Sancti Michaelis proximo sequens. Quo die prior comparuit coram rege per attornatum, apud Cliftone juxta Notingham, et ibi prece partium dilata est loquela, usque post Pascha proximo sequens.

Liberties lost by having no warrant but antiquity of possession.

Eisdem anno et tempore assignati sunt per dominum regem certi justiciarii ad terminandum istud exequendum quo waranto, per quod regnum Anglicanum per multa tempora miserabiliter vexabatur. Coram dictis justiciariis postea comparuerunt Robertus filius Walteri de Daventre, et Henricus de Grey, dominus de Neubotle, prætendentes libertates quasdam, quibus ipsi et eorum progenitores eatenus usi erant. Et cum inde warentum non haberent nisi antiquitatem seisinæ, statim ipsis libertatibus per judicium sunt privati. Interim murmur magnum factum est in populo, quia majores regni hoc tangebat. Et dominus Edwardus rex hoc intelligens, et pacem regni amans, mutavit illud decretum in forma subsequenti:

Writ confirming obligations.

f. 77 *b*.

Rex thesaurario et baronibus de scaccario, salutem. Cum in proximo parliamento nostro post Pascha apud Westmonasterium, anno regni nostri decimo-octavo, ex speciali gratia nostra concesserimus archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, et cæteris de regno nostro, qui per chartas nostras, aut progenitorum nostrorum regum Angliæ, amerciamenta sua aut hominum suorum habere clamant. Et etiam quod omnes chartæ et libertates hujusmodi, quæ allocatæ fuerunt decimo-octavo anno regni domini Henrici patris nostri, et etiam quod omnes chartæ progenitorum nostrorum regum Angliæ, quæ similiter allocatæ fuerunt de tempore præcedenti, ad scaccarium nostrum de cætero allocentur.[1] Et quod chartæ de perquisitis a tempore illo factis ostendantur coram vobis ad scaccarium sub forisfactura eorundem perquisitorum; et ibi videantur. Ita quod si nihil speciale contineatur in chartis illis per concessionem domini Henrici regis patris nostri aut nostrum, per quod illi, qui talem libertatem habere clamant, libertatem illam habere debent,

[1] *allocentur*] allocantur, MS

quod nos amerciamenta de perquisitis illis habeamus, sicut habere consuevimus antequam perquisita illa facta fuerunt. Vobis mandamus quod omnes chartas et libertates hujusmodi [quæ] de decimo-octavo anno regni domini Henrici regis patris nostri allocatæ fuerunt, et etiam omnes chartas progenitorum nostrorum regum de tempore præcedenti faciatis de cætero coram vobis allocari. Et similiter quod ex parte nostra firmiter præcipi faciatis, quod omnes illi, qui de perquisitis factis a decimo-octavo anno regni domini Henrici regis patris nostri per chartas ipsius domini Henrici regis, aut nostras, talem libertatem habere clamant, chartas illas coram vobis ad scaccarium ostendant sub forisfactura eorundem perquisitorum, et ibidem videantur. Ita quod si in eisdem speciale nihil contineatur, per quod talem libertatem habere debeant, quod nos amerciamenta de perquisitis illis habeamus, sicut habere consuevimus antequam perquisita illa facta fuerunt, ut prædictum est. Teste meipso apud Westmonasterium, xxvii. die Maii, anno regni nostri decimo-octavo. A.D. 1290.

All who had possession before the time of Richard I. to retain them.

Statuit dominus rex tertio die Pentecostes, quod omnes qui de libertatibus se dicant possessionem habuisse quietam ante tempora Ricardi regis et post, sine interruptione, et hoc ostendere valeant per bonam inquisitionem, gaudeant sic possessis; et quam possessionem, si petatur cum effectu, in titulo confirmabit. Qui vero chartas habuerunt antiquas, judicentur secundum formam et tenorem earum. Qui autem amiserunt libertatem post Pascha ultimum, per prædictum breve in forma prius usitata in populo, dicti brevis restitutionem habeant de amissis; et iterum placitent secundum tenorem constitutionis præsentis.

Recovery of a forest by bishop Roger de Longespée.

Eisdem anno et tempore Rogerus, episcopus Cestrensis, pro maxima pecunia quam dedit regi, recuperavit forestam suam, quæ vocatur Le Cant, quam amiserat per judicium, pro eo quod warantum inde non habebat. Ad quam contributionem clerus de archidiaconatu Derbeyæ juvit tres solidos de qualibet marca; cæteri vero de episcopatu dederunt de qualibet marca duodecim denarios.

Expulsion of the Jews.

Eisdem anno et tempore, propter blasphemias quas Judæi sæpe faciebant fidei Christianæ, statuit rex ut

A.D. 1290. omnes Judæi cum semine suo et substantia ab Anglia pellerentur, citra festum Omnium Sanctorum, alioquin capite plecterentur; et concessit eis rex salvum conductum. In ipso eorum passagio plurimi ex eis sunt submersi per vim et fraudem nautarum: propter quod quidam ex ipsis nautis sunt suspensi. Et quia dicta expulsio Judæorum multum placuit Anglicanæ ecclesiæ et populo, clerus concessit regi decimam bonorum spiritualium, secundum taxationem Norwicensem. Et barnagium et clerus concesserunt quintam-decimam bonorum temporalium, taxandam et assidandam per legales homines secundum verum valorem, inter gulam Augusti et festum Sancti Michaelis.

A tenth granted by the clergy of spiritual goods, and a fifteenth by the barons and clergy of temporal goods, to be paid between Aug. 1 and Sept. 29.

Eodem anno burgensis de Berchamsted, qui priores de Dunstaple et de la Gravi,[1] et dominum de Aylesbure pro captione teoloni inplacitaverat coram rege apud Cliftone juxta Notingham, non est prosecutus.

Suit for toll against the priors of Dunstable and Grave, dropped. f. 78.

Eodem anno Persevallus Romanus, archidiaconus de Buckingham et præbendarius de Aylesbure, obiit in curia. Et episcopus Lincolniensis dedit archidiaconatum magistro Ricardo de Sancta Friswida; de præbenda vero ordinavit idem episcopus quondam rectorem, certam ei assignans portionem, et reliqua pars illius præbendæ in usum Lincolniensis capituli est commissa.

Archdeaconry of Buckingham.

Death of queen Eleanor. Her corpse passes by and remains a night at Dunstable, and is buried at Westminster. Cross erected in the market

Eodem anno, quinto kalendas Decembris, obiit Elianora regina Angliæ et consors regis, Hyspana genere, quæ plura et optima maneria adquisivit. Corpus ipsius per nos transiit, et una nocte quievit. Et dati sunt nobis duo panni pretiosi, scilicet baudekyns. De cera habuimus quater-viginti libras et amplius. Tandem corpus ejus decimo-sexto kalendas Januarii apud Westmonasterium in sepulcro Henrici regis est humatum. Et cum corpus dictæ reginæ transiret per Dunstaple, in medio fori substitit feretrum donec cancellarius regis

[1] Grovebury, in Bedfordshire.

et magnates, qui tunc aderant ibidem, locum congruum designassent, ubi postea, sumptibus regiis, crucem erigerent magnitudinis admirandæ, priore nostro tunc præsente, et aquam benedictam aspergente. A.D. 1290. of Dunstable.

Eodem anno duo Fratres Prædicatores de Dunstaple diem Natalis Domini in castro de Hertforde cum Willelmo de Walencia celebrarunt; et sani et hilares cubantes, die Sancti Stephani, in lectis suis mortui sunt inventi, morte, ut creditur, repentina; et apud Dunstaple sunt sepulti. Sudden death of two Dominicans in Hertford castle.

Eodem anno, in festo Omnium Sanctorum, obiit Rogerus, abbas de Sancto Albano, qui in spiritualibus et temporalibus viriliter se habebat. Et rex habuit wardam domus, et posuit custodes monachis et domui importunos. Death of Roger, abbat of S. Alban's.

Eodem anno dominus rex celebravit Natale Domini apud Asscerugge; et stetit ibi continue per quinque septimanas; et in providendo et cariando sibi victualia villa de Dunstaple multum onerabatur. The king at Ashridge at Christmas.

Et senescallus domini regis et marscallus infra libertatem de Dunstaple, venerunt pro inquisitione facienda de quodam thesauro invento apud Goldenelowe tempore Henrici regis. Et duodecim burgenses jurati dicunt, quod quidam Mathæus Tegulator de Dunstaple ibi invenit thesaurum: quo mortuo, residuum thesauri, quod idem Mathæus non expenderat, remansit penes Emmam uxorem suam; quæ postea nupsit Adæ le Rus de Dunstaple: unde ipse Adam factus est dives. Ideo ipse et catalla sua ad voluntatem domini regis. Pretium catallorum, triginta libræ. Inquiry into a treasure found at Goldenlowe.

Postea dominus rex concessit dicto Adæ meliorem inquisitionem; eo quod prima inquisitio facta fuerat per atyam. Et viginti-quatuor burgenses jurati dicunt per sacramentum suum omnia sicut prius. Duodecim etiam forenses legales homines jurati dicunt per omnia sicut burgenses, et inquisitioni signa sua apposuerunt. Tandem dictus Adam fecit finem cum domino rege de decem libris, et alia A second allowed, as the first was made out of spite.

A.D. 1290. The bakers and brewers of Dunstable fined for false weights.

sua bona sunt ei restituta. Pistores vero et braciatrices de Dunstaple finem fecerunt cum marscallo de quinque marcis pro defectibus ponderum et mensurarum: et prior et sui ballivi nihil.

Account of monies levied on the freemen of Dunstable.

Eodem anno Rogerus de Wottone, receptor, reddidit compotum de quadraginta solidis receptis per manum Willelmi le Blake præpositi, quos idem Willelmus levaverat per viridem ceram de scaccario de hominibus liberis de Dunstaple; videlicet, de Stephano Babbe, undecim solidi, decem denarii; et de Johanne Eleyne, dimidia marca; et de Ricardo Ballard, dimidia marca; et de Thoma de Lutone, viginti denarii; et de Thoma de Berselowe, duo solidi, sex denarii; et de Galfrido le Wineter, quadraginta denarii; et de Johanna, relicta Roberti de Sewelle, viginti denarii; et de Johanne Piritone, quindecim denarii; et de Ricardo Madard, duo solidi.

f. 78 *b*. Money paid to the sheriff of Bedford for various defaults and to others by the priory.

Eodem anno solvimus Johanni de Pabenham, tunc vicecomiti Bedefordiæ, centum solidos pro pluribus defaltis, per viridem ceram.

Eodem anno solvimus Willelmo de Turwile, vicecomiti Bedefordiæ, duas marcas, pro finibus hominum de Dunstaple amerciatorum, coram Johanne de Waus et sociis suis justiciariis itinerantibus apud Dunstaple. Prædicto Willelmo vicecomiti prius solvimus quadraginta solidos pro eodem; et habemus per ipsum duas tallias.

Eodem anno solvimus Willelmo de Holcote, clerico cancellarii, decem libras, quas ab eo mutuavimus de denariis episcopi Bathoniensis, tunc cancellarii.

Ralph de Hengham forgives the priory their debts for 24 marks yearly.

Eodem anno Radulfus de Hingham installavit nobis omnia debita quæ ei debuimus, et unde quietantiam non habebamus, ad solvendum singulis annis viginti-quatuor marcas.

Death of the curate of Flitwick.

Eadem anno frater Stephanus, habens curam ecclesiæ de Flittewic, obiit apud Rokussoc; et ibi sepultus est, quia pro fœtore transferri non valebat; ibidem duo alii canonici sunt sepulti ex causa consimili.

Eodem anno obiit Johannes de Patushulle; et Simon filius ejus invadiavit relevium priori, scilicet quadraginta-sex solidos; et fecit homagium pro terris in Grimuscote et Patushulle. A.D. 1290. Death of John de Pateshull.

Eodem anno obiit Adam de Bradevin, nativus prioris; et terra illa tradita est Edmundo clerico pro viginti solidis in ingressu. Ita quod habeat curam unius juvenculæ, quæ proxima fuit de sanguine dicti Adæ, secundum antiquas consuetudines. Death of Adam de Bradewin.

Eodem anno præsentavimus Johannem de Maydeneburе ad ecclesiam de Bradeburne, et Galfridum de Merstone, canonicos, ad ecclesiam de Flittewic. Churches of Bradborne and Flitwick.

Eodem anno recepimus in canonicum fratrem Johannem de Faldo. New canon.

Eodem anno Nicholaus Papa quartus, audito et intellecto quod per prohibitiones regias nimium large sumptas ecclesia Anglicana indebite gravaretur, misit ad ipsum regem episcopum Garssetaneum [1] cum litera papali commonitoria, ut ab hujuscemodi gravaminibus in posterum abstineret. Et dictus episcopus regem adiens, constanter fecit et exposuit, viva voce, quod sua litera continebat. Et utinam per hoc status ecclesiæ Anglicanæ aliquoties emendetur. The bishop of Grosseto sent by Nicholas IV. to the king to complain of the royal prohibitions.

Eodem anno Ricardus le Juvene, dominus de Humbrichesho, dedit nobis pratum suum junctum prato nostro in Flitte; pro habenda quietantia theloneii in foro nostro de Dunstaple sibi et subtenentibus suis apud Humbridusho, et eorum hæredibus; sicut in charta nostra continetur; exceptis nundinis Sancti Petri ad Vincula. Meadow given to the priory by Richard Youngman.

Anno gratiæ MCCXCI., per infortunium combusta est fere tota villa de Lycheffeld, et habitatio Fratrum Minorum; sed clausum canonicorum est salvatum. Item combustum est totum manerium episcopi Lincolniensis apud Bogedene, cum grangiis et appendiciis quibuscunque Fires at Lichfield and Buckden.

[1] Bartholomew, bishop of Grosseto.

A.D. 1291. Prosecution by the men of Houghton, which is dropped.

Eodem anno homines de Houthone inplacitarunt nos super contribuendo cum eis ad *Quare non venerunt* et hujusmodi extorsiones, unde religiosi viri sunt quieti; et dixerunt, nos alias contribuisse cum eis in hoc casu et consimili; et de hoc petierunt veredictum patriæ. Sed non sunt prosecuti.

Charter of liberties registered in the exchequer.

Eodem anno inrotulata est ad scaccarium domini regis charta nostra de libertatibus, a die Paschæ in quindecim dies.

Death of the queen dowager Eleanor at Ambresbury.

Eodem anno mortua est Alienora regina Angliæ, mater regis, et monialis de Ambrisbure; et ibi sepultum est corpus ejus. Cor tamen ejus Londoniæ apud Fratres Minores cum solemnitate maxima et apparatu. Et tunc fuit dies anniversaria Alienoræ reginæ, consortis regis, festivius celebrata, episcopis pluribus et prælatis majoribus Angliæ et ipso rege præsentibus tunc ibidem.

Rumours of the capture of Acre.

Eodem anno venerunt certi rumores quod Soldanus Babiloniæ[1] ceperat civitatem de Accon, et eam funditus prostravisset, interfectis habitatoribus illius, religiosis viris non parcendo, exceptis paucis qui apud Cyprum insulam per navigium transfugerunt. Et dicitur hoc infortunium doloriferum per Hospitalariorum et Templariorum discordiam contigisse; et præcipue propter vitium luxuriæ, quod ibidem regnaverat, in confusionem et in mortem tradidit illos Deus. Nicholaus Papa quintus[2] turbatus valde ob hunc casum, per universalem ecclesiam solemnes legatos misit ad inquirendum, qualiter iterum posset civitas ipsa capi? qualiter capta custodiri? quibus et quorum subsidiis, et per quantum tempus illud subsidium seu contributio continuari debuisset? Tunc ecclesia Anglicana, habito magno concilio prælatorum, respondit ad hoc mandatum, sicut ab ecclesia Franciæ audierat responderi, videlicet, quod dominus Papa inter reges et

f. 79.

Message of Nicholas IV. sent through the church.

Answers of the English church.

[1] Kalil Ascraf.

[2] Sic for *quartus*.

proceres ecclesiæ pacem firmam reformaret, et impera- A.D. 1291.
torem Romanorum faceret, et assignaret ei redditus et honores imperii, sicut prius, ut sic ab illis cum Dei gratia posset ecclesia defensari. Et ad faciendum ulterius in hac parte, ecclesia Anglicana duos sollemnes nuntios destinavit ad curiam.

Grant to the king of one-tenth of ecclesiastical revenues for six years for the crusade.

Eodem anno dictus Papa concessit Edwardo, regi Angliæ, cruce signato, decimam omnium proventuum ecclesiarum regni sui, per sex annos, secundum verum valorem, pro expeditione sua in Terram Sanctam. Et dati sunt executores istius negotii, Oliverus Lincolniensis, et Johannes Winthoniensis, episcopi et prælati. Et per eorum commissarios ad nos divertentes, taxatæ sunt de novo nostræ ecclesiæ in hunc modum:

Taxation of the churches in consequence.

Ecclesia de Dunstaple valet 19 marcas.
Ecclesia de Stodham valet 15 marcas.
Ecclesia de Toturnho valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Chalgrave valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Husseburne valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Segenho valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Flittewic valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Pullokshulle valet [. .][1] marcas.
Ecclesia de Neubotthele valet [. .][1] marcas dimidiam.
Dimidia ecclesia de Patesulle valet [. .][1] marcas.
Dimidia ecclesia de Heccham valet [. .][1] marcas.

Ecclesia vero de Bradeburne cum suis capellis, per taxatores alios, est taxata pro [. .][1] marcis.

De solutione vero prædictæ decimæ, et de taxatione temporalium, invenies anno subsequenti.[2]

Death of Alphonso III. of Aragon.

Succession of Jayme II.

Eodem anno obiit rex de Aragun, qui Alienoram, filiam regis Angliæ primogenitam, subarraverat in uxorem. Et successit ei frater suus, qui nupsit sorori[3] regis Hyspaniæ. Unde facta est per utrosque con-

[1] Blank in MS.
[2] P. 372.
[3] Isabella, daughter of Sancho IV., king of Castile.

A.D. 1291. spiratio valida contra regem Franciæ; quæ discordia per treugam conquievit.

Death of Margaret of Norway, heiress of Scotland.

Eodem anno in Scotia rex non erat, eo quod semen regium defecerat quando [Margareta][1] filia regis Norwegiæ, quæ fuit hæres legitima Scotiæ, et neptis[2] regis Angliæ ex sorore,[3] obiit sine hærede de seipsa.

Disturbances in Scotland.

Tunc per novem proceres illius terræ valde turbatum est regnum illud, quia singuli eorum illud regnum jure hæreditario vendicabant. Et Edwardus, rex Angliæ, ad sedandam illam discordiam personaliter adiit partes illas; et per suam industriam et virtutem conquievit ipsa dissensio in hunc modum.

Submission of the claimants of the kingdom of Scotland to Edward I.

A[4] touz qui ceste presente lettre verrunt ou orrunt; Florenz counte de Hoylande, Robert de Brus seygnour du Val d'Anaunt, Johan Bailloil seignur de Gaweye, Johan de Hastingges seignur de Bergeveny, Johan Comyn seygnur de Badenoughe, Patrike de Dunbar counte de la Marche, Johan de Vescy pur son pere, Nichol de Soules, e Willame de Ros, saluz en Deu. Fœdera, i. p. 755.

Come nus entendouns aver dreit en le reame d'Escoce, e cel dreit mustrer, chalanger, et averrer devaunt celi qui plus de poer, jurisdiccion, e reson eust de trier nostre dreit; e le noble prince sire Edward, par la grace de Deu rey de Engletere, nous eit enformez par bones et suffisauntes resouns, que a luy apent et aver deit la soverain seignurie devaunt dit reaume de Scoce, e la conisaunce de oir, trier, e terminer nostre dreit: nous de nostre propre volente, sauns nule manere de force ou de stresce, voloms, otrioms, e grauntoms,
f 79. b. de receivere dreit devaunt luy come soverayn seignur de la terre: volums jalemeins et promettons, ke nus averuns e tendroms ferm [et] estable son fest, e ke celuy enportera le reame a ki dreyt le durra devaunt luy. En testmoigne de ceste chose, nus avoms mis nos seals a cest escript. Fet e done a Norham, le Mardi prochein apres le Assentiun, le an de grace MCC. nonagesimo[5] primereyn.

---

[1] Blank in MS.

[2] *i.e.* great niece.

[3] Margaret, wife of Alexander III.

[4] *Vide* Bartholomew Cotton., pp. 180–182, and the note. A translation is given in Brady's *Continuation of the complete History of England*, London, 1700, pp. 21, 22; and in Tyrrell's *History of England*, iii. pp. 64–66.

[5] Sic.

A tuz ceus, ke ceste[1] presente verrunt ou orunt, Florence conte de Hoylaund e les autres avaunt numes, saluz en Deu. Cum nous eyuns otrie e grante de nostre bone volonte e comune assent saunz nule destresce al noble prince sire Eadward, per la grace de Deu rei de Engletere, ke il cum sovereyn seynur de la terre de Escoce pusse oyr, e trier, e terminer nos chalangs et nos demandes, ke nus entenduns mustrer e averrer pur nostre dreyt en le reyalme de Escoce et dreyt derenner devaunt lui cum sovereyn seygnur de la terre; promettaunz jalemeyns ke sun fet averuns e tendrum ferm e estable. E ke il en portera le realme a ki dreit le durra devant lui. Mes pur coe ke le avant dyt rei de Engletere ne peut tele manere de cunissaunce fere ne acumplyr saunz jugement, ne jugement ne deit estre saunz execucion, ne execucion ne pot il fere duement saunz la possession e seysine de meyme la terre e des chasteus: nus voluns, otrioms, et grantoms, ke il cum soverayn seignur a perfere les choses avaunt dites, eit la seysine de tote la tere e de chasteus de Escoce, taunt ke dreit seit fet e performy as demaundauns en teu manere ke avaunt ceo ke il eit la seysine avaunt dite, face bone seurete e suffisante as demaundauns e as gardeins e a la commune du reaume de Escoce, a fere la reversion de meime la reaume e des chasteus oue tote la reaute, dignete, seignurie, fraunchise, coustumes, dreitures, leys e usages, e possessions, e tote manere des apurtenances en meime le estat ke il esteit quant a la seysine luy fut baille e livere, a cely ke dreit en portera per jurement de la reaute; sauve a rey de Engleterre le homage de cely ky serra rey. Ensi ke la reversion seyt fete dedens les deus moys apres le jur, ke le dreit serra trie e aferme. E ke les issues, de memes la tere en le meen tens receves, seient sauvement mis en despos e ben gardez per la mein le chaunberleyn de Escoce ke ore est, e de celuy ke serra assigne a ly de par le rey de Engletere, e de sour lur seals: sauve renable sustenance de la tere, e de chastels, e de ministres du reaume. En testemoygne de ceste choses avaunt dites nos avoms mys nos seals a cest escrit. Fet e done a Norham, le Mecredi apres le Assencion, l'an du grace MCC. nonante primereyn. A.D. 1291.

Et sic pacificato regno Scociæ, Edwardus rex reversus est Londoniam, et interfuit sepulturæ cordis matris suæ, ut supra. Return of the king to London.

[1] *ceste*] cote, MS.

A.D. 1291. Eisdem anno et tempore invenit rex per sacramentum viginti-quatuor legalium hominum juratorum, quod
f. 80. gens comitis Gloverniæ [1] et gens comitis Herfordiæ,[2]
Quarrel between the earls of Gloucester and Hereford. de assensu dominorum suorum, post prohibitionem regiam ipsis comitibus factam, insultum fecerant in alterutrum, ratione cujusdam castri, quod comes Glouerniæ vi et armis fecerat in Marchia ad alterius comitis nocumentum; in quo conflictu fiebant roberiæ et homicidia hinc et inde. Judicium ex ore regis tale fuit, "Quia tu, comes Gloverniæ, contra prohibitionem "nostram castrum erexisti, et per te facta sunt homi-"cidia contra pacem; sis in misericordia nostra de "decem milibus librarum. Et libertates tuæ de Wale-"chere in illis partibus cum juribus sint in manu nos-"tra toto tempore vitæ tuæ; sed post mortem tuam, "ad hæredes tuos omnia revertentur. Tu vero, comes "Herfordiæ, propter roberias et homicidia, quæ fecisti, "sis in misericordia nostra de mille marcis. Et de "tuis juribus et libertatibus in illis partibus, fiant "omnia sicut de comite Gloverniæ." Et fuit uterque comes liberatus ad prisonam.

Great drought and subsequent cold. Eodem anno fuit magna siccitas in æstate, autumnus pluviosus, et in hyeme frigus forte, et nimius defectus fœni et foragii; et de utroque caristia inaudita.

New canon and novices. Eodem anno frater Johannes de Faldo est professus; et Johannes de Chetundone, et W[illelmus] de Wederore susceperunt habitum novicialem in die Ascensionis Domini; et frater Johannes de Dunstaple in die Annuntiationis Domini anno altero intrante.

Prædial tithes in Braunston and Atlow fall in, July 22. Eodem anno, in festo Magdalenæ, decimæ prædiales in Bracentone et Attelowe, quas Willelmus de Hameltone ad firmam habuit pro ducentis marcis, per tredecim annos, ad nostram seysinam sunt reversæ.

Death of Thomas, the head porter. Eodem anno obiit Thomas janitor noster principalis; pro quo fecimus celebrari per canonicos duo annualia.

[1] Gilbert de Clare. [2] Humphrey de Bohun.

Et pro illo onere habuimus oves suas apud Bukele- A.D. 1291.
shore, scilicet [ ].[1] Eodem anno solvimus Willelmo de Turvylle, vicecomiti Bedefordiæ, dimidiam marcam pro prædicto Thoma janitore, per manum Sybillæ uxoris suæ et Walteri de Pecco; scilicet, de fine facto in curia regis pro cyrographo levato inter ipsum et Petrum Pakeman et Cristinam uxorem suam de mesuagiis R[oberti] Fraunceys in Dunstaple.

Eodem anno obiit Johannes Hok, archidiaconus Bedefordiæ; et successit ei magister Rogerus de Rothevelle. Archdeaconry of Bedford.

Eodem anno, concessimus Willelmo de Cateby et Aliciæ uxori suæ, manerium nostrum in Cateby ad totam vitam utriusque. In quo quidem manerio prædictus Willelmus tunc habuit terminum quinque annorum. Manor of Catesby.

Eodem anno, obiit Thomas Pictor de Houthone; de quo domina de la Yorne habuit melius averium nomine herietti, quia astrarius ejus fuit. Et nos secundum melius averium, pro una hida terræ in Sewelle, quam de nobis tenuit per assignationem Hugonis de Gornay. Et uxor dicti Thomæ habuit nutrituram hæredis ipsius. Death of Thomas Painter, of Houghton.

Eodem anno obiit Willelmus le Newebonde in Flittewic; et habuimus ab hærede suo quinque solidos pro relevio. Item obiit Simon Perot de Pullokeshulle et Rogerus carectarius de eadem; et habuimus relevium ab hæredibus eorundem. Other deaths.

Eodem anno habuimus apud Bradeburne solummodo duos saccos et dimidium bonæ lanæ, Johanne de Maydeneburi tunc custode: propter quod mercatores nostri quamplurimum sunt gravati. Only two sacks and a half of good wool at Bradborne.

Eodem anno emimus de Johanne de la The annuam liberatam octo carectarum bosci in West Cherlewude annis singulis, quando sit ibi plena liberata. Yearly delivery of eight cartloads of wood bought.

[1] Blank in MS.

A.D. 1292. f. 80 *b.* Anno gratiæ MCCXCII., die Annuntiationis Dominicæ, Johannes de Dunstaple in canonicum est admissus.

Death of Pope Nicholas IV. Eodem anno, infra Passionem Domini, obiit Nicholaus Papa quintus;[1] et successit ei Cælestinus Papa quintus; sed propter dissentionem cardinalium diu vacabat ipsa sedes, sicut patebit infra, folio secundo.[2]

A tithe for the Holy Land paid. Eodem anno solvimus abbati de Oseneye,[3] collectori decimæ Terræ Sanctæ, totam decimam spiritualium bonorum nostrorum, secundum taxationem factam anno proximo præcedenti. Item taxata sunt bona nostra temporalia; et inde prædicto domino abbati solvimus decimam nos tangentem, excepto Thame, de quo nihil.

Nicholas of Warwick at Dunstable. Eodem anno Nicholaus de Warewic per literam domini regis de scaccario venit apud Dunstaple, et amerciavit eos qui placitaverant Londoniis coram justiciariis in banco. Et tunc prior de Dunstaple amerciatus fuit de quadraginta denariis, pro pluribus defaltis versus priorem[4] hospitalis Sancti Johannis Jerusalem. Item fuit amerciatus de quadraginta denariis quia non venit. Item Robertus le Hunte et Ricardus Sprot amerciati sunt de viginti denariis, quia non h.[5] prædictum priorem de Dunstaple. Item prior Dunstapliæ amerciatus est de quadraginta denariis, pro pluribus defaltis versus prædictum priorem hospitalis Sancti Johannis.

Fines paid by the prior.

Twelve marks paid twice to R. de Hengham. Eodem anno solvimus Radulfo de Hengham bis, duodecim marcas, secundum formam installationis debiti nostri.

David de Flitwick sued for tithe of hay, who appeals to the archbishop's court. Eodem anno inplacitavimus per bullam coram judicibus delegatis David de Flittewic militem, super præstatione decimæ fœni in villa de Flittewic. A quibus idem David appellavit ad tuitionem Cantuariensem; et per fraudem nostri procuratoris tuitionem habuit primo die, coram decano de Arcubus.

---

[1] Sic again erroneously for *quartus*.

[2] See p. 382.

[3] Roger of Coventry.

[4] Peter de Hagham.

[5] Sic.

Eodem anno obiit Robertus Burnel, Bathoniensis episcopus et cancellarius domini regis, quem rex ipse ab humili exaltavit. Hic populo erat affabilis in responsis; sed supra modum, ut dicitur, lubricus habebatur. De magno thesauro suo consanguineas suas, ne dicam filias, nobilibus Angliæ maritavit. Prædia multa et maneria perquisivit, quæ nepotibus suis, seu filiis, reliquit. Et successit ei in cancellaria Johannes de Langethone, ad tunc clericus simplex de prædicta cancellaria; et in prædicto episcopatu magister Willelmus de la Marche.

A.D. 1292. Death of the chancellor, bishop Robert Burnel. His character, and wealth. His successors.

Eodem anno, mense Decembri, obiit frater Johannes de Pecham, Cantuariensis archiepiscopus; qui diu languens ante mortem, parum seu quasi nihil reliquerat in thesauris.

Death of archbishop Peccham.

Eodem anno, in Capite Jejunii, apud Dunstaple turniamentum durissimum est percussum, in quo nullus ribaldus, seu alius pedes, in manu quicquam portavit, nisi scuticam parvam ad equorum fremitum repellendum.

Tournament on Ash Wednesday.

Eodem anno dominus rex inplacitavit abbatem de Sancto Albano[1] super advocatione prioratus de Tynemue; sed abbas retinuit.

Advowson of the priory of Tynemouth.

Eodem anno Galfridus Burgilun inplacitavit priorem coram collectoribus decimæ apud Lycheffelde, super retentione suæ annuæ pensionis. Et procuravit per fraudem priorem excommunicari, non monitum, non vocatum. Sed hoc per dominum episcopum Lincolniensem totaliter est revocatum.

The prior sued before the tithe collectors at Lichfield, and excommunicated. The whole set aside by bishop O. Sutton.

Eodem anno percepimus decimam garbarum de frumento et fabis seminatis infra curtilagium quorundam burgensium de Dunstaple, officiali[2] archidiaconi Bedefordiæ[3] hoc sententialiter, præsentibus burgensibus, proferente.

Tithe of wheat and beans sown within an enclosure taken.

[1] John de Berkhampstead.
[2] Thomas, *v.* p. 375.
[3] Roger de Rothwell.

A.D. 1292. Four acres enclosed at Shortgrave.

Eodem anno inclusimus apud Schortegrave circiter quatuor acras terræ, in quibus seminavimus glandem et fagos, et alias arbores minimas plantavimus circumquaque.

Rabbits ferreted by the prior in Bocwode wood. f. 81.

Eodem anno prior noster personaliter et per ministros suos sæpius furectavit pro cuniculis in bosco de Bocwode, sicut in communa sua; et propter murmur puerorum dominæ de Eythone[1] non cessavit.

Eodem anno Johannes Duraunt senior emit in feudum redditum [. . .][2] de Weyvile in Houthone; scilicet, undecim marcas per annum.

Quarrel between the Cinque Ports and the Normans.

Eodem anno orta est contentio nimis dura inter Quinque Porticus Angliæ et Normannos; pro eo quod ipsi Normanni quendam nobilem de Baun,[3] qui erat de homagio regis Angliæ, occiderunt; propter quod plebs innumera interiit hinc et inde. (De hoc infra.[4])

Rhys ap Meredith hanged.

Eodem anno Resus a Maraduc, Wallensis multum generosus, pro proditione facta regi Angliæ et regno, est suspensus.

John Baliol crowned king of Scotland.

Eodem anno dominus rex per longum tempus in partibus Scotiæ morabatur; et, auditis rationibus et juribus ipsorum, qui regnum Scotiæ hæreditarie vendicabant, dominum Johannem de Baylol fecit ibi coronari. Et rex Angliæ, recepto homagio dicti regis Scotiæ, occidentales partes Angliæ perlustravit.

Anno gratiæ MCCXCIII., et anno regni regis Edwardi vicesimo primo, in octabis Sancti Johannis, super compotum W[illelmi] de Turville, vicecomitis Bedefordiæ, continentur hæc verba in magno rotulo de scaccario: Et de anno regis Edwardi vicesimo allocati fuerunt dicto W[illelmo] vicecomiti xxxii. solidi, quadrans; pro priore de Dunstaple tenente partem tenementorum quæ fuerunt Godefridi de Lyneholt et Milonis de Bray, pro

Monies allowed to the prior in the account of the sheriff

[1] Milesenta de Muchaut.

[2] Blank in MS.

[3] *i.e.* Bayonne. On this compare Bartholomew Cotton, p. 227.

[4] See p. 384.

portione dictum priorem contingente de xliii. libris, et i. marca, debitis domino regi de judicio; scilicet ad sectam abbatis de Wardone, qui se recognoverat ad scaccarium debitorem principalem. A.D. 1293. of Bedfordshire to the exchequer.

In rotulo vicesimo regis Edwardi, super compotum W[illelmi] de Turvile, vicecomitis Bedfordiæ, allocati fuerunt xl. solidi priori de Dunstaple de exitibus suis forinsecis factis in summa xvii. lib. xii. den. de exitibus diversorum, quorum nominibus præponitur litera T in rotulis de finibus et exitibus forinsecis de banco, de termino Sancti Michaelis anno xix. incipiente.

Super eundem compotum allocati fuerunt dicto vicecomiti bis xl. denarii de priore de Dunstaple, quos receperat de priore prædicto pro pluribus defaltis versus priorem hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, unde amerciatus fuerat coram Nicholao de Warewic. De banco de annis regni regis Edwardi xviii., xix., et xx.

Eodem anno gratiæ solvimus prædicto W[illelmo] de Turville, vicecomiti Bedefordiæ, per quatuor tallias, viginti-duos solidos, quos recepimus de exitibus terrarum Johannis Sone de Dunstaple et Ricardi de Chalthone, Galfridi le Cu, et Stephani de Stabulo de Dunstaple forinsecorum, in quadam inquisitione inter Thomam Page querentem et Robertum de Wilye et alios in brevi, coram rege a die Sanctæ Trinitatis in quindecim dies, anno regni regis Edwardi decimo-nono, scilicet, de Johanne Sone dimidiam marcam, et de R[icardo] de Chaltone quadraginta denarios; et de G[alfrido] Coco duos solidos; et de S[tephano] dimidiam marcam. Et dicti solutores habent tallias vicecomitis. Amount paid to the sheriff from the profits of certain lands.

Eodem anno ad le Hokeday, marscalli domini regis de mensuris fecerunt officium suum in Dunstaple. Et pro defaltis mensurarum, et pro eo quod carnifices vendiderant carnes putridas, villata fecit finem, et ballivis prioris acquietavit eorum hospitium. April 13. The town fined for false measures and bad meat.

Eodem anno dedimus Johanni personæ Omnium Sanctorum in Bedeforde, executori magistri Thomæ officialis Bedefordensis, quinque marcas; et recepimus Five marks paid to the parson of All Saints', Bedford.

A.D. 1293. ab eo cautionem nostram, per quam fuimus obligati Terræ Sanctæ in viginti marcis, pro magistro P[etro] de Aldham.

Eodem anno, ad le Hokeday, solvimus Radulfo de Hengham viginti-quatuor marcas pro debito in stallato.

f. 81 *b*. Eodem anno, mense Aprili, percussum est turniamentum apud Dunstaple; ubi quidam armiger famosissimus occisus est, et apud nos sepultus.

Tournament at Dunstable.

The archbishop of York summoned by the king for excommunicating the bishop of Durham.

Eisdem anno et tempore, post Pascha, dominus rex tenuit parliamentum suum Londoniæ, et ibi aconpiavit[1] Eboracensem[2] archiepiscopum de despectu sibi facto, et de perturbatione regni Angliæ, pro eo quod subditum suum Dunelmensem episcopum[3] excommunicavit, rege non præmunito; sed archiepiscopus fecit pacem cum rege. Item dominus rex in manu sua cepit libertatem Londoniarum, pro eo quod non ceperunt occisores Rogeri de Draythone, clerici comitis Cornubiæ, anno præcedenti, nec hutagium levaverunt post felones. Et rex fecit Londoniæ novos ballivos; et cives in ipsa villa, et apud Dunstaple, et alibi, de suis mercimoniis thelonium præstiterunt. Tandem rex sine redemptione eis restituit libertatem, ita quod in posterum hutasium sequerentur, et alia quæ pertinent ad coronam. Et tunc per priorem Dunstapliæ et burgenses provisum est et concessum, quod infra libertatem de Dunstaple hutasium prosequatur; quod ante factum non erat.

The charter of the Londoners seized because they had not seized certain murderers.

Toll for merchandize paid.

The charter restored on conditions.

Naval victory by the people of the Cinque Ports over the Normans.

Eodem anno recepimus certos rumores, quod gens de Quinque Portubus Angliæ cum quater-viginti navibus ceperunt ducentas et viginti naves de Normannis, omnibus [in] illis hominibus interfectis.

Marriage of princess Eleanor to Henry III., count of Bar.

Eisdem anno et tempore Alienora, filia primogenita regis Angliæ, nupsit comiti de Bares apud Bristolliam.

---

[1] Sic MS., qy. *corripuit*.
[2] John Romanus.
[3] Anthony de Bek.

A.D. 1293. Severity of the justices at York.

Eodem anno justiciarii itinerantes apud Eboracum valde rigide se gerebant; et quendam nobilem, Simonem le Constable nomine, de multis feloniis arreptatum, ad pœnitentiam statuti posuerunt, quia veredictum patriæ recusavit. Et mortuus est in prisona.

The archdeacon of Richmond robbed.

Eodem anno archidiaconus Richemundiæ[1] in quodam suo manerio prope Exoniam, robiatus fuit de thesauro suo magno et bonis quibuscunque. Propter quod, ad indicationem trium sacerdotum inde culpabilium, capti sunt plures nobiles et detenti. Et aliqui milites et nobiles sunt suspensi; quidam autem eligentes pœnitentiam secundum statutum, miserabiliter defecerunt.

A merchant fined for stopping toll of corn, &c. in Dunstable market.

Eodem anno Hugo de Houthone mercator finem fecit cum priore de theloneo retento de blado et aliis mercibus in foro de Dunstaple; non obstante eo, quod homines de Houthone in prædicto foro de theloneo sunt quieti.

Order of the archdeacon to the parishioners of Totternhoe.

Eodem anno magister Rogerus de Rothewelle, archidiaconus Bedefordiæ, adjudicavit parochianos ecclesiæ de Thoturnho ad inveniendum vexilla, crucem, cereos, et missale in ipsa ecclesia; et rector inde quietus.

New enclosure in Chalgrave field.

Eodem anno, de assensu Petri le Loring, domini de Chalgrave, factum est novum hechium in campo de Chalgrave, qui vocatur [ ],[2] unde habuimus magnum emolumentum ratione decimæ, et etiam prædiorum.

The parson of Chellington sued for waste of tithe.

Eodem anno inplacitavimus coram commissariis episcopi Lincolniensis personam ecclesiæ de Chenle super spoliatione decimæ quarundam culturarum in ipsa sua parochia, ad nos spectantium ab antiquo.

The great cross repainted.

Eodem anno, sumptibus J. Burgeys de Dunstaple, magna crux in ecclesia cum imaginibus Mariæ et Johannis, noviter depinguntur. Plures etiam imagines sanctorum in ipsa ecclesia similiter renovantur.

---

[1] Gerard de Vyspeyns. | [2] Blank in MS.

A.D. 1293. Complaint of the prior that he was dispossessed of two parcels of land in Wadlow, heard before the judges appointed to try writs of novel disseisin.

Eodem anno prior de Dunstaple, coram justiciariis assignatis ad placitandum et terminandum brevia de nova disseisina, disrationavit duas particulas terræ in Wadelowe, unde fuerat spoliatus.

Assisa venit recognitura si Ricardus Maunsel, Johannes Jeffrey, Johannes le Clerke, Walterus de Hare, Robertus Matheu, Johannes Brun, Johannes Flighe, Willelmus Warin, Walterus Hervy, Ricardus Swan, Johannes filius Laurencii, Laurencius filius Juettæ, Nicholaus Thyme, Johannes West, Johannes Hereward, Galfridus Hildeward, et Ricardus Petit, injuste etc. disseisiaverunt priorem de Dunstaple de libero tenemento suo in Thodingdone, post primam, etc., et unde queritur quod disseisiaverunt eum de quadam placea terræ, quæ continet in longitudine novem perticatas; et in aliquo loco quinque perticatas et dimidiam in latitudine, et in aliquo loco quinque perticatas, et in aliquo loco tres perticatas. Et de quadam alia placea terræ, quæ continet quinque perticatas et dimidiam in longitudine, et in aliquo loco quatuor perticatas et novem pedes; et in aliquo loco unam perticatam et sex pedes in longitudine, etc. Et Ricardus et alii venerunt. Et Ricardus Maunsel, Johannes Geffrey, Johannes le Clerke, et cæteri liberi tenentes dicunt, quod assisa non debet inde fieri. Dicunt enim quod quidam Johannes Peyvere, Gilbertus le Parker, et Nicholaus persona ecclesiæ de Thodingdone, etc. tenent prædicta tenementa, quæ prædictus prior posuit in viso suo pro indiviso, simul cum ipsis Ricardo, Johanne, Johanne, Waltero, etc., qui non nominantur in brevi, unde petunt[1] judicium de brevi. Et Robertus Matheu et alii in brevi nominati, qui sunt nativi dicti Johannis Peivere, dicunt quod ipsi nihil habent in ipsis tenementis, nisi ut nativi prædicti Johannis; unde petunt judicium,

f. 82.

[1] *petunt*] peto, MS.

etc., et si communicatur, etc., tunc prædicti Ricardus et omnes alii in brevi nominati, etc. Dicunt quod prædictus prior injuste tulit assisam istam versus eos. Dicunt enim quod prædicta tenementa, quæ prædictus prior dicit esse terram, pratum falcabile est. Et dicunt quod manerium de Thodindone aliquo tempore fuit in custodia domini regis, ratione minoris ætatis prædicti Johannis Peivere. Ita quod dominus rex tunc custodiam illam concessit dominæ Alienoræ, reginæ Angliæ, quondam consorti suæ, tenendum usque ad legitimam ætatem prædicti Johannis Peivere. Et dicunt quod, manerio illo in custodia Alienoræ existente, quidam Ricardus Grusset, ballivus dicti manerii, dum idem Ricardus Maunsel et quamplures alii in brevi nominati fuerunt infra ætatem, concessit cuidam Simoni, tunc priori de Dunstaple, prædecessori[1] prædicti prioris, prædictum pratum, tenendum usque ad legitimam ætatem prædicti Johannis Peivere tantum. Et dicunt quod ipsi prædictum pratum falcaverunt post legitimam ætatem prædicti Johannis, prout antecessores eorum temporibus retroactis facere consueverunt, absque ulla disseisina ei facienda, etc. Et de hoc ponunt se super assisam. A.D. 1293.

Et prior dicit, quod prædicta tenementa aliquo tempore fuerunt in seisina hominum villatæ de Thodingdone ; qui quidem homines, unanimi voluntate et assensu, feofaverunt prædictum Simonem, prædecessorem prædicti prioris, de prædictis tenementis, tenendum eidem Simoni et successoribus suis inperpetuum. Qui quidem Simon prior inde obiit seisitus, etc. Post cujus mortem, quidam Willelmus prior de Dunstaple, prædecessor prædicti prioris nunc immediatus, successit, etc., et obiit inde seisitus. Post cujus mortem iste prior nunc intravit in prædictis tenementis in jure ecclesiæ

[1] *prædecessori*] prædecessoris, MS.

A.D. 1293. suæ, etc. Et inde fuit in seisina, ut de libero tenemento suo, quousque prædicti Ricardus Maunsel et alii ipsum inde injuste, etc. disseisiverunt. Et hoc petit quod inquiratur per assisam. Et Ricardus Maunsel et alii similiter. Ideo capiatur assisa.

Verdict in favour of the prior.

Jurati dicunt super sacramentum suum quod prædictus Johannes Peivere, Gilbertus le Parker, Robertus le Reve, Laurencius de Cowhurst, Johannes le Swan, Petrus Laurencius, et Nicholaus de Hecham nihil habuerunt in prædictis tenementis die inpetrationis brevis prædicti, scilicet, vicesimo-quarto die Julii, anno regni regis nunc vicesimo-primo. Et dicunt quod prædicta tenementa aliquo tempore fuerunt in seisina prædictorum hominum villatæ de Thodingdone; et quod omnes illi, qui aliquid habuerunt in prædictis duabus placiis terræ, congregati in uno loco ad quandam curiam apud Thodingdone tentam, unanimi assensu concesserunt prædicto Symoni, quondam priori de Dunstaple, prædecessori prioris nunc, prædictas placeas terræ, cum pertinentiis, tenendum eidem et successoribus suis in perpetuum, reddendo inde eisdem hominibus et eorum hæredibus per annum sex denarios, temporibus falcationis prati. Et dicunt quod prædictus Simon quondam prior, etc. toto tempore suo in pace tenuit prædictas duas placeas terræ, et solvit prædictis hominibus prædictum redditum sex denariorum, et obiit inde seisitus. Post cujus mortem prior quidam de Dunstaple, prædecessor prædicti prioris nunc immediatus, per plures annos tenuit prædicta tenementa, et solvit prædictum redditum sicut prædictum est. Et similiter iste prior nunc, post mortem ejusdem prioris prædecessoris im-
f. 82 b. mediate, et fuit inde in seisina, ut de libero tenemento suo, quousque prædicti Ricardus Maunsel et omnes alii in brevi nominati ipsum priorem vi et armis inde injuste, etc. disseisiverunt.

Ideo consideratum est quod prædictus prior recuperet inde seisinam suam per visum recognitionis et

danda sua, quæ taxantur per eosdem ad duos solidos. Et Ricardus et alii committantur gaolæ, quia vi et armis. Postea prædictus Ricardus Maunsel finem fecit per decem solidos, per placitum Johannis le Clerk, Johannis Laurencii, et Nicholai Tyme. Et Johannes le Clerke, Johannes Laurencius, et Nicholaus Thyme finem fecerunt per viginti solidos, per placitum Hugonis Hammund, et Hugonis le Bruthun de Herlingdone. Et prædicti Johannes Geffrey et omnes alii in brevi nominati finem fecerunt per unam marcam, per placitum prædictorum Johannis le Clerke, Johannis Laurencii, Nicholai Tyme, et Ricardi Maunsel. Et sciendum quod finis est ita exilis propter nimiam paupertatem, etc. A.D. 1293. The defendants imprisoned and fined.

Justiciarii, Gilebertus de Curkeby,[1] miles, Johannes de Insula, apud Bedeforde. Names of the judges, and jury.

Nomina juratorum.

1. Robertus de la Burne de Amethulle.
2. Phelippus de Wroxhulle.
3. Alardus le Loringer.
4. Johannes Agate de Eythone.
5. Willelmus Bernard de Wotthone.
6. Willelmus Ambroys.
7. Willelmus Roberd de Cramfeld.
8. Rogerus de Chelthone.
9. Henricus Scapelory.
10. Ricardus de Heywode.
11. Radulfus Savage de Potesgrave.
12. Nicholaus Blaunfrount de Potesgrave.

Eodem anno leprosi de Dunstaple erexerunt campanam grossiorem extra sectam domus suæ, super duo ligna; sed prior, hoc agnito, campanam illam asportavit infra curiam nostram; quam postea eis restituit, ita tamen quod ipsa vel alia campana ulla[2] nullatenus Large bell set up by the lepers of Dunstable.

[1] *i.e.* Kirkeby.

[2] *ulla*] nula, MS.

A.D. 1293. uterentur ad parochianos nostros vel alium populum convocandum.

New taxation of benefices by bishop Oliver Sutton.

Eodem anno O[liverus], Lincolniensis episcopus, audito quod quædam beneficia longe citra verum valorem, et quædam ultra notabiliter sunt taxata, personaliter processit ad novam taxationem proventuum ecclesiasticorum. Sed omnia beneficia nos tangentia remanserunt secundum taxationem factam per suos commissarios anno præcedenti.

Account of the resignation of Pope Celestine V., Dec. 13.

Anno gratiæ MCCXCIV., Cælestinus Papa quintus. Hic vitam agens heremiticam, quinto die Julii electus est in Papam et consecratus. Hic [1] etiam eodem anno, die Sanctæ Luciæ, coram cardinalibus venit in consistorio indutus papalibus, et dixit, "Fratres, vos me "elegistis in Papam, et scio quod aliqua bene, aliqua "minus bene feci, quæ volo revocare, quia nescio de- "cernere quæ bene facta sunt et quæ non; sed suc- "cessori meo relinquo." Postea extraxit de sub manto quandam scedulam, quam legit, sic inter alia continentem, "Ego Cælestinus Papa quintus, considerans "me insufficientem ad onus istud, tum ratione justitiæ, "tum quia senex et impotens corpore; tum, quia vitæ "contemplativæ, sicut consuevi, volo vacare; quod in "officio isto facere non possum; resigno papatui, oneri, "et honori." Et statim ipsemet descendit de cathedra, et accepit coronam de capite suo, et posuit super terram. Et postea mantum, et annulum, et omnia alia usque ad togam albam, cardinalibus omnibus mire existentibus stupefactis. Et tunc ipse solus ivit in camera sua, et induit se habitum ordinis sui; et iterum rediit solus in consistorium, et sedit super scabellum infimum cathedræ; et dixit eis cum lacrymis, "Fratres, vos vi- "detis quod ego resignavi isti oneri et honori. Adjuro "vos per sanguinem Jesu Christi, et per Matrem Suam,

[1] Compare Bartholomew Cotton, p. 257, *sqq.*, who gives this account rather more fully.

" ut cito provideatis ecclesiæ de bono homine, qui sit A.D. 1294.
" utilitati ecclesiæ, et Christianitati, et maxime Terræ f. 83.
" Sanctæ." Et sic ivit in cameram suam. Cardinales vero rogaverunt eum ne discederet, donec providissent ecclesiæ de pastore, et promisit. Die Jovis ante Nativitatem Domini, cardinales elegerunt in Papam dominum Benedictum; qui modo vocatur Bonifacius Papa octavus. Iste Bonifacius die Sancti Johannis revocavit[1] omnes vacaturas factas tempore Cælestini et Nicholai prædecessorum suorum, et etiam per dominum Geronimum de Parmania[2] in Francia; exceptis dignitatibus quæ plene fuerunt collatæ ante quartum-decimum diem Decembris. Suspendit etiam omnes archiepiscopos, episcopos, et alios, qui[3] habuerunt dignitates per Papam Cælestinum sine consilio cardinalium, sive non factas in consistorio ut consuevit. Suspendit etiam totam familiam et capellanos Papæ, et camerarium et cancellarium ejusdem Cælestini. Suspendit etiam omnes mercatores cameræ ejusdem; sed solum restituit tres societates, scilicet Spumas, Mores, et Clarentes. Revocavit etiam omnes commissiones causarum factas per scriptores, sargentes, et corerios, et notarios dicti Cælestini; sed pro certo non scribit nisi de domino Bartholomæo de Capua. Et ordinavit quod curia vadat Romam. Et vicesimo-tertio die Januarii fuit dominus Papa apud Romam coronatus, ante quod tempus nulla bulla per ipsum exivit a curia; quia statuit quod de cætero nulla dimidia bulla exiret a curia. Scripsit etiam regibus Franciæ, Angliæ, Allemaniæ, Aragoniæ, et Hispaniæ, et aliis magnatibus transmarinariis, quod nullus eorum contra alium gwerrando faciat vel attemptet. Et quod compareant per procuratores sufficientes, habentes plenum mandatum; de die non

Election of Boniface VIII., Dec. 23.

His proceedings on his election.

His coronation at Rome.

[1] See the Bulls in Bartholomew Cotton, pp. 265, 271.

[2] Bart. Cott. has *Gerardum.*

[3] *qui*] que, MS.

A.D. 1294. fit mentio. Et nimis sollicita[t] festinare passagium Terræ Sanctæ; et in propria persona vult transfretare. Causa autem quare Cælestinus Papa papatui resignavit, quia ipse comperit quod quidam fratres sui, sanam non habentes conscientiam, decipiebant eum cotidie; et inventæ fuerunt plures albæ bullatæ sine scriptura.

True cause of Celestine's abdication.

Proposal of Edward I. to marry Blanche, sister of Philip IV. of France.

Eodem anno Edwardus rex Angliæ, anno regni sui vicesimo-secundo, proposuit in uxorem ducere [Blanchiam][1] sororem regis Franciæ, contra voluntatem fere totius baronagii sui Angliæ. Propter quod idem rex Angliæ feofavit dictum regem Franciæ de tota Vasconia cum civitate de Burdewes et appendiciis suis, ad refeofandum ipsum et sororem suam, et hæredes de ipsa procreandos, de eadem Wasconia, cum de ipsa per quadraginta dies fuerit in seisina. Sed matrimonium inter eos, certis de causis, non potuit consummari. Et rex Franciæ, ultra condictum inter ipsum et regem Angliæ, Wasconiam retinuit, nolens restitutionem facere, quamvis super hoc pluries foret per proceres requisitus. Rex autem Angliæ se seductum sentiens, conduxit in sui auxilium regem[2] Allemaniæ, regem[3] Aragundiæ, regem[4] Hispaniæ, et duces, comites, et affines, ut vi et armis recuperaret, quod quasi amiserat fraudulenter. Interim inter regna Angliæ et Franciæ fiebant homicidia, combustiones, et rapinæ, et mala multiformia sine misericordia seu mensura. Homines etiam de Quinque Portibus Angliæ, ratione istius discordiæ inter regna, et ratione homicidii, quod anno præterito fecerant in Normannos, quicquid de regno Franciæ seu suis fautoribus in mari seu terra repererant, submerserunt, aut igni seu gladio tradiderunt, ducentes spolia magna valde. Et Franci, vice versa, Anglis machinabantur,

The marriage hindered. Gascony seized by Philip IV.

War between England and France. Conduct of the citizens of the Cinque Ports. f. 83 *b*.

[1] Blank in MS.
[2] Adolph of Nassau.
[3] Jayme II.
[4] Ferdinand IV.

ipsos et eorum amicos gravantes quando et quoties potuerunt. Quorum princeps capitaneus tunc fuit Karolus, regis Franciæ germanus. Hic etiam, quasi rege fratre suo invito, Anglos persequebatur odio inveterato; insidias etiam et mala, quæ Anglis fecerat, hic pertranseo prolixitatem devitando. A.D. 1294. Hostility to England of Charles count of Valois.

Et Edwardus, rex Angliæ, interim congregato exercitu magno Anglorum et aliorum apud Portesmuthe proposuit transfretare, ut occurreret conductitio exercitui prædictorum regum et principum diversorum, et hostes suos per Dei gratiam debellaret. Cumque per octo septimanas et amplius apud Portesmuthe moram traheret, ventum habuit et aerem sic contrarium, quod salvo non potuit transfretare. Walenses interim, audito quod rex Angliæ aditurus esset partes transmarinas, nec credentes eum posse reverti, ab homagio et servitio domini regis unanimiter discesserunt, et præpositos sibi per dominum regem Anglos immisericorditer occiderunt, ad secura loca in Snowdoune et Anglesheye se et sua transferentes, loca ipsa armis ad modum Wallensium et victualibus munientes. Et Edwardus, rex Angliæ, cognita rebellione Wallensium, a suo passagio contra regem Franciæ supersedit. De proceribus tamen suis in Anglia milites quosdam misit ad partes Wasconiæ et circumjacentia loca, et occurrerunt eis multi barones de Wasconia, ut dicitur, adjuncto sibi de Arragundia et Hispania exercitu copioso, rebellantes regi Angliæ civitates ipsi domino regi subjugarunt. Quo facto, dicti milites domini regis Angliæ quandam insulam regum Angliæ ab antiquo quæ vocatur Olyrum en Byerne adierunt, ad solvendum regi Araguniæ [. .][1] milia librarum, quæ ei promiserat pro auxilio conferendo; et in ipsa insula tutati ab hostibus frequentius morabantur.

The king detained at Portsmouth by adverse winds.

Revolt of the Welsh

Expedition to the isle of Oleron.

[1] Blank in MS.

A.D. 1294. Parliament in London. The king asks for a subsidy.

Et dominus Edwardus, rex Angliæ, Parliamentum suum tenuit Londoniæ cum magnatibus suis, petens auxilium a populo et a clero contra inimicos regni sui. Et populus concessit ei decimam bonorum suorum omnium, exceptis quibusdam minutis jocalibus. Clerus vero concessit ei medietatem omnium bonorum suorum indistincte, secundum taxationem per Lincolniensem[1] et Wintoniensem[2] episcopos pro decima Terræ Sanctæ nuper factam, solutione ipsius medietatis per unum annum duratura. Postea dictus rex Edwardus, disposito regno suo Angliæ, cum exercitu valido Waliam est ingressus, in festo Omnium Sanctorum tunc instanti. Et inveniens castra sua prostrata per Walenses, et dispectionem et gravamina quæ Anglis fecerant, castra movit contra eos, et in ipso conflictu occisi sunt innumeri populi hinc et inde; sed in omni aggressu durius Walensibus contingebat. Ex Anglis tamen, præ frigore hyemali in inedia victualium, plurimi perierunt; et ipsemet rex aliquotiens panem artum et aquam brevem in prandio suo sumpsit. Rex etiam proceres Wallensium, qui ad insulam de Anglesheye confugerant, expulit ab eadem in manu forti, cum balistis et jaculis ponderis et magnitudinis inauditi. Exercitus autem regis insecutus est eos et eorum complices usque in Snoudoune, et loca alia tutiora; et citius eos occidissent, sed rex, misericordia motus, jusserat parci eis. Tandem omnes nobiles Wallensium et vulgus, promiscui sexus, se voluntati domini regis Angliæ supponebant de alto et basso, vita et membris. Et rex acceptis obsidibus ex nobilioribus eorundem, quos et quantos voluit, in Angliam ad sua castra tutissima destinavit, terras eorum suis hæredibus concedens;[3] ita quod de ex tunc regibus Angliæ et eorum hæredibus sint fideles, et in omnibus intendentes, et quod de damnis et jacturis

He goes into Wales.

Great losses on both sides.

Submission of the Welsh.

f. 85.

[1] Oliver Sutton.
[2] John de Pontissera.
[3] *concèdens*] concedend°, MS.

quæ domino regi fecerant in ista rebellatione, satisfaciant pro regia voluntate. Et rex comminatus est eis sub jurejurando, quod non relinqueret ex eis mingentem ad parietem, si contra eum ulterius rebellassent. A.D. 1294. Threats of Edward I. in case of future rebellion.

Eodem tempore tota gens Walliæ comitis Glovernie communiter rebellavit contra eum; et ejecerunt eum cum uxore sua filia[1] regis, cum liberis eorum, a finibus Walliæ; ita quod vivus vix evasit. Ipse autem post cum grandi exercitu insultum fecit in eos; sed parum profecit; nam majores natu et potentiores ab ipsius comitis servitio penitus discesserunt, homagium pro se et suis hæredibus regi Angliæ facientes. Et ad plenam securitatem, ipsi domino regi obsides tradiderunt semetipsos, protestantes se ulterius ei minime servituros. De mediocribus autem tenentibus ipsius comitis, quidam ei, sicut prius, ut dicitur, adhæserunt. Item de audacia ipsorum Wallensium, et quam viriliter pugnaverunt, causa prolixitatis, subticemus. Mortuorum etiam hinc et inde numerum novit Deus et non homo. Et rex, relictis post se Johanne de Haverygge et aliis in Wallia custodibus, reversus est in Angliam kalendis Augusti; et tenuit Londoniæ parliamentum suum. Interim quidam, nomine Maddoc, quem Wallenses principem sibi fecerant, et qui cum paucis regi restiterat, per dictum Johannem de Haverigge ad pacem regis venit, et in ejus conductu in dicto parliamento regi est oblatus, ad faciendum de eo suam in omnibus voluntatem. Et Wallia sic quievit.

Rising of the Welsh against Gilbert de Clare. f. 85 b. Return of the king to London. Maddoc makes his peace with the king.

Eodem anno ratione prædictæ contributionis regiæ, et pro negotiis nostri monasterii promovendis, dimisimus decimas nostras in Newbotle ad firmam per quinquennium, videlicet pro quindecim marcis annuatim, unde recepimus præ manibus quadraginta-quinque marcas. Item vendidimus eisdem occasionibus Willelmo de Merstone conredium unius liberi servientis, pro quo

f. 84. Tithes at Newbottle leased, &c. to pay the share of the priory towards the Welsh war.

[1] Princess Joanna.

A.D. 1294. recepimus viginti-quatuor marcas. Item vendidimus pro eodem, Waltero de Cobilingtone, plura conredia annua, et magnum solarium, et parvum stabulum apud eleemosynariam; et recepimus ab eo sexaginta marcas.

Certain reductions agreed to till the monastery should recover from these exactions.

Forma vero conrediorum in sua charta continetur. Item pro eodem in festo Sancti Michaelis providimus quasdam subtractiones fieri et teneri, donec eas duxerimus revocandas, cessantibus regis contributionibus, et donec status domus nostri monasterii relevetur. De alba michea subtraximus pondus decem solidorum. De ferculo conventuali generis cujuscunque, statuimus quod unum frustum duobus fratribus apponatur. De aliis vero subtractionibus tunc factis, quantum ad numerum ferculorum in conventu, quantum ad eleemosynam, quantum ad hospitum susceptionem, et familiæ moderationem, formam invenies in veteri martilogio annotatam.

The hay barn at Dunstaple burnt.

The enclosure enlarged.

Eodem anno in æstate combusta est grangia nostra ad fœnum in curia nostra de Dunstaple, cum fœno, meremio, et aliis repositis in eadem. Item ipso anno auximus curtilagium nostrum, et fecimus extra murum veterem novum murum; circa quod fecimus grandes expensas, et conventus juvit ad hoc de sua camera quadraginta solidos. Sed murus ille, propter aeris intemperiem in æstate, statim corruit in hyeme subsequenti. Alias autem ruinas murorum circa gardinum, circa herbarium conventus, et alibi, infra curiam et extra, plures habuimus ipso anno, et difficiles ad reparandum.

The new wall falls down in the winter.

Payment to the nuncio of Celestine V.

Eodem anno quidam nuntius Cælestini Papæ transitum per nos fecit, versus dominum regem in Wallia; et dedimus ei viginti solidos pro procuratione unius diei. Et liberavimus ei palefridum celerarii ad vecturam, alioquin nostrum monasterium interdixisset. Item habuit in redeundo viginti solidos, pro eodem.

Death of John I., duke of

Eodem anno dux de Brabon, vir magni nominis, fecit rotundam tabulam in partibus suis; ubi interfue-

runt ex Anglis, Francis, et aliis nationibus milites infiniti. Et ipse dux in primo aggressu, a quodam milite Franciæ [1] percussus lancea, obiit ipsa die. A.D. 1294. Brabant, at a tournament at Bar.

Item Bonus de Clare, germanus comitis Gloverniæ, subita nece obiit.[2] Per istum sedes episcopatus de Landa vacavit multis annis. Vacancy of the see of Llandaff.

Item magister Willelmus de Mundfort, decanus Sancti Pauli Londoniæ, in camera domini regis mortuus est subito, intestatus. Iste, ut dicitur, multum favebat regi, quando rex auxilium petiit a clero. Death of W. de Montfort, dean of St. Paul's.

Item [Joannes de Saunford],[3] archiepiscopus de Develyn, qui similiter in omnibus regi favebat, obiit in redeundo a rege Aragundiæ,[4] cui pro negotiis regis Angliæ missus erat. Death of the archbishop of Dublin.

Item Laurentius de Lodelowe, nominatissimus mercatorum, submersus est in mari. Iste induxit mercatores Angliæ ad concedendum regi quadraginta solidos de quolibet sacco lanæ, scilicet tam de lanis in mari mersis, quam salvatis. Et quia contra lanistas peccavit, in navi onusta lanis a fluctibus est absorptus; et clericus domini regis et unus ditissimus mercator cum eo perierunt. Cæteri vero omnes, qui in ipsa navi erant, Dei gratia evaserunt; unde Robertus Frude de Dunstaple unus erat. A celebrated merchant drowned at sea in a ship laden with wool.

Eodem anno, propter roberias et homicidia facta in mari, sicut supradictum est, fuit passagium mercatoribus interdictum. Vina defecerunt; specierum genera per pondus venalia, et aliæ merces transmarinæ more solito non venerunt; lanæ etiam adeo viles erant quod vix esset qui eas emere vellet. Et nos habuimus ipso anno sedecim marcas pro quatuor saccis lanæ in Pecco. f. 84 *b*. Trade stopped by the piracy and murders at sea.

[1] Pierre de Beaufremont. It was at the marriage of Henry, count of Bar, with princess Eleonora.

[2] Mentioned again below, p. 400.

[3] Blank in MS.

[4] Jayme II.

A.D. 1294. Some merchants obtain a safe-conduct from the pirates, and sell their wool.

Eodem anno quidam Anglici mercatores de licentia regis cum lanis suis transfretaverunt, quibus præesse debuit Laurentius de Lodelowe et clericus domini regis supradicti, salvo conductu piratarum lanas suas vendiderunt. Et dominus rex ipsam pecuniam mutuavit ab eisdem, ad opus regis Aragundiæ.

The king borrows the money.

Search into the money laid up in the monasteries and churches.

Eodem anno, mense Julio, factum est scrutinium de præcepto quorundam collateralium domini regis, de pecuniis et thesauris depositis in monasteriis, ecclesiis cathedralibus, et aliis minoribus ecclesiis, per totam Angliam, ubi credebatur aliquid commendatum; et clerici quidam deputabantur specialiter ad hoc factum. Et ipsi inventos thesauros in locis singulis consignantes, in suis locis reliquerunt, donec consultatio thesaurariorum domini regis Londoniæ super hoc haberetur. Ecclesia autem Sancti Pauli Londoniæ scrutabatur, in qua, ut dicitur, reperta sunt et mutuata ad opus regis, circiter duo milia librarum, ibidem deposita per epi-

Search in St. Paul's

and Dunstable.

scopum Cicestriæ.[1] Prioratus etiam de Dunstaple est scrutatus per Nicholaum rectorem de Todingtone, et per laicos quos sibi sociavit. Scrutatis vero omnibus nostris secretis, et receptis clavibus omnium officinarum a ballivis, nihil invenerunt nisi quadraginta libras depositas in ecclesia nostra per Walterum de Rudham, quam signantes reliquerunt, ipsam postea dicto Waltero per breve de scaccario domini regis liberando.

Anger of the clergy at this.

Quod factum multum displicuit ecclesiæ Anglicanæ, pro eo quod tale sacrilegium eatenus fuerat inauditum. Sed dicitur, quod dominus rex innocens fuerat in hac parte.

General chapter of the order at Huntingdon.

Eodem anno celebratum est capitulum nostrum generale apud Hunthedone; cui præfuerunt abbas de Oseneya[2] et prior de Dunstaple. Locus proximi capituli

[1] Gilbert de S. Leofard.

[2] Roger of Coventry.

apud Neuham, ubi præsidentes erunt abbas de Leyrcestre[1] et prior de Lantona. A.D. 1294. The next to be at Newenham.

Eodem anno, in festo Sancti Michaelis, fecit ordines generales apud Dunstaple dominus O[liverus], Lincolniensis episcopus. Ordination at Dunstable by bp. O. Sutton.

Eodem anno magister Robertus de Wynchelissce rediit a curia Romana cum pallio, a Cælestino Papa Cantuariensis archiepiscopus consecratus. Et in festo Purificationis Beatæ Mariæ dominus rex restituit ei baroniam suam. Et idem archiepiscopus post receptam baroniam, a Wallia rediens in prioratu nostro hospitabatur, favorabilem se nobis promittens et in omnibus gratiosum. Return of archbishop Winchelsey with the pall. Received at Dunstable.

Eodem anno fuit magna caristia bladi per Angliam generalis; ita quod vendebatur quarterium frumenti in Pecco pro xxi. solidis; et apud Dunstaple pro sedecim solidis octo denariis; et alibi pro pretio ampliori. Item quarterium salis pro sedecim solidis vendebatur. Scarcity of corn.

Item autumnus, propter aeris intemperiem, tardus erat, una cum tempore fœnationum; et populus de anno subsequenti quamplurimum desperabat. Late harvest.

Eodem anno Ricardus de Northwode, subdiaconus, ad nostram præsentationem vicariam nostram de Chalgrawe est assecutus, de gratia domini episcopi speciali. Vicarage of Chalgrave. f. 85.

Item Robertus persona de Cateby obiit, Dominica Palmarum; et nos ad ipsam ecclesiam præsentavimus Willelmum de Cateby, nepotem suum ex sorore, cui tenebamur in una marca annuæ pensionis. Catesby.

Eodem anno nihil solvimus domino Radulfo de Hyngham in quindecim dies post Pascha de debito suo, juxta formam installationis magni debiti quod ei debebamus; sed ipse nobis pepercit ipsa vice. Debt to Ralph de Hengham.

Eodem anno, revocato fratre J[ohanne] de Maydebure, qui ad curam ecclesiæ de Bradeburne per diœcesanum Cure of Bradborne church.

[1] William of Malvern.

A.D. 1294. admissus fuerat, frater Petrus de Aldenham ad eandem curam, et ad nostram præsentationem, per eundem episcopum est admissus.

Payment to the abbat of Osney.

Eodem anno solvimus abbati de Osneye[1] medietatem bonorum nostrorum spiritualium et temporalium domino regi concessorum, ad terminos subnotatos.

Die Sancti Hugonis in Decembri

	lib.	*s.*	*d.*
Pro spiritualibus - -	12 „	16 „	3 ob.
Et pro temporalibus -	8 „	11 „	6 ob. q.
Summa utriusque -	21 „	7 „	10

Item pro quietantia 6*d.* et pro expensis 3*s.*

May 3.

Item ad le Hokeday solvimus eidem abbati pro eisdem bonis nostris, tantundem; et pro expensis et quietantiis, sicut prius. Pro bonis vero nostris apud Cateby nihil ad tunc est solutum. Item in festo Sancti Johannis proximo subsequenti, solvimus et expendimus pro eisdem.

Land confirmed to the priory by John Peyure.

Eodem anno Johannes Peyvere, miles, confirmavit nobis duas placeas terræ in Wadelowe, in quas ingressum habuimus per communitatem hominum de Todingdone. Et dedimus ei quadraginta-sex solidos octo denarios pro confirmatione; et annis singulis, per attornationem dictæ communitatis de Todingdone, sex denarios, in festo Sancti Johannis.

The markets at Dunstable and elsewhere greatly injured by the long stay of prince Edward at S. Alban's and Langley.

Eodem anno forum de Dunstaple, et alia mercata, et patria circumquaque, enormiter lædebatur per longam moram quam Edwardus, filius regis, apud Sanctum Albanum et apud Langelee faciebat; quia ducenta fercula per diem suæ coquinæ sufficere non valebant; et quicquid expenderat in se vel suis, non dato pretio, capiebat. Ministri ejus omnia victualia ad forum venientia, et etiam caseum et ova, et quicquid venale

[1] Roger of Coventry.

fuit, vel in domibus burgensium latuit non venale, auferebant, et vix cuiquam talliam reliquerunt. A pistoribus etiam et braciatricibus panem et cervisiam ceperunt; et non habentes, panem et cervisiam sibi facere compulerunt. A.D. 1294.

Anno gratiæ MCCXCV., et anno regni regis Edwardi vicesimo-tertio, Bonifacius Papa octavus revocavit omnes provisiones et dispensationes et gratias quas Cælestinus Papa prædecessor suus minus circumspecte fecerat quibuscumque. Revocavit etiam gratiam quam idem Cælestinus fecerat prædicto regi Angliæ, de habendo proventus ecclesiarum totius Angliæ vacantium, scilicet primo anno, et per triennium duraturam.[1] Per hoc etiam quietum fuit monasterium de Dunstaple a provisione facienda cuidam clerico de Liscumbe, qui per literam dicti Cælestini petiit a canonicis primam illorum ecclesiam vacantium quam duceret acceptandam. f. 85 *b.* Revocation of the provisions of Celestine V. by Boniface VIII. (see above, p. 383.) Effect of this on the priory.

Placitum inter nos et Hospitalarios, ratione ecclesiæ de Merstone, et de fine facto.

Breve. "Edwardus, Dei gratia rex Angliæ, etc., vicecomiti Bukinghamensi, salutem. Præcipe priori de Dunstaple, quod juste et sine dilatione reddat priori[2] Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia ducentas et decem marcas, quæ ei a retro sunt, de annuo redditu quatuor marcarum, que[m] ei debet, ut dicit. Et nisi fecerit, et prædictus prior Hospitalis fecerit te securum de clamio suo prosequendo, tunc summoneas per bonos summonitores prædictum priorem de Dunstaple, quod sit coram justitiariis nostris apud Westmonasterium in octabis Sancti Michaelis, ostenturus quare non fecerit. Et habeas ibi nomina summonitorum et hoc breve. Teste meipso apud Westmonasterium, primo die Julii, anno regni nostri xxi." Brief summoning the prior to pay 210 marks arrears to the prior of S. John's, Jerusalem.

[1] See this bull in Bartholomew Cotton, p. 261.

[2] Peter de Hagham.

A.D. 1295. The prior, not appearing by the day appointed, is summoned to show cause why he did not come.

Ad quem diem prior de Dunstaple fuit essoniatus; et datus fuit dies in octabis Sancti Hillarii proximo: ad quem diem prior de Dunstaple fecit defaltum. Et exivit breve domini regis sub hac forma.

"Edwardus Dei gratia, etc., vicecomiti Bedefordiæ "salutem. Præcipimus tibi sicut alias, etc., quod ponas "ad vadium salvos plegios prioris de Dunstaple, quod "sit coram justiciariis nostris apud Westmonasterium "in crastino Animarum, ad respondendum priori Hos-"pitalis, etc., et ostensurus quare non servavit diem "sibi datam per essonium suum coram justiciariis apud "Westmonasterium, in octabis Sancti Hillarii," etc.

The affair made up at Westminster.

Postea concordati fuerunt partes apud Westmonasterium coram Johanne de Metingham, Elia de Bekingham, Willelmo de Bereford, Petro Maulure, justiciariis domini regis, a die Paschæ in quindecim dies, anno regni regis Edwardi vicesimo-tertio, in hunc modum, prout continetur in rotulo xliii°, ejusdem termini, qui sic incipit: "Prior de Dunstaple in banco."

f. 86.

Prior de Dunstaple in misericordia pro pluribus defaltis; et perdonatur per Petrum Malure; et hoc ad instantiam Willelmi Inge.

The arrangement agreed upon.

Idem prior summonitus fuit ad respondendum priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia de placito quod reddat ei ducentas et decem marcas, quæ ei a retro sunt de annuo redditu quatuor marcarum, quem debet ei, etc. Et prior de Dunstaple per attornatum suum venit, et concordati sunt per licentiam: et prior de Dunstaple dat unam marcam pro licentia concordandi. Et est concordia talis, quod prædictus prior de Dunstaple cognovit pro se et succesoribus suis, quod debet prædicto priori Hospitalis, etc., et successoribus suis prædictum annuum redditum quatuor marcarum, solvendum eidem priori Hospitalis, etc., et successoribus suis de ecclesia de Merstone singulis annis, ad duos terminos, videlicet, medietatem in octabis Sancti Michaelis, et medietatem ad Pascha. Et pro hac, etc., prædictus prior Hospitalis remittit ei

The prior of Dunstable to pay 4 annual marks in future.

All the arrears, except 12

damna sua et omnia arreragia, usque ad duodecim marcas, etc., unde ei reddet a die Sancti Johannis Baptistæ in quindecim dies proxime futurum quatuor marcas; et a die Sancti Michaelis proxime sequenti in quindecim dies quatuor marcas; et a die Sancti Hilarii proxime sequenti in quindecim dies quatuor marcas, etc. Et nisi fecerit, concedit quod vicecomes fieri faciat de terris et catallis suis, etc. A.D. 1295. marks, to be forgiven. The sheriff to distrain in case of non-payment.

Et postea ad prædictam quindenam S. Johannis Baptistæ venit prædictus prior de Dunstaple per attornatum suum, et solvit attornato dicti prioris Hospitalis, etc., prædictas quatuor marcas de termino illo, etc. Ideo prior de Dunstaple de illis quatuor marcis quietus, etc. Postea ad prædictam quindenam Sancti Michaelis solvit prædictus prior de Dunstaple attornato prioris Hospitalis, etc., quatuor marcas. Ideo, etc.[1]

Eisdem anno et die disrationavimus ad scaccarium domini regis misericordias quorundam hominum libertatis nostræ de Dunstaple per chartam nostram de libertatibus; Nicholao de Turvile, tunc vicecomite Bedfordiæ, ibidem præsente. The right to certain fines established.

Eodem anno concessimus Waltero de Pecco victualia in domo eleemosynariæ nostræ ad vitam suam. Et ipse remisit nobis stipendia sua de plurimis annis, et alia plura debita, in quo ei tenebamur; et in decessu suo medietatem bonorum suorum omnium nobis dabit. Victuals in the almonry granted to Walter of the Peak.

Eodem anno concessimus Lucæ Bodyn novem albos panes, et septem galones de cervisia cellariæ singulis septimanis ad vitam suam; pro quibus recepimus viginti marcas, ad domus negotia supportanda. Bread and beer allowed to L. Bodyn.

Eodem anno, die Sanctorum Processi et Martiniani, evaserunt a prisona nostra in Dunstaple duo latrones, quorum unus fuit probator, et plures appellaverat; qui per salvam manuprisam per nos erant dimissi. Et Escape of two robbers from the prison, July 2.

[1] This paragraph is in the margin.

A.D 1295. The porter at fault.

istud infortunium imputatum fuit negligentiæ Bartholomæi del Broc, janitoris nostri, qui latronum custodiam tunc habebat. Et idem Bartholomæus statim fugit ad ecclesiam, et sicut culpabilis, per tres septimanas tenuit se ibidem. Postea rediit ad statum suum priorem. Et dicitur quod fecerit nobis securitatem de conservando nos indemnes in hac parte.

The gaol rebuilt from the foundation.

Eodem tempore reparavimus gaolam nostram principalem ab ipso fundamento, ex lapidibus et cæmento. Et interim erant ipsi latrones in loco tuto, cujus dictus Bartholomæus solus custos erat per priorem deputatus.

Scarcity of corn.

Eodem anno, durante magna caristia bladi, quæ fuerat anno præcedenti, assisa panis fere per omnes

The bakers punished for keeping up the price of bread.

pistores de Dunstaple enormiter lædebatur. Et prior ad clamorem vulgi, hoc comperto, per ballivos suos de assensu communitatis burgensium illud statim fecerat emendari; puniens pistores rigidissime, secundum consuetudinem burgi usitatam.

Eodem anno subtraximus festa quæ facere burgensibus in Natale Domini solebamus.

f. 86 *b*.

Two cardinals sent by the pope to bring about peace between England and France.

Eodem anno misit dominus Papa duos cardinales,[1] ad reformandum pacem inter regem nostrum Angliæ et regem Franciæ; et ad compescendum guerram motam inter eos ratione Wasconiæ. Et occurrit ipsis cardinalibus rex noster Angliæ apud Lundoniam kalendis Augusti. Qui, cum regem nostrum satis tractabilem in hac parte invenissent, ad regem et barnagium Franciæ sunt regressi. Et ipse rex respondere eis noluit inconsulte, sed præfixit eis diem responsi apud Caumbriæ,[2] post festum Omnium Sanctorum. Rex autem Angliæ solemnes nuntios misit ibi, ad audiendum responsum Franciæ. Prædicti autem cardinales et nostri nuntii, audito Franciæ responso, ad

[1] Beraldus, cardinal bishop of Albano, and Simon, cardinal bishop of Palestrina.

[2] Cambray.

propria redierunt; de ipso responso quicquam nulli hominum denudantes, nisi solum domino regi Angliæ. De concordia inter eos spes non erat. Rex Franciæ statim misit plures ex suis magnatibus in manu valida, ad perimendum omnes qui in partibus illis vel vicinio regi Angliæ patrocinium præstiterant vel favorem. Quo cognito, rex Angliæ proposuit personaliter ibi ire. Et statim summonens rogavit totum regnum suum, Anglos, Walenses, Hybernenses, et Scotos omnes, quod præsto essent ad certum diem et locum, iter cum eo arrepturi, et superbiam Francorum et injustitiam repressuri. Et quia rex Scotiæ et fere totum suum regnum, spreto homagio quod regi Angliæ prius fecerant, auxilium ei ferre recusabant, homagium suum (ut dicitur) regi Franciæ facientes; statuit rex noster vindictam facere contra Scotos, quod et fecit. De hoc plenius tractabitur in primo capitulo anni subsequentis.

A.D. 1295.

The king summons all to be ready to invade France.

Opposition of the Scots.

Interim rex Angliæ misit in partes Wasconiæ dominum Eadmundum germanum suum, Eadmundum[1] comitem Lincolniæ, et plures ex suis proceribus, cum armatorum multitudine copiosa, ad Francos debellandum, et [ut] populo, ac castris, et specialiter villæ de Bawene,[2] quæ regi adhæserant, subsidium impertirent. In illis autem partibus, inter Francorum et nostrum exercitum, dura bella frequentius sunt commissa; et ceciderunt plurimi hinc et inde; sed in omni conflictu Francis contigit durius, Deo grates! Veruntamen in defensione cujusdam civitatis, ex gente nostra, plures baneretti morabantur; sed Franci eam obsidentes ceperunt, et milites Angliæ et omnes suos in vinculis abduxerunt. Et contigit hoc infortunium quia defuerunt victualia genti nostræ, et aliunde succursum non sperabant. Postea prædicti comites Angliæ cum suo

Edmund, earl of Lancaster, and Henry, earl of Lincoln, sent into Gascony.

Risonce taken by the French.

[1] Sic, an error for Henricum, *i.e.* Henry de Laci. Edmund de Laci, his father, died in 1257.

[2] Bayonne.

A.D. 1295. Siege of Bourdeaux.

exercitu, et aliis exercitibus et amicis quos conduxerant, civitatem de Burdews obsederunt. Cives autem de Burdews pertæsi obsidione simulabant se velle reddere civitatem dictis comitibus, nomine domini sui regis Angliæ ab antiquo; sed promissum suum et fidem sicut proditores infringentes, insultum fecerunt [1] in exercitum nostrum. Et gens nostra irruit in eos, et occisis ex eis multis milibus populorum, cæteri in civitatem sunt retrusi. De aliis autem bellis quæ gens nostra in partibus illis fecerat, sicut quidam tunc fabulabant, hic amplius non dicemus.

Crossing forbidden to the merchants, except those of Brabant.

Transitus autem marinus singulis mercatoribus cum vino et aliis fere mercibus, penitus fuerat interdictus, exceptis illis de Braban, qui lanas Angliæ emptas libere asportabant; eo quod dux [2] eorum filiam [3] regis Angliæ habuit in uxorem.

f. 87.

Parliament in London.

Eodem anno rex tenuit parliamentum suum Lundoniis kalendis Augusti, in præsentia legatorum Papæ.

Dover plundered by the French.

Et Franci cum navigio grandi irruerunt in villam de Dovere repente meridie, per negligentiam burgensium, et villam in parte combusserunt; et deprædata ipsa villa, nobiliores ex ea mulieres captivas abduxerunt. Sed statim villata ipsa associata sibi patria, insecuti sunt eos usque ad naves, et multitudinem maximam ex eis interfecerunt. Et quidam ex eis dispersi super terram præ timore, similiter sunt occisi. Ubi, ut dicitur, filius comitis de Artoys [4] occisus est, eo quod nulli Anglico reddere se volebat. Ex Anglis autem in ipso conflictu pauci perierunt. In pluribus aliis [locis] per Angliam, Franci cum navigio in nos insultum fecerunt; sed per communitatem patriæ, hominum scilicet et mulierum, sunt repulsi, et qui eorum ad littus venerant, post longam moram factam in mari miserabiliter perierunt. Rex autem Angliæ, tales in-

[1] *fecerunt*] fecerant, MS.
[2] John II.
[3] Margaret.
[4] Dominus de Wabbay. Bart. Cott., p. 295.

sidias volens devitare, omnes portus maris et loca, ubi solent hostes intrare, salvo fecit custodiri; per quod agentes vigilias provinciæ quam plurimum gravabantur. A.D. 1295.

Eodem tempore Thomas de Turbevile, miles, captus et inprisonatus Parisius cum nostris militibus supradictis, per regem Franciæ liberatus a prisona, rediit in Angliam; regem et regnum Angliæ prodituruş, ut illud Francorum subderet ditioni. Et dedit intelligi domino regi quod ipse evaserat a prisona. Idem autem Thomas statim mixturam et discordiam inter ipsum regem et Wallenses et Scotos seminavit; sed, Deo grates, sua proditio per literas, quas secreto fecerat et ad regem Franciæ mittere curavit, est comperta. Postea in fugam versus, captus est; et, per judicium, equis tractus Lundonias, est suspensus. Væ ipsi misero, qui pro centum libratis terræ, quas promiserat ei rex Franciæ ad vitam suam tantum, tam diram mortem est sortitus! Treason of Thomas Turbeville. His execution.

Eodem anno dominus rex celebravit Natale Domini apud Sanctum Albanum; stans ibidem per multos dies. De bonis domus nihil cepit nisi sponte oblata, pro quibus rex respexit eos curialiter. Sed mariscalli domini regis de mensuris pro defectibus, quos in libertatibus abbatis repererant, totam libertatem suam in manu regis ceperunt; quæ vix pro magno munere est ei postea restituta. The king at St. Alban's at Christmas. False measures found there.

Eodem anno dicti mariscalli apud Dunstaple declinantes, defectus invenerunt in mensuris; pro quo villata fecit finem. Et ballivi nostri hospitium eorum quietarunt. Item villata præsentavit quod nos recepimus redemptionem a Roberto pistore pro judicio pillorari; pro quo nos pacem fecimus, declinare volentes expensas et pericula graviora. Et fuit illud præsentatum per villatam in odium nostri, contra consuetudinem obtentam inter nos et illos. False measures at Dunstable. The priory presented for remitting a punishment. Composition made.

Eodem anno episcopus de Ba, thesaurarius regis de scaccario, qui versus omnes multum rigide se habebat, William de March, bishop of

A.D. 1295. Bath, removed from the treasurership. per os regis ab officio est amotus; et indignationem domini regis, quam conceperat pro offensa, data magna pecunia vix sedavit. Et successit ei Walterus de Langetone, thesaurarius de warderoba, qui se in omnibus ad populum habuit moderate omni hora.

Walter de Langton succeeds,

Eodem anno obiit Rogerus, Coventrensis episcopus, qui[1] nobis ecclesiam de Bradeburne cum capellis confirmavit, et ab utroque capitulo suo confirmari procuravit. Et successit ei prædictus W[alterus] de Langetone, thesaurarius de warderoba domini regis. Qui, cum confirmatus esset ab archiepiscopo, et admissus a rege, consecratus est in partibus transmarinis a cardinalibus domini Papæ, cum quibus ibidem moram fecit pro reformanda pace inter reges Anglorum et Francorum, jure tamen Cantuariensis archiepiscopi semper salvo.

f. 87 *b.* who is made bishop of Lichfield.

Archbp. Robert Winchelsey enthroned at Canterbury.

Eodem anno in æstate, die etc., Robertus archiepiscopus apud Cantuariam est intronizatus; et ibi interfuit rex Angliæ; et in suo prandio caperetur a latente superventu regis Franciæ ad denuntiationem Thomæ de Turbevile, nisi essent literæ ipsius proditoris interceptæ.

Death of Bonus de Clare.

Eodem anno obiit Bonus de Clare, dives multum in beneficiis ecclesiasticis, sed moribus pauper; subito obiit, quia parum boni fecerat in aperto.

Death of Gilbert de Clare.

Eodem anno obiit germanus dicti Bonus, comes Gloucestriæ, qui filiam[2] regis habuit in uxorem. Et descendit magna sua hæreditas ad dictam uxorem et liberos eorundem.

Death of William de Valentia.

Item obiit Willelmus de Walence, patruus domini regis, satis fidelis regno Angliæ postquam ad bellum de Lewes exulatus fuerat, et reversus.

Death of John de Wodulle.

Item obiit dominus Johannes de Wodulle, dudum patronus noster de Pateshulle, de Hecham, et Grimeschote, et Segenho.

[1] *qui*] que, MS.

[2] Joanna.

Item obiit Symon de Pateshulle junior, nondum miles. Et dominus rex habuit wardam hæredis sui, et terrarum, ratione octodecim auccarum, quas dominus rex percipere solet nomine sergantiæ, de quodam tenemento quod ipse Symon et sui prædecessores tenuerunt. Prior autem de Dunstaple disrationavit et habuit redditum suum quem idem Symon ei debuit pro Grymeskote et Pateshulle. Tandem mater[1] dicti Symonis manerium de Pateshulle cum pertinentiis et onere habuit nomine dotis. A.D. 1295 Death of Simon de Pateshull the younger.

Eodem anno recepimus in manu nostra terram nostram de Hecham, quam ad firmam tradidimus Ricardo de Ekentone; pro eo scilicet, quod cirographum inter nos de hæredibus vel assignatis non fecerat mentionem; et pro eo præcipue, quod hæres suus, qui se intruserat, de ipso tenemento fecerat grande vastum. Land at Higham Ferrers resumed.

Eodem anno Walterus de Haya fecit feloniam in Hybernia occidendo filium fratris sui, et postea semetipsum. Sed hæredes habuit in illis partibus de tenementis quæ habuit in Pullokeshulle, per Matildam uxorem suam, quæ fuit una hæredum de Faldho; et quia ipsi hæredes non venerunt jus suum vendicare, alii cohæredes de Faldho se in ipsum tenementum intruserunt. Murder and suicide of Walter de la Haye, escheator of Ireland.

Eodem anno J[ohannes] de Faldho, W[illelmus] de Wederore, et J[ohannes] de Chetendone, canonici, ordinem sacerdotii susceperunt. Three canons ordained priests.

Eodem anno magister Walterus de Wuttone, clericus noster, factus est archidiaconus Huntingdoniæ, et beneficia prius obtenta non amisit. Walter de Wuttone made archdeacon of Huntingdon.

Eodem anno, propter paupertatem loci de Bradeburne, concessimus fratribus lanas nostras, et omnes proventus loci, exceptis decimis de Brasentone ipsius anni, pro quibus recepimus septendecim marcas ad vesturam conventus. Grant to the brothers at Bradborne, from their poverty.

[1] Isabella de Steyngreve. Vide Roberts's Calendarium Genealogicum, ii. p. 504.

A.D. 1295. Right to hunt in Bocwood established against Milesenta de Montalt.

Eodem anno Johannes de Sewelle junior, nomine patris sui, disrationavit Lundoniis coram justiciariis in banco, liberam chaciam suam in communi bosco de Bocwode cum canibus, omni hora, contra Milesentam de Monte-alto. Et idem Johannes statim ibi cepit seysinam et patriam cum eo. Et dicitur quod dicta Milesenta habet ibidem francam et perpetuam warennam, per breve domini regis.

A new mill made, which proves a failure.

Eodem anno fecit frater J[ohannes] Carpentarius novum molendinum novæ structuræ et eatenus inauditæ, promittens quod per unum equum tantum trahi posset. Sed cum ipsum molendinum perfectum esset, et molere deberet, quatuor equi fortes vix poterant illud movere; et propterea est amotum, et vetus molendinum equitium est resumptum.

The old one resumed.

f. 88. Death of Edmund, earl of Lancaster, in Gascony.

Anno gratiæ MCCXCVI. quasi intrante, obiit dominus Edmundus, germanus Edwardi regis Angliæ, in partibus Wasconiæ; qui ibidem dux exercitus ipsius regis fuerat contra regem Franciæ, in bello pro terra Wasconiæ, quam injuste occupavit. Et conditus aromatibus, repositus est ad horam in loco Fratrum Minorum de Baunet,[1] pro voluntate regis in Anglia transferendus.

Stone causeway at Corbridge.

Eodem anno obiit Hugo de Vyenne, senescallus dicti comitis, qui circa caucettum lapideum ad Cordisbrygge ultra Trentam faciendum expendit quasi infinitas pecunias, adhuc vivens.

Eodem anno obiit Thomas de Bray miles, alius senescallus dicti comitis, nobis et domui nostræ fidelis in omnibus et amicus.

Invasion of Scotland.

Eodem anno dominus Edwardus, rex Angliæ, cum suo exercitu et navigio Anglicano intravit Scotiam, ad expugnandum regem et regnum, quia contra eum rebellabant.

Siege of Berwick.

Et idem rex in principio Martii mensis apud Berewyc venit, et navagium suum ad urbem applicuit nimis prope. In refluxu vero aquæ remanserunt naves in sicco et palude. Tunc homines civitatis egressi in naves illas insultum fecerunt, et ex

[1] *i.e.* Bayonne.

ipsis navibus quasdam combusserunt, et nautas quamplurimos occiderunt. Quod rex videns, statim personaliter accurrit, et suos a mortis periculo viriliter liberans, retrusit adversarios infra urbem. Rex vero, fractis vectibus et seraturis sibi resistentibus, ipsos insequebatur pedetentim, et ex populo civitatis occidere fecit multa milia; quidam vero sponte se in flumine submerserunt. Mercatores quoque extranei ibi morantes, in quadam forti domo se defendebant, et tamen a gente nostra sunt necati. De gente vero domini regis nullus nobilis, nullus magni valoris, ibi, ut dicitur, fuerat interfectus, nisi solum dominus Ricardus, germanus Edmundi comitis Cornubyæ, qui cum quarello est perculsus, cerebro violato. Eodem die, castrum civitatis munitissimum redditum est regi, salvis constabulario et sociis suis vita et membris. Quantas divitias, quos thesauros in villa et in castro rex invenerit, nemo novit. Et contigit hæc victoria primo die. Et rex, obtenta civitate, munivit eam muro valido et fossato; et omnes Scotos expulit ab eadem, et eam ab Anglicis populavit. A.D. 1296.

Death of Richard, son of Richard of Cornwall.

Interim quidam proceres Scotorum, sociato sibi Ricardo Syward milite, qui frænum regis Angliæ in Wallia dudum rexit, Angliam sunt ingressi, vastantes et comburentes quicquid invenerant, usque ad portas de Carlyon. Rex vero noster, hoc audito, misit contra eos exercitum copiosum, a quorum facie Scotici mox fugerunt; et in repatriando majores eorum et dictus Ricardus Syward castrum de Dumbar, quod tunc fuit comitis Patricii, introibant. Quo audito, rex Angliæ misit multitudinem armatorum ad ipsos capiendum seu obsidendum. Cumque ibi obsessi forent, supervenit ad eorum præsidium de Scotis infinita multitudo. Et gens nostra, relicta ibi salva custodia, fugientes Scotos usque ad maximum eorum flumen sequebantur perimendo. Et occurrit ibidem genti nostræ in auxilio de Walensibus et Hyberniensibus populus, quorum non erat numerus. Et statim, una cum Anglis in hostes irru-

The Scots invade England, as far as Carlisle.

They obtain possession of Dunbar.

A.D. 1296. entes, eos morti miserrime tradiderunt; dispergentesque se Walenses et Hibernienses per montanas Scotiæ, et loca secreta, fecerunt cladem magnam in populo, conditioni seu sexui non parcentes. Et cum exercitus noster redisset ad castrum de Dumbar, dictus Ricardus Syward et alii obsessi cum eo pacifice exierunt, se voluntati domini regis Angliæ supponentes; ipsi vero, tunc prisones, de præcepto domini regis, sub securo conductu in Angliam sunt transmissi; unde quidam in Turri Londoniæ, quidam apud Brystowe, et quidam alibi, sub arcta custodia sunt locati. Rex autem noster adhuc in Scotia moram faciens, regem Scotiæ et complices suos insecutus, omnes ditioni suæ subjugavit; ita quod rex terræ, mali sibi conscius, quasi sponte ad pacem regis venit; et postea ad turrim Londoniæ est transvectus. Filius quoque ejus cum eo captus, ibidem cum eo est transmissus. Postea cæteri optimates regni ad pacem domini regis passim cotidie veniebant; et venire nolentes extra solum proprium miserabiliter exulabant. Tandem dominus rex, disposito regno Scotiæ, et comite de Warenna[1] relicto ibi summo custode, ipsemet cum victoria in Angliam est reversus.

Cruelties of the Welsh and Irish in Scotland.

f. 88 *b*.

Dunbar surrendered.

Submission of Balliol,

who, with his son Edward, is sent to the Tower.

Return of Edward.

Parliament of S. Edmundsbury.

Post hæc dominus rex parliamentum suum tenuit apud Sanctum Edmundum, auxilium petens a laicis et a clero, in bello quod commissurus fuit contra regem Franciæ, pro Wasconia. Super quo articulo respectum habuerant hi et illi usque ad Epiphaniam proximo subsequentem.

Marriage of John, son of the count of Holland, and princess Elizabeth.

Item, in parliamento ipso apud Sanctum Edmundum, Johannes, filius comitis de Hoylond, filiam regis Angliæ duxit in uxorem; et ipso repatriante, ipsa remansit in patris custodia sicut prius. Soror[2] autem ejus, quæ dudum duci de Brabon nupserat, ad virum suum honorifice mittebatur.

Synod of the clergy in S. Paul's

Post hæc, in festo Epiphaniæ Domini, Cantuariensis archiepiscopus cum suis suffraganeis et clero, et electus

[1] John de Warrenne, earl of Surrey. | [2] Margaret.

Eboracensis[1] confirmatus cum suis similiter, in ecclesia Sancti Pauli Londoniis concilium habuerunt, qualiter, sana conscientia, possent dominum regem juvare et contributionem facere quam petebat. Cumque ipsa congregatio divisa esset in quatuor ordines sive turmas, episcopi scilicet et eorum procuratores seorsim, decani cathedrales et archidiaconi seorsim, abbates, priores, et alii prælati seorsim, procuratores communitatis cleri seorsim; multis rationibus propositis pro et contra; visum est singulis quod non fuit regi contributio facienda. Intervenerat et porrecta est in medium quædam bulla Bonefacii Papæ, per quam hujuscemodi contributiones seu auxilia exigi vel donari, a quibuscunque personis clericis seu laicis, sub pœna anathematis expressius prohibentur; ita quod rei in hac parte a nullo absolvi possent nisi a domino Papa, excepto mortis articulo duntaxat. Tandem, prædictorum ordinum seu turmarum responsio redacta est in scriptis, et sub sigillo Cantuariensis archiepiscopi domino regi per solemnes nuntios destinata; et rex responsum non acceptavit.

A.D. 1296. to discuss the question of the subsidy demanded by the king.

The bull *Clericis laicos* produced.

The subsidy refused.

Evolutis paucis diebus, rex apud Sarisburiam, consulto barnagio suo, crudele edictum statuit contra clerum sine exceptione personarum in dignitate vel extra positarum. Tunc de mandato regis terræ et tenementa, redditus et possessiones, et omnia eorum bona mobilia et immobilia, quæ extra ecclesias et eorum cœmiteria sunt reperta, in manu regis per vicecomites Angliæ sunt seysita, confiscata, et detenta. Ita quod ad bona sua ministri ecclesiæ manum apponere non valebant. Averia etiam et bona singula clericorum sunt taxata, et eorum prædia et valor et numerus acrarum rediguntur in scriptura. Ita quod statim post festum Paschæ primum sequens, omnia sint ad regis voluntatem. Sed interim habuit clerus quietem et respectum, ad deliberandum bona sua et terras de manu domini regis, et ad finem faciendum

Edict against the clergy.

Their lands and possessions seized.

[1] Henry de Newark.

A.D. 1296. The archbishop elect of York makes peace with the king. Several bishops in the province of Canterbury do the same. The rest are put out of protection.

pro eisdem. Tunc Eboracensis electus, viso gravamine ecclesiæ et despectu, pro se et suis suffraganeis et clero finem fecit; sanam tamen sibi conscientiam formans, quasi pro pace et vexatione sibi redimenda; regia protectione super hoc recepta. Ex provincia vero Cantuariensi, plurimi episcopi similem sibi conscientiam formantes consimilem finem fecerunt et pacem habebant. Qui etiam finem non fecerant, exleges et læsæ majestatis rei censebantur, et de injuria, damno, vel convicio personali vel prædiali sibi factis, et de ablato sibi equo a laico, quod tunc sæpe contigit, remedium seu breve a regia curia negabatur; et facti sunt clerici quasi opprobrium hominum et abjectio plebis.[1]

f. 89. Ignominy to which the clergy were reduced. Synod of the province of Canterbury.

Et in Quadragesima proximo sequenti, Sabbato quo canitur *Sitientes*,[2] Cantuariensis archiepiscopus convocavit suæ provinciæ totum clerum apud Londoniam. Et diviso clero in quatuor turmas, sicut prius, tractabatur inter eos si adhuc[3] possent, propter bullam Apostolicam, domino regi contribuere quod petebat. Quod cum facere clerus sane non valeret, mandavit rex clero per nuntios solemnes, quod de eorum subsidio nil curavit; sed emendas petiit, comminando de despectu sibi facto, pro eo quod eum juvare noluerant ad defensionem terræ, et defensionem Sanctæ Ecclesiæ contra hostes. Archiepiscopus vero et clerus remedium a domino Papa super hujusmodi angustiis expectabat; et cum nuntii hora debita non venissent, ecclesiasticæ personæ fere omnes, exceptis paucis, cum domino rege finem fecerunt, proicientes pecuniam ut emerent sibi pacem, literam regiam de protectione ad certum tempus capientes. Et in crastino Palmarum, cum terminus Paschæ, qui concessæ pacis erat terminus, propinquaret, prior de Dunstaple, bonorum suorum districtionem videns, et majus periculum sibi et suo monasterio im-

Most of the clergy make their peace with the king.

[1] Compare Bartholomew Cotton., p. 322.

[2] *i.e.* the Saturday before Passion Sunday; that year, March 10.

[3] MS. inserts *regi*.

minens volens præcavere, pro possessionibus suis et prædiis per loca, finem fecit per procuratores sæculares, et protectionem regiam recepit pro se et singulis suis locis. Summa vero finis facti fuit septendecim libræ solvendæ in festo proximo Clausi Paschæ, et septendecim libræ in festo Pentecostes proximo. Et cum fere omnes episcopi et ecclesiasticæ personæ infra dictum festum Paschæ cum rege finem facerent, et protectione regia uterentur, Cantuariensis et Lincolniensis episcopi restiterunt adhuc, protectionem, per se vel per alium, non quærentes, propter quod eorum bona mobilia et immobilia fuerant confiscata. De persecutione autem ecclesiæ Anglicanæ et ecclesiasticarum personarum, quæ per laicos clero facta fuerat ipso anno, hic amplius non dicetur, sed anno proximo subsequenti. A.D. 1296

Amount of the fine paid by the prior of Dunstable. Archbp. Winchelsey and bp. Oliver Sutton still refuse, and their goods are confiscated.

Eodem anno concessum et datum est a laicis domino regi subsidium; videlicet, a civitatibus et burgis octavus denarius de bonis omnibus indistincte; ab aliis vero duodecima pars bonorum.

Subsidy from the laity.

Eodem anno ballivi nostri de Dunstaple arrestare fecerant quandam carectam in foro, pro theloneo suo seu amerciamento, in qua reponebatur post arrestationem piscis emptus in Dunstaple ad prandium comitis Cornubiæ apud Berchamstude. Quod cum dominus comes sciret, nos et ballivos nostros in quantum potuit gravavit; ita quod super feudum suum venire non potuimus, sine magno gravamine vel despectu. De porcis vero nostris, pascentibus apud Chaltone in nostra communa, septendecim cepit, et contra vadium et plegium detinebat. Imponebant etiam priori et ballivis suis despectum sibi factum; nec permisit quod se excusarent aliqualiter in hac parte.

A cart stopped for toll in the market of Dunstable, with fish for the earl of Cornwall's dinner, who plagues the priory in consequence.

Eodem anno comitissa Gloverniæ, filia domini regis, post mortem comitis, habuit wardam omnium terrarum viri sui. Et quia ipsa nupsit cuidam militi [1] sine as-

Princess Joanna, widow of Gilbert de Clare.

[1] Ralph de Monthermer.

A.D. 1296. sensu regio, recepit in sua manu omnes ipsas terras; et eam posuit in quodam castro, et eam ibi exhibuit, ut decebat.

Plenty of beech-mast in Chiltern. Eodem anno fuit in Ciltria magna abundantia fructus fagorum, a retro temporibus inauditus. Et habuimus adtunc omnes porcos nostros apud Sortegrave libere pascentes in Dodeuinishay, sine præstatione paunagii usque ad Pascha sequens, donec fructus ibi deficerent. In bosco vero de Kenesworthe pascebant et agistati fuerunt, nobis ignorantibus, circiter quadraginta de porcis nostris; pro quibus ballivus noster, qui hoc fecit, solvit paunagium de suo proprio.

f. 89 *b*. The archdeacon of Cornwall at Dunstable. Eodem anno W[illelmus] de Bodringham, archidiaconus Cornubiæ, moram traxit aliquamdiu nobiscum; et fecit nobis multas curialitates, manducans et cibans nos in refectorio. Et admisimus eum in fratrem capituli nostri.

Death of David de Flitwick. Eodem anno obiit David de Flyttewic tertius, miles; et successit ei hæreditarie David filius ejus et filius Luciæ, et habuimus palefridum dicti David mortui, et arma sua, nomine herietti, seu principalis ad ecclesiam pertinentis. Eodem anno obiit Johannes de Morteyn, miles; cujus filius et hæres, vivente patre, nupsit filiæ Ricardi de Rothewelle.

Payment to the hospital of S. John's, Jerusalem. Anno gratiæ MCCXCVII., et anno regni regis Edwardi vicesimo-quinto, solvit prior de Dunstaple Symoni de Bradenham, vicecomiti Bedefordiæ, unam marcam, pro licentia concordandi[1] cum priore Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, de banco, de termino Paschæ de anno vicesimo-tertio; et habet talliam. Item idem prior solvit dicto vicecomiti sex solidos, octo denarios, pro pluribus defaltis versus Johannem, filium Hugonis Beket de Houctone, de termino Sancti Hillarii, [anno] vicesimo-quarto.

[1] See above, p. 394.

APPENDIX.[1]

A.D. 1302. f. 90. John de Chedding-ton prior. Expenses of his in-stallation, &c.

Anno Domini MCCCII., infra octabas Natalis Domini, dominus Johannes de Chedingdone, prior noster, fuit installatus. Et fuere expensæ circa electionem, assensum regis, confirmationem, et installationem, a festo Sancti Martini præcedente, usque festum Purificationis Beatæ Mariæ sequens, præter expensas solitas et consuetas - - 21 lib. 7 sol. 8 den.

Item, escaetoribus et ministris regis de dono - - -	6 „	4 „	10 „
Item, pro bobus et equis ad carucas necessario emptis - -	10 „	13 „	4 „
Item, solutæ pro debitis prædictis suis - - - -	98 „	2 „	10 „
Item, pro reparatione ædificiorum, et reddituum nostrorum- -	6 „	15 „	0 „
Item, pro bladis et brasiis ex necessario emptis - -	90 „	9 „	0 „
Item, pro bosco empto - -	9 „	3 „	4 „
Summa totalis - -	242 „	8 „	4[2] „

quæ omnia quasi extraordinaria fuere, præter communas expensas. Et ante festum Sancti Michaelis per manus custodis domus nostræ integre liberata. Et fueramus tunc onerati ære alieno necessario solvendo

[1] These entries were apparently written at different times on the blank leaves at the end of the Book of Annals, after it had ceased to be regularly kept up from year to year. They are now placed in chronological order.

[2] Sic. The 7*s.* 8*d.* on the first line having been carelessly omitted in adding up the whole.

A.D. 1302. Amount borrowed to pay the expenses.

in 203 libris, 4 solidis, 7 denariis; ad cujus exonerationem, in thesaurario nostro et nobis debitis, continebantur 115 marcæ, 6 solidi, 8 denarii. Computabantur prædicta per priorem et conventum die Sancti Valentini, anno Domini MCCCIII., ad prosecutionem et excitationem domini G[alfridi] de Merstone, confratris nostri.

The cause won against David Flitwick.

Anno Domini MCCCVI., die Sabbati proximo post festum Nativitatis Beatæ Mariæ, apud capellam de Woubourne transivit pro nobis assisa pro Sladmede de Flitwike, et contra dominum David de Flitwike coram . . . .

f. 105. Debt to the nuns of St. Helen's, London.

Anno Domini MCCCXXIV. tenebamur monialibus Sanctæ Elenæ Londoniarum in decem libris sterlingorum, de arreragiis cujusdam annuæ pensionis triginta-quatuor solidorum, in qua eisdem annuatim solvere tenebamur per factum nostrum, communi sigillo nostro signatum tempore Ricardi prioris nostri; pro qua annua pensione prior Johannes de Chedingdone, primo die mensis Martii, anno Domini MCCCXXIV., apud Londoniam solvit dictis monialibus, per manus fratris Johannis de Sancto Albano concanonici sui, viginti-duas libras sterlingorum; pro quibus habuimus de dictis monialibus quietam clamantiam, sigillo suo communi signatam, et factum nostrum, quod penes se habuerunt: ita quod extunc fuimus et erimus de dicta pensione et omnibus arreragiis in perpetuum quieti. Quieta clamantia jacet in parva pixide, in longa coffra, in thesauraria.

First stone of the new Lady Chapel laid, June 12.

Eodem anno prostravimus veterem capellam Beatæ Mariæ (quia ruinosa erat) per priorem Ricardum hujus ecclesiæ quartum fundatam; et a fundamentis reparavimus illam. Et primum lapidem posuimus in crastino Sancti Barnabæ Apostoli proximo sequente.

f. 106 *b*. Demand made by

Anno Domini MCCCXXVI. intrante, executores testamenti domini Rogeri le Brabazon petierunt a nobis viginti libras, in quibus eis tenebamur per recogni-

tionem eis factam coram rege, termino Sancti Michaelis anno regni regis Edwardi, filii regis Edwardi, undecimo, rotulo 116; et quindecim libras, in quibus tenebamur dicto domino regi per scripta nostra obligatoria. Et sciendum quod totam dictam pecuniam mutuo ab eis recepimus; de qua pecunia magister Johannes le Brabazon, executor prædictus, allocavit nobis pro duobus canonicis in ecclesia nostra per triennium pro anima dicti domini Rogeri celebrantibus, octodecim libras; et pro decimis lanæ et herietto nobis de dicto domino Rogero, ratione mortis suæ; et de ovibus apud Galidene commorantibus, debitis septuaginta-tres solidos, quatuor denarios; et decem marcas nobis legatas per dictum dominum Rogerum. Et solvimus eidem magistro Johanni, per manus fratris Johannis de Sancto Albano, confratris nostri, apud Londoniam, die Mercurii proximo ante festum Sanctæ Margaretæ virginis, anno prædicto, decem marcas. Et habuimus acquietantiam de dicto magistro Johanne de dictis triginta-quinque libris, et de omnibus aliis debitis; quam acquietantiam coram justitiariis in banco regis idem magister Johannes eodem die apud Westmonasterium cognovit esse factum suum, et ipsa ibidem coram dictis justiciariis et ipso magistro perlecta, statim ibidem fuit de verbo ad verbum irrotulata, termino Sanctæ Trinitatis, anno regni regis Edwardi, filii regis Edwardi, decimo-nono, rotulo 167.

A.D. 1326. the executors of Roger Brabazon.

July 16.

Acquietantia jacet in thesauraria, in longa coffra, inter alias acquietantias.

Dominica proxima post Purificationem Beatæ Mariæ anno Domini MCCCXXVI., Edwardus, filius regis E[dwardi,] filii regis E[dwardi], puer, apud Westmonasterium, fuit in regem coronatus. Et E[dwardus] rex pater tunc fuit in custodia, in castello de Kenelworthe, Et istæ tunc fuerant expensæ circa coronationem,

f. 90. Coronation of Edward III., Feb. 8.

Panetria	-	-	45 lib.	17 sol.	6 den.		
Boteleria	-	-	188 „	14 „	8 „	qu.	

Expenses of his coronation.

A.D. 1349.	Coquina et polteria	584	lib.	10	sol.	4	den.
	Satteria et salseria -	215	„	0	„	0	„
	Magna garderoba, -	1367	„	5	„	7	„ ob.
	Privata garderoba -	216	„	18	„	5	„ ob. qu.
	Aula et camera -	20	„	1	„	1	„
	Stabulum - -	13	„	8	„	3	„ qu.
	Vadia - - -	4	„	10	„	3	„
	Item pro halis faciendis, in toto - - -	179	„	12	„	0	„
	Summa totalis,	2835	„	18	„	2	„ ob.

f. 105. New bell made by the townsmen during the plague.

Memorandum, quod anno Domini MCCCXLIX., tempore pestilentiæ, parochiani de Dunstaple fecerunt sibi unam campanam, et vocabant eam Mariam. Et prior Rogerus commodavit plumbum ad cooperiendum campanile.

f. 93 *b*. Demand of three horses on the creation of three priors by Thomas de Beauchamp, earl of Warwick.

MCCCLI. Placita per comitem Warrewici, mareschalli domini regis, super petitione trium palefridorum, occasione novæ creationis trium priorum; imponens eis quod tenebant de domino rege tenementum per feodum baroniæ, vel per partem baroniæ; super quo frater Thomas dictus Mareschallus de novo in priorem creatus, attachiatus fuit per billam, ad respondendum comiti mareschallo et seneschallo. Et placitavit, asserendo se nihil tenere de domino rege per baroniam, vel per partem baroniæ; et posuit se super patriam, unde placitatum fuit et irrotulatum, ut sequitur.

Thomas Marshall, the prior, called on to answer. His plea that he held nothing of the king by the tenure of a baron's fee, which is tried at S. Alban's,

Placita aulæ domini regis, tenta coram seneschallo et mareschallo hospitii sui apud Sanctum Albanum, die Jovis proximo post festum Sanctæ Luciæ virginis, anno regni regis Edwardi, etc., tertii post conquæstum Angliæ XXV., regni vero sui Franciæ duodecimo. Ad quem diem inquisitio capta fuerat pro domino rege de inquirendo de visneto de Dunstaple, si prior de Dunstaple teneat terras et possessiones suas in villa de Dunstaple, vel alibi, de dicto domino rege per baroniam, vel per aliquam parcellam baroniæ, per feodum comitis mare-

schalli Angliæ: videlicet, centum solidos, quem præ- A.D. 1351.
dictus comes consuetus est percipere de omnibus per baroniam, vel per parcellam baroniæ tenentibus, secundum statutum, et ratione officii sui de mareschalcia; quod est in manu ipsius domini regis; et ipse comiti per ipsum dominum regem commissum quamdiu sibi placuerit: per sacramentum Simonis Loring, Johannis Sporour, Willelmi Chalgrave, David Eneas, Reginaldi Jordan, Johannis Jordan, Simonis Wran, Johannis Mason, Jordani Fullero, Hugonis Mileward, Johannis Grenewyche, et Johannis Power. Qui dicunt super sacramentum suum, quod quicquid prædictus prior tenet in villa de Dunstaple, vel alibi, in puram tenet et perpetuam eleemosynam; et non per baroniam, nec per aliquam parcellam baroniæ, prout in charta sua plenius continetur. Per quod consideratum fuit quod prædictus prior eat inde quietus, salvo semper jure regis, si quis versus eum inde alias loqui voluerit. and confirmed.

Anno gratiæ MCCCLXIII. Papa bullam sequentem f. 106 *b*.
transmisit in Angliam.

Horribilis et detestabilis improborum cupiditas, apud Deum et homines improbata, avertens animos plurium clericorum, plura beneficia obtinentium; innumerabilibus clericis prudentibus et sapientibus atque doctis, in scholis et alibi degentibus, qui nullum beneficium sunt adepti; nonnulli etiam ex ipsis præ nimia inopia studere non valentes: nos autem, qui cura vigili circa gregem, nobis a Deo commissum, vigilamus, talibus dispendiis non immerito cupientes occurrere, statuimus ut deinceps nullus clericus sæcularis intitulatus plusquam duo beneficia possit obtinere, quorum fructus in universo secundum taxationem decimæ ubi taxata sunt beneficia, alias vero secundum communem æstimationem, summam centum-viginti librarum non excedant. Titulati tria beneficia possent obtinere, quorum fructus in universo secundum taxationem vel æstimationem prædictam, summam ducentarum librarum non excedant. Sacræ vero theologiæ doctores, sacrorum canonum vel legum professores, quatuor duntaxat obtineant; quorum, ut præmittitur, fructus secundum taxationem et æstimationem præmissam, summam trecentarum librarum in universo non excedant, cujuscunque valoris sit. Unum solum beneficium alium quemlibet clericum posse decernimus obtinere. Obtinentes ad Bull of Urban V. regulating the number of benefices that may be held by clerks.

A.D. 1363. præsens plura beneficia quam in nostra constitutione continentur, ex ipsis superfluum infra duos menses studeant resignare. Contrarium vero facientes vinculo excommunicationis innodamus, a quo, præterquam in mortis articulo, a nullo nobis inferiore possint absolvi; eorum nihilominus omnia beneficia vacantia ipso facto collationi sedis Apostolicæ reservamus. Nulli ergo homini liceat etc. Datum Avinione, kalendis Februarii.

f. 93 *b.* Death of John Bracebridge.

Anno MCCCLXVII. obiit in villa de Dunstaple dominus Johannes Bracebrigge, miles; et ideo habuimus unum equum cum sella pro principali, videlicet optimum equum quem habuit in ista villa.

f. 105. Death of queen Philippa, and of Thomas Beauchamp, earl of Warwick.

Anno MCCCLXIX. obiit domina Philippa regina, uxor Edwardi tertii post conquæstum.

Eodem anno obiit dominus Thomas Bealchaump, comes de Warewik, apud Kaleys in regressu suo de insula Caus.

f. 107. Scarcity of corn.

Anno MCCCLXX. fuit caristia bladi in tota Anglia; ita quod quarterium frumenti vendebatur pro xxiii. solidis.

A disme for the French war.

Eodem anno exegit rex decimas de clero propter guerram contra Gallos; quam guerram dominus Robertus Cnollus[1] man . . . .

f. 98 *b.* Letter of Edward III. to the justices of assize confirming the liberties of Dunstable.

MCCCLXXV. "Rex dilectis et fidelibus suis Johanni " Cavendisshe et Johanni Holte, justiciariis nostris ad " assisas, juratas, et certificationes in comitatu Bedefor- " diæ capiendas assignatis, salutem. Cum inter cæteras " libertates dilectis nobis in Christo priori et conventui " de Dunstaple per chartas progenitorum nostrorum, " quondam regum Angliæ, quas per chartam nostram " confirmavimus, concessas, concessum sit eisdem quod " ipsi habeant et teneant manerium et burgum de " Dunstaple in liberam et perpetuam eleemosynam, " adeo libere et quiete, sicut progenitores nostri ea " liberius tenuerunt; ita quod in dictis manerio et " burgo habeant quantamcunque conferre potest potes-

[1] *i.e.* Sir Robert Knolles.

" tas regia libertatem; ac quondam prior loci prædicti, A.D. 1375.
" prædecessor prædicti prioris, coram justiciariis nos-
" tris itinerantibus apud Bedeforde, anno regni nostri
" Angliæ quarto, virtute chartarum et confirmationis
" nostræ prædictarum, ad breve nostrum de quo wa-
" ranto clamaverit, quod justiciarii nostri, tam itine-
" rantes quam alii, cum sederint in comitatu prædicto,
" accedant ad burgum prædictum, ad omnia placita,
" dictum priorem et homines suos, tam coronæ quam
" aliorum quorumcunque placitorum in dicto burgo
" tangentia, ibidem placitandi; quæ quidem libertas
" eidem priori per eosdem justiciarios, virtute cujus-
" dam brevis nostri eis inde directi, allocata fuit,
" prout in chartis et confirmatione nostra prædictis,
" ac exemplificatione tenoris cujusdam certificationis,
" per thesaurarium et camerarios nostros in cancellaria
" nostra, de mandato nostro de allocatione libertatis
" prædictæ, missæ plenius continetur: vobis manda-
" mus, quod præfato priori libertatem prædictam, cum
" vos in comitatu prædicto sedere contigerit, prout
" justum fuerit, allocetis, juxta tenorem chartarum
" confirmationis, et tenoris prædictorum, ipsos contra
" tenorem eorundem non molestantes in aliquo seu
" gravantes. Teste, etc., xii. die Aprilis, anno regni
" nostri Angliæ quadragesimo-nono, regni vero etc.,
" Fraunciæ xxxvi.

De morte Symonis archiepiscopi Cantuariensis, et domini Roberti Hales, prioris Sancti Johannis Londoniæ. A.D. 1381. f. 107 *b.*

Account of the rising of the mob in 1381, and the murder of archbishop

Memorandum, quod anno gratiæ MCCCLXXXI., circa festum Sancti Barnabæ Apostoli, communitas Cantiæ et Estsexiæ surrexerunt contra regem Ricardum secundum post conquæstum, propter taxam nimiam toti Angliæ impositam; et impediebant naves victualibus

A.D. 1381. Sudbury and prior Hales.

et mercibus onustas ne usque Londoniam pervenirent, ad illum effectum, ut Londonienses cives societati eorum adunarent. Postea Londoniam obsederunt, et tandem communitas Londoniæ eis consensit; et sic infra triduum domino regi, tunc in Turri Londoniarum pro præsidio constituto, minas inferebant quod turrim evertere vellent, nisi archiepiscopum Cantuariensem Symonem S[udbury], tunc cancellarium Angliæ, et dominum Robertum Hales, tunc priorem de Clerkenwelle, et quosdam alios, quibus proditionis notam inferebant, voluntati eorum tradi permitteret. Sed dominus rex timens, et de morte dictorum Symonis et Roberti metuens, primæ eorum petitioni assensum præbere recusavit. Communitas vero antedicta hæc considerans, spiritu furoris agitata, ad manerium archiepiscopi de Lameth quantocius accelerabant, et omnia bona ibidem inventa asportabant. Et sic usque ad hospitium domini Johannis de Gaunt, ducis Lancastriæ, tunc in partibus borealibus existentis, videlicet Saveye, festinabant, et simili modo solotenus prosternebant; postea hospitale de Clerkenwelle Londoniæ, et manerium de Heybure, quod eidem hospitali pertinebat, comburebant et funditus evertebant.

Tandem dominus rex, tactus dolore cordis, et ista mala in regno suo fieri considerans; non credens quod dicta communitas archiepiscopum et dominum Robertum antedictos occidere vellent, extra turrim, eorum consensu et assensu, eos exposuit. Communitas vero, spiritu furoris agitata, sine respectu seu dilatione eos mox decapitavit. Hoc autem scelus horrendum factum est octodecimo kalendas Julii, tunc die Veneris, in crastino festivitatis Corporis Christi.

June 14.

Attack on the abbat of S. Alban's.

Istis vero horrendis quædam alia horrenda succedebant. Communitas vero terrarum Sancti Albani cum communitate de Barnet, advertentes quod communes Cantiæ et Estsexiæ atque Londoniæ contra regem

insurrexerunt, et eum vi et metu eorum voluntati condescendere fecerunt, simili modo contra abbatem Sancti Albani [1] insurrexerunt; ac populo adunato, vexillo erecto, primo carcerem abbatis fregerunt, et quendam ibi incarceratum decapitaverunt, ac ad abbatem introierunt, et chartam libertatis ab eo pertinaciter exegerunt. Tandem, metu mortis compulsus, abbas eis chartam, prout ipsi pertinaciter exegerunt, eis fieri permisit. Simili modo apud Asscherugge communes de Berkhamstede et Hemlamstede fecerunt. Hæc vero facta sunt die Sabbati, videlicet decimo-septimo kalendas Julii. A.D. 1381. The mob at Ashridge. June 15.

Sed non talis ac tanta malitia in illis partibus tantum contineretur; diabolus malitiæ suæ venenum ad nos usque dispersit. Quidam vero mercatores de Dunstaple apud Sanctum Albanum die Sabbati supradicto in mercato fuerunt, et talia horrenda fieri viderunt. Eodem die Sabbati consilium, et, ut ita dicam, conspirationem, inierunt; et parum ante horam vesperarum ad nos usque introierunt. Et primus hujus malitiæ executor, Thomas Hobbes, Dunstapliæ capitalis pravus, dominum priorem, scilicet Thomam Marchal, ex parte domini regis, cum quo colloquium nunquam habuerat, mendaciter salutavit; cui salutationi, licet mendaciter factæ, dominus prior caputium deposuit, caput inclinavit, et domino regi, ut decuit, reverentiam exhibuit. Et domino priori, de voluntate domini regis interroganti, dictus Thomas Hobbes vultu torvo et minaci respondit, "Mandat," inquit, "ac præcipit tibi "dominus rex, quod chartam libertatis facias burgen- "sibus suis de Dunstaple, sicut habuerunt tempore "Henrici regis primi." Dominus prior, eorum pertinaciam et falsitatem ac temporis malitiam parum considerans, primæ petitioni illorum assentire recusavit. Sed Dunstable. Behaviour of Hobbes, mayor of Dunstable. His demand of a charter from the prior of Dunstable. f. 108.

[1] Thomas de la More.

A.D. 1381. postea considerans ea quæ Londoniis fiebant, et quæ abbati de Sancto Albano contingebant, pericula scilicet diversa et strages communitati contradicentium, communitatis furori currenti pro tempore cessit, et ut ipsi burgenses petebant chartam, communi nostro signatam sigillo fieri permisit. Isto in tempore furoris et insaniæ, pro præsidio habendo, fuerunt apud nos latitantes dominus Willelmus Croyser miles, et Willelmus Bateman; qui nobis consuluerunt ut eorum petitioni in nullo pro tempore contradiceremus. Horum consilio dominus prior adquiescens, et temporis malitiam considerans, chartam eis fieri permisit, ut dictum. Et nota, quod in charta illa, quam a nobis ita pertinaciter exigebant, continetur quod fidelitatem domino priori facere debent. Sed annuente Domino, prout alibi scribitur, superbia festinanter [minuta est;] charta illa a nobis ita festinanter et absque deliberatione extorta, quamvis solemni stylo conscripta, et magna quantitate ceræ sigillata, per longum tempus non duravit. Et inter hujus chartæ articulos continebatur, quod carnifices et piscarii de vicinis villis carnes et pisces infra burgum de Dunstaple non venderent. Et interrogati burgenses a priore, numquid omnibus iste articulus placeret, responsum est a multis, non placere; et schisma erat inter eos, ita quod alter in alterum inopinate vellet irruere. Tandem partibus pacatis, charta cum cæteris articulis inibi contentis, ut dixi, sigillata est. Infra breve namque dominus rex, congregatis proceribus regni, insurgentes contra ipsum et regni magnates occidi fecit; quosdam suspendendo et trahendo, quosdam decapitando, sicut crimine læsæ majestatis obnoxiis fieri condignum fuit. Ad villam tandem Sancti Albani dominus rex divertens, principales hujus sceleris auctores secundum leges puniri fecit; inter quos dominus Johannes Balle, sacerdos, tractus erat et suspensus, et per quarteria divisus, pro eo quod tempore seditionis illius in partibus borialibus prædicando, populum, ut dicebatur, ad sedi-

The prior gives way, and grants one for the time.

The mob quarrel among themselves as to one article;

but at last it is sealed.

John Ball and other of the insurgents hanged.

tionem excitavit. Dominus enim prior tempus oppor- A.D. 1381
tunum nactus, ut chartam sic extortam revocaret, primo blande burgenses alloquebatur, ut chartam reportarent; et illis contradicentibus, incontinenti ad Sanctum Albanum accessit, et illuc burgenses indictatos venire fecit, et chartam sic extortam cancellari fecit et annullari. Et magnas ibi effudit expensas, et multa pericula incurrit pro liberatione gentis suæ, scilicet burgensium de Dunstaple. Cæteri enim magnates injurias, illis illatas, in parte vel in toto illis diebus per sanguinis effusionem vindicabant. Iste solus in partibus istis, pro omnibus sibi commissis, animam suam et expensas exposuit. Sed nota quod alibi scribitur,

The charter is annulled. The townsmen protected by the prior.

> Pessimus est hostis, qui cum benefeceris illi
> Fortius insurgit, etc.

Lapsis enim circiter octo annis, in visitatione domini archiepiscopi Cantuariensis domini Willelmi Corteneye[1]

. . . . . .

Anno Domini MCCCLXXXVIII. dominus Thomas Wode- f. 109 *b*.
stoke, filius [regis Edwardi tertii, et dux Gloucestriæ, dominus Ricardus][2] comes Arundelliæ, et dominus Thomas Beauchaump, [comes de Warewyke, cum multis aliis pro]ceribus regni, apud Radecotebrugge in comita[tu Oxoniæ fecerunt stragem magnam de homin]ibus de comitatu Cestriæ: pro quibus misit rex [Ricardus, ut venirent Londoniam; sed] ad quem effectum scriptor penitus ignorat. Sed v[ulgariter dicebatur, quod rex iratus] erat contra tres dominos antedictos, et eos morti tradere conabatur.

Slaughter of men of Cheshire by Thomas Woodstock and the earls of Arundel and Warwick.

[1] Thus ends this paragraph abruptly at the end of f. 108. There is a reference to "infra" with a mark, but the conclusion is not now in the MS.

[2] This and the other bracketed portions are given in Wanley's transcript, but are not in the original MS. now.

A.D. 1459. f. 113. Proclamation of Henry VI., that no townsmen join any lord's company.

In the yere of owre Lord a MCCCCLIX., and þe xxxviith yere of kynge Herre þe vi^{te}, the viii. day of May, the same kynge beying at Dunstaple, charged and comaundyd a squyer of hesyn, to make an opyn proclamacioun in þe towne of Dunstaple, the tenour wherof folwyth after in these woords:

The kynge owre sovereygne lord comaundith þ^{t} no maner of man of this towneship, of what craft or mystyer he be of, be adherant or drawyng to any lord, to eyde or go with hym in gaderyng of companyes or feliships, withoughte he be þe seyd lords meynyall man in howsolde þ^{t} he ys so adherant or drawyng to. Nor þ^{t} they bere signe nor lyuere of no lords, excepte owre seyd sovereygne lord þ^{e} kyng, and of his first gotyn sone Edward þ^{e} prince, and after þ^{e} forme of the statute in that case ordeynyd.

ANNALES MONASTERII DE BERMUNDESEIA.

A.D. 1042—1432.

FROM

MS. HARL. 231.

ANNALES MONASTERII DE BERMUNDESEIA.

Abridged from William of Malmesbury, Gesta Regum, i. pp. 329, 333, &c. Hen. Hunt. f. 210.

Anno ab incarnatione Domini millesimo xlii°. Sanctus Edwardus rex et confessor, filius Ethelredi regis Angliæ, suscepit regnum, mansitque in eo xxiii. annis, mensibus sex, et xxvii. diebus, qui solemni die Paschæ magna gloria apud Westmonasterium[1] coronatus est ab Edsio Cantuariæ archiepiscopo. Hujus Sancti Edwardi regis anno undecimo strangulatus est Godwinus comes Kantiæ cum frusto panis; et anno ejus decimo tertio Herefordia est combusta a Wallensibus cum ecclesia Ethelberti. Anno ejus vicesimo secundo Haroldus filius Godwini subdidit regi Walliam, et eodem anno Wallenses occiderunt Griffinum principem suum, et caput ejus Haroldo detulerunt. Cujus etiam anno vicesimo tertio, qui extremus vitæ fuit, ecclesiam Westmonasterii die Innocentium dedicari præcipit, quam Ethelbertus quondam rex Cantiæ ante cccc.xx. annos et amplius construxerat, et quam ipse Edwardus a fundamentis de novo renovaverat; in qua die Epiphaniæ Domini sequente sepultus est, Willelmo comiti Normanniæ successionem Angliæ dans. Qui Willelmus proxime fuit consanguineus germanus, filius videlicet Roberti filii Ricardi secundi, qui fuit frater Emmæ matris Sancti Edwardi. Obiit autem anno Domini millesimo lxvi°., et sepultus in ecclesia Westmonasterii.

A.D. 1042. f. 1. Coronation of Edward the Confessor. Death of Godwine. Hereford burnt. Wales subdued by Harold. Dedication of Westminster, Dec. 28. Burial of Edward, Jan. 6. William of Normandy.

W. Malms. i. pp. 382–385.

Anno Domini MLXVI. prædicto Haroldus filius Godwini comitis Kantiæ et frater Edgidæ reginæ, die Epiphaniæ Domini, recenti adhuc regalis funeris luctu, extorta a principibus fide, arripuit diadema. Qui post novem menses et aliquot dies accepti regni, astutia Willelmi ducis Normanniæ circumventus est, occulto et stupendo Dei judicio, et in bello apud Hastingas, ubi modo est abbatia de Bello constructa, peremptus est.

Seizure of the crown by Harold. f. 1 *b*. His death at Hastings.

Id. p. 387.

[1] Sic, erroneously, for *Wintoniam*.

A.D. 1066. Et jacet sepultus in ecclesia canonicorum quam ipse fundaverat apud Waltham. Malmesb. ii. p. 420.

Anno Domini MLXVI., pridie idus Octobris, Willelmus Bastard, dux Normanniæ, intravit Angliam post obitum Sancti Edwardi regis, invento prius et devicto prætenso rege Haroldo.

Coronation of William, Dec. 25. Qui eodem anno, feria secunda, die Natalis Domini, apud Westmonasterium consecratus est in regem ab Aldredo Eboracensi archiepiscopo, quia Stigandus archiepiscopus Cantuariæ tanquam schismaticus ab Alexandro Papa secundo, anno ejusdem Papæ quinto, suspensus erat. Tunc vacabat sedes Londoniæ.[1] Radulfus de Diceto, Abbrev. Chronic., col. 480.

Battle abbey founded. Anno Domini MLXVII., et anno primo regni Willelmi primi, vi. idus Aprilis, abbatia de Bello constructa est in honore Sancti Martini a dicto rege Willelmo. Malmesb. ii. p. 447.

f. 2. Queen Matilda crowned. Anno Domini MLXVIII., et anno regni regis Willelmi primi secundo, Matilda uxor regis Willelmi consecratur in reginam, x°. kalendas Aprilis, die Pentecosten, ab Aldredo Eboracensi archiepiscopo. Diceto, col. 482.

Defeat of Sweyn II., king of Denmark. Anno Domini MLXIX., et anno regni regis Willelmi primi tertio, fugatus est Sweyn rex Dacorum per Willelmum regem, qui invaserat Humbriam cum ccc. puppibus. Hen. Hunt. f. 211 *b*.

The treasure in the monasteries seized. Anno Domini MLXX., et anno regni regis Willelmi primi quarto, litera Dominicalis C., ii. non. Aprilis, idem Willelmus rex monasteria totius Angliæ perscrutari, et [pecuniam] in ærarium suum jussit deferri. Et eodem anno concilium magnum in octavis Paschæ Wintoniæ celebratum est, ubi Stigandus archiepiscopus Cantuariæ per cardinales Romanos[2] et Ermenfredum episcopum Sudunensem[3] degradatus est, tribus ex causis, quia episcopatum Wintoniæ cum archiepiscopatu injuste possidebat, et quia vivente archiepiscopo Roberto non solum archiepiscopatum sumpsit, sed etiam ejus pallio, quod Cantuariæ remansit dum injuste pulsus est ab Anglia, in Missarum celebratione usus est, et post a Benedicto, quem Romana ecclesia excommunicavit, eo quod pecuniis sedem Apostolicam invasit, pallium suscepit. Diceto, col. 482.

Degradation of archbishop Stigand.

f. 2 *b*. Lanfranc archbishop of Canterbury. Anno Domini MLXXI., et anno regni regis Willelmi primi quinto, litera Dominicalis B., Lamfrancus Cadomensis abbas, archiepiscopus Cantuariæ ab Alexandro Papa[4] consecratur, luna currente per viii.

---

[1] Two lines which followed here have been erased.

[2] John and Peter.

[3] *i.e.* of Sion.

[4] An error, apparently arising from blundering over Diceto's account, who mentions he was *presented* to Pope Alexander (col. 483).

Malmesb. ii. pp. 444, 445. Anno Domini MLXXIII., et anno regni regis Willelmi primi septimo. Hoc anno obiit Papa Alexander secundus, cui successit Hildebrannus, qui et Gregorius septimus appellatur. Hujus tempore fuerunt duo Papæ simul, primus Gregorius septimus, secundus Gwibertus, qui et Clemens dicitur, antipapa. A.D. 1073. Pope Gregory VII.

Diceto, col. 486. Anno Domini MLXXIV., et anno regni regis Willelmi primi octavo. Hoc anno Gregorius Papa septimus, celebrata synodo, symoniacos anathematizavit, uxoratos sacerdotes a divino officio removit, et laicis Missam eorum interdixit, novo exemplo et, ut multis visum est, inconsiderato præjudicio, contra sanctorum patrum sententiam. Ex qua re tam grave oritur scandalum, ut nullius hæresis tempore sancta ecclesia graviori schismate discissa sit, his pro justitia, illis contra justitiam agentibus. f. 3. His proceedings against simony and married priests.

Hen. Hunt. f. 211 *b*. Anno Domini MLXXV., et anno regni regis Willelmi primi nono, nonis Aprilis, obiit Edgida regina Angliæ, sponsa quondam Sancti Edwardi regis et confessoris. Death of queen Edith.

Sigebert of Gembloux, col. 219 (Migne). Diceto, col. 487. Anno Domini MLXXVI., et anno regni regis Willelmi primi decimo, vi°. kalendas Aprilis, terra tremuit.[1] Gelu magnum. Glacies validissima a kalendis Novembris usque in medio mensis Aprilis. Earthquake.

Anno Domini MLXXVII., et anno regni regis Willelmi primi undecimo, Dominica Palmarum, circa horam f. 3 *b*.

Sigebert, col. 219. sextam sereno cælo stella apparuit. Et eodem anno Lanzo, prior Sancti Pancrati Lewensis, venit in Angliam. Lanzo, first prior of S. Pancras, Lewes.

Anno Domini MLXXX., et anno regni regis Willelmi primi decimo quarto, litera Dominicalis E., nimius ventus nocte Natalis Domini.

Anno Domini MLXXXI., et anno regni regis Willelmi

Hen. Hunt. f. 212. primi decimo quinto. Hoc anno subdita est Wallia regi Willelmo; et eodem anno cepit ab unaquaque hida terræ per totum regnum sex solidos. Wales reduced.

Anno Domini MLXXXII., et anno regni regis Willelmi primi decimo sexto. Hoc anno Alwinus Child, civis Londoniæ, fundator monasterii monachorum Sancti Salvatoris de Bermondeseye, ex licentia regia dedit eisdem monachis, qui venerunt in Angliam in anno secundo Willelmi regis Ruphi secundi, diversos redditus f. 4. Gifts of Alwin Child, founder of Bermondsey monastery, to the monks.

[1] This is under the year 1081 in Sigebert's Chronicle, whence it is copied.

A.D. 1082. in civitate Londoniæ, antequam idem rex Willelmus secundus dedit manerium de Bermundeseye. Et insuper excitavit diversos dominos tam temporales quam spirituales, ut darent prædia, ecclesias, et maneria, prout patet inferius tempore regis Willelmi secundi.

Domesday survey. Manor of Bermondsey. Anno Domini MLXXXIII., et anno regni regis Willelmi primi decimo septimo. Hoc anno fecit describi volumen vocatum Domysday. In quo volumine repertum est, quod rex tenet manerium de Bermundeseye, ubi nova et pulchra est ecclesia in honore Sancti Salvatoris constructa. Et eodem anno obiit Matildis regina Angliæ, v. idus Aprilis, litera Dominicalis B.

Death of queen Matilda. Anno Domini MLXXXIV., et anno regni regis Willelmi primi decimo octavo. Hoc anno rex Willelmus fecit inquiri per quamlibet schiram Angliæ quot hidæ, id est jugera, sufficerent uni aratro per annum in unaquaque villa, et quot animalia, quid quælibet urbs, villa, castellum, vicus, flumen, palus, silva, reddent per annum, et in thesaurario reponi, quod dicitur Domus Dei. Hen. Hunt. f. 212. f. 4 *b*.

Death of Gregory VII. Victor III. Anno Domini MLXXXVI., et anno regni regis Willelmi primi vicesimo. Hoc anno obiit Gregorius Papa septimus, cui successit Victor Papa tertius. Et hoc tempore ordo Cartusiensis incepit. Sigebert, coll. 222, 223.

Death of William I. Anno Domini MLXXXVII., et anno regni regis Willelmi primi vigesimo primo, Hoc anno obiit Willelmus primus rex Angliæ, v°. idus Septembris, die Jovis, cum regnasset xx. annis, mensibus decem, et xxviii. diebus; sepultusque est in Normannia apud Caan, in monasterio quod ipse fundavit. Diceto, col. 488. Hen. Hunt. f. 212 *b*.

William Rufus. Cui successit in regnum Willelmus filius ejus dictus Rufus, et apud Westmonasterium a Lanfranco, archiepiscopo Cantuariæ, consecratus est in regem, quinto kalendas Octobris, die Dominica, præsentibus Thoma Eboracensi archiepiscopo, Mauricio Londoniensi, Walkelino Wintoniensi, Willelmo Thetfordensi episcopis, et aliis sex episcopis provincialibus.[1] f. 5.

Death of Victor III. Urban II. Anno Domini MLXXXVIII., et anno primo Willelmi Rufi regis. Hoc anno obiit Victor Papa tertius; cui successit Odo, ex monacho Cluniacensi episcopus Hostiensis, et Papa Urbanus secundus nominatur. Hic Urbanus ordinavit Sigebert, col. 223.

[1] The names are given in Huntingdon, f. 212 *b* (Savile).

A.D. 1088. Order of Citeaux.

dici cotidie servitium beatæ Mariæ. Cujus etiam temporibus incepit ordo Cisterciensium.

Monks at Bermondsey from La Charité de Dieu. Petreus, the first prior. Death of Lanfranc.

Anno Domini MLXXXIX., et anno regni regis Willelmi Rufi regis secundo. Hoc anno, litera Dominicalis G., xvi. kalendas Maii, luna currente per vii., Petreus, Ricardus, Osbertus, et Umbaldus, monachi de Caritate, venerunt Bermundeseye. Et Petreus factus est prior ex ordinatione prioris de Caritate. Et hoc anno obiit Lanfrancus Cantuariæ archiepiscopus.

Malmesb. ii. p. 504.

Et terra mota est per totam Angliam, tertio idus Augusti. Et eodem anno inopia omnium fructuum, tarda maturitas frugum, ut vix ad festum Sancti Andreæ messes reconderentur.

f. 5 *b*.

Anno Domini MXCI., et anno regni regis Willelmi Rufi regis quarto. Hoc anno id. Octobris apud Winchecumbe ictus fulguris de cælo emissus; latus turris in confinio tecti, ingens foramen ad modum humanæ grossitudinis fecit, trabemque maximam perculit, ut fragmina in tota spargerentur ecclesia, caputque Crucifixi cum dextera tibia et imaginem Sanctæ Mariæ dejecit. Secutus est odor teterrimus, inportabilis hominum naribus. Tandem monachi abbatiæ ejusdem aspersione aquæ benedictæ præstigia inimici effugavere. Et eodem anno, xvi°. kalendas Novembris, feria sexta, discordia ventorum inter se dissidentium ab Eustaustro veniens, Londoniæ plusquam sexcentas domos effregit, tectumque Sancti Mariæ de Arcubus pariter sublevavit, et duos ibi homines obruit. Et hoc anno floruit beatus Anselmus Cantuariæ archiepiscopus, quondam monachus et abbas Beccensis.

Effect of a storm at Winchcombe, and in London. S. Anselm.

Malmesb. ii. p. 505.

Anno Domini MXCII. et anno regni regis Willelmi Rufi quinto. Hoc anno violentia fulminis apud Salesburiam tectum turris ecclesiæ dejecit, quinta die postquam Osmundus episcopus eam dedicaverat.

Storm at Salisbury.

Et hoc anno Wynebaldus de Baalum dedit monachis de Bermundeseie Bridesthorne, et tres virgatas terræ et dimidiam in Widone, et vi. virgatas terræ in Hardewik, cum ecclesia de Hardewik, decimas de Estentona,[1] et decem solidatas in Suttone de molendino ibidem, quæ postea vendita fuerunt per Johannem priorem de Bermundeseie pro perpetuo ad emendum manerium de Richemonde in parochia de Bengehoo

Gifts of Winebald de Baalum and others to Bermondsey. f. 6. Bengeo, Herts.

[1] Eastington, now Ampney St. Peter, in Gloucestershire.

A.D. 1092. pro clx. marcis. Dedit etiam idem Winebaldus medietatem Uptoniæ. Deditque Odo miles ejusdem Winebaldi ecclesiam de Omeneya [1] cum decimis ejusdem villæ prædictis monachis. Et eodem anno Ansgerus Brito dedit prædictis monachis manerium de Prestone, scilicet duas hidas.

Upton, Berks.

Preston, Somerset.

Anno Domini MXCIII., et anno regni regis Willelmi secundi sexto. Hoc anno tantum aquarum diluvium, tanta tempestas imbrium, quantum nullus meminerat; et accedente hyeme fluvii ita sunt congelati, ut essent pervii equitantibus et plaustra ducentibus; resolutoque gelu, impetu glacialium pontes effracti. Et hoc anno Robertus Bluet, cancellarius Willelmi regis, fit episcopus Lincolniæ. Malmesb. ii. p. 505. Hen. Hunt.

Great floods, and frost.

Robert Bloet bishop of Lincoln.

Et dedit idem Robertus eodem anno monachis de Bermundeseye manerium de Charletone [2] cum appendiciis suis. Et eodem anno Galfridus Martel concessione Galfridi de Magnavilla dedit terram de Halyngbury [3] et decimas de Alfertone.[4] Quæ omnia confirmaverunt Willelmus rex secundus et Henricus primus.

His and other gifts to Bermondsey.

f. 6 *b*. Anno Domini MXCIV., et anno regni regis Willelmi secundi septimo. Hoc anno propter tributa quæ rex in Normannia edixerat, agricultura defecit; secuta est fames maxima, et mortalitas hominum adeo crebra, ut deesset morituris cura, mortuis sepultura. Malmesb. ii. p. 506.

Famine.

Et hoc anno obiit Alwinus fundator Bermundesey, litera Dominicalis A., vi. idus Aprilis. Et etiam hoc anno Rogerus miles [5] Johannis filii Waleranni, concedente eodem Johanne, dedit monachis de Bermundeseie decimas de Fifhide, quam donationem confirmaverunt Willelmus secundus et Henricus primus, reges Angliæ.

Death of Alwin Child, founder of Bermondsey.

Tithes of Fyfield, Essex.

Et hoc anno fuit concilium Claromontanum. Et hoc anno, v°. idus Aprilis, episcopatus de Thetford translatus est Norewicum ab Hereberto Losenge, dudum abbate Ramesiensi. Id. ii. p. 524. p. 517

Council of Clermont.

The see of Thetford transferred to Norwich.

Anno Domini MXCV., et anno regni regis Willelmi secundi octavo. Hoc anno extitit concilium Turonense. Hoc etiam anno fuit translatio Sancti Edmundi regis

Translation of S. Edmund.

---

[1] Ampney Crucis, in Gloucestershire.

[2] In Kent.

[3] In Essex.

[4] Alferton, in Great Dunmow, Essex.

[5] Roger de Tani.

et martyris apud Bury. Et hoc anno Walterus filius Ansgeri Britonis dedit duas hidas terræ de la Stane[1] monachis de Bermundeseie, quam donationem confirmaverunt Willelmus rex secundus et Henricus primus rex, frater ejus. A.D. 1095. Gifts to Bermondsey.

Anno Domini MXCVI., et anno regni regis Willelmi secundi nono. Hoc anno Petrus de Sancto Olavo dedit terram de Hoddesdone monachis de Bermundeseye, quam donationem confirmaverunt Willelmus rex secundus et rex Henricus primus. Hoddesdon. f. 7.

Anno Domini MXCVII., et anno regni regis Willelmi secundi decimo. Hoc anno kalendis Octobris apparuit cometes xv. diebus; apparuerunt et aliæ stellæ quasi inter se jacula emittentes. Hoc anno Anselmus Cantuariæ archiepiscopus Romam ivit. Malmesb. ii. p. 506. Comet. S. Anselm goes to Rome.

Hoc anno constructum est monasterium Sanctæ Trinitatis Norwicensis.

Anno Domini MXCVIII., et anno regni regis Willelmi secundi undecimo. Hoc anno Ricardus Guet, frater comitissæ Warennæ, dedit manerium de Cowyk monachis de Bermundeseie, cum pertinentiis suis. Manor of Quickbury.

Anno Domini MXCIX., et anno regni regis Willelmi secundi duodecimo. Hoc anno fluctus marinus per Tamensem ascendit, et villas multas cum hominibus mersit. Et hoc anno Jerusalem capta est a Francis. Hoc etiam anno apud Fynchamstede in Berwykschire quoddam stagnum fluxit sanguine. Ib. Flood. Jerusalem taken by the Crusaders.

Anno Domini MC., et anno regni regis Willelmi secundi decimo tertio. Hoc anno occisus est rex Willelmus secundus dum in Nova Foresta venaretur, in die Sancti Petri ad Vincula. Et regnavit xiii. annis, sex ebdomadis minus. Cui successit in regnum Henricus frater ejus, consecratus apud Westmonasterium nonis Augusti a Mauricio Londoniæ episcopo, cum quo Thomas Eboracensis archiepiscopus coronam capiti regis imposuit. Diceto, col. 498. f. 7 *b*. Death of William Rufus, Aug. 1. Henry I.

Anno Domini MCI., et anno regni regis Henrici primi primo. Hoc anno obiit Urbanus Papa secundus, cui successit Id. col 495. Death of Urban II.

[1] In Somersetshire.

A.D. 1101. Paschal II. Paschasius Papa secundus. Et hoc anno Henricus rex primus duxit in uxorem Matildem filiam Margaretæ reginæ Scotiæ, abneptem Sancti Edwardi. Hen. Hunt. f. 216 *b*. Malmesb. ii. p. 620.

Marriage of Henry I. and Matilda of Scotland.

Anno Domini MCII., et anno regni regis Henrici primi secundo. Hoc anno Anselmus [1] Cantuariæ archiepiscopus prohibuit in suo concilio Londoniæ uxores sacerdotibus ante non prohibitas. Et hoc anno Henricus rex exulavit Robertum de Bellem, comitem Salopiæ. Hen. Hunt. f. 217.

Exile of Robert de Belesme.

f. 8. Anno Domini MCIII., et anno regni regis Henrici primo tertio. Hoc anno, quarto kalendas Aprilis, sanguis de terra manavit apud villam de Hamstede in Berwikschire. Item mortalitas animalium nimia, fructusque et fruges per totam Angliam perierunt. Hoc etiam anno Nigellus de Maundevilla, concedente uxore sua, dedit terram de Balgham, scilicet duas hidas, ecclesiæ et monachis de Bermundeseye. A. S. Chron. p. 206.

Gift of Balham to Bermondsey.

Anno Domini MCIV., et anno regni regis Henrici primi quarto. Hoc anno constructum est monasterium Beatæ Mariæ de Thetford.

Abbey of Thetford.

Anno Domini MCV., et anno regni regis Henrici primi quinto. Hoc anno Sanctus Bernardus annos habens circiter xxii., sub abbate Stephano, qui fuit tertius abbas in Cistercio, cum sociis triginta Cistercium ingreditur; sed eodem anno Clarevalle fundata, illuc pro abbate mittitur.

S. Bernard.

f. 8 *b*. Anno Domini MCVI., et anno regni regis Henrici primi sexto. Hoc anno rex Henricus primus cepit in bello Robertum Curtehoose fratrem suum ducem Normanniæ apud Thenercheber; et quia noluit humiliari regi, misit eum in carcerem perpetuum, qui mortuus sepultus est apud Gloucestre. Et hoc anno visæ sunt duæ lunæ in firmamento. Hoc etiam anno fuit introductio monachorum apud Thetford, et dominus Stephanus fundator ibidem factus est prior primus. Et hoc anno constitutus est ordo canonicorum in ecclesia Sanctæ Mariæ de Southwerk. Matt. West. p. 237.

Capture of Robert of Normandy at Tenchebrai.

His death.

Monks introduced into Thetford.

S. Mary Overey, Southwark.

Anno Domini MCVII., et anno regni regis Henrici

[1] *Anselmus*] Radulphus, MS., corrected in a modern hand.

primi septimo. Hoc anno obiit Rogerus Bigot, prin- A.D. 1107.
cipalis fundator monasterii Beatæ Mariæ Thetfordiæ. Death of Roger Bigot.
Et hoc anno Matildis uxor Asculphi et Graaldus filius dederunt monachis de Bermundeseie advocationem ecclesiæ de Fifhide, et confirmaverunt decimas ejusdem villæ eisdem monachis, quas dedit eis Rogerus miles Johannis filii Waleranni in anno septimo Willelmi secundi prædicto. Et hoc anno Normannus prior fundavit ecclesiam Christi Londoniæ in religione sacra. Advowson of Fyfield given to Bermondsey. Christ Church, London, founded.

Anno Domini MCIX., et anno regni regis Henrici primi nono. Hoc anno obiit Anselmus Cantuariæ archiepiscopus, cui successit Radulphus. Et eodem anno obiit Sanctus Hugo abbas Cluniacensis, cui successit Poncius. Et eodem anno rex Henricus abbatiam Eliensem in episcopalem sedem commutavit, Herveumque ibidem fecit primum episcopum ordinari. f. 9. Death of S. Anselm. Ralph d'Escures. Ely made into an episcopal see.

Diceto, coll. 501-2. Matt. West, p. 238.

Anno Domini MCX., et anno regni regis Henrici primi decimo. Hoc anno rex Henricus primus dedit filiam suam Matildem in uxorem Henrico imperatori Alemanniæ, iv. idus Aprilis. Et eodem anno, luna extincta, cometa mense Junio[1] apparuit. Similiter hoc anno translatus est sanctus rex et martyr Oswinus apud Tynmouthe. Princess Matilda married to the emperor Hen. V. Comet.

Anno Domini MCXI., et anno regni regis Henrici primi undecimo. Hoc anno orta est dissentio inter Radulphum archiepiscopum Cantuariensem et Thurstanum archiepiscopum Eboracensem, eo quod more solito subici noluit archiepiscopo Cantuariensi.[2] Et eodem anno mortalitas animalium nimia. Hoc etiam anno decimæ de Uggle datæ fuerunt monachis de Bermundeseie. Quarrel between Canterbury and York. Tithes of Ugley (Oakley in Essex) given to Bermondsey.

Anno Domini MCXII., et anno regni regis Henrici primi duodecimo. Hoc anno Hawisia de Gurnay dedit ecclesiam de Inglescombe in comitatu Somersetiæ monachis de Bermundeseie. Postea dimittitur pro pensione l. solidorum imperpetuum, priori et conventui Bathoniæ, tempore Henrici de Soliaco tunc prioris de Bermundeseye. f. 9 *b*. Inglishcombe.

Anno Domini MCXIII., et anno regni regis Henrici

---

[1] *mense Junio* is inserted from Sigebert's Chronicle, col. 235.

[2] This is given under the year 1113 in Matt. West.

A.D. 1113. primi decimo tertio. Hoc anno Robertus Marmyon dedit hidam de Wideflete[1] cum molendino et aliis pertinentiis suis monachis de Bermundeseye.

Gifts of Robert Marmion.

Anno Domini MCXIV., et anno regni regis Henrici primi decimo quarto. Hoc anno Thamisia exsiccata est et mare decem miliariis duobus diebus. Cometa etiam mense Maio apparuit. Et hoc anno dedicatum est monasterium Sancti Albani a Roberto Lincolniæ episcopo, præsente rege Henrico. Hoc etiam anno monachi Thetfordiæ intraverunt suam novam ecclesiam in festo Sancti Martini. Et hoc anno Maria comitissa Boloniæ dedit manerium de Kynwardestone cum pertinentiis suis monachis de Bermundeseye.

Matt.West. p. 239.

Dedication of S. Alban's abbey.

Diceto, col. 502.

New church of Thetford.

Kingweston, Somersetshire.

f. 10.

Anno Domini MCXV., et anno regni regis Henrici primi decimo quinto. Hoc anno obiit Maria comitissa Boloniæ, soror Matildis reginæ uxoris Henrici regis primi, xiv. kalendas Maii. Cujus maritus Eustachius comes Boloniæ pro salute animæ uxoris suæ confirmavit manerium de Kynwardestone ecclesiæ de Bermundeseie.

Death of Maria, countess of Boulogne.

Anno Domini MCXVII., et anno regni regis Henrici primi decimo septimo. Hoc anno viii. kalendas Aprilis fuit nimia choruscatio; tonitruum et grando iii°. idus Decembris; luna versa est in sanguinem; utrumque media nocte.

Matt.West. p. 239.

Et hoc anno Crux Sancti Salvatoris inventa est prope Thamisiam.

f. 10 *b.*

Anno Domini MCXVIII., et anno regni regis Henrici primi decimo octavo. Hoc anno obiit Paschalis Papa secundus; successit Gelasius Papa secundus.

Pope Gelasius II.

Et hoc anno Robertus comes Leycestriæ dedit manerium de Wideforde[2] monachis de Bermundeseie. Et Willelmus de Belmeis Andretesburye.[3] Et eodem anno miraculose virtute sanctæ Crucis liberatur Willelmus comes Moritoniæ de turri Londoniæ. Et rex Henricus salvatur a leonibus in somno per sanctitatem primi prioris Petrei sibi apparentis, virtute Deifica dum vixit.

Gifts to Bermondsey.

Dream of Henry I.

Anno Domini MCXIX., et anno regni regis Henrici primi decimo nono. Hoc anno obiit Gelasius Papa secun-

[1] In Southwark.
[2] In Hertfordshire.
[3] In Leicestershire.

Malmesb. ii. p. 665.

dus apud Cluniacum, et ibi sepultus est; cui successit Kalixtus Papa secundus. Hic Kalixtus electus est a cardinalibus apud Cluniacum. A.D. 1119. Pope Calixtus II.

Et eodem anno obiit Petreius primus prior Bermundeseye, iv. idus Junii, cui successit Herebrannus. Herebran, prior of Bermondsey.

Anglo-Saxon Chron. p. 216. Malmesb. ii. p. 654.

Anno Domini MCXX., et anno regni regis Henrici primi vicesimo. Hoc anno Hierosolymis ad sepulchrum Domini bis lumen de cælo venit, scilicet in die Paschæ et in Assumptione Beatæ Mariæ. Et in redeundo de Normannia submersi sunt Willelmus senior filius ejusdem Henrici, jam xvii. annorum, et alter filius ejus Ricardus nothus, filia regis notha comitissa Perticæ, Ricardus comes Cestriæ, et frater ejus Otuleus nutricius et magister filii regis, et comitissa Cestriæ,[1] et quisquis erat miles vel capellanus in curia notissimus ibidem submersi sunt. Periit ergo ibi secundum chronica navis memorabilis, septimo kalendas Decembris. Et hoc anno obiit Herebrannus prior Bermundeseye, cui successit Petrus et postea Walterius. f. 11. Miraculous fire at the Holy Sepulchre. Prince William, &c., drowned. Succession of priors of Bermondsey.

Matt. West. p. 240.

Anno Domini MCXXI., et anno regni regis Henrici primi vicesimo primo. Hoc anno rex Henricus primus duxit Adelizam, filiam ducis Lovaniæ, in uxorem, tertio nonas Februarii,[2] litera Dominicalis B. Et hoc anno Wallenses ad voluntatem dicti Henrici regis submiserunt se. Marriage of Henry I. and Adelais of Louvain. Submission of the Welsh.

Anno Domini MCXXII., et anno regni regis Henrici primi vicesimo secundo. Hoc anno Thomas de Ardern et Thomas filius ejus dederunt monachis de Bermundeseye ecclesiam Sancti Georgii in Southwerk, et decimas de dominio suo in blado in Horndone, et terram de ponte Londoniæ quinque solidos per annum reddentem; et totam minutam decimam in prædicta villa, ut in lanis, caseis, in agnis, in vitulis, in pullis equinis, et in omnibus aliis rebus decimandis. Quam concessionem de ecclesia Sancti Georgii concessit et confirmavit Henricus primus. f. 11 *b*. St. George's, Southwark, tithes in Horndon, &c., given to Bermondsey.

Ib.

Anno Domini MCXXIV., et anno regni regis Henrici primi vicesimo quarto. Hoc anno, viii. idus Aprilis, sol similis novæ lunæ apparuit. Et eodem anno obiit Kalixtus Papa secundus: successit Honorius secundus. Eclipse. Pope Honorius II.

[1] Maud, daughter of Stephen, earl of Blois

[2] 4 Idus Aprilis, Matt. West.

A.D. 1126. f. 12. Famine.

Anno Domini MCXXV., et anno regni regis Henrici primi vicesimo quinto. Hoc anno fames maxima.

Manor of Preston, Somerset.

Anno Domini MCXXVI., et anno regni regis Henrici primi vicesimo sexto. Hoc anno Ansgerus Brito dedit manerium de Prestone monachis de Bermundeseye. Et Walterus filius ejus.[1]

Return of the empress Matilda to England. Her marriage with Geoffrey of Anjou.

Anno Domini MCXXVII., et anno regni regis Henrici primi vicesimo septimo. Hoc anno Matildis imperatrix Alemanniæ, filia regis Henrici primi, mortuo imperatore Henrico viro suo, reversa est in Angliam, et iterum desponsata Galfrido Plantegenest comiti Andegaviæ, ex qua genuit Henricum secundum regem Angliæ. Matt.West. p. 241.

Gifts of Henry I. to Bermondsey.

Et hoc anno Henricus rex primus dedit monachis de Bermundeseie Retherhithe, Dilwiche, hidam de Southwerk, Waddone, et confirmavit donationem Kynwardestone.

f. 12 *b.* Pope Innocent II.

Anno Domini MCXXIX., et anno regni regis Henrici primi vicesimo nono. Hoc anno obiit Honorius Papa secundus: successit Innocentius Papa secundus. Et hoc anno Henricus,[2] nepos Henrici regis Angliæ, factus est episcopus Wintoniensis.

Anno Domini MCXXX., et anno regni regis Henrici primi tricesimo. Hoc anno dedicatio ecclesiæ Christi Cantuariæ.

Dedication of Cluny. f. 13.

Anno Domini MCXXXI., et anno regni regis Henrici primi tricesimo primo. Hoc anno dedicatum est Cluniacense monasterium a dompno Innocentio Papa secundo xiii. kalendas Maii.

Fire in London.

Anno Domini MCXXXII., et anno regni regis Henrici primi tricesimo secundo. Hoc anno Londonia tota pæne combusta est de igne Gilberti Beket tertio idus Aprilis.

Churches of Shorne and Cobham given to Bermondsey.

Et eodem anno ventus inauditus. Hoc etiam anno Henricus rex primus dedit ecclesias de Schorne et Cobham in comitatu Kantiæ monachis de Bermundeseie.

Death of Robert Curthose.

Anno Domini MCXXXIII., et anno regni regis Henrici primi tricesimo tertio. Hoc anno obiit Robertus

[1] Sic.

[2] Henry of Blois.

Curtehoose dux Normanniæ in custodia servatus; et jacet sepultus apud Gloucestriam. Et hoc anno obiit Adeliza regina Angliæ.[1] A.D. 1133.

Anno Domini MCXXXIV., et anno regni regis Henrici primi tricesimo quarto. Hoc anno obiit Walterius prior de Bermundeseye; cui successit Clarembaldus. f. 13 *b.* Clarenbald prior of Bermondsey.

Anno Domini MCXXXV. et anno regni regis Henrici primi tricesimo quinto. Hoc anno obiit Henricus primus rex Angliæ, vii. idus Aprilis,[2] in Normannia apud Lyouns, et sepultus in Anglia apud Redynges. Matt.West. p. 242. Death of Henry I. at Lyon la Forêt.

Hic gloriosus rex ampliavit ecclesiam de Bermundeseye possessionibus, simul et dotavit.

Qui cum regnasset xxxv. annis et xxv. ebdomadis, successit ei Stephanus filius Athelæ,[3] filiæ Willelmi regis primi, nepos ejus, comes Boloniæ, et ab archiepiscopo Cantuariæ Willelmo consecratus est in regem apud Westmonasterium, die Sancti Stephani. Et eodem anno ecclesia Sancti Pauli Londoniæ combusta est de illo igne qui accensus est ad pontem Londoniæ, et perrexit usque ad Sanctum Clementem, ecclesiam Danorum. Succession of Stephen. Dec. 26. S. Paul's burnt.

Anno Domini MCXXXVII., et anno regni regis Stephani tertio. Hoc anno rex Stephanus dedit xl. solidos redditus in Southwerk monachis de Bermundeseie. Et confirmavit donum Mariæ comitissæ[4] de Kynwardestone, matris reginæ Matildis uxoris ejus, quod fecit monachis de Bermundeseie. f. 14. Gifts of Stephen to Bermondsey.

Anno Domini MCXXXVIII., et anno regni regis Stephani quarto. Hoc anno, tertio nonas Aprilis, Theobaldus factus est archiepiscopus Cantuariæ. Et hoc anno idem rex Stephanus extorsit castrum de Devises a Rogero Saresberiæ episcopo, et castrum de Newerk ab Alexandro Lincolniæ episcopo. Hen. Hunt. f. 223. Theobald archbishop of Canterbury.

Anno Domini MCXXXIX., et anno regni regis Stephani quinto. Hoc anno Girardus de Camvyle dedit monachis de Bermundeseie duas partes decimarum, scilicet majores et minutas in Charletone Camvyle, f. 14 *b.* Tithes of Charlton Camvyle given to Bermondsey, which

[1] An error. She did not die till 1151. Annales de Margan, p. 14.

[2] An error for iv. non. Decemb.

[3] *filius Athelæ* . .] ex parte sororis, Matt. West.

[4] *i.e.* of Boulogne.

A.D. 1139. are exchanged with the prior of Kenilworth. quæ postea dimissæ sunt pro perpetuo priori de Killyngworthe pro ii. marcis per annum solvendis ad Kynwardestone.

Eclipse. Et hoc anno eclipsis facta est solis xiii. kalendas Aprilis, mediante hora nona, et mansit fere per spatium unius horæ, et apparuerunt stellæ plurimæ circa solem. A.-S. Chron., p. 233. Malmesb. ii. p. 732.

Council of Pisa. Hoc etiam anno habitum est concilium Pisis, præsidente Innocentio Papa, tempore Conradi imperatoris. Matt. West. p. 243.

The empress Matilda comes to England. Et eodem anno imperatrix cum fratre suo Roberto comite Gloucestriæ in festo Sancti Michaelis venit in Angliam.

William earl of Mortain becomes a monk at Bermondsey. Anno Domini MCXL., et anno regni regis Stephani sexto. Hoc anno Willelmus comes Moritonii venit Bermundeseye, et suscepit habitum monachalem. Et hoc [anno] Stephanus rex confirmavit donationem Waltheof filii Swein de ecclesia Sancti Jacobi de Derbye

S. James's, Derby. f. 15. monachis de Bermundeseie.

Capture of Stephen at Lincoln. Anno Domini MCXLI., et anno regni regis Stephani septimo. Hoc anno Stephanus rex capitur in bello apud Lyncolniam a comite Cestriæ,[1] et ducitur Bristow ad imperatricem, iv. nonas Februarii. Ib. A.-S. Chron. p. 233.

His grants to Bermondsey. Et hoc anno Stephanus rex concessit libertates monachis de Bermundeseye, videlicet, quod ipsi et homines sui, res, et terræ sint quieti de placitis, querelis, schiris, hundredis, et hustengis, et portmannesmot, et omnibus geldis, scotis, et sartis, et parcis claudendis, et tool, et ab omnibus rebus, querelis, et consuetudinibus. Et quod habeant curiam suam et socam et sacam et tool et theam et infangnethef, et omnes alias liberas consuetudines suas infra burgum et extra.

Anno Domini MCXLII., et anno regni regis Stephani octavo. Hoc anno statuit legatus[2] Papæ, ut propter violentam manuum injectionem in clericum, nemo posset absolvere nisi Papa. Et hoc anno rex Stephanus obsedit imperatricem apud Oxenford diu, sed tandem evasit. Matt. West. p. 244.

The empress besieged at Oxford, but escapes.

Gift of Stephen to Et eodem anno idem rex Stephanus dedit monachis de Bermundeseie Gravam, quæ membrum fuit de

[1] Ranulf de Gernon.

[2] *i. e.* Henry of Blois, bishop of Winchester.

Wanetyng, cum omnibus pertinentiis suis, in bosco et plano, in aquis et pratis et molendinis, in wikes et pasturis, in hominibus et tenuris eorum, et nominatim, Ernwy filium Lefwini, le May, et Edmundum filium Wulfrici, cum domibus et pasturis eorum, et cum wikes et cum omnibus tenuris quas ad domos eorum pertinent; quam donationem confirmavit Henricus dux Normanniæ et Aquitaniæ dictis monachis. A.D. 1142. Bermondsey at Wantage. f. 15 *b*.

Anno Domini MCXLIII., et anno regni regis Stephani nono. Hoc anno obiit Innocentius Papa secundus; successit Cælestinus Papa secundus. Matt. West. p. 244. Pope Celestine II.

Et eodem anno dedit rex Stephanus monachis de Bermundeseye ecclesiam de Writel cum omnibus pertinentiis suis; quam donationem confirmavit Henricus dux Normanniæ dictis monachis. Et hoc anno Willelmus filius Heltonis dedit prædictis monachis molendinum de Frenyngham in comitatu Kantiæ, quod postea dimissum est Johanni Scot pro perpetuo, pro xl. solidis vi. denariis per annum, in anno Domini MCCXXI., et anno Henrici tertii sexto. Writtle church given to Bermondsey. A mill at Farningham given, and afterwards sold.

Anno Domini MCXLIV., et anno regni regis Stephani decimo. Hoc anno obiit Cælestinus Papa secundus; successit Lucius Papa secundus. Et hoc anno quidam puer apud Norwich crucifixus est a Judæis. Pope Lucius II.

Hoc etiam anno Willelmus de Ipra relaxavit et remisit monachis de Bermundeseye decem solidos redditus quos solebant reddere domino de Tarentford, id est Dertford, per annum, quam concessionem confirmaverunt Stephanus rex Angliæ et Henricus secundus dux Normanniæ. Et eodem anno Willelmus de Watevilla et Robertus filius ejus dederunt monachis de Beremundeseye manerium de Warlyngham cum suis pertinentiis. Gift of William of Ypres. f. 16. Manor of Warlingham.

Anno Domini MCXLV., et anno regni regis Stephani undecimo. Hoc anno obiit Lucius Papa secundus; successit Eugenius Papa tertius. Hoc etiam anno apparuit cometa circa Rogationes in Maio per plures noctes. Et eodem anno Walkelinus Mammynot dedit dimidiam partem totius Grenewiche monachis de Bermundeseye. Pope Eugenius III. Comet. A moiety of Greenwich given to Bermondsey.

A.D. 1146. Second crusade.

Anno Domini MCXLVI., et anno regni regis Stephani duodecimo. Hoc anno Conradus imperator Romanorum, et Lodovicus rex Franciæ, et plures alii reges et principes susceperunt cruces eundi in Jerusalem. Matt. West. p. 244.

Composition with the bishop of Worcester respecting certain tithes.

Et eodem anno facta est compositio inter Willelmum [1] Wigorniæ episcopum et Clarembaldum priorem de Bermundeseye de decimis in Lytelhoo juxta Charletone, videlicet quod dictus episcopus et successores sui habebunt dictas duas partes decimarum pro perpetuo, reddendo per annum ecclesiæ de Bermundeseye v. solidos.

f. 16 *b*.

Anno Domini MCXLVII., et anno regni regis Stephani decimo tertio. Hoc anno motio regum et iter agentium in Jerusalem vii. kalendas Novembris. Id. p. 245.

The prior Clarenbald made the first abbat of Feversham.

Anno Domini MCXLVIII., et anno regni regis Stephani decimo quarto. Hoc anno incepit locus Sancti Salvatoris de Feversham. Recessit Clarembaldus prior de Bermundeseye cum duodecim monachis, et factus fuit primus abbas de Feversham. Cui successit Robertus Blesensis.

Robert of Blois prior.

Translation of S. Erkenwald.

Et eodem anno facta est translatio Sancti Erkenwaldi episcopi [2] apud Sanctum Paulum Londoniæ, xviii. kalendas Decembris.

Severe frost.

Anno Domini MCXLIX., et anno regni regis Stephani decimo quinto. Hoc anno hyems maxima a quarto idus Decembris, usque ad xi. kalendas Martii. Et Thamisia sic gelata est, ut pede et equo transiretur.

f. 17.

Birling church.

Gift of R. Fitz-Osbert in Melcomb-Horsey, Dorset.

Anno Domini MCL., et anno regni regis Stephani decimo sexto. Hoc anno fuit Adam rector ecclesiæ de Birlyng in comitatu Kantiæ. Et hoc anno Ricardus filius Osberti dedit monachis de Bermundeseie decimas, scilicet ii. partes decimarum de pecoribus et bladis in Melcumbe; et Theobaldus Cantuariæ archiepiscopus confirmavit.

Death of Stephen's queen, Matilda.

Anno Domini MCLI., et anno regni regis Stephani decimo septimo. Hoc anno obiit Matildis regina Angliæ, uxor regis Stephani. [Et eodem anno Thamisia sic ingelatur,

[1] Sic. An error for *Simonem*.

[2] Of London, A.D. 675.

ut pede et equo transiretur, a quarto idus Decembris usque ad xi. kalendas Martii.][1] A.D. 1151.

Et nix maxima a Natali Domini usque ad Purificationem beatæ Mariæ jacuit.

Anno Domini MCLII., et anno regni regis Stephani decimo octavo. Hoc anno Winebaldus de Baalam dedit monachis de Bermundeseie ecclesiam de Uptone et terram vocatam Melneham. Et eodem anno Alanus Pirot dedit eisdem monachis vi. milia allecum de manerio suo de Erchelawis, et unam acram terræ. Upton church given. Gift of Alan Pirot.

Anno Domini MCLIII., et anno regni regis Stephani decimo nono. Hoc anno obiit Anastasius Papa quartus; successit Adrianus Papa quartus,[2] Anglicus. f. 17 *b*. Matt. West. p. 246. Pope Adrian IV.

Anno Domini MCLIV., et anno regni regis Stephani vicesimo. Hoc anno obiit Stephanus rex Angliæ, viii. kalendas Novembris, qui regnavit xix. annis, et sepultus est apud Feversham in monasterio Sancti Salvatoris, quod ipse fundavit. Cui successit in regnum Henricus secundus, filius Matildis imperatricis et nepos Henrici regis primi; et a Theobaldo Cantuariæ archiepiscopo consecratus est in regem apud Westmonasterium, xiv. kalendas Januarii. Death of Stephen. Succession of Henry II.

Et hoc anno Willelmus comes Gloucestriæ dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Cambyrwelle. Camberwell church given to Bermondsey.

Anno Domini MCLV., et anno regni regis Henrici secundi primo. Hoc anno recessit Robertus prior de Bermundseye. Et hoc anno Willelmus filius Henrici de Eltham dedit monachis de Bermundeseye decimas de Wiklondes in parochia de Wolwiche; et Theobaldus Cantuariæ archiepiscopus confirmavit. Resignation of prior Robert. f. 18. Tithes in Woolwich given.

Anno Domini MCLVI., et anno regni regis Henrici secundi secundo. Hoc anno successit Rogerius prior de Bermundeseye post annum recessionis Roberti prædicti, et factus est prior idem Rogerius xvi. kalendas Maii, anno revoluto. Et eodem anno Raynoldus de Tannay dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Bengehoo; et Theobaldus archiepiscopus Cantuariæ ac Robertus Lincolniæ episcopus confirmaverunt. Hoc Roger prior. Bengeo church given.

[1] A repetition from the previous year.

[2] *quartus*] iii^us^, MS.

A.D. 1156. etiam anno per plurimas noctes apparuit signum crucis in luna, mense Octobri. Et hoc anno Osbertus filius Willelmi Ottdener dedit monachis de Bermundeseye terram de Tymberwode.

Land of Timberwood.

Anno Domini MCLVII., et anno regni regis Henrici secundi tertio. Hoc anno recessit Rogerius prior de Bermundeseye, xii. kalendas Martii, et factus est abbas apud Sanctum Audoenum; successit dompnus Adam viii. idus Junii. Et eodem anno Walkelinus Mammynot, filius Walkelini Mammynot, dedit monachis de Bermundeseye x. solidos redditus de molendino de Depforde.

Prior Roger made abbat of S. Ouen. Adam prior. Gift of Walkelin Mammynot.

Anno Domini MCLVIII., et anno regni regis Henrici secundi quarto. Hoc anno Willelmus de Watevilla concessione filiorum suorum dedit monachis de Bermundeseye ecclesiam de Chelsham et illam de Warlyngham; quam donationem confirmaverunt Henricus secundus, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus quartus. Et eodem anno obiit Adrianus Papa quartus[1]; successit Alexander Papa tertius. Hoc etiam anno Henricus rex secundus coronatus apud Wigorniam, post celebrationem divinorum coronam super altare posuit, nec ulterius coronatus est.

f. 18 *b*.

Chelsham and Warlingham churches.

Pope Alexander III. Coronation of Henry II.

Matt. West. p. 247.

Anno Domini MCLIX., et anno regni regis Henrici secundi quinto. Hoc anno Sibilla de Watevilla et Ingelrannus de Funteneys dederunt ecclesiæ et monachis de Bermundeseye ecclesiam de Bedyngtone. Et eodem anno Henricus secundus confirmavit donationes ecclesiarum nostrarum, scilicet de Cambirwelle, Bengehoo, Warlyngham et Chelsham, Fifhide, et Bedyngtone. Hoc etiam anno schisma Alexandri Papæ et Octoviani schismatici.

Beddington church.

f. 19.

Anno Domini MCLX., et anno regni regis Henrici secundi sexto. Hoc anno Henricus rex secundus concessit et confirmavit Sancto Salvatori de Bermundeseye et monachis ibidem, omnes terras suas et homines suos et decimas, et omnes res suas ubicunque sint, liberas et quietas ab omnibus oppressionibus et exactionibus, scilicet scotis, geldis, auxiliis, forestariis, sartis, et parcis claudendis, vicecomitibus, et schiris et hundre-

Privileges granted by Henry II.

[1] *quartus*] iii^us, MS.

dis requirendis, placitis et querelis et hustengis et portmannesmot et tunchippesmot, et omnibus aliis consuetudinibus. Concessit etiam dictis monachis socam et sacam et tool et team et infangethef, cum aliis libertatibus; et quod habeant terras suas et homines et decimas et omnes alias res suas bene et in pace, libere et quiete, bene et honorifice, ita quod ipsi in bosco et in plano, in aquis et littoribus, in stagnis et mariscis, in pratis et pascuis, in viis et semitis, in burgo et extra, et in omnibus locis de rebus suis suam faciant voluntatem. Quas libertates exemplificaverunt et confirmaverunt Ricardus rex primus, Henricus tertius, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus quartus. A.D. 1160.

Anno Domini MCLXI., et anno regni regis Henrici secundi septimo. Hoc anno xvi. kalendas Maii, recessit Adam prior de Bermundeseie, et factus est abbas apud Evesham; cui successit dompnus Gaufridus prior. Prior Adam made abbat of Evesham. f. 19 *b*.

Matt.West. pp. 247–8. Et eodem anno facta est pax inter regem Angliæ et regem Franciæ. Geoffrey prior.

Hoc etiam anno obiit Theobaldus Cantuariæ archiepiscopus, et Cantuaria pœne tota arsit. Death of archbishop Theobald.

Anno Domini MCLXII., et anno regni regis Henrici secundi octavo. Hoc anno Sanctus Thomas, tunc cancellarius regni et Cantuariæ archidiaconus, consecratus est in archiepiscopum Cantuariæ ab Henrico Wintoniensi episcopo, tertio nonas Junii, Dominica prima post Pentecosten, præsentibus tunc ibidem Henrico regis filio et regni hærede, xiv. episcopis provincialibus, et nobilibus totius regni innumeris. Thomas Becket archbishop.

Anno Domini MCLXIII., et anno regni regis Henrici secundi nono. Hoc anno fulgur cecidit,[1] de quo perierunt multi homines et jumenta, et domus combustæ sunt. Et eodem anno Alexander Papa tertius magnum concilium Turonis celebravit. Hoc etiam anno recessit Gaufridus prior de Bermundeseye; cui successit Petrus. Thunderstorm. Council of Tours. Resignation of prior Geoffrey. Peter prior. f. 20.

Anno Domini MCLXIV., et anno regni regis Henrici secundi decimo. Hoc anno consecratum est nobile illud et regale monasterium de Redynge a Sancto Thoma Consecration of Reading monastery.

[1] MS. inserts *fulgur*.

A.D. 1164. Cantuariæ archiepiscopo, præsente Henrico secundo rege. Et eodem anno translatum est corpus gloriosi et vere sancti regis Edwardi ab eodem Sancto Thoma, præsente eodem rege Henrico, tertio idus Octobris. Et eodem anno subiit Sanctus Thomas exilium. Hoc etiam anno quoddam stagnum versum est in sanguinem. Et terræmotus factus est vii. kalendas Februarii in Ely, Northfolk, et Southfolk ad nocturnam synaxim; astantes prostravit, campanas pulsavit.

Translation of S. Edward the Confessor.

Exile of Becket.

Matt. West. p. 248.

Earthquake.

Anno Domini MCLXV., et anno regni regis Henrici secundi undecimo. Hoc anno Henricus rex confirmavit hidam de Southwerk et Leygham,[1] Waddone, cum terra Colemanni monachis de Bermundeseye.

Confirmation by Henry II. of gifts to Bermondsey.

f. 20 *b*.

Anno Domini MCLXVI., et anno regni regis Henrici secundi duodecimo. Hoc anno recessit dompnus Petrus prior de Bermundeseye, cui successit dompnus Raynoldus. Et hoc anno idem Raynoldus dimisit cum assensu conventus fratribus Templi totam hidam de Wideflete super Thamisiam cum hominibus, molendinis, aquis, stagnis, et omnibus pertinentiis suis, reddendo per annum ecclesiæ de Bermundeseye x. marcas sterlingorum.

Resignation of prior Peter.

Raynold prior.

His resignation.

Roger prior.

Anno Domini MCLXVII., et anno regni regis Henrici secundi decimo tertio. Hoc anno recessit dompnus Raynoldus prior de Bermundeseye; cui successit dompnus Rogerius. Et eodem anno obiit Matildis imperatrix.

Death of the empress Matilda.

Id. p. 249.

Anno Domini MCLXVIII., et anno regni regis Henrici secundi decimo quarto. Hoc anno Walkelinus Mammynot dedit monachis de Bermundeseye lx. solidos annui redditus de dominio de Cippenham in Dilleherst. Dedit etiam ecclesiam de Birlyng cum suis pertinentiis; quas donationes confirmaverunt Henricus rex secundus, Edwardus tertius, Ricardus secundus, et Henricus quartus.

Gifts of Walkelin Mammynot.

f. 21.

Anno Domini MCLXIX., et anno regni regis Henrici secundi decimo quinto. Hoc anno idem Rogerius prior dimisit fratribus Templi pro perpetuo ii. acras de feudo et eleemosyna domini regis juxta terram quam nobis

[1] Legham in Godstone, Surrey.

dedit Robertus Marmyon in orientali parte pro quatuor solidis per annum. A.D. 1169.

Anno Domini MCLXX., et anno regni regis Henrici secundi decimo sexto. Hoc anno Henricus, primogenitus filius Henrici regis Angliæ, consecratus est in regem apud Westmonasterium a Rogero Eboracensi archiepiscopo, vivente adhuc patre suo, dum beatus Thomas, Cantuariæ archiepiscopus, exulabat. Et eodem anno idem Sanctus Thomas impie occiditur in ecclesia sua Cantuariæ iv. kalendas Januarii, anno ætatis suæ quinquagesimo tertio.

Matt. West. p. 250.

Consecration of prince Henry as king.

Murder of S. Thomas Becket.

Anno Domini MCLXXI., et anno regni regis Henrici secundi decimo septimo. Hoc anno obiit Henricus Wintoniæ episcopus, qui consecraverat Sanctum Thomam; cui successit Ricardus Romæ consecratus.

f. 21 *b*.

Death of Henry of Blois.

Anno Domini MCLXXII., et anno regni regis Henrici secundi decimo octavo. Hoc anno, in nocte Natalis Domini, tonitruum in Anglia, tonitruum in Hibernia, tonitruum in omni regno Francorum auditum est generale, subitum, et horribile, portendens aliquid magnum, novum, et inusitatum. Reversus est rex de Hibernia, et cito transfretavit in Normanniam.

Diceto, Imagines Historiar., col. 559.

Thunder storm.

Et eodem anno Willelmus[1] Revel dedit monachis de Bermundeseye terram in Cokenage. Quæ terra postea dimittebatur pro perpetuo priori de Roystone, in anno Domini MCLXXXIX., et anno Ricardi regis primi primo, pro xiii. solidis iv. denariis per annum.

Land in Cokenhatch given to Bermondsey, which is afterwards sold to the prior of Royston.

Anno Domini MCLXXIII., et anno regni regis Henrici secundi decimo nono. Hoc anno decimæ de Hacchesham datæ fuerunt monachis de Bermundeseye, quæ postea dimissæ sunt abbati et conventui de Begham[2] pro xiii. solidis iv. denariis per annum, in anno Domini MCCLXXIV., et anno regni regis Edwardi primi tertio.

Tithes of Hacchesham in Greenwich.

f. 22.

Anno Domini MCLXXIV., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo. Hoc anno Henricus rex secundus confirmavit ecclesiam de Bierlyng, quam Walkelinus Mammynot dedit monachis de Bermundeseie. Et eodem

Church of Birling.

[1] MS. has *Andreas*, with *Willelmus* in a later hand in the margin. Andrew was the father of William.

[2] Bayham.

A.D. 1174. Warren granted.

anno idem rex concessit eisdem monachis warennam suam per totam terram suam ubicunque eam habent per Sudreyam in bosco et in plano, super decem libris forisfacturæ.

Prior Roger made abbat of Abingdon. Robert de Bethleem prior. f. 22 *b*.

Anno Domini MCLXXV., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo primo. Hoc anno recessit Rogerius prior de Bermundeseye, et factus est abbas apud Abendone, cui successit Robertus de Bethleem. Et eodem anno facta est pax inter Henricum regem Angliæ et filios ejus Henricum, Ricardum, et Johannem. Matt.West. p. 251.

His resignation. Werric prior.

Anno Domini MCLXXVI., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo secundo. Hoc anno recessit Robertus prior de Bermundeseye; successit ei Werricus.

Tithes of Ditton in Cambridgeshire.

Anno Domini MCLXXVII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo tertio. Hoc anno Robertus filius Humfridi dedit monachis de Bermundeseye decimas de Dittone in comitatu Cantebriggiæ; quæ postea dimissæ sunt ad feodi firmam priori et conventui de Thetford, in anno Domini MCCLXI., et anno regni Henrici tertii quadragesimo sexto, pro decem marcis per annum.

Prior Werric made abbat of Feversham. Bertrand prior. f. 23.

Anno Domini MCLXXVIII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo quarto. Hoc anno recessit Werricus prior de Bermundeseye, et factus est abbas de Feversham: successit dompnus Bertrannus.

Tithes given by Hugh de Montfort and William de Franchéville.

Anno Domini MCLXXIX., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo quinto. Hoc anno Hugo de Monteforti dedit monachis de Bermundeseie decimas quatuor mansionum, scilicet de Langfort et Bodeney, et Wikes et Nachetone. Et eodem anno Willelmus filius Ricardi de Franchevilla dedit duas partes decimarum de dominio de Langford et de Gerbodesham eisdem monachis. Et eodem anno quidam puer martyrizatus est apud Wenelok. Item eodem anno synodus cccx. episcoporum Romæ media Quadragesima, xiv. kalendas Aprilis, in patriarchio Lateranensi, tempore Frederici imperatoris. Matt.West. p. 252.

Third Lateran Council.

Tithes of Watlington.

Anno Domini MCLXXX., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo sexto. Hoc anno Willelmus de Abyngysworthe dedit monachis de Bermundeseye duas

partes decimarum in parochia de Watlyngtone, quæ postea dimissæ sunt pro perpetuo abbati et conventui Sancti Albani pro v. solidis infra octavas Paschæ. A.D. 1180.

Anno Domini MCLXXXI., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo septimo. Hoc anno dominus Milo de Bello Campo, assensu Pagani de Bello Campo hæredis, dedit monachis de Bermundeseye molendinum de Bedford. Et in isto anno mutata est moneta, die Sancti Martini. Bedford mill. New coinage, Nov. 11.

Diceto, col. 611.

Anno Domini MCLXXXII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo octavo. Hoc anno obiit Alexander Papa tertius; et successit Lucius Papa tertius[1] in anno proximo sequenti. Et eodem anno Johannes Trenchefvile dedit monachis de Bermundseye totam decimam suam de dominio suo de la Stane in parochia de Godichestre. Quæ postea dimissæ sunt pro perpetuo rectori de Godichestre et successoribus suis pro quatuor solidis per annum in festo Sancti Michaelis apud Bermundeseye, in anno Domini MCCXXXVII., et anno Henrici tertii vicesimo secundo. f. 23 *b*. Pope Lucius III. Tithe in Woodchester.

Matt. West. p. 253.

Anno Domini MCLXXXIII., et anno regni regis Henrici secundi vicesimo nono. Hoc anno successit Lucius Papa tertius.[1] Et eodem anno obiit Henricus rex tertius, vivente adhuc patre suo, et regnavit xiii. annis. Iste Henricus rex non annumeratur in numero regum, eo quod injuriose coronatus sit a Rogero Eboracensi archiepiscopo, dum beatus Thomas Cantuariæ archiepiscopus pro justitia exularet. Et hoc anno floruit Petrus Commestor. Death of the young king Henry III. Peter Comestor.

Anno Domini MCLXXXIV., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo. Hoc anno obiit Bertrannus prior de Bermundeseie, cui successit Constantinus vel Constantius. f. 24. Death of prior Bertrand. Constantine prior.

Anno Domini MCLXXXV., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo primo. Hoc anno duæ parte[s]

[1] *tertius*] iius, MS.

A.D. 1185. Tithes in Greenford parish.

decimarum de manerio de Stikeldone in parochia de Greneford datæ fuerunt monachis de Bermundeseye. Pro quibus domina priorissa de Ankerwik[1] reddit per annum per compositionem inter nos et ipsam confectam v. solidos.

Earthquake. Et eodem anno patriarcha[2] Hierosolimorum venit in Anglia. Et terræmotus magnus apud Lincolniam xvii. kalendas Maii. Matt.West. p. 254.

Pope Urban III. Et eodem anno Urbanus tertius fit Papa Romanus.

S. Hugh bishop of Lincoln. Anno Domini MCLXXXVI., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo secundo. Hoc anno Hugo prior de Cartusa[3] consecratus est in episcopum Lincolniæ.

Death of prior Constantine. Et eodem anno obiit Constantius vel Constantinus prior de Bermundeseye; cui successit Henricus de Soliaco. Obiit Henricus, cui successit Adam. Et eodem anno obiit Adam, cui successit Henricus.

Henry de Soilly prior. Adam. Henry.

Et eodem anno obiit Ricardus episcopus Wintoniæ. Matt.West. p. 255.

f. 25 *b*.

The Cross, Acre, Jerusalem, &c., lost. Chichester burnt.

Anno Domini MCLXXXVII., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo tertio. Hoc anno Crux Domini capta est a paganis. Rex[4] quoque captus, et episcopus Aconensis,[5] et multi alii cum Templariis et Hospitalibus occisi, et civitas Acra capta est. Jerusalem quoque capta est. Et eodem anno ecclesia cathedralis Cicestriæ et tota civitas combusta est xiii. kalendas Novembris.

Henry II., Philip II., and many others, take the cross.

Anno Domini MCLXXXVIII., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo quarto. Hoc anno rex Anglorum et rex Francorum et multi alii principes, comites, archiepiscopi, episcopi, abbates, et populus infinitus cum monachis et canonicis per orbem susceperunt cruces eundi in Jerusalem. Rex Angliæ Henricus transfretavit, orta discordia inter ipsum et regem Francorum.

f. 25.

Death of Henry II., July 6.

Anno Domini MCLXXXIX., et anno regni regis Henrici secundi tricesimo quinto. Hoc anno obiit Henricus rex secundus, nepos Henrici regis primi; et regnavit xxxiv. annis, mensibus septem, diebus quinque. Obiit autem in octavis Apostolorum Petri et Pauli, et sepultus est in Normannia apud Fontem Everardi; cui successit Ricardus rex primus filius ejus, consecratus a Baldewino Cantuariensi archiepiscopo apud Westmonasterium, tertio nonas Septembris. Wendover, ii. p. 444. Matt.West. p. 256.

Succession of Richard I.

---

[1] Near Staines, Bucks.
[2] Heraclius.
[3] *i.e.* the Carthusians at Witham.
[4] Guy de Lusignan.
[5] Rufinus.

Et eodem anno recessit Henricus prior de Bermundeseie, et factus est abbas Glastoniæ ad festum Sancti Michaelis; cui successit Ricardus Norman in die Sancti Nicholai episcopi. Hic fecit compositionem inter priorem de Roystone et nos de terris nostris in Cokenage ad feodi firmam pro xiii. s. iv. d. per annum, apud Bermundeseye solvendis. A.D. 1189. Henry made abbat of Glastonbury. R. Norman prior, Dec. 6. Arrangement respecting the land in Cokenhatch.

Anno Domini MCXC., et anno regni regis Ricardi primi secundo. Hoc anno rex Angliæ Ricardus et Philippus rex Franciæ, modico tempore elapso post Natale Sancti Johannis Baptistæ, iter aggressi sunt eundi in Jerusalem, et infinitus populorum numerus cum eis, Crucis signaculo insignitus. Matt.West. p. 257. Third crusade.

Et eodem anno Galfridus de Tayle dedit duas partes decimarum in Ludgreshale monachis de Bermundeseye. Tithes in Ludgershall.

Anno Domini MCXCI., et anno regni regis Ricardi primi tertio. Hoc anno rex Angliæ Ricardus et rex Franciæ, Philippus profecti sunt a Mesana ante Dominicam Palmarum. Rex autem Angliæ habuit secum xiii. naves prægrandes, quas vulgo buffas[1] vocant, triplici velorum expansione velificatas, et centum naves onerarias, et quinquaginta galeas, et circa vicesimum diem Rodos insulam intravit, videlicet iv. nonas Junii.[2] Et civitas de Acres postea capta est, iv. idus Julii. f. 25 b. Id. p. 258. Diceto, col. 661. Wendover, iii. p. 37. Matt.West. p. 258. Fleet of Richard I. Capture of Acre.

Item hoc anno terra de Tymberwode cum mariscis, hominibus, et redditibus, et omnibus pertinentiis suis dimissa est pro perpetuo Henrico de Sornes, reddendo per annum quinque marcas et dimidiam per annum ecclesiæ de Bermundeseye. Et eodem anno Willelmus filius Roberti de Cilterna dedit eisdem monachis x. acras terræ in Chilterne. Et Ricardus filius Willelmi filii Roberti de Chilterne dedit dictis monachis decimas xvi. acrarum terræ. Chiltern.

Anno Domini MCXCII., et anno regni regis Ricardi primi quarto. Hoc anno obiit Clemens Papa tertius; cui successit Cælestinus Papa tertius. Hic fecit palatium Sancti Petri. Et eodem anno Henricus abbas Glas- Pope Celestine III. Prior Henry made bishop of Worcester.

[1] *buffas*] buccas, Diceto, and so Wendover. See Twysden's Glossary.

[2] This is the date when Richard landed at Acre, according to Matt. West.

A.D. 1192. f. 26. toniæ, quondam prior de Bermundeseye, ii. idus Decembris consecratus est in episcopum Wigorniæ ab Huberto Cantuariæ archiepiscopo. Et hoc anno Ricardus rex Angliæ, rediens ab Hierosolimis, interceptus est in Alemannia proditione Francorum a duce Austriæ Limpoldo apud Venam, inter festum Sancti Andreæ et Natale Domini, et retentus ab imperatore Alemanniæ Henrico, et redemptus propter centies mille marcas sterlingorum, ad quam redemptionem perficiendam universi calices ecclesiarum per Angliam confracti et conflati sunt, præter eos qui redempti sunt cum aliis thesauris ecclesiarum,

Capture and imprisonment of Richard I. His ransom.

Abridged from Diceto.

Anno Domini MCXCIII., et anno regni regis Ricardi primi quinto. Hoc anno tonitruum magnum et choruscatio magna, xix. kalendas Februarii, in nocte.

Thunder.

Anno Domini MCXCIV., et anno regni regis Ricardi primi sexto. Hoc anno Ricardus rex Angliæ liberatus est a potestate Henrici imperatoris Alemanniæ ii. nonas Februarii, et iii. idus Martii apud Sandwiche applicuit, et feria quarta post, apud Londoniam cum magno apparatu receptus est. Et eodem anno, ii. nonas Junii, hora vespertina subito choruscationes et tonitrua terribilia audita sunt. Et eodem anno Henricus comes Augy dedit monachis de Bermundeseye terram vocatam Osewardistone in parochia de Lida, et terram Johannis clerici in Bilsyngtone, quæ postea dimissa est pro perpetuo priori et conventui de Bilsyngtone pro xxix. s. i. d. ob. q. in anno Domini MCCXC., et anno regni regis Edwardi primi xviii.

Richard I. freed, and lands in England.

f. 26 *b*.

Gift of Henry, count of Ewe, in Lydd and Bilsington.

Matt. West. p. 259. Diceto, col. 672. Wendover, iii. p. 80.

Anno Domini MCXCV., et anno regni regis Ricardi primi septimo. Hoc anno Henricus episcopus Wigorniæ, quondam prior de Bermundeseye, obiit.

Death of bishop Henry of Worcester.

Anno Domini MCXCVII., et anno regni regis Ricardi primi nono. Hoc anno facta est pax inter Ricardum regem Angliæ et Philippum regem Franciæ.

f. 27. Peace with Philip II.

Matt. West. p. 260.

Anno Domini MCXCVIII., et anno regni regis Ricardi primi decimo. Hoc anno obiit Cælestinus Papa tertius; successit Innocentius Papa tertius, qui composuit Decretales. Et eodem anno Sanctus Dominicus instituit regulam fratrum Prædicatorum.

Pope Innocent III. S. Dominick.

Wendover, iii. p. 124.

Anno Domini MCXCIX., et anno regni regis Johannis primo. Hoc anno Ricardus primus, rex Angliæ, in Aquitania

Death of Richard I.

Id. p. 135.

castrum de Caluz, quod rex Franciæ occupaverat, obsi- A.D. 1199.
Trivet, p. 160. dione vallavit, ubi vulneratus a jaculo balistæ in sinistro humero, vii. kalendas Aprilis, et mortuus est vii. idus Aprilis; sepultusque est apud Fontem Everardi ad pedes Henrici secundi patris sui, cum regnasset novem annis, mensibus totidem, diebus sex; cui successit in regnum Johannes frater ejus, Succession of John.
Diceto, col. 705. comes Moritoniæ, et coronatus est apud Westmonasterium a
Matt. West. p. 263. domino Himberto Cantuariæ archiepiscopo, vi. kalendas Junii, f. 27 b.
scilicet in die Ascensionis Domini. Qui statim facto solemni His divorce from his first wife, and marriage with Isabella of Angoulême.
divortio inter ipsum et Alianoram[1] uxorem suam, filiam comitis Gloverniæ, eo quod in tertio gradu essent affines, de consilio regis Franciæ duxit Isabellam filiam comitis de Engalismo, quæ in reginam coronata est apud Westmonasterium, eodem die quo ipse coronatus est.

Anno Domini MCC., et anno regni regis Johannis
Diceto, col. 706. secundo. Hoc anno facta est pax inter Johannem regem et Peace with Philip II.
Philippum regem Franciæ.

Anno Domini MCCI., et anno regni regis Johannis Death of prior Richard Norman.
tertio. Hoc anno obiit Ricardus Northam, prior de Bermundeseye; cui successit Hugo.

Anno Domini MCCII., et anno regni regis Johannis Hugo prior.
f. 28.
Matt. West. p. 264. quarto. Hoc anno Papa Innocentius tertius ad expeditionem terræ Orientalis quadragesimam partem pecuniarum et reddituum mandat erogari.

Anno Domini MCCIV., et anno regni regis Johannis
sexto. Hoc anno eclipsis lunæ facta est xvi. kalendas Maii, Eclipse of the moon.
post mediam noctem, per longum tempus. Et eodem anno Normandy lost.
Normannia amissa est. Item eodem anno obiit Alienora mater[2] regis Ricardi.

Anno Domini MCCV., et anno regni regis Johannis f. 28 b.
septimo. Hoc anno duravit gelu horridum post Epiphaniam Domini per novem ebdomadas continuas. Et John de Gray elected archbishop.
hoc anno Johannes de Graye electus est in archiepiscopum Cantuariæ, sed non consecratus. Unde controversia oritur inter Johannem regem Angliæ et curiam Romanam.

[1] Sic MS. erroneously for *Isabellam* or *Hawisiam*.

[2] *mater*] uxor, MS.

A.D. 1206. Anno Domini MCCVI., et anno regni regis Johannis
S. Francis. octavo. Hoc anno Sanctus Franciscus instituit regulam fratrum Minorum secundum quosdam, et non in anno
Translation of the first prior, Petreius, by Bernard, archbp. of Ragusa. undecimo sequenti. Et hoc anno facta est translatio dompni Petreii, primi prioris istius loci, v. idus Junii, a domino Bernardo quondam Raguensi archiepiscopo, qui cum rege Ricardo in Angliam venit, a quo etiam
June 11. custodiam episcopatus Carduliensis ecclesiæ suscepit. Ipse etiam archiepiscopus sequenti festo Sancti Barnabæ Apostoli dedicavit altare matutinale in honore
Violent storm at Bermondsey. perpetuæ Virginis Mariæ et omnium sanctorum. Item eodem anno, id. Julii, auditum est tonitruum apud Bermundeseye tantæ molis, quod quidam ibi præsentes tam de Galliæ quam Burgundiæ necnon et Averniæ regionibus oriundi, testati sunt se nunquam tam terri-
Return of John from Poitou. bile tonitruum audisse. Et eodem anno rediit Johannes rex Angliæ de Pictavia.
f. 29. Anno Domini MCCVII., et anno regni regis Johannis
Eclipse. nono. Hoc anno facta est eclipsis solis ii. kalendas Martii circa horam sextam, et duravit usque ad no-
John takes a thirteenth from the whole of England. nam. Et hoc anno cepit Johannes rex tertiam-decimam Matt. West. p. 267. partem catallorum et averiorum totius Angliæ, tam a domibus religiosis quam a laicis. Et incepit hæc collecta a Purificatione beatæ Mariæ, et duravit usque
Otho IV. in England. ad festum Sancti Michaelis. Et hoc anno Ottho imperator Romanorum in Angliam transvectus est. Item
Stephen Langton elected archbp. eodem anno electus fuit apud Romam magister Stephanus Langetun in archiepiscopum Cantuariæ, a priore et monachis Cantuariæ. Pro qua electione Johannes
The monks expelled by John, July 15. rex Angliæ plurimum commotus expelli præcepit monachos a domo sua; et expulsi sunt una die lxiv. monachi per Falconem de Cantelo et Reginaldum de Cornhille R. Wendover, iii. p. 214. et alios, in die Translationis Sancti Swithuni. Eodem anno consecratus est in archiepiscopum Cantuariæ idem magister Stephanus Langetun, a domino Papa Innocentio tertio, xv. kalendas Julii, apud Romam.

Et eodem anno combusta fuit ecclesia beatæ Mariæ canonicorum de Southwerk, et magna pars Londoniæ et Southwerk. Quo anno canonici ejusdem ecclesiæ fundaverunt quoddam hospitale in fundo eorum proprio prope prioratum, ubi celebraverunt divina usquequo idem prioratus de novo fuit reparatus, quod quidem hospitale postea fuit translatum ex consensu Petri episcopi Wintoniæ in fundum Amicii archidiaconi Surreiæ, ut patet inferius in anno decimo tertio Henrici tertii. Et hoc anno kalendis Octobris natus est Johanni regi ex Isabella regina filius, et vocatus est Henricus. A.D. 1207. Church of S. Mary Overey, Southwark, burnt. A temporary hospital founded by the canons. v. p. 457. Birth of prince Henry.

Anno Domini MCCVIII., et anno regni regis Johannis decimo. Hoc anno ix. kalendas Aprilis factum est interdictum generale per totam Angliam a domino Papa Innocentio tertio, quia Johannes rex Angliæ noluit admittere magistrum Stephanum in archiepiscopum in sede patriarchatus sui, neque monachos ad institutionem domus suæ. Et hoc anno inundatæ sunt terræ de Bermundeseye per fluxum Thamisiæ. f. 29 *b*. The interdict. Flood at Bermondsey.

Anno Domini MCCIX., et anno regni regis Johannis undecimo. Hoc anno fuit fundatio archæ pontis Londoniæ, et reparatio prioratus ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Overeye, post combustionem quæ fuit in tertio anno præcedente. Et hoc anno natus est regi Johanni alius filius in vigilia Epiphaniæ, et nominatus est Ricardus. Eodem anno Johannes rex Angliæ duxit exercitum suum in Scotiam, circa festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ. London bridge and S. Mary Overey rebuilt. Birth of prince Richard. July 22.

Anno Domini MCCX., et anno regni regis Johannis duodecimo. Hoc anno Johannes rex captivavit omnes Judæos per totam Angliam, et spoliavit eos usque ad lxvi. milia marcarum argenti. Item eodem anno destruxit omnes domos alborum monachorum per totam Angliam, circa festum Sancti Martini, ita quod prædicti monachi per diversas domos dispersi sunt, et annumerata est redemptio eorum usque ad xxxiii. f. 30. The Jews seized and pillaged. Houses of the white monks destroyed. Their ransom, 33,333 marks.

A.D. 1210. milia marcarum et ccc. marcas et xxxiii. marcas.[1] Et eodem anno fecerunt finem erga Johannem regem omnes domus religiosæ per Angliam constitutæ, tam monachorum quam canonicorum et Hospitalium et Templariorum, circa Pascha. Et hoc anno duxit exercitum suum in Hiberniam circa festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ. Et hoc anno obiit Hugo prior de Bermundesey; cui successit Ricardus.

All the religious houses fined.

John in Ireland, June 24.

Death of prior Hugo.

Richard prior.

Anno Domini MCCXI., et anno regni regis Johannis decimo tertio. Hoc anno Johannes rex Wallenses rebellantes subegit, qui nihilominus resumptis viribus eodem anno Angliam infestabant. Et eodem anno incepit ordo Fratrum Minorum per beatum Franciscum. Sed secundum quosdam dicitur quod hic ordo incepit in anno Domini MCCVI. præcedenti.

John in Wales.

The Franciscans, vide supra, p. 450.

f. 30 *b*. Anno Domini MCCXII., et anno regni regis Johannis decimo quarto. Hoc anno tradita est regula vivendi fratribus de Monte Carmeli per Albertum patriarcham Hierosolimorum ante concilium[2] Lateranense. Et eodem anno Johannes duxit exercitum suum in Walliam, Snowdoniam intravit, repressisque Walensium incursibus revertitur in Angliam circa festum Assumptionis Beatæ Mariæ. Et eodem anno Lewelinus princeps Walliæ venit ad pacem.

The Carmelites.

John in Wales.

Aug. 15.

Llewellyn makes peace.

Anno Domini MCCXIII., et anno regni regis Johannis decimo quinto. Hoc anno Ricardus prior hujus monasterii cum consensu conventus ædificavit in fundo celerarii quandam domum contra murum domus prædictæ, vocatam eleemosynaria sive hospitale conversorum ac puerorum, in honore Sancti Thomæ martyris; pro quo fundo prædictus prior constituit quod eleemosynarius solvet per annum celerario x. s. iv. d. ad festum Sancti Michaelis. Et est dicta eleemosynaria exempta ab omni jurisdictione episcopali, sicut et monasterium.

An almonry built by prior Richard.

[1] Compare the Margan Annals, p. 29, and the Waverley Annals, p. 265.

[2] *concilium*] consilium, MS.

Et hoc anno inceptum est fossatum Londoniensibus extra muros Londoniæ, id. Octobris. A.D. 1213. A trench outside London walls begun by the Londoners. Et hoc anno facta est pax inter dominum Innocentium Papam et Johannem regem Angliæ, et jurata a multis comitibus terræ, hoc modo, quod idem rex in bona pace recipiet dominum Stephanum Cantuariæ archiepiscopum et cæteros episcopos Angliæ, et restituet eis omnia ablata, et satisfaciet sanctæ ecclesiæ in omnibus. Et quod dominus rex Angliæ et hæredes sui dabunt quolibet anno sanctæ Romanæ ecclesiæ mille marcas esterlin- f. 31. gorum, scilicet pro regno Angliæ DCC. marcas, et pro regno Hiberniæ CCC. marcas. Et hoc anno dominus Stephanus Cantuariæ archiepiscopus applicuit apud Dovere, et cum eo dominus Willelmus episcopus Londoniæ, et dominus Eustachius Eliensis episcopus, et dominus Hugo Lincolniensis episcopus. Hoc etiam anno absolutus est Johannes rex, præstito tamen prius sacramento in omnibus plene satisfacere sanctæ ecclesiæ de ablatis restituendis. Submission of John to Innocent III. Archbishop Langton comes to England. Absolution of John.

Anno Domini MCCXIV., et anno regni regis Johannis decimo sexto. Hoc anno relaxatum est interdictum generale in ecclesia Sancti Pauli Londoniæ a domino Eustachio Eliensi episcopo, in die Sanctorum Processi et Martiniani, præsentibus domino Nicholao [1] apostolicæ sedis legato, et domino Stephano Cantuariæ archiepiscopo, et multis aliis. Quod interdictum duraverat per totam Angliam per sex annos continuos et xiv. ebdomadis et iii. diebus. The interdict at an end, July 2.

Anno Domini MCCXVI., et anno regni regis Henrici tertii primo. Hoc anno celebratum fuit concilium Lateranense, anno decimo octavo pontificatus domini Innocentii tertii. Et hoc anno obiit Johannes rex Angliæ apud Newerk, vel ut quidam ferunt, venenatus cum cerusis per quendam monachum nigrum Wigorniæ. Obiit autem xiv. kalendas Novembris, cum regnasset f. 31 *b*. Fourth Lateran Council. Death of John at Newark.

[1] Bishop of Tusculum.

A.D. 1216. Succession of Henry III. xvii. annis, mensibus quinque, diebus quinque; cui successit in regnum Henricus tertius filius ejus, coronatus a Stephano archiepiscopo Cantuariæ apud Gloverniam, v. kalendas Novembris. Eodem anno obiit Innocentius Papa tertius; cui successit Honorius Papa tertius; qui primo anno pontificatus sui ordinem Prædicatorum confirmavit.

Death of Pope Innocent III. Honorius III.

Anno Domini MCCXVII., et anno regni regis Henrici tertii secundo. Hoc anno Lodovicus filius regis Franciæ secundo venit in Angliam cum exercitu, in crastino Sancti Dunstani apud Lincolniam, ubi Eustachius, dux exercitus Lodovici, in mari occisus est, et multitudo maxima cum eo, ab Anglis. Facta est pax inter Henricum regem et Lodovicum apud Kyngestone, iii. idus Septembris.

Prince Louis in England. Defeat of Eustace the Monk. Peace.

f. 32. Anno Domini MCCXVIII., et anno regni regis Henrici tertii tertio. Hoc anno facta est translatio Sancti Wlstani episcopi apud Wigorniam vii. idus Junii. Et eodem die et anno dedicata est ecclesia Beatæ Mariæ Wigorniæ.

Translation of S. Wulstan. Matt. West. p. 278.

Anno Domini MCCXIX., et anno regni regis Henrici tertii quarto. Hoc anno civitas Damietta diu obsessa a Christianis, virtute divina cum multis et magnis opibus et sine effusione sanguinis capta est, nonis Novembris.

Damietta taken.

Anno Domini MCCXX., et anno regni regis Henrici tertii quinto. Hoc anno Hubertus de Burgo factus est justiciarius totius Angliæ. Et eodem anno, nonis Julii, die Martis, in crastino octavarum Apostolorum Petri et Pauli, facta est translatio Sancti Thomæ martyris Cantuariæ, auctoritate domini Honorii Papæ tertii, per Stephanum Cantuariæ archiepiscopum, præsentibus rege Henrico tertio, Pandulpho domini Papæ legato, episcopis, abbatibus, comitibus, et populo innumero. Et eodem anno Henricus rex tertius iterum coronatur apud Westmonasterium a domino Stephano Langetoun, Cantuariæ archiepiscopo, in die Pentecostes. Et eodem

Hubert de Burgh made justiciary.

Translation of S. Thomas, June 30.

Second coronation of Henry III., May 17.

f. 32 *b*.

anno incipitur novum opus apud Westmonasterium, et a præfato Henrico rege jacitur primus lapis fundamenti. A.D. 1220. New work at Westminster begun.

Anno Domini MCCXXI., et anno regni regis Henrici tertii sexto. Hoc anno tertio nonas Julii pluit tota die et tota nocte, et sequenti die et tota nocte sequenti. Violent rains. Et eodem anno crux Domini redditur Christianis, et omnes Christiani ubicumque inventi liberati sunt. The Cross restored. Et eodem anno recessit Ricardus prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Hugo: et eodem anno obiit Hugo; cui successit Gaufredus. Item hoc anno molendinum de Frenyngham dimissum est Johanni Scot et hæredibus suis per Hugonem priorem et conventum de Bermundeseye pro perpetuo, per xl. s. vi. d. ad quatuor anni terminos. Prior Richard made prior of Wenlock. Priors Hugh and Godfrey. Mill of Farnyngham.

Anno Domini MCCXXII., et anno regni regis Henrici tertii septimo. Hoc anno tertio idus Martii nix maxima prostravit multas arbores, et gelu superveniente arbores mortificavit, ita quod folia non apparebant in illo anno in pluribus locis; fructus etiam pomorum in pluribus locis periit omnino. Et eodem anno ventus vehemens ab occidente veniens in crastino Sanctæ Luciæ silvas, ædificia, turres prostravit, et infinita mala per orbem fecit. Item eodem anno obiit Sanctus Dominicus fratrum Prædicatorum. Et eodem anno obiit Gaufredus prior de Bermundeseye; successit Odilo. Eodem anno obiit Odilo; successit Hugo. Et in fine ejusdem anni obiit Hugo, et successit Odilo; et sic fuerunt tres priores in uno anno. Severe fall of snow. f. 33. Wind on Dec. 14. Death of S. Dominick; of prior Geoffrey. Priors Odilo, Hugh, and Odilo.

Anno Domini MCCXXIII., et anno regni regis Henrici tertii octavo. Hoc anno Johannes de Bregnes, rex Jerusalem, venit in Angliam. John de Brienne in England. Et eodem anno obiit Odilo prior de Bermundeseye; cui successit Haymo. Et eodem anno obiit Haymo; cui successit Hugo. Et eodem anno Honorius Papa tertius confirmavit regulam Fratrum Minorum. Death of priorOdilo. Priors Haymo and Hugh.

Anno Domini MCCXXIV., et anno regni regis Hen-

A.D. 1224. f. 33 *b.* Expulsion of aliens. Destruction of Bedford castle. Arrangement respecting land in Peckham.

rici tertii nono. Hoc anno Henricus rex tertius ordinavit et statuit edictum, ut omnes alienigenæ de regno expellerentur. Et eodem anno castrum de Bedeford funditus eversum est a dicto rege propter Falconem de Breuse, qui illud regi reddere contradixit. Et eodem anno facta est finalis concordia inter Hugonem priorem de Bermundeseye et Joceum le Perser et Mariam uxorem ejus, de l. acris terræ cum pertinentiis in Peccham, et recuperatæ per priorem.

Death of prior Hugh. Prior Gilbert. Opposition of the barons to Hubert de Burgh. f. 34. Death of prior Gilbert. Priors Hugh and William.

Anno Domini MCCXXV., et anno regni regis Henrici tertii decimo. Hoc anno Honorius Papa tertius injunxit fratribus de Monte Carmeli, ut observent regulam eis traditam a patriarcha Hierosolimorum in remissione peccatorum. Et eodem anno obiit Hugo prior de Bermundeseie; cui successit Gilbertus.

Anno Domini MCCXXVI., et anno regni regis Henrici tertii undecimo. Hoc anno orta est discordia inter regem et barones, propter Hubertum de Burgo, comitem Kantiæ et totius Angliæ justiciarium, quem barones ab officio deicere, rege contradicente, volebant. Et eodem anno obiit Gilbertus, prior de Bermundeseye; cui successit Hugo. Et eodem anno obiit Hugo; cui successit Gwillelmus.

Pope Gregory IX. Death of prior William. Josbert prior. Agreement respecting tithes in Somersetshire.

Anno Domini MCCXXVII., et anno regni regis Henrici tertii duodecimo. Hoc anno obiit Honorius Papa tertius; cui successit Gregorius Papa nonus. Hoc anno confirmavit regulam fratrum Carmelitarum. Et eodem anno obiit Gwillelmus, prior de Bermundeseye; cui successit Josbertus. Item hoc anno facta est compositio inter Josbertum priorem de Bermundeseye et abbatem de Becco de decimis in Powyntone, Lintecone, et Blakmanstone in comitatu Somersetiæ[1] pro viii. solidis per annum infra octavas Michaelis apud Kynwardestone.

[1] An error. Bovington is a manor in West Tyneham, Dorset, and Lutton and Blakmanston were members of it. Manning and Bray's *Hist. of Surrey*, i. p. 196.

Anno Domini MCCXXVIII., et anno regni regis Henrici tertii decimo tertio. Hoc anno fuit hospitale Sanctæ Mariæ de Overeye translatum a fundo prioratus in fundum Amicii archidiaconi Surreiæ, ubi aqua est uberior et aer est sanior. Et dedicatum est in honore Sancti Thomæ martyris. A.D. 1228. Removal of the hospital of S. Mary Overey. Its dedication.

Anno Domini MCCXXIX., et anno regni regis Henrici tertii decimo quarto. Hoc anno obiit Josbertus prior de Bermundeseie; successit Bernardus. Et eodem anno infra mensem obiit Bernardus; cui successit Aymo. Item hoc anno facta est compositio ex delegatione Gregorii Papæ inter abbatem et conventum de Gaunt et priorem et conventum de Bermundeseie de decimis in Leuesham, videlicet quod prædictæ decimæ erunt ipsorum prioris et conventus de Bermundeseye imperpetuum, reddendo per annum monachis de Gaunt in capella beatæ Mariæ de Leuesham, in vigilia nativitatis beatæ Mariæ ii. cereos, i. lb. et dimidiam. Et eodem anno facta est conventio inter priorem de Bermundeseie et rectorem de Lamehithe de decimis de Lamehithe de dominico Hugonis de Braye, dimissis dicto rectori et successoribus suis pro perpetuo pro x. solidis ad Bermundeseye solvendis, ad festum Sancti Martini. f. 34 *b*. Death of prior Josbert. Priors Bernard and Aymo. Composition with the abbey of Ghent respecting the tithes of Lewisham. Tithes of Lambeth.

Anno Domini MCCXXX., et anno regni regis Henrici tertii decimo quinto. Hoc anno Bartholomeus et Johannes de Courteray cœperunt includere terras breccæ de Retherhithe ex una parte, et dominus Johannes de Rokeforde cœpit ex altera parte. Lands of Rotherhithe. f. 35.

Anno Domini MCCXXXI., et anno regni regis Henrici tertii decimo sexto. Hoc anno obiit Sanctus Franciscus Fratrum Minorum.[1] Et eodem anno obiit Aymo prior de Bermundeseye; cui successit Hugo. Death of S. Francis and of prior Aymo. Hugh prior.

Anno Domini MCCXXXII., et anno regni regis Henrici tertii decimo septimo. Hoc anno Gregorius Papa nonus canonizavit .Sanctam Elizabeth, filiam regis Ungariæ. S. Elizabeth canonized.

[1] S. Francis died in 1226.

A.D. 1233. Hoc etiam tempore vixit frater Raymundus, qui compilavit librum appellatum nomine suo.[1]

S. Dominick canonized. Rising of Richard Marshal in Wales. Anno Domini MCCXXXIII., et anno regni regis Henrici tertii decimo octavo. Hoc anno idem Papa Gregorius nonus canonizavit beatum Dominicum fratrum Prædicatorum. Et eodem anno Ricardus Marescallus contra regem insurgens, Walliam commovit ad guerram, qui etiam Hubertum de Burgo, totius Angliæ justiciarium, vi captum secum duxit in Walliam.

f. 35 *b*. Death of priorHugh. Peterprior. Anno Domini MCCXXXIV., et anno regni regis Henrici tertii decimo nono. Hoc anno obiit Hugo prior de Bermundeseye; cui successit Petrus.

Anno Domini MCCXXXVI., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo primo. Hoc anno Henricus rex Angliæ in crastino Sancti Hillarii Alionoram filiam comitis Provinciæ apud Cantuariam desponsavit, et in octavis Sancti Hillarii ipsam apud Westmonasterium coronari fecit in reginam. Et eodem anno facta est finalis concordia inter priorem et conventum de Bermundeseye et Robertum de Brues, de ecclesia de Staple, videlicet quod advocatio de cætero pertineat eidem Roberto et hæredibus suis; ita quod imperpetuum eadem ecclesia solvat per annum ecclesiæ de Bermundeseye in pensionem xxvi. s. viii. d. Et hoc eodem anno facta est compositio inter priorem et conventum de Bermundeseye et rectorem de Godichestre, de decimis in la Stane, in parochia prædicta, scilicet quod prædictus rector et successores sui habebunt dictas decimas pro perpetuo, reddendo per annum apud Bermundeseye in festo Sancti Michaelis iv. s.

Marriage of Henry III. and Eleanor of Provence, Jan. 14. Matt. West. p. 295.

Advowson of the church of Staple.

Tithe in Woodchester.

f. 36. S. Francis canonized. Anno Domini MCCXXXVIII., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo tertio. Hoc anno Gregorius Papa nonus canonizavit beatum Franciscum, kalendis Julii.

Anno Domini MCCXXXIX., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo quarto. Hoc anno natus est Ed-

[1] *i.e.* the *Summa Pœnitentiæ*.

wardus primogenitus Henrici regis Angliæ apud West- A.D. 1239.
monasterium, quinto kalendas Julii, qui post patrem Birth of prince Edward.
suum regnavit.

Anno Domini MCCXL., et anno regni regis Henrici tertii decimo quinto. Hoc anno obiit Petrus prior de Death of prior Peter.
Bermundeseye; cui successit Humbertus vel dictus In- Humbert prior.
gelbertus vel Gilbertus. Et eodem anno facta est
compositio inter priorem et conventum de Bermunde- f. 36 *b*.
seye et abbatem et conventum Sanctæ Osithæ juxta Tithes of Ugley (Oakley).
Colchestre, de decimis in Uggle pro v. solidis per
annum.

Anno Domini MCCXLI., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo sexto. Hoc anno obiit Gregorius Papa Pope Celestine IV.
nonus; successit Cælestinus Papa quartus. Et eodem Henry III. in Wales.
anno rex Henricus tertius apud Cestriam intravit Wal-
liam, ad quem venit David filius Lewelini, et posuit se
in gratia regis. Et eodem anno facta est compositio inter Tithes in Greenford parish.
priorem de Bermundeseye et priorissam de Ankirwik,
de decimis in Stikeldone, in parochia de Greneford,
sibi dimissis pro perpetuo pro v. solidis per annum.

Anno Domini MCCXLII., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo septimo. Hoc anno obiit Cælestinus
Papa quartus, et in anno sequenti successit Innocentius Pope Innocent IV.
Papa quartus.

Anno Domini MCCXLIII., et anno regni regis Hen- f. 37.
rici tertii vicesimo octavo. Hoc anno successit Inno-
centius Papa quartus.

Anno Domini MCCXLIV., et anno regni regis Henrici tertii vicesimo nono. Hoc anno obiit David filius Death of David of Wales.
Lewelini, princeps Walliæ et nepos regis Angliæ.

Anno Domini MCCXLV., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo. Hoc anno obiit Humbertus, alias Death of prior Humbert.
dictus Ingelbertus vel Gilbertus, prior de Bermunde- Roger prior.
seye; cui successit Rogerus. Et hoc anno facta est
concordia inter priorem de Bermundeseye et priorissam Tithes in Dulwich.
de Halywelle, de decimis in Est Dilewiche, scilicet quod
dicti prior et conventus de Bermundeseye percipient

A.D. 1245. omnes decimas majores provenientes de terris, quas de bosco vel de pastura in agriculturam dictæ moniales converterint in parochia de Cambyrwelle.

f. 37 *b*. Anno Domini MCCXLVI., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo primo. Hoc anno recuperati sunt per priorem et conventum de Bermundeseie c. solidi annuæ pensionis de ecclesia de Bedyngtone, et duæ marcæ sterlingorum pro decimis quondam Ricardi Hurscale, in eadem parochia.

Pension recovered from Beddington church.

Anno Domini MCCXLVII., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo secundo. Hoc anno extitit concilium[1] Lugdunense. Et ibidem per Innocentium Papam quartum canonizatus est beatus confessor Edmundus, Cantuariæ archiepiscopus. Et eodem anno obiit Rogerus prior de Bermundeseye; cui successit Ymbertus. Et similiter eodem anno facta est finalis concordia inter Ricardum de Clare comitem Gloucestriæ et Ymbertum priorem de Bermundeseye, de advocatione ecclesiæ de Cambyrwelle, quam remisit et quietam clamavit imperpetuum dictis priori et conventui de Bermundeseie.

Council of Lyons.

S. Edmund canonized.

Death of prior Roger.

Ymbert prior.

Advowson of Camberwell.

Anno Domini MCCXLVIII., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo tertio. Hoc anno apud Parisium canonizavit Papa Innocentius quartus beatum Petrum ordinis Prædicatorum. Et hoc anno mitigavit regulam Fratrum Carmelitarum, et sic confirmavit de novo.

S. Peter Martyr canonized.

Order of the Carmelites.

f. 38. Anno Domini MCCXLIX., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo quarto. Hoc anno facta est conventio inter priorem de Bermundeseye et abbatem . . . .[2] de feudo quod dicti abbas et conventus emerunt de Alexandro Fiket et de Ranulpho le Tymbermonger, ex opposito ecclesiæ Sanctæ Margaretæ in Southwerk, pro ii. s. vi. d. per annum ad festum Sancti Michaelis.

f. 38 *b*. Anno Domini MCCLII., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo septimo. Hoc anno facta est realis

---

[1] *concilium*] consilium, MS.

[2] The name is erased. It was apparently Westm̄.

compositio inter Ymbertum priorem de Bermundeseye et rectorem de Estentone, de duabus partibus garbarum decimarum in Estentone in comitatu Somersetiæ, scilicet quod prædictus rector et successores sui habebunt dictas decimas imperpetuum pro xx. solidis per annum, infra octavas Pentecostes. A.D. 1252. Tithes of Eastington (Ampney S. Peter).

Anno Domini MCCLIII., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo octavo. Hoc anno Henricus rex Angliæ dedit filio suo primogenito Edwardo comitatum Cestriæ, Vasconiam, et Hiberniam. Et eodem anno obiit Humbertus prior de Bermundeseye; successit Haymo. Et eodem anno obiit Haymo, et successit Symon. Death of prior Humbert. Priors Haymo and Symon.

Anno Domini MCCLIV., et anno regni regis Henrici tertii tricesimo nono. Hoc anno obiit Innocentius Papa quartus; cui successit in anno proximo sequenti Alexander Papa quartus. Pope Alexander IV. f. 39.

Anno Domini MCCLV., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo. Hoc anno successit Alexander Papa quartus. Hic canonizavit Sanctam Claram, quæ fuit ordinis Sancti Damiani, Augustinensis ordinis. Et eodem anno Ricardus comes Cornubiæ et frater regis Angliæ eligitur in imperatorem Alemanniæ; nunquam tamen obtinuit. Et eodem anno Lewelinus princeps Walliæ, collecta manu valida, intravit comitatum Cestriæ, quem rex Edwardo filio suo contulerat, et omnia cæde et incendio usque ad portas urbis Cestriæ devastavit. Et similiter hoc anno obiit Symon prior de Bermundeseye; cui successit Haymo. S. Clare canonized. Richard of Cornwall elected king of the Romans. Raid of Llewellyn into Cheshire. Death of prior Symon. Haymo prior. f. 39 *b*.

Anno Domini MCCLVII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo secundo. Hoc anno pax reformata est inter Henricum regem Angliæ et Lewelinum principem Walliæ, ad instantiam Ottoboni domini Papæ legati, ad Montem Gomorriæ sub hac forma; quod Lewelinus deinceps et ejus successores vocarentur principes, et homines terræ illius facerent illis homagia; et super hoc rex fecit chartam suam sigillo legati corroboratam, dominique Papæ auctoritate confirmatam. Llewellyn makes peace.

A.D. 1258. Provisions of Oxford.

Anno Domini MCCLVIII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo tertio. Hoc anno apud Oxoniam factum est concilium magnum; ubi rex statuit leges in auxilium populi regni sui, et juratum ab ipso rege et ab omnibus baronibus suis, quod si quis contra illas ageret, absque retractione moreretur. Et eodem anno obiit Haymo prior de Bermundeseye; cui successit Gwicardus.

Death of prior Haymo. Prior Gwicard.

f. 40.

Anno Domini MCCLX., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo quinto. Hoc anno Henricus rex tertius pœnitentia ductus, eo quod leges et libertates, tales et tantas, nobilibus regni sui et populo suo apud Oxoniam concesserat, consilio Edwardi primogeniti sui et Ricardi fratris sui comitis Cornubiæ, misit ad curiam Romanam ut a voto illo absolveretur.

Henry III. sends to Rome for release from his vow to observe the provisions of Oxford.

High price of corn.

Anno Domini MCCLXI., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo sexto. Hoc anno vendebatur i. quarterium frumenti Londoniæ et per totam Angliam pro xxiv. solidis. Et ideo pauperes regni edebant urticas et omnia alia super terram crescentia ob defectum cibariorum. Unde et multa milia moriebantur. Et eodem anno facta est compositio inter priorem et conventum de Bermundeseye et priorem et conventum de Thetford, de decimis in Dittone dimissis eidem priori ad feodi firmam pro x. marcis per annum apud Bermundeseye solvendis. Et eodem anno obiit Alexander Papa quartus; cui successit in anno sequenti Urbanus Papa quartus. Item hoc anno rex et regina transfretaverunt in Franciam, ut foret finalis concordia inter ipsum et regem Franciæ de Normannia. Ubi sic composuit, ut Normannia regi Franciæ remaneret, redditis[1] sibi et hæredibus suis singulis annis triginta milibus librarum Turonensium.

Tithes in Ditton.

Pope Urban IV.

Arrangement with S. Louis respecting Normandy.

f. 40 *b*.

Anno Domini MCCLXII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo septimo. Hoc anno successit Ur-

[1] *redditis*] reddita, MS.

banus Papa quartus, a quo hoc eodem anno instituta est festivitas Corporis Christi cum magna indulgentia. A.D. 1262.

Anno Domini MCCLXIII., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo octavo. Hoc anno incepit guerra inter Henricum regem Angliæ et nobiles regni sui, eo quod conventiones inter eos factas apud Oxoniam recusare voluisset. Et eodem anno villa de Northamptone capta est, et populus in eo inventus occisus, eo quod ordinaverunt ignem furentem ad comburendum civitatem Londoniæ. Beginning of the barons' war.

Anno Domini MCCLXIV., et anno regni regis Henrici tertii quadragesimo nono. Hoc anno, feria quarta, in die Sancti Pancratii martyris, fuit bellum apud Lewis inter eundem Henricum regem et nobiles regni, in quo bello captus est rex, et Edwardus filius ejus, et Ricardus comes Cornubii, et multi alii domini, per Symonem de Monteforti comitem Leycestriæ et barones suos. Battle of Lewes, May 12.

Anno Domini MCCLXV., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo. Hoc anno fuit bellum apud Evysham ii. nonas Augusti, ubi Symon de Monteforti comes Leycestriæ occisus est, et multi alii domini qui contra regem fuerant. Et eodem anno omnia bona illorum qui contra regem fuerunt, seisita sunt in manus regias. Et eodem anno obiit Urbanus Papa quartus; cui successit Clemens Papa quartus. Item hoc anno recessit Gwicardus prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Johannes. f. 41. Battle of Evesham, Aug. 4. Pope Clement IV. Prior Gwicard made prior of Wenlock. John prior.

Anno Domini MCCLXVI., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo primo. Hoc anno, quarto die ante festum Sancti Dunstani, fuit bellum apud Chesterfelde contra illos qui fuerunt exhæredati, ubi multi illorum occisi sunt; et in vigilia Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ sequenti obsessum est castellum de Keniworthe, et duravit usque ad vigiliam Sancti Thomæ Apostoli, quo die castellum redditum est regi. Battle of Chesterfield, May 15. Siege of Kenilworth, June 23

Anno Domini MCCLXVIII., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo tertio. Hoc anno Henricus f. 41 *b*.

A.D. 1268. A market and fair granted to Bermondsey at Charlton.

rex tertius concessit priori et conventui de Bermundeseye habere unum mercatum singulis septimanis per diem Lunæ apud manerium suum de Charletone in comitatu Kantiæ, et unam feriam ibidem singulis annis per tres dies duraturam, scilicet in vigilia et in die et in crastino Sanctæ Trinitatis.

f. 42.

Anno Domini MCCLXX., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo quinto. Hoc anno Edwardus primogenitus Henrici regis tertii cum matre [1] sua Alienora adiit Terram Sanctam; et anno quarto sequenti, iv. nonas Augusti, rediit de Terra Sancta. Et eodem anno Johannes de Burgo, filius et hæres Huberti de Burgo, dedit monachis de Bermundeseye manerium de Chalke cum pertinentiis suis.

Prince Edward and his wife go to the Holy Land.

Manor of Chalk given by John de Burgh.

Anno Domini MCCLXXI., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo sexto. Hoc anno Henricus rex tertius confirmavit donationem Johannis filii Huberti de Burgo, de manerio de Chalk et advocatione ecclesiæ ejusdem villæ cum suis pertinentiis. Et eodem anno obiit Clemens Papa quartus; cui successit Gregorius Papa decimus.

Pope Gregory X.

Anno Domini MCCLXXII., et anno regni regis Henrici tertii quinquagesimo septimo. Hoc anno Raynaldus et Ricardus de Tannay dederunt monachis de Bermundeseye manerium de Bengehoo, id est Richemund, et advocationem ecclesiæ de Bengehoo, quam prius habuerant, confirmavit. Et eodem anno, in die Sancti Edmundi archiepiscopi, [obiit Henricus rex tertius,] [2] et sepultus est in die Sancti Edmundi regis et martyris apud Westmonasterium, cum regnasset lvi. annis et diebus xviii; cui successit in regnum Edwardus primus, filius ejus.

Manor of Bengeo given.

v. p. 427.

Death of Henry III., Nov. 16.

f. 42 *b.*

His burial, Nov. 20.

Succession of Edward I.

Anno Domini MCCLXXIII., et anno regni regis Edwardi primi primo. Hoc anno obiit Johannes prior de Bermundeseye; cui successit Henricus.

Death of prior John.

Henry prior.

---

[1] *matre*] Sic MS., for *uxore*.

[2] This, which is omitted in the MS., is supplied by a later hand.

Anno Domini MCCLXXIV., et anno regni regis Edwardi primi secundo. Hoc anno Edwardus filius Henrici regis, quarto nonas Augusti, de Terra Sancta rediit in Angliam,[1] et coronatus est apud Westmonasterium, xviii. kalendas Septembris, scilicet in die Assumptionis beatæ Mariæ, a Roberto Cantuariæ archiepiscopo. Et eodem anno facta est compositio inter priorem de Bermundeseye et abbatem de Begham, de decimis majoribus et minoribus de Hacchesham in parochia de West Grenewiche, dimissis eidem abbati et conventui pro xiii. s. iv. d. per annum apud Bermundeseye, infra octavas Sancti Michaelis. Et hoc anno facta est compositio inter nos et priorem et conventum de Mertone, de decimis in Kersaltone in comitatu Surreiæ, dimissis eisdem priori et conventui de Mertone pro perpetuo, solvendo per annum apud Bermundesey in crastino festivitatis Omnium Sanctorum xx. solidos, sub pœna lx. solidorum in subsidium Terræ Sanctæ solvendorum. Et eodem anno concilium Lugdunense celebratum est a Gregorio Papa decimo pro subsidio Terræ Sanctæ.

A.D. 1274.
Return and coronation of Edward I.
Tithes in Greenwich.
Tithes of Carshalton.
f. 43.
Council of Lyons.

Anno Domini MCCLXXVI., et anno regni regis Edwardi primi quarto. Hoc anno recessit Henricus prior de Bermundeseye; cui successit Johannes. Et eodem anno obiit Johannes; et successit Petrus. Similiter eodem anno obiit Petrus; cui successit Johannes.

Priors John, Peter, John.

Anno Domini MCCLXXVIII., et anno regni regis Edwardi primi sexto. Hoc anno statutum est in parliamento apud Westmonasterium, quod religiosi non amplius perquirant terras et tenementa ad manum mortuam sine licentia regis. Et eodem anno obiit Johannes prior de Bermundeseye; cui successit Petrus.

f. 43 *b*.
Statute of Mortmain.
Peter prior.

Anno Domini MCCLXXIX. et anno regni regis Edwardi primi septimo. Hoc anno David Wallensis, frater

Rebellion in Wales, March 26.

[1] *in Angliam*] Anglie, MS.

A.D. 1279. Lewelini principis Walliæ, surrexit contra regem Edwardum Angliæ in Dominica Palmarum, et multa mala Anglicanis intulit. Adveniens tandem rex Edwardus circa festum Sancti Johannis, Walliam subjugavit, villas et terras quæ erant in meditullio provinciæ proceribus distribuit, sed castra maritima sibi retinuit. Post hæc circa festum Sanctæ Luciæ caput Lewelini amputatum est, et regi delatum per Rogerum Mortimer, Londoniamque transmissus est; citoque post captus est David frater Lewelini, totius mali inceptor, et in magno parliamento apud Salopiam condemnatus, primo denique distractus, deinde suspensus, tertio in quarteria divisus et per Angliam distributus. Higden a Knyghton col. 2463.

Llewellyn killed, Dec. 13.

Execution of David.

f. 44.

Anno Domini MCCLXXX., et anno regni regis Edwardi primi octavo. Hoc anno obiit Nicholaus Papa quartus; et anno sequenti successit Martinus Papa quartus.

Pope Martin IV.

Anno Domini MCCLXXXI., et anno regni regis Edwardi primi nono. Hoc anno successit Martinus Papa quartus. Hujus anno primo editæ fuerunt Constitutiones Johannis Pecham.

Constitutions of archbp. Peccham.

Anno Domini MCCLXXXIII., et anno regni regis Edwardi primi undecimo. Hoc anno obiit Petrus prior de Bermundeseye; successit Robertus.

Death of prior Peter.

Robert prior.

Anno Domini MCCLXXXIV., et anno regni regis Edwardi tertii duodecimo. Hoc anno natus est Edwardus, primogenitus filius Edwardi primi, in die Sancti Marci Evangelistæ, apud Carnarivan in Wallia.

f. 44 *b*.

Birth of prince Edward, April 25.

Anno Domini MCCLXXXV., et anno regni regis Edwardi primi decimo tertio. Hoc anno obiit Martinus Papa quartus; cui successit [Honorius quartus].[1] Et eodem anno in vigilia Assumptionis beatæ Mariæ obiit Robertus prior de Bermundeseye; cui successit Henricus Northam, quondam eleemosynarius de Northamptone.

Pope Honorius IV.

Death of prior Robert, Aug. 14.

Henry Northam prior.

Anno Domini MCCLXXXVIII., et anno regni regis Edwardi primi decimo sexto. Hoc anno obiit Henricus

f. 45.

His death.

[1] Blank in MS.

Northam prior de Bermundeseye ; cui successit Johannes Norman. A.D. 1288. Succession of John Norman.

Anno Domini MCCLXXXIX., et anno regni regis Edwardi primi decimo septimo. Hoc anno Judæi damnabantur exilio per universam Angliam. The Jews banished.

Anno Domini MCCXC., et anno regni regis Edwardi primi decimo octavo. Hoc anno obiit Johannes prior de Bermundeseye ; cui successit Willelmus de la Charite. Eodem anno obiit Willelmus de la Charite ; cui successit Petrus. Et eodem anno obiit Petrus ; cui successit Henricus. Item hoc anno facta est compositio inter Henricum priorem de Bermundeseye et Hamonem priorem de Bylsyngtone in Cantia, de certis terris et tenementis in Bilsyngtone et Osewardistone, dimissis eisdem priori et conventui de Bilsyngtone, pro xxix. s. i. d. ob. q. apud Bylsyngtone solvendis ad festa Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ et Sancti Andreæ Apostoli. Et eodem anno Edwardus rex primus concessit monachis de Bermundeseye maneria de Halyngbury, Wideforde, Cowyk, Uptone, et Richemunde, quæ ad manus ipsius regis devenerunt ratione feloniæ quam Adam de Strattone fecit, cui prædicta maneria ad firmam dimissa fuerant.

Death of prior John Priors William, Peter, Henry. Composition respecting lands in Bilsington and Oswardston. f. 45 *b*. Manors given by Edward I. which had been forfeited by the felony of Adam de Strattone.

Anno Domini MCCXCII., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo. Hoc anno facta est commutatio tenementorum prioris de Lewis in parochia Sancti Olavi de Southwerk, cum tenementis suis in parochia Sanctæ Mariæ de Arcubus Londoniæ et Sanctæ Mariæ de Milkestrete, pro redditu monachis de Bermundeseye debito, scilicet xiii. s. iv. d. per annum, ut patet per chartas eorum. Et hoc anno taxabantur omnia bona tam temporalia quam spiritualia omnium religiosorum in Anglia, ad solvendas domino regi decimas.

Exchange with the prior of Lewes. f. 46.

Anno Domini MCCXCIII., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo primo. Hoc anno Henricus prior et conventus de Bermundeseye dimiserunt molendinum suum de Wideford cum pertinentiis suis Willelmo atte

Mill of Widford.

A.D. 1294. Milne pro perpetuo, pro xiii. s. iv. d. per annum ad quatuor terminos.

Anno Domini MCCXCIV., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo secundo. Hoc anno gurges aquarum Thamisiæ transcendit consuetos limites [xviii°. die Octobris, et tunc accidit magna brecca apud Retherhithe,][1] et planitiem de Bermundeseye et procinctum de Tothille superficialiter debriavit. Similiter et casas negotiatorum in nundinis Westmonasterii attingendo superius palos figere compellebat.

Inundation of the Thames.

Anno Domini MCCXCV., et anno regni regis Edwardi primo vicesimo tertio. Hoc anno feria quinta, scilicet die Sancti Mathæi Apostoli et Evangelistæ, concursus fuit apud Herwiche, quia dicebatur quod Franci intraverunt Angliam. Et vocabatur dies illa postea Wode Thursday. Et eodem anno obiit [Cælestinus][2] Papa; cui successit Bonefacius Papa octavus.

Alarm of invasion, Sept. 21.

Wode Thursday.

Pope Boniface VIII.

f. 46 *b*.

Anno Domini MCCXCVI., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo quarto. Hoc anno capella Beati Sepulchri et Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Bermundeseye fuit in manus prioris et conventus de Bermundeseye, prout habetur in scaccario domini regis, de anno Edwardi regis vicesimo quarto.

Chapels of the Holy Sepulchre and S. Mary Magdalen, Bermondsey.

f. 47.

Anno Domini MCCC., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo octavo. Hoc anno fuit rector Sancti Andreæ in Holborn Willelmus de Alnigio, et præsentatus fuit per priorem de Bermundeseye, xi. kalendas Novembris, tempore domini Ricardi de Graveshende tunc Londoniensis episcopi. Eodem anno obiit Henricus prior de Bermundeseye; cui successit Petrus.

S. Andrew's, Holborn.

Death of prior Henry.

Peter prior.

Anno Domini MCCCI., et anno regni regis Edwardi primi vicesimo nono. Hoc anno obiit Bonefacius Papa octavus[3]; cui successit Honorius Papa quartus.[4]

---

[1] This is inserted in the margin in a different hand.

[2] Blank in MS.

[3] Boniface VIII. did not die till 1303.

[4] An error for Benedict XI.

Anno Domini MCCCII., et anno regni regis Edwardi primi tricesimo. Hoc anno Petrus prior et conventus concesserunt et dimiserunt ad firmam Johanni Techemanno totam illam terram quæ vocatur Madbroke in Retherhith, in comitatu Surreiæ, pro sexaginta sex libris sterlingorum præ manibus solvendis. A.D. 1302. Land in Rotherhithe. f. 47 *b.*

Anno Domini MCCCVII., et anno regni regis Edwardi secundi primo. Hoc anno obiit Edwardus primus rex Angliæ, et sepultus est apud Westmonasterium tricesimo quinto anno regni sui; cui successit in regnum Edwardus secundus de Carnarivan, filius ejus, coronatus apud Westmonasterium a Roberto Wynchilsee, Cantuariæ archiepiscopo, decimo kal. Martii. Et eodem anno idem rex Edwardus secundus desponsavit xix. die Januarii Isabellam filiam regis Franciæ apud Boloniam. Eodem anno obiit Petrus prior Bermundeseye; cui successit Henricus. f. 48. Death of Edward I. Succession of Edward II. His marriage with Isabella of France. Death of prior Peter. Henry prior.

Anno Domini MCCCXII., et anno regni regis Edwardi secundi sexto. Hoc anno, xix. die Januarii, decapitatus est Petrus de Gavestone, quem rex Edwardus secundus contra voluntatem omnium nobilium regni fecerat ducem Cornubiæ, apud Gaversiche juxta Warwik. Et eodem anno obiit Henricus prior de Bermundeseye; cui successit Petrus de Sancto Laurentio.[1] f. 48 *b.* Execution of Piers Gaveston. Death of prior Henry. Prior Peter de St. Laurence.

Anno Domini MCCCXIII., et anno regni regis Edwardi secundi septimo. Hoc anno natus est Edwardus tertius, primogenitus Edwardi secundi, apud Wyndesore, ex Isabella regina. f. 49. Birth of prince Edward.

Anno Domini MCCCXIV., et anno regni regis Edwardi secundi octavo. Hoc anno commissum est bellum apud Stryvelyn in Nativitate Sancti Johannis Baptistæ, inter Anglicos et Scottos, ubi turpiter devictus est Edwardus rex Angliæ. Higden ap. Knyghton, col. 2533. Battle of Bannockburn, June 24.

Anno Domini MCCCXV., et anno regni regis Edwardi

[1] "Et eodem anno obiit Petrus; | here erroneously, but was afterwards
" cui successit Johannes," followed | erased.

A.D. 1315. secundi nono. Hoc anno facta est compositio inter
Agreement with John de Sandale. Johannem[1] episcopum Wyntoniæ et Petrum de Sancto Laurentio priorem de Bermundeseye.

Anno Domini MCCCXVI., et anno regni regis Ed-
Famine. wardi secundi decimo. Hoc anno fames maxima cum
f. 49 b. mortalitate hominum invaluit, et hoc anno vendebatur quarterium frumenti per totam Angliam pro xl. solidis, et duobus annis et dimidio sequentibus pro xxvi. s. viii. d. Pauperes enim pueros suos manducabant, canes, murelegos, stercus columbarum; et ita crebro moriebantur,
Capture of Berwick by the Scots. ut deesset morituris cura et mortuis sepultura. Et eodem anno capta est villa de Berewik a Scotis, per unum falsum proditorem.

Anno Domini MCCCXVII., et anno regni regis Edwardi secundi undecimo. Hoc anno Petrus prior et conventus de Bermundeseye dimiserunt ad firmam domino Waltero de Huntyngfeld militi terram de
Land of Patlesworth in Kent. Patlesworthe, quam nobis dedit Rogerus de Leyburne, pro octoginta marcis præ manibus solutis, sub tali conditione, quod dicti prior et conventus solvant prædicto Waltero dictam summam octoginta marcarum in ecclesia Beatæ Mariæ de Overeye in Southwerk, post præmunitionem factam per dictos priorem et conventum eidem Waltero, hæredibus, vel suis assignatis in ecclesia de West Wykham in comitatu Kantiæ quadraginta dies ante solutionem faciendam.

Anno Domini MCCCXIX., et anno regni regis Ed-
Death of prior Peter. f. 50. wardi secundi decimo tertio. Hoc anno obiit Petrus prior de Bermundeseye, cui successit Galfridus de Delviz. Et eodem anno obiit Galfridus; cui successit
Priors Geoffrey and Peter. Petrus.

Anno Domini MCCCXXI., et anno regni regis Edwardi
Priors Walter and Henry. secundi decimo quinto. Hoc anno obiit Petrus prior de Bermundeseye; cui successit Walterius. Et eodem

[1] The year of this transaction must be incorrectly stated, as John de Sandale was not elected bishop of Winchester till 26th July, 1316.

anno obiit Walterius; cui successit Henricus. Et eodem anno Thomas comes de Lancastre decollatus est apud castrum suum de Pontefracto xi. kalendas Aprilis. A.D. 1321. Execution of Thomas, earl of Lancaster.

Anno Domini MCCCXXII., et anno regni regis Edwardi secundi decimo sexto. Hoc anno fuit bellum apud abbatiam de Beygheland, inter Anglicos et Scotos, ubi devicti sunt Anglici a Scotis, et comes [1] de Richemunde captus est. Hoc etiam anno, in vigilia Omnium Sanctorum, sol conversus est in sanguinem a mane usque ad undecimam horam diei. Battle of Byland abbey. f. 50 *b*.

Anno Domini MCCCXXIII., et anno regni regis Edwardi secundi decimo septimo. Hoc anno recessit Henricus prior de Bermundeseye, et factus est prior de Wenlok; cui successit Walterus. Et eodem anno obiit Walterus; cui successit Johannes de Cusancia. Prior Henry made prior of Wenlock. Priors Walter and John.

Anno Domini MCCCXXVI., et anno regni regis Edwardi secundi vicesimo. Hoc anno Isabella regina Angliæ et Edwardus primogenitus Edwardi secundi venerunt in Angliam, et applicuerunt decimo die Octobris apud Harewiche in Southfolk, fugaveruntque regem in West Walliam; et postea captus est rex in Wallia, et incarceratus in castro de Kenylworthe, et postea in Berkeleye. Et eodem anno, in octavis Sancti Hillarii, factum est parliamentum magnum apud Westmonasterium per consensum et voluntatem regis. Ad quod parliamentum rex venire recusavit; et ideo barones et communes regni privaverunt eum honore regio et dignitate. Hoc etiam anno coronatur apud Westmonasterium a Roberto [2] Cantuariæ archiepiscopo, die Dominica, in vigilia Purificationis Beatæ Mariæ, Edwardus tertius, flos totius militiæ Christianæ, anno ætatis suæ quarto decimo. f. 51. Return of the queen and prince Edward. Civil war. Capture and imprisonment of Edward II. His deposition. Coronation of Edward III., Feb. 1.

Anno Domini MCCCXXVII., et anno regni regis Edwardi tertii secundo. Hoc anno, die Sancti Mathæi

[1] John de Dreux.

[2] An error for Waltero.

A.D. 1327. Murder of Edward II., Sept. 21.

Apostoli et Evangelistæ, proditione Rogeri Mortymer occisus est Edwardus secundus quondam rex Angliæ, dormiendo in castro de Corfe; accipientes enim quandam magnam mensam ponebant super corpus ejus, conprimentes quatuor angulos ejus, et arripientes unum veru cum cornu fortiter ignito, confoderunt eum in secretioribus, et sic occisus est; sepultus apud Gloverniam. Et eodem anno rex Edwardus tertius accepit in uxorem dominam Philippam, filiam comitis Henaudiæ, apud Eboracum, die Dominica, in die Conversionis Sancti Pauli. Et eodem anno fuit combustio et deprædatio monasterii Sancti Edmundi regis et martyris de Bury.

f. 51 *b.*

Marriage of Edward III. and Philippa of Hainault, Jan. 25.

S. Edmundsbury abbey burnt.

Anno Domini MCCCXXVIII., et anno regni regis Edwardi tertii tertio. Hoc anno, decimo die Octobris, apud Wyntoniam, decollatus est Edmundus Wodestok comes Kantiæ, avunculus Edwardi regis tertii, proditione Isabellæ reginæ et Rogeri Mortymer comitis Marchiæ.

Execution of Edmund Woodstock, earl of Kent.

Anno Domini MCCCXXIX., et anno regni regis Edwardi tertii quarto. Hoc anno Edwardus rex tertius confirmavit omnes chartas et libertates concessas monachis de Bermundeseye per reges Angliæ, cum clausula in fine, quod licet ipsi vel prædecessores sui aliqua vel aliquibus libertatum seu quietantium in dictis chartis et literis contentarum aliquo casu emergente hactenus usi non fuerint, iidem tamen prior et monachi et successores sui libertatibus et quietantiis prædictis et earum qualibet de cætero plene gaudeant et utantur sine occasione vel impedimento quorumcunque. Et hoc anno fuit prima concessio corredii domini regis.[1] Et eodem anno apud Wodestok natus est dominus Edwardus princeps Walliæ.

Confirmation by Edward III. of the liberties of Bermondsey.

f. 52.

Birth of Edward the Black Prince.

Anno Domini MCCCXXX., et anno regni regis Edwardi tertii quinto. Hoc anno Rogerus Mortymer, qui

Execution of Morti-

[1] *Et . . regis*] This sentence is in the margin in a later hand.

se appellari fecit comitem Marchiæ, distractus est et suspensus Londoniæ in vigilia Sancti Andreæ Apostoli. A.D. 1330. mer, Nov. 29.

Anno Domini MCCCXXXI., et anno regni regis Edwardi tertii sexto. Hoc anno villa et castrum de Berewyk redduntur regi Edwardo tertio. Berwick recovered.

Anno Domini MCCCXXXII., et anno regni regis Edwardi tertii septimo. Hoc anno in vigilia Sanctæ Margaretæ virginis factum est bellum apud Halydounhille juxta Berwyk in Scotia, inter regem Edwardum tertium et Scotos; et ceciderunt ibi de Scotis xxxv. milia vii. c. et xii., et de Anglicis tantum vii. homines. Et hoc anno facta est inquisitio apud Cippenham de lx. solidis annuis debitis ecclesiæ de Bermundseye, de manerio de Cippenham, scilicet de terra vocata Dilleherst. Battle of Halidon Hill, July 19. f. 52 *b.* Chippenham, Dillehurst.

Anno Domini MCCCXXXVIII., et anno regni regis Edwardi tertii decimo tertio. Hoc anno dedicata fuit ecclesia major Sancti Salvatoris de Bermundeseye, et majus altare in honore Sancti Salvatoris et beatissimæ Virginis Mariæ et Omnium Sanctorum, ab episcopo Corbaviensi,[1] fratre Minore, iii°. idus Januarii. Et in octavo die ejusdem dedicata fuerunt tria altaria ab eodem episcopo, videlicet altare Crucis in honore ejusdem, et altare Drueth in honore beatæ Mariæ et Sancti Thomæ martyris, et etiam altare quod est juxta ostium cœmiterii monachorum, in honore Sanctorum Andreæ et Jacobi et omnium Apostolorum. Et hoc anno rex Edwardus tertius mutavit arma sua. f. 53. Dedication of the church of S. Saviour, Bermondsey. f. 53 *b.* The arms of England altered.

Anno Domini MCCCXXXIX., et anno regni regis Edwardi tertii decimo quarto. Hoc anno rex Edwardus tertius fieri fecit monetam auream, videlicet nobile, obulum, et quadrantem. New coinage.

Anno Domini MCCCXL., et anno regni regis Edwardi tertii decimo quinto. Hoc anno Edwardus rex tertius

[1] This is Peter, bishop of Corbavia in Dalmatia. V. Stubbs, Reg. Sacr. Anglic., p. 143.

A.D. 1340. Gift of a messuage at Rotherhithe. f. 54.

concessit Petro de Cusancia et Johanni de Lambyn de Colchestre, civi Londoniæ, et licentiam dedit, quod ipsi unum mesuagium et unum toftum in Retherhithe dare possint priori et conventui de Bermundeseye, in partem satisfactionis centum solidorum de terris, tenementis, et redditibus ad valorem centum solidorum a prædicto rege per annum sibi adquirendis.[1] Et eodem anno fuit bellum apud Scluys, in mari, in Nativitate Sancti Johannis Baptistæ, inter Anglicos et Gallicos; et occiderunt ibi de Gallicis xxx. milia.

Naval battle at Sluys, June 24.

f. 55.

Anno Domini MCCCXLVI., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo primo. Hoc anno vii. kalendas Septembris, scilicet die Sancti Ruphi martyris,[2] idem dominus rex Edwardus apud Cressy in Pikardia regem Franciæ in bello devicit; duos reges Boemiæ[3] et Majoricarum,[4] ducem Lotharingiæ,[5] duos episcopos et octo comites occidit. Et eodem anno, tertio die Septembris, idem dominus Edwardus cœpit obsidere villam de Caleys cum castro, et suam obsidionem continuavit per annum integrum. Tertio vero Augusti, anno evoluto, dictam villam cum castro suo subjugavit imperio. Similiter eodem anno, xvii. kalendas Novembris, Scoti vincuntur ab Anglis apud Durham, ubi capitur David Bruys rex Scotiæ per clerum Eboraci.

Battle of Crecy, Aug. 26.

Contin. Ad. Murimuth, p. 176.

Siege and capture of Calais.

Battle of Neville's Cross, and capture of David Bruce.

Anno Domini MCCCXLVII., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo secundo. Hoc anno idem dominus rex licentiam dedit priori et monachis de Bermundeseye appropriare ecclesiam de Bedyngtone, et illam appropriatam in proprios usus tenere, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam edito non obstante. Et eodem die et anno concessit eisdem priori et monachis, quod ipsi et successores sui terras et tenementa

Beddington church.

Privileges given in spite of the

[1] *per . . adquirendis*] per an^{m} sibi per annum adquirend^{o}, MS.

[2] S. Rufus' day is August 27, *i.e.* vi. kal. Septemb.

[3] John, count of Luxembourg.

[4] James, king of Majorca.

[5] Rollo, duke of Lorraine.

et redditus cum pertinentiis, ad valentiam viginti librarum per annum, tam de feodo suo proprio quam alieno, exceptis terris, tenementis, et redditibus quæ de ipso domino rege tenentur in capite, adquirere possint et tenere sibi et successoribus suis imperpetuum, statuto prædicto edito non obstante. A.D. 1347. statute of Mortmain. f. 55 b.

Anno Domini MCCCXLVIII., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo tertio. Hoc anno incepit magna pestilentia Londoniæ, circa festum Sancti Michaelis, et duravit usque ad festum Sancti Petri ad Vincula proximo sequens. Ista pestilentia vix reliquit decimum hominem in Anglia. Unde versus: The black plague, from Sept. 29 to Aug. 1.

"Grande fuit funus, ML. ter C. vacat unus."

Anno Domini MCCCXLIX., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo quarto. Hoc anno rex Edwardus tertius dedit licentiam Willelmo de Charletone, quod ipse unum mesuagium et lxv. acras terræ cum pertinentiis in Kynwardestone dare possit et assignare priori et monachis de Bermundeseye, et eisdem priori et conventui, quod ipsi mesuagium et terram prædictam cum pertinentiis recipere possint et tenere sibi et successoribus suis imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam edito non obstante. Land in Kingweston, Somersetshire.

Anno Domini MCCCL., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo quinto. Hoc anno rex Edwardus tertius habuit victoriam de Hispanis in bello navali juxta Wynchilsee et Romeneye. f. 56. Naval victory off Winchelsea.

Anno Domini MCCCLI., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo sexto. Hoc anno rex Edwardus tertius ordinavit monetam argenteam, videlicet grossum et dimidium. New silver coinage.

Anno Domini MCCCLII., et anno regni regis Edwardi tertii vicesimo septimo. Hoc anno fuit breve regis directum vicecomiti Northfolchiæ pro detentione annui redditus x. marcarum in Dittone per priorem et conventum de Thetford debiti monachis de Bermunde- Rent-charge in Ditton.

A.D. 1352. f 56 *b*. Great scarcity.

seye. Et eodem anno fuit magna caristia victualium in æstate quæ vocabatur *dere somer*, et magna siccitas a principio Martii usque ad finem Julii.

Interdict on the citizens of Oxford.

Anno Domini MCCCLIV., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo nono. Hoc anno cives Oxoniæ interdicti sunt, quia multos de scholaribus occiderunt, et postea scholaribus obligabantur in homagio.

f. 57.

Anno Domini MCCCLVI., et anno regni Edwardi tertii tricesimo primo. Hoc anno rex Edwardus tertius rediit de Francia in Angliam, liberare Berewicum captum a Scotis, et medio tempore Edwardus princeps

Battle of Poitiers.

Walliæ, primogenitus ejusdem regis, cepit in bello apud Peyters Johannem regem Franciæ et triginta comites, xiii. kalendas Octobris. In isto bello de Roberto Knollis milite Cestriæ sic canebatur metrice:

" O Robert Knollis, per te fit Francia mollis;
" Ense tuo tollis prædas, dans vulnera collis."

Knyghton, col. 2619.

f. 57 *b*. Resignation of prior John de Cusantia. John de Derley prior. Winchelsea destroyed by the Normans.

Anno Domini MCCCLIX., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo quarto. Hoc anno recessit Johannes de Cusancia prior de Bermundeseye; cui successit Johannes de Caroloco. Et eodem anno rex Edwardus et princeps Edwardus iverunt in Burgundiam. Et Normanni eo tempore destruxerunt Winchilsee.

Anno Domini MCCCLX., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo quinto. Hoc anno Edwardus tertius confirmavit et ratificavit conventionem inter priorem de Norwico[1] et priorem de Bermundeseye, de manerio de Chalk, scilicet pro xvi. libris sterlingorum monachis de

Manor of Chalk.

Norwico per annum apud Chalk solvendis. Et eodem anno, decimo quarto die Aprilis, tunc in crastino Paschæ, rege Edwardo tertio existente cum suis extra urbem

Black Monday.

Parisius, fuit dies nebulosus valde grandis et frigoris intollerabilis, quæ vocabatur le Blakmonday.

[1] Nicholas de Hoo.

Anno Domini MCCCLXI., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo sexto. Hoc anno in die Sancti Mauri abbatis accidit ventus vehemens et terribilis per totam Angliam, prosternens ecclesias, campanilia, et ædificia multa in partibus orientalibus Anglorum. Unde versus: A.D. 1361. Great storm on Jan. 15. f. 58.

Contin. Ad. Murimuth, p. 196.

"Ecce flat hoc anno Maurus, in orbe tonat."

Et eodem anno fuit secunda pestilentia, in qua obiit vir nobilis et strenuus dux Lancastriæ.[1] Second pestilence.

Anno Domini MCCCLXII., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo septimo. Hoc anno fuit processus contra priorem de Killyngworthe, de ii. marcis pro decimis in Charletone Camvyle in comitatu Somersetiæ, et recuperatus per priorem de Bermundeseye. Tithes in Charlton Camvyle.

Anno Domini MCCCLXIII., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo octavo. Hoc anno obiit Johannes de Caroloco prior de Bermundeseye; cui successit Petrus de Tenolio. Et eodem anno facta est compositio inter dominum Johannem de Cobham militem, fundatorem novi collegii quinque capellanorum apud Cobeham, scilicet quod dictus dominus Johannes et hæredes sui, cum dicta ecclesia vacaverit, personam de dicto collegio vel aliunde priori et conventui de Bermundeseye cum literis patentibus nominabunt imperpetuum. Death of prior John de Derley. Peter de Tenolio prior. Composition with respect to the church of Cobham.

Anno Domini MCCCLXIV., et anno regni regis Edwardi tertii tricesimo nono. Hoc anno fuit bellum de Orrey in Britannia. Et eodem anno apud Saveye juxta Westmonasterium obiit Johannes rex Franciæ. f. 58 *b*. Battle of Auray. Death of John II., king of France.

Anno Domini MCCCLXVI., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo primo. Hoc anno fuit breve regis directum baronibus scaccarii, vacante episcopali sede Wyntoniæ, pro viii. libris debitis mona-

[1] Henry Plantagenet.

A.D. 1366. chis de Bermundeseye pro hospitio domini episcopi Wyntoniensis in Southwerk.

f. 59. Anno Domini MCCCLXVII., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo secundo. Hoc anno natus est principi Edwardo filius, et nominatus est Ricardus, qui post regem Edwardum tertium regnavit. Et eodem anno dominus Edwardus princeps Walliæ devicit in bello regem Hispaniæ;[1] et captus est comes de Deen et Bartholomæus Claykyn[2] et multi alii.

Birth of prince Richard.

Battle of Najara.

Capture of the count of Denia and Du Guesclin.

Contin. Ad. Murimuth, p. 203.

Anno Domini MCCCLXVIII., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo tertio. Hoc anno fuit tertia pestilentia, luna currente per i.

Third pestilence.

Anno Domini MCCCLXIX., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo quarto. Hoc anno in festo Assumptionis Beatæ Mariæ obiit domina Philippa regina Angliæ, uxor regis Edwardi tertii.

Death of queen Philippa, Aug. 15.

f. 59 *b*. Anno Domini MCCCLXX., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo quinto. Hoc anno vendebatur busshellus frumenti Calisiæ pro iii. s. iv. d., luna currente per iii.

Price of corn.

Anno Domini MCCCLXXI., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo sexto. Hoc anno fuit placitum inter priorem de Bermundeseye et abbatem de Begham,[3] de xiii. s. iv. d. annui redditus pro decimis in Hacchesham. Et recuperatum per priorem.

Tithes of Hacchesham, Greenwich.

Anno Domini MCCCLXXII., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo septimo. Hoc anno obiit Sancta Birgitta de Wastena, decimo kal. Augusti, scilicet in die Sancti Appollinaris martyris. Et eodem anno obiit Petrus de Teloneo, prior de Bermundeseye, xxix°. die mensis Decembris; cui successit Ricardus Duntone, primus prior Anglicus, cui commissa fuerat custodia ejusdem prioratus xviii°. die Januarii, salvis

Death of S. Bridget of Wastein, July 23.

Death of prior Peter de Telonio.

Richard Duntone prior.

---

[1] *i.e.* Henry of Transtamare.

[2] *i.e.* Du Guesclin. Bartholomæus is an error for Bertrandus.

[3] Bayham.

domino regi Edwardo tertio advocationibus ecclesiarum, per literas patentes ejusdem regis. A.D. 1372. f. 60.

Anno Domini MCCCLXXIII., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo octavo. Hoc anno fuit translata Sancta Birgitta, xii. die mensis Julii, scilicet in crastino Translationis Sancti Benedicti. Translation of S. Bridget, July 12.

Anno Domini MCCCLXXIV., et anno regni regis Edwardi tertii quadragesimo nono. Hoc anno tota Aquitania præter Burdegaliam et Baionam, convertit se ad fidelitatem regis Franciæ, propter tyrannidem principis Edwardi. Aquitaine submits to Charles V.

Anno Domini MCCCLXXVI., et anno regni regis Edwardi tertii quinquagesimo primo. Hoc anno dominus Edwardus rex tertius sursum reddidit et deliberavit terras in le Breche in Retherhithe in manus prioris et conventus de Bermundeseye, quas sibi retinuit per escaetam, ratione mesprisionis et offensionis factæ per Tidemannum Lymberghe, mercatorem Alemanniæ. Et eodem anno obiit Edwardus princeps Walliæ, primogenitus Edwardi regis tertii, apud Westmonasterium, Dominica in festo Sanctæ Trinitatis, videlicet octavo die Junii; et sepultus est apud Cantuariam. f. 60 *b*. Lands in Rotherhithe. Death of Edward the Black Prince, June 8.

Anno Domini MCCCLXXVII., et anno regni regis Edwardi tertii quinquagesimo secundo. Hoc anno Edwardus rex tertius contulit Ricardo principi ordinem militarem. Et eodem anno, vicesimo primo die mensis Junii, obiit rex Edwardus tertius, flos totius militiæ Christianæ, cum regnasset annis li., et sepultus est apud Westmonasterium; cui successit in regnum Ricardus secundus, principis Edwardi filius, coronatus apud Westmonasterium xv. die Julii a Symone[1] Cantuariæ archiepiscopo, anno ætatis suæ undecimo. Prince Richard knighted. Death of Edward III., June 21. Succession of Richard II. f. 61.

Anno Domini MCCCLXXVIII., et anno regni regis Ricardi secundi secundo. Hoc anno obiit Urbanus Pope Urban V.

[1] So the margin, correcting the text, which has *Thoma Arundel.*

A.D. 1378. Papa quintus; cui successit Urbanus Papa sextus. Et eodem anno Ricardus rex secundus exemplificavit et confirmavit omnes chartas et libertates regias ante se concessas monachis de Bermundeseye, decimo die Julii. Et eodem anno, in crastino Sancti Laurentii, feria quarta, in choro Westmonasterii interfectus est Robertus Hawkley a comite Staffordiæ.[1]

Confirmation of the liberties of Bermondsey.

Murder of Robert Hawkley in Westminster abbey, Aug. 11.

Anno Domini MCCCLXXX., et anno regni regis Ricardi secundi quarto. Hoc anno primo die mensis Junii, post festum Sanctæ Trinitatis, insurrectio communitatis Angliæ; dominos occiderunt, scilicet dominum Symonem Sudbury archiepiscopum Cantuariæ, cancellarium regis, et fratrem Robertum Halys, priorem Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, thesaurarium regis. Eodem anno, nono die Maii, per Ricardum de Duntoun priorem facta est domus et prioratus de Bermundeseye indigena pro fine cc. marcarum domino regi Ricardo soluto in hanaperio cancellariæ suæ. Et eodem anno idem frater Ricardus Duntone fieri fecit claustrum et refectorium de novo.

Insurrection of the commons, f. 61 *b*.

and murder of archbp. Sudbury and the treasurer, Robert de Hales.

The priory of Bermondsey naturalized May 9.

The cloister and refectory rebuilt.

Anno Domini MCCCLXXXI., et anno regni regis Ricardi secundi quinto. Hoc anno fuit communitas popularis contra nobiles regni Angliæ, et vocatur le Hurlyng.

"The Hurlyng."

Anno Domini MCCCLXXXII., et anno regni regis Ricardi secundi sexto. Hoc anno, litera Dominicalis E., xxi. die mensis Maii, scilicet feria quarta ante Pentecosten, statim post nonam fuit terræmotus magnus per totam Angliam. Unde versus:

Earthquake.

f. 62.

"A. post Dunstanum, post tempus meridianum
C. cuculum vixi, terræmotum tibi dixi."

Et eodem anno, xxvi. die Maii, rex Ricardus secundus exemplificavit redditus nostros in Londonia.

Anno Domini MCCCLXXXIV., et anno regni regis

[1] Hugh de Stafford.

Ricardi secundi octavo. Hoc anno Ricardus rex secundus deliberavit et sursum reddidit priori et conventui de Bermundeseye xviii. solidos redditus debiti in parochia Omnium Sanctorum magna Londoniæ, et vi. solidos annui redditus in parochia Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Bredstrete, quos sibi retinuerat ratione feloniæ Johannis Northamptone, de qua convictus fuit. A.D. 1384. Income given to Bermondsey from property forfeited by John de Northampton.

Anno Domini MCCCLXXXVI., et anno regni regis Ricardi secundi decimo. Hoc anno, septimo die mensis Februarii, fuit magna tempestas de fulgure in Huntyngdone, luna currente per xix. Et eodem anno facta est compositio inter Ricardum de Duntoun priorem de Bermundeseye, et Johannem priorem de Stonle, de ii. partibus decimarum dominii de Kymbaltone dimissis dicto priori de Stonlee imperpetuum pro vi. s. viii. d. per annum, in octavis Paschæ, apud Bermundeseye. f. 62 *b*. Storm at Huntingdon. Tithes of Kimbolton.

Anno Domini MCCCLXXXVII., et anno regni regis Ricardi secundi undecimo. Hoc anno Ricardus Duntone prior plumbavit gremium sive navem ecclesiæ, et fieri fecit novas fenestras vitreas in presbyterio cum tabulis deauratis summi altaris et altaris matutinalis. The nave of the church covered with lead. New windows in the presbytery.

Anno Domini MCCCLXXXIX., et anno regni regis Ricardi secundi decimo tertio. Hoc anno obiit Urbanus Papa sextus; cui successit Bonefacius Papa nonus. f. 63. Pope Boniface IX.

Anno Domini MCCCXC., et anno regni regis Ricardi secundi decimo quarto. Hoc anno, xvi. die mensis Februarii, factum est escambium inter Willelmum Courtenay Cantuariæ archiepiscopum, et Ricardum Duntone priorem de Bermundeseye, de manerio de Waddone cum ecclesia de Croydone, licentia regia inde prius obtenta. Et eodem anno idem Ricardus Duntone prior resignavit; cui successit Johannes Attilburghe, cujus tempore prioratus iste fuit indigena prius per Ricardum Duntone ultimum priorem ibidem effecta, in anno quarto regis Ricardi secundi. Exchange of the manor of Whaddon for the church of Croydon. Resignation of prior Richard Duntone. John Attleborough prior.

Anno Domini MCCCXCIII., et anno regni regis Ricardi

A.D. 1393. secundi decimo septimo. Hoc anno facta est concordia
Lands formerly belonging to Stephen de Burton. inter Johannem Attylburghe priorem de Bermundeseye, et Thomam Wyght civem Londoniæ, de terris quondam domini Stephani de Burtone, scilicet quod terræ et tenementa prædicti Stephani in parochia beatæ Mariæ
f. 64. Magdalenæ de Bermundeseye tenentur de dicto priore per redditum xx. solidorum per annum, et per sectam semel in anno veniendam ad visum franci plegii pro omnibus aliis sectis, servitiis, demandis, et oneribus quibuscunque.

Anno Domini MCCCXCIV., et anno regni regis Ri-
Death of queen Anne. cardi secundi decimo octavo. Hoc anno obiit Anna regina Angliæ, uxor regis Ricardi secundi, in die Pentecostes, videlicet septimo die mensis Junii, et sepulta est apud Westmonasterium juxta regem Ricardum.

f. 64 *b*. Anno Domini MCCCXCVI., et anno regni regis Ri-
Marriage of Richard II. and Isabella of France. cardi secundi vicesimo. Hoc anno circa festum Omnium Sanctorum apud Caleys desponsata est Isabella regina regi Ricardo. Et postea, octavo die Januarii, coronatur in reginam apud Westmonasterium.

Anno Domini MCCCXCVII., et anno regni regis Ri-
Church of Kemsing. cardi secundi vicesimo primo. Hoc anno Ricardus rex licentiam dedit Guidoni Mone quod ipse dare possit et concedere priori et conventui de Bermundeseye advocationem ecclesiæ de Kemsyng, imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante. Et exemplificatur per Henricum quartum anno regni sui duodecimo.

f. 65. Anno Domini MCCCXCIX., et anno regni regis Henrici
May 19. quarti primo. Hoc anno, circa festum Sancti Dunstani archiepiscopi, rex Ricardus transfretavit secundo in
Resignation of Richard II. His death of hunger at Pontefract. Hiberniam ; et medio tempore Henricus filius Johannis ducis Lancastriæ, comes de Derby, cum magno apparatu venit in Angliam, et rex Ricardus incarceratus in turri Londoniæ resignavit officium regis, et incarceratus in castro de Pontefracto, mortuus est fame.

Et eodem anno dominus Johannes Attilburghe, prior de Bermundeseye, factus est primus abbas ibidem, decimo tertio die Augusti, ex creatione domini Bonefacii Papæ noni, assensu et voluntate ac supplicatione domini Ricardi regis Angliæ. Et hoc anno resignavit idem Johannes, et factus est episcopus Athelfeldensis;[1] cui successit Henricus Tomstone secundus abbas. Et eodem anno, decimo tertio die Octobris, coronatur apud Westmonasterium Henricus quartus, filius Johannis ducis Lancastriæ, a Thoma Arundel Cantuariæ archiepiscopo. Item hoc anno, secundo die Aprilis, Henricus rex quartus exemplificavit et confirmavit omnes chartas et libertates regias concessas monachis de Bermundeseye, cum charta Ricardi regis de indigenis.

A.D. 1399. Bermondsey priory made an abbey. Henry Tomstone abbat. Coronation of Henry IV. He confirms the liberties of Bermondsey.

Anno Domini MCCCCII., et anno regni regis Henrici quarti quarto. Hoc anno fuit bellum de Schrewisbury in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ inter Henricum regem quartum et Henricum Percy comitem Northumbriæ, in quo bello Henricus Percy occisus est et multi alii. Et hoc anno, xxvi. die mensis Octobris, per Henricum Tomstone, abbatem hujus monasterii, præsentatus fuit ad vicariam de Kemsyng, noviter per Bonefacium Papam in anno pontificatus sui octavo appropriatam et per Johannem episcopum Roffensem dotatam, dominus Rodelandus Karbrok; et institutus fuit et indutus in eadem xxvii. die ejusdem mensis. Quo anno statutum fuit editum in parliamento apud Westmonasterium, in crastino Sancti Michaelis, quod omnes appropriationes ecclesiarum in quibus vicarii perpetui instituerentur, nisi dicti vicarii sufficienter fuissent dotati per ordinarios loci et eleemosynæ inter pauperes parochianos distributæ, a tempore et infra tempus [statuti] editi tempore Ricardi regis Angliæ, anno regni sui xv., usque ad festum Paschæ sequens

f. 65 *b*. Battle of Shrewsbury, July 22. R. Karbrok made vicar of Kemsing. Cassation of appropriations. f. 66.

[1] I have not been able to ascertain what place is meant by this. Ardfert, a common suffragan title, has been suggested.

A.D. 1402. post annum quartum Henrici quarti, extunc casse[n]-tur, et pro nullo habeatur hujusmodi appropriatio.

f. 66 *b.* Anno Domini MCCCCV., et anno regni regis Henrici

Price of salt. quarti septimo. Hoc anno vendebatur Londoniæ bushellum salis pro xx. denariis luna currente per xix.

f. 67 *b.* Anno Domini MCCCCXII., et anno regni regis Henrici

Death of Henry IV. quarti decimo quarto. Hoc anno obiit Henricus quartus rex Angliæ, vicesimo die mensis Martii, et sepultus est Cantuariæ in ecclesia Christi; cui successit in

Succession of Henry V. regnum Henricus quintus filius ejus, et coronatus apud Westmonasterium nono die mensis Aprilis, videlicet Dominica in Passione Domini, a Thoma Arundelle Cantuariæ archiepiscopo. Et eodem anno vendebatur

Price of pepper. libra piperis pro viii. solidis.

Death of abbat Henry Tomstone. Anno Domini MCCCCXIII., et anno regni regis Hen-

Thomas Thetford abbat. rici quinti primo. Hoc anno obiit Henricus Tomstone abbas de Bermundeseye, xix. die mensis Maii; cui successit Thomas Thetford tertius abbas. Et eodem

John Oldcastle condemned for heresy. anno fuit Johannes Oldecastel damnatus et excommunicatus propter hæresim, luna currente per ix.

f. 68. Anno Domini MCCCCXV., et anno regni regis Hen-

Harfleur surrendered, Sept. 22. rici quinti tertio. Hoc anno, in die Sancti Mauricii sociorumque ejus, reddita est regi Henrico quinto villa de Harflew, cum omnibus bonis in ea inventis. Et

Battle of Agincourt, Oct. 25. eodem anno, in die Sanctorum Crispini et Crispiniani, fuit bellum de Agincourt, ubi dux de Orleauns et quatuor alii duces capti sunt, et de Francis perempti sunt c. milia. Unde versus:

"Harflu vult Mauric, Agincourtque prælia Crispi
Hæc rex Henricus quintus terno dedit anno."

Anno Domini MCCCCXVI., et anno regni regis Henrici quinti quarto. Hoc anno Robertus Brounesbury, alias dictus Rykherst, cœpit includere breccam de Bermundeseye in parochia de Retherhithe.

f. 68 *b.* Anno Domini MCCCCXVII., et anno regni regis

Manors in Henrici quinti quinto. Hoc anno erat placitum in

cancellaria domini regis inter dominum regem et Thomam Thetford, abbatem de Bermundeseye, de maneriis Prestone, Bermundeseye, et Stone in comitatu Somersetiæ, et recuperatum fuit per dictum abbatem. A.D. 1417. Somersetshire recovered by the abbat.

Anno Domini MCCCCXVIII., et anno regni regis Henrici quinti sexto. Hoc anno fuit electus et nominatus Martinus Papa quintus in die Sancti Martini in hyeme. Et eodem anno fuit Henricus quintus rex Angliæ in Cadamo et Valens, luna currente per xiii. Pope Martin V., Nov. 11. Caen and Falaise taken by Henry V.

Anno Domini MCCCCXIX., et anno regni regis Henrici quinti septimo. Hoc anno in nocte Conceptionis beatæ Mariæ[1] fuit magna nix, luna currente per xiv. f. 69. Et eodem anno fuit processus per Thomam abbatem hujus monasterii contra Stephanum Noble, personam ecclesiæ de Bedyngtone, de pensione annua centum solidorum de eadem ecclesia exeunte, et recuperatus fuit per dictum abbatem per xii. juratos. Action against the parson of Beddington.

Anno Domini MCCCCXX., et anno regni regis Henrici quinti octavo. Hoc anno in die Sanctæ Trinitatis Henricus quintus rex Angliæ duxit in uxorem dominam Katerinam, filiam regis Franciæ, apud Rothomagum. Et eodem anno fuit pestilentia in partibus Northfolchiæ. Marriage of Henry V. and Katharine of Valois, June 2.

Anno Domini MCCCCXXI., et anno regni regis Henrici quinti nono. Hoc anno in vigilia Paschæ occiditur Thomas nobilis dux de Clarens, frater Henrici regis quinti, in Francia a Scotis, qui Scoti erant tunc temporis cum Delphino Franciæ. Et eodem anno in die Sancti Nicholai episcopi, quarta hora post prandium, natus est apud Wyndesore Henricus sextus, princeps Angliæ, primogenitus filius Henrici regis quinti ex regina Katerina. Thomas, duke of Clarence, killed in France, March 22. Prince Henry born, Dec. 6. f. 69 *b*.

Anno Domini MCCCCXXII., et anno regni regis Henrici quinti decimo. Hoc anno obiit in Francia Henricus quintus rex Angliæ, ultimo die mensis Death of Henry V., Aug. 31.

[1] Dec. 8.

A.D. 1422. Augusti, anno regni sui decimo, et sepelitur apud Westmonasterium. Quo anno incepit regnum Henrici sexti, primogeniti filii ejusdem regis Henrici quinti.

Succession of Henry VI.

Anno Domini MCCCCXXIV., et anno regni regis Henrici sexti tertio. Hoc anno in die Sancti Thomæ martyris, infra Natale Domini, circa horam decimam ante mediam noctem fuit magna fulguratio, tonitruum, ventus vehemens, pluvia, et grando; et duravit usque ad horam quintam in mane sequenti, luna currente per xix.

Great storm on Dec. 29.

f. 70.

Anno Domini MCCCCXXVI., et anno regni regis Henrici sexti quinto. Hoc anno fuit placitum assisarum apud Yeuelchestre in comitatu Somersetiæ, die Martis proximo ante festum Sancti Cuthberti episcopi, inter Thomam Thetford, abbatem hujus monasterii, et Johannem Mayn et Thomasiam uxorem ejus, de uno mesuagio, uno columbari, lx. acris terræ, et xii. acris pasturæ cum pertinentiis in Kynwardestone in comitatu Somersetiæ; et recuperatum fuit per dictum abbatem per xii. juratos.

Cause won at Ilchester by the abbey.

70 *b.* Anno Domini MCCCCXXVIII., et anno regni regis Henrici sexti septimo. Hoc anno dominus Henricus episcopus Wyntoniæ, et presbyter cardinalis tituli Sancti Eusebii, ac legatus totius Christianitatis, venit in Angliam, in die Sancti Egidii abbatis; et recipiebatur tam a clero undique quam a populo cum summa reverentia, luna currente per iv., litera Dominicalis C.

Arrival of cardinal Beaufort, Sept. 1.

Et eodem anno, primo die Octobris, facta est compositio inter Thomam Thetford, abbatem de Bermundeseye, et Nicholaum Buklond, magistrum Hospitalis Sancti Thomæ martyris in Southwerk, de omnibus terris et tenementis quæ tenent de dictis abbate et conventu in Southwerk et alibi, et pro antiquo redditu dictis abbati et conventui annuatim solvendo, ut patet in eadem compositione.

Composition with the master of S. Thomas's hospital, Southwark.

f. 71. Anno Domini MCCCCXXIX., et anno regni regis Henrici sexti octavo. Hoc anno, sexto die mensis Novembris, scilicet die Sancti Leonardi abbatis, litera Domi-

Coronation of Henry VI., Nov. 6.

nicalis B., coronatur apud Westmonasterium Henricus sextus a domino Henrico Chichele, Cantuariæ archiepiscopo, præsente domino Henrico cardinale episcopo Wyntoniæ, episcopis, abbatibus, domino Humfrido duce Gloucestriæ, Thoma duce Eboraci,[1] comitibus, baronibus, et populo innumero. A.D. 1429.

Anno Domini MCCCCXXX., et anno regni regis Henrici sexti nono. Hoc anno obiit Martinus Papa quintus; cui successit Eugenius Papa quartus. Et eodem anno Thomas Thetford abbas de Bermundeseye de novo cooperiri fecit claustrum cum petra vocata slat. Pope Eugenius IV. The cloister of Bermondsey covered with slate.

Anno Domini MCCCCXXXI., et anno regni regis Henrici sexti decimo. Hoc anno circa Pascha dominus Henricus sextus rex Angliæ transfretavit in Franciam, ubi etiam coronatus est [septimo][2] die mensis [Decembris][2] a domino Henrico presbytero cardinale Parisius, præsentibus ibidem domino Johanne duce Bedfordiæ, Thoma duce Eboraci,[3] comitibus, baronibus, et magna parte militiæ Gallicanæ. Et eodem anno moniales et fratres de Syon intraverunt suam novam ecclesiam de Syon in parochia de Iscilworthe juxta Braynford, scilicet die Sancti Martini in hyeme, præsente domino Humfrido duce Gloucestriæ. Coronation of Henry VI. at Paris. f. 71 *b*. The new church of Sion, Isleworth, entered, Nov. 11.

Anno Domini MCCCCXXXII., et anno regni regis Henrici sexti undecimo. Hoc anno, xxviii. die mensis Januarii, obiit dominus Thomas Thetford, abbas hujus monasterii, et sepultus est xxx. die ejusdem mensis; cui successit dominus Johannes Bromleghe quartus abbas, a domino Henrico Chichele, Cantuariæ archiepiscopo, apud Lambehithe confirmatus. Death of abbat Thomas Thetford. John Bromley abbat.

---

[1] Sic.

[2] Blank in MS.

[3] Sic. The margin inserts *Clarence* as a correction. Both are of course errors.

COLLATION OF THE PAGES OF THE DUNSTABLE ANNALS IN HEARNE'S AND THE PRESENT EDITION.

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
3	i. 1	39	i. 64	75	i. 123
4	2	40	66	76	124
5	4	41	67	77	126
6	6	42	69	78	128
7	8	43	70	79	129
8	10	44	72	80	131
9	11	45	73	81	132
10	13	46	75	82	134
11	15	47	76	83	135
12	17	48	78	84	137
13	19	49	80	85	138
14	21	50	81	86	140
15	23	51	83	87	141
16	25	52	84	88	143
17	27	53	86	89	144
18	29	54	87	90	146
19	31	55	89	91	147
20	33	56	90	92	149
21	35	57	92	93	151
22	37	58	94	94	153
23	39	59	95	95	154
24	40	60	97	96	155
25	42	61	98	97	157
26	44	62	99	98	158
27	46	63	101	99	160
28	48	64	102	100	161
29	49	65	104	101	163
30	51	66	105	102	164
31	52	67	107	103	166
32	54	68	109	104	167
33	55	69	110	105	168
34	57	70	112	106	170
35	58	71	114	107	172
36	60	72	117	108	173
37	61	73	119	109	175
38	63	74	121	110	176

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
111	i. 178	159	i. 253	207	i. 331
112	179	160	257	208	332
113	181	161	259	209	334
114	182	162	260	210	335
115	184	163	262	211	337
116	185	164	263	212	339
117	187	165	265	213	340
118	188	166	266	214	342
119	190	167	268	215	343
120	191	168	269	216	345
121	194	169	271	217	347
122	195	170	273	218	348
123	197	171	274	219	350
124	199	172	276	220	352
125	201	173	277	221	353
126	202	174	279	222	355
127	204	175	278	223	356
128	205	176	280	224	358
129	207	177	282	225	359
130	208	178	283	226	361
131	210	179	285	227	363
132	212	180	286	228	364
133	213	181	288	229	365
134	214	182	289	230	367
135	216	183	291	231	369
136	218	184	293	232	370
137	219	185	294	233	372
138	221	186	296	234	373
139	222	187	298	235	375
140	224	188	300	236	377
141	226	189	302	237	379
142	227	190	303	238	381
143	229	191	305	239	383
144	230	192	306	240	385
145	232	193	308	241	386
146	233	194	310	242	390
147	235	195	311	243	391
148	237	196	313	244	392
149	238	197	315	245	394
150	239	198	316	246	396
151	241	199	318	247	397
152	242	200	320	248	399
153	244	201	321	249	400
154	245	202	323	250	402
155	247	203	324	251	403
156	248	204	326	252	405
157	250	205	328	253	406
158	252	206	329	254	408

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
255	i. 409	303	ii. 490	351	ii. 567
256	ii. 414	304	492	352	568
257	416	305	493	353	570
258	417	306	495	354	572
259	419	307	497	355	573
260	420	308	498	356	575
261	422	309	500	357	576
262	423	310	502	358	578
263	425	311	503	359	579
264	427	312	505	360	581
265	428	313	506	361	583
266	430	314	508	362	584
267	431	315	509	363	586
268	433	316	511	364	588
269	434	317	513	365	590
270	436	318	514	366	591
271	437	319	516	367	593
272	439	320	518	368	594
273	440	321	519	369	596
274	442	322	521	370	598
275	444	323	523	371	600
276	445	324	524	372	601
277	447	325	526	373	603
278	448	326	527	374	604
279	450	327	529	375	606
280	451	328	530	376	607
281	453	329	532	377	609
282	455	330	533	378	611
283	456	331	535	379	612
284	458	332	537	380	614
285	460	333	538	381	615
286	461	334	540	382	617
287	463	335	541	383	618
288	465	336	543	384	620
289	467	337	544	385	621
290	468	338	546	386	622
291	470	339	547	387	624
292	472	340	549	388	625
293	473	341	551	389	627
294	475	342	552	390	628
295	477	343	554	391	630
296	479	344	555	392	631
297	480	345	557	393	633
298	482	346	558	394	635
299	483	347	560	395	636
300	485	348	562	396	638
301	487	349	563	397	639
302	488	350	565	398	641

Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.	Ed. nov.	Ed. Hearne.
399	ii. 642	407	ii. 555	414	ii. 663
400	644	408	656	415	674
401	645	409	658	416	665
402	647	410	659	417	667
403	648	411	659	418	668
404	650	412	662	419	670
405	651	413	672	420	670
406	635				

END OF VOL. III.

LONDON:
Printed by George E. Eyre and William Spottiswoode,
Printers to the Queen's most Excellent Majesty.
For Her Majesty's Stationery Office.
[867.—1000.—7/68.]

LIST OF WORKS

PUBLISHED

By the late Record and State Paper Commissioners, or under the Direction of the Right Honourable the Master of the Rolls, which may be purchased of Messrs. Longman and Co., London; Messrs. James Parker and Co., Oxford and London; Messrs. Macmillan and Co., Cambridge and London; Messrs. A. and C. Black, Edinburgh; and Mr. A. Thom, Dublin.

PUBLIC RECORDS AND STATE PAPERS.

Rotulorum Originalium in Curiâ Scaccarii Abbreviatio. Henry III.—Edward III. *Edited by* Henry Playford, Esq. 2 vols. folio (1805—1810). *Price* 25*s.* boards, or 12*s.* 6*d.* each.

Calendarium Inquisitionum post Mortem sive Escaetarum. Henry III.—Richard III. *Edited by* John Caley and John Bayley, Esqrs. Vols. 2, 3, and 4, folio (1806—1808; 1821—1828), boards: vols. 2 and 3, *price* 21*s.* each; vol. 4, *price* 24*s.*

Librorum Manuscriptorum Bibliothecæ Harleianæ Catalogus. Vol. 4. *Edited by* the Rev. T. Hartwell Horne. Folio (1812), boards. *Price* 18*s.*

Abbreviatio Placitorum. Richard I.—Edward II. *Edited by* the Right Hon. George Rose and W. Illingworth, Esq. 1 vol. folio (1811), boards. *Price* 18*s.*

Libri Censualis vocati Domesday-Book, Indices. *Edited by* Sir Henry Ellis. Folio (1816), boards (Domesday-Book, vol. 3). *Price* 21*s.*

Libri Censualis vocati Domesday-Book, Additamenta ex Codic. Antiquiss. *Edited by* Sir Henry Ellis. Folio (1816), boards. (Domesday-Book, vol. 4). *Price* 21*s.*

STATUTES OF THE REALM. *Edited by* Sir T. E. TOMLINS, JOHN RAITHBY, JOHN CALEY, and WM. ELLIOTT, Esqrs. Vols. 4 (in 2 parts), 7, 8, 9, 10, and 11, including 2 vols. of Indices, large folio (1819—1828). *Price* 31*s.* 6*d.* each; except the Alphabetical and Chronological Indices, *price* 30*s.* each.

VALOR ECCLESIASTICUS, temp. Henry VIII., Auctoritate Regia institutus. *Edited by* JOHN CALEY, Esq., and the Rev. JOSEPH HUNTER. Vols. 3 to 6, folio (1810, &c.), boards. *Price* 25*s.* each.

*** The Introduction is also published in 8vo., cloth. *Price* 2*s.* 6*d.*

ROTULI SCOTIÆ IN TURRI LONDINENSI ET IN DOMO CAPITULARI WESTMONASTERIENSI ASSERVATI. 19 Edward I.—Henry VIII. *Edited by* DAVID MACPHERSON, JOHN CALEY, and W. ILLINGWORTH, Esqrs., and the Rev. T. HARTWELL HORNE. 2 vols. folio (1814—1819), boards. *Price* 42*s.*

"FŒDERA, CONVENTIONES, LITTERÆ," &c.; or, Rymer's Fœdera, New Edition, 1066—1377. Vol. 2, Part 2, and Vol. 3, Parts 1 and 2, folio (1821—1830). *Edited by* JOHN CALEY and FRED. HOLBROOKE, Esqrs. *Price* 21*s.* each Part.

DUCATUS LANCASTRIÆ CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM, &c. Part 3, Calendar to the Pleadings, &c., Henry VII.—Ph. and Mary; and Calendar to the Pleadings, 1—13 Elizabeth. Part 4, Calendar to the Pleadings to end of Elizabeth. (1827—1834.) *Edited by* R. J. HARPER, JOHN CALEY, and WM. MINCHIN, Esqrs. Folio, boards, Part 3 (or Vol. 2), *price* 31*s.* 6*d.*; and Part 4 (or Vol. 3), *price* 21*s.*

CALENDARS OF THE PROCEEDINGS IN CHANCERY, IN THE REIGN OF QUEEN ELIZABETH; to which are prefixed, Examples of earlier Proceedings in that Court from Richard II. to Elizabeth, from the Originals in the Tower. *Edited by* JOHN BAYLEY, Esq. Vols. 2 and 3 (1830—1832), folio, boards, *price* 21*s.* each.

PARLIAMENTARY WRITS AND WRITS OF MILITARY SUMMONS, together with the Records and Muniments relating to the Suit and Service due and performed to the King's High Court of Parliament and the Councils of the Realm. Edward I., II. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. (1830—1834.) Folio, boards, Vol. 2, Division 1, Edward II., *price* 21*s.*; Vol. 2, Division 2, *price* 21*s.*; Vol. 2, Division 3, *price* 42*s.*

ROTULI LITTERARUM CLAUSARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 2 vols. folio (1833—1844). The first volume, 1204—1224. The second volume, 1224—1227. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. *Price* 81*s.*, cloth; or separately, Vol. 1, *price* 63*s.*; Vol. 2, *price* 18*s.*

PROCEEDINGS AND ORDINANCES OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND. 10 Richard II.—33 Henry VIII. *Edited by* Sir N. HARRIS NICOLAS. 7 vols. royal 8vo. (1834—1837), cloth. *Price* 98*s.*; or separately, 14*s.* each.

ROTULI LITTERARUM PATENTIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1201—1216. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. folio (1835), cloth. *Price* 31*s.* 6*d.*

*** The Introduction is also published in 8vo., cloth. *Price* 9*s.*

ROTULI CURIÆ REGIS. Rolls and Records of the Court held before the King's Justiciars or Justices. 6 Richard I.—1 John. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 2 vols. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 28*s.*

ROTULI NORMANNIÆ IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1200—1205; also, 1417 to 1418. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 12*s.* 6*d.*

ROTULI DE OBLATIS ET FINIBUS IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI, tempore Regis Johannis. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1835), cloth. *Price* 18*s.*

EXCERPTA E ROTULIS FINIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATIS. Henry III., 1216—1272. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Esq. 2 vols. royal 8vo. (1835, 1836), cloth, *price* 32*s.*; or separately, Vol. 1, *price* 14*s.*; Vol. 2, *price* 18*s.*

FINES, SIVE PEDES FINIUM; SIVE FINALES CONCORDIÆ IN CURIÂ DOMINI REGIS. 7 Richard I.—16 John (1195—1214). *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. In Counties. 2 vols. royal 8vo. (1835—1844), cloth, *price* 11*s.*; or separately, Vol. 1, *price* 8*s.* 6*d.*; Vol. 2, *price* 2*s.* 6*d.*

ANCIENT KALENDARS AND INVENTORIES OF THE TREASURY OF HIS MAJESTY'S EXCHEQUER; together with Documents illustrating the History of that Repository. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 3 vols. royal 8vo. (1836), cloth. *Price* 42*s.*

DOCUMENTS AND RECORDS illustrating the History of Scotland, and the Transactions between the Crowns of Scotland and England; preserved in the Treasury of Her Majesty's Exchequer. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 1 vol. royal 8vo. (1837), cloth. *Price* 18*s.*

ROTULI CHARTARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1199—1216. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. folio (1837), cloth. *Price* 30*s.*

REPORT OF THE PROCEEDINGS OF THE RECORD COMMISSIONERS, 1831 to 1837. 1 vol. folio, boards. *Price* 8*s.*

REGISTRUM vulgariter nuncupatum "The Record of Caernarvon," e codice MS. Harleiano, 696, descriptum. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. 1 vol. folio (1838), cloth. *Price* 31*s.* 6*d.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF ENGLAND; comprising Laws enacted under the Anglo-Saxon Kings, from Æthelbirht to Cnut, with an English Translation of the Saxon; the Laws called Edward the Confessor's; the Laws of William the Conqueror, and those ascribed to Henry the First; also, Monumenta Ecclesiastica Anglicana, from the 7th to the 10th century; and the Ancient Latin Version of the Anglo-Saxon Laws; with a compendious Glossary, &c. *Edited by* BENJAMIN THORPE, Esq. 1 vol. folio (1840), cloth. *Price* 40*s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 30*s.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF WALES; comprising Laws supposed to be enacted by Howel the Good; modified by subsequent Regulations under the Native Princes, prior to the Conquest by Edward the First; and anomalous Laws, consisting principally of Institutions which, by the Statute of Ruddlan, were admitted to continue in force. With an English Translation of the Welsh Text. To which are added, a few Latin Transcripts, containing Digests of the Welsh Laws, principally of the Dimetian Code. With Indices and Glossary. *Edited by* ANEURIN OWEN, Esq. 1 vol. folio (1841), cloth. *Price* 44*s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 36*s.*

ROTULI DE LIBERATE AC DE MISIS ET PRÆSTITIS, Regnante Johanne. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6*s.*

THE GREAT ROLLS OF THE PIPE FOR THE SECOND, THIRD, AND FOURTH YEARS OF THE REIGN OF KING HENRY THE SECOND, 1155—1158. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 4*s.* 6*d.*

THE GREAT ROLL OF THE PIPE FOR THE FIRST YEAR OF THE REIGN OF KING RICHARD THE FIRST, 1189—1190. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6*s.*

DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ENGLISH HISTORY in the 13th and 14th centuries, selected from the Records in the Exchequer. *Edited by* HENRY COLE, Esq. 1 vol. fcp. folio (1844), cloth. *Price* 45*s.* 6*d.*

MODUS TENENDI PARLIAMENTUM. An Ancient Treatise on the Mode of holding the Parliament in England. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. 8vo. (1846), cloth. *Price* 2*s.* 6*d.*

MONUMENTA HISTORICA BRITANNICA, or, Materials for the History of Britain from the earliest period. Vol. 1, extending to the Norman Conquest. Prepared, and illustrated with Notes, by the late HENRY PETRIE, Esq., F.S.A., Keeper of the Records in the Tower of London, assisted by the Rev. JOHN SHARPE, Rector of Castle Eaton, Wilts. Finally completed for publication, and with an Introduction, by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Assistant Keeper of Records. (Printed by command of Her Majesty.) Folio (1848). *Price* 42*s.*

REGISTRUM MAGNI SIGILLI REGUM SCOTORUM in Archivis Publicis asservatum. 1306—1424. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1814). *Price* 15*s.*

THE ACTS OF THE PARLIAMENTS OF SCOTLAND. 11 vols. folio (1814—1844). Vol. I. *Edited by* THOMAS THOMSON and COSMO INNES, Esqrs. *Price* 42*s.* Also, Vols. 4, 7, 8, 9, 10, 11 ; *price* 10*s.* 6*d.* each.

THE ACTS OF THE LORDS AUDITORS OF CAUSES AND COMPLAINTS. 1466—1494. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price* 10*s.* 6*d.*

THE ACTS OF THE LORDS OF COUNCIL IN CIVIL CAUSES. 1478—1495. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price* 10*s.* 6*d.*

ISSUE ROLL OF THOMAS DE BRANTINGHAM, Bishop of Exeter, Lord High Treasurer of England, containing Payments out of His Majesty's Revenue, 44 Edward III., 1370. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1835), cloth. *Price* 35*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 25*s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; James I.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1836), cloth. *Price* 30*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 21*s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above ; Henry III.—Henry VI. ; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1837), cloth. *Price* 40*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 30*s.*

NOTES OF MATERIALS FOR THE HISTORY OF PUBLIC DEPARTMENTS. *By* F. S. THOMAS, Esq., Secretary of the Public Record Office. Demy folio (1846), cloth. *Price* 10*s.*

HANDBOOK TO THE PUBLIC RECORDS. *By* F. S. THOMAS, Esq. Royal 8vo. (1853), cloth. *Price* 12*s.*

STATE PAPERS, DURING THE REIGN OF HENRY THE EIGHTH: with Indices of Persons and Places. 11 vols., 4to. (1830—1852), cloth. *Price 5l. 15s. 6d.*; or separately, *price* 10*s.* 6*d.* each.

Vol. I.—Domestic Correspondence.
Vols. II. & III.—Correspondence relating to Ireland.
Vols. IV. & V.—Correspondence relating to Scotland.
Vols. VI. to XI.—Correspondence between England and Foreign Courts.

HISTORICAL NOTES RELATIVE TO THE HISTORY OF ENGLAND; from the Accession of Henry VIII. to the Death of Queen Anne (1509—1714). Designed as a Book of instant Reference for ascertaining the Dates of Events mentioned in History and Manuscripts. The Name of every Person and Event mentioned in History within the above period is placed in Alphabetical and Chronological Order, and the Authority whence taken is given in each case, whether from Printed History or from Manuscripts. *By* F. S. THOMAS, Esq. 3 vols. 8vo. (1856), cloth. *Price* 40*s.*

CALENDARIUM GENEALOGICUM; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Esq., Secretary of the Public Record Office. 2 vols. imperial 8vo. (1865), cloth. *Price* 15*s.* each.

CALENDARS OF STATE PAPERS.

[Imperial 8vo. *Price* 15*s.* each Volume or Part.]

Calendar of State Papers, Domestic Series, of the Reigns of Edward VI., Mary, and Elizabeth, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* Robert Lemon, Esq., F.S.A. 1856–1865.

Vol. I.—1547–1580.
Vol. II.—1581–1590.

Calendar of State Papers, Domestic Series, of the Reign of James I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* Mary Anne Everett Green. 1857–1859.

Vol. I.—1603–1610.
Vol. II.—1611–1618.
Vol. III.—1619–1623.
Vol. IV.—1623–1625, with Addenda.

Calendar of State Papers, Domestic Series, of the Reign of Charles I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* John Bruce, Esq., F.S.A. 1858–1866.

Vol. I.—1625–1626.
Vol. II.—1627–1628.
Vol. III.—1628–1629.
Vol. IV.—1629–1631.
Vol. V.—1631–1633.
Vol. VI.—1633–1634.
Vol. VII.—1634–1635.
Vol. VIII.—1635.
Vol. IX.—1635–1636.

Calendar of State Papers, Domestic Series, of the Reign of Charles II., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* Mary Anne Everett Green. 1860–1866.

Vol. I.—1660–1661.
Vol. II.—1661–1662.
Vol. III.—1663–1664.
Vol. IV.—1664–1665.
Vol. V.—1665–1666.
Vol. VI.—1666–1667.
Vol. VII.—1667.

Calendar of State Papers relating to Scotland, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* Markham John Thorpe, Esq., of St. Edmund Hall, Oxford. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509–1589.
Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589–1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543–1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots during her Detention in England, 1568–1587.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. 1860.

Vol. I.—1509–1573.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOËL SAINSBURY, Esq. 1860–1862.

Vol. I.—America and West Indies, 1574–1660.
Vol. II.—East Indies, China, and Japan, 1513–1616.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1862–1864.

Vol. I.—1509–1514.
Vol. II. (in Two Parts)—1515–1518.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF EDWARD VI., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF MARY, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office, &c. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863–1865.

Vol. I.—1558–1559.
Vol. II.—1559–1560.
Vol. III.—1560–1561.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. 1862.

Vol. I.—Hen. VII.—1485–1509.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. 1864.

Vol. I.—1202–1509.

In the Press.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. Vol. II.—1574–1585.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. III.—1519–1523.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. Vol. II.—Henry VIII.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. Vol. IV.—1561–1562.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. Vol. II.—Henry VIII.

CALENDAR OF THE CAREW PAPERS, preserved in Lambeth Library. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London; and WILLIAM BULLEN, Esq. Vol. I.—Henry VIII., &c.

In Progress.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. Vol. X.—1636.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOËL SAINSBURY, Esq. Vol. III.—East Indies, China, and Japan. 1617, &c.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH (continued), preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1591, &c.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND DURING THE MIDDLE AGES.

[Royal 8vo. *Price* 10*s.* each Volume or Part.]

1. The Chronicle of England, by John Capgrave. *Edited by* the Rev. F. C. Hingeston, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
2. Chronicon Monasterii de Abingdon. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. Joseph Stevenson, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1858.
3. Lives of Edward the Confessor. I.—La Estoire de Seint Aedward le Rei. II.—Vita Beati Edvardi Regis et Confessoris. III.—Vita Æduuardi Regis qui apud Westmonasterium requiescit. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1858.
4. Monumenta Franciscana; scilicet, I.—Thomas de Eccleston de Adventu Fratrum Minorum in Angliam. II.—Adæ de Marisco Epistolæ. III.—Registrum Fratrum Minorum Londoniæ. *Edited by* J. S. Brewer, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1858.
5. Fasciculi Zizaniorum Magistri Johannis Wyclif cum Tritico. Ascribed to Thomas Netter, of Walden, Provincial of the Carmelite Order in England, and Confessor to King Henry the Fifth. *Edited by* the Rev. W. W. Shirley, M.A., Tutor and late Fellow of Wadham College, Oxford. 1858.
6. The Buik of the Croniclis of Scotland; or, A Metrical Version of the History of Hector Boece; by William Stewart. Vols. I., II., and III. *Edited by* W. B. Turnbull, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law. 1858.
7. Johannis Capgrave Liber de Illustribus Henricis. *Edited by* the Rev. F. C. Hingeston, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
8. Historia Monasterii S. Augustini Cantuariensis, by Thomas of Elmham, formerly Monk and Treasurer of that Foundation. *Edited by* Charles Hardwick, M.A., Fellow of St. Catharine's Hall, and Christian Advocate in the University of Cambridge. 1858.

9. Eulogium (Historiarum sive Temporis) : Chronicon ab Orbe condito usque ad Annum Domini 1366 ; a Monacho quodam Malmesbiriensi exaratum. Vols. I., II., and III. *Edited by* F. S. Haydon, Esq., B.A. 1858–1863.

10. Memorials of Henry the Seventh : Bernardi Andreæ Tholosatis Vita Regis Henrici Septimi ; necnon alia quædam ad eundem Regem spectantia. *Edited by* James Gairdner, Esq. 1858.

11. Memorials of Henry the Fifth. I.—Vita Henrici Quinti, Roberto Redmanno auctore. II.—Versus Rhythmici in laudem Regis Henrici Quinti. III.—Elmhami Liber Metricus de Henrico V. *Edited by* Charles A. Cole, Esq. 1858.

12. Munimenta Gildhallæ Londoniensis ; Liber Albus, Liber Custumarum, et Liber Horn, in archivis Gildhallæ asservati. Vol. I., Liber Albus. Vol. II. (in Two Parts), Liber Custumarum. Vol. III., Translation of the Anglo-Norman Passages in Liber Albus, Glossaries, Appendices, and Index. *Edited by* Henry Thomas Riley, Esq., M.A., Barrister-at-Law. 1859–1860.

13. Chronica Johannis de Oxenedes. *Edited by* Sir Henry Ellis, K.H. 1859.

14. A Collection of Political Poems and Songs relating to English History, from the Accession of Edward III. to the Reign of Henry VIII. Vols. I. and II. *Edited by* Thomas Wright, Esq., M.A. 1859–1861.

15. The "Opus Tertium," "Opus Minus," &c., of Roger Bacon. *Edited by* J. S. Brewer, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1859.

16. Bartholomæi de Cotton, Monachi Norwicensis, Historia Anglicana. 449–1298. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1859.

17. Brut y Tywysogion ; or, The Chronicle of the Princes of Wales. *Edited by* the Rev. J. Williams ab Ithel. 1860.

18. A Collection of Royal and Historical Letters during the Reign of Henry IV. *Edited by* the Rev. F. C. Hingeston, M.A., of Exeter College, Oxford. 1860.

19. The Repressor of over much Blaming of the Clergy. By Reginald Pecock, sometime Bishop of Chichester. Vols. I. and II. *Edited by* Churchill Babington, B.D., Fellow of St. John's College, Cambridge. 1860.

20. Annales Cambriæ. *Edited by* the Rev. J. Williams ab Ithel. 1860.

21. The Works of Giraldus Cambrensis. Vols. I., II., and III. *Edited by* J. S. Brewer, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1861–1863.

22. Letters and Papers illustrative of the Wars of the English in France during the Reign of Henry the Sixth, King of England. Vol. I., and Vol. II. (in Two Parts). *Edited by* the Rev. Joseph Stevenson, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1861–1864.

23. The Anglo-Saxon Chronicle, according to the several Original Authorities. Vol. I., Original Texts. Vol. II., Translation. *Edited and translated by* Benjamin Thorpe, Esq., Member of the Royal Academy of Sciences at Munich, and of the Society of Netherlandish Literature at Leyden. 1861.

24. Letters and Papers illustrative of the Reigns of Richard III. and Henry VII. Vols. I. and II. *Edited by* James Gairdner, Esq. 1861–1863.

25. Letters of Bishop Grosseteste, illustrative of the Social Condition of his Time. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1861.

26. Descriptive Catalogue of Manuscripts relating to the History of Great Britain and Ireland. Vol. I. (in Two Parts); Anterior to the Norman Invasion. Vol. II.; 1066–1200. *By* Thomas Duffus Hardy, Esq., Deputy Keeper of the Public Records. 1862–1865.

27. Royal and other Historical Letters illustrative of the Reign of Henry III. From the Originals in the Public Record Office. Vol. I., 1216–1235. Vol. II., 1236–1272. *Selected and edited by* the Rev. W. W. Shirley, D.D., Regius Professor in Ecclesiastical History, and Canon of Christ Church, Oxford. 1862–1866.

28. Chronica Monasterii S. Albani.—1. Thomæ Walsingham Historia Anglicana; Vol. I., 1272–1381: Vol. II., 1381–1422. 2. Willelmi Rishanger Chronica et Annales, 1259–1307. 3. Johannis de Trokelowe et Henrici de Blaneforde Chronica et Annales, 1259–1296; 1307–1324; 1392–1406. *Edited by* Henry Thomas Riley, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge, and of the Inner Temple, Barrister-at-Law. 1863–1866.

29. Chronicon Abbatiæ Eveshamensis, Auctoribus Dominico Priore Eveshamiæ et Thoma de Marleberge Abbate, a Fundatione ad Annum 1213, una cum Continuatione ad Annum 1418. *Edited by* the Rev. W. D. Macray, M.A., Bodleian Library, Oxford. 1863.

30. Ricardi de Cirencestria Speculum Historiale de Gestis Regum Angliæ. Vol. I., 447–871. *Edited by* John E. B. Mayor, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, Cambridge. 1863.

31. Year Books of the Reign of Edward the First. Years 20–21, 30–31, and 32–33. *Edited and translated by* Alfred John Horwood, Esq., of the Middle Temple, Barrister-at-Law. 1863–1866.

32. Narratives of the Expulsion of the English from Normandy, 1449-1450.—Robertus Blondelli de Reductione Normanniæ: Le Recouvrement de Normendie, par Berry, Herault du Roy: Conferences between the Ambassadors of France and England. *Edited, from MSS. in the Imperial Library at Paris, by* the Rev. Joseph Stevenson, M.A., of University College, Durham. 1863.

33. Historia et Cartularium Monasterii S. Petri Gloucestriæ. Vols. I. and II. *Edited by* W. H. Hart, Esq., F.S.A. ; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie. 1863–1865.

34. Alexandri Neckam de Naturis Rerum libri duo ; with Neckam's Poem, De Laudibus Divinæ Sapientiæ. *Edited by* Thomas Wright, Esq., M.A. 1863.

35. Leechdoms, Wortcunning, and Starcraft of Early England ; being a Collection of Documents illustrating the History of Science in this Country before the Norman Conquest. Vols. I. and II. *Collected and edited by* the Rev. T. Oswald Cockayne, M.A., of St. John's College, Cambridge. 1864–1865.

36. Annales Monastici. Vol. I. :—Annales de Margan, 1066–1232 ; Annales de Theokesberia, 1066–1263 ; Annales de Burton, 1004–1263. Vol. II. :—Annales Monasterii de Wintonia, 519–1277 ; Annales Monasterii de Waverleia, 1–1291. Vol. III. :—Annales Prioratus de Dunstaplia, 1–1297 ; Annales Monasterii de Bermundeseia, 1042–1432. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge. 1864–1866.

37. Magna Vita S. Hugonis Episcopi Lincolniensis. From Manuscripts in the Bodleian Library, Oxford, and the Imperial Library, Paris. *Edited by* the Rev. James F. Dimock, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1864.

38. Chronicles and Memorials of the Reign of Richard the First. Vol. I.:—Itinerarium Peregrinorum et Gesta Regis Ricardi. Vol. II.:—Epistolæ Cantuarienses ; the Letters of the Prior and Convent of Christ Church, Canterbury ; 1187 to 1199. *Edited by* William Stubbs, M.A., Vicar of Navestock, Essex, and Lambeth Librarian. 1864–1865.

39. Recueil des Croniques et anchiennes Istories de la Grant Bretaigne a present nomme Engleterre, par Jehan de Waurin. From Albina to 688. *Edited by* William Hardy, Esq., F.S.A. 1864.

40. A Collection of the Chronicles and ancient Histories of Great Britain, now called England, by John de Wavrin. From Albina to 688. (Translation of the preceding.) *Edited and translated by* William Hardy, Esq., F.S.A. 1864.

41. Polychronicon Ranulphi Higden, with Trevisa's Translation. Vol. I. *Edited by* Churchill Babington, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge. 1865.

42. Le Livere de Reis de Brittanie e Le Livere de Reis de Engletere. *Edited by* John Glover, M.A., Vicar of Brading, Isle of Wight, formerly Librarian of Trinity College, Cambridge. 1865.

43. Chronica Monasterii de Melsa, ab Anno 1150 usque ad Annum 1400. Vol. I. *Edited by* Edward Augustus Bond, Esq., Assistant Keeper of the Department of Manuscripts, and Egerton Librarian, British Museum. 1866.

44. Matthæi Parisiensis Historia Anglorum, sive, ut vulgo dicitur, Historia Minor. Vols. I. and II. *Edited by* Sir Frederick Madden, K.H., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum. 1866.

In the Press.

The Wars of the Danes in Ireland: written in the Irish language. *Edited by* the Rev. J. H. Todd, D.D., Senior Fellow of Trinity College, Dublin.

A Collection of Sagas and other Historical Documents relating to the Settlements and Descents of the Northmen on the British Isles. *Edited by* George Webbe Dasent, Esq., D.C.L. Oxon.

Official Correspondence of Thomas Bekynton, Secretary to Henry VI., with other Letters and Documents. *Edited by* the Rev. George Williams, B.D., Senior Fellow of King's College, Cambridge.

Original Documents illustrative of Academical and Clerical Life and Studies at Oxford between the Reigns of Henry III. and Henry VII. *Edited by* the Rev. Henry Anstey, M.A.

Roll of the Privy Council of Ireland, 16 Richard II. *Edited by* the Rev. James Graves, A.B., Treasurer of St. Canice, Ireland.

Ricardi de Cirencestria Speculum Historiale de Gestis Regum Angliæ. Vol. II., 872–1066. *Edited by* John E. B. Mayor, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, and Librarian of the University, Cambridge.

The Works of Giraldus Cambrensis. Vol. IV. *Edited by* J. S. Brewer, M.A., Professor of English Literature, King's College, London.

Chronicon Radulphi Abbatis Coggeshalensis Majus; and, Chronicon Terræ Sanctæ et de Captis a Saladino Hierosolymis. *Edited by* the Rev. Joseph Stevenson, M.A., of University College, Durham.

Recueil des Croniques et anchiennes Istories de la Grant Bretaigne a present nomme Engleterre, par Jehan de Waurin (continued). *Edited by* William Hardy, Esq., F.S.A.

Polychronicon Ranulphi Higden, with Trevisa's Translation. Vol. II. *Edited by* Churchill Babington, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge.

Iter Britanniarum: the Portion of the Antonine Itinerary of the Roman Empire relating to Great Britain. *Edited by* William Henry Black, Esq., F.S.A.

Historia et Cartularium Monasterii S. Petri Gloucestriæ. Vol. III. *Edited by* W. H. Hart, Esq., F.S.A.; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie.

Liber de Hyda: a Chronicle and Chartulary of Hyde Abbey, Winchester. *Edited, from a Manuscript in the Library of the Earl of Macclesfield, by* Edward Edwards, Esq.

Chronicle attributed to Benedict, Abbot of Peterborough. *Edited by* William Stubbs, M.A., Vicar of Navestock, Essex, and Lambeth Librarian.

Leechdoms, Wortcunning, and Starcraft of Early England; being a Collection of Documents illustrating the History of Science in this Country before the Norman Conquest. Vol. III. *Collected and edited by* the Rev. T. Oswald Cockayne, M.A., of St. John's College, Cambridge.

Chronicon Scotorum: a Chronicle of Irish Affairs, from the Earliest Times to 1135. *Edited and translated by* W. Maunsell Hennessy, Esq., M.R.I.A.

Chronique de Pierre de Langtoft. *Edited by* Thomas Wright, Esq., M.A.

Chronica Monasterii de Melsa, ab Anno 1150 usque ad Annum 1400. Vol. II. *Edited by* Edward Augustus Bond, Esq., Assistant Keeper of the Department of Manuscripts, and Egerton Librarian, British Museum.

Chronica Monasterii S. Albani.—4. Gesta Abbatum Monasterii S. Albani, a Matthæo Paris, Thoma Walsingham, et quodam Auctore Anonymo conscripta. *Edited by* Henry Thomas Riley, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge, and of the Inner Temple, Barrister-at-Law.

Matthæi Parisiensis Historia Anglorum, sive, ut vulgo dicitur, Historia Minor. Vol. III. *Edited by* Sir Frederick Madden, K.H., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum.

In Progress.

Documents relating to England and Scotland, from the Northern Registers. *Edited by* the Rev. James Raine, M.A., of Durham University.

Willelmi Malmesbiriensis de Gestis Pontificum Anglorum, Libri V. *Edited, from William of Malmesbury's Autograph MS., by* N. E. S. A. Hamilton, Esq., of the Department of Manuscripts, British Museum.

Chronicle of Robert of Brunne. *Edited by* Frederick James Furnivall, Esq., M.A., of Trinity Hall, Cambridge, Barrister-at-Law.

Annales Monastici. Vol. IV. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge.

Descriptive Catalogue of Manuscripts relating to the History of Great Britain and Ireland. Vol. III.; 1201, &c. *By* Thomas Duffus Hardy, Esq., Deputy Keeper of the Public Records.

July 1866.